A hónap legjobb freeware-ei a CD-n

MAGYAR PC MAGAZIN

1190 Ft • Előfizetéssel 833 Ft

3 I. évfolyam, 3. szám • 2002. december
www.pcmagazin.hu

GÉPŐSSZKÉP

TESZT

9 kisirodai szkenner
7 irodai konfiguráció
6 játékgép
25 olcsó videokártya
14 bootkezelő program

Fénypontjaink

A hónap nethelyei:
Command Central: Battlefield 1942 • www.neprajz.hu

DVD-je:
Valami Amerika

CD-je:
Navigator

Játékai:
Unreal Tournament 2003 • No One Lives Forever 2

Csillogó fekete lemezek
LP digitalizálása házilag

Ati-korszak
Váltás a videokártyák piacán

Másfélszáz kép
Rajzpályázat 2002

Súlyos téma
Miért fontos a jó tápegység?

Rajzoljunk villámgyorsan!
Látványos weboldalak: Flash

A PC Magazinnak ebben a számában két CD található. Ha bármelyik darab hiányzik, lépjen az ügyfélszolgálatunkkal!

Olvasóink leveleire Nagy Zoltán és Rixer György válaszol, a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.

A „Ne törjünk össze!" című cikkhez szeretnék hozzászólni. A tesztgyőztes Diskeeper nevű programot én is nagyon szeretem, és régóta használom, ám valami kimaradt ezzel kapcsolatban a cikkből (talán frissessége miatt). Ez pedig az, hogy nemrég megjelent a Diskeeper Lite nevű ingyenes (!) verziója a programnak. Ez ugyanazt a motort használja, mint a kereskedelmi változat, csak kimaradt belőle néhány funkció: az időzítés, több partíció párhuzamos töredezettségmentesítése, a prioritás beállítása és a naplózás. Emellett el kell viselnünk minden indításkor, hogy felajánlja a program a teljes verzióra való frissítés lehetőségét. Így lényegében egy csupasz töredezettségmentesítőt kapunk, csak lényegesen jobb motorral, mint a Windowsba beépített társa. Azt hiszem, ez egy nagyon jó alternatíva a teszt versenyzői mellett!

Tisztelettel: Szűcs Attila

➲ www.execsoft.co.uk/html/downloads/diskeeper/dk_lite.htm

Egy Internet Explorerrel kapcsolatos kérdésem lenne. Van ugye ez az Autocomplete funkció, ami elmenti a user nevét és a hozzá tartozó jelszót, ha ezt engedélyezem neki. A kérdésem tehát az lenne, hogy backup céljából le lehet-e ezt az adatbázist menteni, hogy format után ne kelljen minden oldalra külön-külön beírni a neveket/jelszavakat.

Az előző számban egy olvasó panaszolta, hogy (erősen) interlace-esen tudja csak nézni a PixelView kártyája által közvetített adást. Sajnos a kártyához adott program hagy némi kívánnivalót maga után, ezért egyből elkezdtem másik program után nézni, és több szoftver kipróbálása után kettő mellett kötöttem ki. Tévénézésre a Borgtech cég által készített Borg TV-t választottam, ami ha jól be van állítva, akkor szerintem a legszebb képet nyújtja. Ha valaki sokat használja tévézésre a tunert, akkor ez a program megéri a 25 USD-s regisztrációs díjat. A másik szoftver pedig az iuvcr nevű program, amit legfőképpen felvételkészítésre találtak ki.

Szobota Viktor

Bár nem vagyok száz százalékig biztos benne, nem tartom valószínűnek, hogy egyszerűen lehetne mentést készíteni a felhasználónév–jelszó párosokat tartalmazó adatbázisról, hiszen ez ellenkezik a legalapvetőbb biztonsági elvekkel.

Videorögzítő program orosz programozóktól

Azzal tisztában vagyok, hogy a legtöbb esetben e felhasználónevek mögött nincs komoly érték, amit védeni kéne, de még mindig ott van az az eset, hogy valaki visszaél egy felhasználói névvel, amit utána a név eredeti gazdáján akarnak „leverni". Mindenesetre ha valaki tud ilyen módszerről, ossza meg velünk.

Az ajánlott programokat köszönjük, kipróbáljuk.

Nagy Zoltán

➲ www.borgtech.org/btv/
➲ www.iulabs.com/eng/index.shtml

Abit ST6-os alaplapom van. Azt szeretném megtudni, hogy lehet-e a BIOS-át frissíteni, és hogy egyáltalán érdemes-e? Ha igen, honnan lehet letölteni a BIOS-frissítést?

A másik kérdésem, hogy létezik-e ehhez az alaplaphoz XP-s driver?

A válaszukat előre is köszönöm.

Egyébként örülök, hogy a „régi" lapjuk formavilágát láthatom az Önök lapjának a hasábjain. Csak így tovább!!!

Tisztelettel: Könyves Zoltán

Természetesen lehet a BIOS-át frissíteni, a kérdés csak az, hogy szükséges-e. Alapszabály, hogy addig nem érdemes frissíteni, amíg nincs baj a géppel, vagy nem bővíti az alaplap tudását olyan tulajdonsággal, amire kifejezetten szüksége van. Az ST6-hoz a 2002. július 3-án kiadott utolsó BIOS-verzió például lehetővé teszi 1,4 GHz-es Intel Tualatin Celeron processzor használatát.

Ugyanígy XP-s meghajtóprogramok is elérhetők az alaplaphoz gyártója webhelyén.

Nagy Zoltán

➲ www.abit.com.tw/abitweb/webjsp/english/download_content.jsp?pTITLE=ST6&#Driver

Ezúton szeretném segítségüket kérni több aktuális problémámmal kapcsolatban. A legfontosabb: barátnőm kollégiumban lakik, és a számítógépét olyan módon kellene védetté tenni, hogy a szobatársai csak egy játékot futtathassanak. A Windows 98SE-ben milyen lehetőségeket tudnának említeni? [...] Esetleg több felhasználót hozzunk létre? Ekkor azonban a Mégse *gombbal belépve elvileg ugyanúgy lehetséges minden program használata. Kérem, küldjenek több lehetséges megoldást is!*

Továbbá: több hardverelemet is tervezek vásárolni. Elsősorban egy GeForce4 Titanium 4200-as VGA kártyát. Az árhatár 40, maximum 60-65 ezer Ft. Sajnos a tesztjüket átnézve sem tudtam érdemben dönteni. Igényeim a következők: 2D-s és 3D-s alkalmazások futtatása, képszerkesztés és más grafikus alkalmazások használata, DVD-zés és dekódolás [...]

Várom mielőbbi válaszukat, és munkájukhoz erőt, egészséget kívánok:

Hodoli Tamás

Ha ragaszkodnak a Windows 98-hoz, akkor nem sok lehetőség maradt, hiszen az magában nem tartalmaz komoly védelmi lehetőségeket. Akár Windows 2000-rel, akár XP-vel egyszerűbben megoldható lenne a probléma. Megoldásként azt tudnám javasolni, hogy a gépbe épített merevlemezen csak olyan operációs rendszer és programok, adatok legyenek, amelyek nem szorulnak védelemre, a barátnője által használt rendszert és adatokat pedig kivehető fiókban elhelyezett merevlemezről futtassa, arról bootolva. Ennek gyakorlati kivitelezése függ a gép jelenlegi kiépítésétől, de elvileg megoldható.

A beruházásokról. Érdemes 128 Mbyte-os kártyát vásárolni, mert a képpuffer mellett fennmaradó memóriakapacitást a grafikus chip ki tudja használni a kép előállításához szükséges textúrák tárolására, ami komoly sebességelőnyt biztosít a fő memóriából töltögetéshez képest. Persze mindez csak akkor igaz, ha a legmodernebb, sok textúrát használó játékokat futtatja a gépén. A 2D-s alkalmazásokat, például képszerkesztőket a videokártya több memóriája egyáltalán nem gyorsítja, mert az ilyen programok

csak megjelenítésre használják a grafikus chipet, számításra nem. Minden modern kártya támogatja a DVD-lejátszást, ami abban merül ki, hogy a processzor által dekódolt DVD-képet élvezhető formában jelenítik meg. Ebből a szempontból teljesen mindegy, melyik kártyát választja.

Nagy Zoltán

A Windows 98SE Vezérlőpult → Programok hozzáadása *menüjében szerepel egy nem használt videokártya meghajtójának bejegyzése:* ASUS AGP-V6600/V6800 Series Display Driver. *Eltávolítási kísérletre az alábbi üzenetet kapom: „No ASUS graphics card found or Windows boots in safe mode." Hogyan lehet ezt eltávolítani? Okozhat ez valamilyen gondot, esetleg fékezést? Eredetileg a telepítő CD-jén lévő uninstall programmal távolítottam el, de az bent hagyta ezt az egy bejegyzést [...]*

Tisztelettel: Horváth Zoltán Tibor

Mivel a meghajtóprogram már el lett távolítva, nem kell nagy jelentőséget tulajdonítani a programok listájában bennragadt bejegyzésnek. Azt a Windows maga törölné, ha a *Vezérlőpult → Programok hozzáadása* menüpontot használja az eltávolításra. A külső telepítőprogram azonban ezzel nem törődik, a Windows pedig nem tudja elképzelni, hogy rajta kívül más is eltávolíthat programot, ezért fel sem merül az a lehetőség, hogy a bennragadt bejegyzést el lehessen távolítani.

Elvileg a registryből kézzel eltávolíthatók az elárvult sorok. Ehhez a regedit programot kell elindítani, majd meg kell nyitni a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Uninstall* kulcsot. Itt találhatók azok a bejegyzések, amelyek a *Programok hozzáadása* oldalon is láthatók. Ki kell keresni a szóban forgó bejegyzést,

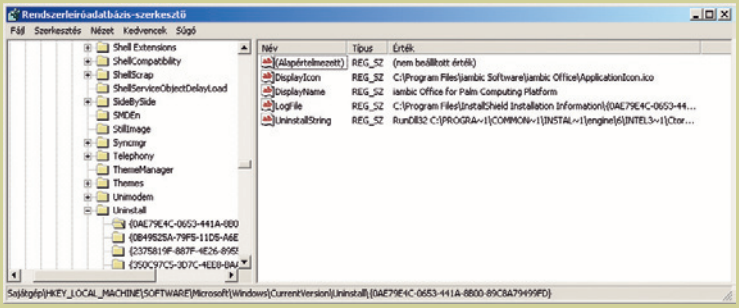

Csak szakértőknek ajánlott a regedit használata

és a [Del] gombbal ki lehet törölni. Ezt azonban csak olyasvalaki végezze, aki ismeri a regedit program használatát és a registryt, mert itt közvetlenül az operációs rendszer, illetve a telepített alkalmazások működésébe lehet belenyúlni. Az esetleges hibákért nem tudunk felelősséget vállalni.

Nagy Zoltán

Gépbővítés előtt állok, és van egy nagy dilemmám. A jelenlegi konfigurációm: Abit KT7A alaplap, AMD Athlon XP 1700+ CPU, 384 Mbyte SDRAM, 40 Gbyte-os Maxtor merevlemez, noname GeForce2 MX400 VGA kártya. Két lehetőségben gondolkodom. Alaplap- és ezzel memóriacsere, illetve a VGA kártya cseréje. Alaplapcserénél bármilyen KT333-as alaplapot vennék PC2700-as DDR SDRAM-mal, a videokártya cseréje esetén pedig valamilyen GeForce4 Titanium 4200-as videokártyát. A kérdésem tehát az lenne, hogy melyik választás hozna nagyobb teljesítménynövekedést mind a játékok, mind az egyéb alkalmazások terén. Válaszukat előre is köszönöm.

Tisztelettel: Kulcsár Ádám

Az „egyéb alkalmazások" kissé tág kategória, ezért a konkrétumot, a játékokat vettem figyelembe. Habár az Athlon XP-k erőtartalékai igazándiból csak DDR memóriával aknázhatók ki, a valódi szűk keresztmetszet a játékok szempontjából ebben a konfigurációban a GeForce2 MX400-as kártya (erről bővebben olvashat jelen számunkban az olcsó VGA kártyák tesztjében), ezért ezt mindenképpen le kellene cserélni az ön által is említett GeForce4 Ti4200-as kártyára. A grafikus lapkakészlet választásával messzemenőkig egyet tudok érteni, hiszen viszonylag olcsón komoly 3D-s teljesítményt és szolgáltatáscsomagot nyújt a GeForce4 Ti4200. Emellett az Ati Radeon 9500-as kártyák megjelenése után valószínűleg tovább csökken az ilyen lapkakészletű kártyák ára. A konkrét Ti4200 kiválasztásához lapozza fel a PC Magazin első számát (➪ 4K2 akcióban – PC Magazin, 2002/1/60). Választását megkönnyítendő mindenképpen 128 Mbyte-os kártyát ajánlanék, lehetőleg 500 MHz-es effektív órajelű memóriával.

Rixer György

[...] Azt szeretném megtudni, hogy ha Pentium 4-es processzort vásárolok, akkor a tápot 400 W-osra kell cserélni (és ATX 2.xx-re), vagy nem?

Üdvözlettel: Nagy Tibor

A kérdését két részre kell bontani, ugyanis két, lényegében egymástól független adat egy PC tápegységének névleges teljesítménye, illetve egy bizonyos szabványnak való megfelelése.

Tehát ha Pentium 4-es rendszert kíván építeni, akkor mindenképpen ATX 2.03 szabványú táp vásárlását ajánlom, ugyanis a legtöbb Pentium 4-es alaplap ilyet igényel. Létezik még az „alap", ATX 2.01-es tápegység is (meg az AT-s, de olyat utoljára ükapám használt), ilyet a mostani AMD processzoros rendszerekhez lehet nyugodt szívvel vásárolni.

Az ATX 2.03-as előírásoknak megfelelő tápegység rendelkezik a Pentium 4-es alaplapok által igényelt kiegészítő csatlakozókkal (ha márkásat veszünk, akkor mind a két fajtával: ATX12V, AUX; ha noname-et, akkor sokszor csak az ATX12V-vel). Alaplapja válogatja, hogy melyiken van ATX12V és AUX csatoló is, illetve melyiken csak ATX12V. Az újabb Pentium 4-es lapokon általában már nincsen AUX csatlakozó. Más kérdés, hogy hangsúlyozottan ajánlott márkás tápegységet venni, erről bővebben jelen számunk *Súlyos téma* című cikkében olvashat.

Most pedig a tápegység szükséges névleges teljesítményéről. 400 wattos egység csak abban az esetben kell, ha a gép tele lesz mindenféle áramfaló eszközzel – például 3,06 GHz-es Pentium 4, Ati Radeon 9700 Pro videokártya, négy-öt merevlemez, két optikai meghajtó stb. Átlagos kiépítésű konfigurációhoz elég a 300 wattos egység is, az ATX 2.03 szabványúaknál egyébként ez a teljesítmény számít a standardnak.

Összegzésképpen: önnek márkás (Enermax, Chieftech), ATX 2.03-as specifikációkat teljesítő, feltehetőleg 300, ám „tömött" konfiguráció esetén 400 wattos tépegységre van szüksége.

Rixer György

TARTALOM

Digitális világ-kép
Az analóg és a digitális technológiák kéz a kézben járnak... Photokina 2002.
36

Lesz képünk hozzá
Teszt: kilenc szkenner otthoni felhasználásra és kisebb irodákba.
74

Lapzárta után

10 Hírek
MSI: nagy alapozás ● **Epson:** nyomtatás kábelen és anélkül ● **Kodak Professional:** újdonságok a Photokináról ● **Xerox:** megjelent a Phaser 7300 ● **WSCAD:** CAD/CAE elektrotechnikához és automatizáláshoz ● **Oki:** a legkisebb irodai nyomtató ● **Tally:** lézerágyúk a Planetáriumban ● **Chaintech:** alaplapok a zeniten ● **Panasonic:** két DVD videofelvevő ● **Philips:** EISA-díjas DVD-író ● **Samsung SDS:** ERP megoldás kis- és középvállalatoknak: ● **Ricoh:** digitális másológép munkacsoportoknak

Lemezszemle

16 Hét plusz kilenc
A legjobb dolgok a világon ingyen vannak – tartja a mondás. Freeware-gyűjtemény a CD-mellékletünkön.

18 Másfél száz kép
Rajzpályázat 2002. A beérkezett 154 pályamű különböző tálalásban.

20 Programok magyarul
Újdonságok a Honosító Műhely kínálatából.

22 Sportos összeállítás
Itt van az ősz, itt van újra... És vele két izgalmas játék: Need For Speed: Hot Pursuit 2 és FIFA 2003.

24 Novemberről maradt
ipPulse 1.51 ● MailSweep 3.2 ● NetSpeeder 1.21 ● MP3 Viewer 1.71 ● Systweak CacheBoost Enterprise Edition 4 ● Diet Spread 2.8

26 Regisztráljunk itthon!
Advanced Instant Messengers Password Recovery 1.40 ● Download Druid 1.0 ● NetInfo 4.5 ● ChemAP 2003 ● Computer Sounder 2.6 ● Random Word Generator 4.1 ● ActivIcons 3.20 ● 1by1 1.31 ● Fast CD Ripper 1.4 ● Video Karaoke Player II Pro 1.2 ● Calendar 2000 3.3 ● Registry Healer 3.4.1 ● AutoTask 2000 Task Scheduler 2.51 ● RapidKey 1.3

30 Bemutatóról bemutatóra
Az ősz nagyon sok újdonságot hozott a Warp körül – főleg az amerikai Warpstocknak köszönhetően.

31 Ismét égetünk
A CD-írás a linuxosok körében is örökzöld téma. Most két nyomós okunk is van, hogy ismét foglalkozzunk vele.

32 Átiratok
Játékok, médialejátszók és netes programok átiratai Amigára.

Magazin

34 A mérlegelés jegyében
A Microsoft terveiről. Exkluzív interjú Jean-Philippe Courtois-val, a Microsoft európai, közel-keleti és afrikai régiójának elnökével.

36 Digitális világ-kép
Az analóg és a digitális technológiák kéz a kézben járnak... Photokina 2002.

Hardver

40 Látóhatár
CIT: cseppfolyós processzor ● **AMD:** életmentő szuperszámítógép ● **Ati:** memóriaháború ● **Intel:** önfenntartó Celeron ● **Dataplay:** pici lemez nagy gondja ● **Dolby Laboratories:** újabb szemfényvesztés ● **Nvidia:** Go GeForce, Go! ● **Intel:** mobilizált árak ● **Wozniak:** „A PC elérte határait!" ● **MemoryLogix:** Pentium-emulátor ● **OCZ:** villámmemória ● **Tobias Patterson Jones:** kesztyűegér ● **Via:** szórakoztató PC ● **Nvidia, Ati:** mostoha AGP 8x ● **iFire Technology, TDK, Sanyo Electric:** a CRT monitor alkonya? ● **Transmeta:** aggodalomra nincs ok ● **Via Technologies:** memóriajáték

44 Hírek
Fujitsu Siemens: tábla-PC: stílusos belépő; globális PC-stratégia ● **APC:** rackbe szabott Smart-UPS XL ● **BTC:** színes optikai egerek ● **Canon:** intelligens Image Runner ● **Shuttle Spacewalker:** Pentium 4-es XPC mini barebone számítógépek ● **Minolta-QMS:** színes lézernyomtató irodai tintasugaras árában ● **Jinsung:** gépházak Fortron tápegységgel ● **Logitech:** Z, a hangfal

48 Gyorsteszt
PEdigré: Asus P4PE ● **Aranyapám:** Chaintech 7VJL Apogee ● **Rázd meg jobban!:** Freecom Beatman Flash MP3-lejátszó ● **A kemping-PC:** ECS i-Buddie 4 DeskNote ● **Négyre nyolcat:** HP PhotoSmart 850 ● **Az egerek királya:** Logitech MX700 ● **Kis méret, nagy tehetség:** Plustek Opticard 600 ● **Nagyüzemi kártyaparti:** Corex CardScan 500

53 Megbízható pletykák
A tajvani Intel Developer Forumon ismét érdekes információk hangzottak el.

54 Az Ati dominanciája?
A videokártyák piacán beköszöntött az Ati-korszak.

56 A hordó alja
25 olcsó videokártya... Kicsi játékhoz, és sok-sok munkához.

62 8 óra munka
Tesztünkben hét irodai konfiguráció verseng a vevők kegyeiért...

68 8 óra szórakozás
És a szórakozáshoz hat játékgép a tesztlaborból...

74 Lesz képünk hozzá
Teszt: kilenc szkenner otthoni felhasználásra és kisebb irodákba.

80 Súlyos téma
Mitől jó egy tápegység? Elmélkedés egy látszólag lényegtelen alkatrész fontosságáról.

82 Melyiket szeressem?
Két spéci konfiguráció speci feladatokhoz: zenéléshez, illetve számítógépes tervezéshez.

Szoftver

86 Látóhatár
The QNX Dreamcast Project: Dreamcast – ez nem játék ● **OpenOffice.org:** továbblépés ● **Microsoft:** öregedő op'rendszerek kíméljenek! ● **Microsoft:** bétatesztelő kerestetik ● **Corel Corporation:** uram, egy próba? ● **OpenOffice.org:** szülinapi meglepetés ● **Qualcomm:** ingyen, jót ● **Yellowtab, Befaq, Palm:** vegetálás

89 Hírek
IBM: megjelent a Lotus Notes és Domino 6 ● **Microsoft:** életre szóló támogatás ● **Citrix:** MetaFrame XP felügyelet

90 Mumus az ajtó mögött
Vírushíradó: új, veszélyes fegyverzetű e-mail féregvírus terjed az interneten, Tanatos avagy Bugbear néven.

91 Gyorsteszt
A partíciók ördöge: PowerQuest PartitionMagic 8.0 ● **A karbantartó:** Norton SystemWorks 2003 ● **PC-s mentőszolgálat:** Norton Ghost 2003 ● **Flash animációt egyszerűen:** SWiSH2

93 Bootolás felsőfokon
Az aktív felhasználók több operációs rendszert is tartanak a gépükön, melyek kezeléséhez bootkezelőt használnak – de melyiket érdemes telepíteni? Tesztünkben 14 programot versenyeztettünk.

99 Bent a farkas!
A vírusok, trójai programok rezidensen a memóriában tartózkodnak, ahonnan olykor nehéz kitessékelni őket.

101 Csillogó fekete lemezek
Hogyan menthetjük meg recsegő fekete korongjaink tartalmát? LP digitalizálása házilag.

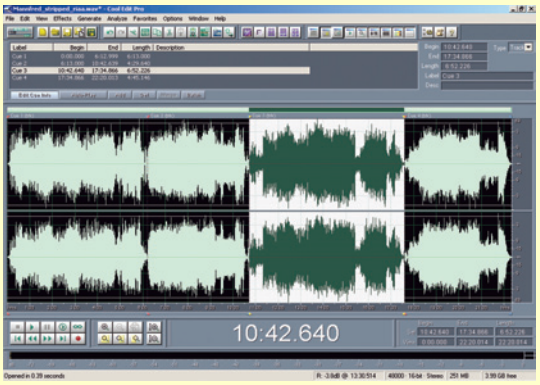

101

Csillogó fekete lemezek

Hogyan menthetjük meg recsegő fekete korongjaink tartalmát? LP digitalizálása házilag.

104 Házi videók DVD-re
Újdonságok az Adobe Premiere 6.5-ben.

105 Rajzoljunk villámgyorsan!
Manapság a látványos weboldalak nehezen képzelhetők el Flash nélkül. De mire használható?

107 Kérdezz-felelek
Válaszolunk olvasóink XP-vel kapcsolatos kérdéseire.

109 Az idők szava
Grafikai tippeket közreadó sorozatunk félszázadik része...

Linux

112 Látóhatár
Macromedia: a szándék a fontos ● **Linux:** tervek a hármasba ● **XFree86:** megnyúlt képpel ● **Xbox Linux Project:** kész PC ● **Debian.org:** Debian Desktop Project

114 Bekékült a pingvintojás
A kaméleonos disztribúció mindig a felhasználók kényeztetésére törekedett: SuSE Linux 8.1 Professional.

115 Isten hozott, Woody!
Jött, települt, és itt is maradt! A Debian ismét meggyőzött arról, hogy kiválóan tudunk együtt dolgozni. Debian GNU/Linux 3.0.

Kommunikáció

118 Látóhatár
X-Prize: sufni-űrhajó ● **Microsoft, Lik Sang:** hulló csillagok ● **Electronic Arts, NPD Group:** emberszimulációs siker ● **VideoLocus, Joint Video Team:** felemás ötlet ● **Kramnyik–Deep Fritz:** agysport ● **Pressplay, MusicNet, BMG, Sony Music:** húzzunk bele! ● **Microsoft:** mod-osítás – mod-talanítás... ● **Opera Software:** többfrontos letámadás ● **Microsoft:** segítség, betörtek! ● **US Navy:** olcsó noteszgép eladó! ● **BSA Magyarország:** magyar tragikomédia két felvonásban ● **Fele sem igaz:** a net jobbik feléről

122 Hírek
Cisco, HP, Sun: bővülő CHA-tananyag ● **EMC:** hálózati tárolórendszer belépő szinten ● **HP, Nokia:** M2M csatlakozási megoldások ● **LLP Budapest:** Ariba elektronikus beszerzési rendszer ● **Microsoft, Wes-tel:** mobil iroda ● **Sun Microsystems:** WS-I-tagság, végre ● **Prolink:** tévézés monitoron ● **Conceptronic:** USB SmartMedia író-olvasó ● **Xenon:** univerzális infravevő ● **Grandtec:** VGA–tévé konverter

126 Indulatok helyett
Játsszuk újra a 2. világháborút a neten! Command Central: Battlefield 1942.

127 Néprajz a hálón
Számtalan érdekes programot kínál a Magyar Néprajzi Múzeum honlapja: www.neprajz.hu.

128 Gyorsteszt
Net a hullámokon: rádiós internet ● **Áram az UTP-n:** Intel PowerInject ● **Vegyes netes:** WinSuperKit 2

130 Sokkarú irányító
Ha sok számítógépet szeretnénk hálózatba kötni, meg kell gondolni, milyen eszköz legyen a csillag középpontja.

132 A biztonságos hálózat kulcsa
A hálózatok biztonságos üzemeltetéséhez szükségünk van tűzfalra, vírusvédelemre és behatolásdetektálásra. Ezt nyújtja a Symantec Client Security.

134 Adatraktárak
A SAN (Storage Area Network) rendszer új lehetőségeket ad a szervezeteknek a biztonságos adattárolásra.

Mobil

136 Látóhatár
Sharp: kijelzőbe passzírozott számítógép ● **Mobile Command Systems:** sétáló nyomtató ● **Intel:** mobilmaraton ● **Siemens:** belépés a hármas ringbe ● **Royal Philips Electronics:** multimédia-tuning ● **SyChip:** a legkisebb hálózati kártya ● **Griffin Mobile:** egykezes multimédia

138 Hírek
Siemens: kifejező mobiltelefon ● **Sony Ericsson:** alapszolgáltatások és csúcsdizájn ● **Panasonic:** háromsávos képtelefon ● **Nokia:** szerepjáték egyéniségeknek

141 Gyorsteszt
Karcsú és izmos: Asus M2 ● **Könnyűfémművek:** Gericom Alubook ● **Mesterek remeke:** Gericom Masterpiece ● **Villogó kék fény:** Bluetooth Network Kit ● **Színes labdacsok:** Astraware Bouncing Balls ● **Írástudó kisegítő:** SmartCell TextPlus

Szakma

144 Látóhatár
Asus: újonc érkezik! ● **Intel:** a fény az alagút végén ● **SuSE:** újabb Windows-kompatibilis Linux ● **Apple:** bye, bye PowerPC? ● **AMD:** Duronok végnapjai ● **BLX IC Design:** az első keresztfiú

145 Hírek
IBM: autonóm rendszerek vállalatoknak ● **Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program:** három újabb mérföldkő ● **HP, Geoview Systems, Matáv-Com:** önkormányzati portálrendszer ● **Albacomp, Samsung:** számítógépek kórházi kutatómunkához ● **Nokia, DIA:** közösségépítő program ● **Xerox Magyarország:** vezetőváltás

148 Vissza a jövőbe
Újra magyar kézben az Elender. Interjú Kóka Jánossal, a cég vezérigazgató-helyettesével.

Korongok és kötetek

150 DVD-ajánló
Behálózott extrák: Pókember ● **Digitálisan felújított Szépség:** Szépség és a Szörnyeteg ● **A természet csodái: IMAX:** Elképesztő vándorlások ● **Mindössze 50 éve történt:** Csocsó, avagy Éljen május elseje!

152 Új etalon született
Az idei év egyik legnagyobb slágere a mozikban – és DVD-n is – egy magyar film: Valami Amerika.

154 Gyilkos mezők
Az Unreal Tournament 2003 méltó folytatása 1999-es elődjének...

155 Az íjász most sem téved
A 2000-ben az Év Akciójátéka címet besöprő No One Lives Forever folytatását tolta piacra nemrég a Sierra.

156 CD-ajánló
Századfordulós körkép: Magyarország vármegyéi és városai I–III. ● **Nyelvelni csak pontosan és szépen:** Repeta Nyelvtan – Érettségi-előkészítő ● **Milyen okos vagy!?:** ManólQ

157 Virtuális kalandozás Európában
Az Informania Kft. Navigátor sorozatában a térképé a főszerep.

158 Könyvek
Klaus Dembowsky: PC-hálózatok építése ● **Burkus Sándor:** FreeHand 10 ● **Móricz Attila:** Tippek a CD-íráshoz

Szerkesztőségi rovatok

4 Agóra
8 Index
160 Impresszum
160 Hirdetőink
162 Előzetes

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

1by1 1.31 28
A4 WOP35 62–72
Abbyy FineReader 5.0 Sprint 74–79
Abit KD7 68–72
Abit NV7-133R 62–67
Abit Siluro GF4 Ti4200 68–72
Abit Siluro GF4 Ti4600 68–72
Abit Siluro T400 56–61
Access 52
Access Logix 122
Acer 44,136
Acomp 141–142
Acorp 62–67
Acorp GeForce2 MX400 64 MB TV 56–61
Acronis OS Selector 144
Acronis OS Selector 8.0d 93–98
ActivIcons 3.20 28
Adobe 123
Adobe ActiveShare 48–49
Adobe Illustrator 86,105–106
Adobe MPEG Encoder 104
Adobe Photoshop 86
Adobe Premiere 6.0 104
After Effects 104
AGP 8x 3.0 42
Ai Picture Utility 6.31 26
AIDA32 3.02 21
Albacomp Rt. 146
Alcohol 120% 20
Aldus 158
Alien Computers 62–72
AlphaSonic Kft. 122,124
AMD 10,40,48–49,82-83,144
AMD XP 2100+ 52
American Power Conversion 44
Amiga 32
AmigaOS 32
Analog Devices 41
APC Magyarország Kft. 44
APC Remote Monitoring Service 44
Apogee Overclocking 48–49
Apple 42,88,144
Aqua 88
Aquanox 58–60
Arcanum Adatbázis Kft. 156
ArcSoft PhotoBase 74–79
ArcSoft PhotoImpression 4 74–79
ArcSoft PhotoStudio 2000 74–79
Ariba Corporation 122
ARM 42
Asbis 10,48–49,128
Aston 1.7 26
Astraware Bouncing Balls 142
Asus DVD 58–60
Asus M2 141
Asus P4B533 62–67
Asus P4B533-E RAID 83–84
Asus P4PE 48
Asus P4T533-C 68–72
Asus PC Probe 48
Asus Q-Fan 48
Asus V8170 DDR 64 MB TV 56–61
Asus V8170 Magic DDR 64 MB TV 56–61
Asus V8460Ultra/DVI 68–72
AsusTek 136,144
Ati 40,42,53
Ati Catalyst 02.3 58–60
Ati Mobility M 141
Ati Mobility Radeon 9000 141–142
Ati Radeon 141
Ati Radeon 7000 56–61
Ati Radeon 7500LE 56–61
Ati Radeon 7500LE-XT 56–61
Ati Radeon 9000 56–61
Ati Radeon 9000 Pro 56–61
Ati Xpert 2000 62–67
Autonomic Computing 145
AutoTask 2000 Task Scheduler 2.51 29
Avant Browser 6.5.0.6 16
Avery 52
B-rightVV 93–98
Be Inc. 88
Beatman Flash 49
Befaq 88
Bizentro 13
Bluefish Caviar Office 62–67
Bluefish Computers 62–72
Bluefish Hydra Action 68–72
Bluetooth Network Kit 142
BLX IC Design Corp. 144
Boot Manager Boot-US 2.0.4 93–98
BootIt Next Generation 1.32 93–98
BootMagic 8.0 93–98
Bounce Out! 142
Bridgewell Page abc 74–79
BTC Corporation 46
BTC M850 46
BTC M860 46
Bugbear 90
C++ 35
C-Box 48–49
Cabletron System Smart Switch Router 2000 130
Calendar 2000 3.3 28
CamStudio 1.25 16
Canon 36,37,74–79
CanoScan D1250 U2F SE 74–79
CanoScan N670U 74–79
Canon Image Runner iR3300i 45
Cardiris 52
Case 46,50,56–61
Chaintech 10,48–49
Chaintech 7VJL Apogee 48–49
Cheat Lexicon 1.1 20
ChemAP 2003 27
Cherry G83-13000 62–67
Cherry M-2000 62–67
Chieftec 81
Chieftec DA-01BD 68–72
Chieftec HPC-300-202 68–72
Chieftec HPC-360-202 68–72
Chieftec TG-10W 68–72
Cisco Hálózati Akadémia Program 123
Cisco Systems 123
CIT 41
CLARiiON CX200 122
Club 3D GeForce4 MX440 64 MB TV 56–61
Club 3D Radeon 7500XT 64 MB TV 56–61
Club 3D Ti4200 XP 68–72
CNet Download.com 17
Codegen 83–84
Codegen 300 P/S 62–72
Codegen 600P-G4 68–72
Codegen 6016G 62–67
Codegen 6016L-65 62–67
CodeWeavers CrossOver Plugin 144
Codra Kft. 18–19
Compal Electronics 136
Computer Sounder 2.6 27
Conceptronic 124
Concord 37
Convar Deutschland GmbH 17
Cool Edit Pro 2.0 101–103
Corel 18–19,86,109–110
CorelDraw 86,105–106
Corex CardScan 500 52
CovySoft Networks Távközlési és Informatikai Kft. 128
CutterMusic 17
Cyberlink PowerDVD 41
Cédrus Számítástechnikai Kft. 46,56–61
DataKeeper 90
Dataplay 40
Day-Timer 52
DayRunner 52
Daytona Radeon VE 64 MB DDR 56–61
Debian GNU/Linux 3.0 112,115–116
Debian.org 112
Dell 40,81,136
Delta Elektronik Kft. 45,130
DFSee 30
Diet Spread 2.8 25
DigiDoc 10
Digitáltechnika Kft. 10
DirectX 9 53
Dolby Laboratories 41
Domino 6 89
Download Druid 1.0 26
Dreamcast 86
Drive Rescue adatvisszaállító 17
DTK 62–72
DTK 74SBUPFC 82–83
DTK APRI 6593 68–72
DTK CAS-088 62–67
DTK Internet SK-1689 62–72
E-Color 3Deep 48
Easy Thumbnails 2.5 16
eComStation 1.1 30
ECS 50
ECS K7SEMV3CL 62–67
Elbatex – Hun Kft. 52
Elbrus E2K 144
Electro Luminescence 42
Electronic Arts 22,118
Elender 148–149
Elpida 40
EMC ControlCenter 122
Emko 62–67
Enermax 81,68–72
Enterprise Volume Management System 112
ePoint 37
Epox 8K3A 68–72
Epox 8KTA3L+ 62–67
Epson 10,37
Epson Perfection 1260 74–79
Epson Stylus Photo 895 10
Eudora 5.1.1 88
Exair GeForce4 MX440 64 MB TV DDR-L 56–61
Exair Radeon 7500LE 64 MB TV 56–61
Expert Computer Kft. 10,56–61
ExperTool 58–60
F-Secure 90
F/X Communications 30
Fan IT 74–79
Fast CD Ripper 1.4 28
FIFA 2003 22
FileMaker Pro 52
Filofax 52
Flash 6 112
Flash Player 105–106,112
Folder Trade Kft. 12
Fontoló Stúdió 18–19
Fookes Software 16
Fortron 46
Franklin Day Planner 52
FreeAmp 16
FreeBSD 93–98,120
Freecom 49
FreeHand 105–106,158
FruityLoops 17
Fuji 36,37
Fujitsu 44,136
Fujitsu Siemens 15,44
Gainward GeForce4 Powerpack Ultra650 TV/DVI 68–72
Gainward GeForce4 PowerPack! Pro/450 TV 64 MB 56–61
Gainward GeForce4 PowerPack! Pro/600 TV 64 MB 56–61
Game Showcase CD 58–60
Genius KB-10X 83–84
Genius ColorPage HR6X 74–79
Genius ColorPage HR7X Slim 74–79
Genius Komfy KB-10X 62–72
Genius Netscroll+ 62–67
Genius NetScroll+ Eye 82–83
Geoview Systems 146
Gericom Alubook 144
Gericom Masterpiece 141–142
Gigabyte GA-8IHXP 68–72
Glacialtech Igloo 4200 62–67
Gnome 112,114–116
Goldmine 52
Grand Unified Bootloader 93–98
Grandtec TV View Pocket 124
Graphical Boot Manager 93–98
Grider 3.2.6 pre5 20
Griffin Technology 137
Group Mail Free 3.4.096 16
Groupwise 52
Hardvercomp 82–84
Hemera Jigsaw Puzzler & CD Design Creator 74–79
Herta 52,56–72
Herta Orca BLA-1660 62–67
Herta Orca HLA 21060 Black 68–72
Honosítő Műhely 17,20–21
Hewlett-Packard (HP) 36–37,50–52,74–79, 81,123–124,146
HP PhotoSmart 850 50–51
HP ProLiant 144
HP ScanJet 3500 74–79
HP ScanJet 3570c 74–79
HP-UX 124
Hynix 40,62–72
i-Buddie 4 DeskNote 50
I.R.I.S. 74–79
IBM 30,42,89,145
IBM Deskstar 120GXP 62–72
IBM Deskstar 75GXP 82–83
IBM Global Services 145
IBM OS/2 Web Browser 30
IBM Travelstar 50
id Software 32,119
iFire Technology 42
Imagemore 48–49
Infineon 40
Informania Digitalmedia Kft. 156,157
Injoy 30
Inno3D Tornado GeForce4 MX440 128 MB TV 56–61
Inno3D Tornado GF2 MX400 62–67
Innotek 30
Intel 40–41,43,48,62–72,136,144
Intel Developer Forum 54
Intel ICHx 30
Intel PowerInject 128
Intel Pro/100 62–67
Interboard Hungary 56–61
Internet Security 2002 68–72
InterVideo WinCinema 48
Intervideo WinDVD 41
Inventec 136
IPC 1810EM 83–84
ipPulse 1.51 24
iRiver IDP-100 40
Java 30,35,120,123–124,136
Jetway GeForce4 MX440 64 MB TV 56–61
Jetway Radeon VE 64 MB DDR DVI 56–61
Jinsing 46
Jou Jye JJ-300AP 62–72
JPISoft 17
Julianus Kft. 26
Juventus Team 47
Kabooooom 1.05 30
Kaspersky Labs 90
KDE 112,114–116
Kelly-Tech 56–61
KeSzo Kft. 26,90
Kiev Elephant 30
Kingston ValueRam 62–67
Kiskapu Kiadó 158
KIK-Kerszöv 118
Kniffel 30
Kodak 36–37
Kodak DCS Pro 14N 10
Kodak DCS Pro Back 645H 10
Kodak KP8500 10
Kodak ML500 10
Komel 62–72
Komel DTK APRI 6526 62–67
Konqueror 112
KTI KF-310L 62–72
Kvint-R Kft. 15
Kyocera 37
Labtec 46
Lake Tech. 41
Leadtek WinFast A170 DDR TH 56–61
Leadtek WinFast A170 TH 64 MB 56–61
Lexmark 37
LG 136
LG GCC4320B 82–83
LG GCE-8400 83–84
LG CRD8520B 62–67
LG GCC-4120B 68–72
LG GCE8400B 62–67
LILO 93–98,115–116
LindowsOS 144
Linux 31,48–49,86,93–98,112,120,137,144
Linux Kernel Crash Dumps 112
Linux Kit 86
Linux Standard Base 114
Linux Trace Toolkit 112
LLP Budapest 122
Logical Volume Manager 112
Logitech 46,51,62–72
Logitech Deluxe Access 82–83
Logitech Cordless Desktop Optical 68–72
Logitech Cordless Optical Mouse 51
Logitech MX700 51
Logitech Office Internet 62–72
Longhorn 35
Lotus Notes 89
Macasoft Bt. 26
MacOS X 88
Macroda 62–67
Macromedia 105–106,112,158
Macromedia 8 62–67
Macromedia Flash 91,112
Macromedia Studio MX 112
MailSweep 3.2 24
Mandrake 49
Mandrake Linux 8.0 158
Mandrake Linux 9 112
Master Rally 58–60
MasterBooter 3.2 93–98
Matrox Millennium G550 83–84
Matsushita Electric 136
MatávCom 146
Maxtor 6L060J3 83–84
Maxtor D740X 62–67
Maxtor Diamondmax D540X-4D 62–67
Maxtor Diamondmax Plus 8 62–72
Maxtor Fireball 3 62–67
MD-Mérnök Iroda Kft. 12
Medal Of Honor: Allied Assault 118
MemoryLogix MLX1 42
Mercury HP156SPII 82–83
Meridian 81
Meta Radeon 9000 64 MB DDR 56–61
MGI PhotoSuite III SE 74–79
Microcom Importe Home 62–67
Microsoft 34–35,51,86,88–89, 119–120,124–125,136
Microsoft Encarta 89
Microsoft Exchange 125
Microsoft Internet Explorer 35
Microsoft Java Virtual Machine 35
Microsoft Money 89
Microsoft Office 88
Microsoft Outlook 52
Microsoft Palladium 54
Microsoft Picture It! 89
Microsoft Schedule 52
Microsoft Support Lifecycle 89
Microsoft Trekker 62–72
Microsoft Windows XP Tablet PC Edition 44
Microsoft Xbox 112
Microsoft XDocs 34,88
Midnight Rally 58–60
MileStone 1.04 30
Minolta Dimage 7i 37
Minolta Magyarország Kft. 46
Minolta-QMS magicolor 2300 DeskLaser 46
Mitsumi Classic 62–67
MK Trading 124
MorphOS 32
Motorola 136
Mozilla 86,112
MP3 Viewer 1.71 24
MP3Base 3.0 Beta 2 16
MSI GeForce4 MX440-T 82–83
MSI KT3-Ultra2 82–83
MSI DVD 58–60
MSI G4MX420 64 MB DDR TV 56–61
MSI Games Collection CD 58–60
MSI KT3 Ultra2-C 68–72
MSI MS-6526 GL 62–67
MSI MS-8340S 62–67
MTV 40
Multiple Boot Manager R0.37b 93–98
Mycom 56–61
MyCorkboard 1.00.099 16
Navisphere 122
NEC 136
NEC Earth Simulator 40
NEC NR-7900A 62–67
Need For Speed: Hot Pursuit 2 22
Nero Pack 62–67
NetBSD 93–98
NetInfo 4.5 26
NetPiac Kft. 150–151
NetPumper 1.02 16
NetSoft 17
NetSpeeder 1.21 24
Network Management Card EX 44
Newsoft ImageFolio 74–79
Newsoft Mr. Photo 74–79
Newsoft Presto! PageManager 74–79
NIIF 145
Nikon 36
No One Lives Forever 155
Nokia 37,124,138,146
Nokia M2M 124
Norton Antivirus 2002 48–49
Norton AntiVirus 2003 90
Norton CleanSweep 91
Norton Ghost 2003 91
Norton Internet Security 2002 48–49,62–67
Norton Speed Disk 91
Norton SystemWorks 2003 90
Norton Utilities 90
Novell NetWare 93–98
NTI Cd Maker 62–67
NV30 53
Nvidia 40,42,53
Nvidia Detonator 40.71 58–60
Nvidia GeForce2 MX400 56–61
Nvidia GeForce4 MX420 56–61
Nvidia GeForce4 MX440 56–61
nVidia nForce 2 10
Nvidia NV30 40,53
Oberon 93–98
OCZ 41
Office 11 88
Office Suite 62–67
Office XP 88
Oki OkiPage 14e 14
Oki Systems 14
Olympus 36,37
OpenBSD 93–98
OpenOffice.org 86,88,112,114
OpenView 123,124
Opera 88,112,120
Opteron 40
Opticard 600 52
Orca I 62–67
Orca II 68–72
Origami System's 74–79
OS/2 Warp 30,93–98
OSL2000 8.46 93–98
Paint Shop Pro 7 109–110
Painter 8 86
Palladium 35
Palm 88,142,137
Palm Pocket PC 52
PalmOS 88
Panasonic 14,136,138
Panasonic DMR-E30 14
Panasonic DMR-HS2 14
Panasonic GD87 138
Panasonic SV-SD80 49
Panduit 123
Panem Kiadó 158
PaperCom Document Manager 74–79
PC Cillin 48,62–72
PC Inspector File Recovery 3.0 17
PCI Express 42
Pentacomp 82–84
Pentax 36
PerfectScript 86
Phase One H25 37
Phaser 2135 12
Phaser 7300 12
Philips 137
Philips DVDR1000 14
Philips DVDR890 14
Phoenix 0.3 30
Photographic Industry Association 36
Photokina 10,36–37
PhotoRecord 74–79
Pioneer DVD-106 68–72
Pioneer DVD-116 68–72
PixelView 124
PixelView GeForce4 MX420 64 MB TV 56–61
PixelView GeForce4 MX440 64 MB TV 56–61
Pixology 37
Plan 9 EOTA 93–98
Platform4 Micro Edition 137
Platform4 Player 137
Playstation 86
Plextor PX-W4012A 68–72
Power Defrag 2.10 Beta 2 Lite 16
PowerColor Radeon 7500LE 64 MB 56–61
PowerColor Xabre 400 AGP 8X „Evil" 56–61
PowerDirector 1.1 SE 58–60
PowerDVD 3.0 58–60
PowerDVD 4.0 XP 58–60
PowerDVD XP 4.0 58–60
PowerMagic Radeon 9000 Pro 64 MB DDR DVI+TV 56–61
PowerPath 122
PowerPoint 88
PowerQuest PartitionMagic 90,93–98
PQboot 90
Premiere 6.5 104
Presto! PixExpress 74–79
Profi-Média Kft. 156
Prolink 124
PTB Sync 3.2 16
Pulsar Hungary 56–61
QNX 86,93–98
Quake 2 30,32
Qualcomm Inc. 88
Quanta Computer 136
Quattro Pro 86
Qwerty Celeron 62–67
Qwerty Computer 62–72
Qwerty Pentium 4 68–72
RA-Trade 74–79
Radeon 9500 Pro 53
Radeon 9700 Pro 53
Rage Rally 58–60
Raidtec 134–135
RAM Def 2.5 XTreme! 16
Ramiris 56–61
Random Word Generator 4.1 28
RapidKey 1.3 29
Readiris 5.0 74–79
Real One 62–67
Realtek 62–72
ReBirth 17
Red Hat 114–116
Registry Healer 3.4.1 29
RenderSoft Software and Web Publishing 16
RestoreIT Professional 58–60
Ricoh 36
Ricoh Aficio 1060 12
Ricoh Africo 1075 12
Ricoh Hungary Kft. 12
RivaGUI 32
Roxio GoBack 3 Personal Edition 91
Samsung 40,62–72,82–83,136,146
Samsung 753S 82–83
Samsung SDS Europe Ltd. 13
Sanyo 36,42
SawCutter 17
SaX2 114
ScanSoft OmniPage 74–79
Scantec 52
Scitech Display Driver 30
Scitech Snap Graphics 30
SCO Unix 93–98
Scott's Box Shot Maker 2.0 16
Seagate Barracuda IV 68–72
Seasonic 81
SeaSonic 250FS 62–67
Sega 86
Sennheiser MX-300 49
Senorg 62–72
Senorg Enterprise Game PC 655 P4 2000 68–72
Senorg Enterprise PC 655 Ce-1700 62–67
Serious Sam: First Encounter 58–60
Seventeam 81
SharePoint 88
Sharp 136
Shuttle Spacewalker 47
Sidekick 52
Siemens 44,136,138
Sierra 155
Sigma 37
SigmaTel STAC9721/23 30
Siluro DVD 58–60
SiS 62–67
SiS 3.0.655 58–60
SiS 650 50,141
SiS Xabre 400A 56–61
Smart Boot Manager 3.7.1 93–98
Smart-UPS 5kVA XL 44
SmartCell 142
SMC 1211TX 62–67
SMC 1255TX 62–67
SOAPbuilders 124
Soft-Trans Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. 26
Software Choice 30
Solaris 86
Sonic DVDit! LE 104
Sony 36–37,41,82–83,86
Sony Cybershot 707 37
Sony Ericsson 37,138
Sony Playstation 2 112
Sound Blaster Audigy 30
Sound Blaster Live! 30,68–72
Spire FalconRock 82–83
Spire EasyStream 62–67
Spire FalconRock 68–72
Spire Fridgerock 68–72
Spire Whisper Rock II 62–67
SQL Server 35
ST Lab GeForce2 MX400 64 MB TV 56–61
ST Lab GeForce4 MX440 64 MB TV 56–61
Star-Tools BootStar 8.15 93–98
StarOffice 88
StorageScope 122
Studio MX 105–106
Stylistic 4000 44
Sun 123,124
Sun Solaris 93–98
Sun StarOffice 86
Super Tray Browser 1.2 17
SuSE 89,115–116,144
SuSE Firewall on CD 89
SuSE Linux 89
SuSE Linux 8.1 114,144
SuSE Linux Office Desktop m 144
SWISH2 91
SWISHzone.com Pty Ltd. 91
SyChip Inc. 137
Symantec Client Security 132–133
Symbian Epoc 137
SyncMaster Charity Program 146
Syncmax 68–72
Systweak CacheBoost Enterprise Edition 4 25
Tally T9216 15
Tanatos 90
Target WOP-35PS 83–84
Task Taurus TK-6007 62–67
Task TK-3005 68–72
TC Works 104
TDK 42
Terratec SoundSystem DMX 6Fire 24/96 82–83
Texas Instruments 41
TextPlus 142
The Sims 118
Theos 93–98
Thiz Linux 6.0 Desktop 48–49
Titan TTC-CU5TB 68–72
Titan TTC-D5TB 62–67
Titan TTC-W4T 62–67
Tivoli 145
Toshiba 37,136,141
Toshiba SD-M1612 68–72
Toshiba SD-R1202 68–72
Transmeta 42–43,141
Triton Computer 56–61
TrollTech Qt 3 120
Tulip 124
TwentyOne 1.04 30
Ulead DVD MovieFactory 104
Ulead Photo Express 3.0 74–79
Ultra Low Voltage Celeron 41
Umax 37
Umax Astra 4700 74–79
Umax AstraSlim 74–79
UNI Audio Driver 30
Universal Audio Driver 30
Unix 123
Unreal Tournament 2003 31,154
Var Computer 51
Vdesk 2.29 & BTEWin 2.25 17
Via C3 42–43
Via KT333 48–49
Via Technology 42–43,48
Via VT6103 62–67
Video Karaoke Player II Pro 1.2 28
Virtual Drive Professional 58–60
Virtual PC 30
Visual Basic 86
Visual Studio .NET Everett 35
Visual Studio for Longhorn 35
VT8235 42
VT8237 South Bridge 42
WakeNet AB 17
Warcraft III: Reign of Chaos 118
Warp Expander 0.4 30
WarpCalc 1.9 30
Warpstock 30
WarpVision GUI 30
Web Services Interoperability Organization 124
Web Tools 91
WebSphere 145
Westel 125
Western Digital Caviar 7200 62–72
Win Computer 124
WinAmp 122
WinCoder 48
Windows 86
Windows .NET Server 2003 34–35
Windows CE 86,137
Windows Media Player 35
Windows Messenger 35
Windows XP 107–108
WinDVD 48,58–60
WinDVD 2000 3.1 58–60
WinFast DVD 58–60
WinProducer 48
WinRip 48
WinSuperKit 2 128
Wistron 136
Word 88
WordPerfect Office 86
WSCAD for Windows 4.2 12
X Window 112
X11 Window 88
Xandros 144
Xara 18–19,109–110
Xbox 86,119–120
Xbox Linux Project 112
Xerox Magyarország Kft. 145
XFree86 4.3 112
XOSL 1.1.5 93–98
YaST Online Update 114
YaST2 114
Yellowtab 88
Yukon 35
zBoot Manager Version 2.11b 93–98
Zenith 7NJS 10
Zenith 9EJS1 10
Zerocopy NFS 112
Zinf 2.2.1 16

Chaintech

Alaplapok a zeniten

A tajvani Chaintech cég Zenith néven csúcskategóriás alaplapokat mutatott be amszterdami nemzetközi sajtótájékoztatóján. Az alaplapokat – nevükhöz méltón – nagy teljesítmény, minőségi alkatrészek, a szolgáltatások és a tartozékok széles köre jellemzi, és olyan fejlett végfelhasználóknak készültek, akik a legtöbbet szeretnék kihozni PC-jükből.

A Zenith alaplapok két változatban kerülnek forgalomba.

A 7NJS modell az AMD Socket A tokozású XP, Athlon és Duron processzoraihoz készült az Nvidia új nForce 2-es chipkészletével, míg a 9EJS1 típus a Socket 478 tokozású Intel Pentium 4-ekhez Intel 845PE lapkakészlettel.

Az ATX formátumú alaplapok rendszerfrekvenciája 200/266/333 MHz, alapmemóriájukat három 184 tűs DDR SDRAM memóriamodul alkothatja, és DDR 400-as memóriamodulokból akár 3 Gbyte-ig bővíthető. Az alaplapokon helyet kapott két méretezhető Serial ATA busz, videoalrendszerük AGP 8x csatolójú, Dynamic Dolby Digital hangrendszerük pedig valós idejű 5.1 csatornás térhatású hangzást biztosít. A Zenith alaplapok csomagjában található tartozékok legalább ennyire csábítóak. Egyedülálló a három, egyenként 60 cm maximális hosszúságú gömbölyű kábel. Ezeket használva áttekinthetőbb lesz a számítógépház, mint hagyományos szalagkábelekkel.

Szintén hasznos a PC-ház bővítőhelyébe építhető CBOX2 modul, amelyen audioki- és bemenet, USB 2.0 és IEEE-1394 csatlakozóhely, valamint a DigiDoc felügyeleti szoftver kijelzőpanelje található. A Zenith alaplapokat monitorozó szoftver ugyanis számkódokkal jelzi a felhasználónak az esetleges problémák jellegét, továbbá folyamatosan figyeli a processzor és a rendszer hőmérsékletét.

Zenith: a Chaintech új alaplapjai nevükhöz illő képességeket vonultatnak fel

A Chaintech új alaplapjai várhatóan december elején kerülnek forgalomba, (165 eurós) 40 ezer Ft körüli nettó áron. Erről pontos adatot, a Zenith 7NJS alaplapról pedig további részleteket következő számunkban olvashatnak.

- Expert Computer Kft. ☎ 450-2430
- www.expert.hu
- Asbis Magyarország Kft. ☎ 236-1000
- www.asbis.hu
- www.chaintech.com.tw

Epson

Nyomtatás kábelen és anélkül

Az Epson a kölni Photokinán bemutatta Bluetooth technológiával felvértezett tintasugaras nyomtatójának a prototípusát.

A rövid (10 méter) hatótávolságú, 250 kbit/s átviteli sebességű vezeték nélküli kommunikációra képes Epson nyomtatók megfelelnek a BIP (Basic Imaging Profile) szabvány előírásainak, amely a digitális fényképeket alkotó adatok átvitelét biztosítja.

A Photokinán kiállított prototípusok számítógép igénybevétele nélkül teszik lehetővé a BIP-szabványnak megfelelő Bbluetooth-os digitális kamerával készített fényképek kinyomtatását.

Az Epson standján emellett olyan nyomtatók is helyet kaptak, amelyek más memóriakártyák mellett az XD-kártya fogadásához külön olvasót tartalmaznak.

Szintén a Photokina közönsége láthatta első ízben a gyártó USB Direct-Print technológiáját, amely közvetlen fotónyomtatást tesz lehetővé a digitális kameráról USB-kapcsolaton keresztül.

A fejlesztés az Epson Stylus Photo 895-ös modelljével kezdődött, amelyet Európában 2001 júniusában vezettek be.

Alapjául a memóriavezérlés egyik különleges formája szolgál, amelyet a legtöbb digitális kamera használ működése során.

A két, USB vezetékkel összekapcsolt készülék közötti kommunikációt a közös nyomtatási parancsok teszik lehetővé, így a felhasználók az LCD kijelzőjű digitális kamerát a fényképezéstől kezdve a nyomtatásig minden művelethez használhatják – beleértve a fényképfelvétel ellenőrzését, valamint a nyomatok kívánt méretének és számának beállítását is – számítógép vagy bármilyen különleges szoftver közbeiktatása nélkül.

Epson Stylus Photo 895: az USB Direct-Print technológiát ezzel a tintasugaras nyomtatójával együtt fejlesztette a gyártó

- www.epson.hu
- www.ratrade.hu
- www.hrp.hu
- www.ingrammicro.hu

Kodak Professional

Újdonságok a Photokináról

A Kölnben megrendezett szakvásár egyik legnagyobb szenzációja a Kodak DCS Pro 14N tükörreflexes digitális fényképezőgép volt, amelyet 14 millió képpontos CMOS érzékelővel vérteztek fel. Ennek felbontása és képminősége akár óriásposzter nyomtatásához is elegendő. A profi felhasználóknak szánt gép magyarországi elérhetőségéről még nincs információnk, a gyártó másik újdonsága, az előző számunkban bemutatott KP 8500 hőszublimációs nyomtató hazai forgalmazása viszont már megkezdődött.

A Kodak másik hőszublimációs nyomtatója, az ML500 a KP8500 lapnyomtatóval azonos minőségben dolgozik, de a papírt tekercsből használja. A három alapszínt és negyedikként a laminálóréteget az egymás után elhelyezett négy fej viszi fel a papírra. A technológiának köszönhetően nagy, 13 s/kép sebesség érhető el, másrészt akár egy méternél hosszabb panorámakép is nyomtatható vele 216 mm szélességben.

Új taggal, a DCS Pro Back 645H változattal bővítették továbbá a Kodak TIPA- (legjobb digitális, professzionális termék Európában 2002–2003) díjas 645-ös hátfalcsaládját.

- Digitáltechnika Kft. ☎ 221-6779
- www.digitaltechnika.hu
- www.kodak.com

Xerox

Megjelent a Phaser 7300

A Xerox új, színes A/3+ méretű hálózati nyomtatója, a Phaser 7300 tandem (LED) elven működik, és a korábbi Phaser 2135 modellt váltja fel. Az eszköz új LED-sorokat, új tonereket, továbbfejlesztett dobegységeket kapott, és lényegesen gyorsabb elődjénél: színesben 30, fekete-fehérben 37 oldalt nyomtat percenként. A Phaser 7300 grafikus kezelőpanellel és felhasználóbarát nyomtatómeghajtóval rendelkezik, felbontása 600x2400 dpi, széles körű médiakezelése A/6-tól A/3+ papírméretig terjed, amit automatikus kétoldalas nyomtatás és kedvező oldalankénti nyomatköltség egészít ki. Az 500 MHz-es G3 processzort, 10/100 BaseTX hálózati kártyát és 384 Mbyte-ig bővíthető memóriát tartalmazó, teljesen új meghajtóprogrammal működő nyomtató ötféle konfigurációban rendelhető, és opciók sorával bővíthető.

Phaser 7300: 30 színes oldal percenként

A Phaser 7300 novembertől, e sorok közzétételével egy időben már megrendelhető, az alapmodell listaára egymillió forint körül várható.

- Folder Trade Kft.
  ☎ 349-0140
- folder@foldertrade.hu
- www.foldertrade.hu
- www.xerox.hu

MSI

Nagy alapozás

A magyar disztributorhoz megérkezett a KT4 Ultra legújabb verziója, amely a BSR jelzést kapta, és az elsők közt támogatja a Serial ATA szabványt. Emellett kezeli a 400 MHz-es DDR memóriamodulokat, az AGP 3.0-t (AGP 8x) és a Bluetooth technológiát. További újdonság a gyors, 533 Mbyte/s-os V-Link összeköttetés a lapkakészlet északi és déli hídja között.

Az Intel Pentium 4 S478 processzorokat támogató alaplapok mellé is érkeztek új modellek: a 845PE Max2 és a 645E Max-U. Az Intel 845PE chipkészlete a 845E-re épül, amelynek összes tulajdonságával rendelkezik, emellett már támogatja a 333 MHz-es DDR memóriamodulokat is. A SiS 645 lapkakészletet használó 645E Max-U a 645E Max-C utódja, és az USB 2.0 támogatásával nyújt többet elődjénél.

Az Intel 845PE-re épülő alaplapok kínálatában egy RAID-es és egy Bluetooth technológiás változat is kapható.

Az új modellek a fent említett 845PE Max2 típusra épülnek – ezzel egy időben kifut a 845E Max2-BLR. Az újdonságok kétféle kivitelben érhetők el: 845PE Max2-FIR, illetve 845PE Max2-BFIR elnevezéssel. Mindkettő támogatja a 333 MHz-es DDR memóriákat. A különlegességek közül érdemes megemlíteni a Gigabit LAN-t és a IEEE-1394-es csatolót is.

Ezeket a tulajdonságokat egészíti ki a 845PE Max2-BFIR modell az ismert Bluetooth szolgáltatásokkal.

- Ramiris Rubin Rt.
  ☎ 412-4300
- www.ramiris.hu
- www.msi.com.tw

WSCAD

CAD/CAE elektrotechnikához és automatizáláshoz

Megjelent a WSCAD for Windows 4.2, amely az ismerős kezelőfelület megtartásával végigvezeti használóját a tervezés minden fázisán. Számos szolgáltatás segíti a korrekt kapcsolási terv elkészítését, amelynek alapján realisztikus, méretarányos szekrényterveket generál félautomatikusan. Ezt követően már csak egy kattintás az egérrel, és elkészülnek a projekt kiegészítő tervlapjai és listafile-jai. A szoftver új erőforrást kapott a megújított projektkezeléssel. Ez kézben tartja és áttekinti a projekt minden részelemét, automatikusan kezeli a rajzlapokat, azokon a szövegmező kitöltését, valamint a grafikus űrlapok használatát.

Néhány további újdonság a teljesség igénye nélkül: beépített bővíthető szótár és fordítóprogram a többnyelvű dokumentációk készítéséhez, a szekrények belső vezetékezésének megújított kezelése, a grafikus listaűrlapok és rajzlapkeretek kibővített és egyszerűsített definiálása. Külön említést érdemel, hogy az új verzióban már rendelkezésre állnak az Európai Unióban két éve kötelező (magyar szabványként átvett) DIN – EN 61346 szerinti szimbólumok és adatbázisok is.

- MD-Mérnök Iroda Kft.
  ☎ 220-5596
- www.mdkft.hu
- www.wscad.com

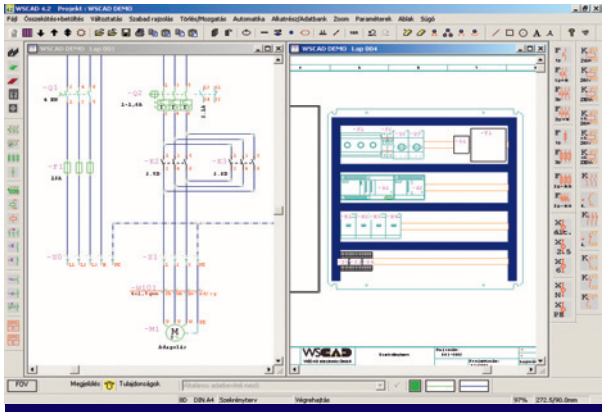

A WSCAD for Windows 4.2 munkafelülete

Ricoh

Digitális másológép munkacsoportoknak

Az Aficio 1060 és 1075 a Ricoh termékcsaládjának két új csúcsmodellje. E nagy munkacsoportok számára, központi használatra tervezett másolók sebessége 60, illetve 75 oldal/perc A/4-es méretben, az első oldalt 3,5 másodperc alatt készítik el, egyébként A/6-tól A/3-as méretig nyomtatnak 52 és 216 g/m² közötti vastagságú papírokra. Processzoruk 375 MHz-es, az alapkiépítésben 128 Mbyte-os memóriájuk 384 Mbyte-ig bővíthető. Merevlemezük 40 Gbyte-os, felbontásuk 600 /1200 dpi, a választható szkenneregységé pedig 100–1200 dpi. Maximális havi terhelhetőségük 150 ezer A/4-es oldal.

Az Aficio 1060/1075 alapkiépítéséhez 100 lapos kétoldalas eredetibehúzó és korlátozás nélküli duplex egység tartozik. Az opcionálisan választható finisherek tűzést, lyukasztást, füzetkészítést, fedő- és hátlapadagolást kínálnak. A két géphez felügyeleti szoftverek tartoznak, a hálózati szkennelés révén pedig a dokumentumok akár e-mail címre is beolvashatók.

- Ricoh Hungary Kft.
  ☎ 270-9797
- info@ricoh.hu
- www.ricoh.hu

Samsung SDS

ERP megoldás kis- és középvállalatoknak

Az üzleti szoftvereket, tanácsadási és rendszerintegrátori szolgáltatásokat kínáló Samsung SDS Europe Ltd. közép-európai terjeszkedésének keretében a magyar piacon is megjelent Bizentro vállalatierőforrás- és gyártásierőforrás-tervező (ERP/MRP) szoftverével.

A kimondottan kis- és közepes méretű gyártó vállalatok elvárásaihoz tervezett Bizentro csomag olyan folyamatokat ötvöz egyetlen rendszerbe, mint a számlázás, a pénzügy, az értékesítés, a beszerzés, a termelés és a leltár.

John Crosbie, a Samsung SDS európai, közel-keleti és afrikai regionális kereskedelmi igazgatója kérdésünkre elmondta, hogy a Samsung SDS-t 1985-ben hozták létre azzal a céllal, hogy a dél-koreai vállalatcsoport kizárólagos IT-szolgáltatójaként működjön.

Tavaly a világranglistán a 38. helyet foglalta el ebben a kategóriában, az ázsiai–csendes-óceáni térségben pedig – a Gartner adatai szerint – a 4. helyet birtokolja, de sikereket könyvelt el a Közel-Keleten, Észak- és Latin-Amerikában egyaránt.

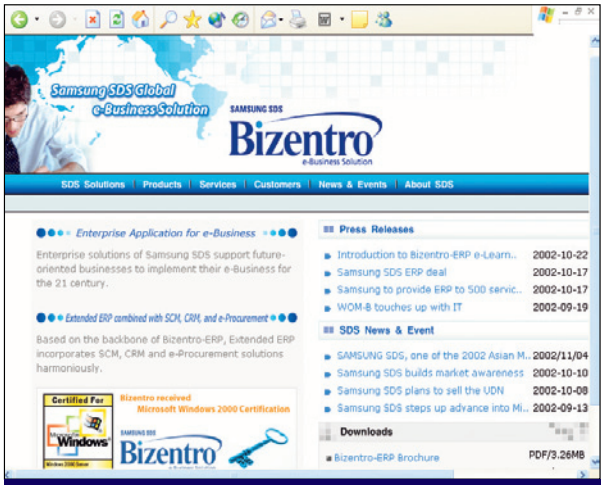

A Bizentro honlapjáról letölthető az erőforrás-felügyeleti szoftver demója

A Bizentro több mint 500 telephelyen működik szerte a világon. Nyitott architektúrája révén a meglévő rendszerekhez és folyamatokhoz igazítható, gyorsan telepíthető, több nyelven használható, és Microsoft-tanúsítvánnyal rendelkezik.

Crosbie úr elmondása szerint a Samsung SDS célcsoportját a 10–300 alkalmazottat foglalkoztató vállalatok képezik.

A Bizentrót partnereken – rendszerintegrátorok és szoftvercégek kis csoportján – keresztül kívánják értékesíteni Magyarországon.

- www.bizentro.com
- www.sdse-samsung.com/solutions/bizentro.jsp

Philips

EISA-díjas DVD-író

Az idei év a második, amelyben az EISA-díjat DVD-írók között is kiosztják – és eddig mindkét alkalommal a Philips termékének ítélték oda.

DVDR890: számos bemeneti jelforrást támogat, felvételeit pedig a legtöbb DVD-lejátszó olvassa

Tavaly a DVDR1000 volt a díjazott, idén a DVDR890 vitte el a pálmát.

A DVDR890-nel a digitális kamera felvételei és a tévéműsorok (RGB vagy S-Video jelből) egyaránt rögzíthetők, a hagyományos videokazetták digitalizálhatók, és szinte bármilyen formátumú 12 cm-es video- vagy audiolemez lejátszható.

A felhasználónak ugyanakkor nem kell előre eldöntenie, hogy kompatibilis vagy egyedi szabványú lemezt írjon-e, nem kell beállításokkal bajlódnia, mivel a DVD+R és DVD+RW lemezeket szinte mindegyik DVD-lejátszó olvassa.

Hat felvételi mód választási lehetőségével a DVDR890 messzemenően optimalizálható akár a felvétel képminőségére, akár a lejátszási időre helyezve a hangsúlyt – egy DVD lemezre akár 6 órányi felvétel is rögzíthető vele.

A készülék emellett index-képernyőt készít minden felvett lemezen, ami a katalogizálást és az azonnali lejátszhatóságot szolgálja.

A DVDR890 bruttó fogyasztói ára 249 990 Ft.

- www.philips.hu
- www.eisa-awards.org

Oki

A legkisebb irodai nyomtató

Az Oki 14 lap/perc sebességű nyomtatócsaládja négy tagot számlál, a legkisebb az OkiPage 14e modell.

OkiPage 14e: halk és környezetbarát

A digitális LED nyomtatóműves fekete-fehér lapnyomtató 600 dpi felbontású, ami irodai felhasználásra alkalmas.

Festékkazettája és szelénhengere külön cserélhető, ami alacsony működési költséget eredményez. Papírtálcája zárt, bővíthető. Párhuzamos és USB csatolóval is ellátták, DOS és Windows környezetbe illeszthető, PCL driverrel működik.

A kisméretű nyomtatót halk és környezetbarát működés jellemzi.

Az OkiPage 14e a készlet erejéig nettó 62 900 Ft-ért kapható, a digitális LED-sorra élettartamgarancia érvényes.

- Oki Systems (Magyarország) Kft. ☎ 327-4070
- www.okihu.hu
- Sved Informatika Rt. ☎ 469-8000
- www.sved.hu

Panasonic

Két DVD videofelvevő

A Panasonic DMR-E30 típusú DVD-video felvevője hosszú felvételi időt, tetszőleges hozzáférést és felvétel közben történő lejátszást nyújt. A Hybrid VBR (Variable Bit Rate) technológiának köszönhetően a DMR-E30-cal akár 12 órányi felvételt is lehet készíteni egyetlen DVD-RAM lemezre (9,4 Gbyte-os, kétoldalas, EP módban), vagy 6 órányi felvételt DVD-R lemezre (EP módban). A 4,7 Gbyte-os DVD-RAM vagy DVD-R lemezek felvételi kapacitása 1 óra XP módban, 2 óra standard SP módban, 4 óra LP módban és 6 óra kiterjesztett EP módban (megközelítő értékek).

DMR-E30: akár 12 órányi felvétel is készíthető vele DVD-RAM lemezre

A DMR-E30 egy másik újdonsága az FR (rugalmas felvételi) mód, amelynek segítségével a készülék meghatározza a hátralévő lemezterület nagyságát, és kiválasztja azt a felvételi módot, amely a rögzítendő program hosszának ismeretében a legjobb képminőséget biztosítja.

A DMR-E30 egyetlen gombnyomásra automatikusan kikeresi a lemez üres részeit és megkezdi a felvételt, így nem fordulhat elő véletlen törlés.

Nem jelent gondot a többszöri részleges törlés miatt bekövetkező lemeztöredezettség sem, a videofelvevő ugyanis képes az üres részek áttekintésére és új felvételhez történő felhasználásukra. A Time Slip funkciók lehetővé teszik az éppen felvétel alatt álló tévéprogram lejátszásának megkezdését, illetve a lemezre rögzített műsor megtekintését másik műsor rögzítése közben.

A Panasonic másik videofelvevő-újdonsága a DMR-HS2, amellyel akár 52 órányi műsor is rögzíthető merevlemezen vagy 12 óra anyag egy 9,4 Gbyte kapacitású, kétoldalú DVD-RAM lemezen. A merevlemez tartalma a normál sebesség 12-szeresével másolható át DVD-RAM lemezre (EP üzemmódban). Így egyórányi műsor mindössze öt perc alatt átvehető, de arra is lehetőség nyílik, hogy a felvett műsornak csak a legjobb részeit írja lemezre a felhasználó. A DMR-HS2 szintén rendelkezik a fent említett Time Slip funkcióval, de lehetővé teszi a digitális fényképezőgéppel készített felvételek megtekintését és tárolását, valamint a digitális videokamerával felvett mozgóképek bevitelét és szerkesztését is.

DMR-HS2: 52 órányi műsor fér el a merevlemezén

Mindkét készülék számos lemezformátum, köztük DVD Video, zenei CD, CD-R és CD-RW lemezek lejátszását is támogatja. A DMR-E30 ára bruttó 219 990 Ft, a DMR-HS2 pedig 379 990 Ft-ba kerül.

- Panasonic Magyarország Kft. ☎ 382-6060
- elektronika@panasonic.hu
- www.panasonic.hu

Tally

Lézerágyúk és sornyomtatók a Planetáriumban

A Kvint-R Kft. a budapesti Planetáriumban rendezte meg a Tally nyomtatók idei seregszemlélét. Schneider Zoltán ügyvezető előadásában kiemelte, hogy a cég az egyes nyomtatók és számítógépek eladása helyett komplex megoldások nyújtására helyezi a hangsúlyt, amit a szintén kiállított Fujitsu-Siemens számítógépek széles palettája is illusztrált.

A rendezvényen mutatták be a Tally új, T9216 típusú, 16 oldal/perc sebességű fekete-fehér lézernyomtatóját.

A kis helyet foglaló gép igazi irodai segítőtárs, havi 40 ezer oldalas terhelhetősége azonban a munkacsoportos alkalmazás elvárásainak is eleget tesz.

1200x1200 dpi-s felbontása és a gyárilag beépített 16 Mbyte alapmemóriája szövegek és igényesebb grafikák kinyomtatásához egyaránt elegendő, de a memóriája 144 Mbyte-ig bővíthető.

A Kvint-R rendezvényén a Star Wars filmeposz néhány szereplője is megjelent

A T9216 a gyártó más modelljeihez hasonlóan egyszerűen vezérelhető, mivel számos művelethez (például törlés, takarékos üzemmód, újranyomtatás) külön gombot kínál. A nyomtatóhoz mellékelt meghajtóprogrammal szintén egy sor szolgáltatás állítható be.

Az általános nyomtatáson túl vízjeles és rétegnyomtatás is végezhető, papírtakarékos üzemmódban pedig egy lapra 2-4-6-9 vagy 16 oldal zsugorítható. Ezzel ellentétes a poszter üzemmód, amelyben egy A/4 méretű oldal akár a négyszeresére nagyítva, 16 oldalra is kinyomtatható, de a T9216-tal A/5-ös méretű füzet is készíthető.

- Kvint-R Kft. ☎ 477-4050
- www.tally.hu
- www.fujitsu-siemens.hu

Hét plusz kilenc

„A legjobb dolgok a világon ingyen vannak" – tartja a mondás. Nem véletlen az, hogy színvonalas alkalmazásokat találunk a freeware programok között, és ezek világszerte – úgymond világhálószerte – népszerűek, sőt elismerést kapnak.

Herczeg József Tamás

A mostani ajánlatunkban szereplő Easy Thumbnails például idén SIA-díjat kapott (SIA = Shareware Industry Award = A Shareware-ipar Díja) freeware létére! Folyamatosan figyelemmel kísérjük a szoftver-könyvtárak kínálatát, és a legjobbak legjavát mutatjuk be kedves olvasóinknak.

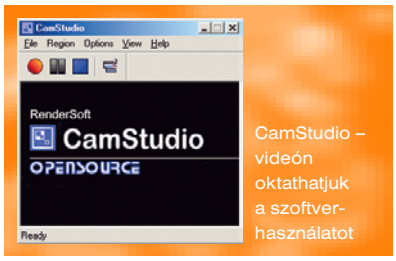

CamStudio – videón oktathatjuk a szoftver-használatot

CamStudio 1.25

Íme, itt a lehetőség, hogy videóra vegyük munkánkat az asztalon! Kamera nélkül... A CamStudio akár a teljes képernyőn, vagy adott méretű részterületén AVI file-ban rögzíti, amit épp teszünk: egérmozgatást, ablaknyitást, gépelést stb. A felvétel indítása, szüneteltetése, leállítása, megszakítása a rendelkezésre álló listából kiválasztott gyorsbillentyűkkel történhet. A kurzort kiemelhetjük tetszés szerinti színnel, alakzattal és mérettel. Az automatikus pásztázás engedélyezésével a rögzítési terület követi az egér mozgását. Ha van mikrofonunk, közben hangot is vehetünk fel. A felvétel audio- és a videotulajdonságai egyaránt testre szabhatóak. A CamStudio telepítése után érdemes megnézni a mappájában található minta-videót, amit a saját lejátszójával is megtekinthetünk. Jelenlegi verziója már támogatja a DivX kodek használatát is.

➪ Fejlesztő: RenderSoft Software and Web Publishing – www.atomixbuttons.com

Kilenc további kincs

Hely hiányában nem írhattunk mindenről részletesen, CD-nkre még 9 másik program is felkerült bővebb leírással, itt csak pár szó jutott rájuk:

- Avant Browser 6.5.0.6: egy újabb, az Internet Explorer szolgáltatásait továbbfejlesztő webböngésző.
- Group Mail Free 3.4.096: kényelmes és hatékony körlevél- és hírlevélküldő.
- MP3Base 3.0 Beta 2: profi MP3/WMA-katalogizáló.
- MyCorkboard 1.00.099: képernyőkímélő-készítő, kismillió beállítással.
- Power Defrag 2.10 Beta 2 Lite: a Windows 9x/Me lemezrendezőjének teljesítményét optimalizálja – a szűkös memóriájú, lassú gépek tulajdonosai vehetik igazán hasznát.
- PTB Sync 3.2: netes atomórához igazítható emlékeztető- és riasztóprogram.
- RAM Def 2.5 XTreme!: memóriarendező – a sebesség és a magas teljesítmény jellemzi.
- Scott's Box Shot Maker 2.0: virtuális termékdobozokat tervezhetünk ezzel a szokatlan grafikai programmal.
- Zinf 2.2.1: ismét itt a FreeAmp! Az átkeresztelés sok-sok újdonságot és kevesebb hibát hozott.

Easy Thumbnails 2.5

A webre szánt képeink miniatűrjeinek vagy nagyításainak egyenkénti elkészítése babramunka. Ám aki a Svájcból származó Easy Thumbnailst használja, annak gyerekjáték. A leggyakoribb formátumokat támogató programmal akár parancssorból is átméretezhetjük a felvételeket. A feldolgozás történhet egyedileg, csoportosan, és akár teljes mappatartalom is szóba jöhet. Kilenc újra-mintavételezési algoritmusával képmanipulálásra is mód van. A fényerőn, a kontraszton, az élességen csúszkával állítgathatunk, hasonlóképpen történhet az elforgatás is. Az átnevezéshez megadhatjuk az elő- vagy utótagot. Amikor a bal egérgombbal megfogva az eredeti képet tudtam mozgatni, és mikor a jobb gombos helyi menüből a nagy képet az ablakhoz tudtam igazítani, nőtt bennem a lelkesedés. Aztán már csak ámultam, amikor a HTML kódba illesztendő képelemet egy kattintással a vágólapra másolhattam. Parancssori kapcsolókkal vagy a file-tallózó helyi menüjében leledző parancs kiadásával készíthetjük el képeinkből a weboldalakat. A képek elrendezését és az oldal megjelenését sablonfile-okban szabályozhatjuk.

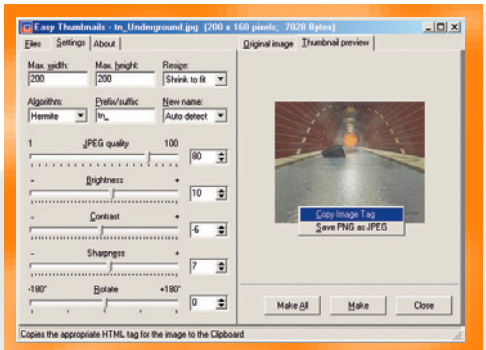

Képminiatűrizálás kilenc fotóretusáló effektussal

➪ Fejlesztő: Fookes Software – www.fookes.com

NetPumper 1.02

Letöltésvezérlőkből bőséges a kínálat, ám számomra derült égből villámcsapás volt, amikor megláttam, hogy az idei copyrightot jegyző NetPumpert milyen sokan töltötték már le a Download.com internetes szoftverkönyvtárban. Állíthatom, hogy az egyszerűbb

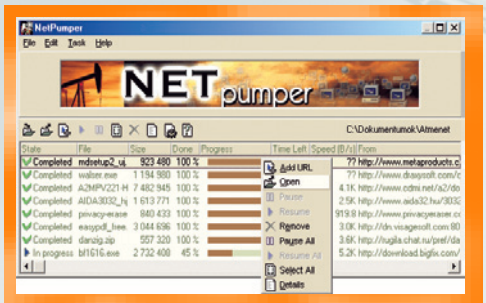

File-letöltő szivattyú – a népszerűség titka a gyorsaság

letöltőprogramok közé tartozik. A HTTP és FTP helyekről hozza le nekünk az adatokat, utóbbi történhet passzív módban. Kezeli a HTTP átirányításokat, a megszakadt letöltéseket ott folytatja, ahol abbamaradtak. Jelszóval védett helyeknél megadhatjuk a hivatkozáshoz a bejelentkezési információt. Az Internet Explorer, illetve a Netscape Navigator 4.x és. 6.x verzióiból kattintáskor fogadja a hivatkozásokat. Tehát semmi extra képesség... Viszont nagyon gyors. Hiszen ezzel a szándékkal készítették. És Anti-Leech-kompatibilis (➪ www.anti-leech.com :-).

➪ Fejlesztő: WakeNet AB – www.netpumper.com

PC Inspector File Recovery 3.0

A Honosító Műhely látogatói már találkozhattak a Drive Rescue adat-visszaállító programmal. Fejlesztője, a német Andreas Grau tanulmányai fedezése céljából eladta a programot az LC Technology nevezetű cégnek, az pedig demó formájában pénzért terjeszti. A Convar Deutschland GmbH is kiadta freeware-ként PC Inspector File Recovery néven. A program a FAT12/16/32 file-rendszereket támogatja. Megkísérelhetjük vele az eltűnt meghajtó megkeresését, a törölt file-ok vagy az elveszett adatok visszaállítását. Kezelőfelülete szintén többnyelvű – bár a magyar még hiányzik.

➪ Fejlesztő: Convar Deutschland GmbH – www.pcinspector.de

SawCutter 1.0

A CNet Download.com internetes szoftverkönyvtár zajkeltő eszköz-összeállításában a ReBirth és a FruityLoops társaságában kínálta a SawCutter 2001-ben készített, de a mai napig karbantartott freeware változatát. A SawCutter szoftveres szintetizátor és hangszerkesztő, a hangformákat és a burkológörbéket kézzel rajzolhatjuk meg benne. A programba betöltött, már kész hangfile-okat ugyanazokon a burkológörbéken és effektusokon futtathatjuk át. Négy hangszerből és tíz hangjegybankból álló szekvencer segít a komponálásban. A csomagban 4, a webhelyén 11 zenei példát találunk.

Közben felnőtt a 2.0-s demó változata is, ám hasonlóan a Power Defraghoz, a freeware változat továbbra is elérhető a webhelyén, terméktámogatás nélkül.

➪ Fejlesztő: CutterMusic – www.cuttermusic.com

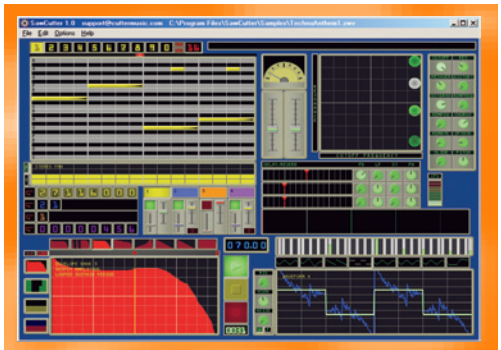

Kézzel rajzolhatunk burkológörbét és hangformát

Esély vírusfertőzés vagy formázás következtében eltűnt adataink visszanyerésére

Super Tray Browser 1.2

Aki ügyesen bánik az egérrel és valami különleges file-kezelőt keres, annak érdemes megismerkednie ezzel a shareware-ből lett freebie-vel. A szlovák NetSoft fejlesztőcsoport segédeszközével a gyökér megjelenítéséhez csak egyszer kell jobb gombbal kattintanunk az óra környékén helyet foglaló ikonjára, és máris áttekinthetjük a helyi és hálózati lemezeinket, kiválaszthatjuk, melyik meghajtón folytatjuk tovább a böngészést. File-műveletként az áthelyezés, másolás, törlés jöhet számításba. A Windowsból meghívott mappainformációval szolgál nekünk, és valamivel rövidebb úton juthatunk el a Windows file- és mappakeresőjéhez.

➪ Fejlesztő: NetSoft – www.netsoft.sk

Vdesk 2.29 & BTEWin 2.25

A virtuális asztalkezelő Vdesk bár nem olyan látványos, mint mondjuk a hasonló célt szolgáló Cool Desk, viszont nem kell aggódni a próbaidő lejárta miatt, és egy forintot sem kell fizetnie annak, aki szeretné megnövelni a munkaasztal területét. Indítása után az óra környékén megjelenő ikonja számmal jelzi, hányadik virtuális asztalon dolgozunk a tízből. Mindegyik asztalnak saját nevet adhatunk, más-más tapétát tehetünk be háttérnek. Megadhatjuk továbbá, melyik megnyitott program ablakához férhessünk hozzá az egyes asztalokon. A tálca ikon jobb gombos helyi menüjéből módosíthatjuk a színbeállításokat és átválthatjuk a képernyőfelbontást. Ha használjuk a Daemon Toolst, a támogatott lemezképekhez a Vdesk balgombos menüjéből is hozzáférhetünk. Innen indíthatjuk a BTEWin varázslót is, amivel saját parancsfile-okat készíthetünk. A BTEWin a régi DOS-os idők kötegelt file-jaira kínál windowsos alternatívát – a kor szelleméhez igazodva. Egy híján egy tucat példa szemlélteti, mire jó a BTEWin.

E Spanyolországból származó alkalmazás csak személyes használatra ingyenes!

➪ Fejlesztő: JPISoft – http://es.geocities.com/jpisoft/index.htm

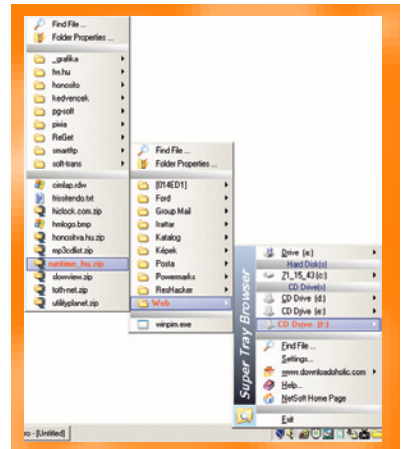

Előttünk a mappaszerkezet a képernyő jobb alsó sarkában

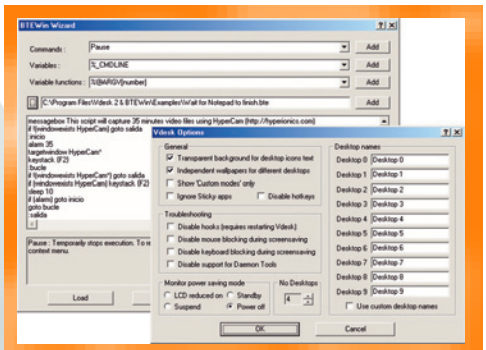

Jól megfér egymás mellett a virtuális asztalkezelő és a kötegelt file-szerkesztő

Másfél száz kép

Amikor a Codra Kft.-vel, a Corel magyarországi képviseletével és a Fontoló Stúdióval, a Xara termékek disztributorával közösen meghirdettük a Rajzpályázat 2002-t, csak reménykedhettünk abban, hogy sok rajzot küldenek be olvasóink.

Weisz Tamás

Azután telt-múlt az idő, már igencsak nyakunkon volt az ősz, de a képek csak „csordogáltak". Majd az utolsó két hétben több mint háromszor annyi alkotás érkezett szerkesztőségünkbe, mint addig összesen (illetve nem egészen szerkesztőségünkbe, de az már külön történet, hogy valakik miért és hogyan éltek vissza egy felajánlott szívességgel).

Bár én kicsit nagyobb részvételre és több beérkező pályamunkára számítottam, de úgy vélem, az 53 alkotótól – akik közül mindössze kilenc hölgy – beérkezett 154 mű sem nevezhető kevésnek. És bár a nevezők több mint fele egy-egy képpel pályázott, mégis közel hármas átlag jött ki, köszönhetően néhány lelkes és termékeny alkotónak. Például a végül az Emberek, állatok, természet kategóriában első helyet nyert István László két sorozatot, összesen húsz képet küldött be; Goschler Tamás pedig, aki ugyanebben a kategóriában a második díjat érdemelte ki, 11 procreate Painter 7-ben készített festménnyel nevezett. A díjakat azonban nem a mennyiség alapján ítélte oda

Barasits Tamás: Raptor

Nickmann István: Széchenyi lánchíd 1899

Goschler Tamás: Egy barokk reggel

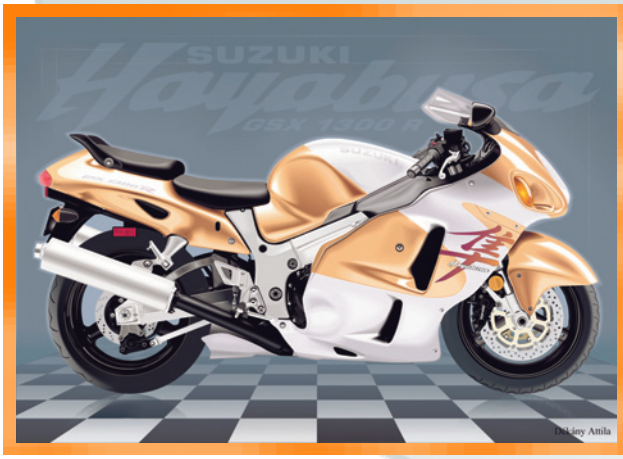

Dékány Attila: Hayabusa

info

- Codra Kft. ☎ 481-2160
- www.codra.hu
- Fontoló Stúdió ☎ 384-2142
- www.fontolo.hu

a tízfős, művészekből és a programok szakértőiből álló zsűri, volt olyan pályázó, akinek 14 képéből egy sem jutott az első háromba.

A legnépszerűbb egyébként az Emberek, állatok, természet kategória volt, erre 82 pályamű érkezett, míg sajnos legkevésbé a Magyarország téma ragadta meg az alkotók fantáziáját, erre mindössze 10 képet küldtek. A szigorú zsűri ráadásul úgy döntött, ez utóbbi kategóriában nem ad ki első díjat, míg a Web- és 3D-s grafikák esetében csak „bronzérmest” hirdetett. A Rajzpályázat 2002 végeredményét cikkünk keretes részében láthatják.

A díjazottak

Emberek, állatok, természet
I. István László: Meseillusztrációk
II. Goschler Tamás: Egy barokk reggel
III. Károly Szabolcs: Circus

Technikai rajzok
I. Dékány Attila: Hayabusa
II. Barasits Tamás: Raptor
III. Török Zoltán: A pannonhalmi-dombság

Web- és 3D-s grafikák
III. Fekete Zoltán: MIXR

Magyarország
II. Nickmann István: Széchenyi lánchíd 1899
III. Darvas László: Rózsaablak

CD-nken a nyertes alkotások

A nyertes alkotásokból – és még néhány kiválasztott képből – kis kiállítást rendezett a Codra Kft., amelyet a CorelDraw Graphics Suite október 17-i magyarországi bejelentésének helyszínén, a Budapest hajón lehetett megtekinteni. Mindazok, akik nem látták ezt a tárlatot – illetve szeretnék látni mindegyik alkotást –, megnézhetik a CD-mellékletünkön található digitális galériát, ahol megtalható az összes beküldött kép és animáció.

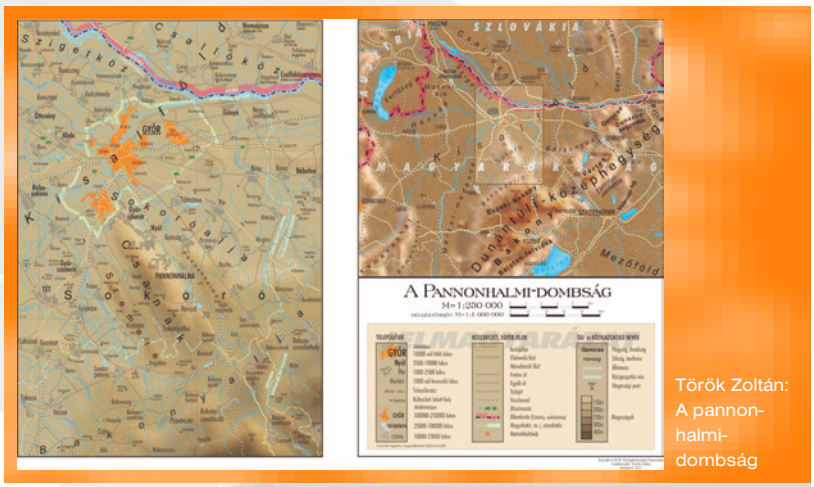

Török Zoltán: A pannonhalmi-dombság

István László: Meseillusztráció

A kategória kiválasztása után megjelenő képes lista bármelyik elemére kattintva kinagyítható az adott mű. Ennek az ablaknak a bal alsó és a jobb alsó sarkában található két gomb csak akkor jelenik meg, ha az egérkurzor föléjük ér, ezekkel előre és hátra lapozhatunk a képek között, illetve a középen alul található piros gombbal bezárható az ablak.

A galérián kívül – mintegy karácsonyi ajándékként – a CD-n található még egy képernyővédő is, amely a pályázatra beérkezett alkotásokat váltogatja a monitoron, sőt a díjnyertes és az általunk „dobogóközelinek” titulált képekből elkészítettünk egy 2003-as naptárat. Ez utóbbi képeit (300 dpi-s, A/3-as JPEG-ek) képnézegetőből vagy -szerkesztőből, minden fölösleges „sallang” nélkül érdemes kinyomtatni.

Programok magyarul

A Honosító Műhelyben található programok egyikéhez sem kell idegen nyelvet tanulnunk, hiszen mindegyik anyanyelvünkön – magyarul – szól hozzánk.

Dvorák Bence, Rixer György

Bár a BIX-ben (Budapest Internet Exchange) történt változások egy időre nehezebben elérhetővé tették a www.honositomuhely.hu-t, CD-nken megtalálhatók a havi újdonságok és frissítések, melyek közül az alábbi ízelítőben csemegézünk.

Grider 3.2.6 pre5

A számítógép előtt sok műveletet teljes monotonitással végzünk el, különösebb gondolkodás nélkül, mégis erősen koptatva a billentyűzetet és az egeret. A Grider használatával viszont számos műveletsort automatizálhatunk, hogy felgyorsítsuk a munkavégzést. Telepítését követően az óra mellé húzódik, és készen áll a billentyűzetről, távirányítóról vagy az internetről érkező bevitel fogadására, amit aztán műveletekre fordít. A program lehetőségei plug-inekkel bővíthetők, így több mint százféle feladatot automatizálhatunk vele. Lua nevű scriptnyelvén a beépített szerkesztőt használva készíthetünk saját parancsfile-okat. A Grider 3.2.6 pre5 otthoni használatra teljesen ingyenes.

www.girder.nl

\honosito\seged\girder326pre5.exe

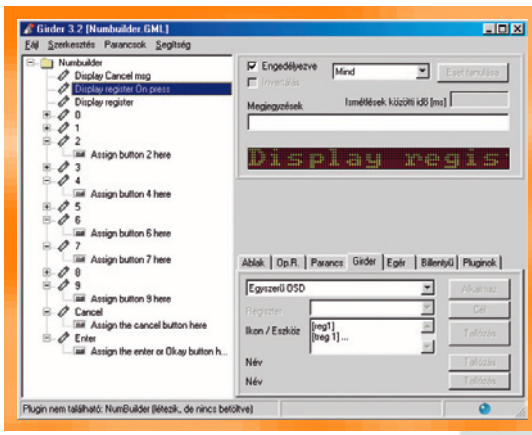

Nem egyszerű egy automatizálást összehozni, de megéri!

Cheat Lexicon 1.1

A türelmetlen játékosok körében nagy népszerűségnek örvendenek a különböző csalásokat tartalmazó programok és adatbázisok. E havi újdonságaink közt is szerepel ilyen program, amelyet Ferenczi Krisztián készített. A több mint 2200 csalást tartalmazó adatbázisban a játékok csalásain kívül felhasználói programok húsvéti tojásait is megtalálhatjuk.

A Cheat Lexicon kezelőfelülete díszes, a hangulatot pedig hanghatások és MIDI zene fűti tovább – ha ezek zavarnak, kikapcsolhatjuk, vagy kicserélhetjük őket. A program arculata különböző bőrökkel módosítható, melyekből továbbiak a program honlapjáról (www.extra.hu/cheatlexicon/) tölthetők le, de mi is készíthetünk újakat. A keresendő játék vagy program nevének begépelése közben betűrend szerint továbbugrik a következő bejegyzésre, így nem szükséges mindig begépelnünk a teljes nevet. A megtekintett csalást azonnal kimenthetjük TXT szövegfile-ba.

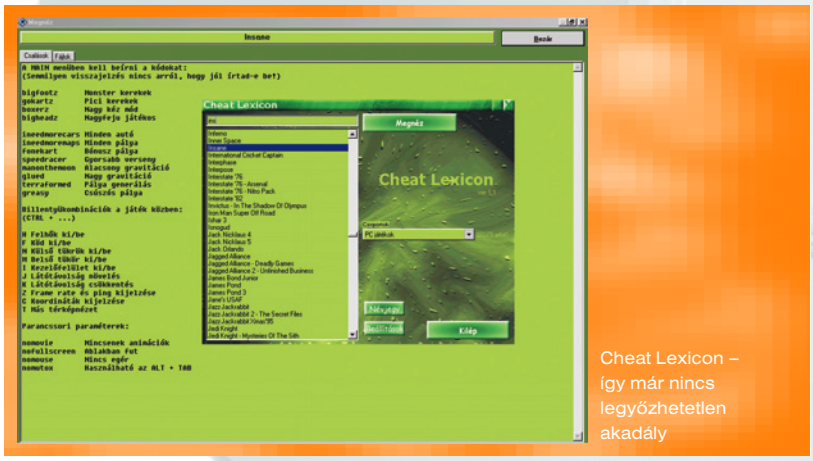

Cheat Lexicon – így már nincs legyőzhetetlen akadály

A Cheat Lexicon 1.1 ingyenes, Windows 9x/Me/NT/2000/XP alatt működik.

\honosito\jatek\Cheat_Lexicon_Teljes.exe

Alcohol 120%

A szokatlan név ne tévesszen meg senkit, nem tivornyázásra csábító programról van szó, hanem olyan ügyes kis alkalmazásról, amely CD-másoló, -író, -image készítő és virtuális meghajtó egyben. Indulásakor 5-től visszaszámol, ezzel is jelezve, hogy sajnos nem teljes változattal van dolgunk, ám igazán szomorúak csak 30 nap elteltével leszünk, ugyanis a próbaváltozatát csak ennyi ideig használhatjuk.

Érdekesség, hogy a rendszer újraindítása nélkül helyezhetjük üzembe a meghajtóemulálást. Összesen 32 virtuális CD- vagy akár DVD-meghajtót is emulálhatunk egyszerre. Az emuláció, illetve az írás lemezképfile-okból (disc image) történik. Így játszhatunk, VideoCD-t vagy DVD-t nézhetünk a merevlemezünkön levő lemezképfile használatával anélkül, hogy az eredeti lemez ténylegesen bent lenne a meghajtóban. A program Media Descriptor, CloneCD, CDRWin és szabványos ISO lemezképeket támogat – olvasás, írás és lemezképkészítés során egyaránt.

Az Alcohol 120%-kal CD-DA, CD+G, CD-ROM, CD-XA, VideoCD, Photo CD, kevert módú CD, többmenetes CD, DVD-ROM, DVD-Video, DVD-Audio

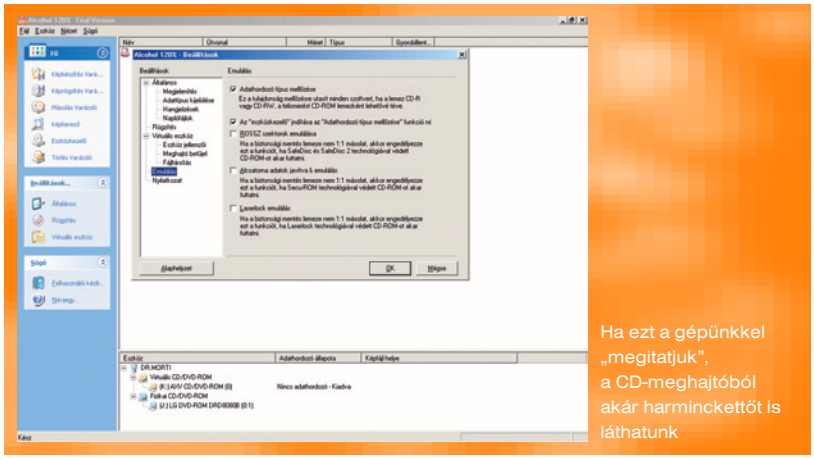

Ha ezt a gépünkkel „megitatjuk", a CD-meghajtóból akár harminckettőt is láthatunk

lemez írható. A korongokat Session-At-Once (SAO), Disc-At-Once (DAO), RAW SAO, RAW SAO + SUB és RAW DAO módban, a DVD-ket SAO és DAO módban írhatjuk meg. A program ATAPI és SCSI illesztőfelületű CD-olvasókat, CD-újraírókat, DVD-R, DVD-RW, DVD-RAM és DVD+RW meghajtókat kezel. Emellett támogatja az IEEE-1394 (Firewire) és az USB protokollt is. Az általa támogatott meghajtók listája megtalálható a gyártó oldalán (➪ www.alcohol-soft.com/devsupp/). Az Alcohol 120% számos pufferkiürülés-elhárító technológiát (Burn-Proof, JustLink, Power-Burn, SafeBurn, Seamless Link stb.) támogat, és Windows 95/98/Me/NT/2000/XP alatt működik.

➪ \honosito\seged \Alcohol120_trial_1_3_3_1017.exe

AIDA32 3.02

Még jól emlékszem az első DOS-os, karakteres üzemmódú AIDA-ra. Már akkor látható volt, hogy a program fejlesztőgárdája – azaz egy ember – nagyon alapos munkát végez. Ennek az alaposságnak a jegyében folytatta a fejlesztést, aminek eredménye az októberben kézbe kapott, teljesen grafikus felületű AIDA32, mégpedig a 3.02-es verzió. Az AIDA32 lényegében hardverinformációs, rendszermonitorozó és tesztelő programcsomag, minden művelete ugyanazon a felületen keresztül érhető el. A kor követelményeinek megfelelően az AIDA32 weborientált, ám valószínűleg az offline rész az, amit itt igazán boncolgatni, illetve használni érdemes.

Az AIDA32 kapásból nyit egy H-Oda-féle WCPUID klónnal, amely a gépben levő CPU típusát és órajelét azonosítja. Nincs ellenőrző összeg az ablak aljában, ezért processzortuningolási eredményeinket nem tudjuk hitelesíttetni ezzel a progival – de nem is ez a fő profilja. Aztán

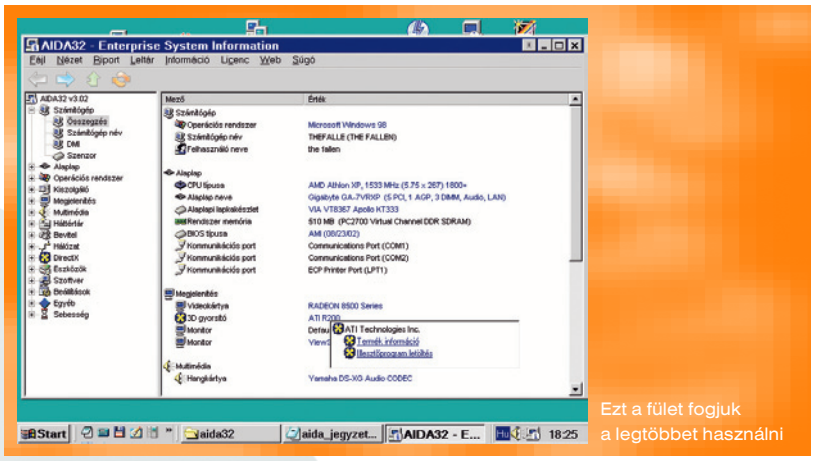

Ezt a fület fogjuk a legtöbbet használni

a témakör szerint csoportosított fülekre kattintva lényegében mindent megtudhatunk az adott konfiguráció hardveréről és szoftverkörnyezetéről, talán kicsit többet is, mint amennyit a laikus felhasználó megemészteni képes. A program adatbázisból dolgozik, azaz a felismert hardverösszetevők adatait konzervből adagolja. A fentebb említett dátumú build bő 21 ezer féle alkatrészt képes felismerni, például megdöbbentő mennyiségű (közel 5200) alaplapot, ám mondjuk videokártyából már jóval szegényesebb a kínálata (nagyjából ötszázat ismer). Négyféle konfiguráción próbáltam ki, és tapasztalataim szerint nagyon korrekten ismeri fel a hardverelemeket, még a legújabbakat is – például Asus A7V8X alaplap, Ati Radeon 9700 Pro grafkártya. Hibák azért becsúsznak, például amikor a normál DDR SDRAM memóriát Virtual Channelnek ismeri fel, vagy az álló midi ATX-es házat fekvőnek. Nagyon hasznos szolgáltatás, hogy a felismert részegységek mellé azonnal kattinthatóan jár a gyártójuk weboldala, illetve sok esetben közvetlenül a driverük letöltési oldala is.

A rendszermonitorozás kiolvasásai korrektek, bár néha megjelent egy „ghost" hőmérsékleti érték is AUX néven, elég brutális értékkel, amit nem tudtam mire vélni. A memóriaolvasási/-írási benchmark páros is – amennyire meg tudtam ítélni négy rendszer eredményeinek összevetéséből – elég korrektnek tűnik, mindenesetre sokkal kevésbé „légből kapottnak", mint a SiSoft Sandra hasonló tesztjei. A gépen uralkodó szoftverkörnyezetet nagyon jól feltérképezhetjük op'rendszer, környezeti változók, .ini file-ok, feltelepített programok és DLL-ek szintjén, sőt a telepítőkulcsot igénylő programok kulcsainak kiírathatósága már kicsit alaposabb is a szükségesnél, ugyanis kulcslopásra ad lehetőséget idegenkezű felhasználás esetén.

Az AIDA32 segítségével kinyert adathalmaz eltárolásához jó pár formátumot (például szöveg, HTML, CSV) használhatunk, sőt még riportvarázslót is segítségül hívhatunk e feladathoz. Végül a szoftveren belülről elérhető egy kisebbfajta hardveres linkgyűjtemény PC-s hardver témakörben.

Az AIDA32 3.02-t nyugodt szívvel ajánlhatjuk mind a lelkes amatőröknek, akik kicsivel többet szeretnének megtudni a gépük lelkivilágáról, mind pedig a számtech boltok szervizeseinek, akik a programmal öt perc alatt fel tudnak térképezni egy gépet á-tól z-ig. Az AIDA32 3.02 Windows 95-től felfelé minden Windowson fut. Magánszemélyek általi felhasználás esetén freeware-nek minősül. Üzleti környezetben használva is freeware a program besorolása, ám ekkor a program szerzője megköveteli a termék regisztrációját – amit egyetlen kattintással tudunk kezdeményezni a programból. Mit mondjak, ez a program feltétlenül többet ér, mint amennyibe kerül.

➪ www.aida32.hu
➪ www.aida32.hu/registration
➪ \honosito\seged \aida32pe_302.exe

Sportos összeállítás

Itt van az ősz, itt van újra... Sőt, lassan a tél is! Mi mást lehetne kezdeni ezeken a hideg estéken, mint játszani az év legújabb és talán legjobb játékaival. E hónapban is megpróbáltuk összegyűjteni a legérdekesebb bemutatókat.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Sajnos CD-mellékletünk kapacitása véges, emiatt egy-két ígéretes alkotást ki kellett hagynunk, például a magyar nyelvű, magyar fejlesztésű Haegemoniát – ám cserébe nagy nevekkel töltöttük meg a rendelkezésre álló helyet.

Need For Speed: Hot Pursuit 2

Ebben a hónapban az Electronic Arts programjai vannak túlnyomó többségben, ami jelzi, a cég komolyan készül a karácsonyi vásárlási rohamra, és a legtöbb nagy nevet megpróbálja mostanában piacra dobni. A játékosok által leginkább várt program, a Need For Speed széria legújabb tagja is megérkezett. A Hot Pursuit 2 – elődeihez hűen – a legjobb sportautókat vonultatja fel. A száguldozást mesés tájak és izgalmas játékopciók teszik megunhatatlanná. A mostani részben minden egyes kocsi tökéletesen kidolgozott, elképesztően valósághű. A játékot párhuzamosan fejlesztették PC-re és Playstation 2-re (na meg Xboxra és Nintendo GameCube-ra), ám a PC-s változat grafikája mindegyik változaténál szebb – tekintve, hogy a mai PC-k teljesítménye is komolyabb a PS2-énél. A pályák komoly átalakításon estek át, például a fejlesztők részletesen kidolgozták az út menti házak, építmények és egyéb tereptárgyak grafikáját.

A grafika mellett a tálalás is rengeteget változott – de szerencsére a jól áttekinthető, könnyen kezelhető menü nem, még a kocsik előnézetét is meghagyták. Itt, akár egy autószalonban, megcsodálhatjuk a kiválasztott csillogó-villogó járgányt.

A Hot Pursuit 2-ben továbbfejlesztették a népszerű rendőrös üldözést. A számítógép által irányított rendőrök okosabbak, mint valaha, ráadásul a blokádon és más, járőrös segítségen kívül helikopteres támogatást is kérhetnek. Beszélgetéseiket mi is halljuk a tökéletesen hangolt rádiónkon, amin mellesleg a sebességhez illően kőkemény, adrenalinszintet növelő zenék dübörögnek. Ennek a kiegészítésnek az egyik legmókásabb újdonsága

Need For Speed: vajon sikerül megismételni a harmadik rész sikerét?

az elfogási jelenet. Ebből is látszik, e játék készítőinek helyén van a humorérzékük, és talán a gyorshajtás vétségét is elkövetik néha. Ha a rendőröknek sikerül lekapcsolniuk bennünket, több rövid jelenet közül választ egyet a program – azaz ezt sem lehet megunni.

A Need For Speed szériát sokan a versenyek tökéletes kiegyensúlyozottsága, a kocsik és a pályák profi kivitelezése miatt kedvelik – ez a legújabb részben is kiválóan sikerült. Például tűzpiros Porsche 911-esben száguldani a görög tengerparton roppant magával ragadó... lenne. Ha nem sikerült volna ilyen profira a rendőri intelligencia. A rend őrei SVT Mustang autóikkal erednek nyomunkba, kihasználják a kanyarok adta előzési lehetőségeket, és megpróbálnak letaszítani, félreállítani stb.

A játékba került egy cseppnyi Matrix-hangulatú kamerakezelés is. Ha sikerül egy-egy nagyobb ugratót teljes sebességgel vennünk, és kocsink a levegőbe emelkedik, a kamera külső nézetre vált, minden lelassul, és úgy csodálhatjuk meg az ugratást. Szerencsére ezt kikapcsolhatjuk – például amikor a versenyre szeretnénk összpontosítani.

Bár a kocsik nem kaptak túl nagy felbontású textúrákat, és DirectX 8.1-es effektusok (például érdes felületek) sem szerepelnek a palettán, a remek fényhatásokkal és pályatervezéssel sikerült gyönyörű látványt létrehozni. Akinek akadozva vagy lassan menne a kép játék közben, váltson belső nézetre, ez sokat segít, ráadásul a kocsi irányítása is sokkal egyszerűbb így.

Az EA rengeteg pénzt költött a 24 autótípus licencének megszerzésére, ám sajnos valós sérülési modellt ez esetben sem kaptak a kocsik. Bár az apróbb sérülések szinte azonnal meglátszanak rajtuk, és az igazán nagy ütközéseknél meg is gyűrődik a karosszéria, de ez nem arányos a valós erőhatásokkal. Ennek ellenére a Hot Pursuit 2 méltó a Need For Speed szériához, kiváló program, kihagyhatatlan!

FIFA 2003

Az Electronic Arts dominanciája e hónapban a FIFA 2003-mal válik teljessé. Az EA évente megjelenő sportcsomagjának újdonságai az idén talán nem merülnek ki a névsor

FIFA 2003: nem csupán ráncfelvarráson esett át

frissítésében. Azt már megszokhattuk, hogy a FIFA-ban a focisták névsora a legfrissebb, de emellett a programozók átdolgozták a karakterek animációit és textúráit is. Emellett rengeteg új jelenetet programoztak a játékba. Javítottak a mesterséges intelligencián, így még realisztikusabb viselkedésre számíthatunk.

Az igazi újdonság a labdakezelésben van. A 2003-as verzióban a labda már saját életet él, ezáltal sokkal több és életszerűbb cselt csinálhatunk. A grafika is fejlődött, a játékosok kidolgozottabbak, a pályák szebbek, a közönség is valósághűbb lett. A rajongóknak kár is ecsetelni az új FIFA érdemeit, úgyis szeretni fogják. Ám aki eddig nem játszott ezzel a szériával, próbálja ki, profi alkotás.

Novemberről maradt

Rutinos olvasóink már tudhatják, hogy most bizony megint az előző szám shareware rovatát fogjuk bővíteni. Az alábbi összeállításban kiemelt szerepet kaptak a hálózatos, internetes alkalmazások, segédeszközök.

Dián Krisztián, Duchon Jenő

A visszatekintés garantáltan forró hangulatot fog hozni olvasóink CD-olvasójába, hiszen biztosra vesszük, hogy már elő is kerültek az előző szám fényes korongjai, és „Ezt hogy-hogy nem vettem észre?!" felkiáltás közepette el is nyeli azokat a meghajtó tálcája.

● *ipPulse 1.51:* III. CD, \SAC\COMM\IPLS151.ZIP. A legtöbb hálózati vagy hálózatra kapcsolt eszköz távolról felügyelhető, így idejében értesítést kaphatunk működési zavairól. A múlt havi SAC-anyagban talált ipPulse felügyelőprogram képes figyelni hálózaton keresztül az aktív eszközök elérhetőségét. Ezt kétféle módszerrel tudja megtenni. Az egyszerűbbnél az ICMP protokollt használja az eszközök végigpingeléséhez. Amelyik eszköz nem válaszol a kérésre, azt „eltűntnek" nyilvánítja a program, tehát a hálózaton keresztül nem érhető el.

A bonyolultabb módszer a Simple Network Management Protocolon (SNMP) alapszik. Ekkor sokkal összetettebb felügyelőeszközzé válik az ipPulse, mert ez a protokoll jóval többre képes, mint az ICMP. Például a hiba észlelésekor e-mailben értesíti az adminisztrátort. Annyival viszont körülményesebb, hogy az eszközön is

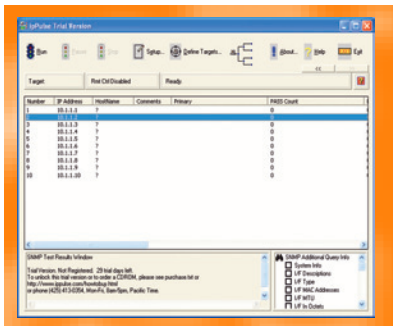

Az ipPulse-zal egyszerűbb a hálózatfigyelés

engedélyezni kell legalább az SNMP-lekérdezést. CD-mellékletünkre az ipPulse 30 napig működő próbaváltozata került fel.

● *MailSweep 3.2:* III. CD, \SAC\COMM\MS.ZIP. A mai vírusok egyik melegágya az elektronikus levelezési rendszer. A kártevők kihasználják az internet adta szabadságot és e-mail útján terjesztik magukat mind nagyobb számban. Többféle módszerrel is védekezhetünk ez ellen. Az egyik lehetőség megvalósításában segít az alább bemutatásra kerülő program.

A MailSweep levélfelügyelővel belenézhetünk a postaládánkban lévő levelekbe anélkül, hogy letöltenénk

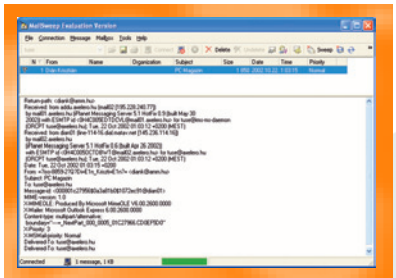

MailSweep a levélbombák ellen

azokat a gépünkre. Így megtudhatjuk, ki küldte a levelet, mi a tárgya stb. Ha ezek után úgy ítéljük meg, hogy a levél vírusos, vagy nem megbízható forrásból származik, emellett netán még csatolt file-t is tartalmaz, akkor a kiszolgálószerveren letörölhetjük. Ezáltal megelőzhetjük, hogy a levél a saját gépünkön, illetve azt felhasználva kárt okozzon.

A MailSweep egyszerre több postafiók kezelésére képes. Használata egyszerű, erősen hasonlít a népszerű e-mail klienseékhez (Outlook Express), sőt együtt tud működni azokkal. Aki ki szeretné próbálni, a múlt havi SAC-adagból telepítheti a korlátozott képességű változatát.

● *NetSpeeder 1.21:* III. CD, \SAC\COMM\SPEEDER.ZIP. Nem minden netezőnek adatott meg a nagy sávszélességű hozzáférés. Ahol minden byte számít az átvitel során, ott érdemes finomhangolni rendszerünket, hogy minél kevesebb fölösleges adat továbbítódjon a szűkös lehetőségek között. Az optimalizálást azoknak is ajánljuk, akik szélessávú nethozzáféréssel rendelkeznek (kábeltévé, ADSL).

Ebben próbál segíteni nekünk a NetSpeeder a hétköznapi felhasználók által ritkán ismert hálózati paraméterek beállításával. Ezt automatikusan megteszi, ám aki úgy gondolja, hogy kellően mély hálózati tudással rendelkezik, az kézzel is

NetSpeeder: egy kis nettuningolás...

állíthatja ezeket a paramétereket. Gyorsítja a névfeloldáshoz (névből IP-cím) szükséges DNS funkciót is. A felhasználó is vihet fel ilyen jellegű bejegyzéseket manuálisan, ha tudja a névhez tartozó IP-címet.

Tesztelhetjük is a netelérésünk sebességét a *Test Speed* menüpont alatt, ezt a finomhangolás előtt és után is érdemes elvégezni, hogy összehasonlíthassuk az eredményeket. CD-nkre a NetSpeeder 30 napos próbaváltozata került.

● *MP3 Viewer 1.71:* III. CD, \SAC\SOUND\MP3VW171.ZIP. Az MP3 file-ok lejátszásához általában valamilyen kezelőfelülettel kiegészített programot használunk. Ezeket először el kell indítani, és csak utána lesz lehetőségünk a kívánt hanganyag meghallgatására. Ez néha fárasztó lehet, hiszen abban az esetben is ugyanez a folyamat fog lejátszódni, ha az adott névkiterjesztéshez társítjuk a lejátszóprogramot, és így indítjuk a lejátszást.

Az MP3 Viewer azonban más. Ez a program ugyanis beépül a Windows környezetébe, így állandó jelenlétének köszönhetően a zenehallgatás előtt elmarad a lejátszóprogram betöltődése, hiszen az megtörtént a rendszer indításakor. Elég a Windows Intézőben a kívánt file-ra jobb gombbal kattintani, és máris felcsendül az adott bitfolyammal leírt dallam. Az egér jobb nyomógombjához kapcsolódó menüben megtaláljuk

programunk új bejegyzéseit, ezek révén például megjeleníthetjük az MP3 file ID3-as tagadatait. A programmal módosíthatjuk is ezeket az adatokat.

Csoportos zenehallgatás jobb gombbal

Az MP3 Viewer egyhuzamban több file-t is képes megszólaltatni, ehhez a jobb kattintás előtt használjuk a Windowsokban megszokott módon a file-kijelölést. Shareware, de a licencszerződésében foglaltak szerint sajnos csak 20 napig használhatjuk regisztrálás nélkül.

● *Systweak CacheBoost Enterprise Edition 4:* III. CD, \SAC\UTILDISK\CACHEBST.ZIP. A Windows mint operációs rendszer szereti, ha az amúgy is „biztos” működésében megfelelően bő memóriára támaszkodhat.

Optimalizáljuk rendszerünk memóriáját!

Nem véletlen, hogy azok a számítógép-tulajdonosok, akiknek a gépe kevesebb memóriát rejt, teljesítmény-csökkenésre számíthatnak azokkal szemben, akik több RAM-ra ruháztak be.

Elkeseredni persze nem kell, próbáljuk ki inkább a Systweak CacheBoost programot, amely a Windows XP/2000/NT rendszerek memóriakezelését optimalizálja. Indítása után beköltözik az óra mellé, ide kattintva egészen barátságos felület fogad minket. A *General* ablakban a memória foglaltságát követhetjük nyomon grafikonon, illetve byte-okban mérve. Az *Optimize* ablakban a rendszermemória és rendszercache optimalizálására nyílik lehetőségünk. Előbbi esetben megszabadulhatunk a nem használt rendszermoduloktól, az utóbbinál pedig a rendszercache kiürítését hajthatjuk végre. A *Mem Zip* ablakban aktivizálhatjuk a *Memory Zip* modult, amely általunk megadott méretű memóriaterületet mindig szabadon tart a programok váratlan igényeinek kielégítésére.

A *Data Safe* a rendszer file-kiírási módszerét optimalizálja. A cache-ben tárolt adatok hamarabb kerülnek kiírásra mint alaphelyzetben, így kisebb az adatvesztés esélye egy rendszerelszálláskor. Az *Advance* ablakban a rendszercache jellemzőit állíthatjuk be. A *Tune Windows* ablakban további opciókat kapcsolhatunk be az optimalizálás finomhangolásaként. Múlt havi korongunkon e program demó változata lelhető fel – néhány képességét korlátozták, de megéri kipróbálni.

● *Diet Spread 2.8:* III. CD, \SAC\EDUCULT\DIET.ZIP. Napjainkban nagyon népszerűek a különböző diéták. Leginkább a hölgyeket foglalkoztatja ez a téma, de sok férfi is odafigyel már étkezésére. Azt pedig szinte már mondanunk sem kell, hogy a számítógépünk napi diétánk összeállításában is segíthet.

A Diet Spread programot a múlt havi korongunkról valószínűleg – éppen a fenti indokokból – sokan fogják feltelepíteni, hacsak már meg nem tették. Adatbázisa tartalmazza az ételek diéta szempontjából fontos adatait – kalória, fehérjék és szénhidrátok,

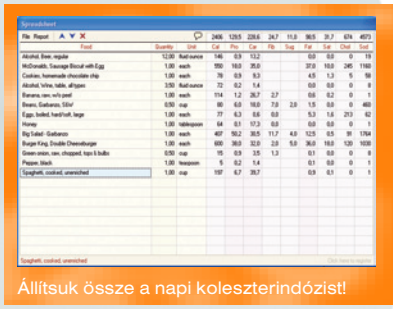
Állítsuk össze a napi koleszterindózist!

cukrok és zsírok, telített zsírok, koleszterin mennyisége, nátriumtartalom. Ezt az adatbázist bővíthetjük, csak meg kell adnunk a felvételre szánt étel nevét és adatait. Ezekből az adatokból kell összeállítani napi szükségletünket, amelyről folyamatosan összesítést kapunk, kiegészítve az elfogyasztott mennyiséggel. Az pedig már csak hab a tortán, hogy az összeállított étlapot ki is nyomtathatjuk. Kapkodnunk nem kell, ez le nem járó shareware!

Regisztráljunk itthon!

A freeware és shareware alkalmazások jó része kellemes meglepetést szerez: ingyen vagy szerény összeg kifizetésével bizony sokszor a kereskedelmi termékeket is megszégyenítő szoftverek birtokába juthatunk.

Sponga Tamás (stom@fw.hu)

A kereskedelmi, hatalmasra dagasztott szoftverek, szoftvercsomagok mellett békésen megférnek a kisebb, adott területre fejlesztett shareware, freeware alkalmazások. Ezek népszerűsége jól lemérhető a letöltéseket nyújtó webhelyek statisztikáival. A programok többsége nem is kíván különösebb magyarázatot, működése magától értetődő.

A hozzánk érkező levelek egy része szokott csak arról szólni, hogy az adott alkalmazásban hogyan is kell megcsinálni ezt vagy azt. Az utóbbi hónapokban több kérdés érkezett a shareware-ek regisztrációjával kapcsolatban. Sokan idegenkednek az on-line vásárlástól, jobban szeretnék országhatáron belül, forintért regisztráltatni a kiválasztott programot. Erre is van lehetőség, több hazai cég foglalkozik ezzel. Az alábbiakban felsorolunk néhányat – ez közel sem a teljes hazai mezőny, csupán nagy hirtelen ezeknek a cégeknek az adatait sikerült fellelnünk.

Julianus Számítástechnikai Tanácsadó és Szolgáltató Kft.: 1143 Budapest, Hungária krt. 43–49., ✆ 212-2018, www.julianus.hu.

KeSzo Kft.: 1055 Budapest, Falk Miksa u. 6., ✆ 332-8717, www.keszo.hu.

Macasoft Bt.: 9028 Győr, Móra Ferenc tér 14. I/3., ✆ 06-96-437-318, www.macasoft.hu;

Soft-Trans Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.: 7932 Mozsgó, Árpád u. 21., www.soft-trans.hu.

A továbbiakban tekintsünk át ismét néhány népszerűbb alkalmazást, melyeket a közelmúltban frissítettek.

A kis erőforrás-igényű asztalkezelő és shellhelyettesítő *Aston*nak megjelent az új, 1.7-es verziója (\SAC\UTILMISC\ASTON170.ZIP); a népszerű *Ai Picture Utility*nek pedig a 6.31-es verziója (\SAC\GRAPH\AIPIC631.ZIP).

● *Advanced Instant Messengers Password Recovery 1.40:* \SAC\COMM\AIMPR.ZIP. Az ElcomSoft fejlesztései közül több olyan alkalmazást kipróbálhattunk, amelyet valamilyen elfelejtett név, jelszó visszafejtésére készítettek. Az Advanced Instant Messengers Password Recovery, mint neve is elárulja, az azonnali üzenetküldők lokálisan tárolt login és password információit képes visszaállítani. A legsűrűbben használt üzenetküldők mellett a kevésbé ismerteket is támogatja. A következőknél tud segíteni: ACD Express Communicator, AOL IM, AT&T IM Anywhere, Devil, Excite Messenger, ICQ, Imici Messenger, Indiatimes Messenger, Jabber IM, Kellster IM, Match Messenger, Miranda, MSN Messenger, Odigo, PalTalk, PowWow Messenger, Praize IM, Prodigy IM, Rediff Bol, ScreenFIRE, Sifty Buzz, T-Online Messenger, Tencent QQ, Tiscali, Trillian, Ya.com Messenger, Yahoo! Messenger. Shareware, regisztrációs díja 30 USD.

● *Download Druid 1.0:* \SAC\COMM\DRUID10.ZIP. Aki kicsit több időt tölt netezéssel, biztos sűrűn beleakad valamilyen letöltenivalóba. Ha ez nem túl nagy, megteszi a böngésző is. Ha viszont nagyobb file-t szeretnénk megszerezni, érdemes valamilyen letöltőprogramot használni, több okból

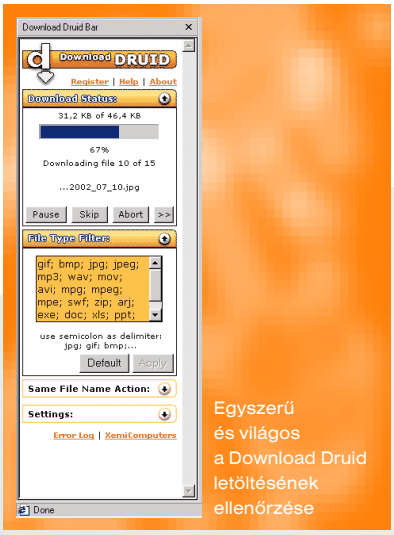

Egyszerű és világos a Download Druid letöltésének ellenőrzése

is: ezek folytatni tudják a megszakadt letöltést (ha a szerveroldal is támogatja ezt), ha nem akarjuk kivárni a végét, a letöltés máskor is folytatható stb.

A Download Druid telepítésekor beépül az Internet Explorerbe – ezt plusz két gomb jelzi az IE eszközlécén. Beállítható többféle szűrő, hogy miket töltsön le és miket ne (például névkiterjesztések megadásával), proxy mögül is használható, kiszűri és jelentést készít a döglött linkekről. A program egyik jó tulajdonsága, hogy a háttérben dolgozik. Ha ellenőrizni szeretnénk, hol tart, akkor egy gomb megnyomásával ezt megtehetjük. CD-mellékletünkre a 30 napos próbaváltozata került, a regisztrációja 20 USD.

● *NetInfo 4.5:* \SAC\COMM\NETINFO.ZIP. Ha legalább két gép van egymás közelében, megfontolandó őket összekapcsolni. Ennek számos előnye van: file-megosztás, mindkét gép eléri a nyomtatót, a netet stb. Ha szeretnénk bővebb információkat kapni a hálózatba kapcsolt gépekről, telepíteni kell valamilyen segédprogramot.

A NetInfo jó nagy adathalmazt zúdít ránk a hálózati beállításokról. A helyi gép felhasználója, IP-címei, winsock

Kaspersky Anti-Virus PC Magazin Edition

Használati Engedély

A PC Magazin és a 2F 2000 Kft. megállapodása révén a magazin olvasóinak lehetőséget biztosítunk a Kaspersky Anti-Virus PC Magazin Edition szoftver ingyenes kipróbálására. A havonta megjelenő szoftver kizárólag magánhasználatban lévő számítógépen való telepítésre és használatra jogosítja fel a felhasználót. A szoftver használatát birtoklása teszi jogszerűvé a lap megjelenésétől a következő szám megjelenéséig. Ezen időtartam alatt az olvasóknak módjuk van letölteni a napi vírusadatbázis-frissítéseket. A felmerülő technikai problémákhoz a *support@2f.hu* e-mail címen vagy a 06-90-290-014-es emelt díjas telefonszámon kérhetnek segítséget.

A szoftver használatát biztosító elektronikus kulcs érvényessége a lejárat után a PC Magazin következő számában található újabb elektronikus kulccsal egyszerűen meghosszabbítható, a szoftver újratelepítést nem igényel.

verziója, a rendszer állapota stb. Emellett megnézhetjük a többi gép hasonló adatait is. A következő lehetőségek állnak még rendelkezésre: kapcsolatok, ping, nyomkövetés, finger, szkenner (IP-k, hostnevek szkennelése), napi időszakok adatforgalma, idő stb. Shareware, regisztrációs díja 25 USD.

● *ChemAP 2003:* \SAC\EDUCULT \CHEMAP.ZIP. Kémiaórák... Ki ne emlékezne. Általában azok az órák voltak a kedvencek, amikor a tanárunk robbantott, valamilyen színes füstöt eregetett vagy rettenetes szagot árasztó anyagot vegyített lombikban...

A ChemAP 2003-mal ezek ugyan nem reprodukálhatók, de nagyon sok mindent felidézhetünk vele. A program tulajdonképpen egyszerű periódusos tábla, és hozzá közvetlenül, illetve közvetve kapcsolódó kiegészítők sokasága. A tábla a lehető legtöbb adatot tartalmazza az adott elemről, csoportról, főcsoportról. Megtekinthetők az elemek jellemzői, története, megtalálójának neve és dátuma, egyéb adatok. Elvégezhetők a szokásos számítások (tömegszázalék, molekulákban az atomok százalékos aránya, tömege stb).

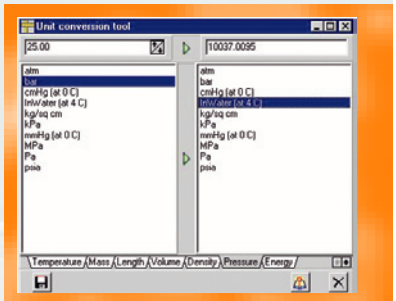

ChemAP – a program egyik kisebb kiegészítője az egységkonverter

A ChemAP-hez mindössze hároméves története során sok kiegészítőt készített a fejlesztője. Ezek közül néhány: szép nagyra dagasztott táblázat, ami a kémiában, fizikában leggyakoribb állandókat tartalmazza (Newton, Faraday, Planck stb.); külön táblázatban keresgélhetjük többféle anyag pH-értékét; másikban megnézhetjük, hogy a Földünk, az Univerzum, az óceánok, a levegő, az emberi test milyen anyagokból tevődik össze, és mekkora százalékban.

Van egy beépített, nagy adatbázissal rendelkező egységkonverter, ami az általunk használt SI szabványba foglaltakon kívül például az angolszász országokban használatos mértékegységeket is ismeri. A felsoroltak csak egy része a ChemAP tudásának. CD-nkre a shareware változata került fel. A regisztrációja 25 USD, de ezért átfogó kémiacsomagot kapunk.

● *Computer Sounder 2.6:* \SAC \EDUCULT\CSOUND26.ZIP.

Nos, a valódi zongorát – vagy más igazi hangszert – nem helyettesíti, de a tanulásban segíthet ez az alkalmazás, ami nagyon sokféle hangon képes megszólalni. A képernyőn látható billentyűzettel a hagyományos hangszereken kívül nagyon sokféle hang csalható ki. A játékunkról felvétel készíthető, amit természetesen vissza is lehet játszani. Shareware, regisztrációs díja 19 USD.

● *Random Word Generator 4.1:* \SAC\EDUCULT\RWG41.ZIP. Az 1998 óta fejlesztett program neve elárulja, mit tud: véletlenszerűen előállított szavakat készít, például nehezen kitalálható

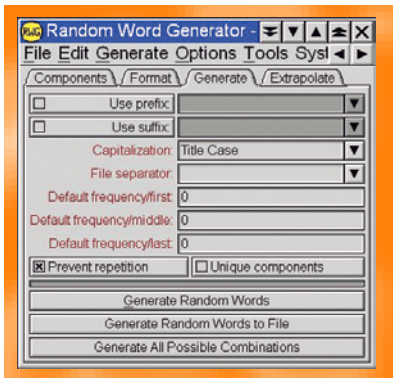

Mindent megszabhatunk a „véletlen" szó előállításához

jelszónak. A szavak előállítása azonban befolyásolható – szinte mindent be lehet állítani: milyen betűket használhat fel, mi legyen az első karakter, mi legyen az x-edik karakter, a kezdőbetű kicsi/nagy legyen, milyen karaktereket nem használhat, milyen hosszú legyen a szó stb. Shareware-ként terjesztik, ebben annyi a korlátozás, hogy a *Generate to File*, a *Generate All Possible Combinations* és a *Generate Similar Words* menüpont nem működik.

● *ActivIcons 3.20:* \SAC\UTILMISC \ACTIC320.ZIP. A Windows 95 megjelenése megmozgatta a segédprogramok íróit is. Ugyan az XP grafikus kezelőfelülete már jobban alakítható, de a korábbinál kicsit többet kell dolgozni, ha valaki módosítani akarja a kinézetét.

Az ingyenes ActivIcons többféleképp segít a Windows átalakításában. Egyszerűen lecserélhetjük több csoportban az ikonokat. Ezek a következők: az Asztal ikonjai, *Start* menü ikonjai, meghajtók, mappák, egyebek (hálózati, alapbeállítás szerinti dokumentumok, megosztások ikonjai stb.), kurzorkészlet cseréje, az Asztal animált ikonjai, és még hosszan sorolhatnánk. A cseréhez bárhonnan vehetünk új ikont, sőt olyan programfile-okból is ki tudja bányászni őket, melyekben nem is tudjuk, hogy vannak. Az ActivIconsszal lecserélhetjük a betöltéskor, leálláskor megjelenő képet. Az ikonok feliratait és a hátterüket átszínezhetjük, sőt átlátszóvá tehetjük. Gombnyomással kikapcsolható, illetve bekapcsolható az összes ikon az

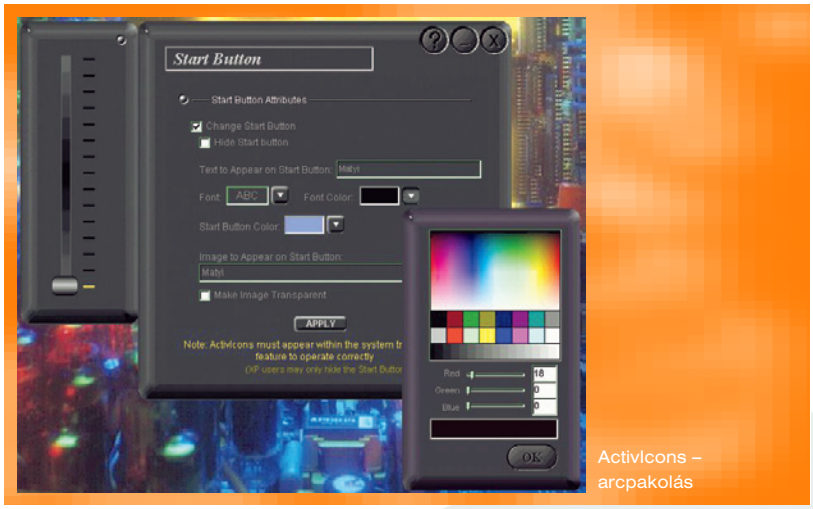

ActivIcons – arcpakolás

Asztalon. A *Start* gomb elrejthető, ráírható tetszőleges szöveg a „Start" helyett, de beletehetünk akár képet is a felirat helyett. Aki szeretné kicsit feldobni a Windows felületét, érdemes telepítenie ezt a freeware programot.

● *1by1 1.31:* \SAC\SOUND \1BY1_131.ZIP. A legtöbb zenelejátszó program használ műsorlistát, egy vagy több könyvtárból szeretnénk folyamatosan lejátszani a zenefile-okat. Az 1by1 nagyon egyszerű, kicsi, kevés erőforrást igénylő lejátszóprogram. Picit másként működik, mint az átlagos médialejátszók. Az Exploreréhez hasonló felületű program az ACM (MP3) és a mpglib (MP3/MP2) formátumot támogatja. Fontosabb jellemzői: Winamp input plug-in támogatása, keresés könyvtárakban, kedvencek listája.
A 1by1 ingyenes.

● *Fast CD Ripper 1.4:* \SAC\SOUND \CDRIPPER.ZIP. A zenei CD-k sikeréhez mérhető a tömörített formátumban lévő

Fast CD Ripper: az MP3 és WMA 8 mellett az új üdvöskét, az Oggot is kezeli

zenefile-ok népszerűsége. A közel CD-minőség mellett a – tömörítésnek köszönhetően – kisebb file-méret miatt sokkal könnyebben kezelhetők, mozgathatók a zenék. Nagyon sok programot találhatunk, amivel a CD-ről lehet „rippelni" (beolvasni) a hanganyagot és tömöríteni valamilyen formátumba. A Fast CD Ripper tud MP3-ba, WMA 8-ba és az egyre jobban terjedő Ogg formátumba is tömöríteni. A programban gyors engine, jitterkorrekció és CDDB-támogatás is található. Shareware, regisztrálása 20 USD-ba kerül.

● *Video Karaoke Player II Pro 1.2:* \SAC\SOUND\VKP212.ZIP. A nyolcvanas évek újdonsága volt a karaoke. Nálunk is sláger volt egy darabig, de például Japánban a mai napig óriási népszerűségnek örvend. Kevés az olyan összejövetel, ahol ne lenne karaoke. A PC-re készített karaoke egyszerűbbé teszi a dolgot, mert nem kell külön karaoke képességű lejátszó.

A lengyel fejlesztésű Video Karaoke Player II Pro a számítógép monitorán jeleníti meg a videoklipet a hozzá szinkronizált felirattal együtt. Többféle video- és audioformátumot támogat: AVI, MPG, MPEG, ASF, M1V, DAT, WM, WMV, illetve MP3, WAV, WMA, SND, AU, AIFF. A megjelenítendő szövegek a következő formátumúak lehetnek: VKT, TXT, LYR, LRC, SFL. A lejátszó helyi merevlemezről és hálózati meghajtóról is képes lejátszani a videókat. FreeCDDB szerver támogatása, automatikus szövegbetöltés, beépített kliens a V-Karaoke szerverhez és egyszerű kezelés jellemzi a Video Karaoke Player II Prót. Elsősorban karaoke-őrülteknek ajánlható, hiszen „mindössze" 128 dollárért regisztrálható.

● *Calendar 2000 3.3:* \SAC \UTILMISC\CALENDAR.ZIP.

Az ingyenes Calendar 2000 egyszerű alkalmazás, ami nem kívánja megtölteni az egész Asztalt mindenféle plusz szolgáltatások ablakaival. Alapállapotban az aktuális hónapot látjuk, ahol megjelennek az ünnepek – indítás után az Egyesült Államokban szokásosak, de egyszerűen lehet módosítani a napokhoz bejegyzett szöveget, akár névnapokat is beírogathatunk. Fejlesztője nem is kívánja teletömködni mindennel a Calendart, mivel így pont annyit tud, amennyit egy egyszerű naptárnak tudnia kell. Kicsi és gyors program.

● *Registry Healer 3.4.1:* \SAC\UTILMISC\RH341.ZIP. A Windowst használók életét gyakran megkeseríti a regisztrációs adatbázis. Pontosabban nem is maga az adatbázis, hanem annak kezelése. Ha egy gépen rendszeresen telepítünk, majd leszedünk programokat, bizony hamar lelassul a rendszer, gyakori lesz a fagyás, és egyre több alkalmazás áll le addig nem látott hibajelzésekkel. Sokan legyintenek egyet, és közlik: újratelepítem. Igen, aki főként játékra használja a gépét, könnyedén megteszi ezt. Akinek a gépén azonban alkalmazások futnak fontos adatokkal, nem szívesen fog bele az újratelepítésbe. Inkább keres valamilyen takarítóprogramot, ami rendet csinál a regisztrációs adatbázisban.

Az ingyenes Registry Healer végigolvassa az adatbázist, és kigyűjti az érvénytelen bejegyzéseket, a *Start* menüből a már régen eltávolított programok indítóikonjait, az érvénytelen kulcsokat, a már kitörölt file-okra mutató bejegyzéseket stb. Amikor ezzel végez, kezdődhet a takarítás. Minden lépés visszavonható, így nem kell félni, hogy valami olyat követünk el, amivel teljesen tönkrevágjuk a rendszert.

● *AutoTask 2000 Task Scheduler 2.51:* \SAC\UTILTASK\AT240.ZIP. Ha munkára használjuk a számítógépünket, jól jönnek az olyan segédprogramok, melyek úgy végeznek el néhány feladatot, hogy nem nekünk kell kattintgatnunk ikonokra, keresgélnünk a programok között.

Az AutoTask nagyon jól konfigurálható alkalmazás. A háttérben futva csendben teszi a dolgát, és minden olyan műveletet rábízhatunk, amit adott időben kell indítani. Például megadott időközönként készít backupot, letölt anyagokat távoli szerverről, vagy feltölt oda adatokat, elküldi elektronikus leveleinket... Nyugodtan rábízhatjuk az olyan feladatokat is, melyeket akkor szeretnénk végrehajtani, amikor nem dolgozunk a géppel. Ilyen lehet például a merevlemezek rendezése (defragmentálás). Nemcsak egyedi időpontokat adhatunk meg, hanem rendszeresen ismétlődő feladat-végrehajtás is beállítható – naponta, hetente, havonta stb. A komoly tudás a program árán is meglátszik: 50 USD-t kell fizetni a regisztrációért.

● *RapidKey 1.3:* \SAC\UTILTASK\RAPKEY13.ZIP. Ebbe a csomagba több hasznos alkalmazást is belepasszíroztak fejlesztői.

Az *Autotext* gyökerei még a nyolcvanas évekre nyúlnak vissza. Akkoriban jelent meg a Sinclair Spectrum gépeken az a lehetőség, hogy a Basic utasítások egy billentyű lenyomásával vagy billentyűkombinációval elérhetők. Az Autotext tulajdonképpen ehhez hasonlít, csak szövegszerkesztés közben használható. Valószínűleg még nem sokan számolták össze, hogy hányszor írták már le a „Tisztelt Uram!" megszólítást vagy az „Üdvözlettel, X. Y." szövegeket. Az Autotextben megadhatók szövegek, melyeket egy megadott karaktersor után egy billentyű-kombinációval varázsolhatunk a dokumentumba. Például a „tisz" leírása után megnyomjuk a [Ctrl F12]-t, és a program máris beírja: „Tisztelt Uram!". A program tulajdonképpen úgy működik, mintha mindig az a szó lenne a vágólapon, amit a rövid szóval és a billentyűkombinációval elő kívánunk varázsolni. A kiírandó szövegben megadhatók változó információk is, például dátum és idő.

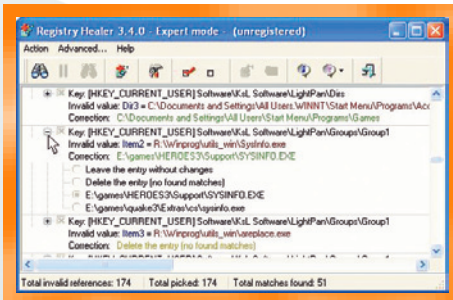

Registry Healer – nagytakarítás a regisztrációs adatbázisban

A *Macros*ban gyakran használt műveleteket lehet rögzíteni: ezek lehetnek billentyűlenyomások, egérkattintások, sőt egérmozdítások sorozatai is. A Macros ezeket rögzíti, és kérésre bármikor reprodukálja.

A *Fast access on the desktop* az Asztalon található programikonokat és mappákat gyűjti egy menübe, amit a tálcán megbúvó *RapidKey* ikonra kattintva hívhatunk elő. Ezzel a gyakran használt programok, mappák érhetők el gyorsan akkor is, ha például az Asztal tele van ablakokkal. A programcsomag regisztrációs díja 25 USD.

Bemutatóról bemutatóra

Az ősz nagyon sok újdonságot hozott a Warp körül. Köszönhető ez főként annak, hogy mindenki az október elején megrendezett amerikai Warpstock találkozóra időzítette újdonságainak bejelentését.

Sponga Tamás (stom@fw.hu)

A Warpstockot október 5–6-án, Austinban rendezték meg. Ez a legnagyobb OS/2-es találkozó. Megjelent itt az OS/2-re fejlesztő cégek színe-java. Csak rövid felsorolás a témákból, bejelentésekből, hogy érzékeltessük, mi történt ezen a két napon: OS/2 Device Driver fejlesztés; az OS/2 és az eComStation távvezérlése, felügyelete; Java 2 Standard Edition, release 1.4; a lemezvarázsló DFSee bemutatása; az Injoy szoftvercsalád az F/X Communicationstől; XML az OS/2-n; Scitech Snap Graphics; IBM OS/2 Web Browser; Virtual PC 5.0 stb. Persze a Warpstock legjelentősebb eseménye az volt, hogy bemutatták az eComStation 1.1-et.

Mikor e sorok megjelennek, már túl leszünk az egyik legfontosabb európai Warpstockon is, amelyet november 8–10-én, a hollandiai Arnhemben rendeznek meg. Az amerikai Warpstock újdonságainak többségét itt is bemutatják, de lesz más kiemelt téma is: az OS/2 és a vezeték nélküli LAN.

Ezek után nézzük az elmúlt hónap fontosabb frissítéseit! Az Innotek a Warpstockra időzítette a Virtual PC 5.0 megjelenését, és szinte lapunkkal egy időben jelenik meg az 5.1-es verziója. A linuxos és windowsos változatok mellett OS/2-re is fejlesztik a Phoenix böngészőt, amelynek már megjelent a 0.3-as verziója.

A Kiev Elephant fejlesztői gőzerővel dolgoznak a WarpVision GUI médialejátszón. Néhány naponta új buildet adnak közre, és mindegyikben van olyan újdonság, ami miatt érdemes frissíteni. A legutolsó változások: optimalizált sebességű DVD-feliratozás és MP3 file-ok lejátszása.

Universal Audio Driver

Már régebben felröppent a hír, hogy az OS/2-höz lesz olyan hangkártyameghajtó, amelynek a működési elve nagyon hasonló a Scitech Display Driveréhez – azaz olyan öszvér driver, ami több hangkártyához is jó. Kicsit később kiderült, hogy lényegében a linuxos ALSA Project OS/2-es megfelelőjéről, a UNI Audio Driverről van szó.

A meghajtónak elkészült az első verziója – és mindjárt kétféleképpen. A GNU GPL alá tartozó forráskódot az IBM lefordította, de a binárishoz csak a Software Choice előfizetői juthatnak hozzá. Mivel a forráshoz bárki hozzáférhet, néhány nappal később megjelent az ingyenes UNI Audio Driver. Jelenleg mindkét változat támogatja a Sound Blaster Live!-ot, valamint a Cirrus Logic CS4281, az Avance Logic ALS4000, a C-Media CMI8738 és az Intel ICHx + SigmaTel STAC9721/23 lapkakészletű hangkártyákat. Érdekes, hogy nincs a hivatalos támogatási listán a Sound Blaster Audigy, pedig az is működik az új meghajtóprogrammal.

WarpCalc 1.9

Az OS/2 több változatából is kihagyták a számológépet. Hogy az IBM véletlenül vagy tudatosan felejtette ki, nem tudni. Az eComStationben már van egy egyszerű számológép, a hétköznapi munka során többnyire elegendő is a tudása.

Ha ennél okosabb kell, érdemes telepíteni a most megjelent WarpCalc 1.9 tudományos számológépet. A csomagban kétféle változata is van, egy parancssoros és egy PM-es felületű. Tudásuk azonban

WarpCalc – hasznos kiegészítő

teljesen azonos. Az eCS-ben lévő alapműveletes és a WarpCalc együtt már valószínűleg elég lesz bármilyen feladat megoldásához.

Játék, játék, játék

Az OS/2-es fronton időnként elindul egy játékhullám. Olyankor az addigi fejlesztők mellett néhány új is jelentkezik programokkal. A közelmúltban több játéknak kiadták a forrását, ezek a jövőben a GNU GPL licenc alá tartoznak. Ilyen a Bastosoft Tetris, a TwentyOne 1.04, a MileStone 1.04, a Kabooooom 1.05, a Cribbage 1.07 és a Kniffel is. A felsoroltak egyszerű játékok – bár néha szórakoztatóbbak, mint a több száz Mbyte-os monstrumok.

Aki kis öldöklésre vágyik, annak itt a Quake 2 for OS/2. Az id kiadta a játékprogram forrását, ezért csak idő kérdése volt, mikor fordítják le OS/2 alá. A Quake telepítéséhez szükség van feltelepített windowsos vagy linuxos Quake 2-re, mert néhány file-t abból kell átmásolni (erről pontos leírást ad a readme.os2 file).

Az OS/2-es játékokról elég jó gyűjtemény található az OS/2 World Gaming Site-on is (➪ www.os2world.com /games).

Warp Expander 0.4

A Warp Expander fejlesztése nemrég indult. Hiába a hatalmas és egyre jobb ár–kapacitás arányú háttértárak,

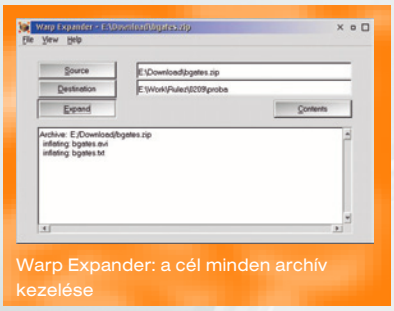

Warp Expander: a cél minden archív kezelése

a tömörítőprogramok mit sem veszítettek népszerűségükből. Valószínűleg mindenkinek van kedvenc archiválója. Ezek általában parancssorosak, bár sokféle grafikus front-endet készítettek már hozzájuk. Ezek sorát gazdagítja Warp Expander, amelynek fejlesztője a BeOS Expandert vette mintának. A program tudása add-on kiegészítőkkel bővíthető – néhányat eleve mellékelnek hozzá, például WarpIN csomagok listázására vagy a WarpIN archívok készítésére használható kiegészítőt.

ConfigTool 1.22

A config.sys nagyon sok fontos információt, beállítást tartalmaz a rendszerhez. A ConfigToollal ezeket megvizsgálhatjuk, ellenőrizhetjük. Optimalizálhatjuk az eszközmeghajtók betöltődési sorrendjét, amihez a program tippeket is ad.

Ismét égetünk

A CD-írás örökzöld téma. Most két nyomós okunk is van, hogy ismét foglalkozzunk vele. Természetesen mindkét „ok” CD-nkre került.

Horváth Zsolt

Az első ok a *cdrecord* program legfrissebb, 1.11-es verziója, ami első fecske a maga kategóriájában. Azért érdemel különös figyelmet ez a program, mert immár az IDE csatolású CD-írókat is támogatja. Aki ilyen eszközzel rendelkezett, annak eddig nem volt más lehetősége, mint hogy az ide-scsi kernel modult használja – ezzel az IDE perifériát SCSI eszköznek látta operációsrendszer-szinten. Mostantól nincs szükség erre, a legújabb cdrecord már gond nélkül tudja használni az IDE eszközöket – emuláció nélkül. Sőt! Fejlesztője a párhuzamos portra csatlakoztatott írók kezelését is megoldotta.

A másik ok a magyar fejlesztésű *cdw* program legfrissebb verziója. Ez a program hiánypótló a maga nemében. Linux alatt a CD-írás mindenképpen parancssori programmal történik (cdrecord, cdrdao), ám a felhasználó életének megkönnyítésére nagyon sok előtétprogramot készítettek már, ezek nagy része grafikus felületen fut. Ezek mindegyike igyekszik érthetővé tenni a parancssori program beállítási lehetőségeit, esetleg súgót is nyújt – de gyakorlatilag csupán az íróprogramok számára állítják be a paramétereket, kapcsolókat. Mit tegyenek viszont azok, akik nem akarnak parancssorig lemenni, de valami ok miatt a grafikus előtétprogramokat sem használhatják? Nos, erre nyújt megoldást a cdw, ugyanis konzolos CD-író előtétprogram. Az ncurses függvénykönyvtár eljárásait használja, a CD-íráshoz viszont továbbra is szükség van a „külső” cdrecordra, ISO image készítéséhez pedig az mkisofs program is kell.

A cdw már most képes adat- és audio-CD írására, tud ISO image-ből is írni, másolni pedig „on the fly”, azaz átmeneti ISO image nélkül is képes. Az újraírható CD-ket törölhetjük vele, adat-CD esetén használhatunk Joliet, illetve Rock Ridge extensiont is. A program támogatja az SDC (Simple Disc Catalogizer) programot is, így a megírt CD-ket automatikusan nyilvántartásba vehetjük. A cdw jelenleg is fejlesztés alatt áll, fejlesztője szeretné a CD-grabbelést, a hanganyag MP3 és Ogg formátumba tömörítését, az MP3 ID tagek szerkesztését is megkönnyíteni – további háttérprogramokra (lame, cdparanoia) támaszkodva.

Sajnos a cdw jelenlegi verziójában kellemetlen hibákkal is találkozhatunk. Ha például CD nélkül indítjuk el a CD-írást, a cdrecord hibaüzenetei már nem érnek ki a képernyőre... A child process kezelés sem teljesen gömbölyű: mind a cdrecord, mind az mkisofs erősen zombivá vált ez után az akció után. Ugyanakkor biztató, hogy fejlesztője durván fél év alatt jutott el idáig, és tovább javítgatja, bővíti programját.

LBreakout II

Előző számunkban az Unreal Tournament 2003 játék demója került fel CD-nkre. Most (többek között) olyan játék található rajta, amely arra példa, hogy igényes játékhoz nem feltétlenül kell atomerőművel rendelkeznünk. No persze, 3D-s effektusokra ne számítsunk – no de miért is kellene ilyesmi egy alapvetően 2D-s játékhoz? Nem árulok zsákbamacskát: az LBreakout II-ről van szó.

Ez a falbontó teniszjáték egyszerű, könnyed, komolyabb gondolkodást nem igénylő program. A feladat mindössze annyi, hogy a pályán lévő labdát ne engedjük „megszökni” a pályáról. Ehhez egy ütőt kell kezelnünk, amellyel nem csak a pálya elhagyását tudjuk megakadályozni, hanem a labdát is tudjuk valamennyire irányítani. Erre szükség is van, mert akkor léphetünk tovább a következő szintre, ha a pályán lévő összes téglát eltaláljuk. Nem csupán a pályák változatossága járul hozzá az LBreakout élvezetességéhez, hanem például az, hogy némelyik téglát eltalálva abból kiesik valami. A kieső holmik többsége hasznos – bónuszpont, ütőszélesítő, fal a pálya aljára –, ám nem mindegyik, az ütőösszehúzó, a labdagyorsító és az ütőfagyasztó például roppant kellemetlen. Ráadásul némelyik tégla igencsak ellenállónak bizonyul: két, sőt olykor három találat is kell a széttöréséhez. Ráadásul van ebben a fajtában olyan is, amelyik gyógyul – azaz ha bizonyos időn belül nem találjuk el újra, akkor az előző találatot „elfelejti”.

Nézzük, miben tud többet az LBreakout II, mint az LBreakout. Az egyik legzavaróbb hiba az volt, hogy a labda végtelen ciklusba kerülhetett, így a játék nem volt folytatható. Az LBreakout II-ben van egy időkorlát, azt elérve az ütő automatikusan magához vonzza a labdát. Ezenkívül több hibát is kijavítottak, de amiért új sorozatszámot érdemelt ki, az a rengeteg újítás. Ezek közül néhány: sémázható pályák, pályaszerkesztő (a szerkesztett pályák csereberélhetőek!), új téglatípusok, új bónuszok (a kék labda „áthalad” a téglákon, a piros labda felrobbantja a közeli környezetében lévő téglákat, a szürke golyó 40%-kal csökkenti annak esélyét, hogy a labdánk fallal ütközve összetörje azt). Szóval, aki kis kikapcsolódásra vágyik, ne hagyja ki az LBreakout II-t.

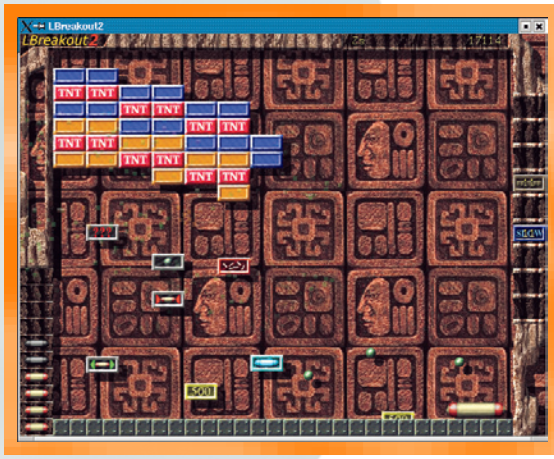

Az LBreakout II lényege: a játék maga

Átiratok

A világ fordultával az az érdekes helyzet adódott elő, hogy kedvenc Amigánk talán a játékokkal van leggyérebben ellátva.

Nagy Lajos (louise@louise.amiga.hu)

A Commodore cég legnépszerűbb játékgépe, a C64 néhány héttel ezelőtt töltötte be 20. életévét, de lassan az Amiga is nagykorúvá válik, hiszen 1985-ben jelent meg. E hosszú életút alatt az egykor játékgépnek tervezett – és sokak által pejoratív értelemben emlegetett – szerkentyű eljutott oda, hogy ma már szinte kizárólag az „advanced userek" otthoni, féltve őrzött kincsévé vált.

A nagy játékínséget enyhítendő néha feltűnik az Aminet archívumában egy-egy kis programocska, de a játékszerető közönség manapság vagy konzolokon, vagy PC-n múlatja játékra szánt idejét.

Quake 2 a láthatáron

Szerencsére a nagy portmágusok nem tétlenkednek, hamarosan várható a Quake 2 hivatalos amigás kiadása a Hyperion jóvoltából. Az átirat kicsit lassan készülget, ugyanis a fiúk mellesleg az AmigaOS 4-en is dolgoznak... Egy interjúban Steffen Häuser kijelentette, hogy ők mindannyian le vannak nyűgözve az id Software Quake 2-es grafikus motorjától, és a saját fejlesztésű MiniGL – amit nemrégiben szabad forráskódúvá tettek – használata akkorát dobott az amúgy sem rossz engine-en, hogy legalább kétszer gyorsabban fogja kipakolni a képeket, mint az optimalizáció előtt.

Ez amigás olvasatban azt jelenti, hogy a leglassabb, 150 MHz-es PPC processzorokon 64 Mbyte memóriával már akár szoftveres rendereléssel is kifogástalanul játszható a program 320x240 képpontos felbontásban. 3D-s kártyákkal meg nem is érdemes 640x480 képpont alá menni. Steffen szerint ez lesz az eddigi leggyorsabb 3D-s játékuk, amellyel messze túllőnek a Heretic II vagy a Shogo sebességén.

Az SDL-es játékok közül a Freecraft, a Jetpac, az Lgeneral és a Cube – ez nagyon szép, Quake-szerű FPS – szerepel még a legfrissebb átiratok között.

➪ /amiga/game/

Lejátszók

A játékok világa ugyan nem került közelebb az Amiga világához, de új amigás felhasználói programokból szerencsére nincs hiány. Manapság a videolejátszó programok között is komoly verseny alakult ki, elsősorban PowerPC-s oldalon.

A lengyel fejlesztésű Frogger és a SoftCinema nagy csatát vív egymással. Mindkettő számtalan videoformátumot ismer az Apple QuickTime MOV-jaitól kezdve a legfrissebb DivX és OpenDivX verziókig. Gyors PowerPC processzorokon és erős grafikus kártyákon bármelyik formátum lejátszható a PC-ken megszokott sebességgel. Sajnos az AC3-as hang megszólaltatását még nem támogatják, mert nincs hozzá megfelelő hangkártya. Mindkét lejátszó támogatja a MorphOS-t (a PPC processzoros AmigaOS 3.x klónja) – a lejátszókból és a kodekekből is natív változatokat adtak ki hozzá.

A MooVID akcióban: egyszerre több DivX filmet nézhetünk...

Szintén októberben jelent meg a magyar fejlesztésű MooVID. E program 1.6-os verziója sok formátumot támogat (DivX, OpenDivX, DivX 4 és 5.x, MPEG-4, Sorenson Video, MPEG-1 Layer 2/3-as audio). Remélhetőleg hamarosan elkészítik az MPEG-1-et és MPEG-2-t is lejátszó verzióját, amely VideoCD-ket és DVD-ket is kezel majd. Fejlesztője szerint ez a verzió még idén eljut a regisztrált felhasználókhoz – talán karácsonyi ajándékként...

A 68060-as processzorral felvértezett 68k-s gépek leggyorsabb lejátszója, a RiVA szintén magyar fejlesztésű. E linuxos MPLayerhez hasonló programnak a közelmúltban jelent meg a 0.47-es verziója – a közel 5 éves folyamatos fejlesztésnek és a már mániákus optimalizálásnak köszönhetően minden bizonnyal a világ egyik leggyorsabb MPEG-lejátszója – bármilyen platformmal összehasonlítva! A teljes egészében Motorola assemblyben megírt program mérete nem éri el az 50 Kbyte-ot. A 0.47-es kiadásban már grafikus indítófelülete is van, RivaGUI néven.

➪ /amiga/util/Frogger204.zip; SoftCinema.lha; MooVID15-16Patch.lha; RiVA.lha

Netes átültetések

Az utóbbi hónapban számtalan új átirat látott napvilágot az egyre aktívabb portolóknak köszönhetően. Most ezekből szemezgetünk. Az egyik legértékesebb termék minden bizonnyal a thttpd PHP-vel felvértezett verziója, amely minden tekintetben jobbnak bizonyult a tesztek folyamán az eddig legjobbnak tartott Apache-nál. Kimondottan trükkös memória- és file-kezelésének köszönhetően ugyanazon gépen (egy 10 bogomips körüli viszonyszámmal jellemezhető masinán) háromszor volt gyorsabb az Apache-nál. Stabilitására sem lehet panasz, hiszen hosszú hetek alatt egyszer sem omlott össze (ez az Apache-ról is elmondható). Ráadásul memória- és lemezfoglalása mintegy fele a nagy testvérének. Az amigás változat mindössze egy futtatható és egy konfigurációs file-ból áll, amelyek összmérete – a statikusan linkelt PHP4-gyel együtt – nem éri el az 1 Mbyte-ot. Már 68020-as processzoros gépen, 2-3 Mbyte memória mellett is kifogástalanul lehet üzemeltetni például otthoni webszervert e kis program segítségével.

Hasznos programocska hálózatot használók számára a bing, amely képes adott hostok között meghatározni a maximális sávszélességet TCP protokollon keresztül.

A keresztfordításhoz esetenként elengedhetetlen parser generator, a GNU Bison 1.35-ös verziója is amigás külsőt kapott. Célszerű ezzel lecserélni a GeekGadgetsben kiadott régi verzióját, hogy az újabb programok configure scriptjeivel kevesebb gondunk legyen.

➪ /amiga/util/thttpd-2.21P22.lha; bing-1.1.3.lha; bison-1.35.lha

A mérlegelés jegyében

Jean-Philippe Courtois-val, a Microsoft európai, közel-keleti és afrikai régiójának elnökével október derekán tett budapesti látogatása alkalmával készítettünk exkluzív interjút, amelynek során a .NET stratégia eddigi eredményeiről és a jövőre várható termékbejelentésekről beszélgettünk.

Kis Endre

A Microsoft két évvel ezelőtt hirdette meg átfogó Windows .NET stratégiáját, és azóta számos terméket jelentett be erről a palettáról. Kliensoldalon eddig forgalomba került a Windows XP asztali operációs rendszer, a Pocket PC Edition kéziszámítógépekhez és a Tablet PC Edition a lapzártánkkal egy időben debütáló Tábla PC-khez. Hozzájuk pedig a mobiltelefonokba szánt Smart Phone Edition csatlakozik a közeljövőben.

Mindezek a szoftverek XML-képességeiknek köszönhetően lehetővé teszik az információ elérését bárhol és bármikor, bármilyen eszközön – ami a .NET stratégia lényege.

Két lábbal a földön

A kiszolgálók számára fejlesztett redmondi operációs rendszer következő verziója a Windows .NET Server 2003 lesz. Bejelentését kétszer is elodázta a Microsoft, így három évvel követi elődjét, és az a szóbeszéd járja, hogy a júliusban kiadott Release Candidate 1 után még ebben az évben egy második RC megjelenése is várható.

– A Windows 2000 Server megjelenése óta a .NET architektúra építőelemeit fejlesztettük, XML-képességekkel, intelligenciával vértezve fel az olyan tranzakciós szervertermékeinket, mint például a BizTalk Server – mondta Jean-Philippe Courtois. – A Windows .NET Server bejelentésének időpontját kétszer módosítottuk, elsősorban azért, hogy a lehető legjobb fejlesztői munkát végezhessük rajta, különös tekintettel a biztonságra és a megbízhatóságra. A Release Candidate 2 esedékességével kapcsolatos híresztelésekre nem kommentálnám. A Windows .NET Server alapvető jelentőségű stratégiánk vonatkozásában, és 2003-ban forgalomba hozzuk – még az év első felében, azt hiszem, pillanatnyilag ez a legpontosabb, amit ezzel kapcsolatban mondhatok. Stratégiánk megvalósításának másik fontos állomása a Visual Studio .NET fejlesztőkörnyezet, tavaszi bejelentése óta már fejlesztők milliói használják úgy az EMEA régióban mint Észak-Amerikában. Mindezzel párhuzamosan tanúi lehetünk az első teljes körű .NET-felhasználásoknak is. A L'Oreal például testre szabható webszolgáltatásokat kínál honlapján: a fogyasztó a bőrtípusának, hajszínének stb. megfelelő termékek kiválasztásához kap segítséget, és amikor betér a kozmetikai cég üzletébe, az elárusító ezt az információt a kéziszámítógépén eléri. De említhetem régiónkból az olyan pénzintézeteket, mint a Banque de France vagy a távközlési vállalatokat, mint a Deutsche Telekom, amelyek szintén webszolgáltatásokat fejlesztenek és nyújtanak .NET alapokon. Nem utolsósorban az eltelt két évben a termékbejelentéseken túl azzal is hangsúlyoztuk elkötelezettségünket a .NET stratégia mellett, hogy az alapját képező XML szabványosításán dolgozó ágazati szervezet, a WS-I (Web Services Interoperability Organization) munkájában is tevékenyen részt veszünk, legnagyobb versenytársainkkal együttműködve.

A Microsoft júliusban egy tanácskozáson vonta meg a .NET stratégia eddigi mérlegét. Bill Gates úgy fogalmazott, hogy az eredeti elképzelések bizonyos pontokon megelőzték korukat, ezért gyakorlatba való átültetésük valamivel hosszabb időbe telik, mint arra kezdetben számítottak Redmondban. A vállalaton kívülről olyan bírálatok is érték a stratégiát, hogy bizonyos részleteiben zavaros: a Microsoft 2000-ben már bejelentette a Windows .NET Enterprise Servert, a fogyasztói piac felé orientált .NET My Services pedig idővel üzleti fókuszt kapott.

– Ma már látjuk, hogy a webszolgáltatások térhódítását illetően túlzottan derűlátóak voltunk – mondta Jean-Philippe Courtois. – Két évvel ezelőtt azt is bejelentettük, hogy a szoftvert rövidesen szolgáltatásként fogjuk értékesíteni – ezzel még évekig várhatunk, megvalósításához nemcsak a Microsoftnak, hanem az egész ágazatnak hosszú utat kell megtennie, úgy technológia vonatkozásában, mint a megfelelő üzleti modellek kidolgozása terén. A .NET My Services különösen jól szemlélteti, hogy stratégiánkat miként és miért finomítottuk. Mint ismeretes, ez a webszolgáltatás eredeti elképzeléseink szerint a .NET Passport felhasználóazonosítási technológiánkra épült volna. De ügyfeleinkkel folytatott párbeszédünk során be kellett látnunk, naivak voltunk, amikor azt hittük, hogy képesek leszünk mindent kézben tartani. Ezért módosítottunk a megközelítésen, és lehetővé tesszük, hogy a webszolgáltatásokat fejlesztő és nyújtó vállalatok és intézmények

A Tablet PC és a Media Center PC premierje

Neves hardvergyártók – miként arról előző számunkban is olvashattak – lapunk nyomdába adásával egy időben jelentik be első Tábla PC modelljeiket. Ezzel kapcsolatban Jean-Philippe Courtois felidézte annak a tanácskozásnak a tapasztalatait, amelyet a Microsoft az első prototípusok elkészültével rendezett:

– Nagyvállalatok vezérigazgatóit hívtuk meg, akik a rendezvény két napjára kaptak egy-egy Tábla PC-t. A kézírás-felismerés, különösen az Instant Messengerrel ötvözve osztatlan sikert aratott körükben. Az előadások alatt ugyanis letölthették a bemutatók diáit, jegyzetelhettek rájuk és e-mailben azonnal elküldhették egymásnak ezeket a dokumentumokat – más szóval a csúcstechnológia előnyeit kihasználva a véleménycsere rendkívül természetes formájára nyílt lehetőségük.

A Windows XP Service Pack 1 a Tábla PC mellett egy további gépkategóriát, a Media Center PC-t is támogatja, amely a digitális tartalom – szöveg, kép és hang – minden formáját integrálja magába, más szóval tévé és hifi a személyi számítógépen, amely ennek megfelelően új perifériát, távirányítót is kapott. A HP a gyártók közül elsőként interjúnk készítésének napján jelentette be Media Center PC-jét. Mindkét újdonságról híreink között olvashatnak részletesebben.

a Passportot mint alaptechnológiát használva saját alkalmazott- és ügyfélazonosítási megoldásokat dolgozhassanak ki.

A Microsoft XDocs fedőnevű termékéről a floridai Orlandóban megrendezett Gartner Symposium and ITxpo közönsége hallhatott elsőként, interjúnkat két nappal megelőzően. Ez az XML-alapú szoftver olyan adatgyűjtő eszközzé alakítja az Office irodai alkalmazáscsomagot, amely kapcsolatot teremt az asztali gépen születő dokumentumok és a háttéralkalmazások adatforrásai között.

– Elektronikus kérdőívek és formanyomtatványok használatával az XDocs lehetővé teszi majd, hogy az adatbevitellel és -feldolgozással járó gépies munkafolyamatok elvégzését valóban a gépekre bízhassák az információval dolgozó felhasználók – mondta Jean-Philippe Courtois.

– A bejelentés ebben a szakaszban még nem terjed ki arra, hogy az XDocs az irodai alkalmazáscsomagunk következő, Office 11 fedőnevű verziójának része lesz-e vagy sem, de azzal hozzávetőleg egy időben kerül forgalomba 2003-ban, várhatóan az év második felében.

A bizalom helyreállítása

A Microsoft és az Egyesült Államok igazságügyi minisztériuma tavaly novemberben megállapodásra jutott az akkor már három éve húzódó trösztellenes perben, amelyet 18 tagállam indított a szoftveróriás ellen. A sokat vitatott egyezség elfogadása helyett 9 tagállam a pereskedés folytatását választotta. Az ügy tehát korántsem zárult le, miközben a bírói jóváhagyást kapott megállapodásban foglaltak a gyakorlatban is éreztetni kezdik hatásukat.

– A Windows XP-hez kiadott Service Pack 1 (SP 1) javítócsomagunk middleware control funkciója is ennek a folyamatnak a része – mondta Jean-Philippe Courtois. – A gyártók és a felhasználók elrejthetik segítségével az olyan köztesszoftvereinket, mint a Microsoft Internet Explorer, a Windows Media Player, a Windows Messenger, az Outlook Express és a Microsoft Java Virtual Machine, és akár versenytársaink termékeit illeszthetik helyükbe. Az SP 1 a hardvergyártók (OEM-ek) rendelkezésére áll világszerte, illetve végfelhasználóink letölthetik honlapunkról. Szerintem még ennél is fontosabb, bár kevésbé látványos a felhasználók szempontjából, hogy a Windowsban több mint 300 API-t (application program interface, programozási felület), különösen sok kommunikációs protokollt hozzáférhetővé és választhatóvá tettünk a fejlesztők számára, akik az eddigieknél sokkal mélyebbre hatohatnak termékeink felépítésének megértésében. Ez a Windows interoperabilitása terén – kliens- és szervertermékeink, valamint a kliens–kliens kommunikáció vonatkozásában egyaránt – nagy jelentőségű a jövőre nézve.

A megállapodás értelmében még egy fontos döntést hoztunk a Windows licencpolitikájának ésszerűsítéséről, amit az OEM-ekkel szintén világszerte végrehajtottunk.

A Microsoft asztali operációs rendszerének következő, Longhorn fedőnevű verziója 2005-re várható. A szokatlanul hosszú követési idő a piac növekedésének borúlátó megítélésére utalna?

Jean-Philippe Courtois, a Microsoft európai, közel-keleti és afrikai régiójának elnöke

– Igen és nem – mondta Jean-Philippe Courtois –, a Windows XP-t és a Windows .NET Server 2003-at követően, de még a Longhorn előtt mindenesetre két hullámban is bemutatunk új termékeket. Fejlesztőeszközeinket 2004-ig szorosan integrálni fogjuk platformbejelentéseinkkel. A Visual Studio .NET Everett fedőnevű verziója, a fejlesztőkörnyezet kifinomultabb változata egy időben kerül forgalomba a Windows .NET Server 2003-mal. C++ és Java nyelvű elemei révén új fejlesztői réteget is megcéloz, tovább egyszerűsíti az elosztott alkalmazások fejlesztését, és egyenrangú státusba emeli a mobil eszközökre történő fejlesztést, szoftverfejlesztők milliói számára nyitva meg ezt az új alkalmazási területet. Következő jelentős platformkibocsátásunk az SQL Server Yukon fedőnevű változata lesz. A Yukonban magába az adatbázismotorba lesz beépítve a CLR (common language runtime) és a különböző programozási nyelvek támogatása. Ezt a hullámot követi majd a Longhorn.

A Visual Studio for Longhorn fedőnevű eszközfrissítés pedig támogatni fogja a felügyelt interface-eket, fejlettebbek lesznek a kezelőfelülethez kapcsolódó képességei, valamint alkalmazkodik a megújult platform további szolgáltatásaihoz. Ezzel érkezünk 2005-be, ami azért nincs olyan messze.

A .NET-es termékek fejlesztésével párhuzamosan zajlik a Microsoft egy évvel ezelőtt meghirdetett Trustworthy Computing kezdeményezése – amely a szoftveróriás mintegy tízezer fejlesztőjének a megszokott munkáját rövid időre meg is szakította, és eddig több mint 100 millió dolláros keretet használt fel.

– Pár hónappal ezelőtt gyakorlatilag felfüggesztettük a termékfejlesztést, hogy átfésülhessük a forráskódjainkat – mondta Jean-Philippe Courtois –, és termékbejelentéseink időpontjára ez is kihat. Fontosabbnak tartottuk azonban, hogy a biztonságra nézve kockázatot rejtő pontokat már ebben a korai szakaszban kiszűrjük. Másrészt változtattunk a módon, amelyen a felhasználók telepíthetik termékeinket úgy a szerver-, mint a kliensoldalon. Mivel a tapasztalatok szerint a felhasználók jelentős része nem változtat rajtuk, az alapbeállításokat az eddigiekhez képest kevésbé nyitottakra módosítottuk, hogy kisebb támadási felületet hagyjanak. Olyan eszközöket és szolgáltatásokat is bevezettünk továbbá, amelyekkel a felhasználók naprakészen tarthatják számítógépük védelmét. Végfelhasználói oldalon a fogyasztókat figyelmeztetjük a patch-ek és frissítések megjelenésére, ezeket a Windows-frissítő oldalainkról azonnal letölthetik és telepíthetik. Vállalatok számára hasonló szolgáltatást nyújt az intraneten elérhető Update Server, amely ugyanezt felügyelt formában teszi lehetővé a cég belső hálózatán. Emellett eszközöket és módszertant is kínálunk a biztonsági audit elvégzéséhez.

– De miként a Trustworthy Computing kezdeményezés is átfogóbb a biztonság fogalomkörénél, úgy a biztonság sem csupán szoftver kérdése: a hardveren, méghozzá eszközök sokaságán és a hálózaton is áll vagy bukik. Ezért láttunk hozzá Palladium fedőnéven egy új hardver- és szoftverarchitektúra kifejlesztéséhez. A Palladium újszerű megközelítésével – többek között egy dedikált memóriaterülettel – a tranzakciók biztonságát lesz hivatott növelni. Ez egy hosszabb távra szóló projekt, fejlesztését pedig ágazati együttműködés keretében képzeljük el, mert a biztonság nem olyasmi, amit bármelyik gyártó egyedül képes lenne szavatolni.

A Trustworthy Computing a személyes adatok védelmétől az üzleti etikáig sok mindent felölel, így a technológia használatába vetett bizalom megszilárdításán túl a technológiai ágazat szereplői iránti bizalom erősítését is.

Digitális világ-kép

Az analóg és a digitális technológiák kéz a kézben járnak, teljes átjárhatóságot biztosítva a két világ között a képalkotás minden szakaszában – mondta Dieter Werkhausen, a Photographic Industry Association elnöke a Kölnben megrendezett Photokina fényképészeti szakkiállításon, amelynek fókuszában a technológiák összefonódása állt.

Kis Endre

A fotózás legnagyobb seregszemléjére kétévente kerül sor a Köln Messe szervezésében. Ilyenkor a hivatásos fotográfusok, az amatőr fényképészek és mindazok figyelme a Rajna-parti város felé fordul, akik valamilyen kapcsolatban állnak a képek rögzítésével, megjelenítésével vagy közzétételével.

Idén a világ 136 országából több mint 160 ezren keresték fel a Photokinát, hogy megtekintsék a 46 ország színeiben kiállító 1546 gyártó kínálatát.

A fogyasztói piacra szánt, minden eddiginél nagyobb felbontású és egyszerűbben kezelhető digitális kamerák mellett így élénk érdeklődés övezte az új fotónyomtatókat és képfeldolgozó szoftvereket, mindenekelőtt pedig azokat a szolgáltatásokat, amelyekkel a digitális amatőr felvételek tökéletes minőségben és ésszerű áron vihetők papírra. A profi felhasználók az új szenzortechnológiát és ultrafelbontást felvonultató digitális kamerák mellett a digitális közzétételt szolgáló rendszerekkel, digitális minilaborokkal, nagy formátumú nyomtatókkal, valamint nagy teljesítményű kivetítőkkel és több mint 60 col átmérőjű plazmaképernyőkkel is megismerkedhettek.

A fotózás táguló keretei

A Photokina szeptember 25. és 30. között lezajlott idei rendezvényéről cikkünk keretei között – amelyek a fenti címmel feleselve korlátozóak – aligha adhatnánk átfogó, mégis részletgazdag képet, ezért a továbbiakban az amatőr fotósok számára tervezett digitális termékekre és a hozzájuk fűződő szolgáltatásokra összpontosítunk.

A fogyasztók kegyeiért kompakt kialakítású digitális kamerák hada verseng. Még a rögzített fókusztávolságú alapmodelleket is gondos formatervezés és minőségi alapanyagok felhasználása, nem egy esetben a bankkártyákéhoz fogható méret (Canon Digital Ixus, Sony DSC U10 és U20) jellemzi a lehető legegyszerűbb kezelhetőség mellett. Aki digitális fotóit nem csupán a PC-jén szeretné nézegetni, vagy az internetre feltölteni, annak a 2 megapixeles kamerák közül érdemes választania. A kétmillió képpontos felbontás fotóminőségű nyomtatást tesz lehetővé az amatőr felhasználók 90%-a által előnyben részesített 10x15 cm-es méretben.

A fotózásban rejlő lehetőségeket látványosan gyarapítják az optikai zoommal ellátott fényképezőgépek. 2-szeres és 3-szoros zoomot a termékek széles palettája kínál, a legnagyobb gyártók némelyike – pl. a Nikon, az Olympus, a Pentax vagy a Sony – azonban már 6-szorostól 10-szeresig terjedő vagy még ennél is nagyobb optikai zoomot is alkalmaz (Panasonic Lumix DNC-FZ1) , akár optikai képstabilizátorral kiegészítve. Az elforgatható lencsék és kijelzők pedig a felvételek szokatlan szögekből történő rögzítését hivatottak megkönnyíteni.

A digitális kamerák PC-hez vagy tévéhez való csatlakoztatásához egyre több gyártó – a Fuji, a HP, a Kodak, a Sony – készít dokkolóállomást: a fényképezőgépet csak bele kell illeszteni, és a kapcsolat automatikusan vagy gombnyomásra felépül. A kamerákhoz tartozó képfeldolgozó és -kezelő szoftvercsomag az esetek többségében az alapvető korrekciókon túl kreatív beavatkozást és manipulációt lehetővé tevő eszközöket is tartalmaz, amelyek megfelelő szinten és áron követik a professzionális programokban megjelenő fejlesztéseket.

Szembetűnő irányzat, hogy a kamerák választadó képessége sokrétűbbé válik. Többek között a Ricoh, a Sanyo és a Sony modelljei előrelépést jelentő szolgáltatásokat nyújtanak az időzíthető kioldás és a sorozatfelvételek készítése terén. A digitális fényképezőgépek egyre gyakrabban rövid videofelvételek rögzítésére is képesek, leginkább hanggal együtt. Némely gyártó – például a Canon és az Olympus – bizonyos modelljeivel ezenfelül panorámafotók, a Pentax gépével pedig térhatású (sztereó) állóképek is készíthetők.

A Fuji és az Olympus a Photokina idején jelentette be – a szintén általuk kifejlesztett és a nyáron bemutatott – XD Picture Card memóriakártyát támogató digitális fényképezőgépeit. Ez a minden eddiginél (a Memory Stick Duónál is) kisebb adattároló eszköz jelenleg a szokásos 16–256 Mbyte-os változatokban kapható, kapacitása azonban a fejlesztők szerint 8 Gbyte-ig növelhető, ami a kamerák növekvő felbontása mellett is hosszú távra elegendő tárhellyel szolgál majd fotók és videók rögzítéséhez egyaránt. Ezt a lehetőséget a digitális videokamerák gyártói máris figyelemre méltó módon aknázzák ki: a Canon, a Panasonic és a Sony egyes modelljei az XD kártyákat is fogadják, így a digitális fényképezőgépekével megegyező, 2-3 megapixeles felbontásban állóképek is készíthetők velük, vagyis a *camrecorder*ek új kategóriáját képviselik.

Lumix DMC-FZ1 – a Panasonic 12-szeres optikai zoomos digitális fényképezőgépe

Az ambiciózusabb hobbifotósok számára a Canon, az Olympus és a Sony is 4 megapixeles gépeket kínál. Ezek belső elektronikája, intelligens fényérzékelő és autofokuszáló szolgáltatásai kiszűrnek minden olyan tényezőt, ami ronthatná a felvétel színvonalát. Már ha a felhasználó

ezt a megoldást választja, ugyanis ezeken a digitális fényképezőgépeken a tapasztalt fotósok kézi beállítások sokaságát is elvégezhetik. Az 5 megapixeles felbontás a közelmúltig kivételnek számított – például a Minolta Dimage 7i és a Sony Cybershot 707 nyújtotta –, az idei Photokinára azonban jellemzővé vált a csúcskategóriás amatőr és félprofi gépek osztályában. Az említett gyártók mellett a Kyocera és az Olympus is kiállított ilyen modelleket, az előzetes bejelentések alapján pedig kompakt kialakítású digitális fényképezőgépek megjelenése is várható ezzel a felbontással. A Sigma által még a tavasszal bemutatott 10 megapixeles reflexiós kamera a professzionális fényképezőgépek felbontását illetően szolgálhat előképként – de jövő nyáron már kapható lesz 22 megapixeles profi kamera is, a Phase One H25-ös modellje.

A digitális „sötétkamrában”

A kereskedelmi forgalomban kapható képfeldolgozó szoftverek (Adobe Photoshop LE, Canon Utilities, Kodak EasyShare) – amelyeket a gyártók leginkább mellékelnek szkennereikhez és digitális fényképezőgépeikhez – a rögzített felvételeken végezhető utómunkálatok tekintetében szinte nem ismernek lehetetlent. A világosságot, a kontrasztot és a színeket éppen olyan könnyen lehet velük módosítani, mint vágni vagy a fókusz élességén állítani, és az sem jelent orvosolhatatlan bajt, ha a fejlett kamera- és villanófény-technológiák ellenére mégis előállt a vörösszem-effektus. Az eszközök nemcsak a felvételek legkisebb részletekbe menő megváltoztatását teszik lehetővé, hanem a meggondolatlan beavatkozást megelőző korábbi vagy eredeti állapot visszaállítását is. Ezek az alapvető szolgáltatások nemcsak a digitális fényképek, hanem a képolvasóval digitalizált fotók és negatívok archiválásához és retusálásához is rendelkezésre állnak.

A HP Photosmart 7550 fotónyomtató PC nélkül is elboldogul a digitális képekkel

Ennél is látványosabb a szoftverekkel megvalósítható – készen választható vagy egyénileg elkészíthető – különleges effektusok palettája. Az alakmódosító (morphing) eszközökkel a kép egészében vagy egyes részleteiben eltorzítható, kinyújtható, összezsugorítható és elcsavarható. A fotó – például nyomtatást megelőzően – egyetlen egérkattintással festményhatásúvá tehető, méghozzá egy sor jelentős stílusirányzat bármelyikének szellemében, a portré-fényképek pedig kariktúrává lényegíthetők át.

Sokkal inkább újdonságnak számítanak a körképek összeállítására szolgáló, de már megfizethető, sőt olcsó szoftverek (PanaVue Image Assembler, Realviz Stitcher, QuickTime VR Authoring Studio). A fel-használónak csupán egy sor felvételt kell készítenie a kiválasztott külvagy beltéri helyszínen körbefordulva a saját tengelye körül, a fotók összefűzését pedig a programra bízhatja. A 360 fokos körpanoráma egyetlen, illesztésektől mentes, sávban megjelenő kép, és nemcsak elektronikus formátumban élvezhető, hanem ki is nyomtatható. Másik, legalább ennyire hatásos effektus a fotómozaik, amely az 1998-as Photokinán még exkluzív, művészi megközelítésként szerepelt az amerikai Robert Silvers munkái révén. Az akár több ezer miniatűr felvétel felhasználásával új képet létrehozó szoftvereszköz azóta szintén megjelent és teret hódít a fogyasztói piacon.

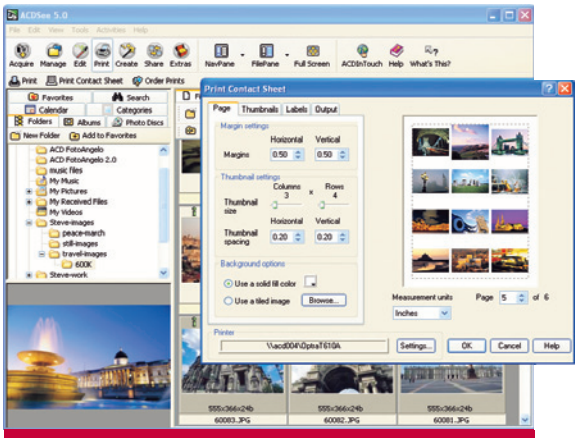

ACDsee 5.0 – a népszerű képfeldolgozó és -megjelenítő szoftver Kölnben bemutatott új verziója

Az otthoni felhasználásra szánt, tintasugaras fotónyomtatók körében azok a modellek számítanak a legfejlettebbnek, amelyek PC közbeiktatása nélkül, közvetlenül memóriakártyákról vagy digitális fényképezőgépekről képesek papírra vinni a felvételeket. Ebben a kategóriában mindegyik neves gyártó (Canon, Epson, Fuji, HP, Kodak, Lexmark, Olympus, Sony) indít nyomtatókat, amelyek a keret nélküli nyomtatást és a fotópapír-tekercs használatát is támogatják. Az analóg felvételek digitalizálásához a Canon, az Epson, a HP, a Lexmark és a Umax is bemutatott otthoni szkennereket.

Éteri fotográfiák

További lehetőség, hogy az analóg és a digitális világ közötti átmenetként a felhasználó előhívásra leadott filmje és az első sorozat mellé fotó-CD-t is rendel, amit a nagy laborhálózatok mindegyikénél megtehet – ilyen szolgáltatás Magyarországon is igénybe vehető. A Fuji és a Kodak olyan kioszkokat is bemutatott, amelyeken keresztül feltölthető a képanyag és leadható a nyomtatásra vonatkozó rendelés. A HP pedig a Pixologyval és az ePointtal közösen tervezi hasonló szolgáltatás bevezetését.

Ezzel párhuzamosan egyre jelentősebbé válnak a nagy laborhálózatok által működtetett webalbumok és a rájuk épülő online és mobil kommunikációs fotószolgáltatások. A felhasználók jelszóval védett tárterületet kapnak ezekben az albumokban, ahová feltölthetik digitális fényképezőgéppel, mobiltelefonnal, webkamerával vagy más eszközzel készített és digitalizált felvételeiket. Erről a gyűjtőterületről azután egyszerűen küldhetnek képet multimédia üzenet (MMS) vagy e-mail melléklet, sőt elektronikus képeslap formájában – a fotók mindig kéznél vannak, és bárhol megjeleníthetők, ahol adott a vezetékes vagy vezeték nélküli netelérés. Ugyanígy bármikor rendelhetnek nyomatot, a világ bármelyik pontjáról, sőt a leszállítást is tetszőleges címre kérhetik: a nyomatokat ilyenkor a földrajzilag legközelebb eső üzletben készítik el.

Ennek megfelelően a Nokia, a Sony Ericsson és más gyártók kamerával egybeépített mobiltelefonjai mellett megjelentek a Concord és a Sony vezeték nélküli hálózati eléréssel – Bluetooth technológiával – felvértezett digitális kamerái és videorekorderei, amelyekhez az említetteken kívül a HP és a Toshiba is készít vezeték nélkül csatlakoztatható kiegészítőket és nyomtatókat.

* * *

Az összefoglalónkban említett gyártók újdonságai közül nem egyről közelképet is adunk hírrovatunkban, illetve magazinunk soron következő számaiban, ahogyan a gépek a hazai piacon megjelennek, és kipróbálhatjuk őket. A Photokina legközelebb 2004. szeptember 28. és október 3. között várja a világ hivatásos és hobbifotósait Kölnben.

Erdős Márton, Sponga Tamás

Életmentő szuperszámítógép

AMD

Az AMD számára talán a 2003. év lesz az eddigi legmozgalmasabb. Miután az Intelnek sikerült az olcsó Celeronokkal és Pentium 4-ekkel visszaszorítania az AMD Athlon XP és Duron processzorainak eladásait, az AMD jövőre kénytelen 350 millió dollárral szerényebb működési költséggel gazdálkodni. Helyzetét tovább nehezíti az Opteron processzor csúszása, amely az idei év vége helyett csak jövő év közepén láthat napvilágot.

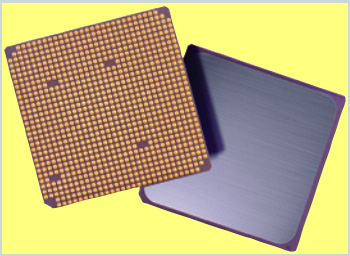

Szerencsehozó (sok)százlábú

Ezért kifejezetten jókor jött az AMD számára a Sandia National Laboratories bejelentése, ami a cég részvényeinek árfolyamára is jótékony hatással volt. A katonai kutatóközpont 90 millió dolláros telepítés keretében olyan Cray szuperszámítógépet fog beüzemelni, amelyben mintegy 10 ezer AMD Opteron processzor fog szolgálatot teljesíteni. A Red Storm (vörös vihar) névre keresztelt óriás nagyjából 40 trillió művelet/s – pontosabban 40 TFLOPS – sebességre lesz képes. A munkáját várhatóan 2004-ben kezdő számítógép a csúcsot jelenleg tartó NEC Earth Simulator 35,9 trillió lebegőpontos művelet/s sebességét is felülmúlja, ezzel a világ leggyorsabb számítógépe lesz – ha addig az Intel nem köt hasonló szerződést...

A bejelentés komoly lökést adhat az Opteronnak a szerverek világában. Ennek első apró jele, hogy a Dell hivatalosan is fontolgatni kezdte egy opteronos szerver kiépítését.

➲ www.amd.com/us-en/Processors/ProductInformation/0,,30_118_4699,00.html

Memóriaháború

Ati

A nemrégiben felreppent híre, miszerint az Nvidia NV30 videochip DDR-II-es memóriával fog üzemelni, az Ati csípőből válaszolhatott, mivel éppen befejezte következő generációs chipjének memória-sávszélesség számításait. Ennek értelmében az Ati is elhagyja a DDR-I süllyedő hajóját, és a továbbiakban teljesen új, különleges memóriatípust fog favorizálni. Ez pedig a GDDR3 – legfőbb érdekessége, hogy pontosan kétszer gyorsabb a leggyorsabb DDR-I-nél. Vagyis 800 MHz-ig lehet majd gazdálkodni az alapórajellel, míg a DDR-I szabvány felső határa 400 MHz. A kifejezetten videokártyákhoz tervezett memória gyártásáról már több céggel is tárgyal az Ati, például az Elpidával, az Infineonnal és a Hynix Semiconductorral. (Vajon merre lehet ilyenkor a Samsung?) A JEDEC éppen végzett a DDR-II szabvány kidolgozásával és elfogadásával, így akár bele is foghat a GDDR3 tesztelésébe. Persze amíg a GDDR3 megjelenik, az Ati nem ül tétlenül, és az Nvidia bejelentésének horderejét csökkentve tudatta, készen áll DDR-II-es memóriával szerelt videokártyák piacra dobására.

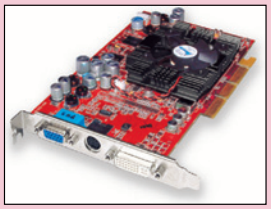

Addig be kell érnünk holmi R9700-zal

Go, GeForce, Go!

Nvidia

A GeForce név már hosszú ideje ismert a mobil piacon is, ám a 4-es jelölésre sokáig kellett várni. A Go szó az Nvidia mobil videolapkáinak ismertetőjele, és az újabb típusok itt is egyre magasabb számozást kapnak. A most megjelent – és eleddig leggyorsabb – chip, a GeForce4 Go 460 minden tekintetben a legjobb a cég termékpalettáján, alacsony fogyasztása mellett elfogadható teljesítményt nyújt. A 250 MHz-es magfrekvenciához 500 MHz-es DDR SDRAM dukál, ami maximálisan 8 Gbyte/s-os adatátvitelt eredményez. Mivel a hordozható számítógépek egyik fontos tulajdonsága a fogyasztás, azt az Nvidia a PowerMizer technológiával igyekszik optimalizálni. Ezzel lehetőség nyílik a terheléstől függő működési frekvenciára, vagyis az optimális energiafelhasználásra. Persze a GeForce4 Ti tudására (azaz az nFiniteFX II motorra) nem érdemes még számítani, de a GeForce4 Go 460 teljesítménye így is tekintélyes.

Végre egy mobil játékos

➲ www.nvidia.com/view.asp?PAGE=geforce4go

Pici lemez nagy gondja

Dataplay

Lassan a végét járja a 3 centiméternél alig nagyobb lemezre épülő Dataplay technológia, amelyhez valamikor többen is komoly reményeket fűztek, köztük olyan nagy nevek, mint az MTV vagy a Samsung. Sajnos a rengeteg csúszás, gyártási nehézségek és végül a magas ár miatt most úgy tűnik, be kell zárnia a cégnek.

A mintegy két euróért árult lemezek 500 Mbyte-os kapacitása nem felelt meg a vásárlóknak, hiszen ennyiért újraírható CD-t is kaphatnak, nagyobb kapacitással és szélesebb körű támogatottsággal, és ennyi hátrányt a kis méret már nem tudott ellensúlyozni. A cég kénytelen volt leépítéseket végrehajtani, megvált 120 alkalmazottjától, továbbá teljes szellemi és anyagi tulajdonát áruba bocsátotta, amivel talán még megmenthető a pindur lemez jövője.

A külföldön nagy elismerésnek örvendő iRiver cég IDP-100-as Dataplay lemezes walkmanje már kapható, nagyjából 90 ezer forintos áron. Az MP3, AAC és QDX file-okat támogató lejátszó a legszigorúbb SDMI szabványoknak is megfelel, mindössze 153 grammot nyom és meglehetősen apró.

Talán az egyetlen dataplayes walkman

➲ www.dataplay.com
➲ www.iriver.com/product/detail.asp?idx=7&product_name=iDP-100

Önfenntartó Celeron

Intel

Azaz csak majdnem önfenntartó, mert egy kis feszültségre szüksége van az új Ultra Low Voltage Celeronnak. Az Intel főleg a beágyazott gépek piacán szeretne komolyabb sikereket elérni vele. A rövidítés után csak ULV Celeronnak becézett processzor némileg komolyabb koncepció és fejlesztés eredménye, mint anno az asztali gépeknél megismert Celeron.

Az alaptulajdonságok már sejthetők, a processzor 100 MHz-es FSB-vel üzemel, 0,13 mikronos technológiával készítik, és 256 Kbyte másodlagos gyorsítótárral gazdálkodik. Ám mivel a CPU csupán 400 MHz-en ketyeg, ezért passzív hűtéssel is vígan elszaladgál, a működéshez megelégszik 0,95 volttal is, és teljesítményigényére sem lehet panasz, az 3,4 és 4,2 watt között mozog, terheléstől függően. A 38 dolláros processzor az ismertebb 815E alaplapi chipkészleten felül a 440MX alaplapot is támogatja.

Mobilizált árak

Intel

Az Intel komoly árcsökkentésre szánta el magát, látva a noteszgyártók stratégiáját. Azok ugyanis noteszgépeikben is előszeretettel alkalmazzák a kiválóan sikerült, elfogadható fogyasztású, asztali gépekbe szánt Intel Pentium 4-es processzorcsaládot. Ami persze nem volt baj, amíg csak ez a típus volt kapható, de a cég azóta megjelent a kifejezetten mobil használatra kihegyezett processzoraival – némi extraprofit reményében, és ez most elmaradni látszik. Ezért az Intel árcsökkentésekbe kezdett a mobilfronton, hogy a kétfajta processzor közti árkülönbség 10-15%-ra zsugorodjon. Ezzel a lépéssel nem titkoltan a jövőre megjelenő Banias platformhoz is előkészíti a terepet.

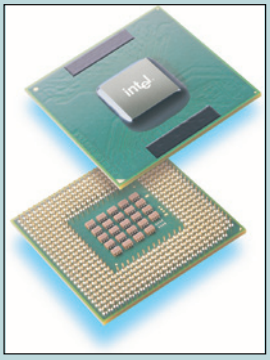

Többre megyünk a „kicsivel”

Újabb szemfényvesztés

Dolby Laboratories

A Dolby Laboratories újabb „becsapós” hangtechnikával gazdagította a piacot, amikor felkarolta és piacra dobta saját néven a Dolby Headphone-nal már bizonyított Lake Tech. újabb technológiáját. A Dolby Virtual Speaker (DVS) nevet viselő technológia hasonlít is a fejhallgatós technológiára, azonban itt hangfalakon keresztül, pontosabban virtuális hangfalakkal próbálják meg elhitetni velünk: moziban vagyunk. Csupán két valóságos hangszóró kell, a többi a DVS feladata.

Ezúttal is a már sikeres HRTF algoritmusok kaptak főszerepet, az emberi hallás fiziológiáját kihasználva szimulálnak térhangzást. A technológia sikere már most biztosított, az újabb Sony PC-kben találkozhatunk a DVS-sel, de a Texas Instruments és az Analog Devices DSP-iben is hamarosan megjelenik a technológia hardveres támogatása. Az Intervideo WinDVD és a Cyberlink PowerDVD lejátszószoftverekbe is beépítik a Dolby új fejlesztését.

Kesztyűegér

Tobias Patterson Jones

Egy 16 éves, wales-i iskolásfiú, Tobias Patterson Jones válhat a számítógépes egerek legnagyobb reformerévé. A hosszas egérhasználat elfárasztotta, megfájdította Tobias kezét, ezért egy ihletett pillanatában úgy döntött, az egeret emeljük fel az asztalról, és használjuk a levegőben. A különleges kesztyű működése nem bonyolult, a kéz mozgását szenzorok érzékelik és továbbítják a számítógép felé. Az első prototípus még kábelt igényelt a kesztyűhöz, ám már elkészült az infravörös változata is, amely talán a hardcore játékosok napjait igyekszik megkönnyíteni. A kattintást ujjaink begörbítésével érhetjük el – görgőről még nem esett szó... :) Tobias nagyon büszke találmányára, ám a további fejlesztésekhez vagy akár a gyártáshoz tőkére van szükség, mert a kesztyű előállítása egyelőre meglehetősen drága. Szerencsére már több milliomos is jelentkezett a technológia támogatására, így talán hamarosan mi is kipróbálhatjuk, milyen érzés szabadkézzel vezérelni számítógépünket.

Kezes gép, de ütni nem szabad!

Villámmemória

OCZ

Aki a leggyorsabb DDR memóriát akarta gépében tudni, eddig elég volt, ha 3200-ig tudott számolni, hiszen DDR400-as, azaz PC3200-as – a JEDEC által nem elfogadott – memóriamodulokat kellett beszerezni. Egészen mostanáig. Azonban a memóriagyártók Mercedese, az OCZ ezt is túllicitálta és piacra dobta a PC3500-as modulokat. Ennél a DDR-I-es memóriánál 217 MHz-et kell megszoroznunk kettővel, azaz 434 MHz-es modulokról van szó. Kapacitásuk 256 vagy 512 Mbyte lehet, és további érdekességük, hogy a gyártójuk által specifikált sebességet CAS 2-es időzítések mellett is képesek stabilan – az OCZ garanciájával – teljesíteni. Ehhez a sebességhez azonban nem árt, ha márkás, komoly alaplapot használunk, mert könnyen elképzelhető, hogy a memóriafeszültséget emelni kell. Az OCZ-n kívül mostanra már több, felső kategóriás memóriákat gyártó cég is bejelentette PC3500-as memóriáit.

Tuning minden szinten

➪ www.ocztechnology.com/products/memory/ddr/el_pc3500/index.asp

Cseppfolyós processzor

CIT

A Kaliforniai Műszaki Egyetemen megalkották minden idők legfurább mikrochipjét. A kezdetleges technológia lényege, hogy nem elektronok áramlanak rideg szilíciumlapkákon, hanem különleges folyadékot továbbítanak apró, hajlékony szilíciumcsövekben. Az áramlást miniatűr pumpák tartják fenn, a logikai kapuk tranzisztorok helyett apró csapok. Egy nap talán találkozhatunk majd ezzel a technológiával folyadékos képernyőkben, gyógyszerkutatásban vagy másutt.

Memóriajáték

Via Technologies

A tajvani cég az októberben megrendezett Via Technology Forum 2002-n jelentette be néhány jövőre megjelenő újdonságát. A Via szerint a jelenlegi DDR memóriatechnológia az egyik fő gát a számítógépek teljesítményének további növelése előtt. Ennek megoldására fejlesztik a DDR-II szabványt, bár az ezen alapuló memóriák csak 2004-ben jelenhetnek meg. Addig is egy kétcsatornás memóriavezérlőt tartalmazó és a hamarosan megjelenő QBM (Quad Band Memory) technológiát támogató lapkakészletet jelentetnek meg áthidaló megoldásként. A QBM-et a Kentron Technologies fejlesztette ki, használatával 4,2, illetve 5,4 Gbyte/s-os adatátvitel is elérhető. Nagy előnye, hogy kompatibilis a jelenlegi DDR szabvánnyal. Jövő év első felében várható az Intel Pentium 4 processzorokhoz szánt P4X800 nevű, QBM-es lapkakészlet. Az első hírek

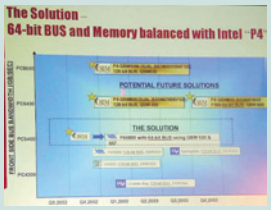

QBM – szélesebb sávon

szerint a P4X800 még a DDR-II-t támogatta volna, azonban ezt a Via módosította. A cég bemutatta még az új VT8237 South Bridge lapkát, ami elődjétől, a VT8235-től a továbbfejlesztett Serial ATA képességeiben tér el.

www.via.com.tw/en/vtf2002/index.jsp

A CRT monitor alkonya?

iFire Technology, TDK, Sanyo Electric

A hagyományos monitorokat sokan eltemették már akkor, amikor az első LCD-k megjelentek – ehhez képest elég jól tartják magukat. Azóta persze a lapos kijelzők világában is többféle irányvonallal próbálkoztak a gyártók. Ilyen irányvonalat képvisel a szervetlen Electro Luminescence (EL) technológia kifejlesztője, a kanadai iFire Technology. A cég kutatási eredményeire építve a japán TDK már el is készítette egy 127x104 mm-es EL kijelzőpanel prototípusát, ami mindössze 1,7 mm vastag, és 86x65 mm-es felületen 240x180 képpontot jelenít meg. Az EL kijelzők jóval vékonyabbak lehetnek, mint a jelenleg terjedő LCD-k, ugyanis nincs szükség hozzájuk háttérvilágításra. Ezenkívül az EL képernyők nagy előnye (lesz) az is, hogy bármilyen szögből nézhetők, és nagyon jól tűrik a szélsőséges hőmérsékleteket.

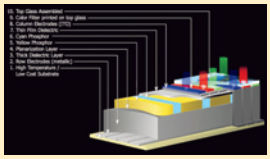

Kicsi is, savanyú is, de működik...

A TDK két évvel ezelőtt komoly összeget fektetett az iFire Technologyba a fejlesztések felgyorsítására. A cég bizakodik, és kijelentette, hogy 2004-től már nagy tömegben kíván előállítani EL kijelzőket. A TDK mellett a Sanyo is rendelkezik az EL technológia licencével, és már az ő berkeiben is elkészült egy prototípus. A Sanyo még nem nyilatkozott, mikorra lesz sorozatgyártásra kész a saját EL kijelzője – a TDK-val való fej-fej melletti haladásából sejteni lehet, hogy szintén 2004 körül lesz nagy tömegben előállítható állapotban a Sanyo EL kijelzője.

www.ifire.com/technology/index.html#
www.sanyo.co.jp/koho/index_e.html

Mostoha AGP 8x

Nvidia, Ati

Az AGP 8x (3.0-s verzió) a széria utolsó mohikánja. A sorozatnak vége, mert lassan megérkezik a PCI Express szabvány, amely sokkal gyorsabb és jobb. Addig azonban csak örülnünk kell az AGP 8x-nek, hiszen kétszer nagyobb a száma mint a 4x-é, nem?

Nos, az új csatlakozási módnak mindössze két előnye van. Az egyik az elméletileg kétszeres – a processzor és a videokártya között 2,2 Gbyte/s-os – adatátviteli sebesség, másrészt egyazon alaplapon elvileg több AGP 8x csatoló is megfér egymás mellett.

A piacon már kaphatók AGP 8x-et támogató chipkészlettel szerelt alaplapok szinte mindegyik gyártótól, és AGP 8x-es videokártyát is beszerezhetünk, ám a tényleges sebességtöbbletük egyelőre annyira elenyésző, hogy erre építenünk (emiatt gépet cserélnünk) fölösleges.

„A PC elérte határait!"

Wozniak

Ezt állítja Steve Wozniak, az Apple Computer társalapítója – a PC-k fejlődésének egyik kulcsszemélyisége.

Szerinte a fejlesztési roham és az egyre rövidülő termékciklusok már nem tarthatók sokáig, a lufi itt is ki fog durranni. A versengés a cégeket őrült, követhetetlen tempóra kényszeríti, ami anyagilag sem tartható, ráadásul a vásárlóközönségnek kezd elege lenni az állandó termékváltásokból. Wozniak szerint a felhasználóknak nincs szükségük még kétszer gyorsabb gépekre.

Eddig vagyok vele...

Pentium-emulátor

MemoryLogix

A MemoryLogix MLX1 hardveralapja beágyazott ARM mikroprocesszor, amellyel MMX utasításkészlettel kiegészített x86-os CPU-t emulálnak. A cég filozófiája, hogy támogatja az IBM PC-k x86-os processzorainak utasításkészletét, de nem ért egyet annak hardveres megvalósításával, mivel szerinte azt sokkal egyszerűbben is meg lehet oldani. Sajnos ez a magánútra térés a tökéletes kompatibilitás megszűnését is jelenti. Az MLX1 sokban hasonlít a Transmeta által gyártott Crusoe processzorra, de míg a Crusoe kódátalakító egysége többféle utasításkészlet emulálására is képes, addig az MLX1-et csupán az x86-ra készítették föl. A processzor sebessége egyelőre szerény, ám a megcélzott 400 MHz-es működési frekvencia, a 0,18 mikronos, olcsó gyártástechnológia és a mindössze 4,6 négyzet-milliméteres magméret (a Pentium III M magmérete 80 mm^2, a Via C3-é pedig 52 mm^2) mindenért kárpótolhat. Fejlesztői szerint a mai x86-kompatibilis processzorok tele vannak zsúfolva sebesség- és hatékonyságnövelő technológiákkal, ám ezek rendkívül sok tranzisztort igényelnek. Az MLX1 RISC elven működik, hiszen állításuk szerint már a Windows 95 utasításainak 92%-a is RISC-jellegű. Sajnos sokkal több technikai részlet még nem áll rendelkezésre a chipről, ám ígéretes próbálkozásnak látszik, igaz a fejlesztők éppen az MMX licencelésével küszködnek.

Aggodalomra nincs ok

Transmeta

A Transmeta főként alacsony fogyasztású processzorairól ismert. A cég vezetőségének nyilatkozata szerint a mobilprocesszorok világában egyre erősödő konkurenciaharc nem jelenti azt, hogy aggódni kellene a cégért. Ezt az optimizmust arra alapozzák, hogy a Transmeta kezdettől fogva a mobilprocesszorok fejlesztésével foglalkozik – nem úgy mint az Intel, aminek ez a szegmens csak egy mellékág.

A Transmeta vezetője, Matthew Perry nagyon magabiztosan azt nyilatkozta, cégének nagyjából 3-4 évnyi előnye van az Intellel szemben, mert az Intel Banias fedőnevű, új processzornak nevezett chipje csak egy módosított Pentium III. Az Intel rögtön válaszolt erre, miszerint a Banias teljesen új processzor, és az alapjaitól úgy fejlesztik, hogy alacsony teljesítményfelvétel mellett nagy teljesítményt nyújtson. Elemzők szerint mindkét félnek igaza van, ugyanis a Baniast tényleg a PIII-ból lehet származtatni, habár azt az alapjaitól áttervezték.

Közben kiszivárgott néhány információ a Transmeta következő processzorairól. Jövőre várható a TM8000, ami az új Crusoe (valószínűleg Astro néven). A 256 bites architektúrájú lapka energiafelvétele mindössze 0,5 W, és 0,10 mikronos csíkszélességgel fogják gyártani. A tervek szerint 2003 második negyedévében (bár eredetileg 2002-re tervezték) jelenik meg a TM6000, amely már System-on-a-Chip (SoC) felépítésű lesz. Az integrált processzor tartalmazni fogja a lapkakészletet, az USB és IDE vezérlőt, az audio- és a videoalrendszert is. Indulási frekvenciája 1 GHz lesz, a Transmeta a 6 és 10 col közötti LCD-vel szerelt hordozható eszközökbe szánja.

Szórakoztató PC

Via

Felépítéséből adódóan a számítógép sokféle célra használható, de ezek között kiemelkedő szerepet tölt be a szórakoztatás. A Via erre gondolva hozta létre némileg átalakított barebone rendszerét, kimondottan erre a célra kifejlesztve.

A Via Technology Forumon demonstrált Via Hi-fi PC az EPIA M alaplapra épül, amely Mini-ATX formátumú és az „agyonintegrált" CLE266 lapkakészletre épül. A processzor is integrált fajta, méghozzá a Via C3. A vezérlők között üdvözölhetünk gyenge 3D-s képességekkel (is) megáldott videovezérlőt, 5.1-es hangkeltőt, 10/100 Mbit/s-os Ethernet csatlakozást, tévékimenetet, valamint FireWire (IEEE-1394) és USB 2.0 csatlakozót. A maximálisan 1 Gbyte memóriát kezelni képes számítógép igazi érdekessége a BIOS-ból elérhető PlayNow funkció, amellyel a készülék operációs rendszer elindítása nélkül is képes DVD filmek és zenei CD-k lejátszására. A hozzá mellékelt infravörös távirányítóval együtt komplett asztali DVD-lejátszót alkot – mellesleg akár

Divatból készült

számítógépnek is használhatjuk! A formatervezésre nagy hangsúlyt fektettek, így a Hi-fi PC gyönyörű alumíniumházban lakik, és vásárolható hozzá formában és színben is passzoló hangfalkészlet, billentyűzet, egér, de még TFT monitor is.

www.via.com.tw/en/Products/via.jsp

Fujitsu Siemens

Tábla-PC: stílusos belépő

A Fujitsu Siemens Computers – az Acer mellett – a gyártók közül elsőként mutatott be a Microsoft Windows XP Tablet PC Edition operációs rendszerével működő tollalapú PC-t. A Stylistic 4000-et a magyarországi közönség több mint egy héttel a november 7-i hivatalos bejelentés előtt már láthatta.

A FSC (illetve elődcégeinek) termékpalettáján már a nyolcvanas évek végétől szerepelnek tollalapú adatbevitelt lehetővé tevő érintőképernyős tablet PC-k, a Stylistic 4000-es pontosan a 18. generációt képviseli. Új operációs rendszere azonban az eddigiekhez képest hallatlanul kibővíti az alkalmazási lehetőségek körét, és új piacokat nyit az eszközkategória számára. Ez az eszköz ugyanis már a Microsoft Windows XP Tablet PC Edition operációs rendszerrel működik, amely egyebek mellett lehetővé teszi, hogy a felhasználó úgy írjon a mellékelt „tollal" a készülék érintőképernyőjére, mint golyóstollal a papírra. Az operációs rendszer roppant jó minőségű kézírás-felismerő szoftvert tartalmaz, ami egyik előfeltétele volt a kézzel írt jegyzetek készítésére, javítására, szervezésére szolgáló Microsoft Windows Journal funkciónak. A Tablet PC adatbeviteli panelje pedig a lehető legkönnyebb kezelést szolgálja. Ami a hardvert illeti, a nagyjából A/4-es méretű és mindössze 1,4 kilogrammos készülék mélyén ultraalacsony feszültséggel működő, 800 MHz-es órajelű Intel Pentium III-M processzor található. Az érintőképernyő 10,4 colos, XGA TFT típusú, 1024x768 képpont felbontással és 256 színnel. A gép memóriája modelltől függően 256 vagy 512 Mbyte SDRAM, ami 768 Mbyte-ig bővíthető, a merevlemez pedig 20 vagy 40 Gbyteos. A telep egyetlen feltöltéssel 5 órás működést tesz lehetővé. Az ízléses kivitelű készülékházon csatlakozók és bővítési lehetőségek sora található.

Stylistic 4000 – mobil körülmények között dolgozó vállalati felhasználóknak

A Stylistic 4000 emellett – a vezeték nélkül csatlakoztatható – billentyűzettel hagyományos noteszgéppé, megfelelő dokkolóegységgel pedig teljes értékű asztali PC-vé alakítható.

Globális PC-stratégia

A Fujitsu és a Siemens egységes termékportfóliót kínál az egész világon, kivételt eddig csupán a PC-k jelentettek – ezt a termékcsaládot a helyi piacok egyedi sajátosságai miatt eddig nem egységesítették. A Global PC koncepció bejelentésével most ez is megtörtént. A Global PC felöleli a professzionális személyi számítógépek teljes palettáját: a legkedvezőbb formatényezőjű Scenic C-től a Scenic N asztali PC-n és a mikrotorony Scenic P-n keresztül a Scenic W bővíthető toronymodellig. A Global PC sorozatot egységes alaplapszisztéma teszi gazdaságosan gyárthatóvá, és a világméretű egységesítés jobb szervizellátást is biztosít. A Scenic gépekbe emellett számos új technológiai megoldást is beépítettek, például a korábbiaknál hatékonyabb a hűtésük és csendesebb a működésük.

Scenic C – az egységes koncepció a gyártó vállalati számítógépeinek teljes vonalára kiterjed

- Fujitsu Siemens Computers Kft. ☎ 471-2111
- info-hun@fujitsu-siemens.com
- www.fujitsu-siemens.hu

APC

Rackbe szabott Smart-UPS XL

Az American Power Conversion (APC) Smart-UPS szünetmentes tápegységeinek (UPS) új, rackbe szerelhető változatát jelentette be, amely 4000 VA teljesítményt és hosszabb áthidalási időt nyújt, továbbá átfogó távvezérlési lehetőségeket kínál az APC saját fejlesztésű és gyárilag telepített Network Management Card EX kártyájának köszönhetően.

Az 5U magas Smart-UPS 5kVA XL védelmet nyújt olyan rackbe szerelhető létfontosságú berendezések számára, mint a szerverek, hálózati és távközlési eszközök, és a gyártó az APC Remote Monitoring Service hat hónapos ingyenes kipróbálási lehetőségét adja hozzá.

APC Smart-UPS 5kVA XL – távfelügyeleti szolgáltatásokkal

A berendezéshez tíz külső akkumulátorcsomag csatlakoztatható, ezáltal az áthidalási ideje elérheti a három órát is, 4000 VA teljesítmény mellett.

A kiegészítő akkumulátorcsomagok 3U rackterületet foglalnak el, és a bővítés bármikor egyszerűen elvégezhető. Az UPS és a külső akkumulátorcsomagok akkumulátorait a felhasználók gyorsan és könnyen cserélhetik anélkül, hogy szükség lenne a csatlakoztatott berendezések kikapcsolására vagy a rackből való kiszerelésére.

A Smart-UPS 5kVA XL jelenleg a világ legtöbb országában 208 V és 230 V be- és kimeneti feszültségű változatokban áll rendelkezésre. Opcionálisan 2U méretű feszültségcsökkentő transzformátor is megrendelhető a 120 V-os kimenetet igénylő alkalmazásokhoz.

- APC Magyarország Kft. ☎ 209-4678
- apcHUN@apcc.com
- www.apc.com

Canon

Intelligens Image Runner

A Canon Image Runner hálózati többcélú berendezéseinek termékcsaládjában új, az eddiginél fejlettebb intelligenciájú modellt mutatott be.

Az iR3300i új megközelítést képvisel a dokumentumkezelésben: míg a régebbi berendezéseknél másolásról, illetve nyomtatásról és/vagy faxolásról beszélhettünk, esetenként további szolgáltatásokkal kiegészítve, addig a Canon új koncepciója bemeneti (fogadás) és kimeneti (küldés) oldalt különböztet meg.

Az iR3300i az ebben a termékosztályban megszokott képességek sorát intelligens távoli és kaszkád másolás, nyomtatás lehetőségével bővíti, akár az erőforrások megosztásával.

További érdekesség, hogy feladata végeztével címjegyzékből (tovább exportálható LDIP címrendszer esetén) magyar nyelvű „feladat kész" értesítést küld e-mailben. Bővítették a postafiók szolgáltatását is, a beolvasás és a küldés terén.

Megújult a Remote User Interface-en keresztül az eltárolt munkák mindenre kiterjedő vezérlése, a dokumentumok küldése és szétosztása.

Az újdonságok közé tartozik a kényelmes hálózatos adatkezelési lehetőségek széles köre, és az olyan intelligens íróasztali képességek, mint a közvetlen beolvasás és küldés (push) – nincs tehát szükség közbenső számítógép (pull) szolgáltatásaira.

Az iR3300i azonban ez utóbbi típusú beolvasást is támogatja. További bővítés a közvetlen e-mail küldés és fogadás TCP/IP hálózaton (LAN/WAN) keresztül a címtár használatával, e-mail szerverként.

Az I-fax és G3-as fax kétirányú és közvetlen kommunikációjának lehetősége új távlatokat nyit a telefonhálózaton alapuló eddigi adatkommunikációval szemben.

A berendezés kibővített kétirányú kommunikációs szolgáltatásai révén adatok továbbíthatók adatbázis-szerverre vagy szerverekre (opcionális szoftvertámogatás esetén), illetve FTP szerverre közvetlenül.

Az új berendezések örökölték a Canon Image Runner sorozatának moduláris felépítését és bevált mechanikáját, így fenntartási költségeik alacsonyak.

iR3300i – új megközelítés a dokumentumkezelésben

Delta Elektronik Kft.
☎ 437-5200
info@delta.hu
www.delta.hu

Minolta-QMS

Színes lézernyomtató irodai tintasugaras árában

A Minolta Magyarország Kft. e sorok közzétételével egy időben hozza forgalomba a Minolta-QMS magicolor 2300 DeskLaser hálózati színes lézernyomtatót, amelynek árfekvése megegyezik az irodai tintasugaras nyomtatókéval – bevezető nettó végfelhasználói ára 199 900 Ft. A magicolor 2300 DeskLaser nyomtatási költsége ugyanakkor alacsonyabb, mint a tintasugaras nyomtatóké, a vele készített nyomat tartósabb (ultraibolya fényre és vízre nem érzékeny). 2400x600 dpi-s felbontása kontrasztos színes ábrák, fotók és grafikonok nyomtatását teszi lehetővé – 4 oldal/perc sebességgel. Fekete-fehér üzemmódban 16 oldalt készít el percenként. Erről a teljesítményről 200 MHz-es processzor, 32 Mbyte (288 Mbyte-ig bővíthető) memória és Fast Ethernet 10 /100BaseTX hálózati csatoló gondoskodik. A nyomtatót emellett USB és párhuzamos csatlakozóval is felszerelték.

Minolta-QMS magicolor 2300 DeskLaser – 30%-kal kevesebb káros anyagot bocsát ki

A magicolor 2300 DeskLaser a Minolta-QMS új, polimerizált gömbszemcsés festékezőjét használja, egyszerű fénymásolópapírra is kitűnő minőségben nyomtat. 200 lapos papírkapacitása 700 lapig bővíthető, opcionális kiegészítői között pedig megtalálható az automatikus kétoldalas nyomtatást lehetővé tevő duplex egység.

A magicolor 2300 DeskLaserrel a színes festékezők kifogyása után is folytatható a fekete-fehér nyomtatás. A festékezők kifogyása azonban nem érheti váratlanul a felhasználót, mert a nyomtató állapotán kívül a festékek és a kellékek mindenkori mennyisége is nyomon követhető webböngészőn keresztül a PageScope Light segédprogrammal, amely a nyomtató alaptartozéka.

- Minolta Magyarország Kft. ☎ 206-22-44
- www.minolta.hu

BTC

Színes optikai egerek

A BTC (Behavior Tech Computer) Corporation két új optikai egeret mutatott be. Az M850 és M860 típusjelű, optikai érzékelős eszközökhöz cserélhető hátlapok tartoznak, így a felhasználó tetszése szerint változtathatja megjelenésüket. Mindkét egér görgetőgombos, az M850 zoom funkcióval rendelkezik, az M860-on emellett három programozható gomb is található, Windows 95-től kezdve mindegyik Microsoft operációs rendszer alatt használhatók.

Hasonló jellemzőkkel ruházta fel a BTC színes megjelenésű, valamint vezeték nélküli billentyűzeteit is.

Ezekről egy gombnyomással vezérelhető a számítógéphez csatlakozó CD-/DVD-meghajtó, küldhető e-mail, illetve érhető el a világháló.

Az 1982-ben alapított tajvani cég kínálatában emellett CD-olvasók, CD-újraírók, DVD-olvasók, továbbá digitális kamerák és GPS-vevők is találhatók. A vállalat 1994-ben ISO 9001, majd 1998-ban ISO 14001 minőségbiztosítási rendszert vezetett be.

Az M800 termékcsalád új tagjaihoz cserélhető hátlapok tartoznak

- Cédrus Számítástechnikai Kft. ☎ 433-4147
- cedrus@cedruskft.hu
- www.cedruskft.hu
- www.btc.com.tw

Logitech

Z, a hangfal

A Logitech már régóta gyárt hangfalkészleteket, ám mióta megvásárolta a Labtec céget, igazán jó szettek kerülnek ki istállójából. A Z-széria legújabb tagja, a Z-640 alacsony árfekvésű, ám 5.1-es, mélynyomóval megtámogatott hangfalkészlet. A teljes kimeneti teljesítmény szinuszosan 51 watt, ebből mindegyik kisebb sugárzó 5,5 wattot, a mélynyomó pedig 23,5 wattot teljesít. A rendszer frekvenciatartománya elég tágas, már a 35 Hz-es jeleket is megszólaltatja a mélynyomó, a közép-magas hangszórók pedig a 20 kHz-es „tetőtérben" is dolgoznak. A hangsugárzókat mágnesesen árnyékolták, így közel helyezhetők monitorhoz vagy tévéhez, nem fogják azokat zavarni. A kezelőszervek a középső beszédcsatorna sugárzójának alján helyezkednek el. A tápegységet a mélynyomóba építették, így nincs szükség külön adapterre. A Z-640 különlegessége, hogy 4.1-es jelforrás esetén a két első sugárzóból kikeveri a középső csatorna jelét is. DSP-t nem tartalmaz a rendszer, így az 5.1-es analóg bemenőjelről gondoskodni kell.

Z-640 hangfalkészlet: nagyban szól!

- www.logitech.com

Jinsung

Gépházak Fortron tápegységgel

A Case által forgalmazott Jinsung számítógépházak az alacsonyabb árkategóriát képviselik, mégis minden kényelemmel fel vannak szerelve. Az acélházakba a világpiacon ismert márkának számító Fortron tápegységek kerülnek beépítésre. Látványos extra, hogy a házakhoz átlátszó plexi oldallap és háromféle színben neonlámpa is kapható. A Jinsung házak egyik erőssége a cserélhető előlap, másik a kiváló szellőzés. Az előlapi ventilátoron kívül a ház tetejére elszívó ventilátort szereltek, a hátlapon lévő ventilátorhoz pedig tölcsért is kapunk, ami a processzorhűtő fölé kanyarodva hatékonyan szívja el a hőt.

- Case Hungary Kft. ☎ 450-2930
- www.case.hu
- info@case.hu
- www.comcase.com

Shuttle Spacewalker

Pentium 4-es XPC mini barebone számítógépek

A Shuttle Spacewalker Mini PC-k családjában 478-as tokozású Pentium 4 processzorokra tervezett rendszerek jelentek meg, de a hírek szerint hamarosan két új AMD-s barebone feltűnése is várható. Az XPC-újdonságok közül a SiS 651/962 párosra épülő SS51 neve ismerősen csenghet, hiszen ez az SS50 típus továbbfejlesztett változata. A másik, SB 51 nevet viselő számítógép pedig igazi különlegesség – a Shuttle kínálatában ez az első készülék, amely Intel lapkakészletes (845GE/ICH4) alaplappal kerül forgalomba.

A XPC-k alapját képező Flex formátumú FS51 és FB51 alaplap egyaránt támogatja az 533 MHz-es FSB-t, így mindkettő képes akár a leggyorsabbak

A Shuttle új miniszámítógépei speciális hőelvezetésű hűtőbordát kaptak

közé tartozó B (SL6HB, SL6EB) jelzésű Pentium 4 és Celeron processzorok fogadására is. A fejlett memóriakezelésről 2 DDR SDRAM memóriahely gondoskodik, ezekbe maximum 2 Gbyte-nyi PC1600/2100/2700 szabványnak megfelelő modul illeszthető. A grafikus műveletek az SS51 esetében SiS 315, az SB 51-nél pedig Intel Extreme integrált lapkára hárulnak, és az alaplapi eszközök sorából nem hiányzik a hatcsatornás hang- és a 10/100 Mbit/s-os hálózati vezérlő sem.

Fontos újítás, hogy a PCI mellett megjelent egy AGP kártyahely is, így a felhasználó minden megkötés nélkül maga döntheti el, hogy Mini PC-jét az irodai munka, otthoni szórakozás, vagy videovágás (esetleg mindhárom) követelményeihez igazítva építi meg, vagy fejleszti tovább a későbbiekben.

Az előlapon található egy 5,25 és két 3,5 colos (egyik belső, másik külső) helyen kívül megtalálhatók az USB 2.0-s (2 első, 2 hátsó, 2 belső), Firewire (1 első, 2 hátsó), illetve hangcsatlakozók (vonal ki/be, bass/center, S/PDIF ki/be). A megnövekedett energia- és hűtésigénynek megfelelően mindkét készülék a korábbinál nagyobb teljesítményű, 200 W-os tápegységet és különleges hőelvezetésű hűtőbordát kapott tartozékul. A Mini PC-khez kiegészítők széles választéka áll rendelkezésre: ezüst előlapos Shuttle DVD- és Samsung floppymeghajtók, könnyen felszerelhető kék és zöld előlapok világító változatban is. A CA 10-es S/PDIF kártya minden XPC modellhez hozzáilleszthető, segítségével egy-egy optikai és egy-egy koaxiális S/PDIF ki-, illetve bemenettel bővíthető a ház hátulján található csatlakozók arzenálja. A kiegészítők sorát univerzális kártyaolvasó/író zárja, amely a 6 legelterjedtebb típus kezelésére képes (Compact Flash, Smart Media, Secure Digital, Multimedia, Memory Stick, Microdrive).

Az XPC-kre és a kiegészítőkre a szokásos 2 év garanciát vállalja gyártójuk.

- Juventus Team
  ☎ 469-5847
- www.juventus-team.hu
- www.spacewalker.com

Asus P4PE

PEdigré

Rixer György

Habár az alaplapgyártó iparág és a vásárlók is kellőképpen szerették az Intel i845E lapkakészletét, a zúgolódók is megtalálták a maguk számítását. A készlet legnagyobb hiányosságaként azt rótták fel a hozzáértők, hogy miközben a konkurencia (leginkább a Via) már a PC3200 szabványú memóriákat is támogatja egyes lapkakészleteiben, addig az Intel csak a két lépcsővel lejjebb található PC2100-at. Az október elején bejelentett új Intel készletek ezt a szakadékot kívánják szűkíteni. Az Asustól kapott teljes extrás P4PE alaplap is ilyen készletet, mégpedig i845PE-t tartalmaz. Mi változott?

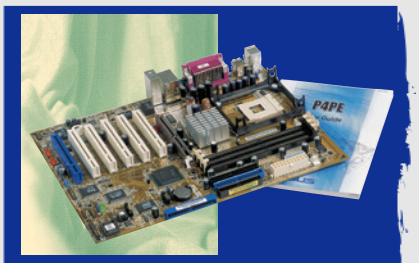

Asus P4PE – Pentium 4 PEtárda

Az obligát optimalizálásokon felül az i845PE már hivatalosan támogatja a PC2700-as (DDR333) memóriákat, illetve a 3,06 GHz feletti, magasabb teljesítményfelvételű (FMB2 power design) Pentium 4 processzorokat is Hyper- Threadingestül. Természetesen az i845PE is Socket 478 foglalatos alaplapokra kerül, és az Asus P4PE esetében egy modifikált ICH4 (Intel 82801DB) lesz a párja, amelynek az eredeti ICH4-hez (Intel 82801DA) viszonyított többleteiről nehéz pontos képet adni, hiszen az alaplap gépkönyve még 82801DA-ról beszél, míg magán a lapkán az „Intel Secret" felirat olvasható. Feltehetően nem az ICH5-tel van dolgunk, mert az már elvileg tudni fogja alapból a Serial ATA-t (SATA), azonban ezen az alaplapon ezt a feladatkört még egy Promise PDC20376 vezérlő látja el.

Szóval van egy ICH4,5-ünk. Az alaplap 400 és 533 MHz-es PSB-jű Celeronokat és Pentium 4-eket fogad, és mint azt feljebb már említettem, nem okoznak neki gondot a legújabb generációs Pentium 4-ek sem. A három DIMM foglalatba maximálisan 2 Gbyte PC2700-as memória tehető, ám van itt egy apró megkötés. Mégpedig az, hogy 400 MHz-es PSB-jű processzorral csak PC1600/2100-as memóriasebesség használható, míg az 533 MHz-esekkel PC2100/2700-as. Bár nem a legfelhasználóbarátabb megkötés, mégis van benne logika.

Mivel az i845-PE-ben megmaradt az AGP 4x plafon, ezért a P4PE is egy AGP 4x rést tartogat a videokártyáknak, mellette még 6 PCI kártyahelye is van. A P4PE lapkakészletből támogatja a kétcsatornányi UDMA/100-as IDE-t és a hat USB 2.0-s portot. Az AC'97-es hangvezérlő, az ADI ADI1980 kevéssé közismert, de hatcsatornás, és járul hozzá egy S/PDIF kimenetű hátpanel. A hálózati szolgáltatásokért a Broadcom BCM7502-es Gigabit Ethernet vezérlője felel. A Via VT6307-es Firewire vezérlő hajtja meg a rendelkezésre álló két IEEE-1394-es portot. Fentebb már kitértem a RAID-elhető Promise Serial ATA/150 vezérlőre, amely két SATA csatornát biztosít, illetve egy további UDMA/133-as párhuzamos IDE (azaz hagyományos) csatolót.

A normál ATX méretű (305x229 mm) P4PE tápigénye az EZ Plug csatoló ellenére is ATX 2.03-as (főleg ha 3 GHz-nél gyorsabb procit rakunk be a lapba). A power userek rendelkezésére áll a BIOS-ban egy szinte minden igényt kielégítő tuningszekció (ennek a kiegészítője az északi hídon található jókora borda), a számítógéppel munkát végzőknek pedig az Asus Q-Fan szolgáltatása jöhet kapóra. A P4PE kézikönyve semmiféle kívánnivalót nem hagy maga után, sőt jár mellé még egy Quick Setup Guide is a vizuális típusú felhasználóknak. A mellékelt szoftvercsomag tartalmazza az Asus PC Probe-ot, a PC Cillin 2002-t és az E-Color 3Deepet. Mivel mi a full extrás „Gold Version" kiadást kaptuk, ezért helyet kapott a dobozban az InterVideo WinCinema csomagja is (WinDVD, WinRip, WinCoder, WinProducer).

Az Asus P4PE stabilitásával semmiféle gond nem akadt, a teljesítménye pedig – mint az a táblázatból is kiolvasható – bődületes. Úgy néz ki, hogy az Intel nagyon eltalálta ezt az i845PE készletet. Az Asus P4PE+LAN/GD modell bruttó ajánlott végfelhasználói ára 48 375 forint 3 év garanciával, tehát nem olcsó, ám a komoly vételárral szembeállítható a szolgáltatások garmadája, a nagy teljesítmény, a stabilitás és a tuningolhatóság.

Ha megvannak hozzá a kellő anyagi források, akkor vételre ajánlott.

- www.ramiris.hu
- www.asus.com.tw/mb/socket478/p4pe/p4pe.htm

Mérési eredmények

Gyártó, típus	Asus P4PE (2,4B GHz-es Pentium 4-gyel)
Alaplapi lapkakészlet	Intel i845PE
Alaplapi meghajtószoftverek	Intel INF 4.04.1007, Intel Application Accelerator 2.2.0.2126
Mérési eredmények	
3DMark 2000 v1.1, default futás	14 622 3D mark
3DMark 2001 SE, default futás	12 276 3D mark
Vulpine GLMark 1.1p – 640x480/16 bit, Low Detail	271,4 képkocka/s
PCMark 2002 Free	
CPU score	5855 pont
Memory score	5440 pont
HDD score	1354 pont

Tesztkonfiguráció: 2,2 GHz-es Intel Pentium 4, Coolink Cool 401 CPU-hűtő; 512 Mbyte DDR400-as Corsair memória;, Asus V8460 Deluxe videokártya, Seagate Barracuda III merevlemez, Teac CD-W58E CD-újraíró, 350 W-os Enermax ATX 2.03 tápegység; angol Windows 98SE, DirectX 8.1b, Detonator 29.42.

Chaintech 7VJL Apogee

Aranyapám

Rixer György

A Chaintech alaplapok részvételi aránya a retail, azaz kiskereskedelmi csatornákban kisebb volt, mint azt a cég vezetése „egészségesnek" tartotta, ezért úgy határoztak, lépni kell. Ennek a lépésnek az eredménye a presztízskategóriás Apogee alaplapcsalád piacra dobása. Bár ennek a családnak létezik Socket A-s és Socket 478-as tagja is, mi most egy AMD processzorokat támogató példányt néztünk meg, mégpedig a 7VJL Apogee-t.

A 7VJL a Via KT333-as szettjét használja, ennek megfelelően AMD Duron, Thunderbird és Athlon XP processzorok fogadására képes, utóbbiakból azonban a legfrissebb 333 MHz PSB-s darabokat hivatalosan nem támogatja. A déli végeken a KT333 párja a VT8235, amelynek köszönhetően többek között rendelkezésünkre áll hat USB 2.0-s port és két UDMA/133-

as IDE csatorna. A 4x sebességű AGP rés mellé hat PCI járul. A hangkeltésről a CMedia CMI8738 jelű, hatcsatornás PCI hangvezérlő gondoskodik, a hálózati igényeket pedig a Via készletű (VT6103) 10/100 Mbit/s-os Ethernet vezérlő elégíti ki. A három DIMM résbe maximálisan 3 Gbyte PC2700-as memória rakható.

Az alaplap normál ATX formátumú (305x230 mm), tápigénye ATX 2.01-es. A lap extravaganciáját a sötétbarnás-feketés színű nyákra feldobott hat, sárga színű PCI slot tovább fokozza, ami elég érdekesen fest. További tényező az északi hídon leledző hűtőborda, amelynek tetején nonfiguratív Chaintech díszítőelem található, aranyszínben. Mindezek „ellenére" a processzorfoglalat körül rengeteg a hely, így komolyabb tuninghűtő is szóba jöhet. Ha már itt tartunk: a lap BIOS-ból is kitűnően tuningolható, főleg a durván adagolható többletfeszültségek okán. Az Apogee klánba tartozás a következőkre jogosít fel. Egyrészt hatalmas, az alaplap színével harmonizáló színvilágú, fekete-sárga doboz, némi aranyozással. E doboz egyben hordtáskának is használható. Van továbbá egy C-Box nevű panel, ez 3,5 colos házhelyre dugható be. E panelen mikrofonbemenet és fejhallgató-kimenetek, valamint négy USB 2.0-s csatlakozás található. Kapunk aztán egy teljes rounded IDE kábelkészletet, amely két UDMA/133-as kábelből és egy floppykábelből áll, a külső borítása pedig sárga. Tovább turkálva a dobozban találunk egy kis zacskó szilikonpasztát. Nem nagy durranás, de néha kegyetlenül jól tud jönni, ha a nagyobb tubusok tartalmát már mind magunkra és családtagjainkra kentük. Hozzájutunk egy Body Theater fantázianevű fejhallgatóhoz is, amely a mellékelt szoftver segítségével álsurround hangzással téveszti meg füleinket.

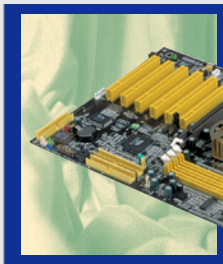
Chaintech 7VJL Apogee – Apogee, de nem Duke Nukem 3D

A technológia mögöttes tartalmáért a XeaR és a C3D rövidítés felel. A fülest kipróbáltam, elég jól szól.

Mérési eredmények

Gyártó, típus	Chaintech 7VJL Apogee
Alaplapi lapkakészlet	Via KT333
Alaplapi meghajtószoftverek	Via 4in1 4.43v
Mérési eredmények	
3DMark 2000 v1.1, default futás	13028 3D mark
3DMark 2001 SE, default futás	11646 3D mark
Vulpine GLMark 1.1p – 640x480/16 bit, Low Detail	207,3 képkocka/s
PCMark 2002 Free	
CPU score	5236 pont
Memory score	3528 pont
HDD score	1223 pont

Tesztkonfiguráció: AMD Athlon XP 2200+, Coolink Cool 122+ CPU-hűtő; 512 Mbyte DDR400-as Corsair memória;, Asus V8460 Deluxe videokártya, Seagate Barracuda III merevlemez, Teac CD-W58E CD-újraíró, 350 W-os Enermax ATX 2.03 tápegység; angol Windows 98SE, DirectX 8.1b, Detonator 29.42.

Végül a szoftvercsomagról, amely a kissé (nagyon) elavult Value Pack 2002 nevet kapta. Ettől függetlenül elég jó dolgok találhatók benne: például a Norton Antivirus 2002, az Imagemore, az Apogee Overclocking, az AutoSave, a Norton Internet Security 2002 és az Adobe ActiveShare. Ezenkívül kapunk egy kétlemezes Linux-disztribúciót, a Thiz Linux 6.0 Desktop OEM verzióját – light-os disztribúciónak tűnik, mindenesetre hasznos adalék.

Azt gondolná ezek után az ember fia, hogy ez az alaplap bizony nem olcsó. De az. A Chaintech 7VJL Apogee bruttó ajánlott végfelhasználói ára 32 900 Ft, a garancia 2 év. Mivel sem az alaplap stabilitásával, sem a teljesítményével nincs probléma, ezért maximálisan javasolható a KT333-as alaplapot kajtatóknak.

Lényegében egyetlen esetben ellenjavallott a megvásárlása: akkor, ha a közeli jövőben 333 MHz PSB-s Athlon XP beszerzését tervezzük.

- Asbis (disztributor) ☎ 236-1000
- www.asbis.hu
- www.chaintech.-com.tw/eng/products /SOCKA/7vjl.asp

Freecom Beatman Flash MP3-lejátszó

Rázd meg jobban!

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

A Freecom sikeres Beatman szériáját merőben új termékkel gazdagította. Az eddig vetélytársnak tekintett, drágának tartott memóriás technológia lett az új Beatman alapja. Vagyis felejtsük el a 8 cm-es CD-t, a mozgó alkatrészeket és a viszonylag alacsony árat? Nem, szerencsére nem kell mindenről lemondanunk!

Freecom Beatman: mini hifi kütyü

Az új Beatman egészen kicsire zsugorodott, hiszen minden mozgó alkatrészt szanáltak belőle. Bár már megközelíti a legkisebbnek tartott Panasonic SV-SD80 méreteit, de azért annyira még nem apró. Kapott viszont egy barátságos méretű, kék háttérvilágítású pontmátrixos kijelzőt, amelyen láthatjuk az ID3-as bejegyzéseket és minden egyéb fontos adatot. A kezelőgombok a lejátszó oldalán helyezkednek el, használatuk nagyon egyszerű, akár odafigyelés nélkül is. A kicsi (AAA) elem nélkül mindössze 44 grammot nyom a Beatman Flash, amibe 64 Mbyte beépített memória is beletartozik. A WMA vagy MP3 formátumú zeneszámokat egyszerű felületű programmal, USB 1.1-es csatlakozáson keresztül tölthetjük fel. 64 Mbyte-nyi adat feltöltéséhez alig több mint 3 percre van szükségünk. Szerencsére a kapacitást bővíthetjük is Smart Media kártyával. A dobozban találunk három plusz matricát, amiket az előlapra ragaszthatunk – pusztán divatból. Sokkal hasznosabb a mini, Duracell ceruzaelem, amely 9 óra folyamatos lejátszáshoz ad energiát. Sajnos akkumulátort tölteni a Beatman nem tud.

A hangminőségre nem lehet panasz, a lejátszó hangja szép és tiszta, tökéletesen illik hozzá a mellékelt, jó minőségű Sennheiser MX-300 fülhallgató.

A Beatman Flash bruttó ára két év garanciával 49 990 forint – igazán előnyös, különösen tudását és vetélytársai árát tekintve.

- Multimedia.hu ☎ 204-7333
- www.multimedia.hu
- www.multimedia.hu /termek.php3?tabla =mpeg&sor=64&a=7
- http://freecom.com /ecnewsitem.asp?ID=1971
- http://freecom.com /ecProduct _detail.asp?ID=489

ECS i-Buddie 4 DeskNote

A kemping-PC

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

A közhiedelemmel ellentétben egy teljes értékű asztali számítógépnek nem kell feltétlenül elfoglalnia fél asztalunkat. Sőt akár egy noteszgép méretét is elérheti, annak szinte minden kényelmi szolgáltatásával egyetemben, asztali PC sebességével kombinálva. Az ECS, amely mellesleg a világ egyik legnagyobb alaplapgyártója, megalkotta az i-Buddie számítógépet, amely tulajdonképpen egy asztali gép „zsugorított" változata, némi noteszes beütéssel. Az i-Buddie mögötti 4-es szám a processzortípusra utal, értelemszerűen Intel Pentium 4-re.

ECS i-Buddie 4 DeskNote: majdnem hordozható

A SiS 650-es lapkakészletű alaplapon szinte mindent megtalálunk – integrálva. Így itt kell keresnünk a grafikus és a hangvezérlőket is. Az előbbi egy UMA-s (Unified Memory Architecture) memóriamegosztást használó példány, annak minden előnyével és persze hátrányával. Az ezüst- és kék színű i-Buddie 4 oldala leginkább érett ementáli sajtra emlékeztet, ugyanis az integrált eszközök sora végeláthatatlanul hosszú: 10/100 Mbit/s-os Ethernet vezérlő, 56K-s szoftveres modem, négy USB és egy IEEE-1394-es (Firewire) csatlakozás, párhuzamos port és monitorcsatlakozó, S-VHS kimenet, valamint mikrofon- és fejhallgatócsatlakozó.

Az i-Buddie-t az akkumulátor hiánya különbözteti meg a noteszgépektől. Csupán külső tápegységről képes működni, azaz útközben nem használhatjuk. Ezt leszámítva minden egyebet megtalálunk rajta, még beépített hangszórót, mikrofont és érintőpadot is. A konfiguráció szerves része egy kombinált CD-újraíró/DVD-olvasó is, amely noteszgépbe szánt típus.

A tesztre érkezett gépbe 1,7 GHz-es, Willamette (256 Kbyte másodlagos gyorsítótár) magos Pentium 4 processzort, 512 Mbyte, PC2700-as DDR SDRAM-ot és noteszbe való, 2,5 colos, 20 Gbyte-os, 4200 fordulat/perccel pörgő IBM Travelstar merevlemezt szereltünk. Ezzel a kiépítéssel a DeskNote az irodai alkalmazásokban hozta a várt szintet, ám játékokban az integrált grafikus vezérlő erős féknek bizonyult. Természetesen ezt nem lehet hátrányként felróni – az integrált vezérlők ennyire képesek, pont. Általános felhasználásra, irodai munkára, sőt még filmnézésre is kiváló teljesítményt kapunk, és az egyszerűbb grafikájú játékokról sem kell lemondanunk.

A teszt alatt csupán két probléma merült fel. A tápegység egy-két óra üzemelés után furcsa, fortyogó hangot kezdett hallatni, és erősen felmelegedett. Egy nagyobb teljesítményű tápegység elkelne a konfigurációhoz, bár teszt közben ez nem okozott problémát. Égetőbb gond a gép melegedése. A processzort az aktív hűtéssel megtámogatott vörösréz borda hidegen tartotta, ám a memória felmelegedett, és a gép belső hőmérséklete is magasabb volt az átlagosnál.

Az i-Buddie árát balgaság lenne összevetni egy asztali számítógépével, bár ha a 15 colos LCD monitort és a miniatűr méretet tekintjük, nem is vészes az ára. Ez az előnye főleg noteszgépekkel való összehasonlításkor domborodik ki – nagyjából 100 ezer forinttal olcsóbb, mint egy hasonló kaliberű notesz, és mindezért csupán a menet közbeni üzemet kell feladnunk. Akinek ez nem lényeges hiányosság, elgondolkozhat rajta (bár hordozható akkumulátort is vásárolhatunk hozzá).

A gép előnyére válhat még, hogy egyszerűbb és olcsóbb bővíteni, hiszen asztali gépekbe való DDR SDRAM-mal és Intel Pentium 4-gyel üzemel. Az ECS i-Buddie 4 DeskNote számítógép ára a tesztelt kiszerelésben bruttó 444 000 Ft, a garancia 1 év.

- Case Hungary ☎ 450-2930
- www.case.hu
- www.desknote.biz
- www.desknote.biz/sub/i-buddie4.htm

HP PhotoSmart 850

Négyre nyolcat

Csábi József

A HP új digitális fényképezőgépének kategóriáját nehéz meghatározni, jellemzői alapján a kompakt és a prosumer gépek egyfajta kellemes ötvözetének tekinthetjük. Annyit már az elején elárulhatok, hogy ez a gép tetszett legjobban a cég eddigi modelljei közül.

HP PhotoSmart 850 – 8-szoros zoom lapul benne

A 850-et szemügyre véve azonnal feltűnik a bizalomgerjesztően nagy objektív, amelynek a 8-szoros zoom (37–300 mm, 35 mm-es formátumra átszámítva) ellenére viszonylag nagy a fényereje, f/2,8–f/3,1. Az élesség nem állítható manuálisan, ezt mindenképp az automatika végzi. Arra a kérdésre, hogy ki szállítja a HP-nek az optikát, a cég képviselője azzal a hasonlattal válaszolt, hogy mondjuk egy 5-ös BMW esetében sem fontos, ki szállítja a szélvédőt. A hasonlat jó (bár ha már BMW, akkor inkább stílszerűen a legendás 850-es modellt kellett volna említeni :), tulajdonképpen igazuk is van. Ha gonoszkodni akarnék, annyit azért hozzáfűznék, hogy szerintem picit sántít a hasonlat, mert a bömösökhöz a főegységeket azért javarészt szeretik házon belül „bütykölni" a derék bajorok...

A PhotoSmart 850-et videokameraszerű elektronikus keresővel látták el. Ez jó keresőképet biztosít, de gyors mozgásoknál észrevehetően van némi késleltetése. Előnye viszont, hogy nagyon gyenge megvilágításnál is jól használható.

A gép 1/1,8 colos, 3,89 megapixel (2272x1712 képpont) effektív felbontású CCD-jének érzékenysége ISO 100 vagy ISO 200 értékre állítható. Az ISO 400-as beállítás még elkelt volna, mert így kevés fénynél gondjaink akadhatnak. A bekapcsolás utáni alapbeállítás szerint a gép minden felvétel előtt automa-

tikusan választja ki az ISO érzékenységet. A zársebesség vagy a rekesz manuálisan is állítható, ekkor a másik paramétert a gép szabályozza. A záridő 16 és 1/2000 másodperc között lehet. Teljesen manuális expozíciós mód nincs, de a záridő- vagy rekeszprioritás mód és az expozíciókorrekció (+/-3 Fé, 1/2 Fé lépésekben) együttes alkalmazásával lényegében minden feladat megoldható. Az említetteken kívül előre programozott felvételi módok (sport, tájkép, portré) is alkalmazhatók.

A fehéregyensúly állítása lehet automatikus és manuális. Arra is lehetőségünk van, hogy egy fehér tárgy segítségével pontosan a pillanatnyi fényviszonyokhoz hangoljuk a fehéregyensúlyt. Fénymérési módból háromfélét kínál a gép: teljes képmezőt figyelembe vevő átlagoló, középre súlyozott és szpot mérést.

A HP új gépe MMC/SD kártyára menti a képeket. Mi 16 megás SD kártyával teszteltük – ennél érdemes jóval nagyobb példányt beszerezni, mert legjobb beállítás mellett csak 6 kép fér rá. Veszteségmentes mód nincs, a fotók csak JPEG-ben rögzíthetők, a tömörítés mértéke három fokozatban állítható. Az új fotómasina tartalmazza a HP Instant Share technológiáját, ami megkönnyíti a felhasználók számára a képek számítógépbe történő áttöltését, kinyomtatását vagy elküldésüket e-mailben. Az áramellátásról négy AA elem vagy akkumulátor gondoskodik.

A géphez nem adnak töltőt, de szerintem mindenképp érdemes ezt, vagy a szintén opcionális dokkolóegységet beszerezni és akkumulátorokat használni.

A PhotoSmart 850 képminőségével összeségében elégedett voltam. A képzaj mértéke az átlagosnál alacsonyabb (cserébe viszont a legapróbb részleteket picit elmossa a képfeldolgozó algoritmus), a dinamika rendben van, és a színek is szépek. A sarkokban tapasztalható ugyan közepes mértékű kromatikus aberráció (főleg a zoom nagy látószögű állásánál és nyitott rekesznél), de ennek mértéke – különösen ha figyelembe vesszük az objektív paramétereit – az elviselhetőség határain belül marad. A fényképezőgép bruttó ára 199 000 Ft, a garancia 1 év.

- Hewlett-Packard Magyarország Vevőszolgálat ☎ 382-1111
- www.hp.hu
- www.hpshop.hu /category.my?idt=2
- HP Buda Szakáruház ☎ 381-0750
- Tesztképek CD-mellékletünk \CIKKEK könyvtárában

Logitech MX700

Az egerek királya

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Azt gondolhatjuk, aki mostanában egér vásárlására adja a fejét, egyszerű feladat elé néz. Pedig nem így van.

Most tekintsünk el az egyszerű, egy-két ezer forintért kapható rágcsálóktól, és nézzük a legjobbakat! Itt nagyjából a Microsoft és a Logitech nevével találkozhatunk – utóbbi erőteljes túlsúlyával.

Az eddigi Ferrari a Cordless Optical Mouse volt, amellyel azonban akadtak gondok.

A rádiótechnika jól működött, a letapogatórendszer is, ám az összeállítás még így sem hozta a felső kategóriás „zsinóros" egerek teljesítményét.

A rádióátvitel nagyjából 50-60 jelet továbbított a gép felé másodpercenként, ami komolyabb játékoknál (valós idejű stratégiák, FPS-ek) jelentős hátrányt mutatott.

Az MX700 viszont már 125 jelet továbbít másodpercenként, ezzel a kommunikációs probléma megoldódott. Ehhez már nagyobb pontosság dukál, amit a cég új módszerrel ért el.

A 80%-kal megnövelt méretű érzékelő felbontását 400 dpi-ről 800-ra fokozták. A feldolgozó DSP processzort is megerősítették, így elérték a 4,7 megapixel/s jelfeldolgozási teljesítményt. Ez az érték az egy másodperc alatt analizált képek méretéből és számából adódik.

A régebbi vezeték nélküli egereknél az áramfelvétellel is voltak gondok, bár így legfeljebb háromhavonta kellett cserélni az egerekben az elemeket.

A Logitech erre is talált megoldást. A PC-hez USB-n csatlakozó rádióvevő egység egyben dokkolóállomás is, és képes az egérben található (gyárilag két 1,2 V-os, 1700 mAh-s) NiMH elemeket akár ezerszer is feltölteni.

A tervezők a kezelési kényelmet is a csúcsra tornázták.

A két fő gomb megszűnt mint különálló gomb: a felső borítás egybefüggő, ám a megfelelő helyeken lenyomva gombokra lelünk.

A görgő felett és alatt két gyorsgörgető gombot vehetünk birtokba, míg majdnem

Így fest belülről egy csúcsrágcsáló

középen programváltó (az [Alt Tab] billentyűkombinációnak megfelelő) gomb áll rendelkezésünkre.

Többen kifogásolták az előző széria bal oldalán található gombot, amelyet akarva-akaratlan is megnyomtunk egerészés közben. Nos, ezt kettébontották, és feljebb helyezték könnyen elérhető, de nem zavaró helyre. Ebből az is sejthető már, hogy a Logitech csupán a jobbkezeseket kényeztette el az MX700-zal.

Az új Logitech MX jelölés nem csupán egyetlen egeret jelent, rögtön három változattal is találkozhatunk MX300, MX500 és MX700 néven.

Értelemszerűen az MX700 a csúcskategória, a rádiós adatátvitellel és az akkumulátor-

Logitech MX700: minden egér álma

töltési lehetőséggel is csak itt találkozunk, ellenben például az MX300 balkezesek számára is tökéletes választás lehet.

A Logitech MX700 vezeték nélküli, optikai egere 5 év garanciával bruttó 22 190 Ft-ot kóstál, ami nem kevés egy egérért.

Azonban amikor az árát nézzük, ne azt gondoljuk, hogy csak egy egeret kapunk a pénzünkért, sokkal inkább egy képfeldolgozó célszerszámot! :)

- Var Computer ☎ 222-2827
- www.var.hu
- www.logitech.com/index .cfm?page=products /details&CRID =3&CONTENTID =4999&countryid =19&languageid=1

Plustek Opticard 600

Kis méret, nagy tehetség

Nagy Zoltán

Az általános lapolvasók mellett a törzsfejlődés során kialakultak alfajok egy-egy speciális feladathoz. Ilyenek például a névjegykártyaszkennerek.

Ha csak a saját szakmánkat nézzük, évente több kiállítást is rendeznek, ahol az emberek előszeretettel osztogatnak névjegyet.

Egy-egy névjegyet még viszonylag könnyen lehet tárolni, de ha naponta több tízet gyűjt be az emberfia, akkor azt már igencsak nehéz kezelni, nyilvántartani.

Ezt a gondot próbálják enyhíteni a névjegykártya-beolvasók.

Az Opticard 600-at kifejezetten mobil használatra tervezték, amit az is jelez, hogy nincs külön tápegysége, és egy kis tokot mellékelnek hozzá, amiben a szkenner mellett elfér a kapcsolódást biztosító USB kábel is.

Plustek Opticard 600: a noteszgép mellett elfér egy névjegyszkenner is

A beolvasást szürkeskálás CIS (Contact Image Sensor) végzi, optikai felbontása 600 dpi. Erre a magas felbontásra azért van szükség, hogy megfelelően lehessen leképezni a névjegyeken használatos, a megszokottnál kisebb betűket.

A beolvasáshoz először be kell igazítani a kártyát a szkennerbe, majd meg kell nyomni rajta a beolvasást indító gombot.

A beolvasott adatok a Cardiris OCR (karakterfelismerő) programba kerülnek. Első körben csak a grafikus kép kerül eltárolásra, így lehet két menetben is végezni a feldolgozást.

A karakterfelismeréshez először a megfelelő pozícióba kell állítani a névjegy képét, majd a program felismeri a karaktereket, és megpróbálja kitalálni, melyik szövegnek mi a jelentése, vagyis melyik lehet az illető neve, melyik a beosztás, a cégnév, a telefonszám, a cím stb. Ez, hála a manapság divatos kreatív névjegyeknek, nem mindig (mit szépítsük: ritkán) sikerül, de ez alig róható fel a programnak.

A felismert szövegrészek a nekik megfelelő mezőkbe kerülnek, ami megkönnyíti a későbbi adatbázisba rendezést.

A program javára szól, hogy be lehet állítani a hazai betűtípusoknak megfelelően, így a magyar szöveget is ékezethelyesen tudja felismerni.

Picit gyanús a szoftverben, hogy 16 bites alkalmazás, bár az *About* ablakban 2001-es copyright információt olvashatunk.

Talán ezért is szegényes az importálási lehetőségek köre: vesszővel vagy tabulátorral tagolt szövegfile-ba, Access adatbázisba, Act! askSam, FileMaker Pro és Lotus Organizer 1.0, 1.1 file-okba lehet menteni az adatokat, és külön menüpont van az Outlookba exportáláshoz.

Egy modernebb szoftver jót tenne a szerkentyűnek, de a jelenlegivel is jól használható a szkenner. Aki utazásai közben sok névjegyet gyűjt, annak megéri kiadni rá bruttó 49 875 Ft-ot.

A garancia 1 év.

- Scantec ☎ 06-20-486-1092
- www.scantec.hu

Corex CardScan 500

Nagyüzemi kártyaparti

Nagy Zoltán

Ha „nagyüzemileg" akarunk névjegyeket digitalizálni, megbízható eszköznek bizonyul a CardScan 500-as névjegyszkenner. Az asztalon kevés helyet foglal, a csatlakoztatásához pedig csak egy USB aljzatot igényel.

Maga a szkennelés nagyon egyszerű.

Amikor a névjegyet a szkenner nyílása elé illesztjük, az automatikusan elindítja a műveletet, nem kell semmit megnyomni.

A programban új helyre, a gépen pedig a hátsó kis gyűjtőpolcra kerül a beolvasott névjegy. Így egy menetben akár több tíz (mondhatnék több százat is, de ki gyűjt be egyszerre ennyi névjegyet :) kártyát is be lehet vele olvasni.

Gyorsan átrágja magát egy kártyán

A következő lépés az utófeldolgozás, vagyis a karakterfelismerés, illetve az adatok ellenőrzése, ami azonban már később is megtörténhet.

A mellékelt szoftver kellőképpen igyekszik gyorsan és pontosan dolgozni, intelligenciájába még az is belefér, hogy a megfelelő állásba forgatja a névjegy képét. Sajnos a magyar ékezeteket általában kézzel kell korrigálni, de a névjegyen található szövegek jelentését (melyik a név, a cím, a cégnév stb.) jól tudja meghatározni. A kezelőfelület a klasszikus asztali pörgetős névjegytartót idézi, alul látható a névjegy szkennelt képe, felül a már karakteres formában tárolt adatok.

A program közvetlenül tud adatokat áttölteni (és szinkronizálni) Palm és Pocket PC tenyérgépekbe, valamint egy sor személyiinformáció-kezelő programba (Act!, Microsoft Outlook, Microsoft Schedule, Goldmine, Groupwise, Sidekick, Lotus Notes, Lotus Organizer). Emellett a feldolgozott adatokat ki lehet nyomtatni Avery, DayRunner, Day-Timer, Filofax vagy Franklin Day Planner papíralapú filofaxokkal kompatibilis formátumban.

A kicsi és fürge névjegykártya-olvasó ára bruttó 87 375 Ft, a garancia 1 év.

- Scantec ☎ 06-20-486-1092
- www.scantec.hu
- www.cardscan.com /products/exec_500 _infopage.asp
- http://213.209.100.104 /seite-e/index.htm

A Gyorsteszben szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott AMD XP 2100+ processzoros géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük. A processzort az Elbatex biztosította. A konfigurációt a CHIP Magazin mutatta be részletesen, teszteredményekkel, 2002/9. számában.

- Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
- www.herta.hu
- Elbatex – Hun Kft. ☎ 329-0842
- www.elbatex.hu

Az Ati dominanciája?

A kanadai illetőségű Ati október 24-én újabb pofont adott a még mindig az NV30 0,13 mikronos gyártástechnológiájával küszködő Nvidiának. E napon ugyanis nem kevesebb mint három különböző, a DirectX 9-cel hardveresen kompatibilis grafikus lapkát jelentett be.

Rixer György

A jövevények mindegyike a nyáron debütált Radeon 9700 Pro (R300) valamilyen alakváltozata. Legizmosabb közülük a Radeon 9700 (Pro nélkül), amely köré elméletileg csak az Ati partnerei fognak kártyát építeni, az anyacég nem. A 9700 mindössze annyiban különbözik a 9700 Prótól, hogy csökkentett mag- és memória-órajelen fut az utóbbihoz képest.

A Radeon 9700 Pro 325 MHz-es magórajele itt 275 MHz-re szelídült, míg az effektíve 620 MHz-es memória-órajel 540 MHz-re. A 9700 minden másban megegyezik a Próval. Mivel a Radeon 9700-as lapkák lényegében a 9700 Pro órajelrostáján megbukott darabok, illetve jóval olcsóbb memórialapkákat lehet használni hozzájuk, talán nem meglepő, hogy a Pro változathoz képest a javasolt fogyasztói ár kerek 100 dollárral esett, azaz 299 USD.

A Radeon 9700 chipes kártyák hazai megjelenésükkör bruttó 80-90 ezer forint körüli áron lesznek majd beszerezhetők, és ha eltekintünk DirectX 9-es képességeiktől, akkor durván a GeForce4 Ti 4600-asok vetélytársainak tekinthetők.

A következő a sorban a Radeon 9500 Pro. Ez komolyabb átalakításon ment keresztül az R300-hoz képest. Először is az órajelek itt is visszaestek 275/540 MHz-re. (Mint látni majd, mindhárom új R300-származék 270 MHz-en hajtott DDR memóriát használ, ez a kártyagyártás szempontjából kedvező a cégeknek, ugyanis háromféle kártyához tudják ugyanazt a fajta memóriát használni.) Felére, azaz 128 bitre csökkent a memóriabusz szélessége is – eltűnt két 64 bites memóriavezérlő. Ennek megfelelően felére csökkent az elméletileg elérhető memória-sávszélesség is. Mindezeket ellensúlyozza, hogy ajánlott fogyasztói ára mindössze 199 USD.

Radeon 9500 Pro – DirectX 9-es gyorsítók között a fősodor

Úgy hírlik, a Radeon 9500 Pro szett köré mind az Ati, mind partnergyártói építenek kártyát.

Hazai megjelenésükkor e kártyák várhatóan bruttó 55-60 ezer forint körüli áron kerülnek forgalomba, és – ismét figyelmen kívül hagyva DirectX 9-es tudásukat –, a GeForce4 Ti 4200/4400-as kártyák ellenlábasai lesznek.

A legkisebb újszülött neve Radeon 9500 (Pro nélkül).

A Radeon 9500 osztozik a 9500 Próval annak tulajdonságaiban (hardveres DirectX 9, 275/540 MHz-es mag-/memória-órajel, 128 bites DDR memóriabusz). Itt azonban további költség- és GPU-méretcsökkentő elemeket alkalmaztak. Például a lapkákban a 8 pixelcsővezeték (pipeline) helyett itt mindössze 4 van, ami felére csökkenti a Pro változathoz képest a maximális fill rate-et. Ezenfelül a 9500-as kártyákon mindössze 64 Mbyte memória található, ellentétben a 9700 Pro/9700/9500 Pro 128 megájával.

A Radeon 9500 készletes kártyák ajánlott ára 179 USD (meglepő, hogy csak 20 dollárral olcsóbb, mint a jóval erősebb és dupla annyi memóriával bíró 9500 Pro), ám feltehetően az ilyen típusú kártyák ára esik majd a leggyorsabban. Hazai megjelenésükkor várhatóan bruttó 45-50 ezer forintba kerülnek majd. A hírek szerint csak a partnergyártók készítenek Radeon 9500-as kártyákat.

Az Ati a low-end szegmensben is keményen nyomul: október 22-én csökkentette a Radeon 9000 Pro és a Radeon 7500 lapkák árát, ezzel komolyan megtámadta az Nvidia hadsorának GeForce3 Ti 200-át és a GeForce4 MX440-ét.

Ráadásul az Nvidia stratégiai döntésének folyományaképpen – mely szerint az AGP 8x-et támogató grafikus lapkákat (MX480, Ti 4200-8x, Ti 4600-8x) kívánja előtérbe helyezni – akadozott a GeForce4 MX440, Ti 4200 és Ti 4600 lapkák szállítása a kártyagyártók felé.

A gyártók már el is kezdték hangoztatni: képtelenek lesznek kielégíteni a megnövekedett karácsonyi keresletet.

Ez duplán jó az Atinak, mert e hiány még feljebb viszi az Nvidia készleteinek árát a szabadpiacon. Megyek, veszek néhány Ati részvényt...

info

➪ www.ati.com/products/pc/radeon9500pro/index.html

Megbízható pletykák

A Tajvanban megrendezett Intel Developer Forumon a hangsúlyt a jövőképre, az új technológiákra, a kommunikációs megoldásokra és a fejlesztési szövetségekre helyezték. A kérdezz-felelek részekben azonban több érdekesség és konkrétum is kiszivárgott a Chipzilla jövőjéről és termékeiről.

Erdős Márton, Sponga Tamás

A 2003 második felében várható (és igencsak várt!) Prescott processzorban 1 Mbyte-os másodszintű gyorsítótár lesz, FSB-je 667 MHz-es, és kap még egy új, PNI (Prescott New Instructions) kiegészítő utasításkészletet is. Sőt ha a félelmek beigazolódnak, ebben fog megjelenni a nagy port kavaró Microsoft Palladium hardveres információvédelem. A korábbi jövendölésekkel-találgatásokkal ellentétben nem ez lesz az utolsó Pentium 4-es architektúrájú Intel processzor.

A nagy váltásig várható még egy Tejas fedőnevű példány a Nehalem megjelenése előtt. Spanyol hangzású barátunk egyes hírek szerint 800 MHz-es, más hírforrások szerint 1200 MHz-es rendszerbusz-frekvenciával fog működni, és szintén felruházzák egy új, továbbfejlesztett kiegészítő utasításkészlettel, ami a TNI (Tejas New Instructions) nevet kapja. A kezdetben 0,09 mikronos csíkszélességgel készülő processzorok másodszintű gyorsítótárának mérete 1 és 2 Mbyte közötti lesz. A 0,09 mikronos csíkszélességről „menet közben" térnek majd át a 0,065-esre.

A Nehalem körül azonban nagy a csend. Az Intel tanulhatott régebbi hibáiból, és a keresztkérdésekre felkészülve csak olyan fejlesztőket és vezetőket küldött a szorítóba, akik semmit sem tudtak a Nehalemről – nehogy a leleményes és ravasz újságírók bármit ki tudjanak húzni belőlük. Ennek ellenére szálldosnak a pletykák. A teljesen újratervezett magba bekerül a hardveres LaGrande biztonsági technológia és (ha tényleg létezik) a Yamhill 64 bites kiterjesztés.

Természetesen a Nehalembe is bekerül a Hyper-Threading technológia, és a kezdeti 0,09 mikronos csíkszélességet itt is felváltja majd a 0,065-es. A processzor megjelenése 2004 utolsó vagy 2005 első negyedévére várható.

A noteszgépimádók örömére a Baniasról is újabb részletek derültek ki. Ez a noteszgépekbe tervezett processzor 1,3 GHz-en indul – 2003 elején, és 1 Mbyte-os lesz a másodlagos gyorsítótára. Ezért talán nem is meglepő a 0,13 mikronos gyártástechnológia és a 77 millió tranzisztor. A kevesebb mint 1 wattos átlagos teljesítményfelvételét a CPU villámgyorsan kikapcsolható részek segítségével éri el. Fontos még tudni, hogy sem az Odem, sem a Montara-GM alaplapi lapkakészlet nem fog tartalmazni chipbe integrált vezeték nélküli hálózati vezérlőt, azt a Calexico chip fogja megvalósítani az alaplapra építve. A későbbiekben persze várható ezzel integrált chipkészlet megjelenése is.

2004-re várható az IA64 architektúra – Madison utáni – következő tagja, a jelenleg Montecito munkanevű processzor, ami 90 nm-es csíkszélességel készül majd, és 12 Mbyte-os harmadszintű cache-t építenek bele. Az IA64-es vonalban a Montecito utóda a Chivano fedőnevű processzor, ennek több olyan tulajdonsága is lesz, ami eddig csak az Alpha processzorokra volt jellemző. Megjelenését 2005 végére, 2006 elejére ígérik...

Mindezek mellett hallani pletykákat a Yamhill fedőnevű processzorról is, ami 2003-ban jelenne meg, és az AMD x86-64 másolata lenne...

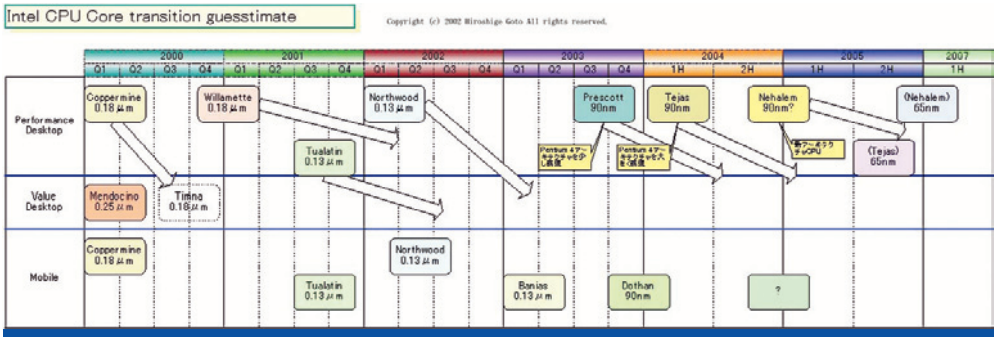

Most már minden világos...

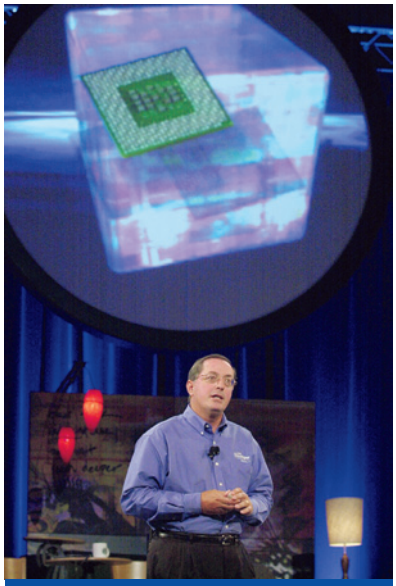
Otellini és a helyi Szent Grál

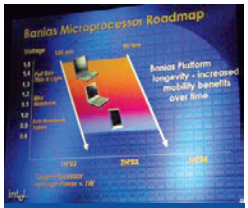

A noteszgépekbe szánt Banias komoly siker várományosa

A hordó alja

Az idők folyamán számos kritika ért minket azzal kapcsolatban, hogy piaci súlyukhoz – azaz leginkább részesedésükhöz – képest túl nagy teret szentelünk a méregdrága 3D-gyorsítóknak, míg az eladások gerincét képező, olcsó kártyák erősen háttérbe szorulnak. Ennek pofonegyszerű a magyarázata: az utóbbi kártyák tesztelésében semmi érdekes nincs a tesztelő számára.

Rixer György

Ugyanis nem csalogathatunk velük elő újabb csúcseredményeket 3DMark 2001-ben, nem csodálkozhatunk rá újabbnál újabb és olykor tényleg impresszív technológiai demókra stb. Ezzel szemben éveket várhatunk egy-egy lassúbb kártya esetében egy timedemo eredményre. Hasonlíthatnám a helyzetet az autós újságírók ingerenciájához, akiknek választaniuk kell aközött, hogy a legújabb Corsát vagy a mostani párizsi autószalonon bemutatott Maserati 320-at teszteljék. Nyilván mindenki a Corsa után vetné magát...

Miután meggyőződtem arról, hogy a hőbörgők betontopánkával a lábukon a Duna fenekén relaxálnak, önvizsgálatot tartottam, amelynek eredményeképpen rá kellett jönnöm, hogy a kritikai észrevétel jogos. Bár pontos

Club 3D GeForce4 MX440 64 MB TV

számadatok nem állnak rendelkezésemre a hazai eladásokról, mindenesetre erősen közelít a valósághoz az az állítás, hogy az egy évben eladott PC-s videokártyák nagyobb része tartozik az olcsó szegmensbe (mi ennek a határát most önkényesen – ám az amerikai 100 USD-s szegmens figyelembevételével – bruttó 30 ezer forintban húztuk meg), ami nagyjából összhangban van a világtrenddel. Gondoljunk csak arra, hogy a rengeteg „áruházas" vagy kiskerek által előre összeállított konfiguráció többsége is ilyen videokártyát tartalmaz (vagy éppen alaplapra integrált vezérlőt).

Alapvetően a felhasználó háromféle ok miatt vesz tudatos megfontolás esetén olcsó szegmensbe tartozó videokártyát. Például az adott kártya kiszolgálja minden igényét, nincs többre szüksége. Ez annál fordul elő, aki leginkább szöveget szerkeszt, e-mailezik meg netezik. Na, ezekhez a feladatokhoz tökéletesen elég egy használt Matrox G200 is, amelyhez akár már öt-hat rugó lepengetése ellenében hozzájuthatunk, pedig a képminősége legalább olyan jó, ha nem jobb, mint egy GeForce2-es kártyáé. Van továbbá az a kevésbé szerencsés eset, amikor valaki ugyan vágyna a komolyabb – főleg 3D-s – teljesítményre, ám pénztárcája (vagy az asszony sodrófával, ám az önsorsrontás nem témája cikkünknek) nem teszi lehetővé egy komolyabb, drágább kártya beszerzését.

Végül a legszerencsétlenebb esetről, amikor a hozzá nem értő felhasználót magyarosan szólva jól átvágják a palánkon – itt szeretném leszögezni, hogy a hozzá nem értés felhasználói szinten nem bűn, és nem is szégyellnivaló, ám annak mások általi kihasználása már komolyabb morális problémákat vet fel. „Látja uram, ide van írva: GeForce2. Nagyon gyors. Mi, hogy mi ez az MX200? Ne is törődjön vele, amolyan fantázianév a jobb eladhatóság érdekében. A gyerek szeret játszani? Remek, mert ezzel minden játék tökéletesen fut." (Apróbb repedések jelennek meg a plafonon – függöny le.)

A fentebb vázolt kereskedői gyakorlat szerintem nem csak előttem ismert. Jobb esetben csak passzív fültanúi vagyunk az ilyen történéseknek, rosszabb esetben szenvedő alanyai.

Nem mondhatnám, hogy elharapózott, ugyanis folyamatosan jelen való az a gyakorlat, hogy a kevésbé lelkiismeretes kiskerek „Game" és „Játék" toldalékkal ajánlott konfigjaikba GeForce2 MX400 chipkészletű videokártyát raknak (korábban még gyengébb típust), a tuti ár eléréséhez. Egy a tuti, hogy az ilyen konfig megvásárlása után a videokártyát biztosan le kell majd cserélni pár hónapon belül – ha nem azonnal. Egyszóval az ilyen „remek" ajánlatoktól és cégektől inkább tartsuk távol magunkat.

A megváltozott teszt

Röviden összefoglalva: ebben a tesztben elválasztásra kerülnek a „szövegszerkesztő" kártyák azoktól a szerkezetektől, melyek olcsóságuk ellenére így vagy úgy, de alkalmasak még a mostani játékok futtatására.

Mivel ez a teszt egy trilógia első része (part deux: középkategóriás 3D-s gyorsítók bruttó 30–60 ezer forint között, illetve harmadjára a csúcskategória, ahol a határ a csillagos ég, legalábbis derült éjszakán), ezért most ildomos elővezetni a mindhárom tesztre érvényes, erősen megújított, ám egyben a hagyományok megtagadásával sem vádolható csomagot (ezzel a nyakatekert szöveggel akár már politikusnak is mehetnék, de még nem vagyok kellőképpen gátlástalan, ezen még dolgoznom kell).

Az etalonnak számító 3DMark 2001 SE természetesen itt van, élsimítással és dauerral, az eddigi tesztekből már ismerős beállításokkal. E teszt 2000-es verzióját azonban felváltotta egy 2001-es keltezésű, noir jellegű first person shooter, a Max Payne. Hogy miért? Már untam a 2000 szintetikus pofáját. A Max Payne alapvetően DirectX 6-os kártyán is elmegy, ám képes hasznosítani a DirectX 7-esek T&L motorját is. Ráadásul nem tudok betelni a teszthez használt outro utolsó mondataival: „The last gunshot was an exclamation mark to everything what led to this point. I released my finger from the trigger. ...A bit closer to heaven." Az MP benchmark kézi indítású, ezért hibahatára kissé nagyobb, mint a 2000-é, viszont „életközelibb", és azonnal képkocka/s-ban értelmezhető eredményt ad.

Akik értenek valamelyest a dolgokhoz, azoknak nem meglepő az Unreal Tournament 2003 használata benchmark platformként. Az Unreal Warfare motort használó, főként több résztvevős móka bizony még a legújabb videokártyák füléből is origamit hajtogat, ha beizzítjuk a megfelelően magas felbontást és részletességet. (Készítői szerint a végleges változatban van egy rejtett *Ultra High*

Gainward GeForce4 PowerPack! Pro/450 TV 64 MB

Detail beállítás is, amit majd csak egy patch fog engedélyezni, ha eljön az idő – szerintük az NV30-cal –, ugyanis elvileg még a

Radeon 9700 Pro kártyákat is padlóra küldené. Szerintem ez utóbbi kijelentésért cserébe sok dollár csordogált be a kasszába az Nvidia adakozásra hajlamos kezeiből.)

A tesztcsomagba az UT2003 demója került (mivel ehhez jóval többen férnek hozzá, mint a dobozos változathoz), megfejelve a HardOCP kifejezetten erre a célra készített benchmarkbeállításaival.

A Quake III Team Arenát leváltó Return to Castle Wolfenstein szereplése egyértelmű – ám újításként bejött ennél a programnál az élsimítás is, immár OpenGL alatt. A Codecreatures jelenléte az olcsó kártyáknál overkillnek számít, ám tökéletes tesztje annak, hogy

Exair Radeon 7500LE 64 MB TV

melyik kártya képes hardveresen gyorsítani a DirectX 8-as műveleteket – ugyanis ilyen képességek hiányában a Codecreatures hibaüzenettel leáll a futás előtt.

A vas neve

Ejtsünk pár szót a teszt további körülményeiről is! Ez az első olyan átfogó (tehát 10 fölötti létszámú és nem egyfajta chipkészletre összpontosító) videokártyateszt, amihez a Windows XP Professionalt használtam. Miért? Nem azért, amiért a legtöbben gondolnák. Nem hiszek abban, hogy a userek tömegesen állnak át Windows 9x-es platformokról XP-re. Ez még odébb van. A válasz inkább ott keresendő, hogy a fő kártyagyártók immár korábban adják ki új meghajtóprogramjaikat XP-re, mint Windows 9x-re, emellett van olyan gyártó, amelyik egyes modelljeinél kirekeszti a Windows 9x-es közösséget (például Matrox Parhelia).

A mostanában az Intel processzorainak a lapunk hasábjain – akaratunktól függetlenül – észrevehető hegemóniáját megtörendő Athlon XP 2200+ adta az izmot a kártyák alá, Asus gyártmányú, Via KT400 lapkakészletű alaplap közbeiktatásával. Ez többek között azért volt hasznos, mert ez az alaplap már támogatja az AGP 8x szabványt, amelyet egyik tesztszereplőnk is a magáénak tudhatott. Ezenkívül beugrott a konfigba még 512 Mbyte RAM, ami főképp a Codecreatures futtatásánál jött jól. Egyszóval nem próbáltam meg szimulálni egy „low-end" környezetet, olyat, ahová e szegmens kártyáinak a többsége kerül, mert ez az erősebb kártyák teszteredményeinek a rovására ment volna, ezenfelül kétszer lemérni a tesztben szereplő 25 kártyát már felért volna kisebbfajta inkvizíciós tortúrával. Olvasóinknak azonban ezt a szempontot is mérlegelniük kell, amikor játékra vásárolnak kártyát, amennyiben a mi konfigunknál jelentősen gyengébb a gépük (jellemzően Athlon XP 1500+ és 256 Mbyte DDR me-mória alatt). Ugyanis hiába a T&L egység a grafikus chipben, ha egy csomó játékmotorban még mindig a CPU számol egy halom poligont (ilyen a Max Payne is), vagy éppen el van foglalva a mesterséges intelligencia számolásával (minimum minden olyan game, ahol ellenfelek vannak).

Általános tapasztalatok

Az eddigi „nagy" tesztektől eltérően most nem kerítünk sort az egyes termékek márkánkénti körülírására, ugyanis a hatodik GeForce4 MX440-esről már legfeljebb azt lehetne mondani, hogy a doboza kisebb vagy nagyobb-e az előzőnél. Mivel a táblázatból kiolvasható minden adat, ami amúgy is elemzésre kerülne a leírásokban, illetve a cikk végén megteszem ajánlásaimat, ezért most inkább a teszt során szerzett általános tapasztalataimat osztom meg olvasóinkkal.

Először is, az ugyanolyan chipkészlettel, órajelekkel, memóriabusszal és memóriamennyiséggel ellátott kártyák gyártótól függetlenül – nem meglepő módon – lényegében ugyanúgy teljesítettek. A táblázatból kiolvasható mérési eltérések egyrészt a hibahatárnak tudhatók be, másrészt néhol mégis az az érzése az embernek, hogy ezeknek az X. Y.-oknak sikerült 1 százalék pluszt kicsikarniuk a lapkakészletből a BIOS-szal. Na, ezekért az egy-két százalékokért nem érdemes odarohanni és falba csapódni. Ez a szegmens ugyanis az árakról szól. Aki olcsóbb, az a nyerő. Persze meg lehet venni a márkásabb cuccot több év garanciával, több szoftverrel és nagyobb dobozzal, de akinek kevés a pénze, az agyalja a legtöbbet azon, hogy minél magasabb teljesítményt kapjon a pénzéért. Ebben az árszegmensben általában azok vesznek tudatosan márkás kártyát, akik a stabilitást helyezik előtérbe a teljesítménnyel szemben, azaz feltehetőleg csak dolgoznak a gépükön. Tény, hogy ha nekem, mint számtech újságírónak, 30 rugóból kellene vennem az otthoni gépembe videokártyát, akkor biztosan márkásat vennék, mert ki nem állhatnám, ha ennek a cikknek itt lenne vége, mert éppen kidurrant a „Super Pixel Annihilator" fantázianevű videokártyám.

inno3D Tornado GeForce4 MX440 128 MB TV

Más eset, ha mondjuk Erdős Marci kismillió ismerőse közül épp az egyiknek kalapál össze valami költséghatékony boxot. Ők, bár jó srácok, nem törnek a fizikai Nobel-díjra, inkább játékkal múlatják az időt. (Kezdem magam valami idióta bankkártyareklámban érezni...). Ennek megfelelően a lényeg, hogy jól szakajtson az a kártya, lett légyen neve akármi.

Ellentétben az alaplapokkal, a gyári hibás videokártyák hajlamosak a beüzemelés utáni első három hétben kipukkadni, illetve a beüzemelés utáni három év letelte után – anyagfáradás okán. Ha tehát egy kevésbé neves termék három héten keresztül tisztességesen húzza az igát, nagy az esély arra, hogy a garanciaidő leteltéig nem lesz vele gondunk. Ez abból is könnyen levezethető, hogy – ismét az alaplapokkal ellentétben – ezen a szinten alacsony a videokártyák összetettsége, illetve a meglevő referencia-designra való támaszkodás lehetősége további hibaforrásokat szüntet meg.

Ismét bebizonyosodott, hogy a 128 bites SDR SDRAM memória alrendszer hatékonyabb, mint a 64 bites DDR SDRAM-os, bár elméleti maximális sávszélességük fajlagosan hasonló órajelen azonos. Ne hagyjuk magunkat kábítani az effektíven 333 MHz-es DDR memória-órajeltől egy MX420-as darab esetében, hiszen ott a memóriabusz 64 bites, azaz pontosan ott tartunk, mint egy MX400 esetében ebből a szempontból.

Ha már a GeForce2 MX400-nál járunk, pár szót érdemes szólni erről a remek eladásokat magáénak tudó chipkészletről.

A GeForce2 MX/MX400-as kártyák szép karriert futottak be megjelenésüktől fogva, mert lényegében ezek voltak az első, mindenki által megfizethető, T&L motorral ellátott 3D-gyorsítók. Sőt nemcsak mindenki által megfizethetőek voltak, hanem egyenesek olcsók. Kis hazánkban is sokan neveztek be ilyen gyorsítóra az elmúlt cirka két év alatt. Lássuk, mire képes most az ő befektetésük. Egyrészt a táblázatból az olvasható ki, hogy már nem sokra, másrészt személyes tapasztalataim szerint a kilátások azért ennél rózsásabbak.

Kipróbáltam egy ilyen kártyával az október elején megjelent, a játékok világában nagy érdeklődéssel övezett No One Lives Forever 2-t (NOLF2). Ezt az igencsak fejlett LithTech Jupiter motor hajtja, és legnagyobb meglepetésemre 800 MHz-es Duron processzorral is tisztességesen futott a játék 800x600/32-es felbontással, *Medium Detail* beállítással – bár ez inkább dicséri az engine íróinak a munkáját, mintsem a GeForce2 MX400 erejét. A szintén hatalmas durranás Unreal Tournament 2003 is futtatható MX400-zal, de inkább csak 640x480/32-es felbontással, alacsony részletességgel. Ebben az esetben senkit se tévesszenek meg a tesztünkben szereplő mérési eredmények, azok ugyanis a tesztcsomag kötöttségei okán *High Detail* beállításnál és olykor 1600x1200/32-ben futnak. Ha a szegény MX400 beszélni tudna, stílusosan biztosan csak annyit mondana: „Wicked sick!". Más kérdés, hogy amint eljön a Doom III, mindenki felteheti a polcra porosodni az MX400-asát, mert 1 képkocka/s-mal nem olyan élvezetes a hentelés, ellenben ronda. A babát pedig tavaszra várjuk.

Műszaki és kereskedelmi adatok, mérési eredmények

Gyártó, típus	Abit Siluro T400	Acorp GeForce2 MX400 64 MB TV	Asus V8170 DDR 64 MB TV	Asus V8170 Magic DDR 64 MB TV	Club 3D GeForce4 MX440 64 MB TV (VÁSÁRLÁSI AJÁNLAT)	Club 3D Radeon 7500XT 64 MB TV	Daytona Radeon VE 64 MB DDR	Gainward GeForce4 PowerPack! Pro/450 TV 64 MB (VÁSÁRLÁSI AJÁNLAT)
Grafikus mag gyártója, típusa	Nvidia GeForce2 MX400	Nvidia GeForce2 MX400	Nvidia GeForce4 MX440	Nvidia GeForce4 MX420	Nvidia GeForce4 MX440	Ati Radeon 7500LE-XT	Ati Radeon 7000	Nvidia GeForce4 MX420
– órajele	200 MHz	200 MHz	270 MHz	250 MHz	270 MHz	230 MHz	167 MHz	250 MHz
– általa hardverből támogatott DirectX-verzió	DirectX 7	DirectX 7	DirectX 7	DirectX 7	DirectX 7	DirectX 7	gyakorlatilag DirectX 6, elméletben DirectX 7	DirectX 7
Csatolás típusa, sebessége	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x
Fedélzeti memória mérete, fajtája	64 Mbyte SDR SDRAM	64 Mbyte SDR SDRAM	64 Mbyte DDR SGRAM	64 Mbyte DDR SDRAM	64 Mbyte DDR SGRAM	64 Mbyte DDR SGRAM	64 Mbyte DDR SGRAM	64 Mbyte DDR SDRAM
– buszszélessége	128 bit	128 bit	128 bit	64 bit	128 bit	128 bit	64 bit	64 bit
– effektív órajele	167 MHz	167 MHz	405 MHz	333 MHz	405 MHz	331 MHz	334 MHz	405 MHz
– időzítése, gyártója	6,0 ns, Hynix	6,0 ns, Hynix	5,0 ns, Samsung	5,0 ns, Samsung	5,0 ns, Hynix	6,0 ns, Samsung	5,0 ns, Samsung	5,0 ns, Samsung
Elméleti maximális memória-sávszélesség	2,7 Gbyte/s	2,7 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s	2,7 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s	5,3 Gbyte/s	2,7 Gbyte/s	3,2 Gbyte/s
Integrált RAMDAC órajele	350 MHz	350 MHz	350 MHz	350 MHz	duál 350 MHz	duál 350 MHz	300 MHz	350 MHz
A kártyán található ki- és bemenetek	VGA, tévékimenet	VGA, S-Video kimenet, kompozit kimenet	VGA, tévékimenet	VGA, S-Video kimenet, kompozit kimenet	VGA, tévékimenet	VGA, DVI, tévékimenet	DVI, két VGA, tévékimenet	VGA, tévékimenet
Tévéenkóder típusa	Chrontel 7007	Chrontel 7008A	integrált NV17	integrált NV17	integrált NV17	integrált RV200	integrált RV100	integrált NV17
Kétmonitoros megjelenítés támogatása	❍	❍	❍	❍	●	●	●	❍
A GPU/memória hűtése	közepes méretű passzív/❍	közepes méretű aktív/❍	közepes méretű aktív/❍	közepes méretű passzív/❍	közepes méretű aktív/❍	kicsi, passzív/❍	kicsi, passzív/❍	közepes méretű passzív/❍
A kártya mérete	közepes méretű	kicsi	közepes méretű	kicsi	közepes méretű	teljes hosszúságú	közepes méretű	kicsi
Kiegészítők	kézikönyv (nagyon jó), driver-CD, S-Video/ kompozit split kábel, S-Video videokábel	Setup Guide (alapszintű), driver-CD, kompozit videokábel	kézikönyv (nagyon jó), többnyelvű Quick Start Guide, driver-CD, S-Video/ kompozit split kábel	kézikönyv (nagyon jó), többnyelvű Quick Start Guide, driver-CD	driver-CD, kézikönyv (közepes), kompozit/ S-Video átalakító, kompozit videokábel	driver-CD, kézikönyv (jó), S-Video/ kompozit átalakító, kompozit videokábel	VGA-kimenet hátpanel, driver-CD, Setup Guide (alapszintű), S-Video kábel	kézikönyv (jó), driver-CD, kompozit/ S-Video átalakító
Mellékelt szoftverek	Siluro DVD	❍	Asus DVD, Aquanox, Midnight Rally, Rage Rally, Game Showcase CD (demók)	Asus DVD, Aquanox, Midnight Rally, Rage Rally, Game Showcase CD (demók)	Serious Sam: First Encounter, WinDVD	❍	❍	ExperTool
Meghajtószoftver	Nvidia Detonator 40.71	Nvidia Detonator 40.71	Nvidia Detonator 40.71	Nvidia Detonator 40.71	Nvidia Detonator 40.71	Ati Catalyst 02.3	Ati Catalyst 02.3	Nvidia Detonator 40.71
Weboldala *	www.abit .com.tw	www.acorp .com.tw /Common/VGA /VGMX4T.htm	www.asus.com .tw/vga /agpv8170ddr /overview.htm	www.asus.com .tw/vga /agpv8170m /overview.htm	www.club-3d .nl/products2 .php?catid =4&prodid=34	www.club-3d .nl/products2 .php?catid =1&prodid=40	www.mycom.hu	www.gainward .com/c-1 .html?id=27
Mérési eredmények								
3DMark 2001 SE build 330								
1024x768/32 bit (default futás)	2943 3D mark	2951 3D mark	5892 3D mark	4121 3D mark	5898 3D mark	4440 3D mark	2271 3D mark	4673 3D mark
1024x768/32 bit, 4 mintás teljes képernyős élsimítás	809 3D mark	807 3D mark	2185 3D mark	1121 3D mark	2183 3D mark	1059 3D mark	(c)	1363 3D mark
1600x1200/32 bit	1172 3D mark	1173 3D mark	3530 3D mark	1768 3D mark	3528 3D mark	2392 3D mark	690 3D mark	2211 3D mark
1600x1200/32 bit, 4 mintás teljes képernyős élsimítás	(a)	(a)	(a)	(a)	(a)	(a)	(c)	(a)
Max Payne								
1024x768/32 bit, High settings, 32 bites textúrák, anisotropic filtering, triple buffering	19,1 képkocka/s	19,0 képkocka/s	42,1 képkocka/s	29,8 képkocka/s	44,4 képkocka/s	26,7 képkocka/s	15,6 képkocka/s	32,0 képkocka/s
1600x1200/32 bit, a többi mint fent	10,9 képkocka/s	10,7 képkocka/s	20,0 képkocka/s	14,6 képkocka/s	19,8 képkocka/s	15,8 képkocka/s	10,4 képkocka/s	19,3 képkocka/s
Unreal Tournament 2003 Demo – HardOCP Benchmark								
dm-antalus	8,4 képkocka/s	8,4 képkocka/s	16,9 képkocka/s	9,0 képkocka/s	16,7 képkocka/s	16,9 képkocka/s	6,2 képkocka/s	11,1 képkocka/s
dm-asbestos	16,3 képkocka/s	16,3 képkocka/s	33,1 képkocka/s	18,4 képkocka/s	33,0 képkocka/s	31,7 képkocka/s	12,7 képkocka/s	22,4 képkocka/s
ctf-citadel	11,0 képkocka/s	11,0 képkocka/s	22,7 képkocka/s	11,3 képkocka/s	22,7 képkocka/s	20,7 képkocka/s	7,4 képkocka/s	14,0 képkocka/s
Comanche 4 Benchmark Demo								
1024x768/32 bit	17,1 képkocka/s	17,1 képkocka/s	31,0 képkocka/s	23,1 képkocka/s	30,9 képkocka/s	23,4 képkocka/s	11,7 képkocka/s	26,0 képkocka/s
1600x1200/32 bit	8,5 képkocka/s	8,5 képkocka/s	19,5 képkocka/s	12,0 képkocka/s	19,5 képkocka/s	13,7 képkocka/s	5,0 képkocka/s	14,3 képkocka/s
Return to Castle Wolfenstein 1.1, checkpoint timedemo								
1024x768/32 bit, High Quality	37,3 képkocka/s	37,3 képkocka/s	86,9 képkocka/s	51,0 képkocka/s	87,0 képkocka/s	68,1 képkocka/s	28,5 képkocka/s	61,0 képkocka/s
1024x768/32, HQ, 4 mintás teljes képernyős élsimítás	11,0 képkocka/s	10,9 képkocka/s	23,5 képkocka/s	15,3 képkocka/s	23,9 képkocka/s	13,6 képkocka/s	(c)	17,6 képkocka/s
1600x1200/32 bit, HQ	14,9 képkocka/s	15,0 képkocka/s	40,6 képkocka/s	21,8 képkocka/s	40,6 képkocka/s	33,9 képkocka/s	8,3 képkocka/s	26,6 képkocka/s
1600x1200/32, HQ, 4 mintás teljes képernyős élsimítás	(a)	(a)	(a)	(a)	(a)	(a)	(c)	(a)
Codecreatures – official run	(d)	(d)	(d)	(d)	(d)	(d)	(d)	(d)
Kereskedelmi adatok								
Forgalmazó, telefonszám	Mycom ☎ 204-5434	Mycom ☎ 204-5434	Ramiris	Ramiris	Pulsar Hungary ☎ 219-0395	Pulsar Hungary ☎ 219-0395	Mycom ☎ 204-5434	Herta ☎ 322-2232
A forgalmazó honlapja	www .mycom.hu	www .mycom.hu	www.ramiris.hu	www.ramiris.hu	www.pulsar.hu	www.pulsar.hu	www .mycom.hu	www.herta.hu
A termék bruttó ajánlott végfelhasználói ára	16 960 Ft	15 105 Ft	29 875 Ft	25 875 Ft	21 615 Ft	21 865 Ft	19 345 Ft	21 900 Ft
A termék garanciaideje	2 év	3 év	3 év	3 év	2 év	2 év	1 év	3 év

Tesztkonfiguráció: Asus A7V8X, AMD Athlon XP 2200+, Coolink Cool 122+, 512 Mbyte PC3200-as CL2-es Corsair DDR SDRAM, 20 Gbyte-os Seagate Barracuda III, Teac CD-W58E CD-újraíró, Samsung SyncMaster 900IFT monitor, Enermax 350W ATX 2.03 tápegység, Windows XP Professional, Via 4in1 4.43v, DirectX 8.1.

	Gainward GeForce4 PowerPack! Pro/600 TV 64 MB	Exair GeForce4 MX440 64 MB TV DDR-L	Exair Radeon 7500LE 64 MB TV	inno3D Tornado GeForce4 MX440 128 MB TV	Jetway GeForce4 MX440 64 MB TV	Jetway Radeon VE 64 MB DDR DVI	Leadtek WinFast A170 TH 64 MB	Leadtek WinFast A170 DDR TH	Meta Radeon 9000 64 MB DDR
	Nvidia GeForce4 MX440	Nvidia GeForce4 MX440	Ati Radeon 7500LE	Nvidia GeForce4 MX440	Nvidia GeForce4 MX440	Ati Radeon 7000	Nvidia GeForce4 MX420	Nvidia GeForce4 MX440	Ati Radeon 9000
	270 MHz	250 MHz	270 MHz	270 MHz	270 MHz	167 MHz	250 MHz	270 MHz	250 MHz
	DirectX 7	DirectX 7	DirectX 7	DirectX 7	DirectX 7	gyakorlatilag DirectX 6	DirectX 7	DirectX 7	DirectX 8.1
	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x
	64 Mbyte DDR SGRAM	64 Mbyte DDR SDRAM	64 Mbyte DDR SDRAM	128 Mbyte DDR SDRAM	64 Mbyte DDR SDRAM	64 Mbyte DDR SDRAM	64 Mbyte SDR SDRAM	64 Mbyte DDR SGRAM	64 Mbyte DDR SDRAM
	128 bit	64 bit	128 bit	128 bit	128 bit	64 bit	128 bit	128 bit	128 bit
	405 MHz	405 MHz	365 MHz	405 MHz	405 MHz	334 MHz	166 MHz	405 MHz	401 MHz
	5,0 ns, Infineon	5,0 ns, Samsung	5,5 ns, Hyundai	5,0 ns, Hynix	5,0 ns, Hynix	6,0 ns, Hynix	5,0 ns, Hynix	4,0 ns, Samsung	5,0 ns, Hynix
	6,4 Gbyte/s	3,2 Gbyte/s	5,8 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s	2,7 Gbyte/s	2,7 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s
	350 MHz	350 MHz	duál 350 MHz	duál 350 MHz	350 MHz	300 MHz	350 MHz	350 MHz	duál 400 MHz
	VGA, tévékimenet	VGA, kompozit tévékimenet, S-Video tévékimenet	VGA, DVI, tévékimenet	VGA, tévékimenet	VGA, tévékimenet	VGA, DVI, tévékimenet	VGA, tévékimenet	VGA, tévékimenet	VGA, tévékimenet
	integrált NV17	integrált NV17	integrált RV200	integrált NV17	integrált NV17	integrált RV100	integrált NV17	integrált NV17	integrált RV250
	❍	❍	●	●	❍	●	❍	❍	●
	kicsi, passzív/❍	közepes méretű aktív/❍	közepes méretű aktív/❍	közepes méretű aktív/❍	közepes méretű aktív/❍	kicsi, passzív/❍	nagy passzív borda + közepes méretű hűtő/❍	nagy, aktív/❍	közepes méretű passzív/❍
	kicsi	kis/közepes méretű	kis/közepes méretű	kicsi	közepes méretű	közepes méretű	közepes méretű	közepes méretű	kicsi
	driver CD, kézikönyv (jó), S-Video/ kompozit átalakító	driver-CD, kompozit videokábel	két driver-CD, kompozit videokábel, kompozit/ S-Video átalakító	kompozit videokábel, S-Video/ kompozit átalakító, driver-CD, kézikönyv (közepes)	kézikönyv (közepes), driver-CD, S-Video kábel	driver-CD, kézikönyv (közepes), S-Video kábel	kézikönyv (jó), driver-CD, Quick Install Guide, kompozit videokábel, S-Video videokábel, S-Video/ kompozit split kábel	kézikönyv (jó), driver-CD, kompozit videokábel, S-Video kábel, S-Video/ kompozit átalakító, Quick Installation Guide	driver-CD, S-Video/ kompozit átalakító
	ExperTool	PowerDVD 4.0 XP	❍	WinDVD 2000 3.1 kétcsatornás változata, PowerDirector 1.1 SE	❍	❍	WinFast DVD, Master Rally, Aquanox	Aquanox, Master Rally, WinFast DVD	❍
	Nvidia Detonator 40.71	Nvidia Detonator 40.71	Ati Catalyst 02.3	Nvidia Detonator 40.71	Nvidia Detonator 40.71	Ati Catalyst 02.3	Nvidia Detonator 40.71	Nvidia Detonator 40.71	Ati Catalyst 02.3
	www.gainward.com/c-1.html?id=39	www.exaircomputer.com/html/a-g440.htm	www.exaircomputer.com/html/ex-7500.htm	www.inno3d.com/product_geforce4_mx440.html	www.jetway.com.tw/evisn/product/vga/g4-440/440.htm	www.jetway.com.tw/evisn/product/vga/v100/v100C1D.htm	www.leadtek.com.tw/www/Web_Leadtek/vga/WinFAST_A170%20TH.asp	www.leadtek.com.tw/www/Web_Leadtek/vga/WinFAST_A170%20DDR_TD.asp	www.interboard.hu
	5834 3D mark	4669 3D mark	5219 3D mark	5947 3D mark	5920 3D mark	2296 3D mark	4195 3D mark	5895 3D mark	6984 3D mark
	2074 3D mark	1366 3D mark	1359 3D mark	2212 3D mark	2190 3D mark	(c)	1161 3D mark	2186 3D mark	1885 3D mark
	3290 3D mark	2206 3D mark	3025 3D mark	3604 3D mark	3540 3D mark	692 3D mark	1854 3D mark	3529 3D mark	3901 3D mark
	(a)	(a)	(a)	926 3D mark	(a)	(c)	(a)	(a)	(a)
	41,7 képkocka/s	31,1 képkocka/s	30,5 képkocka/s	40,0 képkocka/s	43,9 képkocka/s	15,5 képkocka/s	29,9 képkocka/s	39,7 képkocka/s	(b)
	21,2 képkocka/s	18,0 képkocka/s	18,4 képkocka/s	22,5 képkocka/s	22,0 képkocka/s	10,5 képkocka/s	15,4 képkocka/s	21,8 képkocka/s	(b)
	16,6 képkocka/s	11,1 képkocka/s	21,2 képkocka/s	17,2 képkocka/s	17,0 képkocka/s	6,3 képkocka/s	9,6 képkocka/s	16,7 képkocka/s	27,0 képkocka/s
	32,8 képkocka/s	22,4 képkocka/s	41,0 képkocka/s	34,7 képkocka/s	33,5 képkocka/s	12,7 képkocka/s	19,5 képkocka/s	33,0 képkocka/s	56,1 képkocka/s
	22,5 képkocka/s	14,0 képkocka/s	26,3 képkocka/s	23,4 képkocka/s	23,1 képkocka/s	7,5 képkocka/s	11,9 képkocka/s	22,7 képkocka/s	35,2 képkocka/s
	30,9 képkocka/s	26,0 képkocka/s	26,6 képkocka/s	30,9 képkocka/s	31,0 képkocka/s	11,7 képkocka/s	23,5 képkocka/s	30,8 képkocka/s	28,2 képkocka/s
	19,3 képkocka/s	14,3 képkocka/s	16,6 képkocka/s	20,8 képkocka/s	19,6 képkocka/s	5,1 képkocka/s	12,5 képkocka/s	19,4 képkocka/s	12,3 képkocka/s
	86,5 képkocka/s	61,0 képkocka/s	80,7 képkocka/s	89,7 képkocka/s	87,7 képkocka/s	28,7 képkocka/s	52,7 képkocka/s	87,8 képkocka/s	90,3 képkocka/s
	23,8 képkocka/s	17,6 képkocka/s	17,7 képkocka/s	31,5 képkocka/s	24,1 képkocka/s	(c)	15,6 képkocka/s	24,1 képkocka/s	23,1 képkocka/s
	40,3 képkocka/s	26,6 képkocka/s	41,7 képkocka/s	47,2 képkocka/s	40,5 képkocka/s	8,2 képkocka/s	22,8 képkocka/s	40,7 képkocka/s	51,8 képkocka/s
	(a)	(a)	(a)	14,3 képkocka/s	(a)	(c)	(a)	(a)	(a)
	(d)	(d)	(d)	(d)	(d)	(d)	(d)	(d)	899 pont
	Herta ☎ 322-2232	Triton Computer ☎ 210-0540/103	Triton Computer ☎ 210-0540/103	Expert Computer ☎ 450-2433	Cédrus ☎ 433-4147	Cédrus ☎ 433-4147	Ramiris	Ramiris	Interboard Hungary ☎ 412-0164
	www.herta.hu	www.tritoncomputer.hu	www.tritoncomputer.hu	www.expert.hu	www.cedruskft.hu	www.cedruskft.hu	www.ramiris.hu	www.ramiris.hu	www.interboard.hu
	24 900 Ft	18 500 Ft	17 500 Ft	20 000 Ft	22 675 Ft	13 540 Ft	25 500 Ft	28 500 Ft	21 900 Ft
	3 év	1 év	1 év	2 év	2 év	2 év	2 év	2 év	2 év

(a): 64 Mbyte-os kártyán nem fut le a teszt, (b): ezen a lapkakészleten nem fut le a teszt, (c): ez a lapkakészlet nem képes teljes képernyős élsimításra, (d): ez a kártya nem DirectX 8-as képességű gyorsító, (e): a driverek nem támogatták az OpenGL-es teljes képernyős élsimítást.
**: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\VIDEOCARD könyvtárban.*

Műszaki és kereskedelmi adatok, mérési eredmények

Gyártó, típus	MSI G4MX420 64 MB DDR TV	PixelView GeForce4 MX420 64 MB TV	PixelView GeForce4 MX440 64 MB TV	PowerColor Radeon 7500LE 64 MB	PowerColor Xabre 400 AGP 8X „Evil"	PowerMagic Radeon 9000 Pro 64 MB DDR DVI+TV	ST Lab GeForce2 MX 400 64 MB TV	ST Lab GeForce4 MX 440 64 MB TV
Grafikus mag gyártója, típusa	Nvidia GeForce4 MX420	Nvidia GeForce4 MX420	Nvidia GeForce4 MX440	Ati Radeon 7500LE	SiS Xabre 400A	Ati Radeon 9000 Pro	Nvidia GeForce2 MX400	Nvidia GeForce4 MX440
– órajele	250 MHz	250 MHz	270 MHz	230 MHz	250 MHz	275 MHz	140 MHz	270 MHz
– általa hardverből támogatott DirectX-verzió	DirectX 7	DirectX 7	DirectX 7	DirectX 7	DirectX 8.1	DirectX 8.1	DirectX 7	DirectX 7
Csatolás típusa, sebessége	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 8x	AGP 4x	AGP 4x	AGP 4x
Fedélzeti memória mérete, fajtája	64 Mbyte DDR SDRAM	64 Mbyte SDR SDRAM	64 Mbyte DDR SGRAM	64 Mbyte DDR SDRAM	64 Mbyte DDR SDRAM	64 Mbyte DDR SDRAM	64 Mbyte SDR SDRAM	64 Mbyte DDR SGRAM
– buszszélessége	64 bit	128 bit	128 bit	128 bit	128 bit	128 bit	64 bit	128 bit
– effektív órajele	333 MHz	166 MHz	405 MHz	340 MHz	549 MHz	549 MHz	140 MHz	405 MHz
– időzítése, gyártója	5,0 ns, Samsung	6,0 ns, PGA	5,0 ns, Hynix	4,5 ns, n.a.	3,5 ns, EtronTech	3,6 ns, Hynix	7,5 ns, Elpida	5,0 ns, Hynix
Elméleti maximális memória-sávszélesség	3,2 Gbyte/s	2,7 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s	5,4 Gbyte/s	8,8 Gbyte/s	8,8 Gbyte/s	1,1 Gbyte/s	6,4 Gbyte/s
Integrált RAMDAC órajele	350 MHz	duál 350 MHz	350 MHz	duál 350 MHz	375 MHz	duál 400 MHz	350 MHz	duál 350 MHz
A kártyán található ki- és bemenetek	VGA, kompozit kimenet, S-Video kimenet	VGA, tévékimenet	VGA, tévékimenet	VGA, DVI, tévékimenet	VGA, DVI, tévékimenet	VGA, DVI, tévékimenet	VGA, tévékimenet	VGA, tévékimenet
Tévéenkóder típusa	integrált NV17	integrált NV17	integrált NV17	integrált RV200	SiS 301	integrált RV250	Chrontel 7008A	integrált NV17
Kétmonitoros megjelenítés támogatása	❍	●	❍	●	❍	●	❍	●
A GPU/memória hűtése	kicsi, passzív/❍	kicsi, passzív/❍	kis/közepes aktív/❍	kicsi, passzív/❍	közepes méretű aktív/❍	kicsi, aktív/❍	kicsi, aktív/❍	közepes méretű aktív/❍
A kártya mérete	kicsi	kicsi	közepes méretű	közepes méretű	közepes méretű	közepes méretű	kifejezetten kicsi	kicsi
Kiegészítők	kézikönyv (nagyon jó), driver-CD számos segéd-programmal, S-Video kábel	driver-CD, kézikönyv (közepes), kompozit videokábel, S-Video /kompozit átalakító	driver-CD, kompozit/ S-Video átalakító, kompozit videokábel, kézikönyv (közepes)	kézikönyv (jó), driver-CD, kompozit videokábel, S-Video/ kompozit átalakító	kézikönyv (jó), driver-CD, S-Video/ kompozit átalakító, kompozit videokábel	driver-CD, kompozit videokábel, kompozit/ S-Video átalakító, DVI/VGA átalakító	driver-CD, User Manual (alapszintű), S-Video videokábel	driver-CD, kompozit/ S-Video átalakító, kompozit videokábel
Mellékelt szoftverek	MSI Games Collection CD, MSI DVD, Aquanox, Virtual Drive Professional, RestoreIT Professional	❍	❍	❍	PowerDVD 3.0	PowerDVD XP 4.0	❍	❍
Meghajtószoftver	Nvidia Detonator 40.71	Nvidia Detonator 40.71	Nvidia Detonator 40.71	Ati Catalyst 02.3	SiS 3.0.655 „performance" driver	Ati Catalyst 02.3	Nvidia Detonator 40.71	Nvidia Detonator 40.71
Weboldala *	www.msi .com.tw	www.pixelview .com.tw /new_web /products/vga /g4/GeForce4 %20MX420.htm	www.pixelview .com.tw /new_web/ products/vga /g4/GeForce4 %20MX440.htm	www .powercolor .com.tw/web /product_inside .asp?prd_id =RV2L-B3 Radeon7500	www.cptech .com.tw /powercolor /web/product _inside .asp?prd_id =XabreXP400	www .powermagic .com	www .interboard.hu	www .interboard.hu
Mérési eredmények								
3DMark 2001 SE build 330								
1024x768/32 bit (default futás)	4109 3D mark	4191 3D mark	5893 3D mark	4262 3D mark	6892 3D mark	7437 3D mark	1477 3D mark	5884 3D mark
1024x768/32 bit, 4 mintás teljes képernyős élsimítás	1117 3D mark	1159 3D mark	2181 3D mark	869 3D mark	1951 3D mark	2450 3D mark	382 3D mark	2183 3D mark
1600x1200/32 bit	1770 3D mark	1855 3D mark	3414 3D mark	2138 3D mark	3449 3D mark	4709 3D mark	446 3D mark	3531 3D mark
1600x1200/32 bit, 4 mintás teljes képernyős élsimítás	(a)	(a)	(a)	(a)	(a)	(a)	(a)	(a)
Max Payne								
1024x768/32 bit, High settings, 32 bites textúrák, anisotropic filtering, triple buffering	29,6 képkocka/s	29,7 képkocka/s	45,7 képkocka/s	26,6 képkocka/s	(b)	(b)	16,0 képkocka/s	43,8 képkocka/s
1600x1200/32 bit, a többi mint fent	14,6 képkocka/s	15,4 képkocka/s	21,9 képkocka/s	15,1 képkocka/s	(b)	(b)	10,2 képkocka/s	21,8 képkocka/s
Unreal Tournament 2003 Demo – HardOCP Benchmark								
dm-antalus	8,9 képkocka/s	9,5 képkocka/s	16,7 képkocka/s	16,6 képkocka/s	23,5 képkocka/s	34,7 képkocka/s	4,1 képkocka/s	16,7 képkocka/s
dm-asbestos	18,2 képkocka/s	19,5 képkocka/s	33,0 képkocka/s	29,8 képkocka/s	41,8 képkocka/s	71,1 képkocka/s	8,1 képkocka/s	33,0 képkocka/s
ctf-citadel	11,3 képkocka/s	11,9 képkocka/s	22,7 képkocka/s	19,6 képkocka/s	26,6 képkocka/s	45,9 képkocka/s	5,0 képkocka/s	22,7 képkocka/s
Comanche 4 Benchmark Demo								
1024x768/32 bit	23,0 képkocka/s	23,5 képkocka/s	30,6 képkocka/s	22,5 képkocka/s	29,7 képkocka/s	30,3 képkocka/s	9,7 képkocka/s	30,8 képkocka/s
1600x1200/32 bit	12,0 képkocka/s	12,4 képkocka/s	19,5 képkocka/s	12,4 képkocka/s	12,4 képkocka/s	17,7 képkocka/s	3,6 képkocka/s	19,3 képkocka/s
Return to Castle Wolfenstein 1.1, checkpoint timedemo								
1024x768/32 bit, High Quality	50,7 képkocka/s	52,8 képkocka/s	88,1 képkocka/s	67,0 képkocka/s	92,0 képkocka/s	97,6 képkocka/s	18,5 képkocka/s	87,8 képkocka/s
1024x768/32, HQ, 4 mintás teljes képernyős élsimítás	15,3 képkocka/s	15,5 képkocka/s	24,0 képkocka/s	11,3 képkocka/s	(e)	31,9 képkocka/s	5,4 képkocka/s	24,0 képkocka/s
1600x1200/32 bit, HQ	21,7 képkocka/s	22,6 képkocka/s	40,8 képkocka/s	30,9 képkocka/s	52,3 képkocka/s	63,6 képkocka/s	6,0 képkocka/s	40,6 képkocka/s
1600x1200/32, HQ, 4 mintás teljes képernyős élsimítás	(a)	(a)	(a)	(a)	(e)	(a)	(a)	(a)
Codecreatures – official run	(d)	(d)	(d)	(d)	652 pont	1010 pont	(d)	(d)
Kereskedelmi adatok								
Forgalmazó, telefonszám	Ramiris	Case Computer ☎ 450-2930	Case Computer ☎ 450-2930	Kelly-Tech ☎ 350-1246	Kelly-Tech ☎ 350-1246	Expert Computer ☎ 450-2433	Interboard Hungary ☎ 412-0164	Interboard Hungary ☎ 412-0164
A forgalmazó honlapja	www.ramiris.hu	www.case.hu	www.case.hu	www .kellytech.hu	www .kellytech.hu	www.expert.hu	www .interboard.hu	www .interboard.hu
A termék bruttó ajánlott végfelhasználói ára	23 250 Ft	20 625 Ft	23 625 Ft	19 250 Ft	27 500 Ft	29 500 Ft	12 200 Ft	18 500 Ft
A termék garanciaideje	3 év	2 év	2 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év

Tesztkonfiguráció: Asus A7V8X, AMD Athlon XP 2200+, Coolink Cool 122+, 512 Mbyte PC3200-as CL2-es Corsair DDR SDRAM, 20 Gbyte-os Seagate Barracuda III, Teac CD-W58E CD-újraíró, Samsung SyncMaster 900IFT monitor, Enermax 350W ATX 2.03 tápegység, Windows XP Professional, Via 4in1 4.43v, DirectX 8.1.
(a): 64 Mbyte-os kártyán nem fut le a teszt, (b): ezen a lapkakészleten nem fut le a teszt, (c): ez a lapkakészlet nem képes teljes képernyős élsimításra, (d): ez a kártya nem DirectX 8-as képességű gyorsító, (e): a driverek nem támogatták az OpenGL-es teljes képernyős élsimítást.
**: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\VIDEOCARD könyvtárban.*

Most essen pár szó a tesztben szereplő Astrákról, azaz a GeForce4 MX440-esekről. Miután a GeForce4 MX technológiáját bemutató cikkében már kidühöngtem magam afölött, hogy a GeForce4 megjelölés durva csúsztatás, most essék szó az öregedő technológia kilátásairól.

Az olcsóbb játékgépekbe tűzött GeForce4 MX440-esekkel nincs különösebb problémám, mert teljesítményük jelenleg elegendő minden piacon levő játék meghajtására legalább alacsony/közepes felbontásban, általában közepes részletességgel. Mondjuk mindezt DirectX 8-as effektusok nélkül – ami akkor igazán fájó, ha már láttuk a vizet teljes pompájában a NOLF2-ben. Vélhetően az MX440 lesz az NV1x renderútvonal minimum hardvere a Doom III számára. Mivel az MX440-esek az Unreal Warfare motort is képesek tolni, a következő kilátásokkal bírnak e kártyák tulajdonosai.

MSI G4MX420 64 MB DDR TV

Egy halom játékhoz licencelni fogják a Doom III és az Unreal Warfare motort, illetve feltehetően mostantól számítva egy éven belül nemigen fog kijönni náluk hardverigényesebb engine, ezért ugyancsak mostantól számítva nagyjából bő egy évig még lehet tologatni a gammákat, természetesen egyre komolyabb vizuális kompromisszumok mellett. Azt pedig mindenkinek magának kell eldöntenie, megér-e neki vagy sem plusz pár ezrest egy DirectX 8.1-es kártya, amely már komolyabb vizuális igényeket is kielégít – legalábbis számítógépes játékok terén.

Tesztünkben ilyen jellegű készletből az Ati Radeon 9000, a 9000 Pro és a SiS Xabre 400 jelent meg.

A Radeon 9000 Pro teljesítményével már foglalkoztunk korábban – leginkább egy Radeon 8500LE teljesítményét nyújtja, néha még azt is alulról üti.

Hiába, a Radeon 9000-esek költséghatékony és nem teljesítményorientált készletek. Mindezzel egyetemben a Pro a legpotensebb versenyző a bruttó 30 ezer alatti kategóriában, nagyjából ugyanaz mondható el róla, mint a 440-ről, azzal a kiegészítéssel, hogy ővele élvezhetjük a DirectX 8-as effektusokat is, meg tán a nyers erő szempontjából is van plusz benne. A sima 9000-es érdekes hibrid: sok szolgáltatás, alacsony órajelek, megnyirbált architektúra.

Alapvető teljesítményszintje valahol a MX440-é fölött van, ám nem kiegyensúlyozott a szett. MX440-es árszinten bele lehet vágni, ám itt konkrét véleményem van: sokkal jobban megéri ráfizetni a Pro változatra azt a bruttó 5-8 ezer forintot. Persze a legtutibb megoldás találni egy kellőképpen olcsó 64 megás, teljes órajelezésű Radeon 8500-at. Ugyanis azok a kártyák még mindig nagyon ütnek.

Végül ebben a szekcióban szót érdemel még a Xabre 400. Amikor cirka két hónappal ezelőtt először került a kezembe Xabre chipes kártya, akkor a meghajtószoftver (3.0.50) még nagyon instabil állapotban leledzett – jobb helyeken az ilyet alfának hívják.

Nos, azóta a SiS-es fiúk orvosolták a problémát (3.0.655), és már csak néhány kisebb bug maradt a driverekben (textúrák hiánya CC-ben, nem képes élsimításra OpenGL-ben), mindenesetre a 3DMark 2001 SE már nem száll el három-percenként.

Elképzelhető módon most, hogy a stabilitás már rendben van, nekiállnak a 3D-s teljesítményt is feljebb gyúrni a cégnél, mert gyanúm szerint a Xabre 400-ban van még vagy 20% tartalék driveroldalról.

Mivel a SiS még az év vége előtt piacra kívánja dobni a Xabre 600-at, várható, hogy ráfekszenek rendesen a driverfejlesztésre is ezekben a hónapokban.

A jelenlegi körülmények között a Xabre 400 nagyon durván nézve egy szinten teljesít a sima Radeon 9000-essel.

Ajánlások

A low-end 3D-gyorsítók tesztjében nincsenek tesztgyőztesek, csak vásárlási ajánlatok – abból viszont van egy pár.

PowerColor Radeon 7500LE 64 MB

Legelőször is a játékra leginkább ajánlott kártya. PowerMagic Radeon 9000 Pro 64 MB – az ára majdnem ott van a 30 ezres határnál, ám azon belül marad. És ő a leggyorsabb. Pont.

Másodjára jöjjön a kompromisszumos, azaz ár–teljesítmény bajnok játékkártya. Ő pedig az inno3D Tornado GeForce4 MX440 128 MB.

Kétszer annyi memória van rajta, mint a versenytársakon, az ára azonban az övéké alatt marad. Elég jó üzlet ez mindenkinek. A plusz 64 megától ugyan nem táltosodik meg az MX440 készlet, de ad némi többletet. Aki tehát nem tud beválalni 30 ezerért egy game kártyát, annak itt van egy – húszért.

Jöjjön a fentebb már taglalt „tuti munka" kategória – azaz márkás vas, főleg nem játékra, minél kedvezőbb áron. Itt két ajánlatunk van, az első a Gainward PowerPack! Pro/450 – ez GeForce4 MX420-as kártya. Némileg magasabb memória-órajellel fut az átlagnál, bruttó 22 ezres ára megfizethető, a neve pedig jó. Másik ajánlatunk az MSI GF4MX420 64 MB DDR.

Az MSI, miként az alaplapjaira, bizony odafigyel a videokártyáira is.

A termék 23 ezer forintos ellenértékéért kapunk alapból három év garanciát (Gainward dettó), és ami itt nagyon fontos, a hozzáadott szoftvercsomagban találunk számos gépkarbantartó segédprogramot és két különálló, lényegében háttértároló-, illetve rendszerfelügyelő programot.

Munkához vásárolt minőségi kártyánál ezek komoly jó pontok. Ki kell választanunk az átlagos munkakártyák közül is a nyerőt. Itt szintén két kártya ajánlható.

PowerMagic Radeon 9000 Pro 64 MB DDR DVI+TV

Az első a Club 3D GeForce4 MX440.

Szűk 22 ezer forintos vételárában benne van 2 év garancia, egy feltörekvő, ám eddigi tapasztalataink szerint megbízható név; ráadásul WinDVD is jár mellé.

A kettes számú jelölt a PowerColor, annak is a Radeon 7500LE chipkészletű kártyája (e cég többféle néven szerepel a piacon, a PowerColor ezek egyike).

Ami itt a bruttó 20 ezer forint alatt maradó vételár mellett döntési szempont lehet, az a DVI kimenet (ebben az árkategóriában viszonylag ritka), az aktív hűtés – azaz zajforrás – hiánya és az Ati Radeonokra jellemző jó képminőség.

A legolcsóbb kártya, amit még játékra tudunk ajánlani, az az Exair Radeon 7500LE. Tisztességesen órajelezett 7500LE, így egynémely tesztben el is náspángolja az MX440-eseket.

A bruttó 17 és fél ezer forintos vételára pedig senkit sem fog nyomorba dönteni.

8 óra munka

Nem meglepő hír, hogy a kis boltoktól a nagykereskedőkig a két legkeresettebb számítógépfajta az irodai munkára és a játékra alkalmas összeállítás. Az sem meglepő talán, hogy mi megvizsgáltuk mindkét fő csoportot – elsőként természetesen a munkagépeket, amikkel megkereshetjük a játékcélú konfigurációk árát.

Győri Ferenc

A géptesztek nagy előnye, hogy elméleti kirakósok helyett igazi – szinte hús-vér – összeállításokat nézhetünk meg, és rögtön megállapíthatjuk, mi mennyire működik az elméletből gyakorlatba átültetve. Így természetesen akik éppen a kategóriában megadott feladatkörbe keresnek gépet, rögvest ki is szemelhetik a legmegfelelőbbet – amit aztán éppúgy szidnak majd kósza resetek esetén, mint az előzőt vagy következőt. Mégiscsak van ebben a rohanó világban valami, ami örök.

Másik nagy előny és érdekesség a trendek szemrevételezése. Ilyenkor a cikkíró hátradől a fotelben, ráfókuszál az alkatrészek táblázatbeli felsorolására, néha megszortyogtatja a pipáját (mindenféle jakvajas szörnyűségek nélkül), és levonja a megfelelő következtetéseket.

Alien Computer Sirius 2 – a legtöbb, mi adható...

Az AMD-Intel pankráció természetesen a kevésbé teljesítményéhes piacon is folyik tovább, de kissé másképp. Az Intel oldalán régi jó ismerősünk, a Celeron vívja a csatát – bár már Pentium 4-es alapokon –, mint olcsó és megbízható CPU-család, elég erővel az irodai feladatokhoz. Az AMD oldalán azonban sok minden megváltozott. Az Athlon XP gyakori áresése következtében a Duron már szinte teljesen eltűnt. A 2-3 hónapja még játékgépekbe szánt XP 1600+ vette át az olcsó, ám lassúcska processzor szerepét – szerencsére pocsékul alakítja azt, mert egyáltalán nem lassú. Ez a változás adja a tesztünkben is megfigyelhető koncepcióharcot.

Egyik oldalon az „Intel" varázsszóval munkahelyi környezetben elfogadott, olcsóbb és egyszerűbb Celeron alapú munkagép hiperintegrált körítéssel (ami mint kiderült, nem is annyival olcsóbb). Másikon a veszélyesebbnek hallott, gaming körökben jó nevű XP-alapú gépek, kicsit drágábban. Előbbi olcsóbb, megbízhatóbb, egyszerűbb, és szépen elketyeg a munkahelyeken. Utóbbi kicsit bonyolultabb – és valamivel drágább is általában, de kiválóan alkalmas otthoni gépnek, amin egyszer-egyszer a gyerek is játszhat valami „herripottereset", mégsem kerül egy játékgép árába.

Így teszteltünk

A teszt első lépéseként feltételeket szabtunk a pályázóknak. Ezek többsége csupán az ésszerű minimumokat tartalmazta, de egyben komolyabbá tette a versenyt, továbbá igyekezett kiküszöbölni a szélsőséges megoldásokat és az azokból fakadó kellemetlenségeket. Elsőként a maximális árat szabtuk meg, bruttó 180 ezer forintban. Hogy átláthatóbbak legyenek a konfigurációk, monitort nem kértünk hozzájuk, sem bármilyen szoftvert – bár irodai gépeknél jó néven vettük, ha találtunk operációs rendszert a csomagban. Ennél konkrétabb elképzeléseink is voltak, így megszabtunk minimumnak 128 Mbyte memóriát, 20 Gbyte tárterületű merevlemezt, hálókártyát és 235 W-os tápegységet. Kellemetlen tapasztalataink miatt ez utóbbiakból csak egy szűk, megbízható körbe tartozóakat fogadtunk el. Azt is előre közöltük, sokat számít az ár–teljesítmény viszony és a kiegyensúlyozott, megbízható, halk konfiguráció. Fájó szívvel, de stabilitási és kompatibilitási problémái miatt kénytelenek voltunk nyugdíjazni eddigi fő mérőprogramunkat. Helyette a 3DMarkkal már ismertté vált MadOnion csapat PCMark2002 fantázianevű alkalmazását használtuk, hogy jelentést adjon a gépek főbb sebességadatairól. A PCMark összetett teszt, saját paraméterrendszerében dolgozik, nemzetközileg összehasonlíthatóan. Mi azonban kíváncsiak voltunk néhány jól behatárolható feladatra, ezért kiegészítettük a sebességméréseket. A WinRar programmal például azt mértük le, mennyi idő kell pontosan 100 Mbyte vegyes adat összetömörítésére. Míg a VirtualDub videovágó és -szerkesztő programmal 40 Mbyte-os MPG kisfilmet kódoltunk át DivX 5.0.2-es AVI filmmé, 780 Kbit/s-os bitrátával és 128 Kbit/s-os MP3 hanggal.

Bluefish Caviar Office: összetett személyiség

A már említett 3DMark 2001SE volt a 3D-s teszt egyik alapja, egyben persze vitaindító, mennyire kell 3D az irodákba – erre még visszatérünk. Az egyesek szerint még fölöslegesebb, de mindenképpen erősebb 3D-s próbát a sokat várt Unreal Tournament 2003 demóra bíztuk. Az összkép szélesítése végett – no és a maximális teljesítményfelvétel méréséhez – tartottuk meg ezt a vizsgálatot, csupán a felbontást csökkentettük 1024x768 képpontra. Az így kapott adatok mindenképpen érdekesek.

Ezúttal sem hagytuk el az optikai meghajtók mérését, amiknek viszonyított sebességét (1x = 150 Kbyte/s) a CD Speed derítette ki, míg a merevlemezekről másodpercenként beolvasható adatmennyiség méréséről a HDTach gondoskodott.

Alien Computer Sirius 2

Az Alien konfigurációját kifejezetten „herripotteres" munkaállomásnak tervezték. Így az alapköve Athlon XP 1600+ processzor, ami univerzális munkagéppé teszi a majdani konfigurációt. Ezt a sokoldalúságot nem csökkenti az Abit nForce chipkészletes alaplapja sem, bár meglehetősen integrált példány, bőven hagy helyet a kiegészítőknek is, amire irodai gépeknél elvétve van szükség.

Ha a PCI kártyahelyek nem is túl fontosak, a RAID tükrözés kifejezetten

info

- A4 WOP35: www.a4tech.com /a4techenglish/wop-35.htm
- Abit NV7-133R: www.abit.com.tw /abitweb/webjsp/english /pt_main_back.jsp?pPRODUCT _TYPE=MotherBoard&pMODEL _NAME=NV7-133R
- AMD Athlon XP: http://athlonxp.amd.com/
- Asus P4B533: www.asus.com.tw /mb/socket478/p4b533 /overview.htm
- Ati Xpert 2000: http://mirror.ati.com /products/pc/xpert2000/index.html
- Codegen 300 P/S: www.codegengroup .com/proddisp2.asp?id=20
- Codegen 6016-G: www.codegengroup .com/proddetail.asp?id=118
- ECS K7SEMV3CL: www.ecs.com.tw /products/k7sem_3x.htm
- Epox 8KTA3L+: www.epox.com /html/motherboard.asp?product =EP-8KTA3Lplus&lang=1
- Genius Komfy KB-10X: www.geniusnet.com.tw/product/key board/kb-10x.htm
- Genius Netscroll+: www.geniusnet .com.tw/product/mouse /netscroll%2B.htm
- Glacialtech Igloo 4200: www.glacialtech.com/pdf /Igloo%204200.pdf
- IBM Deskstar 120GXP: www.storage .ibm.com/hdd/desk/ds120gxp.htm
- Inno3D Tornado GF2 MX400: www.inno3d.com/product_mx.html
- Intel Celeron: www.intel.com/home /desktop/celeron/
- Intel D845GLLY: www.intel.com /design/motherbd/ly/index.htm?iid =ipp_dlc_deskmb+p4pmb _d845glly&
- Intel D845GRG: www.intel.com /design/motherbd/rg/index.htm?iid =ipp_dlc_deskmb+p4pmb _d845grg&
- Jou Jye JJ-300AP: www.jj-computer .com/Product/atxswitch.htm
- KTI KF-310L: www.ktinet.com /Nic/Kf-310/product.html
- LG CRD8520B: www.lge.com /c_product/catalog/product _information.jsp?mdl_pfx =4CDCS&mdl_cod=CRD-8520B&mdl _mak=1&navigation=1,20,1
- LG GCE8400: www.lge.com/c _product/catalog/product_list.jsp?ca _code=020202&navigation=1,20,2
- Maxtor D740X: www.maxtor.com /en/products/ata/desktop /diamondmax_plus_d740x_ultra _ata_133/index.htm
- Maxtor Diamondmax D540X-4D: www.maxtor.com/en/products/ata /desktop/diamondmax_d540x-4d /index.htm
- Maxtor Fireball 3: www.maxtor .com/en/products/ata/desktop /fireball_3/index.htm
- MSI MS6526 GL: www.msi.com.tw /program/products/mainboard/mbd /pro_mbd_detail.php?UID =317&MODEL=MS-6526GL
- MSI MS-8340S: www.msi.com.tw /program/products/optical_devices /dvs/pro_dvs_detail.php?UID =363&MODEL=MS-8340S
- NEC NR-7900A: www.nec.co.uk /dscdrw.asp
- SeaSonic 250FS: www.seasonic.com /products/p_atx12v.htm
- SMC 1255TX: www.smc-europe .com/english/products/adapt.html#
- Spire EasyStream: www.spire-coolers .com/asp/fcc.asp?ProdID=4
- Spire Whisper Rock II: www .spire-coolers.com/asp /fcc.asp?ProdID=46
- Task Taurus TK-6007: www.task.com.tw/tk6007.htm
- Titan TTC-D5TB: www .titan-computer.de/d5tb_tc.htm
- Titan TTC-W4T: www .titan-computer.de/w4t_n.htm
- Western Digital Caviar 7200: www.wdc.com/products/Products .asp?DriveID=8

Megjegyzés: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\KONF-OFF könyvtárban.

hasznos lehet például a könyvelési vagy a beszerzési osztály gépeiben, ahol az adatvesztés végzetes, de legalábbis drágán helyreállítható károkat okozhat. Memóriából nagyon helyes döntés nyomán 266 MHz-es DDR RAM-ot választottak, hogy ne fogja vissza a rendszer teljesítményét, ebből 256 Mbyte áll a Windows XP és az alatta futó programok rendelkezésére.

A videokártya-helyzet kicsit „Mátyás királyi”, mert GeForce2 MX400-as található az AGP csatolóban, de csupán Inno3D gyártmányú. Idehaza hihetetlenül népszerű ez a kártyacsalád, OEM-eket megszégyenítő ára miatt. Persze ebből más következtetéseket is le lehet vonni.

Merevlemezfronton sokkal kellemesebb a helyzet, 40 Gbyte névleges tárterületű (mivel 1000-es váltószámmal dolgozik a merevlemezipar), 7200/perc fordulatszámú Western Digital vinyó gondoskodik az adatok elhelyezéséről. Ha mégis kezdenénk kifogyni a szabad területből, az MSI CD-újraírójával nekiállhatunk archiválni az arra érdemes adatokat.

Mindezek egy középfeltűnő Codegen házban kaptak helyet, ennek beépített 300 W-os tápegysége több mint elegendő energiát ad. Kiegészítő elemként pedig kellemes és megbízható Logitech billentyűzetet és az A4Tech közkedvelt optikai egerét kaptuk.

Összességében a konfiguráció nagyon kellemes. Alapszintű irodai felhasználásra ugyan kissé drága, de otthoni vegyes használatra remek választás.

- ⊕ Könnyű játékgépnek is használható; márkás alapok
- ⊖ Csak szövegszerkesztéshez drága

Bluefish Caviar Office

Bár a Bluefish is AMD-alapú számítógéppel indult, ám az integrált készülékek táborából – sőt, a lehető legintegráltabb és ebből adódóan a legolcsóbb is az egész mezőnyben.

Az ECS alaplapjához egyedül némi memória kellett és a meghajtók, mivel a lapon nemcsak a hang-, a video- és a hálózatvezérlő, hanem még a processzor (sőt annak hűtője) is integrált. Utóbbi a bejelentkező képernyőn szerényen 1200+ azonosítással jelenik meg, ám valójában 900 MHz-es Duron ketyeg a lapban. Ez a magyarázat egyben a mérési eredményekre is, hiszen a versenytárs Celeron processzorok közel kétszeres órajellel dolgoztak, az igazi Athlonok erejéről pedig nem is érdemes itt szót ejteni.

A SiS alapokra épített rendszer a 2D-s és 3D-s tesztekben is változatos hibajelenségeket produkált, ami az alacsony órajellel ellentétben – mely csupán a mai szupergépekhez szokottaknak lehet kellemetlen – valóban behatárolja némileg a felhasználási kört.

A készülék merevlemeze kellemesen nosztalgikus.

A Maxtorba olvadt Quantum emlékére Fireball 3-ra keresztelt sorozat tagjainak keresési ideje ugyan elég magasnak bizonyult a teszt során (bár ez konfigurációfüggő is), de olvasási sebességük kellően magas, főképpen ahhoz képest, hogy 5400-as fordulatszámú a meghajtó. A CD-olvasó az egyik legelterjedtebb, 52-szeres sebességű LG, ami ebben a tesztben is még sokszor felbukkan.

A ház ezúttal is a Codegen szivárványszínű kollekciójának darabja, megbízható, erős tápegységgel. Az adatbevitelről a Genius kézreálló egere és hasonlóan kényelmes billentyűzete gondoskodik.

Összességében a Caviar Office bár nem biztos, hogy minden feladatot képes

Műszaki és kereskedelmi adatok, mérési eredmények

Típus	Alien Computers Sirius 2 (Különdíj)	Bluefish Caviar Office	Herta Orca BLA-1660 (PC Magazin Vásárlási ajánlat)	Komel DTK APRI 6526
Műszaki adatok				
Alaplap	Abit NV7-133R	ECS K7SEMV3CL	Epox 8KTA3L+	MSI MS-6526 GL
– lapkakészlete	nForce 415	SiS 730S	Via KT133A	Intel 845GL
– kártya- és memóriahelyek száma	1 AGP, 5 PCI, 3 DIMM	1 AGP, 2 PCI, 1 ANR, 2 DIMM	1 AGP, 5 PCI, 3 DIMM	3 PCI, 1 CNR, 2 DIMM
Processzor, órajele	AMD Athlon XP 1600+, 1,4 GHz	zintegrált AMD Duron, 900 MH	AMD Athlon XP 1600+,1,4 GHz	Intel Celeron, 1,7 GHz
Hűtőventilátor	Spire Whisper Rock II	alaplapi	Titan TTC-D5TB	Spire EasyStream
Memória (maximális mennyiség)	256 Mbyte PC2100-as DDR SDRAM, Samsung (1,5 Gbyte)	256 Mbyte PC133-as SDRAM, Hynix (1 Gbyte)	256 Mbyte PC133-as SDRAM, Acorp (1,5 Gbyte)	256 Mbyte PC2100-as DDR SDRAM, Elixir (2 Gbyte)
Videovezérlő	Inno3D Tornado GF2 MX400	alaplapi, SiS	Inno3D Tornado GF2 MX400	alaplapi, Intel Extreme Graphics
– lapkakészlete, videomemória	Nvidia GeForce2 MX400, 64 Mbyte	SiS 730S, maximum 64 Mbyte rendszermemória	Nvidia GeForce2 MX400, 32 Mbyte	Intel 845G, maximum 64 Mbyte rendszermemória
Merevlemez	Western Digital Caviar 7200	Maxtor Fireball 3	Maxtor Diamondmax D540X-4D	Maxtor Fireball 3
– névleges kapacitása	40 Gbyte	30 Gbyte	60 Gbyte	40 Gbyte
– csatolója, fordulatszáma, puffermérete	ATA-100, 7200/perc, 2 Mbyte	ATA-133, 5400/perc, 2 Mbyte	ATA-133, 5400/perc, 2 Mbyte	ATA-133, 5400/perc, 2 Mbyte
CD-/DVD-meghajtó	MSI MS-8340S	LG CRD8520B	LG CRD8520B	LG CRD8520B
– névleges sebessége	40/12/48-szoros	52-szeres	52-szeres	52-szeres
Hangkártya	alaplapi, 6 csatornás	alaplapi, AC'97-es	alaplapi, AC'97-es	alaplapi, AC'97-es
Modem	Microcom Importe Home	❍	❍	❍
Hálózati kártya	alaplapi, Realtek	alaplapi, Via VT6103	KTI KF-310L	alaplapi, Intel 82562ET
Hangszórók	❍	❍	❍	❍
Billentyűzet	Logitech Office Internet	Genius Komfy KB-10X	Cherry G83-13000, multimédia	DTK Internet SK-1689
Egér	A4 WOP35	Genius Netscroll+	Cherry M-2000	DTK OEM
Ház, méretkategóriája	Codegen 6016L-65, miditorony	Codegen 6016-G, miditorony	Orca I, miditorony	DTK CAS-08B, miditorony
Tápegység, kapacitása	Codegen 300 P/S, 300 W	Codegen 300 P/S, 300 W	Jou Jye JJ-300AP, 300 W	DTK, 300 W
Telepített vagy mellékelt szoftverek	magyar Microsoft Windows XP Home, Nero Pack	magyar Microsoft Windows XP Home, PC Cillin, Office Suite	❍	❍
Kiegészítő, extra tartozékok	RAID	❍	❍	❍
Csatlakozók				
Soros/párhuzamos	2/1	1/1	2/1	1/1
USB/USB 2.0/IEEE-1394-es csatolók száma	4/4/0	0/2/0	4/0/0	0/2(maximum 6)/0
Monitorcsatoló és videokimenet	VGA, tévékimenet	VGA	VGA	VGA
Mérési eredmények, PC Magazin értékelése				
PCMark 2002 – processzor sebessége	4246 pont	2048 pont	3461 pont	3954 pont
PCMark 2002 – memória sebessége	3077 pont	1185 pont	1736 pont	3267 pont
PCMark 2002 – merevlemez sebessége	1116 pont	775 pont	786 pont	822 pont
WinRar – tömörítés	196 s	577 s	328 s	274 s
VirtualDub – kódolás	138 s	295 s	184 s	159 s
3DMark 2001	2850 3D mark	282 3D mark	1294 3D mark	1166 3D mark
UT2003 Demo – 1024x768, medium detail	33,70 képkocka/s	3,09 képkocka/s	10,26 képkocka/s	11,18 képkocka/s
UT2003 Demo – 1024x768, high detail	22,47 képkocka/s	2,81 képkocka/s	7,65 képkocka/s	6,41 képkocka/s
CD Speed – átlagos olvasási sebesség	21,81-szoros	12,02-szoros	11,97-szoros	12,02-szoros
CD Speed – legnagyobb olvasási sebesség	27,20-szoros	14,99-szoros	14,42-szoros	14,99-szoros
CD Speed – átlagos elérési idő	67 ms	85 ms	87 ms	87 ms
HD Tach – átlagos olvasási sebesség	40,54 Mbyte/s	30,05 Mbyte/s	28,53 Mbyte/s	39,47 Mbyte/s
HD Tach – maximális olvasási sebesség	48,42 Mbyte/s	37,45 Mbyte/s	35,79 Mbyte/s	48,27 Mbyte/s
HD Tach – átlagos elérési idő	13,3 ms	22,6 ms	21,8 ms	21,7 ms
Legnagyobb energiafelvétel	110,6 W	72,5 W	102,6 W	107,4 W
Felszereltség	113,0 pont	68,5 pont	60,0 pont	45,0 pont
Kereskedelmi adatok				
Forgalmazó	Alien Computers ✆ 413-0450	Bluefish Computers ✆ 214-4587	Herta ✆ 322-2232	Komel ✆ 246-8411
Webcíme	www.aliencomputers.hu	www.bluefish.hu	www.herta.hu	www.komel.com
Ár (bruttó)	179 448 Ft	106 993 Ft	108 400 Ft	118 000 Ft
Garancia	1 év (bővíthető)	2 év	2 év	2+2 év

késlekedés nélkül ellátni egy irodai környezetben, alapszintű munkához igazán költséghatékony megoldás – sőt mivel ára operációs rendszert is tartalmaz, maga a gazdaságosság.

⊕ Olcsó; egyszerű; hiba esetén könnyen cserélhető

⊖ Lassú

Herta Orca BLA-1660

A Herta szakemberei úgy döntöttek, megpróbálják ötvözni a szerény árat és az emelt teljesítményt, néhány kompromisszum árán.

A készülék magja ugyanis Athlon XP 1600+, ám az Via KT133A készletű lapon kapott helyet. Ez kissé felemássá tette a gépet, hiszen az 1600+ nagyon erős darab megfelelő környezetben, ám teljesítményét visszafogja a 133 MHz-es SDRAM. Az SDRAM használata kétségtelenül olcsóbbá tette a konfigurációt, de sajnos nagyban csökkentette annak játékértékét is, holott a videokártya alapján ismét úgy sejteni,

	Macroda – The Macro Planet	Qwerty Celeron	Senorg Enterprise PC 655 Ce-1700
	Intel D845GLLY	Asus P4B533	Intel D845GRG
	Intel 845GL	Intel 845E	Intel 845G
	4 PCI, 2 DIMM	1 AGP, 6 PCI, 3 DIMM	1 AGP, 3 PCI, 2 DIMM
	Intel Celeron, 1,7 GHz	Intel Celeron, 1,8 GHz	Intel Celeron, 1,7 GHz
	Titan TTC-W4T	Intel gyári	Glacialtech Igloo 4200
	256 Mbyte PC133-as SDRAM, Kingston ValueRam (2 Gbyte)	256 Mbyte PC2700-as DDR SDRAM, Samsung (2 Gbyte)	256 Mbyte PC2100-as DDR SDRAM, Hynix (2 Gbyte)
	alaplapi, Intel Extreme Graphics	Ati Xpert 2000	alaplapi, Intel Extreme Graphics
	Intel 845G, maximum 64 Mbyte rendszermemória	Ati Rage Pro 128, 32 Mbyte	Intel 845G, maximum 64 Mbyte rendszermemória
	Maxtor D740X	IBM Deskstar 120GXP	Maxtor Diamondmax Plus 8
	80 Gbyte	40 Gbyte	30 Gbyte
	ATA-133, 7200/perc, 2 Mbyte	ATA-100, 7200/perc, 2 Mbyte	ATA-133, 7200/perc, 2 Mbyte
	NEC NR-7900A	LG GCE8400B	LG CRD8520B
	24/10/40-szeres	40/12/40-szeres	52-szeres
	alaplapi, AC'97-es	alaplapi, C-Media CMI8738-MX, 6 csatornás	alaplapi, AC'97-es
	❍	❍	❍
	SMC 1211TX	SMC 1255TX	alaplapi, Intel Pro/100
	❍	❍	❍
	Mitsumi Classic	Genius Komfy KB-10X	Senorg Multimedia
	Microsoft Trekker OEM	Logitech OEM	Microsoft Trekker OEM
	Emko, minitorony	Task Taurus TK-6007, miditorony	Senorg, miditorony
	Emko, 300 W	Codegen 300 P/S, 300 W	SeaSonic 250FS, 250 W
	Norton Internet Security 2002, Real One, Dfx, Macromedia 8, NTI Cd Maker	magyar Microsoft Windows XP Professional	❍
	❍	❍	házventilátor
	1/1	2/1	1/1
	0/4/0	0/6/0	0/4/0
	VGA	VGA	VGA
	3695 pont	4283 pont	3904 pont
	1860 pont	3896 pont	3317 pont
	844 pont	930 pont	1089 pont
	397 s	228 s	252 s
	189 s	145 s	159 s
	790 3D mark	968 3D mark	1192 3D mark
	6,99 képkocka/s	5,82 képkocka/s	8,89 képkocka/s
	5, 78 képkocka/s	4,48 képkocka/s	6,61 képkocka/s
	21,61-szoros	26,64-szoros	12,02-szoros
	22,27-szoros	33,23-szoros	14,94-szoros
	91 ms	91 ms	85 ms
	34,33 Mbyte/s	36,63 Mbyte/s	43,39 Mbyte/s
	44,00 Mbyte/s	46,05 Mbyte/s	50,36 Mbyte/s
	12,1 ms	12,2 ms	15,4 ms
	115,6 W	110,9 W	110,5 W
	77,0 pont	110,0 pont	47,5 pont
	Macroda ✆ 214-2392	Qwerty Computer ✆ 466-9377	Senorg Hungary ✆ 452-1000
	www.macroda.hu	www.qwerty.hu	www.senorg.hu
	129 900 Ft	180 000 Ft	169 900 Ft
	1 év	3 év	1 év helyszíni

ez a gép többcélúnak született. Az Inno3D kártyával szembeni aggodalmainknak már hangot adtam, de vitathatatlan tény, még a 32 Mbyte-os modelljük is sokkal kellemesebben dolgozik, mint az integrált SiS és Intel vezérlők – ráadásul saját RAM-ból él meg, ami a jelenkor memóriaéhes alkalmazásait tekintve komoly előny. A merevlemezek mezőnyében egyre csökken a Gbyte-onkénti ár, így érthető, hogy a cég választása egy kapitális, 60 Gbyte-os példányra esett, a jó hírnevű Diamondmax D540X-4D sorozatból. Noha csak 5400-as fordulatszámon dolgozik, de attól nem fog lelassulni az

Excel táblázatok kezelése, ellenben halkabb a készülék. Ugyanígy a csöndet szolgálja a D5TB processzorhűtő is – ez az egyik leghalkabb a hagyományos mezőnyben. Ez az alaplap nem tartalmaz hálózati vezérlőt, de ezt kötelező elemnek írtuk elő, ezért PCI sínes minicsatlakozó is került a gépbe, a hálózati munkákhoz. Mindezt hertás szokás szerint Orca miditorony rejti, jelen esetben az I-es típus – kissé egzotikus, ám jó nevű tápegységgel ellátva.

A beviteli eszközök láttán sem lepődtünk meg túlságosan, az Orca gépeknél nemcsak megszokott, de szinte elvárt kiegészítő a Cherry multimédia billentyűzet, és az esztétikailag erős kihívásokkal küszködő, ám kellemesen használható Cherry szuperegér.

Herta Orca BLA-1660 – ebből is egy kicsit, meg abból is egy kicsit

Összességében a gép kissé kiegyensúlyozatlan a régebbi alaplap és a memóriaválasztás miatt, de éppen ezek az okai annak is, hogy meglehetősen jó áron kínálják az összeállítást, ami mindenben megfelel irodai célokra.

⊕ Van benne erő; több, mint munkagép
⊖ Kiegyensúlyozatlan

Komel DTK APRI 6526

A Komel modellje maga a megtestesült egyszerűség és brand, hiszen legtöbb alkatrésze Intel és DTK gyártmányú. Az alaplap persze rögtön kivétel, hiszen az MSI gyártotta, de Intel lapkakészlettel, méghozzá a bevezetésben már említett integrált változatával. Az Intel 845G-n alapuló sorozatnak több tagjával is összefutottunk a teszt során, melyek egy-egy tulajdonságukban eltértek ugyan, de főbb vonásaikban megegyeztek – utóbbiak a kártyahelyek számából is sejthető Micro-ATX kivitel és az integrált grafikai mag.

A DTK modell lapjában a standardszámba menő Intel Celeron 1,7 dolgozik serényen, 256 Mbyte DDR266-os memóriával kisegítve. Ami a grafikai mag munkáját illeti, hát a 3D-s teljesítményét nem fogja Carmack túldicsérni, sőt az UT2003-ban mindegyik integrált grafikai vezérlő csúf textúrahibákat produkált a modernebb technológiát kívánó részeknél.

Komel DTK APRI 6526 – csöndes munkaórákra...

Ha minden egyes déjà vu egy hiba a mátrixban, akkor – szerencsénkre – biztos igazi életet élünk, mert ennyi ismerős alkatrész után a legstabilabb rendszer is szétesne.

Mind a merevlemez, mind a CD-olvasó ismerős már korábbról, bár előbbinek egy számmal nagyobb, 40 gigás változata került az összeállításba.

A lényeg, hogy a merevlemez nagyon halk, ahogy a konfiguráció többi része is. Igazság szerint átlagos irodai jövés-menés mellett csak a monitor képe alapján tudtam eldönteni, működik e éppen.

Innentől a szerepet átveszi a DTK, hiszen a házat – tápegységestül –, az egeret és a billentyűzetet is az ő neve fémjelzi.

Összességében ez nem túl erős, ám irodai célokra tökéletesen megfelelő gép. Ugyan nem a legolcsóbb, de szerény, halk és – biztos, ami biztos – jó sokáig garanciális.

⊕ Extra halk; kiterjesztett garancia
⊖ Csak a legszükségesebb

Macroda – The Macro Planet

Variációk egy témára. Talán a véletlen műve, talán a sors, hogy cégnév alapján ilyen élesen elhatárolódtak az AMD és Intel processzoros konfigurációk. Mindenesetre a Macroda igyekezett bebizonyítani, hogy tudja úgy csavarni Celeron-változatát, hogy neki kedvezzen a végeredmény.

Alaplapból nyilván költségkímélés okán egy sima inteles darabra esett a választás, abból is az egyik legegyszerűbbre. Ebben kapott helyet az 1,7-es Celeron, amit a Titan jól bevált D5TB-je hűtött.

Az alaplap egyik hátránya, hogy mezei SDRAM-mal fékezi a benne dolgozó processzort, ráadásul abból is el-elcsen néhány Mbyte-nyit a grafikus mag. Természetesen a sorozatra jellemző 3D-s grafikai problémák ez alkalommal is feltűntek a teszt alatt.

Mintegy kárpótlásképpen gigantikus kapacitású merevlemezt kapott az összeállítás, ráadásul a Maxtor D740X sorozatának fordulatszáma is magas.

A kissé furcsának tűnő merevlemez-választás indoka valószínűleg az, hogy a kisebb vagy lassabb modellek alig egy-két ezressel olcsóbbak – mégis fura ez a luxus a korábbi visszafogottság mellett. A viszonylag alacsonyra tervezett költségekbe szerencsére belefért egy CD -újraíró is, ami viszonylag gyorsan megoldja a helyhiányt, ha egyszer mégiscsak betelne a merevlemez.

Mivel a GLLY alap nem tartalmazott beépített hálózati vezérlőt, így egy SMC modellre hárul a hálózati protokollok betartása. A Microsoft OEM Trekker egere mellett a billentyűzet szerepében valódi egzotikumot köszönhettünk a Mitsumi gyártósorainak köszönhetően.

Összességében ez a modell sem tökéletes egyensúlyú, ám aki túlteszi magát az SDRAM sokkján, megbízható társra lelhet – csekély áron.

⊕ Sok extra; nagyon jó ár
⊖ SDRAM-mal lassítva

Qwerty Celeron

Talán a Qwertynél előre sejtették, hogy az Intel-párti versenyzők gépei kissé egyhangúak lesznek, ezért igyekeztek saját összeállításukat nagyobb nevekkel feldobni.

Az első ilyen név valóban jól cseng, az Asus P4B533 már komoly haditettekkel öregbítette gyártója hírnevét. Olyannyira, hogy egyik kollégám szerint Celeronnal megalázni ezt az alaplapot szinte bűn, de mivel eddig nem keresett fel bennünket az illetékes ombudsman, ez inkább csak azt bizonyítja újfent, hogy az alaplap jeles példány. További apró extravagancia, hogy a processzor magasabb órajelű, mint társai, kerek 100 MHz-zel.

The Macro Planet – már csak kolonizálni kell

És a meglepetések sora folytatódik tovább, a DDR memóriából egyből 333 MHz-es került a lapba, amit az bár nem támogat, de nem is vesz rossz néven. Ezek után magától értetődő, hogy különleges a videokártya is.

Az Ati név láttán sokaknak felcsillan a szeme, de lássuk be, az Xpert 2000 már kihalófélben lévő termék. Nem kizárt, hogy a legnagyobb garanciális problémát a hozzá való driverek beszerzése jelenti majd egy-két év múlva.

Merevlemezből 40 Gbyte-os Deskstar áll rendelkezésünkre a legújabb szériából, a sebessége biztosan megelégedéssel tölt el mindenkit. Ha pedig kezd elfogyni a szabad hely, azon segíthet az LG legújabb CD-újraírója. Csak aztán senkit ne vigyen kísértésbe.

A kényelmes munkát a Genius csuklótámaszos billentyűzete és egy OEM Logitech egér szolgálja. Integrált egység híján az SMC kártyája felel a hálózati kapcsolatokért, de ami a gép

része, azt a Task miditornya zárja magába, amelyben csak a mi kedvünkért még a tápegységet is kicserélték 300 W-os Codegenre.

Összességében a konfiguráció alkatrészek kicsit laza halmazának tűnik, amin lett volna még mit finomítani. Másrészről viszont üde színfolt, a biztonságát pedig az extrahosszú garanciaidő szavatolja.

⊕ Extravagáns; kiterjesztett garancia
⊖ Egyensúlyzavarok

Senorg Enterprise PC 655 Ce-1700

Egy valamit bizton állíthatunk a Senorgról: szeretik a kihívást és a kalandot. Vagy barátai Jáksó Lászlónak, mely esetben kérem a pezsgőt az átverésért. Történt ugyanis, hogy megérkezett az elegáns doboz.

Miután ismét tisztelettel adóztunk a Senorg – ezen a téren szinte egyedülálló – csomagolástechnikai szakértelmének, előkerült a hasonlóan elegáns ház, és kisvártatva elkezdődött a teszt.

Ami valami bődületesen rossz eredményt hozott, nem csupán az összeállítás elvárható teljesítményéhez, de a józan észhez képest is. Rövid vizsgálódás után kiderült a turpisság: a töltés gyorsasága miatt a bootképernyőn nem jelentek meg többek közt a processzor adatai sem, pedig rejtélyes okból 800 MHz-re beállítva működött.

Vagyis valós teljesítményének kevesebb, mint felét nyújtotta.

Miután kicsodálkoztuk magunkat, már csak be kellett állítani a helyes szorzót – bár ez nem volt teljesen egyszerű, mert az Intel alaplapjai többnyire háklisak az efféle „túlhajtási" kísérletekre, de szerencsére a mellékelt tervrajz segítségével hamar úrrá lettünk a problémán. Innen tökéletesen simán zajlott a teszt.

A már említett Intel gyártmányú alaplapban 1700 MHz-es Celeron dolgozik, 256 Mbyte DDR memóriával – amiből ugyan lecsippent valamennyit az integrált grafikus vezérlő. A 3D-teszt kísérőjelenségei ez alkalommal sem maradtak el.

Senorg Enterprise PC 655 Ce-1700 – csak annyi is legyen!

A teljesen megújult Maxtor termékskála egyik nagyobb ágyúját, a Diamondmax Plus 8-at üdvözölhettük a konfigurációban. A 30 Gbyte (névleges) kapacitású, 7200/perc fordulatszámú lemezegység keresési sebessége kicsit magasabb volt a vártnál, de adatátviteli sebességével maga mögött hagyta a teljes mezőnyt. CD-olvasóként pedig immár negyedszerre botlottunk bele az LG 52-szeres sebességű modelljébe.

A konfiguráció egybentartásáról a cég Enterprise háza gondoskodik, amit – bár az összeállítás nem teszi szükségessé – biztos, ami biztos alapon kiegészítettek egy házventilátorral.

Qwerty – ha felnövök, P4 leszek...

Beviteli eszközként a Microsoft Trekker egérre és a Senorg multimédia billentyűzetére számíthatunk.

⊕ Elegáns; jól teljesít
⊖ Kissé borsos ár

És a győztes nem más, mint...

Persze a helyzet sosem ilyen egyszerű, mert a gépek összetettek, mindegyikben akadt néhány alkatrész ami kedvünkre való volt, és persze olyan is, amit inkább elkerülnénk. Hosszas töprengés, sőt a kollégákkal tartott konzílium után arra a döntésre jutottam, ezúttal nem adok ki tesztgyőztes díjat.

A már említett két fő trendből a költségtakarékos Celeron kategóriában a Macroda modellje kínálja a legtöbbet, ráadásul nagyon jó áron, így kiérdemelte Vásárlási Ajánlatunkat mind otthoni, mind céges munkagépként.

Egyes nézetek szerint AMD irodába nem való. Nos, az effajta vallásháborúk eldöntése nem a mi feladatunk, de a Herta modellje bebizonyította, lehet kicsit kevesebb pénzért kicsit több erőt plántálni a konfigurációba. Az alacsonyabb ár érdeké-ben ezt az erőt kissé vissza-fogták, de még így is kiváló irodai gép, és az átlagosnál kicsit erőigényesebb feladatokkal is könnyen megbirkózik. Így Vásárlási Ajánlatunkkal jutalmaztuk.

Tesztkiírásunkban a hagyományos munkagép kategória szerepelt, de nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a több tízezer felhasználót, akik nem engedhetik meg maguknak, hogy külön gépet vegyenek mindegyik családtagnak, így munkaeszközüket távollétükben megrohanják gyermekeik. Mivel erre a problémára kínált megoldást, az Alien Computers Sirius 2-t illeti tesztünk Különdíja.

8 óra szórakozás

A végtelenbe, és tovább! Röviden ez lehet a válasz arra a kérdésre, hogy mégis mennyire legyen gyors egy játékgép. Persze akármilyen hihetetlenül is gyors a gépünk, már készítenek valahol egy programot, amit nem tud majd elég jó tempóban futtatni. Azért mi nem csüggedtünk, és körülnéztünk a piacon olyan gépeket keresve, melyek akár hetekig nem évülnek el...

Győri Ferenc

Hát persze, hogy túlzás. De ha jobban belegondolunk, a helyzet valóban nem túl rózsás. Bár a hihetetlenül új rendszerek és forradalmi technológiák felbukkanása nem túl gyakori a processzorfronton, de a CPU-k órajele gyorsan nő a konkurenciaharc folyományaként. Ráadásul felbukkantak a horizonton komolyabb újdonságok is.
A memóriafronton is lassan, de biztosan halad a munka, végül még a Rambus RDRAM is elkészült használható változatban! Persze mindehhez az új alaplapi lapkakészletek kifejlesztése is hozzátartozik, teljesen ártatlan arccal a „de hát ezt muszáj az új, fejlettebb technológia kiaknázásához" mottóval aknázzák ki – főként a pénztárcákat. Aztán ott a 3D-s örvény. Már megjelent az

Alpha Centauri Max: már a csillagos ég sem határ

első DirectX 9-es videokártya az Ati legújabb-leggyorsabb-legdrágább Radeonjaként – és hamarosan érkezik az ellencsapás az Nvidiától egy még újabb-gyorsabb-drágább GeForce képében. Már fél évnek sem kell eltelnie hozzá, hogy változzanak az erőviszonyok, és megint más lesz az éppen legerősebb vagy legjobb vételnek számító kártya. A merevlemezek piaca manapság szelídebb, afféle lassú víz... Úgyis kinövi a Tisztelt Vásárló a jelenlegi háttértárát – meglepően hamar. Fő a békesség, magától is rájön majd, hogy kell neki egy még nagyobb, gyorsabb darab.

És persze mindez a legújabb csodajátékok futtatásához kell. Vagy fordítva, a játékok igyekeznek lépést tartani az új hardverelemek lehetőségeivel. Ma már ez legalább olyan megfejthetetlen, mint a tyúk és a tojás rejtélye. Egy biztos: szépen gyorsítja a lavinát, ami könnyen maga alá temetheti a gyanútlan vásárlót. Hogy akkor az itteni csúcsgépek meddig számítanak még jónak? Halvány fogalmam nincs. Bár némileg időjósi a helyzet, de megkockáztatom, hogy jövő ilyenkor még el-elfutogatnak rajtuk az éppen legfrissebb játékok, legfeljebb nem 1600x1200-as felbontásban.

Trend a lelke mindennek

Nincs béke, nincs tűzszünet, folyamatosan dúl a háborúskodás az Intel és az AMD hívei között. A két rajongótáborról egyetlen apró pozitívum mondható el, hogy vitájuk ma már sokkal kulturáltabb, mint a politikusok csatározásai. (Apró hiba, hogy ez nem az ő érdemük.)

Hogy hova akarok kilukadni? Csempésszünk közszolgálati mondanivalót a tesztbe: aki azzal tölti az idejét, hogy ilyesmiken acsarog, az sok jó dologról lemarad közben.

Mondhatni számítógépezz, ne háborúzz, de nyugodtan lehet háborúzni is a netes partikon – barátságos keretek között.

Mindenesetre az Intel és az AMD között elég szoros volt a verseny ezúttal is, és igencsak érdekesek az eredmények. Bár az összképben úgy tűnik, az Intel bizonyult jobbnak a magasabb 3D-s pontszámok miatt, ezt az előnyét nem kis részben köszönheti a videokártyák erőkülönbségének. Másik kérdés persze, hogy miért csak Pentium 4 mellé érkezett GeForce4 Titanium 4600, mint ahogy az is, hogy cserébe miket áldoztak fel az adott összeállításokban. De az eredmény magáért beszél.

Ha azonban valaki elmélyed a PCMark CPU-pontszámaiban, tapasztalhatja, hogy a három legjobb eredményt bizony AMD processzorok jegyzik. És nem sokkal ugyan, de még a valójában csak 1,67 GHz-es XP 2000+ is megverte a kétgigás Pentium 4-et RDRAM-ostul, mindenestül.
A másik hadszíntéren, a videokártyáknál sokkal egyszerűbb volt a helyzet. Itt a Radeon 9700 a jelenlegi leggyorsabb, de ára még a fellegekben – ezért mindenki GeForce4-es kártyát választott. Ezzel az Nvidia már-már schumacheri győzelmet aratott ebben a tesztben.

Így tesztelünk mi

Változott a célközönség, sőt a cél is, emiatt változtak alapfeltételeink is. Először is felemeltük az összegkeretet 300 ezer forintra. Ez az összeg – ahogy a mellékelt ábra mutatja – kell is, és elég is igazán jó gépek összerakásához. Természetesen ezúttal sem kértünk sem monitort, sem operációs rendszert – csak teljesítményt, kiegyensúlyozott gépet, teljesítményt, némi egyéniséget, ha lehet, és még egy kis teljesítményt. Ennek biztosításához előírtuk a minimumot: 256 Mbyte memória, 1200 MHz valós processzorórajel, DVD-olvasó, legalább 40 Gbyte-os merevlemez 7200/perc fordulatszámmal és legalább 300 W-os, megbízható (márkás) tápegység. Videokártyából nagyvonalúan minden főbb irányzatból megjelöltük a választható minimumot: Nvidia GeForce3 Titanium 200, Ati Radeon 9000 Pro és Xabre 400. Hinné valaki, hogy bármelyikükkel találkoztunk? Pedig voltaképpen igen..., aztán hamar megbeszéltük a konfiguráció gazdájával, hogy a 2,4 GHz-es Pentium 4 mellé nem illik jól a Radeon 9000 Pro – ha már egyszer kikötöttük, hogy kiegyensúlyozott összeállításokat várunk.

Bluefish Hydra Action – Need for Speed K7

A tesztfolyamat egyetlen helyen változott, mint az az irodai konfigurációk

info

- A4 WOP35: www.a4tech.com /a4techenglish/wop-35.htm
- Abit KD7: www.abit.com.tw /abitweb/webjsp/english/pt_main _back.jsp?pPRODUCT_TYPE =MotherBoard&pMODEL _NAME=KD7
- Abit Siluro GF4 Ti4200: www.abit .com.tw/abitweb/webjsp /english/pt_main_back .jsp?pPRODUCT_TYPE=Video +Card&pMODEL_NAME=Siluro +GF4+Ti4200
- Abit Siluro GF4 Ti4600: www.abit.com.tw/abitweb/webjsp /english/pt_main_back .jsp?pPRODUCT_TYPE=Video +Card&pMODEL_NAME=Siluro +GF4+Ti4600
- AMD Athlon XP: http://athlonxp.amd.com/
- Asus P4T533-C: www.asus.com .tw/mb/socket478 /p4t533-c/overview.htm
- Asus V8460Ultra/DVI: www.asus .com.tw/vga/agpv8460 /specification.htm
- Chieftec DA-01BD: www.chieftec .com/products/Workcolor /ColorMA.htm
- Chieftec HPC: www.chieftec.com /products/psu/PSII%20PSU.htm
- Chieftec TG-10W: www.chieftec .com/products/scorpio/tg10w.htm
- Club 3D Ti4200: www.club-3d.nl /products1.php?catid=4
- Codegen 300 P/S: www.codegengroup.com /proddisp2.asp?id=20
- Codegen 600P-G4: www.codegengroup.com /proddetail.asp?id=147
- Enermax EG301P-VE FMA: www.enermax.com.tw /eg265p-ve-fma.htm
- Epox 8K3A: www.epox.com/html/motherboard .asp?product=EP-8K3A&lang=1
- Gainward GeForce4 Powerpack Ultra650 TV/DVI: www.gainward.com/c-2.html
- Genius Komfy KB-10X: www.geniusnet.com.tw/product /keyboard/kb-10x.htm
- Gigabyte GA-8IHXP: http://tw .giga-byte.com /products/8ihxp.htm
- IBM Deskstar 120GXP: www.storage .ibm.com/hdd/desk/ds120gxp.htm
- Intel D845EBG2: www.intel.com /design/motherbd/bg2/index .htm?iid=ipp_dlc_deskmb+p4pmb _d845ebg2&
- Intel Pentium4: www.intel.com /home/desktop/pentium4/index.htm
- Jou Jye JJ-300AP: www.jj-computer .com/Product/atxswitch.htm
- KTI KF-310L: www.ktinet.com /Nic/Kf-310/product.html
- LG GCC-4120B: www.lge.com/c_product/catalog /product_information.jsp?mdl _pfx=4CDBA&mdl_cod =GCC-4120B&mdl_mak =1&navigation=1,20,5
- Logitech Cordless Desktop Optical: www.logitech.com
- Maxtor Diamondmax Plus 8: www.maxtor.com/en/products/ata /desktop/diamondmax_plus_8 /index.htm
- MSI KT3 Ultra2-C: www.msi.com .tw/program/products/mainboard /mbd/pro_mbd_dtail.php?UID =357&MODEL=MS-6593
- Pioneer DVD-106: www.pioneerelectronics.com /Pioneer/CDA/Industrial /IndustrialProductDetails /0,1444,1742,00.html
- Pioneer DVD-116: www.pioneerelectronics.com /Pioneer/CDA/Industrial /IndustrialProductDetails /0,1444,1741,00.html
- Plextor PX-W4012A: www.plextor.be /English/products /pxw401240a.html
- Seagate Barracuda IV: www.seagate .com/cda/products/discsales /marketing/detail /0,1081,381,00.html
- Sound Blaster Live! 5.1: www.soundblaster.com/products /sblive/
- Spire FalconRock: www .spire-coolers.com/asp /fcc.asp?ProdID=83
- Spire Fridgerock: www.spire-coolers .com/asp/fcc.asp?ProdID=1
- Task TK-3005: www.task.com.tw/tk3005.htm
- Titan TTC-CU5TB: www .titan-computer.de/cu5tb.htm
- Toshiba SD-M1612: www.toshiba.com/taissdd/products /features/SDM1612-Over.shtml
- Toshiba SD-R1202: www.toshiba.com/taissdd/products /features/SDR1202-Over.shtml
- Western Digital Caviar 7200: www.wdc.com/products /Products .asp?DriveID=8

Megjegyzés: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\GAMEKONFIG könyvtárban.

vizslatásából is tudható. Az Unreal Tournament 2003 Demo ezúttal 1600x1200-ban futott – illetve legtöbb esetben szinte röpült. Jól is tette, hiszen – játékgépekről lévén szó – a 3D-tesztek számítottak a legkomolyabban a végső értékelésnél.

Akkor fussunk végig a jelölteken röviden – mert már várnak rám El Alameinnél.

Alien Computers Alpha Centauri Max

Az Alien összeállítása igencsak sok munkát okozott – de nem bántam túlságosan. A fiúk ugyanis szerényen megjegyezték, hogy majd vigyázzak a mérésnél, mert a processzor tulajdonképpen 2,8 GHz-en ketyeg. Ez persze érdekes kérdéseket vetett fel garancia, no meg az át- és visszaállítgatás tekintetében. Bár a megemelt órajelen is lemértem a készüléket, a táblázatba a hagyományos 2 GHz-es üzemben kapott eredmények kerültek. Ennek oka, hogy a cég így adja a gépet, erre vállal garanciát hivatalosan, legföljebb az okos vásárló megtalálja a BIOS-ban azt az oldalt, aminek átírásával hozzájut azon pluszteljesítményhez, melynek, mint tudjuk, semmi köze bármiféle inteles marketingfogáshoz, egyszerűen véletlen.

A processzornak helyt adó alaplap az Asus egyik jól sikerült darabja, amibe RDRAM tölthető – került is bele 512 Mbyte-nyi, hiszen ennél kevesebbel egyes játékoknak már most sem érdemes nekivágni. A megfelelő 3D-s eredményekről az Abit Ti 4600-as modellje gondoskodik, és mint az eredmények mutatják, igencsak sikeresen. A programok tárolására pedig az irodai konfigurációban is megismert Western Digital meghajtó 80 gigányi területe áll rendelkezésre.

Az erőfölényhez szükséges kiköltekezés sajnálatos eredménye, hogy a DVD-meghajtó nem egészülhetett ki CD-íróval, és a ház–billentyűzet–egér trió is csak átlagos. Jóvátételként és figyelmességképpen azonban a legfelső PCI helyen hűtőventilátor forog, így óvva a VGA kártyát. Összességében a konfiguráció helyenként kicsit puritán, de cserébe nagyon erős. És bizony a framerate-et nem kedvességben mérik.

⊕ Remek 3D-s és átlagteljesítmény
⊖ Sehol egy CD-író

Bluefish Hydra Action

És íme, a nagy ellenfél, az Athlon XP 2200+ Thoroughbred, teljes harci díszében. Utóbbi egy KT400-as alaplap, sok extrával.

Valószínűleg nem ezek közé tartozik, hogy nem igazán kedveli a 400 MHz-es memóriát, de a hagyományosabbnak számító PC2700-as modullal végig

Műszaki és kereskedelmi adatok, mérési eredmények

Termék	Alien Computers Alpha Centauri Max	Bluefish Hydra Action	Herta Orca HLA 21060 Black
Műszaki adatok			
Alaplap	Asus P4T533-C	Abit KD7	Epox 8K3A
– lapkakészlete	Intel 850E	Via KT400	Via KT333
– kártyahelyek és memóriahelyek száma	1 AGP, 5 PCI, 4 DIMM	1 AGP 8X, 6 PCI, 4 DIMM	1 AGP, 6 PCI, 3 DIMM
Processzor, órajele	Intel Pentium 4, 2 GHz	AMD Athlon XP 2200+, 1,8 GHz	AMD Athlon XP 2100+, 1,73 GHz
Hűtőventilátor	Intel	Spire Fridgerock	Titan TTC-CU5TB
Memória, gyártója (maximális mennyiség)	512 Mbyte PC800-as RDRAM, Samsung (2 Gbyte)	512 Mbyte PC2700-as DDR SDRAM, Samsung (2 Gbyte)	256 Mbyte PC2700-as DDR SDRAM, OEM (3 Gbyte)
Videovezérlő	Abit Siluro GF4 Ti4600	Club 3D Ti4200 XP	Gainward GeForce4 Powerpack Ultra650 TV/DVI
– lapkakészlete, videomemória	GeForce4 Titanium 4600, 128 Mbyte	GeForce4 Titanium 4200, 128 Mbyte	GeForce4 Titanium 4200, 64 Mbyte
Merevlemez	Western Digital Caviar 7200	Seagate Barracuda IV	Seagate Barracuda IV
– névleges kapacitása	80 Gbyte	80 Gbyte	60 Gbyte
– csatolója, fordulatszáma, puffermérete	ATA-100, 7200/perc, 2 Mbyte	ATA-100, 7200/perc, 2 Mbyte	ATA-100, 7200/perc, 2 Mbyte
CD-/DVD-meghajtó	Pioneer DVD-106	Toshiba SD-R1202	LG GCC-4120B
– névleges sebessége (CD: írás/olvasás/újraírás)	DVD: 16x; CD: 40x	DVD: 16x; CD: 10x/40x/12x	DVD: 12x; CD: 8x/32x/8x
Hangkártya	integrált 6 csatornás, S/PDIF kivezetéssel	integrált 6 csatornás, S/PDIF kivezetéssel	integrált 6 csatornás, S/PDIF kivezetéssel
Modem	❍	❍	❍
Hálózati kártya	❍	❍	KTI KF-310L
Hangszóró	❍	❍	❍
Billentyűzet	Logitech Office Internet	Genius Komfy KB-10X	Logitech Cordless Desktop Optical
Egér	A4 WOP35	Logitech optikai OEM	Logitech Cordless Desktop Optical
Ház, méretkategóriája	Task TK-3005 miditorony	Codegen 600P-G4 miditorony	Orca II miditorony
Tápegység típusa, kapacitása	Codegen 300 P/S, 300 W	Codegen 300 P/S, 300 W	Jou Jye JJ-300AP, 300 W
Telepített vagy mellékelt szoftverek	PC Cillin	❍	PC Cillin
Kiegészítő, extra tartozékok	rendszerhűtő, PCI hűtő	rendszerhűtő	rendszerhűtő
Csatlakozók			
Soros/párhuzamos	2/1	2/1	2/1
USB/USB 2.0/IEEE-1394-es	4/4/0	0/6/0	4/0/0
Monitorcsatoló és videokimenet	VGA, DVI, tévékimenet	VGA, DVI, VIVO	VGA, DVI, tévékimenet
Mérési eredmények, PC Magazin értékelése			
PCMark 2002 – processzor	4794 pont	5352 pont	5188 pont
PCMark 2002 – memória	4628 pont	3336 pont	3310 pont
PCMark 2002 – merevlemez	910 pont	890 pont	830 pont
WinRar, tömörítés	196 s	198 s	194 s
VirtualDub, kódolás	129 s	117 s	117 s
3DMark 2001	10139 3D mark	10039 3D mark	9788 3D mark
UT2003 Demo, 1600x1200, medium detail	59,77 képkocka/s	44,38 képkocka/s	44,38 képkocka/s
UT2003 Demo, 1600x1200, high detail	59,65 képkocka/s	39,89 képkocka/s	39,78 képkocka/s
CD Speed, átlagos olvasási sebesség	20,49-szoros	13,76-szoros	n.a.
CD Speed, legnagyobb olvasási sebesség	25,55-szoros	17,15-szoros	n.a.
CD Speed, átlagos elérési idő	71 ms	92 ms	n.a.
HD Tach, átlagos olvasási sebesség	46,73 Mbyte/s	35,67 Mbyte/s	31,83 Mbyte/s
HD Tach, maximális olvasási sebesség	48,17 Mbyte/s	42,18 Mbyte/s	40,97 Mbyte/s
HD Tach, átlagos elérési idő	9,8 ms	14,7 ms	13,2 ms
Legnagyobb energiafelvétel	135,7 W	174,1 W	172,9 W
Felszereltség	87 pont	129 pont	103 pont
Kereskedelmi adatok			
Forgalmazó	Alien Computers ☎ 413-0450	Bluefish Computers ☎ 214-4587	Herta ☎ 322-2232
Webcíme	www.aliencomputers.hu	www.bluefish.hu	www.herta.hu
Ár (bruttó)	299 439 Ft	249 990 Ft	250 000 Ft
Garancia	1 év (bővíthető)	2 év	2 év

stabilan működött. Bár a teljes történethez hozzátartozik, hogy az alaplap dátumbeállítása szerint eleinte 2099-ben zajlott a teszt, ami furcsa, sőt perverz hibajelenségekhez vezetett kezdetben. Mint már szó esett róla, az XP 2200+ nyers teljesítménye elég komoly, ráadásul azt jó AMD-s szokás szerint az Intelt kínos helyzetbe hozó áron adja. Ráadásul azt a többéves legendát is megingatta, hogy videót kódolni csak Intel processzorral lehet igazán.

A 3D-s megjelenítés a Club 3D Ti4200 feladata, és tette is a tőle telhetőt. E kártya érdekessége, hogy bár a tesztben az alap órajelén futott, hivatalosan, sőt gyárilag ajánlottan fölpörgethető. A beépített merevlemez ezúttal is jó választás – a Barracuda IV megbízható, gyors és csöndes. Ezúttal maradt pénz a CD-íróra, pontosabban egy kombó meghajtó került az összeállításba. A ház maga a különlegesség. Már formai kialakítása is egészen egyedi, ráadásul a legfelső, 51-es helye már foglalt, ugyanis oda CD-lapozgató került, ahova leggyakrabban használt néhány lemezünket helyezhetjük, hogy mindig kéznél legyenek.

Összességében a konfiguráció kellemes és sokoldalú, bár az összteljesítményét kissé visszafogta a

	Komel DTK APRI 6593	Qwerty Pentium 4	Senorg Enterprise Game PC 655 P4 2000
	MSI KT3 Ultra2-C	Gigabyte GA-8IHXP	Intel D845EBG2L
	Via KT333	Intel 850E	Intel 845E
	1 AGP/6 PCI/ 1 CNR/2 DIMM	1 AGP/6 PCI/ 1 CNR/4 DIMM	1 AGP/6 PCI/ 1 CNR/2 DIMM
	AMD Athlon XP 2000+, 1,67 GHz	Intel Pentium 4, 2 GHz	Intel Pentium 4, 2 GHz
	Spire FalconRock	Intel	Intel
	256 Mbyte PC2100-as DDR SDRAM, Elixir (2 Gbyte)	512 Mbyte PC800-as RDRAM, Syncmax (2 Gbyte)	256 Mbyte PC2100-as DDR SDRAM, Hynix (2 Gbyte)
	Abit Siluro GF4 Ti4200	Asus V8460Ultra/DVI	Abit Siluro GF4 Ti4200
	GeForce4 Titanium 4200, 64 Mbyte	GeForce4 Titanium 4600, 128 Mbyte	GeForce4 Titanium 4200, 64 Mbyte
	Seagate Barracuda IV	IBM Deskstar 120GXP	Maxtor Diamondmax Plus 8
	80 Gbyte	60 Gbyte	40 Gbyte
	ATA-100, 7200/perc, 2 Mbyte	ATA-100, 7200/perc, 2 Mbyte	ATA-133, 7200/perc, 2 Mbyte
	Plextor PX-W4012A/ Pioneer DVD-116	Toshiba SD-M1612	Toshiba SD-R1202
	Plextor CD: 40x/12x/40x; Pioneer DVD: 16x, CD: 40x	DVD: 16x; CD: 48x	DVD: 16x; CD: 10x/40x/12x
	integrált 6 csatornás, S/PDIF kivezetéssel	integrált 6 csatornás, S/PDIF kivezetéssel	Sound Blaster Live! 5.1
	❍	❍	❍
	❍	integrált Realtek	integrált Intel
	❍	❍	❍
	DTK Internet SK-1689	Genius Komfy KB-10X	Senorg Multimedia
	DTK OEM	Logitech OEM	Microsoft Trekker OEM
	Chieftec TG-10W miditorony	Chieftec DA-01BD nagytorony	Senorg miditorony
	Chieftec HPC-300-202, 300 W	Chieftec HPC-360-202, 360 W	Enermax EG301P-VE FMA, 300 W
	magyar Windows XP Home Edition	Internet Security 2002	❍
	rendszerhűtő	Flash memóriaolvasó	rendszerhűtő
	2/1	2/1	2/1
	0/2 (maximum 6)/0	0/10/0	0/4 (maximum 6)/0
	VGA, DVI, tévékimenet	VGA, DVI	VGA, DVI, tévékimenet
	4912 pont	4894 pont	4897 pont
	3334 pont	4599 pont	4368 pont
	880 pont	575 pont	1205 pont
	239 s	167 s	202 s
	126 s	124 s	131 s
	9734 3D mark	10244 3D mark	8797 3D mark
	51,12 képkocka/s	52,70 képkocka/s	40,95 képkocka/s
	47,95 képkocka/s	47,30 képkocka/s	36,07 képkocka/s
	Plextor: 26,30-szoros, Pioneer: 20,51-szoros	30,55-szoros	13,78-szoros
	Plextor: 32,79-szoros, Pioneer: 25,57-szoros	38,10-szoros	17,18-szoros
	Plextor: 89 ms, Pioneer: 77 ms	89 ms	93 ms
	35,71 Mbyte/s	37,04 Mbyte/s	50,03 Mbyte/s
	42,15 Mbyte/s	37,20 Mbyte/s	61,28 Mbyte/s
	14,9 ms	12,4 ms	16,7 ms
	154,3 W	140,6 W	122,1 W
	119 pont	86 pont	71 pont
	Komel ☎ 246-8411	Qwerty Computer ☎ 466-9377	Senorg Hungary ☎ 452-1000
	www.komel.com	www.qwerty.hu	www.senorg.hu
	258 125 Ft	300 000 Ft	289 900 Ft
	2+2 év	3 év	1 év helyszíni

videokártya. A Thoroughbred erejét azonban megismerhettük.

⊕ Hatalmas nyers erő akciós áron
⊖ Kevés lett a Ti4200

Herta Orca HLA 21060 Black

A Herta berkeiben is úgy gondolták, egyrészről felveszik a kesztyűt sebesség és 3D tekintetében, másrészt viszont igyekeznek valami egyéni színt vinni az összeállításba. Egyik fő gondolat ebben a sorban, hogy bár nagylelkű a mi árhatárunk, az emberek többsége valamiféle felsőbb erő sugallatára általában 250 ezer forintot tart helyénvalónak játékgépre költeni.

Ennek megfelelően egy olcsóbb, ám megbízható Epox alaplap és a benne ketyegő Athlon XP 2100+ lett a konfiguráció alapja. Sajnos ugyanilyen takarékossági okokból csak 256 Mbyte memória került az összeállításba, ami a közeljövőben még okozhat problémát, ám szerencsére viszonylag olcsón bővíthető.

A Gainward GeForce4 Powerpack Ultra650 remek választás volt videokártyának, hiszen a cég teljesen hivatalosan és elfogadottan gyárt a hivataloshoz képest megemelt órajelű kártyákat.

Ismét találkozhattunk a Seagate eddigi talán legsikeresebb meghajtósorozatának, a Barracuda IV-nek egy – névlegesen 60 gigás – modelljével, amiről az adatokat az LG kombó meghajtója tudja kimenteni.

Utóbbin sajna elcsúszott a tesztprogramunk, de mivel előtte a gép felmásolta a teljes tesztcsomagot, ez valószínűleg szoftverhiba következménye.

A számítógépesített társasági élet (vagyis LAN-partik) és a szélessávú netezés kedvelőire gondolva hálózati vezérlőkártya is került a házba.

És ha már szóba került a ház: nagyon tetszetős a kivitele, ám továbbra sem értem, mire jók rajta a kis szárnyacskák – azon kívül persze, hogy könnyű őket letörni (amire nálunk is könnyen sor kerülhetett volna, mivel a ház fotózása közben orvul megtámadta és 3 napon belül gyógyulóan megsebesítette Csábi József kollégát).

Ami az adatbevitelt illeti, nagy és főként kellemes meglepetésünkre erre a célra a Logitech vezeték nélküli billentyűzetét és egerét csomagolta be a Herta.

Ez a páros nemcsak kényelmes, csinos és elegáns, hanem remekül harmonizál a ház színével.

Összességében a HLA 21060 Black igazi – és jó értelemben vett – különc tagja tesztünknek extráival, de hiba lenne elfeledkezni arról, hogy igencsak erős.

⊕ Elegancia és sebesség egyben
⊖ 256 Mbyte memória

Komel DTK APRI 6593

Mintha a cégek kissé összebeszéltek volna a hátunk mögött, olyan szépen csökkent százasával az Athlonok jelölése. Persze erről szó sincs.

Arra azonban a Komel szakemberei is ügyeltek, hogy csökkentsék kicsit a végösszeget, mégis beleférjen néhány extra tartozék. A decens külsejű Chieftec házban az MSI KT333-as készletre épült alapja kapott helyet, abban pedig Athlon XP 2000+.

Az eddig ragyogó összképet azonban kissé elfelhősíti a mindössze 256 Mbyte 266 MHz-es memória.

A már korábbról ismert Abit Siluro család egyik kisebb tagja végzi a 3D-s munka dandárját. Bár az Abit nem számít a legjobb nevek közé a videokártya-piacon, mégis a három AMD-s

konfiguráció közül ez teljesített a legjobban az UT2003 Demo alatt.

A merevlemez 80 gigás Seagate Barracuda, és mivel harmadszor futottunk össze vele, ez a modell lehet a teszt „hivatalos” merevlemeze is egyben.

Úgy tűnik, az optikai meghajtók kérdésében a cég hagyománytisztelő, így vállalva az ezzel járó pluszköltséget külön DVD-olvasót és CD-írót épített a házba.

Herta Orca HLA 21060 Black – mégis maradt félpénzem!

Méghozzá nem is akármilyeneket!

A Pioneer tálcás DVD-je is jó hírnévnek örvend, a Plextor 40-szeres sebességű újraírója pedig a szokott Plextor-minőséget hozza.

Összességében a Komel gárdája jó kompromisszumokat kötött. Bár a készülék nem lett a leggyorsabb, cserébe megbízható alkatrészekből áll, és viszonylag olcsó.

⊕ Csökkentett ár, legális operációs rendszer
⊖ 256 Mbyte memória

Qwerty Pentium 4

A Qwerty igazán lendületesen nyitott. Miután a teherhordók lerakták az ólomsúlyú dobozt, óvatosan kibontottuk, és előkerült belőle a Chieftec hatalmas és tiszteletet parancsoló toronyháza.

Lehet, hogy sokaknak furcsa, de ilyen erős, a profizmust szimbolizáló ház komoly harcértékkel bírhat a hálózati játékokban, így nagy jó pontnak számított – bár ezt az érzést komolyan veszélyeztette, amikor egyedül kellett

Komel DTK APRI 6593 – gondosan válogatott elemekből

visszatornásznom a monstrumot a dobozába.

A cég a továbbiakban is legtöbbször jó ízlésről tett tanúbizonyságot.

A Gigabyte alaplapja rögtön ennek bizonyítéka: stabil, bővíthető, tuningolható.

Ebbe a lapba is Rambus memória illett, pontosan 512 Mbyte – némi meglepetésünkre nem a Samsung gyártósoráról.

Videokártyából szintén sikerült jó nevűt választani – az Asus V8460Ultra ugyan egyesek szerint nem a cég legsikeresebb sorozata, de hozza az Asustól elvárható minőséget.

Adatainkat az IBM legújabb sorozatának egyik 60 Gbyte-os modelljén tárolhatjuk, ám ennek beteltekor nincs rá lehetőség, hogy CD-vel tehermentesítsük.

Egyetlen vigasz, hogy a választott DVD-olvasó néhány hónapja a tesztünk győztese volt. Összességében a Qwerty konfigurációja erős és gyors.

Qwerty – a fekete monolit

Ehhez kellett egy-két apróbb kompromisszumot kötni, de a

⊕ bességadatokból látható, hogy megérte.
⊖ Nagy teljesítmény, Chieftec ház
- Syncmax memória

Senorg Enterprise Game PC 655 P4 2000

Hálátlan szerep utolsónak lenni egy gépteszben, hiszen minden egyes géppel egyre több alkatrész lesz ismerős.

De szerencsére a Senorgnál tekertek egyet a hagyományos Pentium 4-es összeállításon, így sok újdonsággal találkozhatunk.

Bár már nem igazi nóvum, de mindenképpen megérdemel egy újabb jó szót a cég csomagolástechnikája.

Egyrészt az, hogy egyetlen dobozban megtalálható minden elem, másrészt a ház kialakítása praktikus, színe kellemes – mindez együtt sokat dobhat az új tulajdonos alaphangulatán.

Az Intel saját gyártású i845 lapkakészletű alapjába ezúttal is 2 GHz-es Pentium 4 került, de a

Senorg Enterprise Game PC 655 P4 2000 – megéri megjegyezni

lapkakészlet és az alaplap kialakítása miatt 256 Mbyte DDR266-os memóriával.

Szokott sirámom ilyenkor, hogy több memória kellett volna, de egyúttal az is szépen látszik a táblázat eredményeiből (főként a Komel modelljével összevetve), hogy a DDR memóriához sokkal jobban illik az Athlon processzor.

A 3D-s megjelenítésért felelős Abit kártya már valóban nem újdonság, ahogy a Toshiba öszvér meghajtóját is megismerhettük már.

Komoly meglepetés azonban a Maxtor új merevlemez-sorozatának, a Plus 8-nak a képviselője.

Keresési ideje ezúttal is magasabb volt az átlagnál, de olvasási sebességben több kört rávert a mezőnyre.

Mivel az Intel alaplapja afféle Néma Levente, az összeállítás kiegészült egy Sound Blaster Live! 5.1 kártyával, amit vélhetően minden vájt fülű örömmel vesz.

Utolsó, de korántsem apró változtatás, hogy kiírásunknak megfelelően a hagyományos alacsonyabb teljesítményű tápot kicserélték minden szempontból megfelelő Enermax példányra.

⊕ Elegancia, jól választott kiegészítők
⊖ 256 Mbyte memória

És a győztes nem más, mint...

Ahogy a bevezetőben is említettem, összteljesítményben a Pentium 4–Nvidia Ti4600 páros uralta a mezőnyt. Sőt párosok.

Az Alien Computers Alpha Centauri Max és a Qwerty annyira fej-fej mellett haladt végig, hogy az egyetlen igazságos döntés a megosztott Tesztgyőztes díj átadása lehet mindkettejüknek.

De hiba lenne megfeledkezni az AMD-ről – a Bluefish modellje nyilvánvalóvá tette, hogy az Athlon tovább él, sőt néhány régi hátrányát is ledolgozta már.

Ez ugyan legfeljebb az erkölcsi győzelemhez elég, de újdonságnak számító alkatrészeivel, sokoldalúságával, nyers erejével és szelíd árával a Bluefish Hydra Action kiérdemelte Vásárlási Ajánlatunkat.

Ezzel záródik e havi páros tesztünk, viszontlátásra a 3. felvonással jövő hónapban, amikor „8 óra pihenés” alcímmel ágyakat fogok tesztelni – bár ez még nem teljesen biztos.

Lesz képünk hozzá

Az otthoni, irodai szkennerek piacán manapság nem történt komoly technikai előrelépés, évek óta nagyjából hasonló technikával dolgoznak a különféle lapolvasók.

Nagy Zoltán

Azt nem lehetne mondani, hogy az otthoni felhasználásra szánt szkennerek egyáltalán nem fejlődtek. A régen még elterjedt párhuzamos portos adatátviteli módot felváltotta az USB, sőt az USB 2.0-s csatoló, ezek sokkal egyszerűbb csatlakozást és üzembiztosabb működést nyújtanak. A nagy teljesítményű szkennereknél megjelent az SCSI mellett az IEEE-1394-es csatoló. Általánosságban pedig elmondható, hogy azok a képességek, amelyek régen csak a professzionális készülékek sajátjai voltak, mára megjelentek a skála alsó végén lévő otthoni, kisirodai berendezésekben is.

CanoScan N670U: vékonydongájú, de jó képű

Ez azt jelenti, hogy ma a jó minőségű szkennerek olyan felbontásra képesek, amilyenre néhány évvel ezelőtt a profi berendezések, sőt sebességben felülmúlja azokat. A szkennelés alapja azonban maradt a jól bevált CCD olvasófej, illetve mutatóban megjelenik néhány CIS (Contact Image Sensor) olvasómű is. Utóbbi technológiát először faxokban alkalmazták, elsősorban olcsósága és gyengébb képminősége miatt, mára azonban elérte az olcsóbb CCD-k által nyújtott minőséget.

A szkennerek legkisebb felbontása 600 dpi, ez alattit nem érdemes venni, mert az már biztos, hogy elavultnak számít. Ez elegendő otthoni, illetve irodai felhasználáshoz is. Egy A/4-es oldal tároláshoz történő szkenneléséhez elég 200 dpi, ennyit használnak egyébként a faxkészülékek is. Fotók beolvasásához megfelel 300 dpi, mert ennél nagyobb felbontásban a file túl nagy lesz. Karakterfelismeréshez sem kell több 400 dpi-nél, ráadásul egybites módban. Ha pedig weboldalra készül a kép, oda bőven elegendő 72 dpi, hiszen általában ennyi a monitorok felbontása. 300 dpi-nél nagyobb felbontásra olyankor van szükség, ha később jó minőségben ki szeretnénk nyomtatni a szóban forgó képet.

Jogosan merül fel a kérdés, hogy akkor miért kell a nagyobb felbontás? Körülbelül annyira van rá szükség, mint a családi autóknál a 200 km/h körüli végsebességre: hogy legyen benne tartalék teljesítmény az esetleges extra feladatokra. Másrészt az 1200 vagy 2400 dpi-re képes szkennereknél megjelent egy új szolgáltatás, a filmszkennelés lehetősége. Régebben ez is csak a professzionális típusokra volt jellemző, mára viszont kezd általánossá válni. Azt azonban nem szabad elfelejteni, hogy az említett felbontások nem elegendők a filmen rögzített kép maradéktalan visszaadására, vagyis itt fokozottan igaz, hogy csak webes célokra használható az így szkennelt kép. Archiváláshoz, publikáláshoz érdemesebb 3600 dpi felbontású készüléket használni.

A filmszkennelés nemcsak diát, hanem negatívot is jelent. Ez nem olyan egyszerű, mint elsőre hinnénk, a negatív filmből ugyanis nem lehet egyszerűen invertálással pozitívot csinálni. A jó eredményhez ismerni kell az egyes filmtípusok karakterisztikáját, vagyis azt, hogy milyen korrekciót kell végezni a színhelyes átfordításhoz. A jelenleg kapható szkennerek mind képesek valamilyen szinten elvégezni ezt az átfordítást, de igazából csak végszükség esetén érdemes ezeket használni filmszkennelésre – ha nagyobb mennyiségű munkáról van szó, érdemes beszerezni egy igazi filmszkennert.

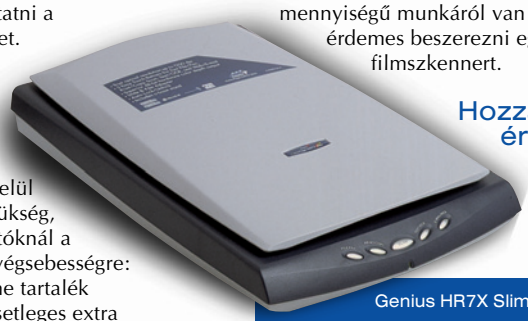

Genius HR7X Slim: fogyókúra után

Hozzáadott érték

A szkenner mellett komoly értéket képviselnek a hozzáadott szoftverek is. Az otthonra, irodába szánt készülékek vásárlóiról a gyártók feltételezik, hogy nincs kép- vagy dokumentumkezelő alkalmazásuk, ezért a csomagban szinte mindegyik mellett található ilyesmi, sőt a

legtöbbhöz karakterfelismerőt is társítanak. Az alábbiakban néhány ilyen társított szoftverről ejtünk néhány szót.

ArcSoft PhotoBase: segítségével a beszkennelt képeket egyből albumba rendezhetjük, melyből vetítést rendezhetünk a képernyőre. A gyűjteményt webes albummá lehet alakítani, vagy katalógusként ki lehet nyomtatni. A képekhez hangos megjegyzés csatolható, amely a kép megnyitásakor lesz hallható.

ArcSoft Photo Impression 4: kifejezetten otthoni felhasználóknak készített képszerkesztő program. Fix méretű kezelőfelülete 1024x768-as képernyőfelbontáshoz készült, nagyobbal nem érdemes, kisebbel nem lehet használni.

Eszköztára bármelyik jóravaló képszerkesztő programnak becsületére válna, és a képek szerkesztéséhez rétegeket is lehet használni. A képekbe szöveg illeszthető, művészi hajlamunkat pedig mindenféle effektusok segítenek kiélni.

Presto! PageManager: egy helyen lehet szkennelni és beolvasni. Tulajdonképpen olyan file-kezelő, amely képes elindítani a szkennelést.

A beolvasott képeket gyorsnézetük alapján különböző könyvtárakba rendezhetjük.

Az alapbeállítás szerinti könyvtárak elnevezése alapján nemcsak képek, hanem például számlák, faxok digitalizált változatát is eltárolhatjuk vele.

A képekhez címet, szerzőt, kulcsszót, megjegyzést fűzhetünk, melyek alapján keresni lehet a gyűjteményben.

Abbyy Reader: egyszerű karakterfelismerő program.

Ismeri a magyar karaktereket, és a hasábba tördelt szöveget is megfelelő sorrendben dolgozza fel.

Kevés beállítási lehetőséget kínál, például a szövegblokkok sorrendjét sem lehet módosítani, de szerencsére általában jó sorrendben dolgozza fel azokat.

Readiris: karakterfelismerő program. Kezelése egyszerű, bár nincs magyar nyelvű felülete, de a magyar karaktereket képes felismerni.

Nemcsak egyszerű szövegfelismerésre képes, hanem a szövegrészek tagolására is, így például a többhasábos újságoldalon felismeri a hasábokat, és megfelelő sorrendben igyekszik feldolgozni a bennük lévő szöveget.

OmniPage Pro: összetett karakterfelismerő program. Szkennert nem tud kezelni, file-ból dolgozik. A legtöbb szolgáltatást nyújtó OCR alkalmazás a szkennerek mellé adott programkínálatból. A szövegblokkok felismerésén túl felismeri a táblázatokat, és azokat táblázat formátumban adja vissza.

HP ScanJet 3500: a mezőny legjobbja

Aprócska problémája, hogy nem ismeri az ékezetes magyar karaktereket.

Ezek után nézzük a mezőnyt!

Canon CanoScan D1250 U2F SE

USB 2-es csatolója a kis képeknél nem sokat gyorsít, mert minden szkennelés előtt meg kell várni, amíg a lámpája bemelegszik.

A gyors adatátvitel jótékony hatása A/4-es méretű dokumentumok szkennelésekor vagy 300 dpi-nél nagyobb felbontás használatakor érezhető. Az egyébként vékony fedélbe van beépítve a filmátvilágító lámpa, magát a filmet pedig keretbe kell behelyezni. A szkenner ellenőrzi a keret pozícióját és figyelmeztet, ha nem jó helyen van. Nehézkesen, egyesével lehet filmről szkennelni, és kellőképpen lassú is a folyamat.

HP ScanJet 3570c: lehet egy diafeltéttel több?

A fedélnek a csuklópánt felé eső vége meg van törve, így vastag tárgyat is alá lehet rakni. Ez a törés viszont nem tűnik masszívnak, a fedél teljesen felnyitva túlságosan hátrahajlik, megterhelve a második pántot. A fedél nem vehető le, mert abba építették a filmlámpa vezérléséhez és tápellátásához a vezetéket.

A készülék minősége jó, bár a szürkeárnyalatok megkülönböztetése nem erőssége. Negatívot jól szkennel, a színeket jól fordítja át, az azonban látszik, hogy nem érdemes 1200 dpi-s

felbontás fölé menni. A filmkeret kialakítása olyan, hogy nem kell rövidebb darabokra vágni a tekercset, mert kétoldalt kivezetve szépen egyesével át lehet húzni a gépen.

Canon N670U

Kifejezetten vékony és könnyű szkenner – karcsúsága a CIS olvasóműnek tudható be. A CIS-nek köszönhetően nem kell hozzá tápegység sem, mert az energiát az USB kábelen keresztül kapja. A gyorsnézet és a végső beolvasás sebessége között kevés különbség van, ami annyit jelent, hogy a gyors-nézethez az átlagosnál lassabban jutunk hozzá. A végső beolvasásban azonban van nála is lassabb gép.

Umax Astra 4700: a mezőny leggyorsabbja

Elméletileg a CIS gyengébb minőséget produkál, mint a CCD-s olvasómű – mégis, mint az már többször kiderült, egyáltalán nincs miért szégyenkeznie. Valószínűleg a CIS technológia utolérte a SOHO termékekben alkalmazott CCD megoldásokat.

Az is kellemes, hogy nincs zár az olvasófejhez, amit a felhasználó előszeretettel felejt el kikapcsolni használat előtt, illetve bekapcsolni szállításhoz. Egyszerű kezelhetősége és kis helyigénye miatt nagyon jól megfelel alkalmi szkennelési feladatokra, webszerkesztés támogatására.

Epson Perfection 1260

Ez az 1200 dpi felbontású szkenner egyszerűen, könnyen kezelhető. Vezérlőprogramjának alap üzemmódja mindent automatikusan csinál.

Első lépésben „megnézi", mit akarunk beolvasni, kijelöli a hasznos területet, elvégzi a megfelelő beállításokat (felbontás, korrekciók), és máris a célprogramban van a kép. Ha az így kapott kép nem megfelelő, akkor a teljesen automatikus módot kikapcsolva kézzel is vezérelhetjük a szkennelést.

Genius ColorPage HR6X

A Genius kínálatában netes szkennerként szerepel ez a típus (a Genius talán az egyetlen gyártó a mezőnyben, amelyik reálisan értékeli készüléke képességeit). A berendezés közepes sebesség mellett kissé világos képet olvas be. A szkennelési terület hosszabb éle mentén maximális felbontásban színes csíkozódás tapasztalható, ami főleg a sötét képrészleteknél feltűnő. Ugyanez a csíkozódás már sokkal feltűnőbb film szkennelésekor. A kapott kép tanulmányozásakor kezdett bennem érlelődni a gyanú, hogy valószínűleg hibás a tesztelt szkenner, hiszen elképzelhetetlen, hogy a gyártó ilyen minőséggel bocsássa piacra a készüléket. Kár érte, mert egyébként nem teljesítene rosszul.

Genius ColorPage HR7X Slim

A legújabb, legmodernebb Genius szkenner. Olvasófejének zárja automatikusan kinyílik, ha letesszük az asztalra a gépet, ugyanis a gép aljából kinyúló pöcök végzi a reteszelést és oldást. A szkenner elején öt nyomógomb található, ezek egyből a hozzájuk rendelt műveletet – e-mail, másolás, faxolás, file-ba stb. – indítják, miután beolvasták a képet. Ehhez a szkennerhez asztali állványt mellékelnek, amiben élére állítva lehet tárolni, és csak használatkor kell levenni – ez persze igazán akkor kényelmes, ha üzembe helyezéskor nem kell bíbelődni a kábelekkel.

Film szkennelésekor megfigyelhető az átlagosnál nagyobb optikai felbontás előnye, bár a kapott kép még mindig messze van a tökéletestől. Már csak azért is, mert a szkennelőprogram nem tudta megtalálni a megfelelő fehéregyensúlyt, ezért minden enyhén kékbe hajlik, a nagyon fehér területek pedig beégnek. Az egész kép kontrasztszegény.

A Genius, hasonlóan más gyártókhoz, mindegyik készülékéhez ugyanazt a szkennervezérlő programot adja. Ez a program nevezhető a szkennerei egyetlen negatívumának. A kevés ízléssel kialakított felület fix méretű. Vannak rajta mindenféle kisebb-nagyobb nyomógombok, de a lényeg, a gyorsnézet viszonylag kevés helyet kapott. Ha például pontos kijelöléshez ránagyítunk a képre, akkor már csak folyamatos görgetéssel nézhetjük meg a szükséges részeket. A gyorsnézet ablakát két oldalról három-három kis kép fogja közre, ezek a gyorsnézet különböző világosságszintre beállított változatait tartalmazzák. Ha rákattintunk valamelyikre, az kerül középre, körülötte most ennek a változatait láhatjuk. Mivel már a gyorsnézet is eleve kicsi, a változatok gyakorlatilag értékelhetetlenek, így fényképeknél már nem lehet érdemlegesen használni ezt a lehetőséget. Kár, hogy a fix képalapú felület oltárán feláldozták a használhatóságot és kezelhetőséget. Egy egyszerű, de jól kezelhető felület sokat lendítene a lapolvasón.

HP ScanJet 3500 és 3570c

Umax AstraSlim: erősödhetne még

A két készülék között gyakorlatilag csak a 3570c fedelébe épített filmátvilágító és filmcsíktartó jelent különbséget. A szkennelőszoftver illeszkedik a HP-nál

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Canon CanoScan D1250 U2F SE	Canon CanoScan N670U (VÁSÁRLÁS AJÁNLAT)	Epson Perfection 1260	Genius ColorPage HR6X	Genius ColorPage HR7X Slim
Webcím	www.canon.hu → Termékek	www.canon.hu → Termékek	www.epson.co.uk /sohoprod/imaging /scanner/perf1260 /index.htm	www.genius.hu /szkenner.htm#hr6a	www.genius.hu /szkenner.htm#hr7x
Műszaki adatok					
Olvasófej típusa	CCD	CIS	CCD	CCD	CCD
Optikai felbontás	1200x2400 dpi	600x1200 dpi	1200x2400 dpi	600x1200 dpi	1200x2400 dpi
Belső színmélység, színes/monokróm	48/16 bit	48/16 bit	48/16 bit	48/16 bit	48/16 bit
Külső színmélység, színes/monokróm	24/8 bit	24/8 bit	24/8 bit	24/8 bit	24/8 bit
Szkennelhető felület	220x300 mm	220x312 mm	202x305 mm	220x300 mm	220x300 mm
Csatoló	USB 2.0	USB 1.1	USB	USB	USB
Diafeltét	●	❍	opcionális	●	●
A készülék maximális hossza munkakész helyzetben, csatlakozókkal	50 cm	43 cm	48,5 cm	48 cm	47,5 cm
Méret	257x460x61 mm	256x385x34 mm	278x438x67 mm	265x435x73 mm	265x435x73 mm
Melyik operációs rendszerhez mellékeltek meghajtóprogramot?	Windows	Windows, Mac OS	Windows, Mac OS	Windows	Windows
Magyar nyelvű kezelőprogram	❍	❍	●	❍	❍
Mellékelt szoftverek	Adobe PhotoShop Elements, ArcSoft PhotoBase, PhotoRecord, ScanSoft OmniPage	ScanSoft OmniPage Pro 9.0, ArcSoft PhotoStudio 2000, ArcSoft PhotoBase	ArcSoft PhotoImpression 4, Presto! PixExpress	Newsoft Presto! PageManager, Newsoft ImageFolio, Bridgewell Page abc, Newsoft Mr. Photo, Abbyy Fine Reader, I.R.I.S	Newsoft Presto! PageManager, Newsoft ImageFolio, Bridgewell Page abc, Newsoft Mr. Photo, Abbyy Fine Reader, I.R.I.S
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	Canon Hungária ✆ 465-8020	Canon Hungária ✆ 465-8020	RA-Trade ✆ 06-23-502-802	Fan IT ✆ 239-7020	Fan IT ✆ 239-7020
Webcím	www.canon.hu	www.canon.hu	www.ratrade.hu	www.genius.hu	www.genius.hu
Ár (bruttó)	69 362 Ft	25 612 Ft	39 990 Ft	27 830 Ft	45 224 Ft
Mérési eredmények					
A/4-es dokumentum gyorsnézete	14 s	20 s	16 s	20 s	18 s
A/4-es dokumentum szkennelése, fekete-fehér, 200 dpi	30 s	23 s	29 s	25 s	25 s
A/4-es dokumentum szkennelése, szürkeárnyalatos, 200 dpi	29 s	24 s	30 s	26 s	26 s
Fénykép szkennelése, színes, 300 dpi	20 s	22 s	17 s	19 s	21 s
Fénykép szkennelése, szürkeárnyalatos, 300 dpi	20 s	6 s	17 s	13 s	15 s
PC Magazin értékelése					
Minőség	80 pont	78 pont	71 pont	80 pont	75 pont
Sebesség	178 pont	229 pont	188 pont	192 pont	186 pont
Felszereltség	124 pont	120 pont	112 pont	120 pont	116 pont
Súlyozott végeredmény (60% minőség, 20% sebesség, 20% felszereltség)	106 pont	103 pont	103 pont	103 pont	98 pont

mostanság dívó forma- és színvilághoz: tetszetős, a kezelése pedig egyszerű.

Néhol azért hibádzik a dolog, az automatikus funkciókon még lehetne igazítani kicsit. Például filmcsík szkennelésekor is 200 dpi felbontást állít be a program, ami nyilvánvalóan nem elégséges.

Ha nagyítunk a gyorsnézeten, újra beolvassa a kijelölt területet, nagyobb felbontással.

Ez előnyös lehet, ha precíz kijelölést szeretnénk végezni, viszont hosszadalmasabb lesz a procedúra. Még szerencse, hogy csak az első szkennelés előtt melegíti körülbelül 1 percig a lámpát, utána viszont kifejezetten gyors.

A 3570C filmcsíkszkennelési procedúrája elég hosszadalmas.

A tekercsben tárolt filmet sajnos szét kell szabdalni három képkockás darabokra. Egy csíkból egyszerre csak két kockát lehet látni, szkennelni pedig csak egyet. Persze ki lehet jelölni egybe mindkét látható képkockát, de a közöttük lévő elválasztó csík károsan befolyásolja az automatikus korrekciót.

A maximális felbontás éppen elégséges minőségű képet produkál.

A negatív film átfordítását is elfogadhatóan végezte el.

Kicsit meglepő, hogy a 3500-as minősége néhány ponton jobb a 3570-énél, például a szürkeárnyalatok és a színek visszaadásánál.

A HP saját alkalmazásokat is mellékel a szkennereihez, például a HP fényképalbum-készítőt, amivel CD-re lehet rendezni a beszkennelt fényképeket.

Az albumnak címet lehet adni, aláfestő zenét lehet választani hozzá.
A program végül VideoCD-t készít, amit asztali DVD- vagy VideoCD-lejátszón is meg lehet nézni. Ekkor a felbontás persze nem lesz ugyanaz, mint számítógépen vagy nyomtatáskor, viszont kárpótolhat bennünket a nagy kép(ernyő)méret.

Umax AstraSlim

Ez a lapolvasó CIS érzékelőt használ, ezért nagyon könnyű és vékony. Mint ahogy azt a CIS szkennereknél megszokhattuk, nincs külső tápegysége. A Canon N670U-nál lassabb, a beolvasott kép pedig enyhén sötétebb árnyalatú a kelleténél, ez meg is látszik a szürkeárnyalatok beolvasásánál. Azt, hogy főként dokumentumszkennelésre használható, az is jelzi, hogy nem mellékelnek hozzá képszerkesztő alkalmazást, „csak” a Readiris 5.0 karakterfelismerőt.

Umax Astra 4700

A nagyobbik Umax a sebesség bajnoka, USB 2.0-s csatolójának és az ehhez igazított olvasóműnek köszönhetően

	HP ScanJet 3500	HP ScanJet 3570c	Umax Astra 4700	Umax AstraSlim
	www.hpshop.hu /category.my?idt=105	www.hpshop.hu /category.my?idt=105	❍	❍
	CCD	CCD	CCD	CIS
	1200x1200 dpi	1200x1200 dpi	1200x2400 dpi	600x1200 dpi
	48/16 bit	48/16 bit	48/16 bit	48/8 bit
	24/8 bit	24/8 bit	48/16 bit	48/8 bit
	220x300 mm	220x300 mm	220x300 mm	218x301 mm
	USB	USB	USB 2.0	USB
	opcionális	●	opcionális	❍
	53 cm	53 cm	48,5 cm	45,5 cm
	300x500x67 mm	300x800x85 mm	274x447x61 mm	260x405x40 mm
	Windows, Mac OS	Windows, Mac OS	Windows, Mac OS	Windows
	●	●	●	●
	HP Fénykép és Képszerkesztő, I.R.I.S., Hemera Jigsaw Puzzler & CD Design Creator	HP Fénykép és Képszerkesztő, I.R.I.S., Hemera Jigsaw Puzzler & CD Design Creator	Abbyy FineReader 5.0 Sprint, MGI PhotoSuite III SE, PaperCom Document Manager, Ulead Photo Express 3.0	Readiris 5.0
	HP Magyarország ✆ 382-1111	HP Magyarország ✆ 382-1111	Origami System's ✆ 431-3450	Origami System's ✆ 431-3450
	www.hp.hu	www.hp.hu	www.origamisystem.hu	www.origamisystem.hu
	25 300 Ft	45 300 Ft	37 990 Ft	19 990 Ft
	10 s	9 s	9 s	23 s
	17 s	18 s	13 s	29 s
	19 s	20 s	13 s	31 s
	22 s	22 s	9 s	32 s
	13 s	12 s	9 s	15 s
	87 pont	74 pont	68 pont	63 pont
	242 pont	250 pont	365 pont	151 pont
	108 pont	116 pont	108 pont	96 pont
	111 pont	103 pont	105 pont	82 pont

jóval gyorsabb a többieknél, még a Canon D1250 U2F-nél is. Az A/4-es gyorsnézetet kevesebb mint 10 másodperc alatt húzza be, és 200 dpi-ben a teljes oldal beolvasásához is elegendő 13 másodperc, egy színes fényképet pedig 9 másodperc alatt digitalizál.
Sajnos a nagy sietségben nem mindig végez alapos munkát, a fekete felé hajló sötét részeket már nem tudja jól megkülönböztetni egymástól, és a hasonló árnyalatok elkülönítésében sem a legjobb.

Mit vegyünk?

A tesztelés során világossá vált, hogy a szkennerek ára jobbára tükrözi az értéküket. A magasabb árhoz mindig társul valamilyen extra szolgáltatás, jelen esetben a filmszkennelés lehetősége.

Alkalomszerű szkenneléshez, amikor jobbára csak dokumentumokat kell digitalizálni, érdemes a Canon N670U-t választani – egyetlen mozdulattal a számítógéphez csatlakoztathatjuk, könnyű, és gyorsabb, mint a Umax AstraSlim.

Képességei alapján kiérdemelte Vásárlási Ajánlatunkat.

Másik Vásárlási Ajánlatunk az Astra 4700-é. Ez volt tesztünk leggyorsabb szkennere – kár, hogy a színek megkülönböztetésével akadt némi gondja.

A legjobb minőséget jó sebességgel a HP ScanJet 3500 érte el, ráadásul az ára is barátságos, ezért ő érdemelte ki a Tesztgyőztes címet.

Ha mindenképpen szükség van filmszkennelésére, akkor a Canon CanoScan D1250 U2F-et tudom ajánlani a mezőnyből, bár még egyszer hangsúlyozom, ebben a kategóriában a filmszkennelés lehetősége csak szükségmegoldás.

Súlyos téma

Amikor asztali számítógépbe alkatrészeket vásárolunk, vannak olyan elemek, amelyeken lehet takarékoskodni – az ésszerűség határain belül –, és vannak olyanok, amelyeken elméletileg nem szabadna. Bár ezt sokan tagadják, vagy egyszerűen nem látják be, a tápegység mindenképpen az utóbbi kategóriába tartozik.

Rixer György

Plasztikusan szemléltetve: ha olcsóbb CD-olvasót veszünk a gépünkbe spórolási célzattal, az legfeljebb ott fog visszaütni, hogy hangosabb lesz, lassabban olvassa az újraírt lemezeket stb., mint a drágább, egyben márkásabb és jobban teljesítő társai – egyszóval közvetlen anyagi kárunk nem származik ebből a takarékoskodásból (a CD-k robbanása miatt inkább okolható a lemez gyenge nyersanyaga vagy a meghajtó értelmetlenül nagy fordulatszáma, mintsem egy CD-olvasó noname volta). Ha azonban noname tápot vásárolunk, akkor azzal azt is vállaljuk, hogy a pár ezer (na jó, néha tízezer) forintos megtakarítás később esetleg sok tízezres veszteségbe fordul át. A legolcsóbb tápokban ugyanis semmiféle védelem sincs a tápkábelek végén megjelenő feszültségek veszélyes mértékű megugrása ellen. És ha a táp elszáll, nagy az esélye, hogy magával ránt néhány további alkatrészt, illetve sokszor a merevlemez(ek) tönkremenetelével értékes adataink is pillanatok alatt füstté válnak.

Bár az lenne az ideális, ha mindenki megfelelő mérőműszerrel és tudással felvértezve indulhatna tápegységet vásárolni, ám ennek híján is van néhány sarokpont, amire támaszkodhatunk e kritikusnak minősíthető részegység megvásárlásakor. Mi most Bertha János szerviztechnikus e téren szerzett többéves tapasztalatára és segítőkészségére támaszkodva megosztjuk olvasóinkkal a „Tápvásárlási 1x1-et”.

A lényeg: név és tömeg

Miután kiókumláltuk, milyen szabványú és névleges teljesítményű tápegységet akarunk vásárolni (A rendszer lelke – PC Magazin, 2002/1/84), megcélozzuk a sarki hardverboltot, hogy megvegyük a vasat. Csakhogy már itt meg kell állnunk pár szóra!

Jó pár tápegységgyártó cég szeret zsonglőrködni a névleges teljesítményt jelölő számmal, amely a tápra ragasztott adattáblán jelenik meg. Személyes – rossz – tapasztalatainkon túl egy közismertségnek örvendő nemzetközi hardveres oldal cikke (www.tomshardware.com/howto/02q4/021021/index.html) is meggyőzött minket arról, hogy a 300 W-os tápegységek olykor alig képesek stabilan többet leadni 200 W-nál. Ez pedig édeskevés, legalábbis a saját kategóriájában. Ezek a tápegységek persze nem a neves gyártóktól kerülnek ki. A legtöbb esetben, azaz a középkategóriában a névleges teljesítmény közelében képesek leadni a tápegységek, alig maradnak el a megadott értéktől. A prémium kategóriában pedig inkább – olykor nem kismértékű – túlteljesítés a jellemző.

Egy Enermax tápegység belseje

Ezért is lutri olcsó, noname tápegységet venni, ugyanis kevés támpontunk van azzal kapcsolatban, valójában hány wattból gazdálkodhatnak gépünk alkatrészei. „Szerencsésebb” esetben a túlmatricázott tápegység csak a rendszer instabilitását okozza, rosszabb esetben a túlterheléstől elszállhat a tápegység – és mint ahogy fentebb írtuk, vele együtt jó pár részegység. A rossz minőségű tápegység itt is hatalmas hátrányban van, ugyanis a jó minőségű társaiban van olyan áramkör, amely túlterhelés esetén kiad egy egyszerű „shutdown” (leállítás) parancsot, amivel megakadályozza a tápegység és a gép egyéb alkatrészeinek fizikai károsodását. (Persze itt is előfordulhat károsodás vagy adatvesztés, ha például a shutdown parancs mondjuk éppen merevlemezre írás közben érkezik. Amellett, hogy ezt a merevlemez nem szereti, minden elmentetlen adatunk elvész.) A rossz minőségű tápegység is „shutdownol”, csak ő ezt látványosan, füsttel, szaggal és egy életre szólóan – de legalábbis szervizelésig – teszi.

Most pedig a gyakorlatról. Miből lehet megállapítani műszeres mérés nélkül, hogy egy adott tápegység jó, közepes vagy éppen gyenge minőségű? Alapvetően két jellemzőből: gyártójának nevéből (ami egyben közvetetten hozza magával az árat mint harmadik tényezőt) és a tömegéből.

Először lőjük ki a közvetett tényezőt, az árat. Olykor csalóka lehet (nem csak a tápegységeknél): a drága nem feltétlenül jó, ám a jó cuccok általában drágák. Egy rövidke, a neten közzétett tanulmány (www.compute-aid.com/atxspec.html) szerint egy, csak jó minőségű és megfelelő mennyiségű alapanyagból összeszerelt 300 W-os, ATX-es tápegység anyagköltsége 28 USD, ami mintegy 7 ezer forint. Ha ehhez hozzávesszük a bérköltséget (ez Tajvanban mondjuk minimális), a szállítás és raktározás költségeit, illetve a forgalmazó hasznát, akkor azt lehet mondani, hogy igazán minőségi 300 W-os ATX tápegységet nem lehet nettó 10 ezer forint alatt a kiskerek polcaira varázsolni.

Nézzük a tömeg kérdését. Ha megemelünk egymás után két, azonos névleges teljesítményű tápegységet, egy minőségit és egy olcsót, jól érzékelhetjük, hogy a minőségi táp nehezebb. Ennek oka könnyen levezethető. A drágább megoldásokban benne van az anyag – ahogyan a Mercikbe is belerakják a stuttgartiak azt, ami kell. A minőségi tápegységben nagyobbak a tekercsek, több és nagyobb kondenzátort találunk benne, emellett minden ellenállás és szükséges vezérlő és védelmi áramkör ott van a helyén, olykor redundáns módon is. Ráadásul a minőségi tápegységekből több tápkábel indul ki, és ezek általában hosszabbak, mint az olcsóbb fajtáknál. Továbbá a minőségi modelleken a második ventilátor is növeli a tömeget – és még sorolhatnánk. (A fentiekben elmondottakat alátámasztó cikk

info

- www.enermax.com.tw/main.htm
- www.seventeam.com.tw
- www.chieftec.com

olvasható a márka–ár–tömeg–névleges teljesítmény összefüggéséről a következő netcímen: www.directron.com/psu.html.)

Ennek megfelelően nem kell meglepődni, ha egy noname 300 W-os táp ugyanannyit nyom, mint egy brand 250, netán 235 W-os. Azt persze szinte bizonyosra vehetjük, hogy bár a címkéjükön más érték szerepel, a kétféle tápegység gyakorlatban kimért, maximálisan leadott teljesítménye mégis közel azonos lesz, de a neves gyártó terméke ezenfelül magasabb biztonságot is nyújt.

Végül beszéljünk a legegyszerűbb módszerről, amellyel biztonságosan ki lehet választani a megbízható tápegységeket. Ez pedig a márkanév, azaz gyártó alapján történő vásárlás. Mi most Bertha János, illetve saját ismereteinkre alapozva felsorolunk néhány gyártót, amelyek tápjaiban tapasztalataink szerint minden további nélkül meg lehet bízni: Enermax, Chieftec, Seasonic, Meridian, ATNG, Seventeam. Meg kell említeni a Deltát, amely elvileg nem forgalmaz retail csatornákban, hanem csak a nagy OEM-építőknek – Dell, HP stb. – szállít.

A felsorolt gyártók tápegységei mögött a minőség mellett még ott áll a noname tápoknál szokásos egy évnél hosszabb garancia – például az Enermaxnál 3 év, a Chieftecnél élettartam-garancia stb. –, illetve a kártérítés behajtásának a lehetősége. Természetes ugyanis, hogy a legjobb anyagokból felépülő, körültekintően gyártott és meózott készülékekből is menthetetlenül el fog szállni olykor-olykor egy-egy darab (persze sokkal ritkábban, mint noname társaik közül). Ilyenkor aztán a neves gyártók – nem emberbarátságból, hanem presztízsféltés okán – nemcsak a tépegységet cserélik ki garanciálisan, hanem megtérítik a forgalmazón keresztül a felhasználónak a számítógépben a táp által okozott egyéb károkat is. Persze elveszett adataink értékét ezek a cégek sem fogják megtéríteni – bár Amerikában talán emiatt is lehetne pert indítani.

A processzorgyártók és olykor az alaplapgyártók is közzétesznek listákat, hogy termékeikhez mely gyártók tápegységeit ajánlják. Ezek a listák is tekinthetők irányadónak – ám egyben fenntartással kezelendők, főleg a kevésbé ismert alaplapgyártók esetében. Például igencsak meglepődtem, hogy az AMD Athlon XP processzorhoz ajánlott tápok sorában (www.amd.com/usen/Processors/DevelopWithAMD/0,,30_2252_869_4348^4376,00.html) feltűnik a KME, amelynek termékeiből a szerkesztőségben bő egy hónapon belül kettő is kipurcant két különböző konfigurációban. Azt, hogy ezek gyenge minőségűek, Bertha János tapasztalatai is alátámasztották. További – vásárlástól elriasztó – támpont, ha egy adott gyártónak nincs saját weboldala, avagy annak kivitelezése az óvodai HTML-szakkör színvonalát hozza.

Egyéb „apróságok”

Néhány további adalék a témához. Először is miért jó nekünk, ha két ventilátor van a tápegységen, illetve ha a dokumentáció (ilyen is csak a neves gyártók termékeihez jár) szerint „fan control” áramkört is építettek a szerkentyűbe?

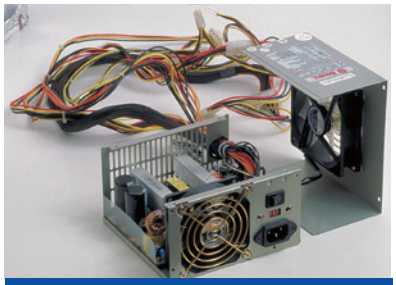

Két ventilátor jobb, mint egy

A normál asztali PC-kbe szánt tápegységek (235–400 W) esetében már az egyventilátoros megoldás (melyhez a táp házán vágott légbeömlő nyílások társulnak) sem igazán a tápegység melegedő alkatrészeinek hűtését szolgálja. Erre a célra ott vannak a tekercsek két oldalán elhelyezett hőelvezető bordák. A ventilátor az ATX specifikációknak megfelelően elsősorban a számítógépházon belüli levegőkeringetésért felelős, és csak másodlagos feladata, hogy hűtse a tápot. A tápon található perforációkon keresztül behúzza a gépházban található, a környezetnél melegebb levegőt, és azt kifújja a gépből. Ha ez az egy szem ventilátor nem lenne meg minden tápegységben – lényegében kötelező jelleggel –, akkor sok lezárt, rendszerventilátor nélküli konfiguráció bizony haldokolna a túlmelegedéstől. Két ventilátorral (melyek közül a gépház felé eső szívó hatást fejt ki) hatékonyabb ez a légcserélő folyamat. A második ventilátor kivált egy hasonló méretű rendszerventilátort.

A fan control áramkör hőmérséklet-érzékelővel (a tápegység házán belül található termisztorral) együttműködve fejti ki zajcsökkentő hatását. Amint azt mindenki tudja, minél magasabb fordulatszámon pörög egy adott ventilátor, annál zajosabb.

Ha a fan control a hőmérséklet emelkedését észleli (azaz közvetett módon a tápegység, illetve a gépházon belüli levegő melegedését érzékeli), automatikusan magasabb fordulatszámra kapcsolja a ventilátort, hogy az gyorsabban szállítsa a levegőt, és így csökkentse a gépházon belüli levegő hőmérsékletét. Amikor a hőmérséklet alacsonyabb szintre süllyed, a ventilátor fordulatszáma is csökken. Ez ideális megoldásnak látszik, ugyanis ha például csak szöveget szerkesztünk – és egy zajos gép csak zavarna a munkában –, akkor halk a tápegység, hiszen a gép erőforrásainak terhelése minimális. Ellenben ha játszunk egy 3D-s játékkal, akkor a rendszerterhelés, ezáltal a ventilátor fordulatszáma is nő, ám játék közben kit érdekel a kicsivel magasabb zaj, úgyis elnyomja fegyvereink ropogása...

Ha van rá lehetőségünk, érdemes aktív PFC-vel (Power Factor Correction) kiszerelt tápegységet vásárolni. Aktív PFC esetén a legkisebb az átalakításkor veszendőbe menő energiamennyiség, ezért ez a leggazdaságosabb megoldás. Ráadásul az aktív PFC esetében nem kell arra ügyelnünk, hogy milyen elektromos hálózat van alattunk, ugyanis például az Enermax tápoknak ez a részegysége automatikusan képes igazodni a 90–265 V-os tartományon belül a hálózati feszültséghez. Ez itthon akkor jön jól, ha a körzetünkben gyakran ingadozik a hálózati feszültség, ugyanis ebben az esetben az aktív PFC folyamatosan korrigál (persze a nagyon durva tüskék és a rövid áramkimaradások ellen ez az áramkör sem véd). Végül az aktív PFC képes arra, hogy érzékelje, melyik tápcsatlakozókra, illetve tápvonalakra nem került „fogyasztó”, és intelligens módon el tudja osztani a kimenő teljesítményt azokra a helyekre, ahol szükség van rá.

A tekercs

Végül nem javasoljuk olyan ATX-es tápegység megvásárlását, melyen nincs hálózati kapcsoló (0/1 billenőkapcsoló), mert ebben az esetben gépünk csak a tápkábel kihúzásával áramtalanítható, ami nem nevezhető professzionális megoldásnak.

* * *

Nagyon reméljük, hogy cikkünk sok jövőbeni rendszerösszeomlást, kiégést és adatvesztést előz meg, valamint sok olvasónk ráébred arra, hogy nem kidobott pénz, ha márkás, minőségi tápegységbe fektet.

Melyiket szeressem?

Mivel éppen nagy konfigurációtesztek zajlanak mifelénk, igyekeztünk kerülni az azokban fellelhető géptípusokat. Azért senki ne számítson Apple vagy Silicon Graphics megoldásokra, de megpróbáltunk kissé elvonatkoztatni a játék–munka, Intel–AMD vagy Nvidia–Ati párbajtól.

Győri Ferenc

A már említett játékra és munkára szánt alapmodelleket eléggé kiveséztük már a két tesztben, ezért a hagyományos számítógéppuzzle elmarad. Ezzel lemaradásainkat is pótoljuk kissé, ugyanis két, olvasóink által beküldött feladatra igyekeztünk megoldást találni két cég segítségével.

Az első kérés egyik zenekedvelő olvasónktól jött. Nagy örömünkre nem ez az első hasonló felvetés, úgy tűnik, egyre többen kezdik kihasználni a számítástechnika előnyeit a kreatív művészetek terén is. A zeneszerzés és a korábbi felvételek digitalizálása volt a fő feladatkör, ezért először megfelelő hangkártyát kellett találnunk, majd köré építeni olyan konfigurációt, ami 1-2 évig megfelel erre a munkára. Ebben a Hardvercomp szakemberei segítettek.

Az első lépés a processzor kiválasztása volt. Mivel a kérésnek megfelelően igyekeztünk komolyabb kompromisszumok nélküli, de elfogadható árú konfigurációt építeni, hamarosan kikötöttünk az AMD választékánál.

Ehhez alaplapnak az MSI KT333-as lapkakészletű KT3-Ultra2 modelljét választottuk – amit ezúton ajánlok barátomnak, Fierynek, hogy lássa, nem vagyok én galád ember, aki gyűlöli a rendes dolgos MSI KT3-Ultrákat. Ennél persze többet nyomott a latban, hogy a lap remekül bővíthető, stabil, modern, és a 3 év garancia is kifejezetten jól hangzik. A rá integrált 6 csatornás Realtek hangvezérlőt pedig ki lehet kapcsolni.

És akkor jöjjön bele a processzor! Az AMD XP 1800+ ára alapján remek választás, erejéből pedig bőven futja zenekódolásra, sőt ahogy olvasónk sejtette is, játékra és DVD-zésre is alkalmassá teszi a gépet. Hűtéséről a hazánkban is egyre népszerűbb Spire egyik csöndesebb modellje gondoskodik. A hűtő erősebb processzorokkal is boldogul, így nem kell félni a viszonylag alacsony fordulatszámtól, de attól sem, hogy a ventilátor kerregése megzavarja a zeneszerzést. Memóriából ugyan elégnek tűnt a 256 Mbyte, de mániám, hogy abból minden alapszint feletti munkához több kell, így végül kiharcoltam fél gigányi 333 MHz-es Samsung memóriát. A sebességére aligha lesz panasz, és hamar eljöhet az az idő, amikor egy bonyolultabb zenemű digitális megalkotásához nagyon jól fognak jönni a tartalék megabyte-ok.

A levélből következtetve a gépnek nem elsődleges célja a játék, de még csak harmadlagos sem, így nem erőltettük az erősebb 3D-s kártyákat. Másrészről viszont úgy tűnt, nem kifejezett bűn, ha egy-egy játék elfut az összeállításon, így mellőztük a nagyon olcsó, ám csak 2D-ben használható kártyákat, és egészséges kompromisszumként megállapodtunk egy GeForce4 MX440-ben. Ismét MSI termékre esett a választás, részint mert ez volt a leginkább kéznél, részint mert jól bevált, megbízható márka, aminek tudatát ismét csak erősíti a 3 év garancia.

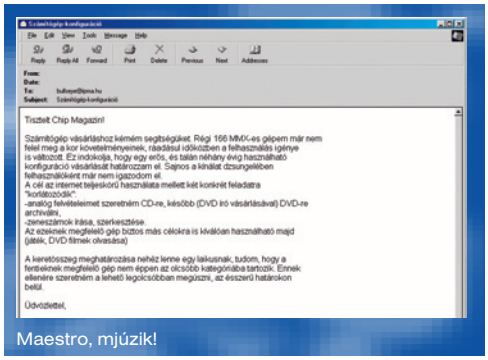
Maestro, mjúzik!

Ennyi előzetes tervezés után eljött az ideje, hogy a hangkártya is bekerüljön az összeállításba. A Hardvercomp emberei a Terratec SoundSystem DMX 6Fire 24/96-ot ajánlották erre a pozícióra. A SoundBlaster Live!-hoz (vagy pláne alaplapi hangvezérlőhöz) szokottaknak meglepően magas árat a rengeteg adat indokolja, amelyekből szégyenszemre nem értek túl sokat. Szerencsére elég volt fellapozni Dvorák kolléga hangkártyatesztjét, amelyben ez a modell kimagaslóan jól szerepelt. Sőt némi barátságos plágiummal élve: „Aki nagyon profi minőségben szeretne mozizni, játszani, zenét hallgatni, és még ezek mellett minőségi felvételeket készíteni, annak jó választás lehet ez a kártya." Ha mindezek után szükség lenne valami győzködésre, könnyen eldöntheti a kérdést a beépített phono preamp, amelyet kifejezetten a régi jó bakelitlemezek jobb minőségű digitalizálásához fejlesztettek ki.

A merevlemez kiválasztásakor gondoltunk a jövőre, a felgyülemlő hangmintákra, dallamokra, demó anyagokra. Persze az is igaz, hogy 80 Gbyte környékén van az a Mbyte-onkénti árhatár, ahol most leginkább megéri merevlemezt venni.

A digitalizált felvételeket, főként a saját készítésűeket érdemes CD-n tárolni, már csak adatbiztonsági okokból is. Ebben sokat segíthet az LG kombó meghajtója. A legújabb modell sebessége sokat nőtt, és remélhetően elektronikája is feljavult az általunk tesztelt régebbi változathoz képest, így teljes sebességen dolgoztathatjuk.

Az internet teljes körű használata kissé túl általános volt, mindenesetre kerítettünk hamarjában egy modemet, aminek segítségével már el lehet lubickolni a hullámokon, és lehet ismerkedni a szakmai oldalakkal. Gyorsabb szörfözéshez persze már szélessávú kapcsolat és ebből adódóan hálózati csatoló kell, de annak beszerzése nem fogja túlsággal megterhelni a költségvetést.

Konfigurációajánlónkban mind az egyes termékeknél, mind a végső árcédulákon a bruttó kiskereskedelmi, illetve nagykereskedők esetében az ajánlott bruttó kiskereskedelmi árat közöljük. A felsorolt árak a piac október végi állapotát tükrözik.

●

Továbbra is várjuk kéréseiket számítógép-konfigurációkhoz a bullseye@ipma.hu címen – feladatkör, monitorméret és keretösszeg megjelölésével.

BakELIT

● DTK 74SBUPFC ház – ATX miditorony, 400 W-os tápegység, három 5,25 colos, két 3,5 colos bővítőhely, két merevlemezhely, USB kivezetés (16 625 Ft)
● MSI KT3-Ultra2 – ATX formátum, Socket A foglalat, Via KT333 lapkakészlet, 333 MHz-es buszsebesség, 1 AGP 4x, 5 PCI kártyahely, 1 CNR, 3 memóriahely (maximum 3 Gbyte DDR memória), UDMA-133 támogatás, Realtek ALC-650 hatcsatornás hangchip, 6 USB 2.0 csatlakozó, 3 év garancia (26 125 Ft)
● AMD Athlon XP 1800+ – 1,53 GHz-es alapórajel, 266 MHz-es busz, 128 Kbyte első-, 256 Kbyte másodszintű gyorsítótár, 3DNow! Pro (23 000 Ft)
● Spire FalconRock CPU-hűtő – Athlon XP 2800+ Thoroughbredig, névleges fordulatszáma 2700 fordulat/perc, maximum 26,5 dBA zajszint (3315 Ft)
● 512 Mbyte memória – két 256 Mbyte-os PC2700-as Samsung DDR modul (36 750 Ft)
● MSI GeForce4 MX440-T – Nvidia GeForce4 MX440 GPU, 270 MHz-es mag- és 350 MHz-es memória-órajel, 64 Mbyte DDR memória, tévékimenettel, 3 év garancia (24 750 Ft)
● Terratec SoundSystem DMX 6Fire 24/96 – hatcsatornás hangkártya, lejátszás és felvétel 24 bit/96 kHz-en, 5,25 colos „front modul”, digitális I/O (8–96 kHz), AC3- és DTS-támogatás, phono preamp, ASIO 2.0 és WDM meghajtó (EWS/EWX technológia), A3D, EAX, midi DIN be- és kimenet (63 125 Ft)
● IBM Deskstar 75GXP merevlemez – 80 Gbyte tárterület, 2 Mbyte-os puffer, 7200 fordulat/perc, ATA-100-as csatoló, átlagos keresési idő 8,5 ms, 3 év garancia (31 315 Ft)
● LG GCC4320B – 32-szeres sebességű írás, 10-szeres újraírás, 40-szeres olvasás és 16-szoros DVD-olvasás, 2 Mbyte-os puffer, ExacLink kiürülésvédelem, átlagos keresési idő 91 ms (25 338 Ft)
● Mercury HPI56SPII – PCI faxmodem, Conexant (Rockwell) lapkakészlet, V.92-kompatibilis, 56 kbit/s letöltési, 33,6 kbit/s feltöltési sebesség (3813 Ft)
● Sony floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os (2525 Ft)
● Logitech Deluxe Access billentyűzet – magyar, PS/2-es (3738 Ft)
● Genius NetScroll+ Eye egér – 3 gomb, görgő, optikai letapogatás, PS/2-es és USB csatoló (3613 Ft)
● Samsung 753S – 17 colos képátmérő, 16 colos valós képátló, lyukmaszk, 0,27 mm-es képponttávolsággal, vízszintes frissítés 30–70 kHz, függőleges frissítés 50–160 Hz, legnagyobb felbontás 1280x1024/66 Hz, ajánlott felbontás 1024x768/88 Hz, 3 év garancia, cseremonitor-akció keretében (40 500 Ft)

bruttó 304 532 Ft

Az alkatrészek DTK házba kerültek, amelyben még akad bőven szabad hely, és a 400 W-os tápegység is kifejezetten bővítéspártinak tűnik. Beviteli eszköznek a Logitech egyik egyszerűbb, ám multimédia gombokkal felszerelt billentyűzetét és a Genius optikai egerét választottuk.

Igyekeztünk nem elrémíteni olvasónkat a túlzott árral, mégis úgy gondoltuk, illő lenne ilyen konfiguráció mellé legalább 17 colos monitort választani. A Samsung 753S már bizonyított szerkesztőségünkben: egyszerű, ám megbízható képminőségű készülék baráti – sőt jelenleg akciós – áron.

Ember tervez...

Bár olvasónk igazán nagyvonalú volt az árhatár tekintetében, ezúttal igyekeztünk kicsit olcsóbb megoldásokat találni – bár kétségtelen, hogy CAD-feladatokra akár

info

- AMD Athlon XP 1800+: http://athlonxp.amd.com/
- Asus P4B533-E RAID: www.asus.com.tw/mb/socket478/p4b533-e/overview.htm
- Extor Picace Defender Pro 600VA: www.extor.hu/picace/defpro.htm
- Genius KB-10X: www.geniusnet.com.tw/product/keyboard/kb-10x.htm
- Genius Netscroll+ Eye: www.geniusnet.com.tw/product/mouse/ns%2Beye.htm
- IBM Deskstar 75GXP: www.storage.ibm.com/hdd/desk/ds75gxp.htm
- Intel P4: www.intel.com/home/desktop/pentium4/
- IPC 1810EM: www.archtec.de/produkte004.asp
- LG GCC4320B: www.lge.com/c_product/catalog/product_list.jsp?ca_code=020205&navigation=1,20,5
- LG GCE-8400: www.lge.com/c_product/catalog/product_list.jsp?ca_code=020202&navigation=1,20,2
- Logitech Deluxe Access: www.logitech.com/index.cfm?page=products/details&CRID=1&CONTENTID=5011&countryid=7&languageid=1
- Matrox Millennium G550: www.matrox.com/mga/products/mill_g550/home.cfm
- Maxtor 6L060J3: www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_plus_d740x_ultra_ata_133/index.htm
- Mercury HPI56SPII: www.kobian.com/pr_fax_int_hpi56spii.html
- MSI GeForce4 MX440-T: www.msi.com.tw/program/products/vga/vga/pro_vga_detail.php?UID=155&MODEL=MS-8866
- MSI KT3-Ultra2: www.msi.com.tw/program/products/mainboard/mbd/pro_mbd_detail.php?UID=341&MODEL=MS-6380E
- Samsung 753S: http://195.70.36.158/termekek/irodai_munka/monitor/termek_sym_753s.html
- Spire FalconRock: www.spire-coolers.com/asp/fcc.asp?ProdID=83
- Target WOP-35PS: www.targetweb.nl/txt/tx60317.htm
- Terratec SoundSystem DMX 6Fire 24/96: www.terratec.com/products/6fire/nav_6fire.htm

Kettőslátás

- Asus P4B533-E RAID – Socket 478 foglalat, Intel 845E lapkakészlet, 533 MHz-es FSB, 1 AGP 4x, 6 PCI kártyahely, 3 memóriahely (maximum 2 Gbyte PC2100-as DDR memória), UDMA-100 támogatás, C-Media CMI8738-MX hatcsatornás hangchip, 6 USB 2.0-s port, UDMA-133-as RAID (41 875 Ft)
- Intel Pentium 4 – 2 GHz-es órajel, Northwood mag, 512 Kbyte belső másodszintű cache, 400 MHz-es rendszerbusz, SSE2 utasításkészlet, Socket 478 foglalat, gyári hűtővel (54 250 Ft)
- 1024 Mbyte memória – két 512 Mbyte-os PC2100-as DDR RAM modul, OEM (39 000 Ft)
- Matrox Millennium G550 – Matrox G550 chip, 256 bites architektúra, DualHead, 32 Mbyte DDR memória, 360 MHz-es RAMDAC, dupla DVI kimenet (30 750 Ft)
- két Maxtor 6L060J3 – D740X sorozat, 60 Gbyte névleges tárterület, 2 Mbyte-os cache, 7200 fordulat/perc, UDMA-133-as csatoló, átlagos keresési idő 8,5 ms (56 000 Ft)
- LG GCE-8400 – 40-szeres sebességű írás, 10-szeres újraírás, 40-szeres olvasás, 8 Mbyte-os puffer, SuperLink, Z-CLV (21 500 Ft)
- 1,44 Mbyte-os floppymeghajtó – OEM (2250 Ft)
- ATX miditorony – három 5,25 colos, két 3,5 colos bővítőhely, két merevlemezhely, 400 W-os Codegen táppal (8625 Ft)
- Genius KB-10X – PS/2-es, 107–112 gombos magyar billentyűzet csuklótámasszal (2125 Ft)
- Target WOP-35PS – optikai egér, két görgő, 5 gomb (kettő programozható), PS/2-es (4500 Ft)
- Extor Picace Defender Pro 600VA – maximális teljesítmény 650 VA, automatikus feszültségszabályozás, túlfeszültség elleni védelem, hálózat- és modemvédelem, elméleti áthidalási idő 10 perc (25 000 Ft)
- IPC 1810EM – 18,1 colos képátló, 0,2085 mm-es képponttávolság, legnagyobb felbontás 1280x1024 képpont, fényerő: 200 candela/m², kontrasztarány: 300:1 (272 500 Ft)

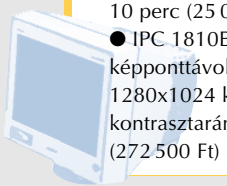

bruttó 558 375 Ft

a megadott összeg tízszerese is könnyedén elköltheto.

CAD-es munkához tulajdonképpen adja magát a Pentium 4–RDRAM párosítás, ám ez alkalommal nem teljesen a CAD-é a főszerep, így a konfigurációt készítő Pentacomp szakértői merész húzással a rugalmasabban használható DDR memória mellett döntöttek. Ennek megfelelően Intel 845E lapkakészletű alaplapot üdvözölhetünk összeállításunk első tagjaként, méghozzá az Asus P4B533-E RAID-et. Olvasónk programfejlesztő, így jó előre igyekeztünk gondoskodni adatai biztonságáról, ezért a RAID vezérlővel ellátott alaplap. Természetesen a lap további tulajdonságait sem érdemes lebecsülni, a P4B533 az Asus egyik legnagyobb sikere: stabil, bővíthető, és kedvez a fölpörgetést kedvelőknek. A processzorfoglalatba 2 GHz-es Pentium 4 került (gyári Intel hűtővel), számítási sebessége vélhetően elég lesz a programozási és tesztelési munkafolyamatokhoz. Bár a kérés ennél jóval szerényebb volt, nem igazán tudtuk megtippelni, mekkora erőforrást igényelnek a majdani programok, ezért úgy döntöttünk: jobb az óvatosság. Memóriából sem akartunk spórolni, így két 512 Mbyte-os DDR266 modult szereltünk a virtuális csatlakozóba. Az alaplap ugyan kezeli a 333 MHz-es memóriákat, de nem sok előnye származna ebből a konfigurációnak. A videokártya választásakor adta magát a Matrox G550. A levélben is szerepelt felvetésként, 2D-ben szép a képe és – ahogy az szintén szerepelt a kérések között – két LCD monitor is rákötheto a megfelelő változatára. 3D-s teljesítményre pedig ez alkalommal nem volt szükség.

Ha már ott az alaplapi RAID csatoló, vétek lenne nem kihasználni. Így került az összeállításba két nagyobbacska Maxtor meghajtó, még a „hagyományos" sorozatból. Új széria ide vagy oda, a D740X sorozat tulajdonosainak sem kell panaszkodniuk a sebességre – főként ha nem tükrözésre, hanem teljesítményfokozásra használják a RAID-et.

Természetesen CD-újraírót is kerítettünk. Az LG 40/10/40-es modelljének sebessége felülmúlja olvasónk már meglévő, középkorú Plextor meghajtójáét, de ha nincs annyi írnivaló, ami a nagyobb sebességet élet-halál kérdéssé teszi, jobban jár, ha nem siet lecserélni egy Plextort...

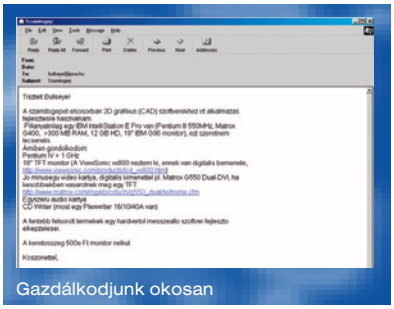

Gazdálkodjunk okosan

Az alkatrészeket OEM miditorony várja, ám a tápegysége már márkás: 400 W-os Codegen. Billentyűzetnek a Genius csuklótámaszos modellje már régi ismerős, de a Target optikai egér is komoly déjà vu élményeket ébreszthet egyesekben. Kis figyelmesség a szünetmentes tápegység, ami ugyan nem atomerőmű, de egy gyors mentéshez elég időt ad, és ami a fő: megvédi a gépet az áramingadozás káros hatásaitól.

Ami az LCD monitort illeti, a Pentacomp szakemberei inkább a hazánkban még kevésbé ismert IPC 1810EM modellt ajánlották. Állításuk szerint a képe éles és tiszta, ráadásul nagyon elegáns multimédia monitor, bőven megéri az árát – főleg úgy, hogy az nagyon kedvező. Ezzel össze is állt egy kisebb munkaállomás. Az 500 ezer forintos határt ugyan átléptük, de mentségünkre szolgáljon, hogy monitorral együtt. Így a félretett pénzből esetleg rögtön futja a második LCD-re.

Forgalmazók adatai

- Hardvercomp ☎ 481-9590, www.hardvercomp.hu
- Pentacomp ☎ 206-5637, www.pentacomp.hu

Sponga Tamás

Dreamcast – ez nem játék

The QNX Dreamcast Project

Néhány ember fantáziáját folyamatosan az izgatja, hogy úgy működtessenek egy rendszert, ahogyan azt gyártói abszolút nem tervezték (sőt néha kimondottan ellenzik). Az utóbbi hónapokban attól voltak hangosak az ilyen témájú híroldalak, hogy a Microsoft játékkonzolán sikerült kikerülni a BIOS-t, és elindítani egy Linuxot. Néhány héttel később pedig már megjelent az első, Xboxra szánt Linux disztribúció. A Microsoft tűzzel-vassal fellép azok ellen, akik a konzolt nem a saját operációs rendszerével szeretnék működtetni.

A nagy konkurens Sony eközben nem foglalkozik azzal, hogy megpróbálkoznak más operációs rendszer futtatásával a Playstationön, sőt saját Linux Kitet is megjelentetett a PS2-höz...

Ami pedig a Segát illeti, néhány kisebb hírben már hallhattunk arról, hogy Sega Dreamcaston is sikerült bootolni Linuxot. Most pedig Jeremy Penner játékkonzolán a QNX 6.2 fut, amin az RC5 kódtörést próbálgatja. Viszonylag kevesen tudják, hogy a Dreamcast operációs rendszere különlegesen módosított Windows CE, ami bootolható CD-ről töltődik be a konzol memóriájába. Jeremy Pennernek pedig a QNX 6.2 SE/PE image töltődik be ugyanilyen automatikusan. Ennyi még nem elég a Linux-hívő segásoknak, így most a hálózati QNX-et futtató Dreamcast hálózatos használatát, illetve más, felhasználói alkalmazások futtatását faragja Jeremy úr.

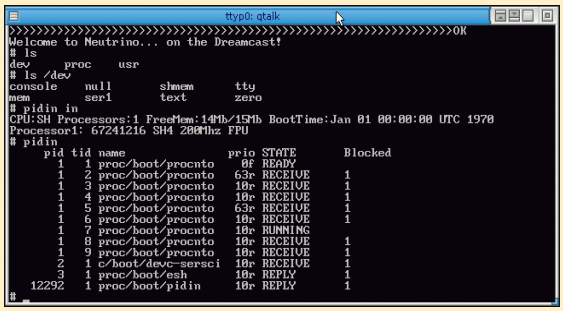

Windows CE helyett QNX fut Sega Dreamcaston

www.astranetwork.com/~jeremy/qnxdc/

Uram, egy próba?

Corel Corporation

A Corel céget legtöbben CorelDraw rajzprogramjáról ismerik, pedig jó néhány nagynevű alkalmazást (és azokat fejlesztő csapatot) felvásárolt a közelmúltban. Évekkel ezelőtt „A szövegszerkesztő" a WordPerfect cég azonos nevű szoftvere volt. Aztán szép csendben lemaradt, sőt szinte eltűnt... Ma a Corel fejleszti a – közben komplett irodai csomaggá bővített – WordPerfect Office programcsomagot. A Corel Beta Team a közelmúltban jelentette be, hogy az irodai csomag 11-es verziója olyan állapotba került, hogy hamarosan elkezdhetik a bétatesztelését, amihez tesztelőket keresnek. Olyanok jelentkezését várják, akiknek van már XML-es tapasztalatuk, hosszú dokumentumokat szoktak szerkeszteni, gyakran állítanak elő PDF file-okat és használnak valamilyen scriptnyelvet (Visual Basic, PerfectScript, Quattro Pro makrók). A Corel másik „szerzeménye" a Painter festőprogram, ennek 8-as verziója szintén hamarosan béta állapotba kerül. A programmal könnyedén lehet valósághű olaj-, akril- és vízfestményeket, krétarajzokat és mindenféle művészi ábrát festeni digitálisan. A Painter 8 béta verziójához szintén keresnek tesztelőket. Elsősorban olyanok jelentkezését várják, akik a konkurens Painter, Adobe Photoshop és Adobe Illustrator alkalmazások használatában járatosak.

Mit tudnak még beletömködni a nyolcasba?

www3.corel.com/cgi-bin/gx.cgi/AppLogic+FTContentServer?pagename=Corel/BetaPrograms/Index

Bétatesztelő kerestetik

Microsoft

A Microsoft rendszeresen kiadja a még támogatott operációs rendszereihez (is) a javítócsomagjait. A felmerülő hibák, biztonsági lyukak mellett e Service Packek a legtöbbször új funkciókat is beépítenek telepítésükkor az adott rendszerbe. A Windows 2000 jelenleg legfrissebb szervizcsomagja a hármas számú. A fejlesztők azonban már egy ideje dolgoznak a Service Pack 4-en, ami most érkezett el a béta állapotba. A cég bétaközpontja most olyan vállalkozó kedvűeket keres, akik az SP4 béta telepítése után rendszeresen beszámolnak tapasztalataikról. Bétatesztelőnek bárki jelentkezhet, aki teljesíti a cég által kiírt feltételeket. A lenti címen lehet jelentkezni, a következő nyilvános adatok megadásával: *Beta ID: Win2000SP4* és *Password: BetaSP4* – illetve az oldalon lévő kérdőív kitöltésével.

www.betaplace.com/
www.microsoft.com/windows2000/downloads/servicepacks/sp4beta.asp

Továbblépés

OpenOffice.org

A Sun StarOffice nyílt forrású változata, az OpenOffice.org stábja minden kis változásról értesíti az érdeklődőket – ellentétben a Sun-féle változattal, ahol keveset lehet tudni a következő verzióról.

Az OpenOffice.org fejlesztői néhány új dolgot építenek be az irodai csomag következő verziójába. A fejlesztői változatban már megjelent a makrórögzítő (Macro Recorder), ami az 1.0.x verzióban egyáltalán nem volt, továbbfejlesztették a lokalizációs támogatásokat, és kicsit átgyúrták a programcsomag grafikus felületét. Konfigurálható szintaktikai kiemelés, jobb billentyűzettámogatás, erős kontrasztú mód, Mozilla 1.0-s címjegyzékek támogatása és számos apróság került még az újdonságlistára.

A linuxos dokumentációk SGML/DocBook formátumát is tudja majd kezelni a következő OpenOffice.org, és képes lesz PDF-ben exportálni, illetve támogatja már a FlatXML és az XHTML szabványt is.

A szövegszerkesztőben és a táblázatkezelőben lehetőségünk lesz függőleges irányú írásra is – ha mindenáron ez a vágyunk.

A fejlesztői változat (build 643) letölthető Linux, Windows és Solaris operációs rendszerek alá, a stabil verzió megjelenésének nincs még pontos dátuma.

www.openoffice.org/dev_docs/source/643/

Vegetálás

Yellowtab, Befaq, Palm

Amióta a Palm megvásárolta a Be Inc-t a pincétől a padlásig, a hivatalos BeOS-vonalról szinte semmit nem lehet hallani. Szerencsére a lelkes önkéntesek hada tovább próbálkozik. A Befaq gárdája megjelentette a BeOS Max Edition 2-t, ami a BeOS PE (Personal Edition) kiegészítőkkel, új eszközmeghajtókkal és fejlesztőeszközökkel stb. kibővített és továbbfejlesztett változata.

A módosításokat kissé megnehezítette, hogy magához a rendszerhez nem igen tudtak közvetlenül hozzányúlni a Befaq munkatársai, mert az operációs rendszer forrásával nem rendelkeznek – azon továbbra is a Palm ül. Arról, hogy a Palm mit kíván tenni a birtokában lévő BeOS forráskóddal, senki nem tud. Pletykák szólnak egy asztali operációs rendszerről, ami a BeOS alapjaira épülne, de arról is lehet hallani, hogy a PalmOS-nél használja fel a cég a volt Be Inc-beli fejlesztők tudását.

Hónapokkal ezelőtt beszámoltunk róla, hogy a Yellowtab nekifogott a BeOS NG fejlesztésének. Noha a Palm nem adta oda nekik (sem) a forrást, az NG fejlesztése nem állt le, ma már béta 2 állapotban van a Zeta fedőnéven készülő új BeOS. Az NG is a BeOS PE-re épül, amihez a YellowTab hozzáad egy halom open source és freeware alkalmazást, valamint átdolgozza a telepítőt, a Trackert stb. Nagyon nagy a titkolózás, de talán még az idén megjelenik a végleges BeOS NG, ugyanis már a lokalizálásán munkálkodnak – sőt a magyarítás egy részét is elkészítették már. A tervek szerint három disztribúció lesz: BeOS NG Home – egy CD-n, 39 dollárért –, BeOS NG Developer Edition – két lemezen, 59 dollárért –, és BeOS NG Deluxe Edition – DVD-n, 79 dollárért, vagy DVD-olvasóval együtt 129 dollárért.

A BeOS NG (Zeta) új telepítőjében válogathatunk a sok-sok kiegészítő közül

- www.befaq.com/
- www.bebits.-com/app/3089
- www.yellowtab.com

Szülinapi meglepetés

OpenOffice.org

Október 14-én volt kétéves az OpenOffice.org. A születésnap nem múlt el meglepetés nélkül – pontosan ezen a napon jelentették meg a Mac OS X-en futó OpenOffice.org irodai programcsomag béta verzióját.

A Mac OS X-en futó változat közvetlenül az OS X11 Window rendszerét használja, így annak fenn kell lenni az Apple operációs rendszerén. A Mac OS X grafikus felületét, az Aquát használó OpenOffice.org azonban még várat magára.

- www.openoffice.org /about_us/birthday2 .html
- http://porting.openoffice .org/mac/

Ingyen, jót

Qualcomm

Amikor valaki levelezőklienst választ – a Windowsba épített Outlook Express helyett –, annak a kényelmes kezelhetőség, nagy tudás, kellemes felület és biztonság mellett sokszor fontos szempont az ár is. Évekkel ezelőtt a Qualcomm Inc. úgy döntött, hogy többféleképpen lehet hozzájutni a Eudorához: ingyen, de cserébe el kell viselni egy reklámcsíkot (hasonlóan az Operához), vagy hirdetés nélkül, de akkor fizetni kell a programért. A harmadik lehetőség a korlátozott tudású Eudora Light használata – ingyen. Ez utóbbi igazán jó húzásnak bizonyult, nagyon sokan kezdték el használni az Eudora Lightot.

Azóta e levelezőklienst a Windowson kívül Mac OS, Mac OS X, PalmOS operációs rendszer alá készítették el. Legfrissebb verziója az idén május végén megjelent 5.1.1, de már régóta folyik az 5.2-es fejlesztése. Az új verzió már a sokadik bétánál tart (felesleges leírni melyiknél, mert mire e sorok megjelennek, már legalább kettővel emelkedik a béták száma...), és ha a következő hetekben nem találnak benne komolyabb hibát, még az év vége előtt megjelenhet a végleges Eudora 5.2.

- www.eudora.com/email /features/index.html
- http://betatester.tin.it /download/eudora.htm

Öregedő op'rendszerek kíméljenek!

Microsoft

A Microsofttól Office irodai programcsomagjának következő verziója, az Office 11 jövő év közepe felé várható. A kód nagy része készen van, a programcsomag bétatesztelését október második felében elkezdték. Az új Office igazodik a redmondi szoftvercég .NET kezdeményezéséhez, azaz teljes mértékben támogatja majd a webalapú szolgáltatásokat. A megszokott Word, Excel, PowerPoint és a többi „apró" összetevő mellett új elem a SharePoint, ami lehetővé teszi majd, hogy ugyanazon a dokumentumon többen is dolgozhassanak egyszerre. A következő Office már tartalmazni fogja a támogatást a Microsoft XDocs, illetve az XML formátumhoz. Ezektől a beépítésektől várja a Microsoft, hogy az üzleti felhasználók szemében komolyan megnöveli irodai csomagja értékét.

Az igyekezet érthető, hiszen már az Office XP eladásai sem hozták azokat a számokat, amiket a szoftveróriás várt. Különböző elemzések szerint az eladások csökkenésének okai között első helyen szerepel, hogy nagyon sokan tökéletesen elégedettek a korábbi Office csomagok tudásával, illetve sok helyen még kis teljesítményű gépet használnak, ezeken a megnövelt erőforrásigényű programcsomag futtatása nem célszerű. Fontos az is, hogy sokan próbálkoznak az újdonságokkal, amik ingyenesek vagy sokkal olcsóbbak a Microsoft Office-nál – OpenOffice-.org, StarOffice stb.

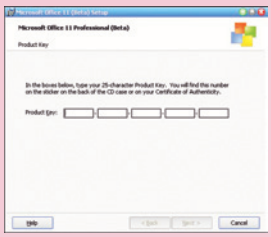

Szinte elfog a nosztalgia...

Az eladásnövelő igyekezet érdekessége, hogy az Office 11 nem fog futni Windows 9x és Me operációs rendszerek alatt, legalább Windows 2000 kell neki, Service Pack 3-mal. Természetesen emiatt elég nagy a felhördülés a levelezőlistákon és a hírcsoportokban.

- www.betaplace.com

IBM

Megjelent a Lotus Notes és Domino 6

Az IBM forgalomba hozta a Lotus Notes és Domino üzenetkezelő és csoportmunka platformjának új, 6-os verzióját, amely több mint ezer új és továbbfejlesztett jellemzővel gazdagodott a korábbi kiadáshoz képest, hatékonyabbá és gazdaságosabbá téve a vállalatok számára az új rendszer üzemeltetését.

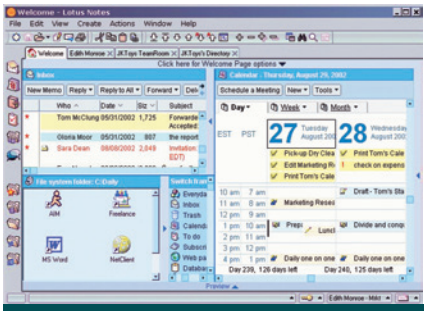

A Lotus Notes és Domino 6 ezzel a személyi portállal köszönti felhasználóját

A Lotus Notes és Domino 6 csökkenti a lemezterület-felhasználást, és minimalizálja a hálózati forgalmat.

Továbbfejlesztették benne a levelek kezelését és archiválását, a naptár- és ütemterv-kezelést, a levelezés naplózását és a levélszemét szűrését.

A Lotus Notes és Domino 6 rendszerek könnyen integrálhatók a meglévő IT-infrastruktúrába, így a beruházások értéke megőrizhető. A J2EE, a Linux és az XML szabványok támogatása kellő biztonságot és rugalmasságot nyújt ahhoz, hogy a Notes és Domino 6 hosszú távon is beépüljön a cégek IT-rendszereibe.

A Lotus Notes és Domino 6 fejlesztése során több ezer, az ügyfelektől és üzleti partnerektől származó visszajelzést használtak fel a több mint egy évig tartó tesztelési periódusban, a Lotus béta programjában.

www.lotus.com/domino6

Microsoft

Életre szóló támogatás

A Microsoft Support Lifecycle néven új programot vezetett be abból a célból, hogy ügyfelei részére egyértelműbben meghatározott szolgáltatásokat biztosíthasson a szoftver- és hardvertermékekhez a terméktámogatási cikluson keresztül. A program keretében szabványossá válnak az egyes termékfajtákra vonatkozó támogatási irányelvek, melyek kiterjednek a kiskereskedelmi forgalomban jelenleg kapható, illetve a Volume License konstrukcióban értékesített termékek többségére és a jövőben forgalmazásra kerülő termékekre egyaránt.

A Support Lifecycle program a támogatási szakaszokat években határozza meg függetlenül attól, milyen gyakorisággal kerülnek piacra az újabb szoftververziók.

Az üzleti és fejlesztői szoftverekre az adott termék forgalmazásának kezdetétől legalább ötéves alaptámogatást biztosít azzal a lehetőséggel, hogy a támogatás az alaptámogatási szakaszt követő további két évre is megrendelhető. A Microsoft tisztában van azzal, hogy a jogszabályok, a piaci viszonyok és a támogatással kapcsolatos igények országonként és ágazatonként eltérőek, ezért igény szerint a meghosszabbított támogatási szakaszt követően is érvényben maradó támogatást biztosít. Minderről bővebb tájékoztatást a Microsoft Magyarország ügyfélszolgálata nyújt. Az otthoni felhasználásra szánt multimédiás szoftver, valamint a hardvertermékekre a Microsoft az adott termék forgalmazásának kezdetétől legalább öt évig biztosít alaptámogatást. Az éves frissítéssel forgalmazott termékekre (például Microsoft Money, Microsoft Encarta, Microsoft Picture It!) hároméves alaptámogatás vonatkozik. Az otthoni felhasználásra szánt multimédiás szoftverek és hardverek esetén nincs meghosszabbított támogatási időszak. A termékekre a vásárlók az alaptámogatáson kívül legalább nyolc éven keresztül online támogatást kapnak. Az egyes termékekre vonatkozó támogatási időszakokkal kapcsolatban a felhasználók a http://support.microsoft.com/lifecycle/ weboldalon kaphatnak tájékoztatást.

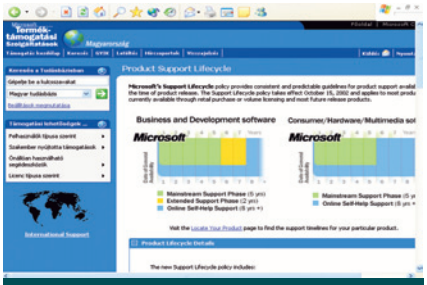

Az otthoni felhasználásra szánt termékekre vonatkozó támogatási időszakokról itt található további információ

Microsoft Magyarország ügyfélszolgálata
☎ 2-MSINFO (267-4636)
msinfo@microsoft.hu
www.microsoft.com/hun/

Citrix

MetaFrame XP felügyelet

A virtuálismunkahely-szoftvereiről és -szolgáltatásairól ismert Citrix Systems bejelentette Citrix MetaFrame XP Management Pack for MOM felügyeleti szoftvercsomagját, amely a Microsoft legújabb hálózati és szervermenedzsment eszközébe, a Microsoft Operations Manager (MOM) 2000-be integrálja a Citrix MetaFrame XP szerverek és szerverfarmok felügyeletét. A rendszergazdák így ugyanarról a MOM konzolról kezelhetik MetaFrame XP szervereiket, melyet Windows-alapú hálózataik felügyeletére használnak. A MetaFrame XP felügyeleti csomag része egy ismeretbázis, amely azonnali hozzáférést biztosít a széles körű MetaFrame XP termékinformációkhoz.

A MetaFrame Windows 2000 szerveren futó verziója

A szintén a felügyeleti csomaghoz tartozó MetaFrame XP Provider for WMI (Windows Management Instrumentation) minden MetaFrame XP felhasználó számára elérhető letöltés formájában a Citrix weboldalról (www.citrix.com /download).

A Citrix MetaFrame XP Management Pack for MOM-ot a Citrix Subscription Advantage programjának tagjai a Citrix Secure Portalról (www.citrix.com/mycitrix) tölthetik le. A floridai Fort Lauderdale-i székhelyű Citrix Systems október végén Citrix Solutions Day címmel konferenciát tartott Budapesten, amelynek médiatámogatója magazinunk volt.

Ondrej Marek, a Citrix regionális marketingigazgatója elmondta, hogy a vállalat 25%-os értékesítési növekedést könyvelhet el a régióban, melynek egyik legerősebb piaca Magyarország. A tanácskozáson így a Citrix legnagyobb hazai felhasználói – a MOL, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, a Fővárosi Földhivatal, a Hitelgarancia Rt. és az UPC Hungary – is beszámoltak a MetaFrame technológia bevezetésével szerzett tapasztalataikról. A Citrix termékeit a Megatrend forgalmazza.

Megatrend Információs Rendszerek ☎ 459-3300
info@megatrend.hu
www.megatrend.hu /citrixsolutionsday

Mumus az ajtó mögött

Új, veszélyes fegyverzetű e-mail féregvírus terjed az interneten, Tanatos avagy Bugbear (Mumus) néven. Az F-Secure cég és a Kaspersky Labs is jelentősnek ítélte a vírus által okozható károkat, és azonnal közreadták a riasztást, a vírus leírását és a soron kívüli vírusadatbázis-frissítésüket.

Csizmazia István

Névváltozatai: IWorm. Tanatos/Bugbear, W32/Bugbear, Tanat, W32/Tanat. A Tanatos beépített trójai (kémprogram) lehetőségekkel bír, többek között a begépelt szöveget (például jelszavakat!) naplózza. A féreg tulajdonképpen egy 50688 byte nagyságú, UPX tömörítésű PE EXE file, így könnyen terjedhet levelek mellékleteként, véletlenszerű file-neveket használva. Megtévesztés céljából több névkiterjesztése is lehet, így az igazi típusa Windows alatt alapesetben el van rejtve. A fertőzött levelek tárgysora és törzse (szövege) is változik, így az nem nyújt igazi segítséget a szűréshez.

A víruskód az Internet Explorer-beli, már sokat emlegetett I-Frame.exploit böngészőhiba felhasználásával megpróbál automatikusan lefutni az Outlook és Outlook Express levelezőrendszerek betekintő ablakában – ez nagyon hatékony módszer a vírusok terjedésére. Ezért mindenkinek javasoljuk, hogy telepítsék, illetve frissítsék Internet Explorerük biztonsági javítását Windows rendszerükön! (➪ www.microsoft.com /windows/ie/downloads/critical/q323759ie /default.asp)

Ha a féreg bejutott a gépbe, változó neveken (például JFMV.EXE) másolja be magát a Windows rendszerkönyvtárba, és létrehozza az őt rendszerindításkor lefuttató registrybejegyzést a *[HKLM\Software\Microsoft\Windows \CurrentVersion\RunOnce]* kulcs alatt. Ugyancsak telepítésre kerül egy kém-komponens, amely a billentyűleütéseinket naplózza, ez is véletlenszerűen kap nevet (például ZLQPUPP.DLL). Két másik, a Bugbear által létrehozott DLL file célja még nem ismert közelebbről, ezekben kódolt adatok vannak. További két file (.DAT típusúak) a Windows gyökérkönyvtárába kerül.

A kártevő megpróbálja hatástalanítani a gépünkre telepített különböző biztonsági – vírusellenes és tűzfal- – szoftvereket, és letiltja komponenseik működését a memóriában. Így ha víruskeresőnk adatállománya a fertőzési kísérlet pillanatában régi, és még nem ismeri a Tanatost, akkor a gép megfertőződhet. Ezért is fontos a rendszeres adatbázis-frissítés – állandó netkapcsolat esetén akár naponta javasolt frissíteni.

Sor.	Százalék	Vírusnév
1.	(72.93)	I-Worm.Klez
2.	(23.62)	I-Worm.Lentin
3.	(0.27)	Win95.CIH
4.	(0.17)	Trojan.Win32.Filecoder
5.	(0.13)	Macro.Word97.Thus
6.	(0.13)	I-Worm.Sircam
7.	(0.11)	I-Worm.Magistr
8.	(0.04)	Macro.Word97.Flop
9.	(0.04)	I-Worm.Cervivec
10.	(0.03)	I-Worm.Hybris
11.	(0.03)	Backdoor.Death
12.	(0.03)	Macro.Word97.Ethan
13.	(0.02)	Win32.FunLove
14.	(0.02)	Macro.Word97.Marker
15.	(0.02)	Macro.Word97.TheSecond
16.	(0.01)	Trojan.PSW.M2
17.	(0.01)	Backdoor.Antilam
18.	(0.01)	Worm.Linux.Slapper
19.	(0.01)	Palm.Phage
20.	(0.01)	Nuker.Win32.Nabber

2002. szeptemberi vírusstatisztika *(Forrás: Kaspersky Lab)*

A trójai komponens a 36 794-es TCP porton hallgatózik, és lehetővé teszi, hogy távolról bejussanak gépünkre, majd azon keresztül a helyi hálózatunkra. A Tanatos ehhez egyszerűen kezelhető webes felületet kínál, ezért veszélyes fegyver lehet kevésbé képzett hackerek (script kiddie) kezében is.

Valamilyen okból – feltehetően programozási hiba miatt – a hálózati terjedési részben a féreg a megosztott hálózati nyomtatókra is elküldi saját másolatát.

Worm.Win32.Opasoft

Névváltozatai: I-Worm.Opasoft, W95/Scrup.worm, W32.Opaserv.Worm, Opasoft, Scrup. Az Opasoft egy 28 Kbyte hosszú Windows PE EXE file-ban terjedő hálózati féreg. Beépített trójai (kémprogram) képességekkel is bír, a helyi és távoli hálózatokon való terjedéshez a Windows NetBIOS szolgáltatását használja.

Amikor a féreg telepíti magát, létrehozza a scrsvr.exe nevű file-t a Windows könyvtárában, és elkészít egy olyan registrykulcsot, amely ezt minden rendszerindításkor lefuttatja *(HKLM\Software\Microsoft\Windows \CurrentVersion\Run ScrSvr = %worm name%)*, majd törli az eredeti file-t.

A féreg ellenőrzi a helyi hálózat IP-címeit, valamint véletlenszerűen választott IP-címtartományokat. Ellenőrzéskor adatokat küld a 137-es portra (NetBIOS Name Service). Megfelelő válasz esetén lefuttatja a fertőzési rutinját. Ez meghatározott SMB csomagokat küld a fellelt IP-címre a 139-es portra (NetBIOS Session Service). Ennek eredményeképpen új program keletkezik az áldozat Windows könyvtárában – scrsvr.exe –, valamint a WIN.INI-be olyan utasításokat ír, amitől a féreg a gép következő újraindításakor végrehajtódik („run=" parancs a [windows] részben). A fertőzés sikerét a C:\TMP.INI file létrejötte jelzi a „master" gépnek.

A trójai rutin megpróbálja frissíteni magát az azóta már leállított www.opasoft .com weboldalról. A hátsó ajtó (backdoor) rész a ScrSin.dat és a ScrSout.dat file-t használja futása során, ezeket erős titkosítással kódolták le. Mivel a www.opasoft. com webszervert időközben kikapcsolták, nem lehetséges több információt szerezni e hátsóajtó-rutin lehetséges felhasználásáról.

A féreg arról is gondoskodik, hogy egyazon gépet ne fertőzze meg többször. Ehhez elkészít egy windowsos mutexet ScrSvr31415 néven. A féreg a Windows 9x és Me operációs rendszerű gépeket képes megfertőzni, míg a Windows NT/2000/XP-t futtató gépeket nem.

●

A szeptember havi vírusstatisztika Top 20 táblájában a vezető helyen továbbra is az I-Worm.Klez trónolt. A szeptember 30-án megjelent I-worm.Tanatos/Bugbear és Worm.Win32.Opasoft itt egy nap alatt még nem éreztette a hatását.

További információ a weben a www .kaspersky.com és a www.viruslist .com címen érhető el. Az aktuális vírusokra figyelmeztető friss hírek a 2F honlapján olvashatóak a www.2f.hu címen.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzéséhez a **Kaspersky Anti-Virus** programot is használjuk, amelyet a **2F 2000 Kft.,** a szoftver magyarországi forgalmazója biztosít.

PowerQuest PartitionMagic 8.0

A partíciók ördöge

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

Az adatvesztés nélküli partícióátméretezést és -mozgatást DOS-ban először a PartitionMagic tette lehetővé. Az azóta is töretlenül fejlődő programnak megjelent a 8.0-s verziója. Lehetőségünk nyílik benne partíciók létrehozására, átméretezésére, felosztására, egyesítésére, másolására. Előző verziójához képest ismét előnyére változott a program külseje, oldalt elhelyezett menüi nemcsak tetszetős, hanem kényelmes megoldásnak is bizonyulnak.

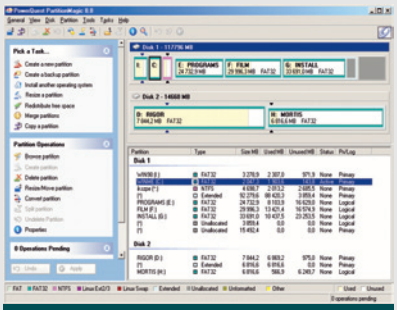

Külsőre is szebb lett

Az új PartitionMagic megvásárlásával megkapjuk a PowerQuest DataKeeper nevű programot is, ennek automatikus mentési (backup) képességére támaszkodva a fontos adatainkat biztonságban tudhatjuk. A mentéseket a helyi merevlemezeken kívül hálózati meghajtókra, LS-120-as, Jaz és Zip lemezekre tárolhatjuk el. A mentés teljes partíciókra, de akár egyetlen file-ra is vonatkozhat, és egy partíció backupjából akár egyetlen file-t is visszaállíthatunk. Az image file-ok tömörítettek és jelszóval védettek is lehetnek, illetve hálózaton keresztül is elérhetők.

A PartitionMagic 8.0 egyik leghasznosabb újítása a file-böngésző, amellyel másolhatunk, mozgathatunk file-okat és mappákat egyik partícióról a másikra (csak FAT és NTFS esetén), beleértve a rejtett partíciókon levőket is! Ezt például arra használhatjuk, hogy ha mondjuk Windows 98-cal dolgozunk, akkor el tudjuk érni az NTFS file-rendszerű partíciók tartalmát!

A PQboot program segítségével Windows alatt választhatjuk ki, hogy a következő rendszerindításkor melyik partícióról kívánunk bootolni (amennyiben nem használunk bootkezelőt). Ez az opció eddig csak DOS vagy DOS-ablak alól volt elérhető szöveges módban – most már windowsos, ablakos formában is elérhetjük, de megmaradt a régi formában is.

Az NTFS file-rendszerű partíciókat újraindítás nélkül méretezhetjük át, kivéve a rendszerpartíciókat. A tapasztalatlanabb felhasználók munkáját varázslók segítik. Az új verzió már a 160 Gbyte fölötti partíciókat is támogatja. Javították az NTFS cluster-átméretezésének eredményességén. A 8.0-s verzió már támogatja a Linux Ext3 típusú partíciókat (azonban átméretezni linuxos partíciót még mindig nem volt hajlandó), az USB 2.0-s és FireWire (IEEE-1394) eszközöket. A PartitionMagic csomag része a BootMagic 8.0. Előző verziójához képest szinte semmilyen újdonsággal nem szolgál – egyszerű, de kényelmes bootkezelő.

PowerQuest PQBoot – immár kellemes windowsos felülettel

A szoftvercsomag Windows 95/98/Me/NT 4.0 Workstation/2000 Professional/XP alatt telepíthető. Mint eddig is, a telepítőprogramjával létrehozhatunk DOS (Windows 9x parancssori mód) alól futó csomagot is. A PowerQuest PartitionMagic 8.0 nettó vételára 16 000 Ft.

- Forgalmazó: KeSzo Kft. ☎ 332-8717
- www.keszo.hu
- www.powerquest.com/partitionmagic/

Norton SystemWorks 2003

A karbantartó

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

A Norton SystemWorks 2003 programcsomaggal windowsos rendszerünk működését biztonságosabbá és stabilabbá tehetjük, és a karbantartásában is segít. A CHIP Magazinban (CHIP, 2002/2/95) már bővebben írtam a Norton SystemWorks 2002-ről, ezért a szűkszavú ismertetés mellett most elsősorban a csomag újdonságairól szólnék.

Norton AntiVirus 2003. A Symantec otthoni felhasználóknak szánt vírusvédelmi megoldása telepítését követően folyamatosan figyeli a vírusbejutási pontokat. A beérkező és elküldendő leveleket egyaránt átvizsgálja, az interneten keresztül befurakodó vírusok, trójai programok ellen is hatásos védelmet kínál. Számos vírusfertőzést képes a háttérbe húzódva, önműködően kijavítani. Új, 2003-as verziója nem csupán újabb vírusdefiníciókat tartalmaz, hanem a vírusvédelmi eljárásainak körét is tovább bővítették.

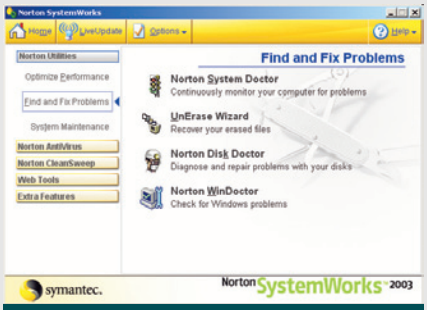

Norton SystemWorks – rendszerkarbantartó svájci bicska

Az egyik újdonság, hogy a legveszélyesebb kórokozók – a férgek (worm) – ellen kifejlesztették a Worm Blocking eljárást, amely már az új vírusazonosítók megjelenése előtt felismeri és megállítja az új férgeket. A program képes automatikusan letölteni az új vírusleírásokat a LiveUpdate-en keresztül, így állandóan naprakészek lehetünk.

Elsősorban kisvállalkozások számára készített változata a Norton AntiVirus 2003 Professional Edition, ennek licence két számítógépre, egy PC-re és egy noteszgépre szól. A hagyományos változattal ellentétben ez csak különálló termékként vásárolható meg, ellenben egy-két extra szolgáltatást is nyújt, melyek segítenek elvesztett, letörölt file-jaink visszaállításában, eltüntetik a netezés során felhalmozódó fölösleges file-okat és nyomokat, továbbá biztonsági törlésre is lehetőséget nyújt – az így törölt file-ok semmilyen módszerrel nem állíthatók helyre.

A Norton AntiVirus 2003, illetve a Professional Edition megvásárlásával egyéves vírusazonosító-előfizetés jár. Ezt követően évente elő lehet fizetni a további frissítésekre. A Norton AntiVirus 2003 megvásárolható különálló programként, és a Norton SystemWorks 2003 csomag részeként is.

Norton Utilities. A Norton SystemWorks 2003 csomag egyik legfontosabb része, a Norton Utilities már a DOS-os időkben is népszerű volt. Önálló programként már nem kapható, csak a Norton SystemWorks csomag részeként létezik. Azon túl, hogy hatékonyan helyettesíti a Windows lemezellenőrző és lemezrendező programját, kijavíttathatjuk vele a szoftverhibákat és a hardverkonfiguráció ütközéseit, továbbá a regisztrációs adatbázis hibáit. Ez utóbbit kényelmesen szerkeszthetjük is vele. Ráadásul folyamatosan figyeltethetjük vele a rendszer egészségi állapotát.

Kíváncsiak voltunk, hogy a Windows lemezrendezőjét felváltó Speed Disk sebessége a 2002-es verzióhoz képest mennyit változott. A Norton Speed Disk 2002-ről a 8 lemezrendező program tesztjében már írtunk (PC Magazin, 2002/11/104.). Akkor még csak béta változatunk volt a SystemWorks 2003-ból, és az új Speed Disk még lassabbnak bizonyult. Elővettük hát a tesztben használt image file-okat, és a Speed

Disk 2003-mal is elvégeztük a méréseket. A lemezrendezés sebessége szinte teljesen megegyezett a 2002-es verzióéval, FAT32 és NTFS file-rendszeren egyaránt.

A Norton CleanSweep segítségével a munkánk, illetve a netezés során felhalmozódó szükségtelen file-októl tisztíthatjuk meg gépünket. Biztonságosabbá tehetjük a telepítést és eltávolítást, ugyanis a program minden egyes szoftver telepítésekor megjegyzi, mit változtat a telepítő, így az eltávolítás is biztonságosabb lesz.

Úgy tűnik, a Norton Utilities rész alig változott, inkább csak hibajavításokat végeztek rajta.

Web Tools. A rohamosan netfüggővé váló számítástechnika hívhatta életre az újdonságként debütáló Web Tools részleget. A Web Tools megakadályozza például a telefonos kapcsolatok nem szándékolt bontását, és törli a netezésünk után visszamaradó fölösleges fileokat.

Roxio GoBack 3 Personal Edition. A csomag része továbbá a Roxio GoBack 3 Personal Edition, ami nem hoz változást, hiszen a Norton SystemWorks 2002-ben is ugyanez a változat kapott helyet.

A GoBack új generációs backup szoftver, mely csupán a rendszerünkben bekövetkezett változásokat menti le, ami alapján oly módon állíthatjuk vissza rendszerünk korábbi állapotát, mintha csak az időben utaztunk volna vissza.

Egyéb változások. A korábbi verziókban is jelen levő Live Update segítségével könnyen frissíthető a programcsomag az interneten keresztül. Kisvállalkozások számára ajánlott változata a Norton SystemWorks 2003 Professional Edition, melyben újdonságként megjelent a *Performance Test* nevű funkció, mely figyeli a rendszer teljesítményét, feljegyzi a hibákat, és jelentést készít. Ebben a változatban integrálva megkapjuk a Norton Ghostot is (lásd lejjebb).

2002-es verziójával ellentétben az új SystemWorks már nem tartalmazza a WinFax Basicet és a Norton Web Services komponenseket.

A Norton SystemWorks 2003 alapcsomag, illetve a Professional Edition csomag megvásárlásával egy éven keresztül ingyen juthatunk a frissítésekhez, ezt követően éves előfizetéssel. A szoftvercsomag Windows 98/Me/NT/2000/XP rendszereken működik.

A Norton SystemWorks 2003 listaára 26 325 Ft, a Norton SystemWorks 2003 Professional Editioné 34 778 Ft, a Norton AntiVirus 2003-é 16 894 Ft.

➪ www.symantec.hu

Norton Ghost 2003

PC-s mentőszolgálat

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

Rendszerünk és file-jaink annál nagyobb biztonságban vannak, minél több másolat készült róluk. Ezért a biztonsági másolatok, mentések (backup) készítésével csökkenthetjük az adatvesztés veszélyét.

A Norton Ghosttal teljes partíciókról készíthetünk lemezképet (image file), ami lehet tömörített és jelszóval védett. Készíthetünk ilyen lemezképet hálózati meghajtóról, és el is menthetjük azt hálózati meghajtóra. A visszaállítás is történhet hálózaton keresztül, akár oly módon is, hogy az egyik gépen futó Ghost végzi a lemezkép kifejtését a másik gépre (ahová szintén fel van telepítve a Ghost).

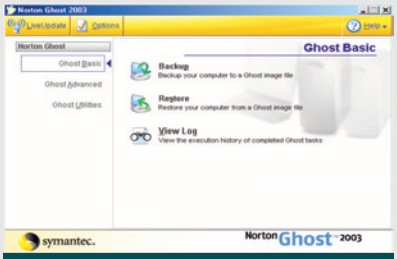

Norton Ghost: fő a biztonság

A kész lemezképeken utólag is módosíthatunk, belenyúlhatunk kedvünkre. Nemcsak merevlemezre, hanem bármilyen cserélhető adathordozóra készíthetünk lemezképet – azaz közvetlenül CD-re, vagy akár DVD+RW-re is írhatjuk (USB-s, és FireWire eszközökre is). A kompatibilis meghajtók listája a ➪ www.ghost.com webhelyen található meg. A program Windows 98/Me/NT/2000/XP rendszereken működik, listaára 17 012 Ft.

➪ www.symantec.hu

SWiSH2

Flash animációt egyszerűen

Weisz Tamás

A Macromedia Flash napjainkra az internet egyik, ha nem a legnépszerűbb kép- és animációformátuma lett. Egyes felmérések szerint a szörfözők több mint 95%-a pontosan olyannak fogja látni SWF névkiterjesztésű álló és mozgó képeinket, mint amilyennek mi azt megálmodtuk. Nem csoda, ha egyre többen helyeznek el oldalaikon Flash animációkat, reklámcsíkokat, menüket és más elemeket. De a kezdőket visszariaszt(hat)ja a Flash ára és körülményes kezelése. Szerencsére egyre több más program is képes ilyen formátumú file-ok készítésére. Például a kis, mindössze 12 fős ausztrál cég, a SWISHzone.com Pty Ltd. SWiSH2 nevű programjával elsősorban azokat a felhasználókat célozza meg, akik szeretnék „pilótavizsga" nélkül, egyszerűen és gyorsan, nem utolsósorban olcsón elkészíteni saját animációikat.

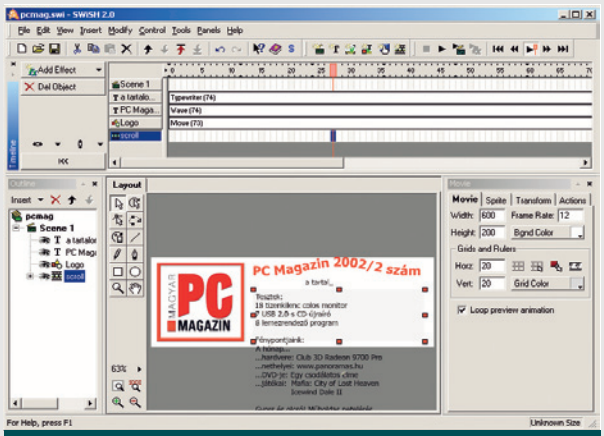

Egy animált hirdetési csík elkészítése mindössze öt perc

A mindössze 50 dollárba, vagyis nagyjából 12 ezer forintba kerülő program segítségével telepítését követően pár perc alatt el is készíthetjük első animációnkat. A SWiSH több mint 150 „gyári" effektust – a legegyszerűbb kitűnésektől a különféle mozgatásokon át egészen a 3D-s forgásokig – kínál a szövegek, vektoros és raszteres objektumok mozgatására, de az alapelemekből mi is készíthetünk új animációs „trükköket". A SWiSH-nek elég gyengék a grafikai képességei, de mivel WMF és EMF képeket be tud olvasni, így szinte bármelyik kedvenc programunkban elkészíthetjük az alapokat. Sőt, a más alkalmazásokkal készített, vagy netről letöltött animált GIF-eket és SWF-eket mint sprite-okat is fel tudja használni.

És a SWiSH nem áll meg ezen a ponton. Mondhatni természetesen kihasználja a formátumban rejlő egyéb lehetőségeket is, így segítségével készíthetők izgőmozgó nyomógombok, menük, sőt menürendszerek, egyéb interaktív kezelőfelületek, vagy akár játékok is. Érdemes megnézni a program honlapján az oktatóanyagokat és a programmal készített alkotásokat!

Ha valakinek nincs ennyi mindenre szüksége és soknak találja még ezt az árat is, annak ajánlom figyelmébe a program kicsit korábbi, „cukormentes" változatát, a SwiSHlite-ot, amelyért csak 20 dollárt, azaz kevesebb, mint ötezer forintot kérnek készítői.

➪ www.swishzone.com

Bootolás felsőfokon

Manapság az aktív felhasználónak egyetlen operációs rendszer és egyetlen partíció kevés az üdvösséghez. A több partícióval, rendszerrel rendelkező gépen indításkezelő (boot manager) programmal választhatjuk ki, melyik operációs rendszer induljon.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

Ha a gépünkön felváltva több operációs rendszert kívánunk használni, merevlemezünket partíciókra osztjuk, és ezekre feltelepítjük a kívánt rendszereket. (Bizonyos esetekben több rendszer is kerülhet egyazon partícióra, de ezt jobb elkerülni.) Fontos vigyázni, hogy a rendszerek fizikailag a merevlemez első 8 Gbyte-ján belül helyezkedjenek el, mert e határ fölött semmilyen rendszer nem képes elindulni. Az operációs rendszert nem tartalmazó partíciókat a továbbiakban „8 Gbyte fölötti" és hasonló jelzőkkel illetjük az egyszerűség kedvéért, kisebb merevlemezen és a 8 Gbyte-nál kisebb rendszerpartíciók esetén e „külső" partíciók természetesen a 8 Gbyte-os határ alatt is kezdődhetnek.

Érdemes tehát több partíciót létrehozni, a szükséges rendszerfile-okat kisebb partíciókon tartani, az adatokat, programokat pedig egy, a 8 Gbyte-os területen túli partíción elhelyezni. Linux esetében ez egyszerűen megoldható, mert a 8 Gbyte-os területen belül elegendő pár Mbyte a rendszer indulásához. A Windowsok esetében érdemes minimális méretű rendszert telepíteni, később minden programot a C: meghajtón levő \Program Files mappa helyett a 8 Gbyte-os határ fölötti partícióra telepíteni, és minden ideiglenes file-t, illetve a rendszer lapozófile-ját is oda-irányítani.

Ezek után már csak egy jó bootkezelőre van szükségünk – ezek olyan programok, melyek befészkelik magukat merevlemezünk master boot recordjába (MBR), és bootoláskor választás elé állítanak minket, hogy milyen rendszert szeretnénk indítani.

Az ember hirtelen azt gondolná, hogy egy ilyen program esetében nincs szükségünk másra, csak hogy felkínálja egy egyszerű választás lehetőségét. De mi van akkor, ha az egyik operációs rendszerrel nem boldogul a bootkezelő, vagy valamilyen hiba következik be a gépünkön? Tesztünkben e programok képességeinek eredtünk a nyomába.

Alapfeltételek és szempontok

Tesztünkben egy 60 Gbyte-os, 7500/perc fordulatszámú IBM merevlemezt használtunk. Ezt három bootolható partícióra osztottuk, és mindegyikre telepítettünk egy operációs rendszert: az egyikre Windows 98-at (FAT32 file-rendszerrel), a másikra Windows XP-t (NTFS), a harmadikra pedig SuSE Linux 8.0-t (Linux Ext2). Emellett létrehoztunk egy kiterjesztett partíciót, amelyre Windows 98 (FAT32) került.

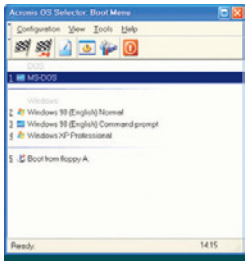

Nem Windows XP, „csak" az Acronis OS Selector

Ez utóbbira azért volt szükség, mert számos bootkezelő a kiterjesztett partícióról történő bootolást is támogatta. Ez a FAT-os rendszerek esetében csak úgy megy, ha egy elsődleges (primary) partícióra telepített rendszerből image-et készítünk, és azt egy kiterjesztett logikai partícióra fejtjük ki. Ezt követően – ha a bootkezelő megengedi – nyugodtan bootolhatunk róla. Így kijátszhatjuk a 8 Gbyte-os korlátot. Esetenként szükséges minden fizikailag előrébb elhelyezkedő FAT típusú partíciót rejtetté tenni. A tesztünkben szereplő programok egyikének sem okozott gondot a nagy kapacitású merevlemez. Pontosabban találtunk ilyeneket, de azokat kizártuk a tesztből, azaz nem is írunk róluk.

Ha a bootkezelőnk elhalálozott, akkor ugye nem tudunk túllépni a bootolás folyamatában, amíg rendbe nem hozzuk ezt a helyzetet. Ezért mindig legyen kéznél olyan bootlemez, amelyen az fdisk.exe is megtalálható. Elegendő az *FDISK /MBR* parancsot beírni, és az elhunyt bootkezelő minden maradéka eltűnik – frissen és üdén bootolhatunk az elsődleges partícióra.

Táblázatunk adatai

Táblázatba rendeztük a programok legtöbb lényeges tulajdonságát, ami a bootkezelés témájában felmerülhet. Arra az esetre, ha a szűkszavú meghatározás nem lenne egyértelmű, illetve a félreértések elkerülése végett a jellemzők mindegyikéhez rövid magyarázatot fűzünk az alábbiakban.

● *Bootolható operációs rendszerek száma:* néhány bootkezelőben valamilyen okból korlátozták a menüpontok számát, ilyen esetekben ezt külön feltüntettük.

● *Támogatott operációs rendszerek, file-rendszerek:* mi csak a fent leírt fontosabb rendszerekkel próbáltuk ki a programokat, ezeken kívül a gyártójuk által megadott lehetőségeket soroljuk itt fel.

● *Milyen rendszer alól telepíthető a program?:* azok a rendszerek, melyek alól a bootkezelő telepítője vagy a bootkezelő telepítőlemezének készítője futtatható.

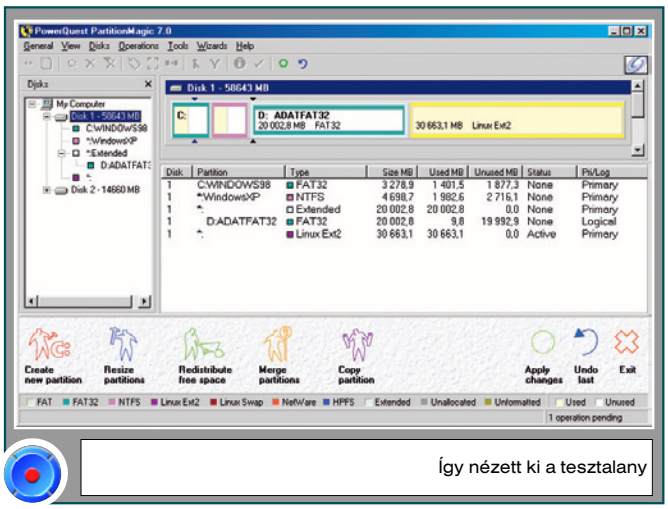

Így nézett ki a tesztalany

A programok jellemzői

Program neve, verziószáma	Acronis OS Selector 8.0d	Boot Manager Boot-US 2.0.4	BootIt Next Generation 1.32	Grand Unified Bootloader	Graphical Boot Manager
Bootolható operációs rendszerek száma	korlátlan	korlátlan	több mint 200	korlátlan	9
Támogatott operációs rendszerek, file-rendszerek	DOS, Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP, OS/2, Linux, FreeBSD, Sun Solaris, SCO Unix, BeOS stb.	DOS, Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP, OS/2, Linux	DOS, Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP, Linux, OS/2	DOS, Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP, OS/2, Linux, FreeBSD, NetBSD, OpenBSD	FreeBSD, OpenBSD, BeOS, OS/2, Solaris, Windows 9x/Me/NT /2000/XP
Telepítés és bootolás					
Milyen rendszer alól telepíthető a program?	bármilyen FAT16/FAT32 file-rendszerű operációs rendszer alól	DOS, Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP	Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP	Linux	floppy image-ről
Rendszertől függetlenül floppyról telepíthető?	●	❍	❍	●	●
Biztonsági bootlemezkészítő	●	●	❍	●	●
Másodlagos merevlemezről is bootol?	●	●	●	●	●
Kiterjesztett (extended) partícióról is bootol?	●	❍	●	●	●
CD-ROM-ról történő bootolás	●	❍	●	●	●
Induláskor automatikusan érzékeli a fent lévő rendszereket	●	●	●	●	●
Lehetőségek					
Master boot record vírusvédelme	●	❍	●	❍	❍
Saját menü összeállítása	●	●	●	●	●
Jelszavas védelem (globális/mindegyik menüponthoz külön jelszó)	menüpontonként	menüpontonként	menüpontonként	mindegyikre	menüpontonként
Partíciók láthatósága külön menüpontokban	●	●	●	●	●
Ha egy partíció nem bootolhatóvá válik, engedélyezi-e továbbra is a menüben?	●	●	●	●	●
Időzítő (boot delay)	●	●	●	●	●
Képes-e a legutóbbi bootolási rend szerint bootolni?	●	●	●	●	●
Operációs rendszer alól/bootoláskor konfigurálható?	helyben	operációs rendszer alól	operációs	mindkettő	helyben
Beépített súgó (bootolás közben olvasható)	●	●	●	●	●
Külsőségek					
Szöveges mód	❍	●	❍	●	❍
Grafikus módok	videokártyától függ	❍	VGA	❍	VGA
Gyorsbillentyűk támogatása	●	❍	❍	●	●
Egér támogatása	●	❍	●	❍	●
Hangjelzés	●	❍	●	❍	❍
Kereskedelmi adatok					
Webhely	www.acronis.com /products /osselector/	www.boot-us.com/	www .terabyteunlimited .com/bootitng.html	www.uruk.org/grub/	www.rastersoft .com/gageng.htm
Termék ára	44,95 USD	15 euró	29,95 USD	ingyenes	ingyenes
Forgalmazó	www.acronis.com	www.boot-us .com/register.htm	www .terabyteunlimited .com/purchase .html	www.gnu.org /software/grub/	www .rastersoft.com
Kipróbálható, vagy teljes változat a CD-mellékletünkön	\bootmanager \osselector8.0 _d_en.exe	\bootmanager \Boot manager Boot-US_2.0.4.zip	\bootmanager \BootIt(TM)_ Next_Generation .zip	\bootmanager \grub-0.92.tar.gz	\bootmanager \Graphical_Boot Manager_v4.1.zip

●: *igen, van.* ❍: *nem, nincs.*

● *Rendszertől függetlenül floppyról telepíthető?:* számos program egyetlen floppy-image file-ban tölthető le, és a floppyra kiírása után arról telepíthető rendszer nélkül, ide vettük azokat a programokat is, amelyeket lehet floppyról *is* telepíteni.

● *Biztonsági bootlemez-készítő:* a jó bootkezelők futtathatók floppyról is, és a merevlemez MBR-jének sérülése esetén nagyon hasznos, ha a floppyra rakott program „emlékszik" az eredeti hibátlan MBR-re.

● *Másodlagos merevlemezről is bootol?:* a boot manager a megszokottól eltérő módon nem csak a primary master, hanem akár secondary slave beállítású merevlemezen levő operációs rendszert is képes bebootolni. (Nem minden operációs rendszer tűri el.)

● *Kiterjesztett (extended) partícióról is bootol?:* erre képes bootkezelő segítségével leküzdhetjük 8 Gbyte-os bootolhatósági korlátot.

● *CD-ROM-ról történő bootolás:* a bootmenübe nemcsak merevlemez partícióin lévő rendszerek bootolhatók, hanem bootolni képes CD-ROM-on lévők is.

● *Induláskor automatikusan érzékeli a fent lévő rendszereket:* anélkül, hogy menüt készítenénk, felkínálja-e a bootkezelő a választás lehetőségét.

● *Master boot record vírusvédelme:* néhány bootkezelő képes figyelni az MBR változását, és ha ilyesmit észlel, figyelmeztet, illetve segít a korrigálásában.

● *Saját menü összeállítása:* mi határozhatjuk meg, milyen menüpontok fogadjanak induláskor.

● *Jelszavas védelem (globális/mindegyik menüponthoz külön jelszó):* a jelszavas védelem bizonyos

LILO	MasterBooter 3.2	Multiple Boot Manager R0.37b	OSL2000 8.46	Powerquest PartitionMagic – BootMagic 8.0	Smart Boot Manager 3.7.1	Star-Tools BootStar 8.15	XOSL 1.1.5	zBoot Manager Version 2.11b
korlátlan	8	korlátlan	100	korlátlan	korlátlan	15	24	merev lemezenként 8
DOS, Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP, Linux	DOS, Windows 9x/Me, Linux, FreeBSD, SCO Unix, OS/2, Solaris, Oberon, Theos	DOS, Windows 9x/Me/NT /2000/XP, Linux, OS/2 Warp 3, FreeBSD, BeOS, B-right/V, Solaris, NetBSD, OpenBSD, Plan 9 EOTA	DOS, Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP, Linux	DOS, Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP, Linux, BeOS	DOS, Windows 9x/Me, GNU/ Linux x86, FreeBSD, OS/2, QNX, Solaris x86, Novell NetWare	DOS, Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP, Linux	DOS, Windows 9x/Me, GNU/ Linux x86, FreeBSD, BeOS, Solaris, Novell NetWare	DOS, Windows 9X/Me/NT/ 2000/XP, Novell NetWare, QNX, FreeBSD, BeOS
Linux	DOS, Windows 9x/Me	Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP	Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000 Professional/XP	Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP, Linux, FreeBSD, OS/2, Solaris	DOS, Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP	DOS, Windows 9x/Me/NT/ 2000/XP, Linux	DOS, Windows 9x/Me
●	❍	●	●	●	●	❍	●	❍
●	❍	●	●	●	●	●	●	❍
●	●	❍	❍	●	●	●	●	●
●	❍	❍	❍	●	●	●	●	❍
●	❍	●	❍	❍	●	●	●	●
●	❍	●	●	❍	●	●	●	●
❍	❍	❍	❍	❍	❍	❍	●	❍
●	❍	●	●	●	●	●	●	●
csak globális	menüpontonként	❍	❍	menüpontonként	csak globális	menüpontonként	menüpontonként	menüpontonként
●	●	●	●	●	●	●	●	❍
●	●	●	❍	●	❍	❍	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	❍	●	●	●	●	●	●	●
operációs rendszer alól	operációs rendszer alól	operációs rendszer alól	helyben	operációs rendszer alól	helyben	operációs rendszer alól	helyben	operációs rendszer alól
●	❍	●	●	❍	●	❍	❍	❍
●	●	●	●	❍	●	●	●	●
videokártyától függ	❍	maximum 1024x768/16 bit	❍	VGA	❍	❍	maximum 1600x1200 képpontig	❍
●	❍	●	●	●	●	●	●	●
❍	❍	●	❍	●	❍	❍	●	❍
❍	❍	❍	❍	❍	❍	❍	❍	❍
❍	www .masterbooter.com	http://elm-chan .org/fsw/mbm /mbm_e.html	www.osloader .com/	www.powerquest .com /partitionmagic/	http://btmgr .gnuchina.org/	www.star-tools .com/bootstar /english/	www.xosl.org	www.ZBMsoft .com
ingyenes	5000 Ft	ingyenes	25 USD	69,95 USD	ingyenes	25 USD	ingyenes	19,95 USD
❍	www .masterbooter .com/registration /registeronline_hu .html	❍	www .osloader.com/	www .powerquest.com/	http://btmgr .gnuchina.org/	http://startool .securesites .com/english /shop.html	www.xosl.org	www.zbmsoft .com/zboot /registration.html
❍	\bootmanager \Master_Booter_ v3.2.zip	\bootmanager \Multiple_Boot _ Manager.zip	\bootmanager \osl2000.zip	❍	\bootmanager \Smart _ BootManager3.7 .zip	\bootmanager \Star-Tools_ BootStar.zip	\bootmanager \XOSL_Version_ 1.1.5.zip	\bootmanager \zBoot_Manager Version_2.11b.zip

programoknál egységes, másoknál külön-külön jelszó rendelhető minden egyes menüponthoz.

● *Partíciók láthatósága külön menüpontokban:* olyan menüpontokat is készíthetünk, hogy az egyikről bootolva a rendszert bizonyos partíciók rejtve maradnak, míg másik menüpontból indítva más partíciók látszanak.

● *Ha egy partíció nem bootolhatóvá válik, engedélyezi-e továbbra is a menüben?:* ez a tulajdonság a saját kezűleg készített menüket támogató programokra jellemző – ugyanis azok, amelyek csak az automatikus felismeréssel összeállított menüket támogatják, amint egy partíció bootolhatatlanná válik, kivonják azt a menüpontok közül.

● *Időzítő (boot delay):* be lehet-e állítani, hogy a bootkezelő, ha nem nyúlunk hozzá, adott idő elteltével automatikusan elindítsa az általunk preferált rendszert.

● *Képes-e a legutóbbi bootolási rend szerint bootolni?:* bizonyos bootkezelők nemcsak az általunk preferált partíciót vehetik elsőre az automatikus induláskor, hanem kérés szerint azt is, amelyikből a legutóbb bootoltunk.

● *Operációs rendszer alól/bootoláskor konfigurálható?:* egyes bootkezelők csak operációs rendszer alól, mások csak bootolási időben konfigurálhatók, és vannak olyanok, melyek mindkét állapotban.

● *Beépített súgó (bootolás közben olvasható):* nagyon hasznos, ha kéznél van a súgó, kiváltképp olyan bootkezelőnél, amelyik bootolási időben is konfigurálható.

● *Szöveges mód:* a bootkezelő felülete szöveges üzemmódban működik.

● *Grafikus módok:* itt a legnagyobb lehetséges felbontást adtuk meg.

● *Gyorsbillentyűk támogatása, Egér támogatása:* a bootolási idő alatt használhatók-e ezek.

● *Hangjelzés:* fokozza a kényelmünket, ha a bootoláskor csengő-bongó bootkezelőt használhatunk – hibák jelzésénél is igen hasznos.

Acronis OS Selector 8.0d

E bootkezelő felülete minden külsőségében a Windows XP-t idézi, az egérkurzor még árnyékot is vet.

Az Acronis OS Selector ránézésre sem egyszerű program – külön kis operációs rendszernek érezhetjük.

A kiválasztott partíciók esetén (például Windows 98) rögtön szerkeszthetjük annak autoexec.bat, config.sys és msdos.sys file-jait, multitask módban súgóval is ellátott szövegszerkesztőkben.

A grafikai külsőségek is konfigurálhatók: videokártyánk tudásától függően választhatjuk ki a legnagyobb felbontást, képfrissítési frekvenciát, valamint színmélységet – beállításainkat előbb tesztelhetjük is.

A program a telepítését követő első bootolás alkalmával automatikusan érzékelte az NTFS partíciót, és rögvest rá is kérdezett, milyen rendszer található rajta (Windows NT, Windows 2000, Windows XP, esetleg nincs rajta operációs rendszer).

Menüinek konfigurálásában varázslók is segítenek. A Windowson belül csupán a súgó és az eltávolító található.

Ha belépünk a program mappájába, egyéb futtatható file-okat is találunk, de azokat nem tanácsos elindítani. Kíváncsiságtól hajtva mi ezt mégis megtettük, meg is lett az eredménye: a \Windows és a \Program Files mappa teljes tartalma a \Bootwiz könyvtárba került.

Ha azonban rendeltetésszerűen használjuk és távolítjuk el az Acronist, akkor akár az őt megelőző másik bootkezelőt is rendben visszaállítja.

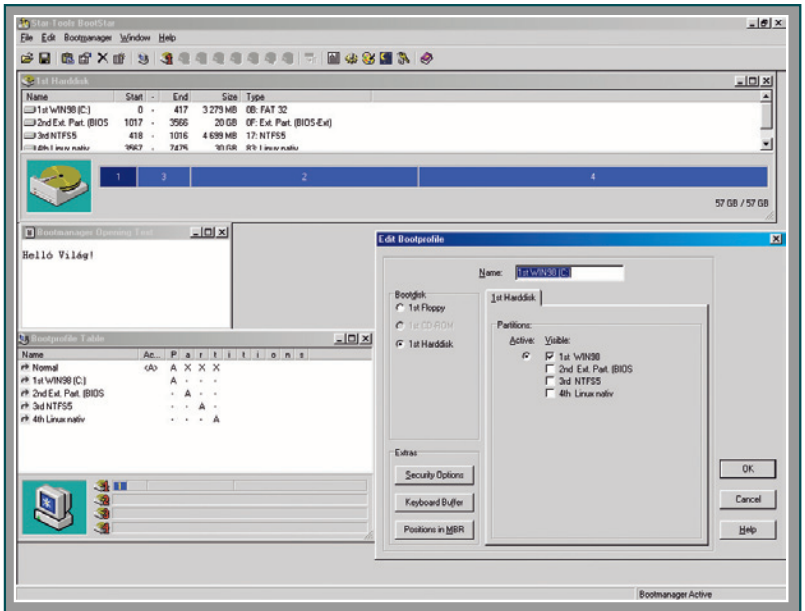

Star-Tools BootStar grafikus beállítással – a bootkezelője szöveges

A program különlegessége, hogy beépített Disk Administratort tartalmaz, amellyel bootoláskor kedvünkre particionálhatunk. Készíthetünk vele FAT16, FAT32, NTFS és Linux Swap/Ext2/ReiserFS file-rendszerű partíciókat.

Lehetőségünk van FAT16/FAT32 partíciók kétirányú konverziójára. Másolást és mozgatást hajthatunk létre FAT16, FAT32, NTFS, Linux Ext2, Linux ReiserFS és Linux Swap típusú partíciókon. Adatvesztés nélkül méretezhetünk át FAT16, FAT32, NTFS, Linux Ext2, Linux ReiserFS és Linux Swap partíciókat.

Bármilyen típusú partíciót letörölhetünk. Megváltoztathatjuk a lemezcímkét FAT16, FAT32, NTFS és Linux Ext2 partíciók esetében.

A beépített lemezszerkesztővel szektorról szektorra szerkeszthetjük a merevlemez tartalmat.

A CD-mellékletünkön szereplő próbaváltozata minden induláskor fél percet várakoztat minket, és a Disk Administrator program csak FAT16 és FAT32 partíciókon hajtja végre a módosításokat.

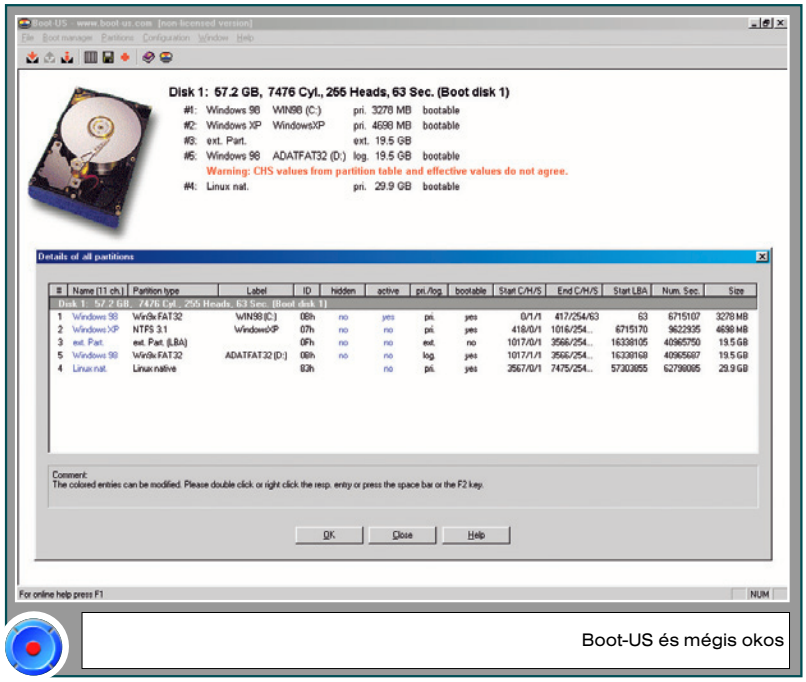

Boot-US és mégis okos

Boot Manager Boot-US 2.0.4

Egyszerű, szöveges módú bootkezelő, gyártója szerint több mint 70 partíciótípust támogat. Telepítése előtt automatikusan biztonsági mentést készít a bootszektorról, így könnyen visszaállíthatjuk a korábbi állapotot. Először tesztként csak floppyra telepíti magát.

BootIt Next Generation 1.32

A BootIt-t Windows alatt készített floppyról kell telepíteni. A linuxos felhasználók image-ből készíthetik el a telepítőlemezét.

A floppyról induló telepítő esetében először egérkurzorunkkal körbe kell járnunk a képernyőt a teszt kedvéért. Ezt követően a program érzékeli a bootolási lehetőségeket, ezek alapján egyszerű kis menüt állít össze számunkra. Ha konfigurálhatnékunk támad,

a *maintenance* feliratú gombra kattintva kiélhetjük e vágyunkat.

Szép ablakos, ikonos, egeres, menüs, súgós felületet kapunk – a képernyőt belengi a 3.1-es Windows iránti nosztalgia.

Két típusú bootmenüt készíthetünk segítségével.

A hagyományos bootmenü azokat a menüpontokat jeleníti meg, melyeket mi magunk konfiguráltunk, a közvetlen bootmenü pedig egyszerűen megjeleníti az összes partíciót.

A program érdekessége, hogy a menüpontokhoz, illetve hibák esetén hangjelzéshez a FAT-os partíción található WAV file-ok közül válogathatunk.

A BootIt Next Generation képes adatvesztés nélkül átméretezni FAT16/FAT32 és NTFS partíciókat, valamint FAT16/32 között kétirányú konverziót végezni.

Grand Unified Bootloader

E bootkezelő komoly szakértelmet kíván. Dokumentációjának alapos áttanulmányozása nélkül ne vágjunk bele a telepítésébe, amit egyébként Linux alatt hajthatunk végre.

A kezelése – és minden egyéb módosítás – parancssoros paraméterezést, illetve a configfile szerkesztését jelenti, ezért csak a tapasztaltabb, illetve Linuxban járatos felhasználóknak ajánljuk.
A program szöveges módú menüt nyújt, amelynek színeit kedvünkre módosíthatjuk.

Graphical Boot Manager

E program floppy image-ből telepíthető, amihez mellékelték a rawrite 2.0 programot.
A Graphical Boot Manager különlegessége, hogy magyar nyelvű kezelőfelületet is választhatunk.

LILO

A LILO (Linux Loader) sokoldalú rendszerbetöltő program, a legtöbb Linuxhoz alapban jár.

Bootkezelőként is helytáll, az MBR-ben betölti egy partíció indítószektorát és elindítja annak operációs rendszerét, vagy betölti a Linux rendszermagot, és elindítja a Linuxot. Képes parancssort átadni a rendszermagnak. Indításkor a bootmenüben parancssoros kapcsolókat alkalmazhatunk.

A Multiple Boot Manager külsejét szabadon alakíthatjuk

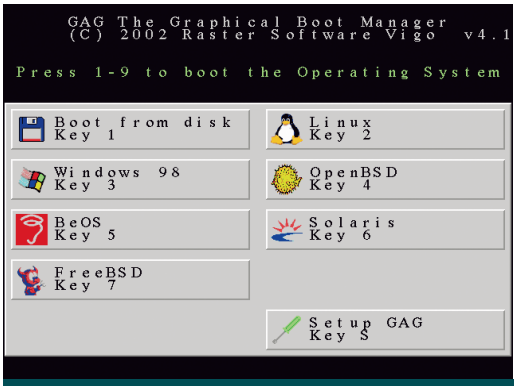

Graphical Boot Manager – színes és ingyenes

MasterBooter 3.2

A mezőny egyetlen magyar programja, Nagy Dániel készítette. A MasterBooter sajnos csak 30 napos próbaideje alatt használható ingyenesen, ezt követően regisztrálnunk kell.

Képes „Ismeretlen operációs rendszert” is bebootolni, hagyományos bootolási folyamat révén.

Multiple Boot Manager R0.37b

Ez a program vélhetően azoknak lesz a kedvence, akik szeretik rendszerük felületét az egyéniségükhöz szabni.

A grafikus bootmenüt külön windowsos programmal állíthatjuk össze saját képek felhasználásával.
A program weboldalán egy partíciókezelő programot is ajánlanak – és az is ingyenes.

OSL2000 8.46

Fizetős program létére keveset tudó bootkezelő, puritán szöveges móddal.
A magyar bootkezelőhöz hasonlóan a készítőinek állítása szerint képes ismeretlen operációs rendszert is bebootolni, szintén hagyományos bootolási folyamat útján.

PowerQuest PartitionMagic – BootMagic 8.0

A táblázatot nézegetve az ára magasnak tűnhet, de ez ne tévesszen meg senkit, ugyanis elsősorban partíciókezelő programcsomag, amelynek mellesleg része egy saját bootkezelő is.
A PowerQuest PartitionMagic 8.0-ról Szoftver rovatunk gyorstesztjei között bővebben írunk.

Smart Boot Manager 3.7.1

Ez a bootkezelő is tud magyarul, az online súgóját is beleértve. Érdekessége, hogy képes korrigálni régi BIOS-ok Y2K hibáját.

Telepítésekor parancssoros paraméterezésre van szükség, Linux alatt pedig le kell fordítani.

Roppant hasznos, hogy floppyra is telepíthető, és úgy is használható – azaz

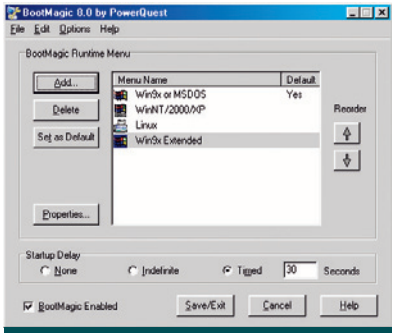

BootMagic 8.0: készül a menü PowerQuest módra

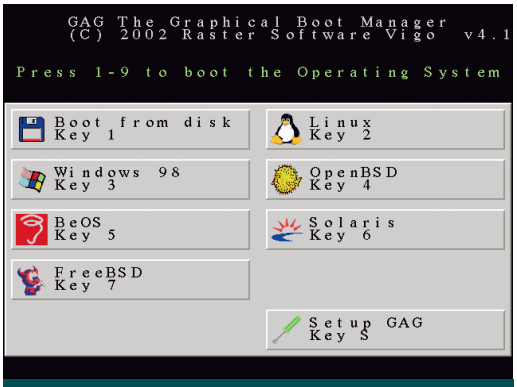

XOSL – majdnem a legjobb

bármikor a rendelkezésünkre állhat. Meglehet, gépünk BIOS-ának vírusvédelme vírusosnak kiálthatja ki a lemezt bootoláskor, de ettől nem kell megijednünk, ez természetes reakció.

Noha nem nyújt csinos grafikus kezelőfelületet, tudását tekintve a mezőny egyik legjobbja, ráadásul ingyenes.

Otthon mindig érdemes tartani egy vele felvértezett floppyt vész esetére.

Nem árt tudni

● *Szektor:* angolul sector. Ez a legkisebb adategység, ami olvasható vagy írható a merevlemezen. Mérete tipikusan 512 byte. Minden merevlemez (és floppy) sok-sok szektorból épül fel. Olvasásuk és írásuk kétféleképp történhet – a régebbi CHS vagy az újabb LBA címzési módban. A CHS címzési mód csak a legfeljebb 504 Mbyte kapacitású merevlemezeknél használható, ennél nagyobbak kezelésére az LBA módot kell használni – a mai BIOS-ok ezt kivétel nélkül támogatják. A tesztünkben szereplő programoknak ez nem okozott gondot.

● *Master boot record:* az első merevlemez első szektorában elhelyezkedő indítóprogram. A rendszer indulásakor a BIOS betölti a master boot record tartalmát a memóriába, és ha ott bootprogramot talál, átadja annak az irányítást. Ez elindítja az alapbeállításnak megfelelő operációs rendszert, azaz átadja a vezérlést a kívánt partíció boot recordjának. Ahogy ez megtörtént, a master boot record eltűnik a memóriából, a boot record pedig betölti az operációs rendszer kerneljét (illetve az ezzel ekvivalens rendszermagot) a memóriába, és továbbadja annak a vezérlést.

● *Partíciós tábla:* angolul partition table. A partíciós tábla szintén a merevlemez első szektorában található. Ez tartalmaz minden szükséges adatot a merevlemezen található partíciókról. Szerkesztésére az fdisk, a Partition Magic, a Norton Diskedit és ezekhez hasonló programok használhatók – megfelelő szakértelemmel.

● *Partíció:* angolul partition. Ahhoz, hogy egy merevlemezen egymás mellett több operációs rendszer is működhessen, azt több részre – partícióra – kell osztani. A partíciók adatait a partíciós tábla őrzi. Mindegyik partíció tartalmazhat boot recordot az első szektorában (ez a kernel betöltését szolgálja), és egy file-rendszert, mely az operációs rendszert, a programokat, illetve minden egyéb file-t tartalmaz.

A partíciós táblák korlátozásából kifolyólag egy merevlemeznek legfeljebb 4 elsődleges partíciója, vagy három elsődleges és egy kiterjesztett partíciója lehet. A kiterjesztett partíciók akárhány logikai partíciót tartalmazhatnak.

● *Bootkezelő:* angolul boot manager. Ez olyan szoftver, ami lehetővé teszi, hogy a különböző partíciókon levő rendszerek közül kiválasszuk, melyiket kívánjuk elindítani. Induláskor a bootkezelő listát tár elénk az éppen elindítható operációs rendszerekről.

● *A BIOS 1024 cilinderes korlátozása:* a partíciós tábla bejegyzései 10 bitesek, ezért csak az első 1024 cilinder érhető el bootoláskor. Ez gyakorlatban a merevlemez első 8 Gbyte-ja.

A régebbi BIOS-ok a CHS (Cylinder, Head, Sector) értékeket használták a lemezszektorok címzéséhez, ezért nem tudták elérni az 1023. cilinder fölötti szektorokat. (A cilinderek számozása 0-tól kezdődik.) Amikor az MBR-beli indítóprogram bebootolja az operációs rendszert, a partíciós táblában levő CHS-értékeket használja az első szektor előkeresésére a bootolandó partícióról. Ha a partíció az 1023. cilinder fölött kezdődik, az MBR programja nem érheti el azt, emiatt minden operációs rendszer betöltőprogramjának az első 1024 cilinderen belül kell lennie, ekkor lesz csak bootolható.

● *Elsődleges partíció:* angolul primary partition. Az elsődleges partíció teljesen definiálható a partíciós tábla bejegyzésével. Ez a bejegyzés tartalmazza az adatokat a partíció elejéről és végéről, a partíció típusáról és a kísérő bootszektor pozíciójáról.

● *Kiterjesztett partíció:* angolul extended partition. Kiterjesztett partíció esetében a partíciós táblabeli bejegyzés csak a kiterjesztett partíció által elfoglalt hely méretét írja le.

Logikai meghajtókat csak a kiterjesztett partíción belül hozhatunk létre. Egyszerű szavakkal élve a kiterjesztett partíció nem más, mint a logikai meghajtók összessége által elfoglalt hely. A partíciós bejegyzés az első logikai meghajtó partíciós szektorára mutat, mely közvetlenül a kiterjesztett partíció elején található.

● *Logikai meghajtó:* más néven logikai partíció – angolul logical drive. Ez tulajdonképpen nem más, mint egymást követő szektorok összessége egy kiterjesztett partíción belül. A logikai partíciók sok szempontból hasonlítanak az elsődleges partíciókra. Jóllehet a boot loader a hagyományos MBR-ben a Microsoft által nem támogatja a bootolást logikai meghajtókról, megfelelő bootkezelővel ezek a partíciók is bootolhatóvá válhatnak – persze csak ha az adott rendszer feltelepíthető logikai meghajtóra.

A méret, a pozíció és a típus tárolása logikai meghajtók esetében a kiterjesztett partíción belül egy szektorkötelékben történik: a logikai partíciók szektorainak partíciós táblája két bejegyzést tartalmaz. Az egyik magát a logikai partíciót írja le, a másik bejegyzés tartalmazza a következő logikai partíció szektorának pozícióját. A partíciós tábla csak e láncolt listának a kezdőbejegyzését tartalmazza. Ha ez a lánc megszakad, a szakadási pont utáni logikai meghajtók elérhetetlenné válnak.

● *Aktív partíció:* angolul active partition. Az a partíció, amelyik az első merevlemezen automatikusan bebootol, ha nincs feltelepítve bootkezelő. A partíció aktívként való megjelölése a partíciós táblán belül található.

● *Rejtett partíció:* angolul hidden partition. Ez elsősorban DOS és Windows rendszerek esetében fontos, mivel ha több elsődleges C: partíció van a gépen, akkor a meghajtóbetűjelek hozzárendelése problémát okozhat (bár többnyire nem okoz). Ez elkerülhető, ha a partíciót rejtetté tesszük. Ezután a fennmaradó nem rejtett partícióról bootolhatunk. Mellesleg adatbiztonsági okokból is hasznos lehet egy partíciót elrejteni egy másik operációs rendszer elől.

Star-Tools BootStar 8.15

Egyszerű szöveges felületű bootkezelő, alapos windowsos konfigurálási lehetőségekkel, ráadásul induláskor képes kiírni egy általunk megadott üzenetet a képernyőre.

XOSL 1.1.5

Az XOSL (Extended Operating System Loader) telepítésekor is fent volt egy LILO az MBR-ben, és – mint mindegyik programnál – megvizsgáltuk, mennyire tolerálja, ha már van fent egy másik bootkezelő. A telepítés rendben befejeződött (Windows 98 alatt), ám az újraindítást követően a Windows 98 partíciója teljesen használhatatlanná vált – kemény újraparticionálás következett tehát.

A kezdeti nehézségek után csinos felületű bootkezelő köszönt minket az első rendszerindításkor. Összességében kellemes kis program, ráadásul ingyenes, csak vigyázni kell, mert a konkurenciát nehezen tűri.

Az XOSL egyébként csúcstartó, segítségével sikerült nemrég valakinek 37 aktív operációs rendszert egy gépre tennie.

zBoot Manager Version 2.11b

Ez a mezőnyben szereplő egyik legkisebb bootkezelő, teljes mérete nem haladja meg a 84 Kbyte-ot. Igaz, nem is áraszt el minket a lehetőségek garmadájával, viszont például képes az MBR-ről biztonsági másolatot készíteni.

* * *

A tesztünkben vizsgált programokat a díjkiosztáshoz két kategóriára osztottuk – ingyenesekre és fizetősekre.

Az ingyenes programok közül a Graphical Boot Managert találtuk legjobbnak, megilleti a PC Magazin Tesztgyőztes cím. Az XOSL-t csak azért utasította maga mögé, mert az XOSL nehezen viselte, hogy előtte nem távolítottuk el a fent levő bootkezelőt. Ajánljuk továbbá a Smart Boot Managert, mert bár tudásban némileg az előző kettő mögött marad, de a floppyról futó változata gyors, kényelmes és hasznos – „Vásárlási Ajánlatunk" ezúttal „Választási ajánlatként" értendő, hiszen ingyenes programról van szó.

A fizetős programok csoportjában egyértelműen az Acronis OS Selector a Tesztgyőztes, mert szinte minden felmerülő igényt kielégít, ráadásul mindezt rendkívül korrekt tálalásban nyújtja.

Tesztünk persze nem teljes, sajnos egy-két klasszikus is kimaradt – például a System Commander. A kihagyott programok egy részének nincs letölthető próbaváltozata, másoknak pedig cikkünk készítése idején itthon nem volt még beszerezhető az új verziója.

Bent a farkas!

A vírusok, trójai programok jellemző vonása, hogy rezidensen a memóriában tartózkodnak, ahonnan olykor nehéz kitessékelni őket, és ez roppant megnehezítheti eltávolításukat a számítógépünkről.

Marticsek Tibor (VirusBuster Kft.)

Amikor azt tapasztaljuk, hogy gépünkre kórokozó kerül, először is el kell érnünk, hogy csak a merevlemezen legyen – vagyis inaktív állapotában találjon rá víruskereső program. Erre az egyik lehetőség, ha rendszerünket „tisztán" indítjuk újra. Vizsgáljuk meg a különféle Windows-verziókat, hogyan lehetséges ez!

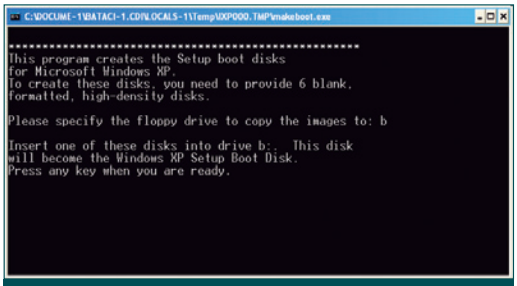

A Windows XP bootfloppy-készítője nem túl látványos, de annál hasznosabb program

Windows 95 és 98

Többféle módszer közül választhatunk. Az egyik, hogy leállításkor az *Újraindítás MS_DOS módban* menüpontot választjuk. A gép indulásakor vagy a [Ctrl] billentyűt kell nyomva tartanunk, vagy az [F8]-at kell lenyomnunk, hogy az indulási módokat felkínáló menübe jussunk.

Készíthetünk indító (boot) lemezt a *FORMAT /S /U* paranccsal, vagy ha van, a bootdisk.bat file segítségével a Windows\Command mappánkban, avagy a *Vezérlőpult → Programok hozzáadása → Indítólemez → Lemez létrehozása* menüpontban.

Windows Me

Itt nincs lehetőség MS_DOS módban történő újraindításra, és a *FORMAT* parancs */S* paraméterét is megszüntették. Van viszont egy új lehetőség: a *Start → Futtatás* ablakába írjuk be: „msconfig". Utána *OK*. A *General → Selective Startup* ablakban beállíthatjuk a kívánt újraindítási módot. Gyakorlottabbak átszerkeszthetik esetleg az msdos.sys file-t. Indítólemezt pedig a *Vezérlőpult → Programok hozzáadása → Indítólemez → Lemez létrehozása* menüpontban készíthetünk, de Windows 98 alatt készített lemezt is használhatunk.

Windows NT

Lehetőségeink itt a legkorlátozottabbak. Ráadásul az sem mindegy, hogy FAT avagy NTFS file-rendszerű partícióra telepítettük rendszerünket. Egy nem túl elegáns megoldás a következő: a szokásos módon indítva gépünket nyitunk egy DOS-ablakot, majd kilőjük a vírusos processzeket és az Explorer service-t. Léteznek egyéb, nem a rendszerhez tartozó segédprogramok is, ezek elegánsabb megoldásokat nyújthatnak:

- *NTFS for DOS (www.sysinternals.com/ntw2k/utilities.shtml):* a letöltött telepítőfile-t (1,8 Mbyte) feltesszük a Windowsra. A *Start → Programok → NTFSDOS Professional* menüpontnál elindítjuk a Boot Disk Wizardot, és csak követnünk kell a lépéseket. Az első lemez legyen egy DOS-os bootlemez, melyre felkerül a ntfspro.exe file, ezt bootolás után csak el kell indítanunk.

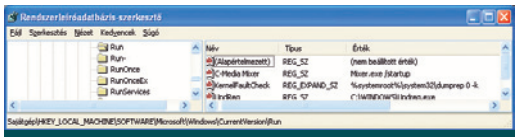

A registry néhány pontja, ahonnan egy vírus elindulhat

További DOS-os lehetőségről olvashatunk a www.cgsecurity.org-on.

- *NTFS for OS/2 (www.dsteiner.com/products/software/os2/ifs.htm):* ezzel OS/2 alól bootolva kezelésbe vehetjük az NT-s merevlemezt.

Ha feltelepítettük az NT 4-hez a Service Pack 6 javítócsomagot, használhatjuk a Windows frissebb verzióihoz mellékelt Recovery Console szolgáltatást is (lásd lentebb).

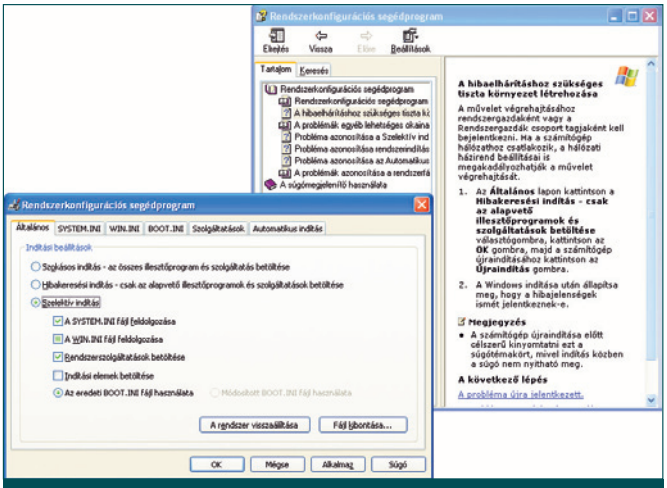

Az MSCONFIG.EXE segítségével többé-kevésbé meghatározhatjuk, hogy a következő bekapcsoláskor mi indulhat

Windows 2000 és Windows XP

Ezeknél a rendszereknél könnyebb a dolgunk, mert telepítő CD-nk-ről is bootolhatunk, de ha

VirusBuster www.virusbuster.hu
A szerkesztőségi anyagok vírusmentességét a **VirusBuster Kft.** saját fejlesztésű programjai is biztosítják.
www.virusbuster.hu

gépünk nem alkalmas erre, akkor bootfloppykat is készíthetünk.

Windows 2000 esetén a telepítő CD-n találunk egy BOOTDISK mappát, ebben van a bootlemezkészítő program 16 és 32 bites változatban. Ha a gépünket esetleg csak Windows 98-as telepítőfloppyról tudjuk elindítani, de a CD-hez hozzáférünk, akkor el tudjuk készíteni a bootoláshoz szükséges négy lemezt. (Windows XP Home Editionhöz a www.microsoft.com /downloads/release.asp?ReleaseID=33290 címről, XP Professionalhez a www.microsoft.com/downloads/release.asp?ReleaseID=33291 címről kell letöltenünk a segédprogramot.)

Bootolás után választhatjuk a Recovery Console szolgáltatást, amely telepítés nélkül is elindul. Ha telepíteni szeretnénk, akkor a telepítő CD-n a \i386\winnt32 könyvtárban található cmdcons file lefuttatása után a következő újraindításkor már megjelenik menüpontban. Indulásakor kérni fogja az adminisztrátori jelszót. A rendelkezésre álló segédprogramokat kilistázhatjuk, ha kiadjuk a *help* parancsot. Egy-egy parancsról úgy kaphatunk részletesebb információkat, ha a *help* után beírjuk a parancs nevét. A listázáshoz, könyvtárváltáshoz, másoláshoz stb. a DOS-os parancsokat használhatjuk.

A Recovery Console egyetlen szépséghibája, hogy saját programot nem indíthatunk, így víruskeresőt sem.

A megoldás, hogy „puszta kézzel", azaz a *DEL* paranccsal kell letörölnünk a fertőzött file-okat. Az *exit* parancs kiadásával tudunk kilépni a helyreállító üzemmódból.

Ha szeretnénk lefuttatni víruskereső programunkat (parancssori üzemmódban), rendszerinduláskor a megszokott [F8]-at nyomva válasszuk a *Csökkentett mód parancssorral (Safe mode with Command Prompt)* menüt.

Egyéb megoldások

Ha ismerjük a vírus nevét, akkor viszonylag könnyen kideríthetjük a netről, hogy a kórokozó minként biztosítja, hogy el tudjon indulni a rendszerünkkel együtt. Tipikus eset például, hogy a *HKLM\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run* registrykulcs alatt bejegyzést készít, amely a fertőzött programra mutat (további lehetőségeket gyűjtöttünk össze a keretes cikkrészben).

A registryben azonban óvatosan kutakodjunk, mert az rendszerünk egyik legkényesebb pontja.

A kutakodás fapados módszere mindig kéznél van: *Start → Futtatás*, majd beírjuk a *regedit* parancsot.

Vannak azonban sokkal kényelmesebb programok is, melyek a netről is letölthetők www.vtoy.fi/jv16/shtml /software.shtml).

Ha ez sem nyújt megoldást, akkor fogjuk a merevlemezünket, és tegyük bele egy megfelelő rendszert futtató gépbe (amely feltételezhetően vírusmentes, és van rajta víruskereső program frissített adatbázissal), és futtassuk le rajta a keresést. Vigyázat, az NTFS 4.0 és az NTFS 5.0 nem teljesen kompatibilis egymással!

Vigyázat, automatikusan indul!

Az alábbiakban néhány automatikus indítási lehetőséget gyűjtöttünk össze. (Az alábbi módszerek nem mindegyik Windows-verzióra vonatkoznak. Elmondható, hogy a Windows 9x rendszerek „hatékonyabbak", azaz sebezhetőbbek ebből a szempontból.)

- *Start menü → Programok → Indítópult*: a *Start* menüben is elérhető könyvtárban elhelyezett programok automatikusan elindulnak minden rendszerindításkor.
- *Win.ini:* ebben a file-ban a *load=file.exe* vagy a *run=file.exe* bejegyzésekkel indíthatunk el egy vagy több programot. A kettő között az a különbség, hogy a „load" sorba bejegyzett programok ikonizált formában, minimalizált ablakban indulnak el, míg a „run" sorban levők teljes ablakban.
- *System.ini:* a boot szekcióban felsorolt eszközmeghajtókat a Windows automatikusan betölti rendszerindításkor, például
  [boot]
  Shell=Explorer.exe file.exe
- *C:\Windows\winstart.bat:* ha a Windows indításakor winstart.bat nevű file-t talál a saját mappájában, akkor azt végrehajtja, mint egy közönséges batch file-t.
- *C:\Windows\wininit.ini:* ezt a file-t a telepítőprogramok használják arra, hogy csak egyszer futtatandó programokat jegyezzenek bele. Következő rendszerinduláskor a wininit.ini tartalma végrehajtódik, majd törlődik.
- *Autoexec.bat:* az ebbe írt parancsok, programok végrehajtódnak rendszerindításkor.
- *Explorer indítása:* az Explorer.exe a system.ini bejegyzése alapján kerül végrehajtásra, teljes elérési út nélkül. Ha tehát a c:\explorer.exe létezik, akkor az hajtódik végre a Windows könyvtárban levő explorer.exe helyett.
- *Registrybeli shell parancsok:* a regisztrációs adatbázisban az egyes programtípusok indulásakor végrehajtandó parancsot, például az EXE névkiterjesztésű file-ok esetében a végrehajtást a Sircam vírus az alábbi bejegyzéssel irányítja magára:
  [HKEY_CLASSES_ROOT\exefile\shell\open\command]
  *C:\recycled\sirc32.exe "%1" %**
  Rendszerindításkor az operációs rendszer beolvassa a *HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows NT\CurrentVersion\Winlogon\Shell* kulcsot, és betölti. Alaphelyzetben ez az Explorer.EXE. Rendszerindításkor a Windows elkezdi keresni a futtatandó programokat. Ha nem teljes elérési utat, hanem csak relatívat kap, akkor az alábbi sorrendben keres: 1. *C:* gyökérkönyvtár; 2. az aktuális könyvtár; 3. a *HKLM\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\Session Manager\Environment\Path* regisztrációs bejegyzésben levő könyvtárak; 4. a *HKCU\Environment\Path* regisztrációs bejegyzésben levő könyvtárak.
  Például a Code Red II által létrehozott trójai komponens, amely C:\EXPLORER.EXE néven jön létre, mindegyik rendszerindításkor elindul.
- *További sebezhető helyek a registryben:*
  [HKLM\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunServices]
  [HKLM\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunServicesOnce]
  [HKLM\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunOnce]
  [HKLM\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunOnceEx\000x]
  [HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run]
  [HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\RunOnce]

További javaslatok

Jobb, ha előre felkészülünk az esetleges vírusfertőzésre!

Tehát adatainkról készítsünk rendszeresen biztonsági mentést, használjunk feltelepített víruskereső programot és rendszeresen frissítsük annak vírusismeretét. Windows 9x rendszereknél legyen meg bootfloppynk, NT/2000/XP-nél érdemes leformázni egy floppyt, melyre mentsük ki a Ntldr, az Ntdetect.com, a Boot.ini, illetve ha van, a Bootsect.dos és Ntbootdd.sys file-t. Előfordulhat fertőzés nélkül is, hogy megsérül valamelyik nélkülözhetetlen file a merevlemezünkön.

Nagyobb katasztrófa esetén szétnézhetünk a neten is (support.microsoft.com /default.aspx?scid=fh;en-us;recovery).

Frissítsük mindig böngészőnket, vírus-adatbázisunkat, használjunk tűzfalat.

Néhány egyszerű szabály betartása sok bosszúságtól és elfecsérelt időtől ment meg minket.

Csillogó fekete lemezek

A digitális zenetárolási formák elterjedésével háttérbe szorultak a hagyományos, analóg hanghordozók, például a kazetta vagy a mikrobarázdás hanglemez. Pedig sok lakásban még mindig megtalálható jó néhány kedves lemez, esetleg olyanok is, amelyeket nem vagy csak hosszas utánajárással lehetne beszerezni CD-n.

Nagy Zoltán

Ugyanez érvényes a régi kazettákra is, amelyek néha megismételhetetlen ritkaságot rejtenek (például rég nem létező zenekarok koncertjéről készített kalózfelvételt). Ha a minőség nem is érheti el az eredeti stúdióminőséget, a műsor bőven kárpótolhat a minőségi hibákért...

Az analóg felvételekre jellemző, hogy nem időtállóak. A hanglemezek és a kazetták rosszul viselik a gyakori lejátszást, egy idő után romlik a felvétel minősége. Ez persze nem azonnal következik be, de néhány év után már észrevehető. Ráadásul a kazetták minősége hosszabb állás után is romlik, még akkor is, ha nem hallgatjuk nap mint nap, egész egyszerűen azért, mert a tekercsben egymáson fekvő szalagrétegek átmágnesezik egymást.

A hanghordozók kímélése érdekében, és kényelmi szempontból is hasznos, ha digitalizáljuk kedvenc felvételeinket, lemezeinket. Először azonban össze kell gyűjtenünk a hozzávalókat. Kell egy lemezjátszó – ez nem lehet probléma, ha valaki lemezeket gyűjt. A lemezek kímélése és a lehető legjobb hangminőség elérése érdekében el kell felejteni a music centerek olcsó, kristályhangszedős lemezjátszóit. Ezek a néha szörnyű alapzaj mellett torz hangképet is produkálnak, és nem kímélik a lemezt. Érdemes ehelyett valamilyen hifi lemezjátszót beszerezni, akár csak kölcsönbe is. Ezek hangszedője sokkal kíméletesebb a lemezekhez.

Akad viszont egy komoly probléma a hanglemezekkel kapcsolatban. Ez pedig a RIAA korrekció kérdése. A hanglemezeken található hanganyagon az előkészítés során kiemelik a magas hangokat, melyeket a lejátszáshoz használt erősítők elnyomnak, visszaállítva az eredeti hangképet. A legzavaróbb zajösszetevők a magas tartományban vannak, ezért az elnyomással jócskán csökken a lemezzaj is. Ezzel semmi probléma, ha a teljes audiolánc rendelkezésre áll. Ekkor egyszerűen az erősítő vonalkimenetét a számítógép hangkártyájának vonalbemenetére kell kötni. Probléma akkor van, ha nincs kéznél erősítő, csak lemezjátszó. A problémák azonban arra valók, hogy megoldjuk őket. A hangszedő kimenete alacsony szintű jelet szolgáltat, amit a vonalkimenetre nem érdemes rákötni, viszont a legtöbb kártyának van egy sokkal érzékenyebb bemenete, mégpedig a mikrofonbemenet. Számos hangkártyán lehet szabályozni a bemenet érzékenységét, így be lehet lőni a megfelelő jelszintet. Az így felvett anyagot persze még korrigálni kell, de arra is van megoldás.

Szükség van még egy hangszerkesztő programra, amellyel magát a felvételt készítjük, illetve elvégezzük az utómunkákat. A kínálat ezekből bőséges, és bár a legtöbb program kereskedelmi termék, azért van rá mód, hogy ezekkel is célba érjünk. Én a Cool Edit Pro programot választottam, amely letölthető az internetről, és 21 napig használható korlátozás nélkül. Számos olyan lehetőséget kínál, aminek nagy hasznát vesszük a munka során. Még mielőtt a hangszerkesztő programot megismernénk, szót kell ejteni a Windows Keverőpultjáról. A Tálcán lévő *Hangerő* ikonra kettőt kattintva nyitható meg a Keverőpult. A *Beállítások → Tulajdonságok* ablakban lehet átkapcsolni a keverőt lejátszásról felvételre. Ekkor a megjelenő potméterek a bemeneti szinteket szabályozzák, a *Kiválasztás* jelölőnégyzettel pedig a rögzíteni kívánt bemenetet lehet kijelölni. Ha ez megvan, indíthatjuk a hangszerkesztőt és a felvételt.

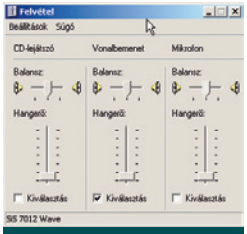

Ki kell választani, melyik bemenetről vegyünk fel

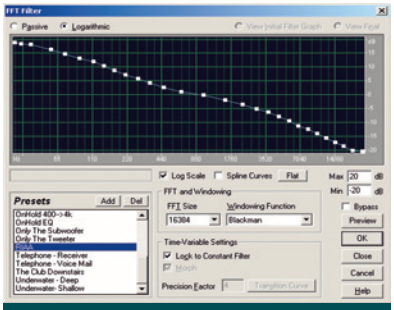

A RIAA korrekció

Cool Edit Pro 2.0

Mint minden hangszerkesztő programnak, a Cool Edit Pro ablakának is a legnagyobb részét a grafikusan ábrázolt hanghullámkép foglalja el. Alatta található a lényeg: a lejátszást és a felvételt szabályozó nyomógombok. A pirosat megnyomva először be kell állítani a felvétel jellemzőit, a mintavételi frekvenciát, a csatornák számát és a bitfelbontást. Mintavételi frekvenciának válasszuk a hangkártya legnagyobb frekvenciáját, ez a legtöbb esetben 48 kHz. A többi, azt hiszem, triviális: a csatornákat sztereóba, a felbontást pedig 16 bitre kell állítani.

Még mielőtt ezt megtennénk, az [F10] gomb megnyomásával be kell kapcsolni a felvételi szint figyelését, amit a legalsó, vízszintesen húzódó sávban követhetünk nyomon. A tényleges felvétel megkezdése előtt be kell állítani a megfelelő felvételi szintet. Az analóg technikákkal (magnetofon) ellentétben a digitális hangrögzítés egyáltalán nem tűri a túlvezérlést, ezért úgy kell beállítani a keverőn a szintet, hogy a csík végén lévő piros téglalapok még a leghangosabb részeknél se gyulladjanak ki (egy-egy pillanatra azért beleérhet, de tovább semmi esetre sem).

Most következhet a piros gomb megnyomása és a felvétel elindítása. A fő ablakban nyomon követhető a felvett hang hullámalakja, alatta az eltelt idő látható. Célszerű a teljes lemezoldalt egyszerre felvenni, utána könnyen szétszabdalhatjuk önálló számokra. A gomb megnyomása után ráengedhetjük a tűt a lemezre – majd utólag

info

www.syntrillium.com

legvágjuk a felvétel elejéről a fölösleget.

Ha a felvételhez megfelelő erősítőt használtunk, akkor az elvégezte a hanganyag RIAA korrekcióját. Ha erősítő nélkül dolgoztunk, akkor ezt utólag kell elvégeznünk. A programnak része egy FFT (Fast Fourier átalakító) nevű szűrő, ezt a megfelelő beállítással rá lehet bírni, hogy RIAA korrekciót csináljon. Ebben nagy segítségünkre van egy francia kolléga, akinek a webhelyéről szövegfile-ban letölthető a megfelelő beállítás. Ennek alkalmazásához nyissuk meg az *Effects → Filters → FFT Filters* menüpontot, majd csukjuk be. Erre mindössze azért volt szükség, hogy a Cool.ini file-ba bekerüljön a megfelelő szekció. Ezután keressük meg a \Program Files könyvtárban a CoolPro2 alkönyvtárat, abban pedig a Cool.ini file-t. Windows 2000 vagy XP alatt ezt a file-t a \Documents and Settings*Felhasználó* \Application Data\Syntrillium\Cool Edit Pro\2.00\ könyvtárban találjuk meg. Nyissuk meg a file-t szövegszerkesztővel, és keressük meg a [Filters96] részt. Másik szövegszerkesztővel nyissuk meg a CD-mellékletünkön található RIAA.txt file-t. A tartalmát másoljuk a [Filters96] alatti lista végére. Megfigyelhető, hogy minden egyes bejegyzésnek van egy sorszáma – a feladat az, hogy az általunk bemásolt sorok sorszámát folytatólagosan hozzáigazítsuk az előzőekhez. Ha sikerült, jutalmul az FFT szűrő beállítólistájában megjelenik a *RIAA* és az *ANTIRIAA* beállítás.

A korrekció után feltűnhet, hogy a hanganyag amplitúdója kisebb, mint eredetileg volt. Ez teljesen logikus, hiszen a korrekció során elnyomjuk a hanganyag összetevőinek egy részét. Hogy a hangerőt megőrizzük, az *Effects → Amplitude-Normalize...* művelettel felerősíthetjük a műsort úgy, hogy a leghangosabb rész éppen a 100%-os kivezérlési szintet érje el, vagyis a lehető leghangosabb legyen.

Ha kész a felvétel, jön a munka neheze, no nem nekünk, hanem a számítógépnek – bár nekünk kell meghatároznunk a feladatokat. Időnktől és elhatározásunktól függően kétféleképpen végezhetjük el a munkánkat: gyorsan vagy alaposan. A gyors munka nem feltétlenül ad rossz végeredményt, legfeljebb annyit, hogy nem hozunk ki a lehetőségekhez képest mindent a felvételekből.

Hamar munka

Első feladatként vágjuk le a felvétel elejéről és végéről a fölösleges részeket, keressük meg azt a pontot, ahol elkezdődik a műsor, és picit előtte jelöljük ki visszafelé a felvétel elejéig terjedő részt. A [Del] gombot megnyomva meg is lehet tőle szabadulni. Ugyanezt tegyük meg a felvétel végén.

Következő körben végezzünk némi zajcsökkentést. A [Ctrl A] billentyűkombinációval jelöljük ki a teljes hanganyagot, majd válasszuk ki az *Effects → Noise Reduction → Click/Pop Eliminator* menüpontot. Vannak előre elkészített beállítások, mi azonban nyomjuk meg az *Auto Find All Levels* gombot, hogy a szűrő megkeresse a szerinte legjobb beállítási értékeket. Nyugodtan bízzuk rá magunkat, általában jó munkát végez, ha pedig nagyon zajos a lemez, akkor úgysem ezzel a módszerrel fogunk élni. Indítsuk el a zajcsökkentést, és mialatt fut, foglalkozzunk a családdal is, hogy ne érezzék magukat elhanyagolva, mivel jó néhány percig el fog tartani a művelet.

Maximális szintre hozzuk a kivezérlést

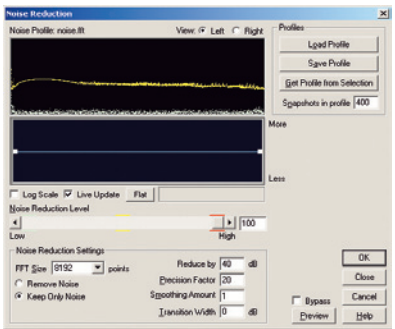

Mintát veszünk a zajból

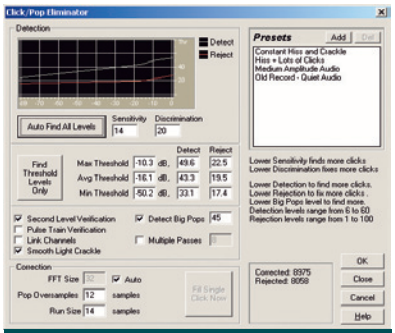

A recsegés megszüntetésének egyszerű módja

Ha a lemez jó állapotú, akkor nem kell a teljes anyagra lefuttatni a zajcsökkentést, elég megkeresni a reccsenéseket, kijelölni egy rövid szakaszt, ami magában foglalja, és azon alkalmazni a *Click/Pop Eliminator*t.

Ha ez készen van, ugorjunk a darabolás fejezetére.

Pepecseljünk

Ha nagyon zajos, recsegős a lemez, akkor a fenti módszerrel nem lehet kielégítő eredményt elérni. Megoldás persze van, de nem egyszerű, és sokáig is tart, de a végeredmény általában megéri a fáradozást. Az eljárás lényege, hogy az eredeti felvételből kivonjuk a zajösszetevőket és a recsegést. Első körben el kell készítenünk a felvételt a fentebb leírt módon. Most azonban ne vágjuk le a befutó és a kifutó fölösleges részeit, mert ezekre szükség lesz a szűréskor. Ehelyett gyűjtsük össze külön file-ba a befutó, a kifutó és a számok közötti üres részek hangját, illetve zaját. Ehhez először jelöljük ki a befutót, ügyelve arra, hogy hasznos hanganyag ne legyen benne. Az *Edit → Copy to New* paranccsal másoljuk új file-ba. A *File → Save as...* paranccsal mentsük el, mondjuk zaj.wav néven. Ezután keressük meg az első és a második szám közti szünetet, jelöljük ki azt a részt, ahol biztosan nincs zene, [Ctrl C]-vel másoljuk ki, majd lépjünk át a zaj.wav file-ra, [End]-del álljunk a végére, és [Ctrl V]-vel másoljuk be. Ezt csináljuk végig az összes szünethellyel, majd a végén ismét mentsük el a file-t.

A következő feladat az így összegyűjtött zaj spektrális elemzése. Ehhez nyissuk meg a zaj.wav file-t, jelöljük ki az egészet, majd indítsuk el az *Effects → Noise Reduction → Noise Reduction...* műveletet. Állítsuk be a jellemzőit:

Snapshots in profile = 400: a kijelölt részből veendő minták száma. Általában ezt nem kell magasra venni, mert akkor hallhatóan elvesz a hasznos összetevőkből. De ebben az esetben, mivel nem az értékes hanganyagra alkalmazzuk, hanem mintavétel céljából, az a jó, ha nagy értéket használunk.

Noise reduction level = 100: a zajcsökkentés mértéke. Általában az 50-es érték megfelelő, de nekünk most az a jó, ha minél nagyobb – ugyanazon okból, mint az előző jellemzőnél.

FFT Size = 8192 point: meghatározza, hány külön frekvenciasávban történjen a művelet.

Reduce by = 40 dB: ha a zajcsökkentés után furcsa bugyborékoló hangja lesz a műsornak, ezt az értéket csökkenteni kell.

Precision factor = 20: ennek értéke az amplitúdótorzításra van hatással – minél nagyobb, annál jobb. Általában 5 vagy 7 is elég szokott lenni, de nekünk ismét csak az a jobb, ha nagyobb.

Smoothing Amount = 1: ha 2-re állítjuk, a szűrő igyekszik kiegyenlíteni az egyes frekvenciasávok eltérő zajszintjét, ami csökkent egyfajta kellemetlen zajt, viszont némileg megnöveli a szélessávú zajszintet.

Transition width = 0: azt határozza meg, milyen éles legyen a határvonal a zaj és a hasznos jel közöt. A 0 érték meredek vágást jelent, míg a nagyobbak finomabb átmenetet.

A beállítások után nyomjuk meg a *Get Profile from Selection* gombot, majd mentsük el az így kapott adatokat a *Save Profile* segítségével zaj.fft néven. Fontos, hogy ezután nem az *OK*, hanem a *Close* gombot nyomjuk meg, hiszen a zajfile-unkat nem akarjuk zajmentesíteni, csak „jellemrajzot” készítettünk róla.

Zárjuk be a zaj.wav file-t, és térjünk vissza az eredeti anyaghoz. Hajtsuk rajta végre az előbbi zajcsökkentést – ha közben nem használtuk másra, akkor az utoljára használt mintát meg is őrizte a program,

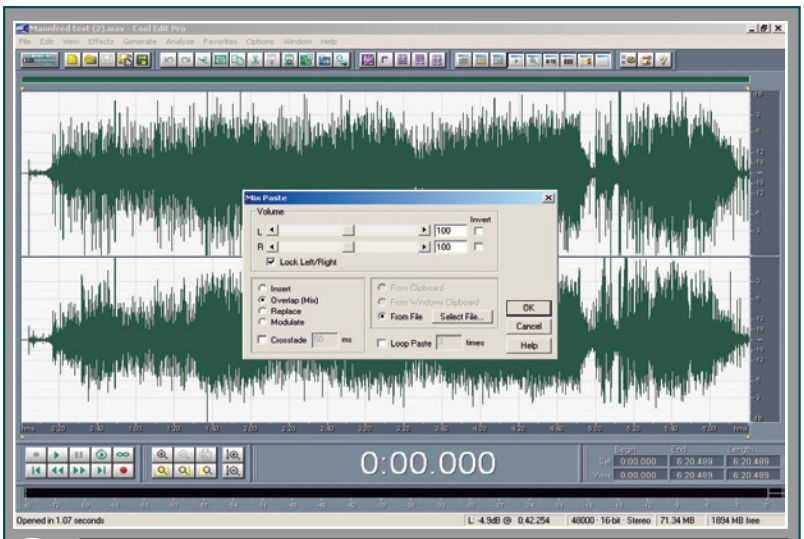

A zaj végső kivonása az eredeti hanganyagból

amit amúgy a *Load Profile* művelettel is visszatölthetünk. Fontos azonban, hogy jelöljük ki a *Keep Only Noise* opciót. Ennek eredményeképpen eltűnik a hasznos műsor túlnyomó része, és csak a lemezzaj, a recsegés, pattogás marad, és némi maradék a zenéből. Mentsük el ezt a file-t maradvány.wav néven.

A következő lépés a maradvány recsegés- és alapzaj-mentesítése. Ehhez az *Effects → Noise Reduction → Click/Pop Eliminator* műveletet kell elvégeznünk. Ebben több előregyártott beállítás is található – használjuk a legerősebbet, a *Constant Hiss and Crackle* nevűt, amely drasztikusan gyilkolja ki a recsegést. Ilyen durva beállítás mellett a hasznos anyagból is jócskán elvesz, de most nem kell ezzel törődnünk, hiszen eleve a zajfile-on dolgozunk. Arra készüljünk fel, hogy ez nagyon hosszadalmas, egy teljes lemezoldalon akár fél napig is eltartó művelet lesz!

A recsegésmentesítés eredményét ismét mentsük el, mondjuk dereccs.wav néven. Az *Edit → Mix Paste* művelettel most vonjuk ki egymásból a maradványzajt és annak recsegésmentesített változatát. Mi marad akkor? Igen, a recsegés és az alapzaj. A *Mix Paste* ablak beállításai a következők:

Volume: mindkét csatorna értéke 100, az *Invert* kiválasztva;

Lock Left/Right: kiválasztva;

Overlap (Mix): kiválasztva.

A *Select File* gombbal betöltjük a maradvány.wav-ot, és az *OK* megnyomásával végrehajtjuk a műveletet. A kapott anyagot elmentjük reccs.wav néven.

Utolsó lépésként nyissuk meg az eredeti hanganyagot, és az *Edit → Mix Paste* segítségével adjuk hozzá a reccs.wav-ot. A beállítások egy kivétellel ugyanazok: a *Volume*-nál ne jelöljük be az *Invert*et, mert a reccs.wav-ban már eleve invertálva van a recsegés és a zaj, ezért az az eredetihez hozzáadva szépen semlegesíti az abban még meglévő zajösszetevőt. Nem volt egyszerű, de túl vagyunk rajta. Remélhetőleg a végeredmény mindenkit meggyőz arról, hogy nem volt haszontalan ennyi időt és energiát fektetni kedvenc felvétele megtisztításába.

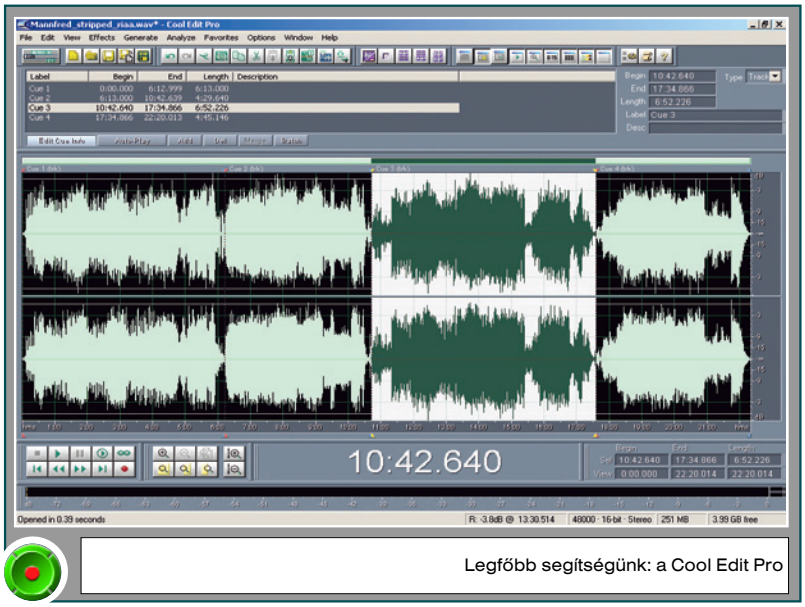

Legfőbb segítségünk: a Cool Edit Pro

Darabolás

Ha túl vagyunk a zajcsökkentésen, nincs más dolgunk, mint zeneszámonként szétszabdalni az anyagot. Szerencsére ezt nagyon egyszerűen meg lehet oldani a Cool Edit Próban a *Cue List* segítségével. Nekünk annyi a dolgunk, hogy kijelöljük az egyes zeneszámokat, felvegyük a listára, majd a végén a program egy menetben létrehozza az önálló file-okat.

Bevezetésképpen az *Edit → Snapping* menüpontban jelöljük be a *Snap to Zero Crossing* sort. Ez ügyel arra, hogy a kijelölés határa mindig a hullámalak 0 átmeneténél lesz, így nem kattanással indul vagy végződik a szám. Ugyanitt kapcsoljuk be a *Snap to Cues*t is, amely a kijelölést, illetve a kurzort automatikusan a legközelebbi vágási ponthoz igazítja.

A műsort hallgatva keressük meg az első szám végét. (Az elejét talán nem kell külön keresni...) Az egér görgőjével szabályozhatjuk, hogy a teljes anyagból mennyit lássunk az ablakban.

A *View → Show Cue List* menüpontra kattintva nyissuk meg a listát. Az ablak alján lévő *Add* gombbal vehetjük fel a kijelölt szakaszt a listára. Az *Edit Cue Info* megnyomásával külön láthatóvá válnak a kiválasztott szám adatai. Itt a *Type* mezőben a típust *Basic*ről változtassuk *Track*re. Ha ez megvan, jöhet a következő szám. Ne ijedjünk meg, ha elsőre nem illeszkedik a kijelölt rész, illetve a vágási listában az előző vége és az új kezdete. Ha a típust átállítjuk *Track*re, mindjárt működni fog a dolog. Az se baj, ha elsőre nem sikerült pontosan beállítani a kijelölést. A [Shift]-et nyomva tartva az egérrel elhúzhatjuk a kijelölés határait a megfelelő helyre.

Ha készen vagyunk a vágási listával, jelöljük ki a lista összes elemét, majd nyomjuk meg a *Batch* gombot. A beállítóablakban válasszuk a *Save to Files* lehetőséget, adjuk meg, hogy mi lehet a file-ok nevének az eleje (például track...), a végét úgyis számozni fogja a program a sorrendnek megfelelően. Beállíthatjuk még a mentés helyét és a kimeneti formátumot – célszerű Windows PCM-et választani. Az *OK* megnyomásával elkészül a számokra szabdalt lemezanyag, amit CD-re lehet írni, MP3-ba lehet tömöríteni (vagy bármi mást is kezdhetünk vele...).

A fenti módszerek végeredményéről megtalálható egy-egy rövid minta a CD-mellékletünkön, a Cool Edit Pro próbaverziójával együtt. A hosszabb változat kidolgozásában a Cool Edit Pro fejlesztőinek webhelyén található fórum volt segítségemre.

Házi videók DVD-re

Amikor közel két évvel ezelőtt az Adobe elkészítette a Premiere 6.0-s verzióját, az otthoni DVD-írás nagyon távolinak tűnt – még asztali DVD-lejátszót is csak kevesen engedhettek meg maguknak. Azóta az árak szinte zuhanórepülésben estek. Az „alap" lejátszók ára a négyfejes videókéval vetekszik, és egyre több gyártó kínál DVD-újraírót „megfizethető" áron.

Weisz Tamás

A világtrendet az Adobe sem nézhette tétlenül – főleg, hogy időközben több DVD-kész, olcsóbb vágóprogram is napvilágot látott –, és fél verziót léptetve megjelentette az új Premiere-t. A 6.5-ös verzió legfontosabb újdonsága az Adobe (majdnem) saját MPEG-kódolója és a program mellé csomagolt Sonic DVDit! LE, amellyel elkészíthetők a DVD-k.

Megkésve bár...

De ne rohanjunk ennyire előre, hiszen DVD-t a megszerkesztett videóinkból szeretnénk írni. Első lépés a „nyers" felvételek összegyűjtése különböző forrásokból. A Premiere időtlen idők óta segédkezet nyújt a videók beolvasásához különböző analóg eszközökről, ehhez jött még hozzá 2001 elején, a 6.0-ban, a DV-készülékek támogatása. Ez csak annyiban változott mostanra, hogy a Premiere 6.5 felismeri és kezeli az azóta megjelent kamerák jelentős részét. Az, hogy milyen DV-kamerákat ismer a program, illetve az Adobe milyen problémákról tud a különböző operációs rendszerek alatt, a cég webhelyén is megnézhető (➲ www.adobe.com /products/premiere/dvhdwrdb.html).

Miután előkészítettük vágásra a felvételeinket, hanganyagainkat és egyéb alapanyagainkat, kezdődhet a film szerkesztése. Ezen a területen a Premiere mindig komoly lépéselőnyben volt a hasonló árkategóriájú és az olcsóbb programokkal szemben – kivéve egy súlyos problémát, a (rész)eredmény röptében történő bemutatását. Eddig. Ugyanis most már a Premiere is „előrenderelés" nélkül mutatja be az átmenetek, a mozgások, az átlátszóságok és szűrők, valamint az álló és mozgó címek eredményeit – hardveres támogatás nélkül is. A látvány erősen hardverfüggő. Elsősorban a processzor erejétől függ, lassabb gépeken a program visszavesz a másodpercenként megjelenő képek számából, így a lejátszás kissé – néha nagyon – darabosnak látszik.

A videókhoz illő DVD és (S)VCD menüket készíthetünk a DVDit!-tel

A film közben megjelenő feliratok elkészítéséhez teljesen új *Title Designer*t kínál a Premiere 6.5. A rengeteg sablon segítségével pillanatok alatt készíthetünk látványos álló, illetve függőlegesen vagy vízszintesen görgő szövegeket, ezek háttere lehet maga a film vagy azt részben vagy teljesen eltakaró kép.

Ezt a modult az Adobe az Illustrator és az InDesign tipográfiai képességeivel ruházta fel, aminek eredményeképpen valóban nagyon részletesen paraméterezhetjük a feliratok szövegjellemzőit. Ennek sajnos az is velejárója lett, hogy az ékezetes betűket, legfőképpen az ő-t és ű-t – finoman szólva is – nem igazán korrekten kezeli, sőt egyes betűkészletekre (amelyekkel más programok zökkenőmentesen tudnak dolgozni) erősen „pikkel", és ezeket egy alap betűtípussal helyettesíti.

A Premiere az Adobe család más tagjától is kapott egy szép ajándékot: az After Effectstől öt látványos szűrőt (*Blend, Channel Blur, Directional Blur, Ramp* és *Lightning*). És hogy a hangok se panaszkodhassanak, arról a TC Works három új DirectX-es plug-inja gondoskodik (TC Reverb, TC EQ, TC Dynamics), amelyekben az eligazodást 76 oldalas PDF formátumú dokumentum segíti.

DVD-re hegyezve

A szépen megszerkesztett anyagainkat a Premiere 6.5-ben is elmenthetjük (sok egyéb formátum mellett) AVI, QuickTime és Windows Media formátumba (utóbbiba csak Windows alatt), vagy kiírathatjuk videóra. Arra is lehetőségünk van, hogy az elkészült filmekből DVD-t készítsünk. Ehhez Macintoshon az Apple iDVD-re és DVD StudioPróra van szükség, míg a Windowst használók az Adobe MPEG Encoder és a Sonic DVDit! segítségével közvetlenül a Premiere-ből is dolgozhatnak.

Az Adobe MPEG Encoder rengeteg kész beállítást kínál a DVD, VCD és SVCD formátumokhoz, de aki akarja – és tudja, maga is beállíthatja a kódolás paramétereit a képaránytól a különböző bitrátákon át egészen a multiplexálás jellemzőiig. Az így tömörített videókhoz azután a DVDit! (jelentősen) lebutított változatával alkothatjuk meg a menüket, majd készíthetjük elő és el DVD, VCD, SVCD és cDVD lemezeinket.

•

Az Adobe Premiere egyik legnagyobb problémája továbbra is az ára, hiszen a bruttó 272 500 Ft töredékéért kaphatók ma már közel ennyit tudó vágóprogramok. És az is erősen kérdéses, hogy az upgrade megér-e 71 250 Ft-ot, amikor például a Ulead DVD MovieFactoryja alig több mint 10 ezer forintért kínál MPEG-2 kódolót és menükészítőt. Erre a kérdésre azonban mindenkinek magának kell megadnia a választ.

info

- Az Adobe Premiere 5.0-ról: Ötös, de nem csillagos – CHIP Magazin, 1998/10/117
- Az Adobe Premiere 6.0-ról: Szép új digitális világ – CHIP Magazin, 2001/04/119
- www.adobe.com/premiere
- www.sonic.com
- www.dvdit.com
- www.trans-europe.hu
- www.fontolo.hu

Rajzoljunk villámgyorsan!

Akit magával ragadott az internet varázsa, az előbb-utóbb késztetést érez arra, hogy saját honlapot készítsen. Manapság azonban a látványos weboldalak nehezen képzelhetők el Flash nélkül. De mi az a Flash mozi? Hogyan lehet ilyet készíteni?

Sümegi András

A Flash tartalmas weboldalak kialakításához kínál új, izgalmas lehetőségeket. A Flash mozik tömör, interaktív vektorgrafikák és animációk, felhasználhatók navigációs elemekhez, animált logókhoz, szinkronizált hangú animációkhoz, de akár teljes honlapok elkészítésére is. Gyorsan letölthetők – komolyabb, látványos weboldalak is megvalósíthatók mindössze 200-300 Kbyte-ban.

A kezdetektől az MX-ig

A Flash története 1996-ban kezdődött. Egy kis cég, a FutureSplash fejlesztői olyan webes multimédia alkalmazást mutattak be, amellyel könnyen lehetett interaktív nyomógombokat készíteni, nagyítható-kicsinyíthető vektorgrafikát beépíteni weboldalakba. A weben szokásos pixelgrafikus képek minden egyes képpont adatait külön-külön tárolják, míg a vektorgrafikus leírás csupán azt mondja a megjelenítőprogramnak: „rajzolj ide egy kört ekkora átmérővel és ilyen színnel". Ezáltal a körök, téglalapok és más grafikus idomok tárolásához sokkal kevesebb adat kell, ami gyorsítja a letöltést. További előny, hogy a vektorgrafikus képek alkalmazkodni tudnak a felhasználó képernyőjének méretéhez.

E sorok írásakor a Flash már a hatodik generációjánál tart. Legújabb verziója az MX jelzést viseli. Kezelőfelülete sokkal átgondoltabb felépítésű, mint korábban, és nem utolsósorban testre szabható. Használata könnyebben megtanulható, dolgozni pedig kész öröm vele. Az MX előtti verziók nagy hiányossága volt, hogy nem tudták kezelni a videofile-formátumokat. Ezért ha valaki mozgóképet akart megjeleníteni, jobb híján képkockánként kellett egymás után illesztenie a mozgásfázisokat. Az új MX már importálja a legismertebb videofile-okat, az MPEG-et, a MOV-ot és az AVI-t.

A program grafikai képességei is gyarapodtak, új lehetőség a háromdimenziós perspektivikus torzítás és a különféle burkológörbék használata.

A Flash nagy előnye, hogy gyakorlatilag böngészőfüggetlen, vagyis a különböző böngészőprogramok mindig ugyanúgy jelenítik meg a Flash animációt, így az mentes a natív HTML, illetve DHTML oldalak közismert kompatibilitási gondjaitól.

A Flash beszerzése

Ahhoz, hogy Flash mozit készítsünk, a Flash fejlesztői környezetére lesz szükségünk. Ez drága, kereskedelmi program (körülbelül 150 ezer forint). Ismerkedéshez azonban kitűnően használható a teljes képességű, 30 napos próbaváltozata. Ezt a Macromedia webhelyéről tölthetjük le (➪ www.macromedia.com/downloads/), egyszerű regisztráció után. A Flash MX mérete 46 Mbyte és csak Microsoft Windows és Apple Macintosh környezetben működő változata van.

A vele készített animációk a 30 napos próbaidő lejárta után is működnek, de maga a fejlesztőkörnyezet nem.

A vektorgrafikus képek minőségromlás nélkül, tetszés szerint nagyíthatók. A raszteres (bitmap) képek adott felbontásúak

Az elkészült animáció nem fut önállóan. Kell hozzá egy lejátszóprogram, a Flash Player. A lejátszó tipikusan a netböngészőbe beépülő modul (Shockwave plug-in), ami az újabb böngészőprogramokkal együtt – általában alapbeállításban is – telepítésre kerül gépünkre. Ha böngészőnk nem ismeri a Flasht, akkor telepítsük újra úgy, hogy telepítéskor válasszuk a Flash plug-int, vagy töltsük le a Macromedia webhelyéről. A plug-in telepítőjét a fejlesztőkörnyezet is tartalmazza, és telepítés után a C:\Program Files\Macromedia\Flash MX\Players\ mappában találjuk Macintosh, Windows és Java VM platformra.

A Flash MX az animáció és a lejátszó egyesítésével önállóan futtatható, úgynevezett projektor file-t is létre tud hozni mind Windows (.exe), mind Macintosh (.hqx) környezethez.

A fejlesztőkörnyezet

A Flash rajzolóprogram és animációszerkesztő egyben. Aki használt már valamilyen rajzolóprogramot, annak néhány eszköz biztosan ismerős lesz, de egyes rajzolási lehetőségek elég szokatlanok. Mérnöki pontosságú munkára a Flash nem alkalmas, fejlesztői a könnyed stílusú képernyőgrafikák készítésére helyezték a hangsúlyt. Ha erősebb rajzképességekre van szükségünk, akkor használjuk az Adobe Illustratort, a FreeHandet vagy az AutoCAD-et (ezek formátumait importálni tudja a Flash), illetve rajzolhatunk CorelDraw-val is, ha beszereztük a hozzá való SWF exportáló szűrőt.

Mielőtt belevágunk a rajzolásba, röviden nézzük át a fejlesztőkörnyezetet! Ehhez előbb el kell indítani a Flash programot. Ilyenkor új, üres mozival jelentkezik be. Ha már fut, és nincs üres mozink, készítsünk új file-t a *File* → *New* menüvel, majd a *Modify* → *Document* menüre megjelenő ablakban állítsuk 550x400 képpontra a méretét!

Bal oldalon a *Tools* panel (eszköztár) elemei hasonló célra szolgálnak, mint más rajzolóprogramokban: elkészíthetők és szerkeszthetők velük a grafikák. A fehér téglalapot, ami kitölti a képernyő közepét, *Stage*-nek (színpadnak) hívjuk. Ez a terület

az, ahová rajzolhatunk, és ahol megtekinthetjük a készülő animációt. A Stage alatt és tőle jobbra lévő, ki- és bekapcsolható panelek számos beállítási lehetőséget nyújtanak a vonalszíntől a betűtípusokon át az objektumokhoz rendelt ActionScript műveletekig.

A Stage fölötti vonalzószerű, „Layer 1" feliratú képződmény a *Timeline* (időtengely). Feladata hasonló a filmek forgatókönyvéhez – ez a Flash mozi térképe. Mutatja a különböző elemeket, melyek az idő folyamán feltűnnek, átalakulnak, majd eltűnnek. Az időtengelyt használjuk a mozi elemeinek összerakásához, az animáció történéseinek létrehozásához és az interaktivitás megvalósításához is. A piros csúszka (lejátszófej) a függőleges vonallal azt a filmkockát jelzi, ami éppen megjelenik a Stage-en.

A Flash legördülő menüinek számos pontja egyszerűen a paneleken elérhető műveletek végrehajtásának alternatív módját nyújtja. A Macromedia többi programjához hasonlóan az *Edit* → *Keyboard Shortcuts* menü alatt átdefiniálhatjuk a menüpontokhoz rendelt billentyűkombinációkat, illetve más programokra – például a Photoshop vagy a Fireworks – jellemző beállításokat is választhatunk.

A Flashben majdnem mindenhol találunk előbukkanó menüket is. Ezeket az éppen aktuális helyen a jobb egérgombbal kattintva vehetjük elő.

Kezdjünk hozzá a rajzoláshoz!

Először rajzoljunk valami egyszerű ábrát a Flashsel! Mielőtt hozzákezdünk, győződjünk meg róla, hogy a *View* menüben a *Work Area* be van-e kapcsolva. Így tudunk a mozi területén kívül is rajzolni.

Elsőnek válasszuk a *Pencil Tool*t (ceruza eszközt)! A ceruza színét és vastagságát a Stage alatt, a *Properties* (tulajdonságok) panelen állítjuk be. Ha nem látszik a panel, akkor a *Window* → *Properties* paranccsal lehet elővarázsolni. A vonaltípust (folytonos, szaggatott, pontozott stb.) is megadhatjuk rajta. A színt előbukkanó palettából választhatjuk ki, vagy RGB értékeit hexadecimálisan (#RRGGBB alakban) megadva. A palettáról csak a 216, úgynevezett Web-safe színből lehet választani. Ezek azok a színek, amelyeket a böngészőprogramok biztonságosan meg tudnak jeleníteni. Jellemzőjük, hogy R (vörös), G (zöld) és B (kék) komponenseik értéke 51-gyel osztható.

Alaphelyzetben ugyanezeket a színeket találjuk a jobb oldalon a *Color Swatches* (színkollekció) panelen. A kollekciót bővíthetjük saját színekkel, ha a panel jobb felső sarkában lévő ikonra kattintunk. Itt a színösszeállítást későbbi használat céljára el is menthetjük. Új színeket a *Color Mixer*rel (színkeverő) készíthetünk.

A *Tools* paletta alsó felében, az *Option* szekcióban módosítógombokat találunk. Ezekkel állíthatjuk be a rajzeszközök viselkedését – megjelenésük, hatásuk attól függ, milyen eszközt használunk. Most a ceruzánál válasszuk a *Straighten* (kiegyenesít) opciót! Próbáljunk meg például háromszöget rajzolni! A vonalak kiegyenesednek, az ívek szép szabályosak lesznek... Átkapcsolva *Smooth* (elsimítás) módra a vonalak lágyan követik egerünk mozgását.

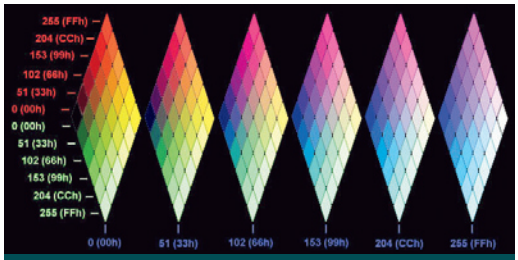

A Web-safe színek RGB értékei 51-gyel oszthatók

A harmadik lehetőséget – az *Ink* (tinta) módot – választva pedig csak egészen finoman simítja a kacsmargókat a Flash.

Aki dolgozott már Illustratorral, FreeHanddel vagy hasonló programmal, annak biztosan ismerős lesz a *Pen Tool* eszköz. Ezzel az eszközzel Bézier-görbékkel határolt alakzatokat rajzolhatunk.

Az eszköztár legtetején két nyíl eszközt is találunk. A fekete nyilat az objektumok, illetve azok egy részének kijelölésére, elmozdítására, módosítására használjuk. Az üres nyíl – a *Subselection Tool* – egy objektum pontjainak kiválasztására való. Ha kiválasztjuk az előbb rajzolt alakzatot a nyíl eszközzel, akkor kiegyenesíthetjük vagy elsimíthatjuk úgy, hogy rákattintunk a megfelelő ikonra a *Tools* paletta *Options* szekciójában. A görbék formálásához választhatjuk az optimalizálást a *Modify* → *Optimize* menüpontból. A nyíl eszközhöz akkor úgy is hozzá lehet férni, ha bármely másik eszköz használata közben megnyomjuk a [Ctrl] billentyűt.

Imént rajzoltunk a ceruzával egy háromszöget. Most válasszuk a *Paint Bucket Tool* (festékesvödör) ikont! Jelöljük ki kedvenc színünket, és kattintsunk bárhova a háromszög közepébe! Ha esetleg nem akar kitöltődni, valószínűleg az egyik sarkánál nyitva maradt a körvonala. Semmi baj, állítsuk be a *Close Large Gaps* (zárja a nagy réseket) opciót a *Tools* paletta *Option* szekciójában, és kattintsunk újra a vödörrel az idom belsejébe! A vödör használatánál – beállítástól függően – a Flash képes a kisebb vagy nagyobb hézagokat figyelmen kívül hagyni, és egy résnyire nyitott területet úgy kitölteni, hogy közben nem módosítja a körvonalat.

Kattintsunk duplán a körvonal egy szegmensére! Ezzel kijelöltük a háromszög teljes körvonalát. Nyomjuk meg a [Delete] gombot: a körvonal eltűnik, és megmarad nekünk egy szegély nélküli háromszög alakzat – a Flash ugyanis minden síkidom kitöltését és körvonalát külön rajzelemként kezeli.

Kísérletezzünk kicsit ezzel a háromszöggel! Kattintsunk az egérrel a háromszög egyik sarkára, és húzzuk odébb. Ez az objektum átalakítását eredményezi. Vegyük kézbe a *Brush* (ecset) eszközt, és ugyanolyan színt használva, mint a háromszögé, húzzunk keresztbe egy vonalat a háromszögön! Ha megfogjuk a háromszöget a fekete nyíllal, észre fogjuk venni, hogy most minden egy képbe olvadt össze. Válasszuk a radírt, és töröljük ki a felesleges részleteket. Ha nem akarjuk, hogy az ecsetvonás beleolvadjon a háromszögbe, először létre kell hoznunk egy új réteget.

Az ecsethez is tartoznak a tulajdonságait módosító opciógombok. A *Normal* módon kívül választhatjuk a *Fills* módot, ekkor a körvonalakat nem festi le az ecset.

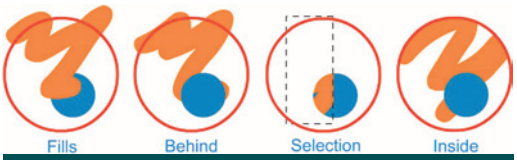

Különleges festésmódok

A *Behind* módban csak a háttérre, az *Inside* módban a körvonalakon belülre, a *Selection*ben pedig egy kijelölt terület elemeire pingálhatunk.

Miután teljesen összemaszatoltuk azt, amit rajzoltunk, vegyük elő az *Edit* menüből az *Undo* parancsot, és hajtsuk végre néhányszor, amíg vissza nem áll az eredeti alakzat. A lehetséges visszalépések számát (Undo Levels) az *Edit* → *Preferences* menüpontban állíthatjuk be – alaphelyzetben 100 műveletet vonhatunk vissza.

Ha pedig esetleg rájöttünk, hogy nem jó színt használtunk, bátran változtassuk meg! Ez is igazán egyszerű, ráadásul többféleképpen megoldható. A háromszög kijelölése után a *Color Mixer* vagy a *Color Swatches* panelen válasszunk másik színt vagy színátmenetes kitöltést. Ehhez használhatjuk a *Tools* paletta *Colors* szekciójában lévő *Fill Color* (kitöltési szín) gombot is, vagy úgy is elérhetjük az eredményt, hogy másik színt „öntünk" a háromszögbe a festékesvödörrel.

●

Végül mentsük el eddigi művünket. Legközelebb ezzel az ábrával folytatjuk: mozgásba hozzuk a rajzot. Addig bátran kísérletezzünk a rajzeszközökkel, a kijelöléssel, a törléssel és a beillesztéssel!

Kérdezz-felelek

Az elmúlt két hónapban a megszokottól több e-mail érkezett szerkesztőségünkbe Windows XP-vel kapcsolatos, elsősorban gyakorlati kérdésekkel. Alábbiakban a közérdeklődésre is számot tartó levelekből szemelgettünk.

Eke Zoltán (ekezol@wap.hu)

A kérdések többsége a Windows XP-vel kapcsolatos, de szép számmal kaptunk általános, mindegyik mai Windowsra vonatkozó problémát felvető levelet is. Lássuk, mi érdekli az olvasót! A levelekből csupán egy-egy rövid részletet közlünk.

Downgrade?

Hogyan tudom a Windows XP Professionalt lecserélni Windows 98-ra? Egy partícióm van csak, és az FDISK természetesen nem boldogul az NTFS file-rendszerrel. Hogyan tudom újraformázni FAT32-re a merevlemezt?

Az FDISK hatékony és egyszerű szerszám, de elsősorban pusztításra hegyezték ki :-). Egyszerűsége komoly korlátokat is jelent. Teljesen kétségbeesik, ha NTFS (vagy HPFS, linuxos ext2fs) file-rendszerrel találja szemben magát. De ismerjük el, nem is erre találták ki: csak FAT16-os és FAT32-es partíciót kezel.

Mit tegyünk, ha a levélben is megfogalmazott problémával találkozunk? Oldjuk meg egy huszárvágással, mondván: minek akar valaki FAT32 file-rendszerrel Windows XP-t használni? Talán nem tetszik neki az XP? Micsoda elvetemültség! Vagy csupán arról van szó, hogy emberünk kipróbálta az „experience"-t és mégis a Windows 98 mellett dönt, mert nincs elég erős gépe a „felfedezéshez".

Tehát a probléma ott kezdődik, hogy a számítógépről ki kellene lakoltatni az XP-t, amit legegyszerűbben a Windows 98 telepítőjével tehetnénk meg. De csak tehetnénk, mert NTFS-re formázott partícióval nem tud mit kezdeni. Indításakor jelzi, hogy van itt egy UFO partíció, de azt is, hogy hozzányúlni nem tud. Ilyenkor nagy segítség a Partition Magic. Ez a program azonban drága, ráadásul sokkal egyszerűbben is megoldható a feladat.

Szedjük elő a Windows XP telepítő CD-jét, és arról indítsuk a számítógépet. Elképzelhető, hogy előtte a BIOS *Advanced Features* szekciójában át kell állítani a bootolás sorrendjét. Bevált sorrend a floppy –CD-ROM–merevlemez, és ilyenkor nem is kell semmit babrálni, hiszen a gép indulásakor először a floppymeghajtóra néz rá, és ha ott nem talál indítólemezt, továbblép a CD-meghajtóra. A Windows 2000-nél és XP-nél megjelenik egy billentyűnyomásra invitáló felirat, és ha itt pár másodpercen belül lenyomunk egy gombot, máris indul a telepítő.

Mindent pontosan úgy kell tennünk, mintha fel szeretnénk telepíteni egy teljes Windows XP-t, így gyorsan elérünk a partíció kiválasztásáig. Rövid bújócska után (először [T], majd [L] billentyű) a halálra ítélt NTFS-es partíció pillanatok alatt az örök vadászmezőkre kerül. Értelemszerűen itt nem kell új partíciót létrehozni, megformázni – elvégre nem XP-t telepítünk. Amint töröltük a problémás bejegyzést, lépjünk ki a telepítőből (egymás után kétszer [F3]), majd indítsuk el a gépet Windows 98-as lemezzel. Ezek után az FDISK-kel már a megszokott módon intézhetjük a partíciók alakítását.

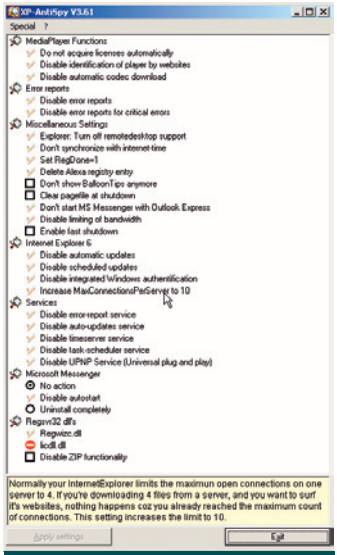

XP-AntiSpy, a biztonsági svájci bicska

Netes tégla?

Olvastam, hogy valamit tenni kell az ellen, hogy az XP ne küldjön információkat a Microsoftnak, mert úgy tudom, hogy például a Media Player elküldi azt is, hogy milyen zenét hallgatok.

A Microsoft újabb programjairól számos, biztonsági szempontból igencsak aggasztó tévhír kapott szárnyra a netes fórumokon. Van azonban olyan eset, amikor igenis jogos az aggodalom. És jobb félni, mint megijedni... Szerencsére élelmes emberek elébe mentek a problémának, és összehoztak egy pompás biztonsági buherátorprogramot, XP-AntiSpy néven. Mint neve is jelzi, kifejezetten a Windows XP biztonságilag megkérdőjelezhető szolgáltatásainak kiiktatására fejlesztették ki.

Lássuk néhány hasznos szolgáltatását! A weboldalak a Media Playeren keresztül azonosítani tudják gépünket – ezt letilthatjuk.

Kikapcsolható, hogy a Media Player ismeretlen file-formátum esetén automatikusan ellátogasson a Microsoft oldalára, és onnan önhatalmúlag kodeket töltsön le.

A rendszer az esetleges programhibákról automatikusan jelentést küld a Microsoftnak. Ehhez ugyan a mi beleegyezésünket is kéri, de e szolgáltatást teljesen kiiktathatjuk.

Kikapcsolhatjuk, hogy a távoli asztal segítségével a hálózaton keresztül másik gépről lehessen irányítani a rendszerünket.

Az Internet Explorer képes programfrissítéseket keresni és letölteni a Microsoft oldaláról, ezt a szolgáltatását szintén kikapcsolhatjuk.

Beállíthatjuk, hogy a Microsoft Messenger ne töltődjön be minden rendszerinduláskor, valamint az Outlook Express meghívásakor.

Szélessávú netkapcsolat megléte esetén a Windows XP QoS szolgáltatása a sávszélesség mintegy 20%-át lefoglalja magának, amit megakadályozhatunk az XP-AntiSpy segítségével.

Az Internet Explorer alapbeállításban egyszerre csak 4 szálon tud kommunikálni a szerverrel (egyszerre 4 file letöltése mellett már nem megy a böngészés), ez a korlát 10 szálra emelhető.

Emellett letiltható a Universal Plug and Play szolgáltatás és a Windows XP beépített ZIP mappakezelője.

Az XP-AntiSpy magyarított változata megtalálható CD-mellékletünkön, de letölthető a Honosító Műhely gyűjteményének segédszekciójában is. Legfrissebb verziója letölthető a www.xp-antispy.de/download.htm oldalról is. A program alig 26 Kbyte-os, és teljesen ingyenes.

Két dudás egy csárdában

Két operációs rendszer van a gépemen (Windows 98 és XP). Mindössze annyi lenne a kérdésem, hogy át lehet-e írni a boot képernyő bejelentkező szövegét tetszés szerint – bootmanager nélkül – a registry buherálásával vagy egyéb módon. (Hogy egyértelmű legyen: azt a szöveget szeretném

módosítani, ahol ki kell választani, hogy éppen melyik operációs rendszert szeretném használni.)

Ha egy számítógépre két Windows-verziót telepítünk – jelen esetben a 98-at és az XP-t –, akkor a beépített bootkezelő gondoskodik az indítható operációs rendszer kiválaszthatóságáról. Ezt az egyszerű programot paraméterezni szinte egyáltalán nem lehet, a képernyőn megjelenő szövegben is csak a választható operációs rendszerek nevét lehet átírni. Tehát ha angol Windows XP-t használunk, ne várjunk „Válassza ki az indítani kívánt operációs rendszert" típusú üzenetet.

A bootkezelő paramétereit a C:\boot.ini szövegfile tartalmazza. Ez alapesetben rejtett rendszerfile, ami kétféleképpen szerkeszthető.

● A profik a Windows telepítését követően a mappabeállításnál bekapcsolják a rejtett file-ok és a kiterjesztések megjelenítését. Csak utána válik láthatóvá a kérdéses file. Szedjük le róla az írásvédettséget (jobb egérkattintás, *Tulajdonságok*) és nyissuk meg szerkesztésre dupla kattintással. Valami ilyesmit fogunk találni benne:

[Boot Loader]
Timeout=10
Default=C:\
[Operating Systems]
C:\="Microsoft Windows 98"
multi(0)disk(0)rdisk(0)partition(2)\WINDOWS="Microsoft Windows XP Professional" /fastdetect

Az idézőjelek közötti rész jelenik meg bootoláskor mint választható operációs rendszer, tehát ezt a szöveget tetszés szerint módosíthatjuk.

● Másik módja e bootfile elérésének a *Sajátgép → Tulajdonságok* lapon át vezet. A rendszertulajdonságok *Speciális* lapján az *Indítás és helyreállítás* csoport *Beállítások* gombját kell megnyomni. A következő felbukkanó panelen ismét egy gomb vár ránk, a *Szerkesztés*. Ezzel a boot.ini megnyílik a Jegyzettömbben, és az írásvédettséget jelző attribútumot a rendszer automatikusan eltávolítja a file-ról. A további teendő megegyezik a fentebb leírtakkal.

Az öntevékeny QuickTime

Lemezmellékletükről feltelepítettem az Apple QuickTime 6 Playert, és azóta szinte minden médiaformátumot (AVI, MPG, BMP) ez a program jelenít meg. Hogyan tudnám visszaállítani a megszokott file-hozzárendeléseket?

A QuickTime egyike azoknak a programoknak, melyeket nem szabad alapbeállításokkal telepíteni. Nem elég csak a *Next/Tovább* gombot nyomkodni, oda kell figyelni rögtön az elején, mert így később sok bosszúságtól kímélhetjük meg magunkat.

A telepítője ugyanis szépen felajánlja a file-hozzárendelések beállítását, csak a szokástól eltérően ezt nem „file associations" felirattal teszi, hanem *MIME Settings* gombbal. Ha arra rábökünk, a médiafile-ok logikus csoportokba foglalva tárulnak elénk, és pár kattintással módosíthatjuk a hozzárendeléseket.

Ha telepítéskor erre nem figyeltünk oda, akkor sincs veszve semmi, ugyanis az említett beállítóablak elérhető a Vezérlőpulton keresztül. Kattintsunk duplán a *QuickTime* ikonra. A legördülő listában válasszuk ki a *Browser Plug-in*t, és ott találjuk a *MIME Settings* gombot.

Ha biztos, ami biztos alapon el szeretnénk raktározni a már beállított névkiterjesztéshez rendelt paramétereket, elő kell szednünk a regisztrációs adatbázist szerkesztő Regeditet: *Start → Futtat → Regedit.*
A HKEY_CLASSES_ROOT ág elején találhatók a kiterjesztések. Kereséshez elég csak sorban megnyomni a megfelelő billentyűket, csupán arra kell figyelnünk, hogy mindegyik kiterjesztést ponttal kezdjük! Tehát ha a JPEG-et keressük, akkor .jpg a be-írandó négy karakter.

Kijelöljük a .jpg ágat, majd kérjük a rendszerleíró adatbázis exportálását, pontosabban csak a kijelölt ágét.

Sajnos minden egyes kiterjesztés beállításait külön-külön file-ba kell mentenünk, mert a Regeditben nem lehet csoportokat kijelölni és exportálni.

A keletkezett .reg file-ok későbbi visszatöltése már senkinek nem jelenthet problémát.

Képpel vagy kép nélkül?

A Windows XP-ben található Internet Explorer 6 egyik érdekes újítása a képek megjelenítésénél jön elő. Nevezetesen a felbukkanó eszközpalettára és az automatikus átméretezésre gondolok. Nagyon szép, meg nagyon jó, de egy idő után idegesít, és szeretném kikapcsolni. Hogyan lehet?

Valóban, az Internet Explorer 6 hozta be ezt a két újítást. Ha az egeret a weblapon található kép fölé húzzuk, megjelenik egy pici eszköztár, ahonnan kezdeményezhetjük a kép mentését, nyomtatását, elektronikus levélben való elküldését, valamint a Dokumentumok/Képek mappa megnyitását. Ugyanezeket elérhetjük akkor is, ha a képre jobb egérgombbal kattintunk. A képet a rendszer akkor méretezi át, pontosabban zsugorítja össze, ha az egy önálló ablakban jelenik meg, és olyan nagy, hogy kilógna az ablakból.

Ezeket az újításokat van aki szereti, van aki nem. Mindenesetre kiiktatásuk csak pár egérkattintásba kerül.

Nyissuk meg a netbeállításokat: *Vezérlőpult → Internet-beállítások*. Lépjünk a *Speciális* lapra. A hosszú lista vége felé találunk egy *Multimédia* csoportot, benne a *Kép eszköztár engedélyezése* és a *Képek automatikus átméretezése* sort. Kapcsoljuk ki ezeket (szedjük ki előlük a pipát), majd *OK*-val zárjuk be az ablakot és az esetlegesen futó böngészőablakokat. Később, ha netán hiányát éreznénk e szolgáltatásoknak, ugyanitt visszakapcsolhatjuk azokat.

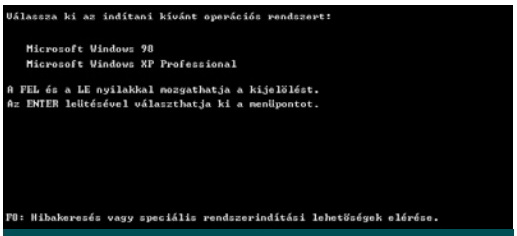

A rendszerinduláskor választható operációs rendszer neve szabadon átírható

Ideiglenes ékezetek

A frissen feltelepített Windows XP Home operációs rendszerre egy egész sor programot nem tudok feltenni, holott Windows 98-on hibátlanul mennek. Előfordul, hogy már a telepítő a kicsomagolásnál leakad valami elérhetetlen temp hivatkozással.

Sajnos a tapasztalatok azt mutatják, hogy a Windows 2000-nél jelentkező profilproblémákat az XP-ben sem sikerült tökéletesen megoldaniuk a Microsoft fejlesztőinek. Miről is van szó?

Az operációs rendszer telepítésekor meg kell adnunk egy felhasználói nevet (a sajátunkat), később az ennek megfelelő mappában fog tárolódni az összes hozzánk tartozó paraméter, adat, e-mail, temp, IE temp, history stb.

Ha e névben hosszú ékezetes betű szerepel (például \Documents and Settings\Zoltán\), bizony sok program kómába esik. Egy részük már a telepítéskor leakad – ez a jobbik eset –, de láttam már olyat is, hogy szépen felmászott a program a gépre, csak később, működés közben okozott meglepetéseket. Ilyenkor találgathatjuk, mi a hiba forrása, ugyanis a felbukkanó üzenetek a gyanútlan felhasználót szépen beviszik az erdőbe, hiszen semmi közük a tényleges helyzethez.

Ezért célszerű az operációs rendszert ékezetektől mentes névvel/profillal telepíteni!

Képes kérések

A Magazinban láttam egy XP-témát, ami a képeken szerepel. Azt szeretném kérdezni, hogy honnan lehetne megszerezni, ugyanis nagyon tetszik.

A korábbi cikkben látható Windows XP téma igazán népszerű lehet, mert vagy tucatnyi érdeklődő levelet kaptam ez ügyben. Az összeállítás a ➪ www .themexp.org/view .php?type=vs címről származik, és a *ChaNinja* nevet viseli. Érdemes keresgélni az említett weblapon, mert több verzió került fel, és nem mindegyik teljes – például a fontok, ikonok nem szerepelnek mindegyik ZIP file-ban.

Az idők szava

Az 1998 februárjában indított Paint Shop Pro tippek és trükkök sorozatot az Önök kérései és javaslatai alapján '98 novemberében kibővítettük a Corel és a Xara programjaival, és Grafikai tippek és trükkök néven „újraindítottuk". Ez év októberében ugyan – a „szerkesztőségi vándorlás" miatt – a számozást ismét egytől kezdtük, mégis, ez valójában ugyanaz a sorozat, és a mostani a teljes sorozatnak az 50. része!

Weisz Tamás

Az elmúlt több mint négy évben közel száz oldalon készítettünk webes és hagyományos gombokat, puzzle-ékat, Rubik-, képes-, sőt mozgó kockákat, különféle csavarfejeket, aranyláncot, fénykardot és szemeket, öregítettünk, üveggömbökbe zártunk, bevizeztünk és behavaztunk fényképeket, fotókat alakítottunk át grafikákká, több hónapon keresztül alakítgattuk a ronda számokat szép grafikonokká. Ezeken kívül időnk – és a rendelkezésre álló oldalak – jelentős részét fordítottuk mindenféle feliratok alkotására. Ezek között volt szivárványszínű, neon, arany és gyémánt, króm, műanyag, drótokból hajlított, térbeliesített, havas, izgő-mozgó; írtunk fára, márványlapra, sziklára és homokba.

Úgy vélem, ehhez a visszatekintéshez a legjobban néhány szép, ám korához képest jóval idősebbnek tűnő felirat illik. Nézzük meg hát, hogyan tudjuk kissé „korosabbá" tenni szövegeinket.

Az idő vasfoga

Paint Shop Pro 7-ben hozzunk létre új, fehér hátterű, true color képet (*File → New* vagy [Ctrl N] – Background color: White; Image type: 16.7 Million Colors), amelyen kényelmesen el fog férni a kívánt szöveg. A későbbi színezésekhez a háttérszínt állítsuk fehérre, az előtérszínt feketére. Erre a képre a szövegeszközt (Text Tool) használva írjuk rá a szöveget, lehetőleg valami szép betűtípussal (például Garamonddal).

Szövegünk színe legyen fekete (Style – Fill: Solid), de a körvonalat (Styles – Stroke: Null) és a mintázatokat (Textures) kapcsoljuk ki, és állítsunk be a képen mozgatható, raszteres típust (Create as: Floating), amelynek szépen simított élei vannak (*Antialias* bekapcsolva). Miután a szöveget elhelyeztük a kép közepén, a kijelölést mentsük el egy alfa-csatornára: *Selections → Save To Alpha Channel*.

Miután megszüntettük a kijelölést (*Selections → Select None* vagy [Ctrl D]), a szöveg széleit mossuk el Gauss-eloszlású lágyítással *(Effects → Blur → Gaussian Blur)* 3 képpontos sugarat (Radius: 3) használva. Ezután töltsük vissza az imént elmentett kijelölést *(Selections → Load From Alpha Channel),* fordítsuk ki (*Selections → Invert* vagy [Shift Ctrl I]), az *Edit → Clear*rel ([Del]) töröljük a lágyításkor keletkezett „sorját", majd fordítsuk vissza a kijelölést (ismét *Selections → Invert* vagy [Shift Ctrl I]).

Picit – 2-5 ponttal – húzzuk össze a „határvonalat" (*Selections → Modify → Contract* – Number of pixels: 2-5 között), és ezt a területet fessük ki sugárirányú (radiális) színátmenettel.

Ehhez kifestési stílusnak válasszuk a színátmenetet (Gradient) a fekete háromszögre kattintva megjelenő ikonmenüből, majd kattintsunk magára a téglalapra, és a kifestés jellemzőinek ablakában állítsuk be a következőket: sugárirányú kifestés (Style: Sunburst Gradient), háttérből előtérbe tartó (*#1 Foreground-Background* és *Invert gradient* bekapcsolva), ismétlés nélküli (Repeats: 0) átmenet, amelynek középpontja picit el van tolva balra (Horizontal: 30; Vertical: 50). Miután megadtuk mindezeket, a kifestő-eszközzel (Flood Fill) kattintsunk a kijelölésen belülre.

A szöveget most kicsit – vagy nem is olyan kicsit – „összetörjük" az üvegmozaik effektussal: *Effects → Texture Effects → Glass – Mosaic*.

E töréshez használjunk vízszintesen (Number of columns) és függőlegesen (Number of rows) egyaránt 60-80 darabos mozaiklapot (a *Symmetric* kapcsolót hagyhatjuk bekapcsolva, de ha valaki a sorok és az oszlopok számát külön-külön szeretné megadni, nyugodtan kikapcsolhatja). Ennek az üveglapnak a görbülete (Glass curvature) legyen a minimális 50, az élek görbületét (Edge curvature) húzzuk be középre (4–5), a bevésések szélességét (Grout width) állítsuk (majdnem) maximálisra (8–10), de ami a legfontosabb, ezek átlátszatlanságát (Grout opacity) a szöveg korától függően csökkentsük le egészen 1 és 10 közötti értékig.

Miután megszüntettük a kijelölést (*Selections → Select None* vagy [Ctrl D]), a *Colors → Colorize* ([Shift L]) átszínezővel barnás patinát adunk a szövegnek 30-as színezetet (Hue) és 150–180-as színtelítettséget (Saturation) használva.

Ezután már csak a szokásos „szövegcsinosítási" eszközök jönnek. Az eredeti kijelölés visszatöltése után (Selections → Load From Alpha Channel) az *Effects → 3D Effects → Inner Bevel* segítségével szépen kidomboríthatjuk a feliratot, és az *Effects → 3D Effects → Drop Shadow*-val csinos árnyékot biggyeszthetünk mögé. Ezeknél mindenki használhatja kedvenc beállításait, de felhívnám a figyelmet, hogy az élcsiszoló ablakában viszonylag enyhe simítást (*Image*

Kicsit ütött-kopott – de most ez volt a cél

Vajh, mi lehetett az eredeti képen?

– *Smoothness* 0–20 között) használva – ez esetben – nagyon szép horpadásokat hozhatunk létre a szövegünkön.

Felsejlő képek

Másik feliratunkat pontosan ugyanúgy kezdjük, ahogy az előzőt. Vagyis miután létrehoztunk egy újabb fehér hátterű, true color képet (*File → New* vagy [Ctrl N] – *Background color: White; Image type: 16.7 Million Colors*), és ennek közepén elhelyeztük fekete színű (Style – Fill: Solid), élsimított szövegünket (Antialias bekapcsolva, a körvonal és a minták kikapcsolva), mentsük el a betűk körvonalát egy alfa-csatornára: *Selections → Save To Alpha Channel*.

Szüntessük meg a kijelölést – *Selections → Select None* vagy [Ctrl D]) –, hogy program a feliratot beleolvassza a háttérbe, majd hozzunk létre új réteget *(Layers → New Raster Layer)*. Töltsük vissza az imént elmentett körvonalat *(Selections → Load From Alpha Channel)*, és rögtön nyomjuk össze 3-5 képponttal (*Selections → Modify → Contract* – Number of pixels: 3-5). Az így lekicsinyített területet fessük ki fehér színnel (Fill Tool – Styles: Solid), és miután a kijelölést ismét visszaállítottuk az eredetire (*Selections → Load From Alpha Channel)*, a Gauss-eloszlású lágyítással *(Effects → Blur → Gaussian Blur* – Radius: 5) kenjük el a fehér festéket.

A két réteget egyesítsük a *Layers → Merge → Merge All* vagy *Merge Visible* művelettel, és öntsünk az egészre forró viaszt *(Effects → Artistic Effects → Hot Wax Coating)*. A körvonal egyenetlenségeit úgy tudjuk nagyon szépen eltüntetni, hogy kicsit ismét visszaveszünk a körvonalból *(Selections → Modify → Contract)* úgy 2-3 pontnyit, majd miután kifordítjuk a kijelölést (*Selections → Invert* vagy [Shift Ctrl I]), az *Effects → Blur → Soften More* művelettel elmossuk a szövegünk szélét.

Némi színezés (*Colors → Colorize* vagy [Shift L]) után – például 30-as színezettel (Hue) és maximális, 255-ös színtelítettséggel (Saturation) – és némi árnyékolással *(Effects → 3D Effects → Drop Shadow)* akár azt is mondhatnánk, készen vagyunk, de mi most lépjünk tovább a rajzolásban.

Először töltsünk be egy képet, amit szeretnénk visszatükröztetni a szövegünkkel, majd miután visszatértünk munkánkhoz, a változatosság kedvéért vegyük elő ismét a felirat eredeti körvonalát az alfa-csatornáról *(Selections → Load From Alpha Channel)*. Hozzunk létre új réteget *(Layers → New Raster Layer)* és erre „fessük át" az imént beolvasott képet. Ehhez vegyük elő a kifestőeszközt (Flood Fill), a kitöltés módjának válasszunk mintával történő kifestést (Styles: Pattern). Miután rákattintottunk a mintát bemutató téglalapra, a lista elején keressük meg és válasszuk ki a képet, majd kattintsunk a kijelölésen belülre. Nem az a célunk, hogy ennél sokkal egyszerűbben is létrehozható mintás szöveget készítsünk, ezért e réteg megjelenési módját (Layer Blend Mode) a rétegpalettán vagy a réteg tulajdonságainak ablakában *(Layers → Properties)* állítsuk „lágy fényűre" (Soft Light). Ennek hatására a kép kissé besötétedik, ezért végső lépésként a *Colors → Adjust → Brightness/Contrast* művelettel érdemes némi fényt és ezzel többnyire színt vinni feliratunkra.

Rozsdásodó monitor

Igen, sorozatunk e havi része az idő kegyetlen múlásáról (is) szól, így hát jó lenne, ha feliratunkra valami szép patinás mintát illesztenénk. Ha nem lenne kezünk ügyében ilyen, akkor csináljunk gyorsan egyet!

Hozzunk létre körülbelül kétszer nagyobb képet, mint amekkora a feliratunk (*File → New* vagy [Ctrl N]). Ellenőrizzük, hogy az előtérszín még mindig fehér, illetve a háttérszín még mindig fekete legyen. Ha minden rendben, akkor fessük ki a képet sugárirányú színátmenettel. Miután a kitöltési módok (Styles) közül kiválasztottuk a színátmenetet (Gradient), állítsuk be a kifestés jellemzőit: radiális átmenet (Style: Sunburst Gradient), háttérből előtérbe tartó (#1 Foreground-Background, Invert gradient kikapcsolva), ismétlés nélküli (Repeats: 0), a középpontja pontosan középen (Horizontal: 50; Vertical: 50). Kattintsunk egyszer a képre, majd színezzük át ezt a nagyon szürke képet (*Colors → Colorize* vagy [Shift L] – Hue: 30, Saturation: 80).

Hozzunk létre új réteget *(Layers → New Raster Layer)*, és felhősítsük be a képszóróval (Picture Tube – Clouds, Scale: 30, Step: 350). Miközben folyamatosan nyomva tartjuk az egér gombját, dolgozzunk nyugodtan lendületes, nagy mozdulatokkal. Az se baj, ha néhány kisebb lyukat hagyunk, de az se, ha teljesen kitöltjük a képet. Ha ezzel készen vagyunk, az *Edit → Copy*val ([Ctrl C]) hozzunk létre a memóriában egy másolatot. Ebből a felsős masszából az üvegmozaik effektussal *(Effects → Texture Effects → Glass – Mosaic)* készítsünk durvaszemcsés üvegfalat. A mozaiklapok száma (Number of columns/rows) legyen 60–80 között, az üveglap görbülete (Glass curvature) 50, az élek görbülete (Edge curvature) 5, a bevésések szélessége (Grout width) 10, átlátszatlansága (Grout opacity) pedig szintén 5, majd az így létrehozott lapból az *Effects → Edge → Enhance More* művelettel készítsünk ceruzarajzszerű valamit. Miután a réteg megjelenítési módját (Layer Blend Mode) átállítottuk sötétítésre (Darken), olvasszuk össze az átmenetes háttérrel *(Layers → Merge → Merge All)*, majd öntsük le forró viasszal *(Effects → Artistic Effects → Hot Wax Coating)*. Már ez sem néz ki rosszul, de nem véletlenül mentettük el az előbb a felhős rétegünket.

Ezt most illesszük rá a képünkre *(Edit → Paste → As New Layer)*, ugyanazokkal – vagy majdnem ugyanazokkal – a beállításokkal ezt is „engedjük át" az üvegmozaik effektuson, majd mielőtt ezt is összeolvasztanánk a háttérrel, a megjelenítési módját (Layer Blend Mode) módosítsuk égetésre (Burn). Legvégül – abszolút fakultatív módon – picit színezzük át (*Colors → Colorize* vagy [Shift L]) az egészet, továbbra is 30-as színezettel (Hue), ám ezúttal 100 és 150 közé eső telítettséggel (Saturation).

És már készen is van az a szép minta, amit rá tudunk helyezni a szövegünkre, ám amit ilyen formájában kicsit még világosítanunk kell a *Colors → Adjust → Brightness/Contrast* művelettel.

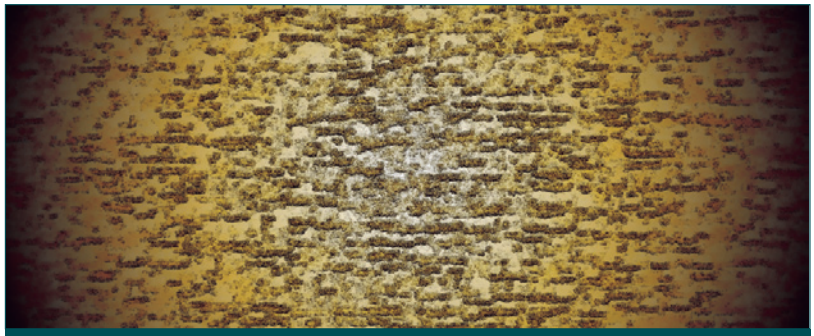

Az idő vasfoga már a képernyőt is elérte

Néha egy régi(es) felirat is jól jöhet

Sponga Tamás

Tervek a hármasba

Linux

A Linux kernel levelezőlistáján megjelent egy felsorolás arról, hogy elvileg mi kerül be a Linux 3.0 kernelébe. Egyelőre a 2.5-ös fejlesztői ág a legfrissebb, de a linuxos világban is szokás előre tervezni. Ha a szabadságáról visszaérkező Linus is rábólint, akkor a következő újdonságok várhatók a 3-as kernelben: PCMCIA zoom videotámogatás, device mapper a Logical Volume Managerhez, nagy lapok kezelése a VM-ben, page table sharing, build opció beépítése a Linux Trace Toolkitbe, dynamic probes, Zero-copy NFS, nagy felbontású időzítők, Enterprise Volume Management System, Linux Kernel Crash Dumps, újraírt konzolréteg, ELF formátum futtatásának lehetősége.

Azok az újdonságok sem vesznek a feledés homályába, amelyekre nem adja végső áldását Linus, azokat ugyanis a 3.1-es fejlesztői verzióban pofozgatják majd tovább.

➪ www.uwsg.iu.edu/hypermail/linux/kernel/0210.2/1605.html

Megnyúlt képpel

XFree86

A 4-es sorozatú XFree86-ban nagyon sok újdonság jelent meg a 3.x-es sorozat-

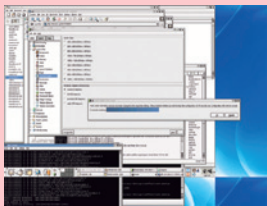

Beállítások érvényesítése a grafikus felület újraindítása nélkül

hoz képest. A nagyjából 20 éves X Window első szabad verziója, az XFree86 először 1993-ban jelent meg, de már a legelső verzióit is úgy fejlesztették, hogy a továbbiakban könnyedén lehessen bővíteni. Az olyan lehetőségekre azonban, mint a képernyőméret dinamikus módosítása, egyáltalán nem gondoltak. Erre pedig ma már nagy igény van – például tervezőprogramoknál, még inkább játékprogramokban.

Az XFree86 4.3 ez év végén vagy a jövő év elején fog megjelenni, és belekerül a X Resize and Rotate Extension (RandR) bővítés, ami jelenleg a 0.97-es verziónál tart. Valószínűleg a KDE-ben jelenik meg először a RandR, bár a Gnome oldalain is tárgyalják képességeit, így előbb-utóbb abba is bekerül.

➪ www.xfree86.org/~keithp/talks/randr/randr/

Debian Desktop Project

Debian.org

A Debian GNU/Linuxról sokan azt tartják: a guruk operációs rendszere. Telepítéséhez, hangolásához némileg több tapasztalatra van szükség, mint például a SuSE vagy a Mandrake disztribúció beállításához. A jelenlegi legfrissebb Debianra, a 3.0-s „Woodyra" ez már nem teljesen igaz, mert alkotói nagyon sokat alakítottak az operációs rendszeren.

Colin Walters, a Debian fejlesztője új alprojektet indított, aminek olyan asztali Debian összeállítása a célja, amivel – az ő szavaival élve – „lecserélhetem az anyukám Windows XP-jét". A Debian Desktop tervezett főbb jellemzői: KDE és Gnome grafikus környezet, kétféle lehetőségek kezdő és hozzáértő felhasználók számára, az XFree86 egyszerű konfigurálása, a gyakran használt alkalmazások egyszerű beállítása (hang és kép, video- és hanglejátszás), egyszerű rendszerfelügyelet (ehhez több segédprogram, például webmin, Ximian Setup Tools, Magicconf). A kezelés egyszerűsítéséhez hozzátartozik egy jó grafikus kezelőfelület,

Debian Desktop Project – Linux a maminak

amin Havoc Pennington dolgozik. A rendszer megjelenéséről még nincs információ, pedig igencsak sürgős lenne az anyuka gépén lecserélni az XP-t...

➪ www.debian.org/devel/debian-desktop/
➪ www106.pair.com/rhp/free-software-ui.html

Kész PC

Xbox Linux Project

Az Xbox Linux Project célja – mint az, khm..., közismert –, hogy a Microsoft játékkonzolján lehessen Linuxot futtatni. Ezt elsősorban a BIOS kikerülésével lehet megoldani. A projekt eredményeiről már mi is beszámoltunk. Most elkészült az első komplett disztribúció. A Mandrake Linux 9-re épülő disztribúció mérete mintegy 350 Mbyte, és letölthető a projekt honlapjáról. Az xboxos Linux használatához modchip, USB-s billentyűzet és egér kell. Ezeket Xbox–USB adapteren keresztül lehet csatlakoztatni a géphez. Miután hardver- és szoftverfronton is sikerült az Xboxszal elfeledtetni microsoftos származását, és bebootol a Linux – aminek telepítése mindössze tíz perc –, a konzol pontosan úgy fog viselkedni, mint egy Mandrake 9-et futtató PC, amit hasonló alkatrészekből raktak össze.

Mivel a konzolra telepíthető Linux teljesen kompatibilis a Mandrake 9-cel, ugyanúgy lehet használni irodai munkára, játékra vagy akár böngészésre is. Az Xbox Mandrake Linux tartalmazza a KDE és a Gnome grafikus munkakörnyezetet és az OpenOffice.org irodai programcsomagot.

➪ http://xbox-linux.sourceforge.net/
➪ www.mandrake.com

A szándék a fontos

Macromedia

A Macromedia Flash rohamosan terjed az utóbbi időben. Az új médiaformátummal olyan látványos animációk készíthetők, melyek a böngészőkbe is beépülő Flash Playerrel könnyen megjeleníthetőek. A Flash 6 windowsos és Mac OS-es változata már a tavasszal megjelent, de a linuxos változatra kicsit várni kellett. Végre elérhető belőle az első béta változat, amit október 23-án frissítettek – a program az Opera, a Konqueror és a Mozilla böngészővel képes együttműködni.

A Macromedia nem titkolja: azért kell a nyilvános béta teszt, hogy a végleges változat megjelenése előtt kiderüljön a lehető legtöbb hiba. Különösen fontos a lehetséges biztonsági rések felfedezése – és ebből akad néhány a Flash lejátszóban. A Macromedia Flash Playert fejlesztő csoport díjat is felajánlott a sikeres bugvadászoknak, akik a Macromedia Studio MX szoftver, a Microsoft Xbox és Sony Playstation 2 közül választhatnak.

➪ www.macromedia.com/shockwave/download/triggerpages_mmcom/flash6.html
➪ www.macromedia.com/software/flashplayer/special/beta/

Bekékült a pingvintojás

A kaméleonos disztribúció mindig a felhasználók kényeztetésére törekedett. De szükség van-e ezekre a gyakori verziókibocsátásokra és csillogó felületekre? Bizonyos mértékig igen, főleg ha valaki kereskedelmi célzattal bocsát ki Linux disztribúciót.

Siposs Zoltán

A felhasználók átcsábítása más rendszerekből egy csillogó kezelőfelülettel a legegyszerűbb, mert csak csekély szemléletváltás kell az áttéréshez. A rendszer beállítása így jóval egyszerűbbnek tűnik, a konfigurációs programok szinte a felhasználó keze alá dolgoznak. Korszerű, kényelmes. Csak éppen azt veszi el a felhasználóktól, amit a „fapadosabb" Linuxok adnak: az ösztönzést a tanulásra, arra, hogy a felület mögé pillantva rácsodálkozzanak a rendszert működtető folyamatok nagyszerűségére.

Ebből következik, hogy ha valami nem működik, akkor aztán kattintgathatunk bőszen a csodaszép vezérlőközpont ikonjai között. A kezelőfelületnek azonban tagadhatatlan előnye, hogy a háttértudásra kevésbé fogékony felhasználó is élvezheti a Linux nagyszerűségét.

Piros pontok

A SuSE központi adminisztrációs kelléke, a YaST2 rém egyszerű telepítést és beállítást tesz lehetővé. Készítői eddig is adtak a szépségére, de most dekoratívabb, mint valaha, ráadásul az eddigi (egyáltalán nem kellemetlen) zöldes színek helyett inkább kékes, szürkés színek dominálnak. Ez sem csúnya!

Ha abból indulunk ki, hogy egy egész merevlemezt a Linuxnak ajándékozunk, akkor gyerekjáték a telepítés, korszerű PC-n nagyjából fél órát vesz igénybe. Kiemelkedő az automatikus hardverfelismerése – a modern perifériák csatolófelületei, mint a Firewire és az USB 2.0, nem okoznak neki gondot, sőt a SaX2 grafikus beállítóprogram segítségével akár az érintőképernyők vagy a többmonitoros rendszerek sem.

Az alapfelület a KDE 3.0.3-as verziója, és ebben került tökéletes integrálásra a SuSE által készített összes adalék. A többi ismert ablakozó és komplett munkaasztal környezet (például a Gnome 2.0) is megtalálható a kínálatban, ám ezek már közel sincsenek olyan jól beleforrasztva a SuSE koncepcióba. Tehát aki a SuSE Linux minden kellemességét ki akarja használni, az kénytelen a KDE mellett maradni, ami picit izmosabb hardvert követel.

Azért külön piros pont jár, hogy a csomagok között megtalálható az OpenOffice.org 1.0.1 irodai csomag a magyar nyelvi kiegészítésekkel, valamint a linuxos mozikedvelők nagy kedvence, a magyar fejlesztésű MPlayer univerzális videofile- és DVD-lejátszó program. Ezek mellett számos megszokott alkalmazást használhatunk, melyek némileg frissebb verziószámokat viselnek magukon. Feltétlenül meg kell említenünk a bőséges online és nyomtatott dokumentációt.

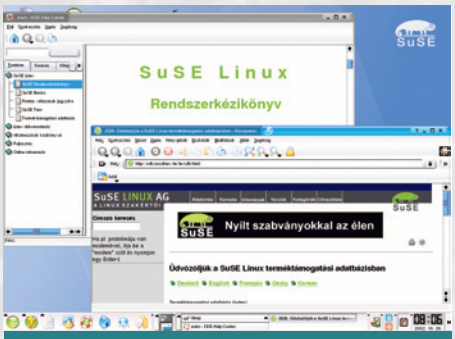

Nem csak a könyvekben találhatunk segítséget!

Utóbbi terjedelme ezer oldal körül van, és magyar nyelven kerül a dobozba, a hét CD és a várva várt DVD mellé.

A mobil számítógépek tulajdonosai bizonyára örömmel fogadják majd a SuSE Configuration Profile Management (SCPM) szolgáltatást. Ez lehetővé teszi, hogy kényelmesen váltogassunk például az otthoni és a munkahelyi beállításaink között. Így gombnyomással átválthatunk másik hálózatos kapcsolatra, nyomtatóra, egyéb szolgáltatásra.

A számítógépek közötti kommunikáció terén egyre jobban elterjednek a vezeték nélküli eszközök, ezért joggal merülhet fel a kétely a rádióhullámokon utazó adatok biztonságával kapcsolatban. A SuSE Linux nemcsak támogatja a vezeték nélküli (wireless) kapcsolatot, hanEm annak biztonságáról külön is gondoskodik a WEP (Wired Equivalent Privacy) implementálásával.

Fekete pontok

A hálózat, az egyes szolgáltatások és biztonsági funkciók hangolását is támogatni igyekszik a YaST2, ám hozzáértés nélkül ezzel a segédeszközzel dolgozva sem könnyű zöld ágra vergődni. Ide kapcsolódik a YOU (YaST Online Update) rendszerfrissítő program, ami a javításokat, frissítéseket hivatott letölteni FTP kiszolgálókról. A dokumentáció szerint a forradalmasított technológia révén a modemes és ISDN kapcsolattal rendelkező felhasználók is gyorsan hozzáférhetnek e szolgáltatáshoz. Viszont tűzfal mögül, proxy kiszolgáló használata esetén csütörtököt mondott. A proxy beállítására nem találtunk lehetőséget a YOU-ban, és a környezeti változók megadásával sem sikerült jobb belátásra bírni.

A YaST telepítőmoduljának függőségkezelése továbbra sem javult, a szükséges csomagokat ugyan automatikusan kiválasztja, de még mindig hiányosan tájékoztatja a felhasználót és az esetleges alternatívákra sem hívja fel a figyelmet.

Összbenyomás

A SuSE Linux 8.1 összességében csábítóan ízléses darab. Vannak hibái is, erényei is. Korszerű számítógépen megfelelően gyors, jól használható munkaállomásnak és kiszolgálónak egyaránt. A YaST2 és SaX2 még fog fejlődni, de ebben az állapotukban és formájukban is messze jobbak, mint például a Red Hat beállítóablakai.

Ha ezt az utat járja tovább a SuSE, és jobban odafigyel a CD-re kerülő programok hibamentesítésére, kicsit áttervezi a csomagkezelőjét és nem utolsósorban a licencelési feltételeit, akkor jó esélye van arra, hogy a „fizetős" Linuxok piacán egyelőre még nagy befolyással bíró Red Hat trónját kissé megingassa. Annál is inkább, mert termékeit tökéletes összhangban készíti a legutóbb júliusban frissített LSB (Linux Standard Base) szabvánnyal, valamint a UnitedLinux, a nyílt forrású rendszerek egységesítésére irányuló kezdeményezés alapítójaként is sikerült elismerést kiérdemelnie.

info

www.suselinux.hu

Isten hozott, Woody!

Jött, települt, és itt is maradt! A Debian ismét meggyőzött arról, hogy kiválóan tudunk együtt dolgozni. E disztribúció összeállításakor nem a frissességet, hanem a stabilitást helyezték előtérbe a fejlesztők.

Siposs Zoltán

Linuxos körökben köztudott, hogy a Debian fejlesztői nagy hangsúlyt fektetnek a stabilitásra és a biztonságra. Így talán könnyebben elfogadta minden kedvelője, hogy a kétéves várakozás után beígért 2002. május 1. helyett csak július 19-én született meg hivatalosan a Debian harmadik főszámú kiadása.
Ennek oka, hogy az eredetileg tervezett dátum közelében még mindig találtak kijavításra váró, elsősorban biztonságot érintő hibákat, és csak ezek felülvizsgálata után kerülhetett a Debian terjesztések stabil ágába. Majd még néhány hétbe telt, míg netszerte elérhetők lettek a hivatalos CD-image file-ok.

A nagy csomagról dióhéjban

A kiadás kissé meghízott előző testvéreihez képest, ugyanis hét korongot foglal el. Ennek oka egyszerű: időközben jelentősen nőtt a rendelkezésre álló alkalmazások száma, illetve több program is elérte fejlődésének azt a szintjét, hogy a Debian összeállítói is örömmel üdvözölhették a fedélzeten.

A Woody tizenegy különböző processzorcsaláddal áll jó viszonyban, melyek minden tagját ismeri, de támogatja a kézi eszközöket és a nagygépes rendszereket is – persze mindegyik géptípushoz a megfelelő CD-készletet kell beszerezni.

E készletek a jelenlegi kiadásban 8250 szoftvercsomagot tartalmaznak, és nagyjából 350 kivételével mindegyikük a GNU GPL előírásai szerint került kiadásra.

A „maradékot" is nyugodt lélekkel használhatja mindenki, ugyanis a „non-free" és a „contrib" csoportba sorolt programoknál csupán arról van szó, hogy fejlesztőik nem szó szerint a GPL szabályait alkalmazták, hanem egyéni licencelési szöveget készítettek programjuk mellé.

Mindezek alapján jogosan jelenthetjük ki, hogy a szabad szoftverek világáért létrehozott Free Software Foundation szervezet alapelveihez a Debian GNU/Linux áll legközelebb.

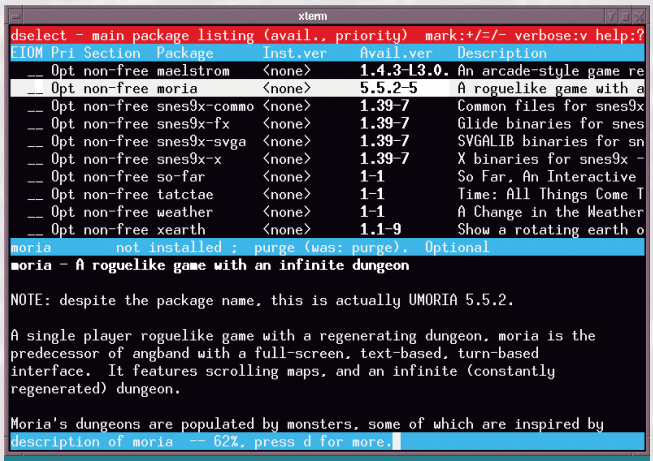

A Debian klasszikus csomagkezelője: dselect

Hasonlóképpen viszonyul a Posix (IEEE 1003.1) néven ismert, Unix-szerű rendszereket leíró szabványokhoz is. Biztosak lehetünk abban, hogy a Debian rendszer, illetve a hivatalos Debian csomagokból telepített alkalmazások úgy működnek, úgy kell azokat használni, ahogy a rájuk vonatkozó dokumentáció leírja.

Nézzünk körül kicsit a verziószámok terén! Akik a mostanában divatos verzióverseny hívei, bizonyára csalódnak majd.

A Debian nem arra utazik, hogy mindenből a legújabbat, hanem az újabbak közül a legstabilabbnak ítélt verziót csomagolja be terjesztéseibe. Így került bele a 4.1-es XFree86 grafikus motor, valamint a túlhízott ablakkezelők, a KDE 2.2.2 és a Gnome 1.4 – holott mindezeknek már jóval újabb verziói is léteznek.

Hasonlóképpen a helyből települő rendszermag, a Linux kernel sem a legfrissebb címkét viseli, de többféle, előre lefordított rendszermag közül is válogathatunk. Ez elsősorban azoknak kedvez, akik nem különleges feladatra akarják használni a számítógépüket, és nem is éreznek belső kényszert a rendszermag újrafordítására. Aki azonban a legújabb fejlesztések előnyeit szeretné élvezni, vagy kísérletező kedvében van, kénytelen a frissebb rendszermagot használni. Természetesen a hagyományos módon, forrásból is lehet telepíteni kernelt, ha már megszereztük ehhez a kellő jártasságot.

A végtelenbe és tovább!

Ez ugyan nem Woody, hanem Buzz Lightyear jelmondata, de nagyon találó, amikor azt szeretnénk érzékeltetni, hogy valami nagyszabású, remek dologba vágunk. Esetünkben a Debian 3.0 telepítésébe.

A megfelelő CD-ről vagy floppyról indítva számítógépünket, majd az első promptnál [Enter]-t nyomva betöltődik az alapbeállítás szerinti rendszermag a 2.2-es sorozatból. Elfogadhatjuk ezt is, de ha valaki már a kezdetektől a 2.4-es család valamelyik kernelét szeretné használni, célszerű elolvasni az első promptnál az [F3] megnyomására megjelenő információkat, majd követni az ott leírtakat.

Az indítás után némi szöszmötölést követően betöltődik a telepítőrendszer, ahol az első igazán szembetűnő újdonság a magyar nyelv kiválasztásának lehetősége.

Ettől fogva majdnem minden párbeszéd magyarul zajlik a telepítés során.

A továbbiakban minden hasonlóan történik, mint a korábbi Debian kiadásokban megszokhattuk. Kivéve, ha már a kezdetekkor 2.4.x-es

info

- www.debian.hu

rendszermagot választunk. Akkor ugyanis a Linux partíciók inicializálása előtt kijelölhetjük a használni kívánt file-rendszer típusát, ami az eddigi ext2 mellett ext3 és ReiserFS is lehet.

A Debian telepítőjének felülete még mindig puritán, ami a grafikus felületeken nevelkedett kezdő felhasználóknak kissé riasztó lehet.

De le kell szögeznünk, semmivel nem bonyolultabb ezt a rendszert munkába fogni, mint például a Red Hat, a Mandrake vagy a SuSE terjesztéseket.

Talán a 2.4.x-es rendszermag moduljainak, eszközkezelő programjainak beállítása tűnhet első látásra bonyolultnak, mert az eddigi logikai csoportosítás helyett könyvtárszerkezetként tallózhatunk közöttük. Mindenesetre számítógépünk alkatrészeinek ismerete és a modulok neve mellett olvasható rövid leírások ezt megkönnyíthetik.

Miután ezen is szerencsésen átküzdöttük magunkat, telepítésre kerül a rendszerindító program – a LILO –, és az újraindítást követően, ha minden jól ment, számítógépünk már az új, egyelőre még pucér Linuxszal fog startolni. Természetesen ezzel még nincs vége, hiszen meg kell adnunk a rendszergazda jelszavát, felhasználókat kell, illetve lehet létrehoznunk, és ha elfogadjuk a felkínált lehetőséget, a *tasksel* nevű programocskában találjuk magunkat.

Ez elsősorban a Debianban újoncnak számító és a kényelmes felhasználók számára egyszerűsíti le a felrakandó programcsomagok kiválasztását. Különböző témakörök és feladatkörök szerint választhatjuk ki az előre definiált alkalmazáskészleteket.

Ha itt végeztünk, vagy nem kívántunk élni a lehetőséggel, kívánságra a *dselect* csomagkezelő fogad minket, segítségével részletes listában böngészhetünk a rendelkezésre álló debianos csomagok között.

Tudni kell, hogy a csomagok kezelését legalsó szinten a *dpkg* végzi, ami hasonló parancssori alkalmazás, mint a más csomagtípust használó Linux kiadások *rpm* csomagkezelője.

A Debian dpkg-je fölé kényelmesebb felületet is készítettek, ennek lelke a csomagkezelő rendszer eszét képező parancssori *apt* csomag. Előnye a csillogó felületű megoldásokkal szemben, hogy nem igényel grafikus konzolt, viszonylag egyszerű, és kis erőforrású gépeken is hatékony. Kezdőknek a két legfontosabb parancs a *apt-get install <csomagnév>* és a *apt-get remove <csomagnév>*.

Akinek mindez még mindig kényelmetlen, az adja ki az *apt-get install aptitude* parancsot, ezáltal kellemes menürendszert kap az apt fölé.

Az apt további kitűnő tulajdonsága, hogy a csomagokat többféle elérési úton keresztül is be tudja szerezni. Ez lehet lemezpartíció, CD-ROM, kiszolgáló a helyi hálózaton vagy az interneten. Utóbbi nagyon kényelmes, hiszen a Debian több tükörszerverrel is rendelkezik, így ha összegyűjtjük ezek címeit, és viszonylag gyors kapcsolattal rendelkezünk, roppant egyszerűen juthatunk hozzá a frissítésekhez, biztonsági és hibajavításokhoz – akár az egész rendszert is telepíthetjük a világhálón keresztül.

Bizonyos csomagok telepítése során egy-egy ablakban különféle beállítási kérdésekre kell választ adnunk.

Ha nem a legmegfelelőbb opciókat választottuk, vagy csak később szeretnénk valamit módosítani, de nem tudjuk pontosan, hogy mit és hol, akkor próbálkozzunk meg a *dpkg-reconfigure <csomagnév>* parancs kiadásával.

Ha tartozik az adott csomaghoz beállítóprogramocska, akkor így hozzáférünk.

Akkor is hasznos, ha újoncként elrontjuk egy alkalmazás rendszerszintű konfigurációját, vagy letöröltük a beállításokat tartalmazó file-jait.

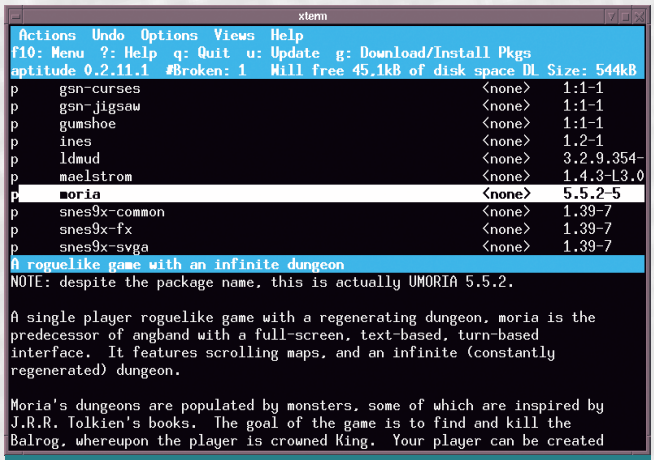

Némileg barátságosabb az aptitude

Régi és új a nap alatt

Már leszögeztük, hogy a Debian erőssége nem a csomagok frissességében rejlik – mégis van, ami újdonságnak számít a disztribúcióval kapcsolatban.

Ha másért nem, hát azért, mert egyáltalán bekerült a csomagok közé. Itt van például a KDE ablakozórendszer és alkalmazáskészlet, amelyet a Debian eleddig nem nagyon favorizált.

Hasonlóképp a frissebb rendszermag, ami magával hozta az újabb file-rendszerek ismeretét. Csomagszűrés terén itt az IP Tables, valamint az ADSL-támogatás. És még sok-sok apró és nagyobb alkalmazás, amit nincs helyünk bemutatni – de nem is érdemes, mert elvennénk olvasóinktól a felfedezés örömét.

Annyit még hozzátennék, hogy a programok listájában találhatunk újabb, a Debiannal eddig nem szállított, remek játékokat is.

Ennek szívből örvendtünk, mert eddig a legolcsóbb és egyben a legszórakoztatóbb játékokat Linux környezetben találtuk meg.

Ami régi? Például a fentebb tárgyalt csomagkezelő rendszer. Ez jó, hogy nem változott, mert sokan megszokták és megszerették.

Az alapbeállítás szerinti levelezőkiszolgáló még mindig az Exim.

Ennek megítélése ízlés dolga.

Ki erre, ki arra esküszik. Saját asztali gépünkön tényleg csak ízlés dolga, bár egy robusztus qmailt dőreség lenne egyetlen felhasználó miatt beizzítani – míg nagyobb terheltségű rendszereknél több szempont is közrejátszhat döntésünkben.

●

Csupán apróbb hibákra bukkantunk a Debian kiadásában, ezek is inkább a kényelmi oldalra sorolhatók. Ilyen például a területi beállítások telepítés során történő kiválasztása: kiválasztás után a rendszer nem hozza létre a beállításokat, ezt utólag ismét el kell végezni.

Hasonlóan macerás a konzolon a magyar ékezetes betűk helyes megjelenítése.

Ez Debian alatt továbbra is „kézimunkát” igényel.

Összegzésként és zárszóként pedig megállapíthatjuk, hogy érdemes volt várakozni a Debian GNU/Linux család új tagjára. Mivel már több hete használatba vettük, tapasztalataink alapján bátran merem ajánlani mindenkinek, aki szereti az újat, de legfőképpen a jót!

Erdős Márton, Győri Ferenc, Sponga Tamás

Magyar tragikomédia két felvonásban

BSA Magyarország

1. felvonás: a 11, üzleti szoftvereket gyártó cég szerzői jogait védő BSA (Business Software Alliance) októberre Tűzszünet nevű kampányt hirdetett Budapesten és környékén. A 30 napos türelmi időszak alatt, október 1–30. között a BSA lehetőséget biztosított minden vállalkozás számára, hogy rendbe tegye szoftvernyilvántartását, és rendezze az esetlegesen illegálisan használt szoftvereinek helyzetét. A BSA e 30 nap alatt nem lépett fel az illegális szoftverhasználat ellen, a türelmi időszak leteltével azonban megteszi a feljelentéseket.

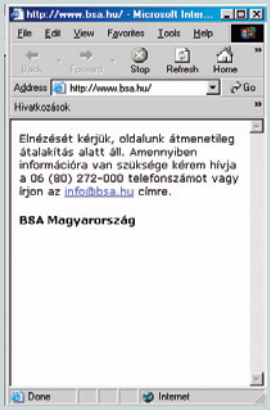

Milyen libát???

2. felvonás: október 11-én a KJK-Kerszöv – a Complex CD-jogtár kiadója – szerzői jogvédelem alatt álló anyagainak eltávolítására szólította fel a BSA-t. A kiadó álláspontja szerint a BSA nemcsak a szerzői jogi törvényt, de annak a Complex CD-jogtáron szereplő szakmai magyarázatát is elhelyezte webhelyén, a kiadó engedélye nélkül. A BSA Tűzszünet kampányának különösen humánus átértelmezésével a KJK-Kerszöv harmincnapos türelmi időt adott a BSA-nak a szerzői jogi védelem alatt álló anyagok eltávolítására.

No comment

Csak remélhető, hogy a BSA és segítői az esetből megtanulják a megbocsátás erényét, és az ezentúl lefülelteknek ugyanígy adnak 30 napot a rendőrségi eljárás megkezdése előtt.

Emberszimulációs siker

Electronic Arts, NPD Group

Minden idők egyik legsikeresebb játékcsaládjának, a The Sims sorozatnak a népszerűsége egyáltalán nem csökken, sőt rohamosan nőni fog, mert a sorozat konzolos átiratai is megjelentek. A Maxisnál indult – jelenleg az Electronic Arts istállójában tanyázó – Sims család több tagja az eladási toplisták állandó szereplője. Az online felméréseket végző NPD Group rendszeresen összeállítja a játékprogramok eladási sikerlistáját. Az utóbbi hónapokban masszívan tartja magát az első tízben valamelyik Sims-rész, és amint megjelent a 29 USD-s The Sims: Unleashed Expansion Pack, azonnal felkerült a lista élére. Emellett másik három Sims játék, illetve kiegészítő található az első tízben.

A sorozatkezdő Sim Cityből már a negyedik változat kapható

Harmadik a The Sims Deluxe, hetedik a The Sims: Hot Date Expansion Pack, tizedik pedig a klasszikus The Sims. A társaságra sem lehet panasz, a listán olyan nagy nevek szerepelnek még, mint a Warcraft III: Reign of Chaos és a Medal Of Honor: Allied Assault.

- http://thesims.ea.com/
- www.npd.com

Húzzunk bele!

Pressplay, MusicNet, BMG, Sony Music

A RIAA küzdelme az ingyenes file-cserélők ellen sokat segít a lemezkiadók online zeneszolgáltatásain – bár elég nehezen akar eljönni az a kor, amikor boldogan fizetnek a felhasználók a letöltött zeneszámokért.

Hogy kicsit növeljék a kedvet fizetős szolgáltatásaikhoz, a Pressplay és a MusicNet hamarosan mind az öt nagy lemezkiadótól kínál zenét a felhasználóknak. A Pressplay hálózatában eddig a Vivendi Universal Music Group, a Sony Music és az EMI Records felvételeit kínálta, de már a BMG-vel (Bertelsmann Music Group) is aláírták a szerződést. A MusicNet felhasználói számára eddig a BMG, az EMI és a Warner Music zeneszámai voltak elérhetőek, de a lista a közeljövőben kibővül a Sony Music és a Universal Music Group választékával is.

A mind bővebb kínálat azonban még mindig nem igazán nyerte meg a felhasználókat a továbbra is elérhető ingyenes lehetőségek mellett.

Az ismert file-cserélő hálózatok elleni támadások és perek pedig nem igazán hatásosak, mivel újabb hálózatok tűnnek fel. Az utóbbi időben pedig több olyan zárt hálózat is elindult, amelyek felderítése majdhogynem lehetetlen...

- www.pressplay.com
- www.musicnet.com
- www.bmg.com/
- www.sonymusic.com/
- www.vivendiuniversal.com/
- www.emigroup.com/
- www.wmg.com/

Felemás ötlet

VideoLocus, Joint Video Team

A neten keresztül sugárzott videó egyre több helyen hódíthat, a betárcsázós (dial-up) modemekétől jóval nagyobb sávszélességű hozzáférések terjedésével. A piacon a nagy nevek mellett időnként feltűnik egy-egy újabb csapat, akik valamilyen új technológiával kívánnak beszállni a video-on-demand szolgáltatás technikai lebonyolításába. Ezek többsége elvérzik, de volt már példa rá, hogy ötletük szabvánnyá vált – például a DivX esetében. A hivatalosan H.264/MPEG-4 Advanced Video Coding (AVC) névre keresztelt új kodek kifejlesztésében több csoport vett részt, eredményeiket Joint Video Team név alatt publikálva. Az MPEG-4 szabványnak megfelelő H.264 tömörítési eljárásra alapozva DVD-minőségű film sugározható a világhálón keresztül, elfogadható sávszélesség-igénnyel. Az MPEG-4 alatti többi kodekhez képest mintegy 33%-kal jobb hatásfokot ígérnek a H.264 fejlesztői. Az első konkrét felhasználási terület a VideoLocus VLP4000 Video Evaluation Platform alatt lenne, ami a csoport új kodeklicencét az MPEG-4 szabvánnyal együtt próbálja eladni a reménybeli szolgáltatóknak.

Az AVC minősége kiváló, tömörítési hatásfoka nagyon jó, de két ok miatt valószínűleg el fog vérezni. Teljesen egyedi felépítése miatt nem kompatibilis a már piacon lévő, MPEG-4-et támogató eszközökkel – azok szoftverében módosításokat kell(ene) elvégezni. Másik ok a H.264 magas hardverigénye – négyszer akkora teljesítmény szükséges a kliens oldalán a lejátszáshoz. Ezzel már el is vágta magát a hordozható eszközöknél.

Nem elhanyagolható szempont az sem, hogy a DivX gyorsan terjed, emiatt egy új – nem kompatibilis, erőművet kívánó – kodek esélyei nagyon alacsonyak még csak az életben maradásra is.

- www.videolocus.com
- www.m4if.org/
- www.divxnetworks.com

Sufni-űrhajó

X-Prize

Sokan állítják, az amerikaiaknak rengeteg szabadidejük van, ám néhányan ezt hasznosan próbálják eltölteni (ezt már kevesebben állítják olyan határozottan). Így történt, hogy John Carmack kis csapatot (de nem az iD Software utódját!) toborzott maga köré: rakétaspecialistákat, fizikusokat és

Rocketjump az űrbe

egyéb mérnököket. Azután közösen beneveztek az X-Prize versenyre, aminek célja olyan szerkezet megalkotása a 2005. januári bemutató időpontjáig, ami három embert a Föld felszínéről 100 km-es magasságba emel, majd vissza is hoz. Ezt a mutatványt kétszer kell végrehajtani két hét leforgása alatt.

Az Armadillo néven induló csapat Black Armadillo nevű járgánya két éve készül. Jelenlegi kitűzött céljuk, hogy Annát, Carmack feleségét felrepítsék jó magasra, majd vissza is hozzák sértetlenül. (Vagy hogy John elkerülhesse a válást, egyfajta modern VIII. Henrikként?) Ehhez a kis csapat a rakétaelvtől kezdve a helikopterekéhez hasonló rotortechnikáig rengeteg eszközt felhasznál – nem kevés pénzt áldozva a projektre. Természetesen akadnak más, komolyabb indulók is a versenyen, de lényegében ugyanazon munkálkodnak: „Az emberiségnek sürgősen szüksége van az olcsó űrutazásra!” – mondta az X-Prize elnöke, Peter Diamandis.

- www.xprize.org
- www.armadilloaerospace.com

Agysport

Kramnyik–Deep Fritz

A sakk eredete egészen az ókorig nyúlik vissza. Különböző népek különbözőképpen játszották, mai szabályainak többségét a XVII. században alakították ki. Az első olyan hivatalos mérkőzésre, amit számítógép játszott sakkvilágbajnok ellen, 1997-ben került sor, amikor az IBM Deep Blue legyőzte az akkori világbajnokot, Garri Kaszparovot.

A nagyszabású ember–számítógép revansra idén került sor, amikor a 2000-ben világbajnok Vlagyimir Kramnyik kiállt a Deep Fritz ellen. Kramnyik két hettel a mérkőzés előtt megkapta a számítógépet, hogy gyakorolhasson. A nyitómérkőzésből a gép jött ki jobban – erőteljes skót megnyitással. A meccssorozat érdekesen alakult, a nyolc partiból négy – például az utolsó kettő is – döntetlen lett. A végeredmény 4:4, amiből sokféle következtetést lehet levonni, fő-

Kramnyik–Deep Fritz: agy, agy ellen

ként, ha az 1997-es mérkőzéshez hasonlítjuk. Azóta ugyanis a számítási sebesség többszörösére nőtt – például a Deep Fritz 3 és fél millió lépést tud másodpercenként kiértékelni –, vagyis vagy az emberi agy fejlődött rengeteget, vagy a mesterséges intelligencia válik butábbá, hogy hasonuljon az emberekhez?!

- www.brainsinbahrain.com/
- www.chesscenter.com/twic/event/kramfrit01/
- http://researchweb.watson.ibm.com/deepblue/

Hulló csillagok

Microsoft, Lik Sang

A játékkonzolok gyártóinak régi, állandó és főként valós rémálmai a kalózchipek, különböző nem hivatalos kiegészítők készítői, forgalmazói, és az általuk fenntartott weboldalak. Az online megrendelhető kiegészítők, Action Replay kártyák, DVD-régiómentesítők, BootCD-helyettesítők és sok apró hasznos kütyü weblapjai általában pontos leírást nyújtanak a telepítés és használatba vétel mikéntjéről.

A Microsoft különösen vérmes az ügyben, és szeretné gyorsan eltüntetni azokat a weboldalakat – sőt a legtöbb esetben az egész céget –, amelyek Xboxhoz tervezett modchipeket fejlesztenek vagy forgalmaznak. Legújabb célpontja a Lik Sang International Limited, amely jelenleg az egyik legismertebb, modchipeket és más konzolkiegészítőket árusító webhelyet tartja fenn.

A pereket sorozatban indítják, és általában az adott site bezárásával végződnek. A helyzet persze egyelőre a modchipek fejlesztőinek és

A modchip.com minden népszerű konzolhoz nyújt egy kis illegális „segítséget”

forgalmazóinak kedvez, mert a bezárt webhelyek helyett inkább két új alakul, mint egy sem...

- www.lik-sang.com/
- www.modchipshop.com/
- www.modchip.com/xbox/enigmahinstall.htm

Segítség, betörtek!

Microsoft

A Microsoft nagyon jó taktikát alkalmaz szoftvereinek népszerűsítésére. A bétatesztelésre jelentkezők többezres – sokszor több tízezres – száma már önmagában biztosíték, hogy a jövőben megjelenő szoftvereit sokan fogják használni. A redmondi cég azonban most arra kéri közel húszezer bétatesztelőt, hogy változtassák meg jelszavaikat, mert – jelenleg még ismeretlen valakik – bejutottak az egyik szerverre, és még fejlesztés alatt lévő szoftvereket töltöttek le, igaz azok forráskódjához nem fértek hozzá. A behatoló(k) több olyan programot is letöltött(ek), amit még bétatesztelésre sem adtak ki.

Nem ez az első betörés a Microsoft rendszereibe. Volt már DoS-támadás, illetve 2000-ben egy máig ismeretlen személy vagy csoport lépett be heteken keresztül a cég egyik szerverére, ahonnan forráskódokat is letöltögetett.

A betörés tény, de sokan nem értik, miért kell ekkora patáliát csapni, hiszen a Microsoft nem régen jelentette ki, hogy nagyobb hangsúlyt fektet rendszereinek biztonságára a jövőben – itt a lehetőség élesben tesztelni –, másrészt miért olyan nagy probléma egy szoftver kikerülése, ha belegondolunk

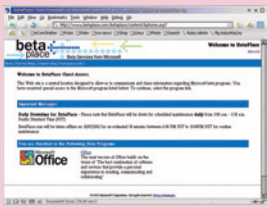

Belépés csak tagoknak...

abba, hogy a „zárt” tesztelés alatt lévő programok is letölthetők innen-onnan, néhány órával azután, hogy a bétatesztelők megkapták a hozzáférési lehetőséget...

- www.betaplace.com/

Mod-osítás – mod-talanítás...

Microsoft

A Microsoft még szeptemberben kissé módosította az Xbox hardverét. Ennek elsődleges célja az volt, hogy megnehezítse a konzolt buherálók dolgát és – nem mellékesen – csökkentse a gyártási költségeket. Ám alig telt el néhány nap és a módosított Xboxhoz megjelentek a módosított modchipek is... Ezek dolga annyi, hogy kikerüljék a konzolba épített másolásvédelmet, és így lejátszhatóvá váljanak a másolt CD-k és DVD-k, régiókódmentesen lehessen DVD filmeket nézni stb.

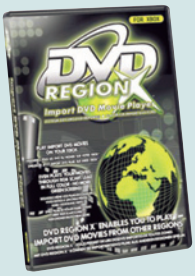

Mindenre létezik megoldás

A feltört konzolok elleni legjobb védekezésnek a közelmúltban beindított netes Xbox Live! szolgáltatás tűnik, amely nem engedi be a feltört konzolokat.

A nagygenerál során a hardvermódosításokon kívül a gép BIOS-át is megváltoztatták, amivel azoknak terveztek többletmunkát adni, akik nem az Xbox operációs rendszerét, hanem mást, például Linuxot szeretnének futtatni.

A legújabb hírek szerint az Xbox ausztráliai forgalmazásának beszüntetését fontolgatja a Microsoft, ha az ország nem hoz olyan törvényt, ami a modchipek forgalmazását tiltaná – azt ugyanis legutóbb legálisnak minősítette a bíróság, mivel olyan funkciókat (is) elérhetővé tesz, amiket legális használni. Nagyon úgy fest, hogy a konzolon elvégzett módosítások kifejlesztése és beépítése többször annyi időt vesz igénybe, mint azokat utána visszafejteni és kicsit átpofozni a modchipeket – nem is szólva a költségekről és azok megtérüléséről...

- www.xbox.com
- www.modchipinc.com/

Olcsó noteszgép eladó!

US Navy

Az első félévben 595 notesz, illetve asztali PC tűnt el az amerikai haditengerészet csendes-óceáni egységétől. A haditengerészet jelentéséből az is kiderül, hogy ezek közül legalább 14-en olyan szigorúan titkos adatok voltak, amik nyilvánosságra hozatalát és/vagy nem megfelelő kezekbe kerülését nagyon nem szeretné az amerikai hadsereg, mert „komoly nemzetbiztonsági problémákat okozhatnak”. Még e jelentés nyilvánosságra kerülését is szerették volna megakadályozni, de az csak kiszivárgott. Titkos adatokat tartalmazó gépek eltűnése már a közelmúltban is előfordult, amikor az FBI-tól loptak el közel 400 noteszgépet.

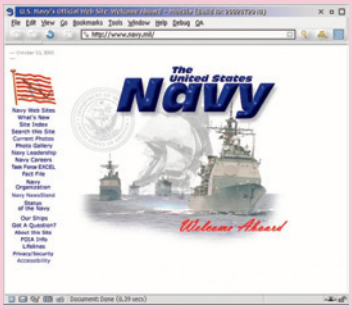

Majd' 600 notesz csepp a tengerben

- www.navy.mil/

Többfrontos letámadás

Opera Software

A valamikor egészen apró – egyetlen floppyn elférő – shareware böngésző mára szép nagy, komoly alkalmazássá nőtte ki magát. A norvég cég a netböngészőjét nagyon sok asztali operációs rendszer mellett beágyazott és mobil platformokra is elkészíti.

Amíg a 7-es, alapjaitól újraírt Opera Browser fejlesztése már gőzerővel folyik, addig sem hanyagolják el a hatos – illetve van, ahol az ötös – sorozatot. A legújabb lépcső a 6.1-es, aminek már Linuxra (x86 és PowerPC) és FreeBSD-re is megjelent az első béta verziója. Az Opera 6.1 már a TrollTech Qt 3-as könyvtárakat használja, ellentétben az eddigi verziókkal, amik a 2.x-es librarykre épültek. Az új Operában alapbeállítás lesz a karakterek élsimítása, továbbfejlesztik az ázsiai fontok támogatását, illetve átdolgozták a böngésző Java-használatát. Az eddigi verziókban plug-in segítségével, a 6.1-es viszont már közvetlenül használja a Java motort. Az első béta után várható több is, mert az újdonságok elég nagy változást hoznak a böngészőben. Végleges verziója az év végén várható.

- www.opera.com
- ftp://ftp.opera.-com/pub/opera/
- www.trolltech.com/products/qt/

A net jobbik feléről

Fele sem igaz

● Egy – természetesen – amerikai bíróság 28 milliárd dollár kártérítést ítélt meg annak a dohánygyárakat perlő tüdőrákos asszonynak, aki – a figyelmeztetések ellenére – több évtizede masszívan dohányzik. Több világszervezet is üdvözölte az első fokú ítéletet, mondván: szegény asszonynak legalább futja cigarettára és ápolásra a jövőben, teljesen fölösleges lett volna a közel hétezer milliárd forintnyi összeget rákkutatásra, környezetvédelemre, vagy humanitárius célokra költeni.

● A BSA Hungary több alkalmazottja önként jelentkezett a rendőrségen, mivel a szerzői jogokat sértő tartalmú számítógépeik nyilvános bezúzásakor az úthengerrel megsértették a KRESZ-t – ám a rendőrség nem tudott felmutatni számlát a bilincsekről, így az őrizetbe vételük elmaradt.

● Miután a Microsoft hivatalosan is elismerte, hogy új reklámkampányának egyik elégedett átlagembere valójában az általuk megbízott PR-ügynökség munkatársa, sürgősen leállította a további forgatásokat, amiben két újabb átlagember – Bill Gates és Steve Ballmer – mesélte volna el, miért választott Apple gépek helyett Windows XP-vel futó PC-t.

● Számos dolgozó fordult a kormányhoz beadvánnyal, ami szerint ha az elkövetkező 5 évben jelentős adókedvezményeket kapnak, annak leteltével is tisztességesen dolgoznak tovább, mint a megelőző 10-20 évben.

● Miután a számítógépkalózok évi találkozóján, a Las Vegas-i Defconon ismeretlen tettes feltörte a konferencia honlapjának vitafórumát, a jelenlévők közös erővel igyekeznek felderíteni a tettes kilétét, hogy gratulálhassanak neki.

● A Magyar Hanglemezkiadók Szövetségének álláspontja szerint az illegálisan letölthető zenefile-okra mutató link is törvénysértő – ezek után sokakban felmerült, hogy veszélyben a keresőprogramok jövője, hiszen azok is adhatnak effajta találatokat. Egyes radikális csoportok addig is igyekeznek elérni, hogy tilos legyen a dalokat szerzői díj megfizetése nélkül sugározni a rádióban, fütyülni, énekelni (különösen hamisan!), vagy a megvásárolt lemezeket/kazettákat olyan hangerőn lejátszani, hogy azt más is hallhassa.

EMC

Hálózati tárolórendszer belépő szinten

Az EMC bemutatta CLARiiON CX hálózati tárolórendszer sorozatának harmadik, belépő árszintet képviselő tagját.

A CX200 ugyanazt az architektúrát, ugyanazokat az alkatrészeket, felügyeleti szoftvereket és Flare operációs rendszert használja, mint a moduláris felépítésű termékcsalád két nagyobb – CX600 és CX400 típusjelű – tagja, ami folytonosságot és befektetésvédelmet biztosít a vállalatoknak.

CLARiiON CX200: 2 Tbyte-ig méretezhető

A CLARiiON hálózati tárolórendszerek olyan magas szintű, platformalapú szoftveres intelligenciát alkalmaznak, mint a biztonságos, megosztott és szelektív szerverhozzáféréshez használt Access Logix.

A CX200 gyorsítótárat alkalmazó környezetekben másodpercenként 25 ezer I/O művelet átviteli teljesítményt és 200 Mbyte/s sávszélességet nyújt. Egyszerű, automatizált és nyílt felügyeletet tesz lehetővé olyan szoftverek révén, mint a PowerPath csatornaátterhelési és intelligens adatút-felügyeleti eszköz, illetve a Navisphere és StorageScope alkalmazásokat tartalmazó EMC ControlCenter család. (A termékbejelentéssel egy időben az EMC bemutatta továbbá a Navisphere és a PowerPath kifejezetten a CX200 igényeihez igazított változatát is.)

A CX200 több mint 2 Tbyte kapacitásig méretezhető, és a Windows 2000/NT, Linux és Novell NetWare környezeteket támogatja.

A CX200 december elejétől lesz kapható az EMC globális értékesítési partnerein – például a Comparexen – keresztül. Az induló konfiguráció listára 30 ezer dollár alatt lesz.

- www.emc.com
- www.comparex.hu

LLP Budapest

Ariba elektronikus beszerzési rendszer

Az LLP Budapest kínálatában megjelent az amerikai Ariba Corporation e-aukciós (Ariba Sourcing) és e-beszerzési (Ariba Buyer) megoldása, ezekkel a vállalatok saját beszerzéseiket, szállítóik kiválasztását elektronikus úton kényelmesen és akár 10-50%-os megtakarítással intézhetik.

Az Ariba Sourcing a beszállítókat az interneten keresztül éri el. Az elektronikus aukciót alkalmazó tenderkiíró vállalat egy általa meghatározott termék vagy szolgáltatás beszerzésére zártkörű online elektronikus árverést hirdet, amire a felkért szállítók regisztrációs lap kitöltésével jelentkezhetnek.

A kaliforniai Ariba megoldásai a vállalati kiadásainak hatékony felügyeletét segítik

Az aukciót a tenderkiíró vállalat egy bizonyos napra, általában 60 percesre hirdeti meg, ahol a cégek virtuális ajánlatot tehetnek. Az árverés során az árak egyre csökkennek, miközben a részvevők folyamatosan láthatják egymás ajánlatait (bár egymást nem ismerik).

A licitálás után a tenderkiíró értékeli az ajánlatokat – ebben az árak mellett a fizetési feltételek, mennyiségi kedvezmények és más tényezők is szerepet játszanak –, majd a rendszer segítségével értesíti az aukcióban részt vevő vállalatokat az eredményről.

Az Ariba elektronikus beszerzési megoldása, az Ariba Buyer támogatja és automatizálja a beszerzés teljes folyamatát – az ajánlatkérés-tő a fizetésig –, így csökkenthetők a tranzakciós költségek, egyúttal javítható a vállalat kapcsolata üzleti partnereivel.

- LLP Budapest Kft.
  ☎ 412-2400
- www.llpgroup.com
- www.ariba.com

Xenon

Univerzális infravevő

Az AlphaSonic Kft. termékpalettáján a hagyományos infravörös adó-vevők mellett megtalálható egy különlegesség is – a Xenon infravevő segítségével bármelyik windowsos alkalmazás elindítható és távvezérelhető infra-távirányító segítségével.

A vevőt a számítógép soros portjához kell csatlakoztatni, majd a mellékelt floppyn lévő infravevő programot elindítva azonnal használatba is vehető. A programnak először meg kell tanítani a távirányító jeleit, ezek a programok indításától az egér mozgatásáig számos feladathoz hozzárendelhetők. A floppy a népszerű Winamp irányításához is tartalmaz egy DLL file-t, ezt a megfelelő mappába kell bemásolni a használathoz. Az infravevő Windows 95/98/Me /2000/XP alatt használható.

A Xenon infravevője révén a windowsos alkalmazások is távvezérelhetők

- AlphaSonic Kft.
  ☎ 231-2040
- info@alphasonic.hu
- www.alphasonic.hu

Cisco, HP, Sun

Bővülő CHA-tananyag

A Cisco Systems által 1997-ben elindított nonprofit Cisco Hálózati Akadémia (CNA) Programot 2002-ben jelentősen bővítették. A világ 149 országában bevezetett program keretében mintegy 10 ezer akadémián több mint 300 ezer diák tanul. A Cisco hálózati tananyagai mellett Magyarországon most újabb webalapú oktatási tartalom vált elérhetővé a CNA keretében.

A HP Magyarország, a Sun Microsystems, az Adobe és a Panduit cég révén négy új, webalapú, a legújabb technológiákat tartalmazó tananyag áll térítésmentesen az akadémiákon tanuló diákok rendelkezésére.

A HP jóvoltából elérhető lesz az IT alapfogalmai (IT Essentials I. és II.) című anyag: ez általános informatikai ismereteket nyújt középfokú és felsőoktatási intézményekben tanuló diákoknak. A Sun Microsystems támogatásával elkészült a Unix és a Java programozás alapjait bemutató kurzus (Fundamentals of Unix és a Fundamentals of Java Programming). Az Adobe a webdesign alapjait bemutató (Fundamentals of WebDesign), a Panduit pedig a hang- és adatkábelezésről (Fundamentals of Voice and Data Cabling) szóló anyag elkészítését támogatta.

A kurzusok mindegyike a Cisco Systems által kifejlesztett Virtuoso e-learning keretrendszeren fut, és egyenként 70 órányi multimédiás – videóval és online gyakorlatokkal kibővített – tananyagot tartalmaz.

A támogatott tananyagok bevezetése érdekében a Cisco Systems Magyarország együttműködési megállapodást kötött a HP és a Sun Microsystems hazai leányvállalataival, amelynek értelmében a két cég támogatást nyújt az új tananyagok iránt érdeklődő akadémiák számára a Cisco Systems Magyarország koordinálásával. Ennek előzménye, hogy a jelenleg 1500 diákot és 52 akadémiát számláló magyar CNA-közösség jelentős része érdeklődött a két vállalat tananyagai iránt.

A Sun támogatásának köszönhetően öt magyar akadémia oktatói végezték el a „train the trainer" tanfolyamokat, amelyek során akkreditált Java- és Unix-adminisztrátori oktatói képesítést szereztek, így iskoláikban megkezdődhet a rendszeres Java- és Unix-képzés. Az öt oktatási intézmény számára a Sun öt munkaállomásból álló, a képzéshez szükséges technikai hátteret biztosító labort is felajánlott.

Keresztesi János, a Sun Microsystems Kft. ügyvezető igazgatója, dr. Beck György, a HP Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója, dr. Majsai Gábor, az Oktatási Minisztérium miniszteri biztosa és Budafoki Róbert, a Cisco Systems Magyarország ügyvezető igazgatója a megállapodás aláírásakor

A HP a Cisco Gold-minősítésű partnereként egyrészt segíti az oktatók felkészítését Magyarországon, másrészt az ország összes CNA-ja számára jelentős kedvezménnyel teszi elérhetővé a PC-k, illetve az OpenView hálózatfelügyeleti szoftver megvásárlását a kialakítandó iskolai laborokhoz.

- www.cisco.com/global/HU/cnap/
- www.hp.hu
- www.sun.hu

Sun Microsystems

WS-I-tagság, végre

A Sun Microsystems közreműködő tagként (contributing member) csatlakozott a Web Services Interoperability Organization (WS-I) szakmai szervezethez. A 2002 februárjában alapított WS-I célja előmozdítani a webes szolgáltatások kölcsönös együttműködését a különféle platformok, alkalmazások és programozási nyelvek között. A szervezet nyitott, és a webszolgáltatások piacáért versengő vállalatok mindegyike megtalálható tagjai sorában.

A Sun eddigi távolmaradása a WS-I-ből különösen feltűnő volt, mert egyébként élen járt a webszolgáltatások alapját képező, nyílt szabványú technológiák, elsősorban a Java fejlesztésében. Mivel a szintén WS-I-tag Microsoft termékeibe a saját Java virtuális gépét építette be a Sun széles körben elterjedt és támogatott JVM-je helyett, a vállalat alighanem így juttatta kifejezésre tiltakozását.

Az Egyesült Államok igazságügyi minisztériuma és a redmondi szoftveróriás azonban időközben megállapodásra jutott a trösztellenes perben, és ez többek között a Java-támogatás tekintetében is változást hozott a Microsoft stratégiájában, legalábbis 2004. január 1-ig.

A Sun WS-I-tagsága elől azonban elhárult az akadály, így az most már harmonikusan egészíti ki a vállalat – szintén a webszolgáltatások kölcsönös együttműködésével kapcsolatos – egyéb fórumokon, például a SOAPbuildersben és a Java Community Processben végzett munkáit.

A WS-I tagsága nemrégiben fogadta el azt a módosítást, amelynek értelmében két fővel bővül a szervezet vezetősége – és a Sun 2003 márciusában indulni kíván az új helyekért.

- www.sun.hu
- www.ws-i.org
- A Windows XP javítócsomagja – Magyar PC Magazin, 2002/2/91

HP, Nokia

M2M csatlakozási megoldások

A HP és a Nokia a különféle gépek egymás közti kommunikációját támogató (M2M) integrált csatlakozási megoldásokat jelentett be. A Nokia vezeték nélküli technológiáját a HP hardvereivel és szoftvereivel ötvöző új megoldások révén a vállalati felhasználók távolról is elérhetik és felügyelhetik eszközeiket. Segítségükkel a vállalatok a jövőben automatizálhatják üzleti folyamataikat, és a távoli eszközökről érkező, valós idejű adatok alapján egyszerűen meghozhatják a hatékonyságukat növelő, költségeiket csökkentő, szolgáltatási szintjüket javító és új szolgáltatásaik kidolgozását elősegítő döntéseket.

A tipikus M2M megoldás a Nokia M2M Platformjából és a HP-UX vagy HP ProLiant szervergerincen futó OpenView szoftverekből áll. Az M2M csatlakozási megoldások különösen a távoli gépekkel és létesítményekkel dolgozó, valamint a kiterjedt gyártási láncú vállalatok körében számíthatnak népszerűségre. Az automatikus mérőóra-leolvasás, a biztonságtechnika, a liftfelügyelet, a flottafelügyelet és a forgalomirányítás csupán néhány példa az új megoldások lehetséges alkalmazási területeire.

A HP és a Nokia ügyfelei a jövőben vezeték nélküli kommunikáció útján felügyelhetik közüzemi fogyasztásmérőiket, árusító automatáikat és egyéb eszközeiket

- www.hp.hu
- www.nokia.hu

Conceptronic

USB SmartMedia író-olvasó

A Conceptronic SmartMedia memóriakártya író-olvasója a számítógép – PC vagy Macintosh – USB portjára csatlakozik, és a SnapPort megoldás következtében kábellel vagy anélkül egyaránt használható. A kompakt kialakítású plug and play eszköz az USB 1.0, 1.1 és 2.0 szabványt egyaránt támogatja, külön áramforrást nem igényel, és a számítógép működése közben is csatlakoztatható. A Conceptronic a holland Tulip lifestyle termékeinek a márkaneve. A CSPSMMRW típusjelű memóriakártya író-olvasó csomagjában egy CD található a meghajtószoftverekkel Windows 98/98SE /Me/2000/XP és Mac OS 8.6 vagy későbbi verziójú operációs rendszerekhez, többnyelvű kézikönyv és USB-kábel társaságában.

A Conceptronic kártya író-olvasója kábelen keresztül vagy anélkül is használható

- MK Trading ☎ 269-2357
- www.mkcomputers.hu
- www.conceptronic.net

Grandtec

VGA–tévé konverter

A Grandtec TV View Pocket néven kisméretű univerzális VGA–tévé konvertert hozott forgalomba, amely képes a számítógép VGA jelét tévé, videomagnó és kivetítő részére átalakítani. A kimenetek között kompozit video, S-Video és RGB/YUV is található.

A gyártó az eszköz mindegyik csatlakozójához ad egy-egy összekötő kábelt, sőt a tápellátás biztosításához két különböző vezeték jár, az egyik PS/2-es portra, a másik USB portra csatlakoztatható. Az átalakító telepítése rendkívül egyszerű, csupán csatlakoztatni kell a kábeleket, és a TV View Pocket máris üzemkész. A készülék gombjaival állítható a megjelenített kép mérete. A kimenet egyszerre lehet tévékészülék és VGA monitor. A termék által támogatott legnagyobb felbontás 1024x768 képpont, videonormák: PAL, PAL-M, PAL-N és SECAM.

TV View Pocket: a készülék gombjaival állítható a megjelenített kép

- AlphaSonic Kft. ☎ 231-2040
- info@alphasonic.hu
- www.alphasonic.hu

Prolink

Tévézés monitoron

A PixelView tévévevő család újabb taggal bővült, amelynek érdekessége, hogy csupán monitorra és antennára vagy kábelre van szükség a tévézéshez, a PC-t be sem kell kapcsolni. A másodpercek alatt beprogramozható és távirányítóval vezérelhető készüléken az adások sztereóban élvezhetők. A kompozit és az S-Video bemenetnek köszönhetően videomagnó vagy videokamera képei is megjeleníthetők a monitoron. A Prolink egyedi megjelenésű, hordozható készüléke nettó 24 000 Ft-ért kapható a magyarországi forgalmazónál.

- Win Computer ☎ 353-4304
- www.win.hu
- www.prolink.com.tw

Microsoft, Westel

Mobil iroda

A Westel újonnan bevezetett Mobil Iroda szolgáltatását igénybe vevő vállalati felhasználók bel- és külföldön, a nap 24 órájában bárhonnan elérhetik a Microsoft Exchange vállalati levelező- és csoportmunkarendszer adatait, így a levelezőrendszert, a naptárt, a névjegyalbumot, a vállalati címlistát és a teendőlistát.

A sikeres üzletvitelben a mobiltelefon már napjainkban is nélkülözhetetlen szerepet játszik, de a beszéd és az oly népszerű rövid szöveges üzenet mellett a mobil távközlés további értékes, előnyös és komplex lehetőségeket kínál.

A Westel Microsofttal közösen kidolgozott, értéknövelt szolgáltatása révén a felhasználók többek között WAP-on keresztül könnyedén olvashatnak és küldhetnek e-maileket, névjegyeikből előkereshetik a kívánt információkat, naptári bejegyzéseiket megtekinthetik és módosíthatják éppen úgy, mintha irodájukban, számítógépük előtt ülnének.

Többletszolgáltatásként a rendszer előre, igény szerint meghatározott eseményekről (például új e-mail érkezéséről) SMS értesítést küld a felhasználó mobiltelefonjára, aki így tartózkodási helytől függetlenül értesül a számára fontos információkról.

A számítógépekkel egyenértékű eszközként mobiltelefonnal az SMS értesítést követően elfogadhatók vagy visszautasíthatók az érkező, például értekezletre szóló naptári bejegyzések, amelyek elfogadás esetén azonnal bejegyződnek a naptárba.

A Mobil Iroda segítségével a Pocket PC kéziszámítógépeken és a Microsoft Exchange szerveren tárolt adatok bármikor egyszerűen összehangolhatók. A Mobil Iroda alapjain olyan kereskedői és információs rendszer alakítható ki, amelyben az ügyfeleket felkereső munkatársak mindegyike közvetlenül hozzá-fér a vállalati szerveren tárolt aktuális értékesítési információkhoz, így a piaci helyzethez alkalmazkodó gyors döntéseket hozhat.

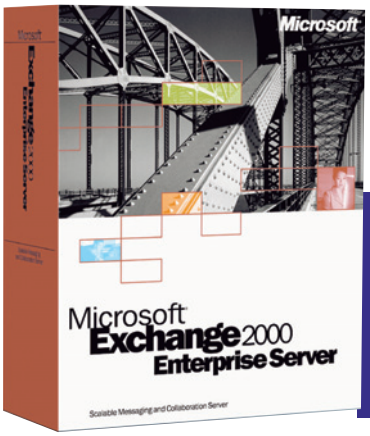

A mobil irodai szolgáltatás révén az üzleti felhasználók bárhonnét elérhetik a Microsoft Exchange vállalati levelező- és csoportmunka-szerveren tárolt adatokat

A szolgáltatás előnye, hogy nem igényel párhuzamos kezelőfelületeket.

A már működő informatikai háttérhez illeszthető, és a megszokott vállalati levelezőrendszer részeként alkalmazható.

www.microsoft.hu
www.westel.hu

Indulatok helyett

A 2. világháború vitathatatlanul a XX. század emberének egyik legnagyobb traumája volt. Nem csoda, hogy mindig népszerű és hálás téma filmhez, könyvhöz és játékhoz egyaránt.

Győri Ferenc

A nemrég megjelent Battlefield 1942 maga a csoda. Nem csak mert remekül sikerült játék, hanem mert többre is rávett sokakat, mint egymás hentelése. A Command Central minden információval ellátja a katonáskodni vágyókat, ami a rövidebb-hosszabb életben maradásukhoz szükséges a virtuális csatatéren. Megtalálható itt a játék alapjainak ismertetése: harcoló felek, fegyverek, járművek, helyszínek, néhány taktikai jó tanács stb. Ezzel már bárki elindulhat feláldozni magát, hogy saját bőrén tanulja meg, amit elolvashatott volna kicsivel lejjebb.

A kézikönyvből és a hivatalos oldalról is ismert tanácsokból néhány ugyan meglepő, sőt hasznos is lehet a kezdőknek, de sokkal többet ér a harcedzett elit csapatok beszámolója. Aki képes visszaemlékezni éles helyzetben is

Ezek a parkolófiúk egyre szemtelenebbek...

a „kiképzésére" – no az sem marad életben örökre, mert ez a játék nem erről szól –, komoly fejfájást okozhat az ellenoldalnak. Erről szólnak a *Guide*-ok, amik minden BF1942-es site minőségjelzői. Az igazi rajongók ugyanis nemcsak a tippek hasznosságára és gonoszsági fokára, hanem az írás stílusára is komoly hangsúlyt fektetnek.

A kötelező díszítőelemek közül (szavazás, nap képe, galériák, linkajánló, klánok) kiemelkedik a komolytalanabb, idegnyugtató szekció levelezési rovattal és képregény-sorozattal. No és a fórum, ahol mindenről mindent meg lehet tudni, ami csak kicsit is kapcsolódik a játékhoz.

Tudom, hogy partraszállást vezényeltem, de ez túlzás!

Mint mindegyik népszerű játékhoz, a Battlefieldhez is készítenek apróbb-nagyobb módosításokat. Az apróbbakat (valósághű zászlók, új töltési képernyők, átfestett járművek stb.) le is tölthetjük, míg a teljes átalakítások kérdéskörében – főként mivel azok még nem készültek el – csak netcímeket találunk. Az idő-milliomos rajongók némelyike a háború korábbi, vagy feltételezett későbbi eseményeit készíti el, míg sokan a teljes váltásra esküsznek és Vietnam vagy az Öböl-háború képi megjelenítésén dolgoznak.

●

Végül következzék a bevezetőben is említett csoda. Sokan belefáradtak kissé a háborúba, ám észrevették, hogy a változatos terepek és járműarzenál – meg főleg az utászfelszerelés – kihasználásával különféle kunsztokat mutathatnak be. Így alakult ki a *Stunt* játékmód, ahol a cél egymás segítségével a lehető legfurább és legnehezebb trükköket előadni – és persze megörökíteni, majd a fórumokban közzétenni.

info

- www.bfcentral.com/
- www.bf42.com/index.php
- www.3dactionplanet.com /bf1942/strategy/
- www.bf1942match.com/
- http://bfau.slawed.net/
- http://bf1942.nl/
- www.bf1942europe.co.uk/
- www.bf1942files.com/
- www.battlefield1942.co.uk/
- www.1942.tv/
- www.battlemaniacs.net/bf/
- www.bf1942online.com/
- www.bf42.cjb.net/
- www.armory.cjb.net/
- http://medlem.spray.se /battlefield1942/
- http://krypt2nite.virtualave.net/
- www.ausbattlefield.com/
- www.dukester.ca/
- www.battlefield1942.com/
- www.dice.se/start_ie.jsp?language=en

Különlegességek:

- www.frankdelise.com /DesertCombat/Home.html
- http://eod.bf42.com/
- www.bfcentral.com/~fhmod/
- http://battlefield1942.org/
- www.reddawnmod.net/
- www.gravelpit.ht.st/
- http://bfstunts.netfirms.com
- http://comics.bhdmod.com/

Klánok:

- www.members.optusnet.com.au /~phoenix76/index.htm
- http://screamingeagles.legionary .net/main.htm
- www.angelfire.com/super2/pamr//
- www.sac.de.tf/
- http://rickysaltzer14.tripod.com/aoo/
- www.hellskatz.com/index2.html
- www.thedarkrealmclan.com /index.php
- www.a-i-f.com/
- www.usarmyrangers.tk/
- http://bf1942.wolfservers.com/
- www.daf-bf42.cjb.net/
- http://alliedfightingforce .homestead.com/home.html
- http://members.rogers.com /mobileinfantry/home.htm
- http://gc.bf1942match.com /profiler.php
- http://vette277.tripod.com/clan/
- www.geocities.com/macddonald /bf1st.html
- www.geocities.com/dogofwarclan /index2.htm

Néprajz a hálón

Számtalan kulturális ajánlatot, lehetőséget találunk az interneten, ezek közül tartalmával az egyik legkiemelkedőbb a Magyar Néprajzi Múzeum honlapja: www.neprajz.hu.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Ezt site nyitóoldalán rövid bemutatkozást találunk, amely hangsúlyozza, hogy nemcsak magyar, hanem nemzetközi anyaggal is várják látogatóikat. Ha kissé lefelé görgetjük az oldalt, az aktuális hírek linkjeivel találkozunk, melyekből megtudhatjuk az esetleges ár- és programváltozásokat is. Alatta két részre oszlik az oldal, balra az aktuális kiállításokat, jobbra pedig a programokat láthatjuk rövid összefoglalóval. A részletes beszámolót ezek linkjeire bökve tekinthetjük meg. A múzeum minden hónapban részletesebben bemutat egy tárgyat A hónap tárgya címszó alatt.

A főoldal két szélén találjuk a navigációs gombokat. Ezekkel lekérdezhetünk információkat (nyitva tartás, belépőjegyek árai), vásárolhatunk katalógusokat (egyelőre csak telefonos vagy e-mailben egyeztetett megrendeléssel), részletes múzeumtörténetet olvashatunk, kategóriákra bontva megtekinthetjük a múzeum gyűjteményeinek beszámolóit, ellátogathatunk más hasonló intézmények webhelyeire.

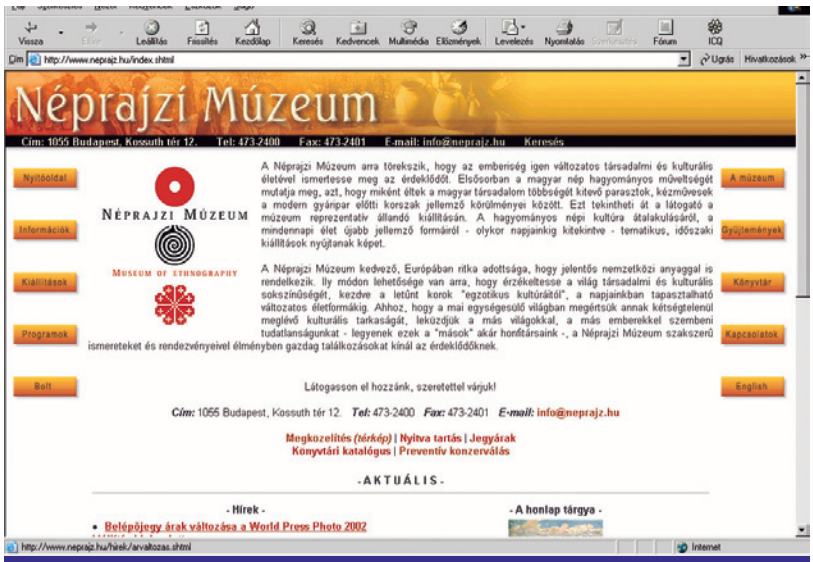

Néprajzi Múzeumunk a neten

A *Programok* gombra kattintva részletes beszámolót kapunk az aktuális programokról, előzeteseket tekinthetünk meg, és megnézhetjük az oktatással összekapcsolt programok (múzeumpedagógia) ajánlatait. Az archívumban 2001-ig visszamenőleg böngészgethetünk. A kiállításokat állandó, időszakos és virtuális kategóriákra osztották, emellett bepillantást kaphatunk az előzetesekből. A könyvtár – amelynek fizikai megfelelője a Kossuth téren álló múzeum épületében található – oldalán megtekinthetjük a múzeum történetét, a szolgáltatásokat (tagsági feltételek, rendelkezésre álló anyagok stb.), szűk gyűjtemény-összefoglalót is kapunk, valamint a teljes virtuális katalógust.

Ízelítőnek mindenképpen ajánlom, de nem pótolhatja a valódi látványt. Miután meglátogattuk virtuálisan, ha tehetjük, látogassunk el személyesen is!

info

- Magyar Néprajzi Múzeum: www.neprajz.hu
- Magyarország múzeumai a weben: www.ace.hu/ceicom/hungary/hunlista.html
- Magyar Nemzeti Galéria: www.mng.hu
- Szabadtéri Néprajzi Múzeum: www.sznm.hu

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Rádiós internet

Net a hullámokon

Számos variáció létezik az internetre kapcsolódásra, ám hazánk néhány eldugottabb zugában semmiféle lehetőség nincs a net elérésére. A CovySoft Networks Távközlési és Informatikai Kft. az ilyen településeket vette célba rádiós hálózatával. Elsősorban azoknak a településeknek szánják a szolgáltatást, ahol csak az analóg telefonos netelérés lehetséges (vagy még az sem).

Rádiós netszolgáltatás a modemes elérés alternatívájaként

A rendszer lelke a településen felállított antenna, amely képes küldeni és fogadni adatokat műholdról, a felhasználókkal pedig a 2,4 GHz-es frekvenciasávon tartja az összeköttetést. A felhasználók az Avaya Wireless eszközeit használhatják a csatlakozáshoz, és ugyancsak Avaya eszközöket használnak a szolgáltató központjában és az átjátszóállomásokon. Emellett a felhasználónak is szüksége lesz egy kültéri antennára, amelynek nyeresége a rálátás, távolság és zajviszonyok függvényében 3 és 14 dB közötti. Az adatok biztonságos áramlásáról hardveres kódolás gondoskodik: az eszközök közötti forgalmat 48 bites kódolás titkosítja, de ha nagyobb biztonságra van szükség, ez 128 bitesre emelhető. A rendszer összehangolása után a végponti számítógépre telepíteni kell egy különleges meghajtóprogramot, amelyet elkészítettek az összes Windows-verzióhoz, valamint Linuxhoz és BSD-hez is.

A szolgáltatás két változatban érhető el: otthoni felhasználóknak, illetve magánvállalkozóknak a Home csomag, míg vállalkozásoknak a Business csomag formájában. Mindkét szolgáltatáscsomag tartalmazza a 24 órás technikai felügyeletet, egy korlátlan POP3-as postafiókot, egy back-up ISDN hozzáférést, valamint az igény szerint választott kliensszoftvert.

A bekötés ára a Home csomag esetében bruttó 23 750 Ft-tól, a Business csomagnál bruttó 61 250 Ft-tól indul, és a szolgáltatás hatókörében a szerződéskötés időtartamától függően változhat. Ezenfelül a havidíj otthoni felhasználóknál bruttó 13 625 Ft-tól, cégeknél pedig bruttó 19 875 Ft-tól indul.

Utóbbi csomagnál egyetlen kapcsolaton keresztül korlátlan számú számítógép rákötött a netre.

➪ www.covysoft.hu

Intel PowerInject

Áram az UTP-n

Wireless LAN eszközök esetében nagyon meg kell fontolnunk, hogy a hálózat szíve, az Access Point hol helyezkedjen el. Ha sikerül meghatároznunk a vétel számára tökéletes helyet, a kábelezéssel is meg kell birkóznunk – hiszen az Access Pointok elsődleges célja, hogy a Wireless LAN-t egyesítsük a már kiépített Ethernet LAN-nal.

Az UTP kábellel még nem lenne gondunk, hiszen elegendő hosszúság mellett csak méretre kell vágnunk, ám a tápkábellel már meggyűlhet a bajunk. Az Intel ennek érdekében fejlesztette ki 2011B Access Pointjaihoz a PowerInjectet. Nincs más dolgunk, mint az Access Point tápjának kivezetését a kis készülékbe dugni, és az a szükséges tápfeszültséget egy irányba (azaz az AP felé) elküldi, amit a vevőberendezés leválaszt, és felhasznál. Ennek köszönhetően nem kell külön a 220 V-ot is a készülék közelébe vezetni mondjuk hosszabbítókkal, így sokkal egyszerűbb a berendezés telepítése. A PowerInject ajánlott bruttó végfelhasználói ára 11 650 Ft.

Intel PowerInject: ha túl sok vagy túl rövid a kábel

➪ www.intel.com
➪ www.asbis.hu

WinSuperKit 2

Vegyes netes

Rendszergazdáknak különösen hasznos ez a program, mellyel a hálózatunkról kaphatunk érdemleges információkat kényelmesen és gyorsan. Az első menüpontban a közvetlen közelünkben lévő gépekről kaphatunk adatokat: a gép neve, a hozzáfűzött kommentár, IP-címe, MAC-címe és melyik munkacsoportba tartozik. A program tartalmaz útvonalkeresőt (traceroute), tudunk vele pingelni, valamint MAC-cím alapján keresgélni. Ennél fontosabb lehetősége, hogy URL-ekről kérhetünk le részletes információt. A beállításoknál adhatjuk meg a pingelési időket és a csomagugrások maximális számát.

A WinSuperKit azonban nem szakosodott csak az egyszerűbb hálózati feladatokra. Számítógépünkről is szolgáltat adatokat, sőt még képernyőnk felbontását, színmélységét is átállíthatjuk vele. Emellett találunk benne egy ikonnézegetőt, lehetőséget arra, hogy óránkat valamelyik atomórához igazítsuk. A program 30 napos kipróbálható verziója (mely egyéb korlátokat is tartalmaz) letölthető készítői honlapjáról. A teljes verzió ára 29,95 USD.

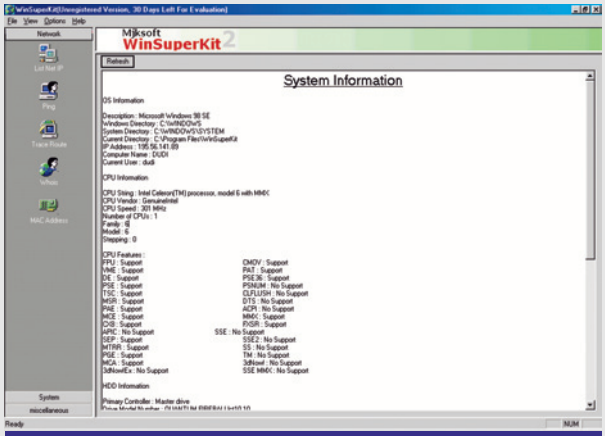

WinSuperKit: nem csak a hálózatról informál

➪ www.mjksoft.com

Sokkarú irányító

Olyan helyzetben, mikor már valóságos számítógépparkot szeretnénk hálózatba kötni, erősen meg kell gondolni, milyen eszközt választunk a csillag középpontjának. Ilyen termék került szerkesztőségünk nagyítója alá a Delta Elektronik jóvoltából.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A Cabletron System Smart Switch Router 2000-et hatalmas kapacitása és széles körű konfigurálhatósága kiemeli hasonló tulajdonságú társai közül. 8 Gbit/s-os blokkolásmentes adatátviteléhez 6 millió csomag/s routerkapacitás járul. 16 ezer útvonalat és 180 ezer MAC címet tud egyszerre eltárolni, gondoskodva a rendkívül gyors azonosításról. Közvetlenül soros porton keresztül konfigurálhatjuk, parancssoros felületen keresztül. Négy LED tájékoztat minket állapotáról. *OK:* minden rendben, kész; *ERR:* hiba, újra kell bootolni; villogó *HBT:* a bootoló PROM aktív – azaz épp feláll a rendszer; *DIAG:* teszteli magát.

A routolási protokollok sem maradnak támogatatás nélkül: az IP számára a RIP (Routing Information Protocol) v1 és v2, az OSPF (Open Shortest Path First), a BGP (Border Gateway Protocol) v2, v3 és v4, az IPX számára a RIP és az SAP (Service Advertising Protocol), valamint a multicastinghoz az IGMP (Internet Group Management Protokoll) és a DVMRP (Distance Vector Multicast Routing Protocol) áll rendelkezésre. Nem hiányzik innen még a 802.1d Spanning tree és a 802.1Q (VLAN Trunking) sem.

A csatlakozók számából látszik, hogy a berendezést nem 5 gépre tervezték: 24 darab 10/100 Base-TX és 2 pár 1000 Base-SX aljzat található az előlapján, ezek mellett helyet kapott a konzolnak a DB-9-es port is. Belülről nézve 32 Mbyte alaplapra integrált és 128 Mbyte „külső" RAM található benne, de egyik sem bővíthető vagy cserélhető. A redundáns táp alapfelszerelés, valamint két belső ventilátor gondoskodik a megfelelő hűtésről.

A 128 ezer Layer 4-es kapcsolás lehetővé teszi a csomagok kapcsolását vagy útjuk megadását kábelsebességen, a Layer 3-as és Layer 4-es információkra alapozva. Ez a fejlett képesség eltávolítja a sávszélesség szűk keresztmetszeteit, növeli a hálózat kihasználását és szükségtelenné teszi a drága hibakeresési folyamatokat, olyan felügyeletet biztosítva ezzel, amelynek teljes irányítása van a kábelsebességű adatforgalom felett.

A forgalom alkalmazásszintű megfigyelése, szabályozása és az accounting (a felhasználói fiókok piszkálása) segít a hálózatkezelőknek megtalálni a hálózat „forró pontjait", kiegyensúlyozni az alkalmazások terhelését és priorizálni az alkalmazások hozzáférését túlterhelés alatt. A használat

Erőmű a középpontban

A Layer 4-es kapcsolás alkalmazásszintű irányítást nyújt, ez lehetővé teszi a hálózati adminisztrátorok számára, hogy biztonsági szűrőket és QoS irányvonalakat alkalmazzanak adott alkalmazásokhoz tartozó adatfolyamokon. Ezek az irányvonalak hozzárendelhetők host–host adatfolyamhoz vagy az összes alkalmazáshoz a hálózatban.

Például egy rendszergazda vagy hálózatkezelő, aki a Layer 3-as adatfolyamokat nézi, csak egy – másikkal kommunikáló – számítógépet tud irányítani, függetlenül az éppen használt alkalmazásoktól. Míg a Layer 4-es kapcsolás lehetővé teszi az adminisztrátorok számára, hogy az e-mail alkalmazásoknak más prioritást adjanak, mint az adatbázis-kezelő alkalmazásoknak. Ilyen módon a fontos alkalmazásoknak az egész hálózatban biztosítható sávszélesség, állandó teljesítményt elérve.

követése az alkalmazási, kliens/szerveri és hálózati szegmensben lehetővé teszi a sávszélesség növelésének megtervezését, és felbecsülhetővé teszi azokat a hatásokat, amiket egy új alkalmazás gyakorolhat a meglévő hálózati infrastruktúrára.

A kábelsebességű, alkalmazásszintű QoS kiemelkedő hibatűrése révén biztosítja a folyamatos hálózati elérhetőséget. Fejlett biztonsági szolgáltatásokat építettek bele, például a a külső és belső támadások ellen védő Secure Harbourt és kábelsebességű Layer 2/3/4-es biztonsági szűrőket. LFAP kezelőfelületén precízen felügyelhető és mérhető a hálózati forgalom. A gyors és egyszerű hibakeresést segíti szabványokra alapozott, könnyed felügyelete.

A készüléket kis- és középvállalatoknak tervezték, ajánlott bruttó végfelhasználói ára 1 598 875 Ft, amely 3 év garanciát tartalmaz.

info

- www.enterasys.com/emea
- Delta Elektronik Kft. ☎ 437-5200
- www.delta.hu

A biztonságos hálózat kulcsa

A számítógépes hálózat megfelelő védelem nélkül szinte tálcán kínálja adatainkat a vírusoknak és hackereknek. A biztonságos üzemeltetéshez szükségünk van tűzfalra, vírusvédelemre és behatolásdetektálásra – a Symantec Client Security ezeket együtt kínálja, központosított kezelhetőséggel fűszerezve.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A Symantec tűzfal, behatolásérzékelő és vírusellenes eljárásait egyetlen megoldásban egyesítő Symantec Client Security a nagyvállalatoktól a kisvállalatokig szinte bármilyen méretű cégnél használható. A szoftvercsomag összes eljárásának központi felügyelete, valamint a beépített telepítési, terjesztési és reagálási eljárás egyszerűsíti a védelem kézben tartását, az adminisztrációt és a segítségnyújtást, ezáltal csökkenti a védelem összköltségét.

Az integrálás másik eredménye, hogy hatásosabb a védelem a felhasználók gépein vírusok és káros programkódok, hackertámadások és illetéktelen portfürkészés ellen. Emellett a védelmi rendszer frissítése is egyszerűbb, hiszen egyetlen szállítótól származik, és egyetlen frissítéssel a rendszer összes elemét naprakésszé tehetjük. Így a vállalatok gyorsabban tudnak reagálni az internet felől várható összetett veszélyekre is.

Központi kezelőpult

A Symantec System Center révén központi kezelőhelyről, távolból telepíthető, konfigurálható, kezelhető és frissíthető a felhasználói gépek védelme. Teljes áttekintést nyújt azok védelmi részegységeiről, ezáltal a rendszer jobban kezelhető.

A System Center bővíthetőségét jól jellemzi, hogy egyetlen gazdaszerver akár 30 ezer felhasználói gépet is ki tud szolgálni. A kiválasztott biztonsági komponenseket a Symantec Packager segítségével egyetlen telepítőcsomagba lehet pakolni, amit rugalmasan és egyszerűen lehet telepíteni. A Packagerben van háromfajta előre konfigurált telepítőcsomag (kezelt felhasználói gép, mérsékelt kezelésű felhasználói gép, vékony kliens). Emellett testreszabott csomagokat is lehet vele készíteni, melyek a védelemnek a különböző felhasználói környezetekben szükséges fő- és mellékelemeit, valamint telepítési opcióit tartalmazzák.

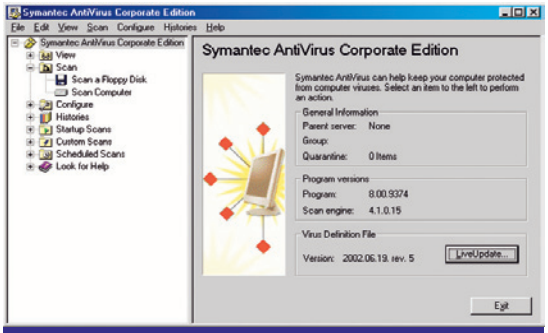

Központosított vírusellenes küzdelem

A felhasználói gépek konfigurálása, a szabályrendszer beállítása és annak módosíthatatlanná tétele is központilag történik mindegyik összetevőre nézve. Így hatékonyabban érvényre jutnak a vállalatnál bevezetett biztonsági irányelvek, ráadásul ez a módszer kiküszöböli annak kockázatát, hogy a felhasználók óvatlanul vagy szándékosan megsértsék a védelmet.

Rátöltéssel működő közös szétosztás

A felhasználói gépekre gyorsan és egyszerűen fel lehet tölteni az új vírusleírókat, a tűzfalszabályokat és a behatolásérzékelő modul támadásazonosítóit. A frissítéseket a Symantec Security Response-tól először az elsődleges szerver tölti le, onnan automatikusan továbbítódnak a másodlagos gazdaszerverekre, onnan pedig a felhasználók asztali gépeire. Minden összetevőt egyetlen közös mechanizmus szolgál ki. A hierarchikus kezelőrendszer biztosítja a hálózati terhelés minimalizálását szolgáló terheléselosztást. A hasonló felhasználói gépekből logikai csoportokat lehet képezni, ezeket egyetlen szerverről lehet kezelni, és az egyes csoportokra vonatkozó szabályok gyorsan és könnyen alkalmazhatók. Ez csökkenti a különböző felhasználói csoportok kezeléséhez szükséges szerverek számát.

A szabálykezelés a Symantec Client Firewall Administratoron (tűzfalkezelő) keresztül lehetővé teszi olyan szabályfile-ok létrehozását, amelyek tartalmazzák a felhasználók jogait, a tűzfal beállításait, valamint a szabályok és a behatolásérzékelő támadásazonosítóit. Ezek a file-ok a Symantec System Centeren keresztül terjeszthetők.

A szabálykezelés emellett meggátolja a beállított szabályok illetéktelen módosítását is.

A tűzfalkezelő folyamatosan figyeli a bejövő és a kimenő forgalmat hackertámadások, jogos forgalomnak álcázott ismert behatolási kísérletek és nem kért netkapcsolatok után kutatva. Beépített intelligenciájával megállapítja, hogy a hackerek próbálkoznak-e a felhasználói rendszerek biztonsági réseinek felderítésén át a vevők hálózatához történő hozzáférési jogosítványok megszerzésével. Ha a Symantec Client Security portfürkészést vagy trójai hozzáférés-kísérletet észlel, önműködően védelmi tevékenységbe kezd, és úgy állítja be a tűzfalat, hogy az a támadó rendszerből származó összes kapcsolatot akadályozza meg.

info

www.symantec.hu

Meggátolja a Java kisalkalmazások (applet) és az ActiveX vezérlők letöltődését a védett rendszerre. Úgy is be lehet azonban állítani, hogy a gyakran látogatott, megbízható webhelyek le tudjanak tölteni aktív tartalmat a felhasználók gépeire, míg a többi webhely nem. Egyedileg vagy IP-számok csoportjai szerint határozhatók meg azok a számítógépek, melyek megbízhatónak tekinthetők és teljes hozzáférést kaphatnak a felhasználói gépekhez, illetve a kor-látozott gépek köre, melyeknek mindig tilos a hozzáférés a fel-használói gépekhez.

A Client Security számos nagy sávszélességű kapcsolatokra optimalizált VPN-megoldást támogat.

Sok variáció létezik a telepítendő összetevőkből, az is megoldható, hogy például csak a tűzfalat telepítjük.

A különböző szervereket elláthatjuk különleges védelmi kiegészítéssel, például felszerelhetünk vírusellenes rendszerrel egy NetWare-t vagy Windows NT-t futtató szervert.

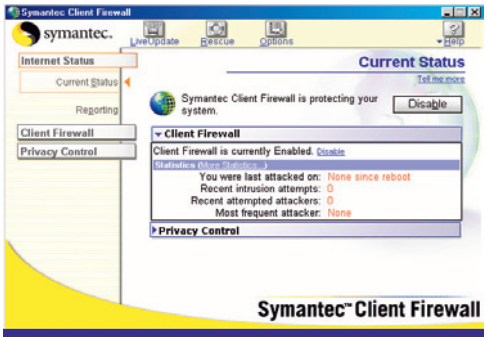

Tűzfalunk irányítása immár egy kézben van

Egyéb hasznos tulajdonságok

A védelmi rendszer megakadályozza, hogy a felhasználók bizalmas adatai kijussanak, illetve azt, hogy a védett PC-ről a web-szerverek a felhasználó tudta nélkül adatokat gyűjtsenek.
A vírusvédelmi beállítások módosítását és kiiktatását a felhasználó is kezdeményezheti, de ez a lehetőség kiik-tatható, sőt a felhasználók elől elrejthető a kezelőfelület is.

A jogtalanul megkísérelt módosítást amúgy a rendszerleíró adatbázis is naplózza. A rendszer az átmeneti időre leállított, valós idejű ellenőrzést önműködően vissza tudja kapcsolni, illetve a felhasználói gép víruselhárító programja kényszeríthető a lejártak helyett a frissített vírusinformációk letöltésére.

A Symantec AntiVirus motort anélkül programozza át az új vírusfajták felismerésére, hogy ehhez külön beépülő vagy egyéb jelentős frissítésre lenne szükség.

Az új védelem beépítéséhez elegendő, ha a felhasználó frissíti a vírusdefiníciókat. Sem a meglevő szoftver eltávolítása, sem egy új telepítése nem szükséges. Egyetlen vírusdefiníció-készletet lehet teríteni az összes számítógépre, platformra és hálózati rétegbe.

A szükséges vas

A Symantec Client Security futtatásához 150 MHz-es Pentium is elég, bár Pentium II-n barátságosabban működik. Legalább 64 Mbyte memória és a merevlemezen 115 Mbyte szabad hely kell hozzá. Windows 98/98SE/Me, NT 4.0 Workstation – 6a javítócsomaggal –, valamint Windows 2000 Professional, XP Home és XP Professional operációs rendszerrel működik, és telepíteni kell az Internet Explorer 5-ös vagy újabb verzióját.

A Symantec System Centerben mindenhez rendszergazdai jogok szükségesek, beleértve a rendszerleíró adatbázisba történő írás jogát is. Legalább 166 MHz-es Pentium processzor kell hozzá.

A lehetséges operációs rendszerek: Windows NT 4.0 Workstation vagy Server legalább 6a javítócsomaggal, Windows 2000 Server, Advanced Server vagy Professional, Windows XP

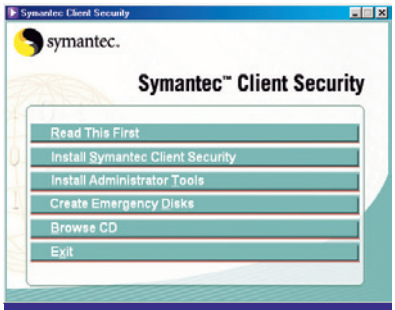

Symantec Client Security: védelem, egyesített irányítás alatt

Professional. Memóriából elég 32 Mbyte (64 Mbyte az ajánlott) elkülönítő konzol snap-in nélkül, de azzal együtt már 128 Mbyte kell.

A lapozófile mérete 250 Mbyte legyen, de ez is csak az elkülönítő konzol snap-inhez szükséges. Amúgy a program 25 Mbyte-ot foglal le a merevlemez kapacitásából (3 Mbyte a Microsoft Management Console-hoz és 22 Mbyte a Symantec System Centerhez).
Böngészőből már az Internet Explorer 5.5 SP2-t igényli. Továbbá telepíteni kell a Microsoft Management Console 1.2-t is – ez bár csupán 3 Mbyte helyet foglal, telepítése közben 10 Mbyte szabad hely kell.

A Symantec Client Security legkevesebb 10 felhasználós csomagban rendelhető, ekkor egy licenc ára 92,37 euró.

Adatraktárak

Adatok, programok tárolására számos módszert alkalmaznak. Leggyakrabban közvetlenül a számítógépünkön lévő adattároló egységeket használjuk, ám ez nem mindig optimális. Jó példa erre a szervezeteknél kiépített számítógépes hálózatok, melyeken vállalatirányítási szoftverek, adatbázis-kezelő rendszerek futnak.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A jól ismert Moore-törvény szerint másfél évente megkétszereződik a számítógépek teljesítménye. Sajnos a teljes rendszerre ez nem igaz, a perifériák lassúsága miatt a processzorok egyre többet kénytelenek várni a feldolgozandó adatokra. Ez elsősorban a megosztott erőforrásoknál figyelhető meg, azon belül is a háttértárolóknál. Számos módszer létezik e lassúság javítására. Tekintsük át e lehetőségek építőköveit, elsősorban a merevlemezes háttértárolóknál.

A tárolók csoportosítása szerint két kategóriát tudunk megkülönböztetni: csatolók (médiumok) és protokollok. A csatolók között a legegyszerűbb fajta az IDE/EIDE. Olcsó, és nem igényel különleges bánásmódot, mivel manapság már legalább két ilyen csatolót is integrálnak az alaplapokra. Ellenben kevés eszköz illeszthető hozzá (csatornánként 2), terheli a processzort és társaihoz képest viszonylag lassú.

Ennek utódja a ma még újdonságnak számító Serial ATA, amelyre már mindenfajta eszközt rá lehet kötni (floppymeghajtó, CD-meghajtó, merevlemez, szkenner stb.), ráadásul kompatibilis az IDE-vel. Hátránya a legfeljebb 1 méteres kábelhossz, valamint a jelenlegi PC-s kártyák mérete miatt maximum 6 eszközt tudunk rákötni. Ezenkívül, bár jóval kisebb mértékben, de még mindig terheli a processzort.

Harmadik típusú adattároló felület az SCSI. Elméletileg 15 eszköz köthető rá csatornánként, amihez magas átviteli sebesség párosul. A vezérlő saját processzora teljesen felmenti a CPU-t az adatátvitel irányítása alól. A kábelhossz felső határa 12 méter. Ez már szépnek mondható, de hálózat szempontjából még mindig rövid, ráadásul nem igazán olcsó, és ha eléri a maximális eszközszámot, nehezen lehet tovább bővíteni.

Sok-sok FibreArray AA rackben: keretbe fogott terabyte-nyi adatmennyiség SAN-okhoz

Végül meg kell említenünk a Fibre Channelt. Ez immár csatornánként 126 eszközt tud lekezelni, akár 10 km-es távolságban, 266–4280 Mbit/s-os sebességgel. Ellenben nagyon drága, és komoly támogatást igényel. Félreértés az, hogy kizárólag optikai kábelen működhet, de az tény, hogy rézkábellel csupán 30 méter a hatótávolsága.

SAS, DAS, NAS, SAN

Az összehasonlításban megfigyelhettük, hogy a felsorolt felületekre egyre távolabbi és távolabbi eszközök csatolhatók. Sokan mondják azt, hogy ez felesleges, hiszen LAN-on (Local Area Network, helyi hálózat) keresztül is megoldható a hálózati adattárolás. Ez igaz, de mielőtt véleményt alkotnánk, hasonlítsuk össze az adattárakat topológiai szempontból is.

A SAS (Server Attached Storage) vagy más néven DAS (Direct Attached Storage) nem más, mint a háttértárolók hagyományos bekötése. Hálózati szempontból ennek rengeteg hátránya van, ugyanis rendkívül korlátozott a bővíthetősége, szerverfürtözési problémák is felléphetnek, a terhelés elosztása nem mondható hatékonynak, valamint decentralizált adatmentés (backup) jellemző rá. Ebből kifolyólag az első látásra olcsónak tűnő módszernek egy idő után a tárolási költsége nyomasztóvá válhat.

A NAS (Network Attached Storage) a hagyományos file-szerver architektúrát öleli fel – azaz önálló, független operációs rendszer végzi el a file-átviteli feladatokat. A rendszer LAN-on keresztül küldi és fogadja a file-okat. Széles az ügyfélrétege (Windows, Unix/Linux, Mac...), továbbá megvalósítható a központosított felügyelet (maga a szerver végzi el), az automatikus mentés és archiválás. Ezekből kifolyólag alacsony az üzemköltsége.

Az újdonságnak számító SAN (Storage Area Network) rendszer elmélete, hogy a háttértárolókat leválasztva, minden eszköz számára központilag elérhetővé teszi. Különlegessége, hogy ezt nem a LAN-on keresztül végzi, hanem külön csatornát, például a Fibre Channelt veszi igénybe erre. A SAN korlátlanul bővíthető, hatékony a kapacitás-kihasználtsága, nagy sebességgel szolgáltatja az adatokat, és fürtözés is megvalósítható segítségével. Külön előnye, hogy heterogén (azaz egymással inkompatibilis file-rendszerű) operációs rendszerek is osztozhatnak rajta. Ez is – akárcsak a NAS – központosított felügyelettel és adatmentéssel működik.

info

- www.raidtec.hu
- www.raidtec.com

A különböző tárolóhálózatok összekötésére három protokoll használatos, az iSCSI, az iFCP és az FCIP. Ezek feladata a különböző SAN rendszerek közti kommunikáció biztosítása. Az iSCSI nyújtja a tárolóeszközök IP-s hálózatokon keresztüli, bárhonnan történő elérhetőségét, azaz az iSCSI a SCSI (Small Computer Systems Interface) IP-n keresztül működő változata. Az FCIP, mint neve is jelzi (Fibre Channel over IP), a Fibre Channel IP-alapú forgalmát biztosítja, akárcsak az iFCP (Internet Fibre Channel Protocol).

Raidtec

Mindezek után már érdemes körültekinteni, milyen lehetőségek kínálkoznak. A nagyobb cégek mellett – melyek termékeinek árai az újdonságuk és nevük miatt is magas – érdemes másfelé is kutakodni. Az amerikai központú Raidtec termékei kiváló minőségűek, és mindenfajta hálózati adattárolásra megoldást kínálnak. A SAN-ok fizikai tárolóterületét az 1, illetve 2 Gbit/s-os Fibre Channel felületű FibreArray termékcsalád látja el, tagjainak legnagyobb sebessége 800 Mbyte/s, és 300 Gbyte-tól akár 34 Tbyte-ig bővíthető a tárolókapacitásuk.

Raidserver V12 – hatékony NAS szerver

Az FC-alapú 1, illetve 2 Gbit/s-os technológia kompatibilis egymással. Képesek NSPF (No Single Point of Failure) rendszerek kialakítására, így biztosítva a folyamatos hozzáférést, automatikus hibadetektálást és -javítást.

A megbízható működés érdekében minden kulcsfontosságú alkotóelem redundáns és bekapcsolt állapotban cserélhető (hot swap). A NAS szerverekről sem feledkeztek meg, hasonló megbízhatóságú termékeket is fellelhetünk a cég palettáján.

A Fibre Channel SCSI Bridge-ek révén a meglévő SCSI eszközöket a SAN-ba tudjuk integrálni. A Storage Virtualization fejlesztésnek köszönhetően különböző gyártójú SAN tárolóeszközöket tudunk megosztani különböző platformú rendszerek között. A SANZ SV eszköz a meglévő SAN eszközöket egyesíti, és összegzett tárolóként jeleníti meg azokat.

Ezeket az eszközöket elsősorban nagyvállalatok számára tervezték, hiszen magas áruk miatt nem rövid távú befektetésként kamatoznak. Azonban a szolgáltatás minősége és biztonsága, valamint alacsony üzemköltsége miatt a nagyobb intézményeknek, cégeknek megéri elgondolkodni egy ilyen beruházáson.

Sponga Tamás

Kijelzőbe passzírozott számítógép

Sharp

A Sharp teljesen új utat keres kijelzőjével, aminek prototípusát már be is mutatta. Az új folyadékkristályos kijelző ugyanis nemcsak a kép előállításáért felel, hanem számítógépet is tartalmaz – méretnövekedés nélkül. Az első példányban 8 bites processzor működik.

– A kijelző és az abba épített számítógép együttes mérete tetszőleges lehet – akár névjegykártya nagyságú is –, vezeték nélküli képességekkel láthatjuk el, és érintőképernyőnek is használható – nyilatkozta a Sharp mobil részlegének igazgatója.

A kijelző a Continuous Grain Silicon (folyamatos szemcsézettségű szilícium) technológiát használja, amit már a mai LCD kijelzők és azok vezérlő elektronikájának egybeépítésére is felhasználnak. A CGS technológia a Sharp szerint jobban megfelel a kijelzőbe integrált áramkörök készítéséhez, mint a más gyártók által favorizált Low Temperature Polysilicon (alacsony hőmérsékletű poliszilícium), mert egyenletesebb szemcsézettséget biztosít, és sokkal jobb a vezetőképessége. A Sharp, japán legnagyobb LCD-gyártója 2005-re tervezi az első „System On Panel" termékek megjelenését a kereskedelmi forgalomban.

System On Panel – a felhasználási lehetőségek óriásiak

- www.sharp.co.jp/
- www.sle.sharp.co.uk/research/sop/index.htm
- www.sharp.co.jp/sc/gaiyou/news-e/9801.htm

Mobilmaraton

Intel

A noteszgép-tulajdonosoknál már szinte reflex, hogy másfél-két óra elteltével ajánlatos konnektor után nézni, mert a terheléstől függően hamarosan szükség lehet rá. Energiatakarékos megoldások ide vagy oda, az 1 GHz fölötti órajelű processzorok, a hatalmas kijelzők, a CD-meghajtók bizony falják az energiát.

Az Intel a hosszabb időtartamú akkumulátorok kifejlesztésére létrehozta a Mobile PC Extended Battery Life Working Groupot, aminek elsődleges célja olyan megoldások keresése, melyek révén egy noteszgép egyetlen feltöltéssel egész nap használható. Az új csoport támogatói közé egy sor, a noteszgépgyártásban is érdekelt cég lépett be: Acer, AsusTek, Compal Electronics, Dell, First International Computer, Fujitsu, Inventec, Legend Holdings, LG, Matsushita Electric (Panasonic), Microsoft, NEC, Samsung, Toshiba, Quanta Computer, Wistron. A lista alapján látható, hogy olyan nevek alkotják a munkacsoportot, amelyek nagy tapasztalatot szereztek a hordozható számítógépek gyártásában a hardverek és/vagy szoftverek területén. A tagok megosztják majd egymás között azokat az eredményeket, melyeket az energiafogyasztás szempontjából fontos összetevők fejlesztésében elértek. Elsőként a tápellátást veszik célba. Itt újfajta üzemanyagcellák fejlesztése lesz a feladat, mert a lítium-ion akkumulátorok nem képesek lépést tartani a növekvő energiaigényekkel.

– Az ideális az lenne, ha a hordozható gép egész nap működne, hogy használója a feladatára összpontosíthasson, és ne kelljen konnektorokat keresgélnie – fogalmazta meg a csoport céljait Anand Chandrasekher, az Intel Mobile Platform csoportjának alelnöke.

Belépés a hármas ringbe

Siemens

Az európai mobilhasználók eddig csak irigykedve nézegethették a gyors adatátvitelre képes 3G-s hálózatban használható telefoncsodákat. A Siemens a Motorolával közösen fejlesztette ki új, U10 típusjelű 3G-s telefonját, ami most jó eséllyel indulhat európai hódító útjára, mivel az összes olyan tudást beépítették, amit csúcskészülék ma ismerhet. Persze ha már a Motorola is ott volt a fejlesztésnél, ő is megjelenteti a készüléket saját neve alatt, A820 típusjelzéssel.

Siemens M46, az amerikai rokon

Siemens U10, a következő generációs „mindent bele" készülék

A készülék a W-CDMA mellett ismeri a GSM 900/1800/1900-as rendszereket, beépített WAP böngészője 2.0-s. A Java-alapú, GPRS-tudású U10 akár 384 kbit/s sebességgel is képes hálózati kapcsolatokat használni – ami már bőven elegendő áramló audio- és videoanyagok lejátszásához. A beépített kamerával képeket és videót is lehet rögzíteni, amihez MPEG-4 video- és MP3/AAC (Advanced Audio Coding) hangtámogatást tartalmaz. Az alap 2 Mbyte memória ehhez persze kevés, de bővíthető. Az U10 sokféle módon képes környezetével kapcsolatot létesíteni – ezekhez rendelkezésre áll Bluetooth, USB és IrDA.

A 3G-s indulással a Siemens persze még nem hanyagolja el a C-, S- és M-sorozatát. Európai készülékeinek kiadja az amerikai hálózathoz igazított változatát is. Az európai C45-re hasonlít az M46, ami azonban sokkal komolyabb belsőt tartalmaz. A C55 amerikai változata a C56, a színes kijelzővel ellátott S55 háromsávos változata pedig az S56.

Emellett új tartozékok is megjelennek a Siemens kínálatában. Ilyen az S55, S56 és S57 telefonokhoz csatlakoztatható IPQ-500 kamera, amivel kétféle, 160x120 és 640x480 képpontos felbontásban készíthetők képek. Az S55-höz és az S56-hoz lehet majd használni a HHB-500 típusjelű Bluetooth headsetet, aminek hatótávolsága 10 méter, tömege mindössze 24 g, és 200 mAh-s lítium-ion akkumulátora egyszeri feltöltéssel 4 órányi beszélgetési vagy 150 órás készenléti időt biztosít.

A színes S55 a hozzá csatlakoztatható IPQ-500 digitális kamera és a HHB-500 headset társaságában

- www.siemens-mobile.com/

Sétáló nyomtató

Mobile Command Systems

Ahogy fejlődik a világ, a PDA-tulajdonosok szeretnék egyre inkább úgy használni eszközüket, mint egy asztali gépet. Az elkészített dokumentumokat PC-n keresztül volt a legegyszerűbb kinyomtatni – eddig. A vancouveri Mobile Command Systems kihasználva a piaci űrt, Nomad néven olyan nyomtatót fejlesztett ki, ami többféle mobil eszközzel és operációs rendszerrel (Palm OS, Windows CE) használható – valamint asztali Windowszal! A 108 mm széles papírra nyomtató készülék mérete akkora, hogy akár az övünkre is akaszthatjuk. Várható, hogy más palmtop operációs rendszerekhez – Symbian Epoc, Linux – is hamarosan megjelenik a meghajtóprogramja. A készülékhez opcionálisan választható mágneskártyaolvasó, Bluetooth és 802.11b (WiFi) kapcsolat. A 2003 elején megjelenő Nomad ára még nem ismert.

Nomad – övre akasztott nyomda

www.mobilecommand.net/

Egykezes multimédia

Griffin Mobile

A mai szórakoztatóelektronikai eszközök majd' mindegyikéhez adnak távirányítót. Különösen szerencsés eset, ha a különböző készülékek – tévé, hifitorony stb. – egyazon gyártótól származnak. Így van rá esély, hogy az egyiknek a távvezérlője képes kezelni a többi eszközt is. Mindenesetre a nappaliban az asztalt, széket (szőnyeget...) könnyedén elboríthatják ilyenolyan távirányítók.

A Griffin Technology új részlege, a Griffin Mobile megalakulása után rögtön bejelentette: hamarosan megjelenteti Total Remote nevű alkalmazását, ami tulajdonképpen integrált távirányítóvá alakítja a PocketPC-t. Az érintőképernyőn megjelenő gombok egyértelműek, és méretüknél fogva ujjal is nyomkodhatók. A Total Remote képes megtanulni a háztartásban előforduló különböző távirányítós eszközök kezelését, ami hasznos lehet, ha a saját adatbázisában nem található meg az adott készülék előre beállítva. A termék várhatóan még az idén megjelenik, ám sem a dátumról, sem áráról nem tudni közelebbit.

Total Remote – fiókba tehetjük az összes távirányítót

www.griffinmobile.com/

A legkisebb hálózati kártya

SyChip

A palmtopok, mobiltelefonok, ultravékony noteszgépek egy részét felszerelték SD/MMC kártyák fogadására alkalmas aljzattal. Ezt azonban nemcsak memóriabővítésre lehet felhasználni. A SyChip Inc. már dolgozik egy ideje azon az SDIO kártyáján, amivel vezeték nélküli hálózatba csatlakoztathatjuk az SD bővítőréssel bíró készüléket. A 802.11b adatátviteli szabványt támogató kártya használatával peer-to-peer hálózatba kapcsolható az eszköz.

A WLAN 6060SD nevű LAN-kártya mindent magában foglal, ami a 802.11b-hez szükséges (vezérlőlapka, MAC, memória, adóvevő, antenna). A WLAN 6060SD-nek ugyanazok a jellemzői, mint más 802.11b hálózati kártyáknak: maximum 11 Mbit/s sebességű adatátvitelre képes 10 méteres hatótávolságon belül. A következő operációs rendszereket támogatja: Windows 2000, Windows CE (2.11-es vagy újabb verzió), Palm OS (OS 4 és újabb). A SyChip tervei szerint a WLAN 6060 ez év végére elkészül, és utána a gyártási jogát licencelheti más cég is. A kártya áráról egyelőre nincs információ.

WLAN 6060 – palmtopok egymás között

www.sychip.com/wlan-module.html

Multimédia-tuning

Royal Philips Electronics

A Philips olyan kódoló és dekódoló eszközt jelentett be, amivel a következő generációs mobiltelefonokon megjeleníthetők lesznek a 3GPP-kompatibilis (3rd Generation Partnership Project) multimédiás anyagok. E Platform4 Micro Edition (ME) technológiával a fejlesztők a mobiltelefonok audio- és videofelvételi és -lejátszási lehetőségeit bővíthetik. Így a készülékekkel sokkal jobb minőségű hang- és videoanyagokat lehet küldeni és fogadni MMS-en keresztül. A Platform4 ME middleware három részből áll: a Platform4 CamCoder ME videokódolóból digitális kamerával ellátott mobiltelefonokhoz, valamint a Platform4 Player ME és Platform4 Player Pro ME lejátszószoftverből.

A Platform4 CamCoder ME a Philips multimédiás kódolótechnológiájára épül, ahol választani lehet a különböző formátumokból (MPEG-4, H.263, AMR-NB audio). A Platform4 Player Pro ME továbbfejlesztett lehetőségeket tartalmaz a következő szabványokhoz: SMIL (Synchronized Media Integration Language), OMA (Open Mobile Alliance) és ISMA (Internet Streaming Media Alliance). Már csak ki kell várni, hogy elkészüljön.

www.3g.co.uk/PR/October2002/4267.htm

Sony Ericsson

Alapszolgáltatások és csúcsdizájn

A Sony Ericsson új T100-as mobiltelefonja e sorok közzétételének idején – a bejelentés szerint a negyedik negyedévben – kerül forgalomba.

A kicsi (99x44x18 mm) és könnyű (75 gramm) készülék annak az új ipari formatervezésnek a példája, amely a jövőben a japán és a skandináv dizájn erényeit – a letisztult minimalizmust és természetességet – igyekszik ötvözni a gyártó termékeiben.

A három – jégkék, aranybarna és hófehér – árnyalatban kapható T100-ast az előzetes közvélemény-kutatások során célközönsége, a fiatal nemzedék divatosnak ítélte, és úgy találta, hogy sokkal drágábbnak néz ki, mint amennyibe kerül. A 4,5 órás beszéd- és 200 órás (több mint 8 napos) készenléti időt nyújtó mobiltelefon ugyanis az alacsonyabb árkategóriában helyezkedik el, fejlett üzenetküldési képességeinek (EMS) köszönhetően mégis küldhetők vele képek, animációk és hangfelvételek, WAP böngészője révén pedig az internet elérésére is alkalmas. EMS-küldéséhez 30 kép, 15 animáció és 10 hangfelvétel tárolható archívumában, de képszerkesztőjével újabb grafika is létrehozható. A tíz leggyakrabban küldött üzenet SMS gyorsbillentyűkhöz rendelhető.

T100: a japán és a skandináv formakultúra hagyományaiból merít

www.sonyericsson.com

Nokia

Szerepjáték egyéniségeknek

Az interaktív Nokia Játék 2002. november 11. és 29. között – e sorok közzétételét követően még két héten át – egyszerre 25 országban, nyolc nyelven zajlik majd.

A résztvevőknek egy küldetést kell teljesíteniük, a nyertesek azok lesznek, akik eközben a legtöbb pontot szerezték. Idén külön szinteken a folyamatosan aktív és az alkalmanként bekapcsolódó játékosok egyaránt játszhatnak: az új felépítésének köszönhetően akár a nap 24 órájában is élvezhetik a játékot, és az önállóan létrehozott tartalmakat a játék weboldalára is felrakhatják.

A Nokia és a világ legnagyobb zeneműkiadó vállalatai által kötött együttműködésnek köszönhetően a résztvevők az idén a zeneműkiadás rejtelmeivel ismerkedhetnek meg, miközben a játék keretében megalkotott alteregójuk révén a valóság és fikció közti határvonal felderítésével kísérleteznek.

A Nokia Játékban az információk, kulcsok és utasítások e-mailben, SMS-ben, interneten közzétett minifilmekben, illetve csevegés és interaktív válaszhívások (IVR) formájában jutnak el a játékosokhoz.

A részvétel ingyenes, egyetlen feltétele, hogy a részvevő rendelkezzen neteléréssel, elektronikus levélcímmel és rövid szöveges üzenetek fogadására képes mobiltelefonnal. Korhatár nincs, de fiatalkorúak esetében szülői belegyezés szükséges.

A játék végén minden ország legjobb 50 játékosa egy-egy beépített fényképezőgéppel, videolejátszóval és kamerával ellátott Nokia 3650 telefont nyer.

www.NokiaGame.com
www.club.nokia.hu

Panasonic

Háromsávos képtelefon

A Panasonic Magyarország a Millennáris Parkban megrendezett kiállításán bemutatta a várhatóan novemberben – e lapszámunkkal egy időben – forgalomba kerülő GD87 mobiltelefonját. A csúcskategóriás, digitális kamerával egybeépített multimédiás készülék belső TFT LCD kijelzője 132x176 képpont felbontású és 65 ezer szín megjelenítésére képes.

Az összecsukható telefon másik kijelzője a ház külső felületén kapott helyet, és a polifon csengőhangok mellé változó háttérvilágítással és szöveges információval ad tájékoztatást például a beérkező hívásokról. A digitális kamera zoomolásra is képes, a rögzített felvételek pedig a telefonon szerkeszthetők – fekete-fehérré, negatívvá vagy szépia hatásúvá alakíthatók, és keretbe illeszthetők.

A GD87 világtelefon, a 900, 1800 és 1900 MHz-es frekvenciasávban egyaránt működik, a multimédiás üzenetek GPRS kapcsolaton keresztül küldhetők és fogadhatók vele, az internet eléréséhez WAP 1.2.1-es és 2.0-s böngészőt is kínál. A készülék mérete ennek ellenére 98x49x23 mm, tömege pedig mindössze 103 g. A beszélgetési idő 6, a rendelkezésre állás 220 óra.

GD87: képet, hangot és szöveget nemcsak küldeni, hanem rögzíteni is lehet vele

Panasonic Magyarország Kft. ☎ 382-6060
gsm@panasonic.hu
www.panasonic.hu

Siemens

Kifejező mobiltelefon

A Siemens októberben Magyarországon is bevezette új középkategóriás mobiltelefonját, a C55-öt. A testreszabhatóságra és a szórakozásra összpontosító C55-tel bármilyen hang – zene vagy zörej – rögzíthető, és egyedi csengőhangnak használható. A készülék további újdonsága, hogy elő- és hátlap is vásárolható hozzá. A C55 több olyan szolgáltatást is kínál (lítium-ion akkumulátor, GPRS, Java technológia), ami eddig csak a felső kategóriás mobiltelefonoknál volt megszokott. A készüléket a 16-30 éves magánfelhasználóknak szánja a Siemens.

A C55 eredeti alkalmazások széles skálájához is hozzáférést nyújt, valamint olyan játékokhoz, amelyek a Siemens weboldalain találhatók meg, és GPRS-en keresztül, WAP böngészővel, Java használatával letölthetők. Az úgynevezett photo community alkalmazással például a telefonkönyvben szereplő nevekhez fényképek tölthetők le, sőt akár méretre is vághatók. A készülék beérkező hívásoknál így nemcsak egyedi csengőhangot hallathat – például amit a kedvesünkhöz, főnökünkhöz vagy anyósunkhoz rendeltünk –, hanem a hívó arcképét vagy a hozzá társított grafikát is megjeleníti.

C55: egyedi csengőhangok készíthetők vele

A mindössze 80 grammos C55-höz CLIPit elő- és hátlapok sora vásárolható, melyek közül néhány fluoreszkáló változatban is kapható, így ha az előlap világos helyen volt, sötétben tovább világít. A készülék ára szolgáltatótól függően bruttó 52 900 és 79 000 Ft közötti, előfizetéssel vagy feltölthető kártyával ennél jóval alacsonyabb.

www.siemensmobil.hu
www.siemens.hu

Nagy Zoltán

Asus M2

Karcsú és izmos

Az utóbbi időben gyakran volt szerencsénk nagy teljesítményű, ezzel együtt nagy és nehéz noteszgépekhez. Nos, az Asus M2 nem ilyen. Bár 1,4 GHz-es mobil Pentium 4-es processzora megfelelő teljesítményt nyújt, a gép meglehetősen könnyű. Ráadásul kecsesen karcsú – bár van ebben egy kis trükk: a gép enyhén ék alakú, hátrafelé vastagodik. Az Asustól mostanában megszokott ezüst külső és fekete belső borítás szolid és ízléses megjelenést kölcsönöz. A magyar nyelvű billentyűzet kiegészítéseként 5 nyomógombhoz saját műveleteket rendelhetünk.

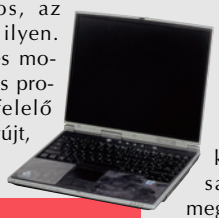

Asus M2: kellemes teljesítményt nyújt

A gép fő alkotóeleme a már említett processzor mellett a SiS 650 lapkakészlet. Ennek legfontosabb jellemzője, hogy meglepően jó 3D-s teljesítményt nyújt. Bár nem fogja lekörözni az Ati Radeon mobil videochipeket, teljesítménye lehetővé teszi például a munka utáni kikapcsolódást egy-egy 3D-s játékkal. Szintén nagyon hasznos lehetőség a kétmonitoros üzemmód, amivel ki lehet bővíteni a munkaasztalt külső CRT monitorra. Sajnos a gépnek nincs S-Video kimenete, pedig a SiS 650 révén akár videót is lehet lejátszani a tévékimeneten, miközben a saját monitoron a megszokott Windows munkaasztal fut. A videochip a főmemória egy részét hasítja ki saját céljaira.

A cserélhető meghajtó foglalatában Toshiba DVD-lejátszó kapott helyet, amit kicserélhetünk üres fiókra, így kisebb lesz a gép tömege. Floppymeghajtót USB-n lehet a géphez csatlakoztatni – már ha valaki egyáltalán igényt tart rá. A kellemes kinézetű, teljesítményű és valamivel kevesebb mint 2 kg-os gép ára a tesztelt kiépítésben bruttó 530 000 Ft, a garancia 1 év.

Felszereltség

1,4 GHz-es Intel Mobil Pentium 4; 256 Mbyte DDR memória; videovezérlővel integrált SiS 650 lapkakészlet; 14,1 colos TFT monitor 1024x768 képpontos felbontással; 20 Gbyte-os merevlemez, DVD-olvasó, WinModem; 10/100 Mbit/s-os UTP LAN csatlakozó, párhuzamos port, két USB port, egy IEEE-1394-es port, IrDA port, monitorcsatlakozó, Type II-es PC Card aljzat.

Mérési eredmények

Akkumulátoros üzemidő: 140 perc
3DMark 2001: 1063 3D mark
Irodai munka: 99 pont
Grafikai munka és internet: 207 pont

- Sowah ☎ 350-4539
- www.asus.com.tw /notebook/m2000 /overview.htm

Gericom Alubook

Könnyűfémművek

A sok nagydarab erőgép között üdítő változatosság egy olyan gép, amelyet könnyen lehet hordozni. Az Alubook mindössze 1,7 kg-os, amit kis méretének köszönhet. Ebben a csekély tömegben van némi szerepe a Transmeta Crusoe processzornak is, amely takarékos üzemmódjának köszönhetően minimális hűtéssel is beéri. A megjelenésekor sokat emlegetett processzor kívülről Intel-kompatibilis, de belül teljesen más rend szerint dolgozik. Kisebb a teljesítményfelvétele, ebből következően a hőtermelése is.

Az Alubookban 800 MHz-es processzor dolgozik. Az órajelből már következtethetünk arra, hogy nem szabad a Pentium 4-es gépek teljesítményét várni tőle. Sőt még a Pentium III-asokét sem.

Gericom Alubook: könnyű kis fémdoboz

Az igazat megvallva nagyon szerényen muzsikál a gép, legalábbis a ma megszokott színvonalhoz képest. Nem érdemes tehát videotömörítésre, vagy más komoly számításigényes feladatra használni – viszont gond nélkül fut rajta a legtöbb irodai alkalmazás.

A 12,1 colos képernyő alatt normál méretű, bár kissé összesűrített billentyűzet húzódik, a szokásos tapipaddal együtt. A nem túl vastag házban a minimálisan szükséges alkatrészeken kívül csak egy PC Card foglalat fér el, így akár CD-t, akár floppyt szeretnénk használni, külső meghajtó kell hozzá.

Az 1024x768 képpontos felbontást Ati Mobility M chip állítja elő, 4 Mbyte memória segítségével. Már csak emiatt sem lehet tőle bármilyen 3D-s teljesítményt várni, de egyébként is egyértelmű, hogy nem ilyen célra tervezték a gépet. Viszont van tévékimenete, amin keresztül DVD-t is lejátszhatunk vele (külső meghajtó segítségével). DivX filmek folyamatos, akadásmentes lejátszására azonban alig alkalmas.

Az Alubook leginkább azon felhasználónak hasznos, akinek szüksége van arra, hogy az alapvető irodai programok bármikor rendelkezésre álljanak. A gép ára bruttó 437 375 Ft, a garancia 1 év.

Felszereltség

800 MHz-es Transmeta Crusoe processzor; 256 Mbyte SDRAM; Ati Mobility M grafikus chip 4 Mbyte memóriával; 12,1 colos TFT képernyő, 1024x768 képpont, Sound Blaster-kompatibilis hangrendszer; vonalszintű ki- és bemenet, mikrofonbemenet, monitor- és S-Video-kimenet, két USB, egy IEEE-1394-es port, egy Type II-es PC Card foglalat, szoftmodem, 10/100 Mbit/s-os Ethernet csatoló, lítium-ion akkumulátor.

Mérési eredmények

Akkumulátoros üzemidő: 164 perc
3DMark: nem mérhető
Irodai munka: 42 pont
Kreatív munka: 57 pont

- Erbert Plusz ☎ 372-0356
- www.erbert.hu

Gericom Masterpiece

Mesterek remeke

A kis kitérő után ismét erőgép akadt a kezünkbe. A Masterpiece megint egy olyan gép, amely a cipelés nehézségeit leszámítva szinte minden felhasználó reményeit képes kielégíteni. A 2,4 GHz-es processzor asztali gépekben sem hétköznapi, noteszben meg különösen nem. Ilyen órajellel még nincs mobil Pentium 4, ezért asztali processzor található a gépben, ennek megfelelően nagyobb hűtésigénnyel. A nagy, 15,1 colos képernyő felbontása 1400x1050 képpont.

Gericom Masterpiece: a legerősebb noteszgép

Ezt Ati Mobility Radeon 9000-es hajtja meg – nem is akárhogyan. A 64 Mbyte videomemóriát használó grafikus chip teljesítménye lenyűgöző, noteszgéptől még nem nagyon láttunk 6793 3D markot, 3D Mark 2001 SE-vel mérve. A beépített kombinált CD-író/DVD-meghajtó a gép bekapcsolása nélkül is használható CD-lejátszásra az

elöl található vezérlőpult segítségével. A merevlemez 40 Gbyte-os.

Bár a gép nem könnyű – össztömege 3,7 kg –, a hatalmas teljesítmény, főleg a grafikai képességek feledtetni tudják az extra erőkifejtést. A gép ára a tesztelt konfigurációval bruttó 562 375 Ft, a garancia 1 év.

Acomp ☎ 339-5647
www.acomp.hu

Felszereltség
2,4 GHz-es Intel Pentium 4; 512 Mbyte DDR SDRAM; SiS 645DX alaplapi lapkakészlet; Ati Radeon Mobility 9000 grafikus chip 64 Mbyte DDR memóriával; 15,1 colos, 1400x1050 képpont felbontású TFT képernyő; 40 Gbyte-os merevlemez, CD-író/DVD-olvasó kombó; monitorkimenet, S-Video kimenet, WinModem, 10/100 Mbit/s-os UTP LAN csatlakozó, Type II-es PC Card foglalat, négy USB 2.0-s port, IEEE-1394 port, lítium-ion akkumulátor.

Mérési eredmények
Akkumulátoros üzemidő: 97 perc
3DMark 2001: 6793 3D mark
Irodai munka: 124 pont
Grafikai munka és internet: 272 pont

Bluetooth Network Kit

Villogó kék fény

A házi kábelrengeteget csökkenti, az alkalomszerű csatlakoztatási igényeket oldja meg a Bluetooth hálózati csomag.

A dobozban két egyforma USB-s Bluetooth csatoló van, mindkettőn helyes kis antenna.

A két kis készüléket egy-egy számítógépbe bedugva maximum 50 méteres távolságot lehet áthidalni 1 Mbit/s adatátviteli sebességgel.

Bluetooth Network Kit: komplett eszköz az USB dugóban

Ezzel ne akarjunk több száz megát átmásolni – sokáig fog tartani.

De ha kéznél van egy bluetooth-os telefon, akkor könnyen megvalósítható vele internetkapcsolat is, vagy ha van egy asztali gépünk, amely például kábelmodemen kapcsolódik a netre, akkor az asztaliba és mondjuk egy noteszgépbe telepítve dugjuk a két adaptert, és máris megoszthatjuk a kapcsolatot a két gép között akár úgy is, hogy külön szobában vannak.

A csomaghoz két CD-t is adnak, egyiken az adapterek meghajtó- és beállítóprogramjai, a másikon a kommunikációs szoftvercsomag található.

Utóbbi segítségével lehet létrehozni bejövő kapcsolatokat, kiszolgálószervert vagy pont fordítva: lehet vele kapcsolódni másik gépen létrehozott szolgáltatáshoz, amely a helyi hálózat elérését, nethozzáférést vagy FTP-s fileátvitelt tesz lehetővé.

Ha nincs hely az USB aljzat környékén, vagy a gép rádiófrekvenciásan árnyékolt, akkor a mellékelt kivezető kábellel és apró állvánnyal az asztalon bárhol elhelyezhetjük a kis kék adóvevőt. Így a manapság divatos kék LED villogását is jól láthatjuk.

A két készletet tartalmazó csomag ára bruttó 31 240 Ft, a garancia 1 év.

Acomp ☎ 339-5647
www.acomp.hu

Astraware Bouncing Balls

Színes labdacsok

Az ma már orvosilag is bizonyított, hogy az egész napi munkába beiktatott néhány perc játék jótékonyan hat az agyműködésre, és ennek köszönhetően a további teljesítményre.

Most persze nem a népszerű lövöldözős játékokra gondolok – bár azok is serkentően hatnak, növelik az adrenalinszintet –, hanem a logikai játékokra, melyek közben még fejlesztik, csiszolják is a szellemi képességeket.

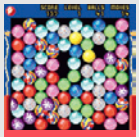
Bouncing Balls: egyvonalba három egyformát

Rengeteg logikai játék létezik Palm-alapú gépekre, a klasszikus táblás játékok átirataitól kezdve az új, egyedi játékokig.

Utóbbi kategóriába tartozik a Bounce Out! is. A játék lényege, hogy a képernyőt megtöltő labdahalmazt úgy kell átrendezni, hogy legalább három kerüljön egy sorba, vízszintesen, függőlegesen vagy átlósan.

Ha legalább három labda kerül egymás mellé, azok eltűnnek, a felettük lévők szépen leesnek az eltűntek helyére, fentre pedig érkezik utánpótlás.

Hogy a feladat ne legyen ilyen egyszerű, az átrendezést szomszédos labdák cseréjével kell megoldani, de úgy, hogy a felcserélt labdák legalább egyike olyan helyre kerüljön, ahol minimum 3-as sort alkot.

Így már nem is olyan egyszerű haladni.

Ahhoz, hogy a játékteret jól át lehessen látni, színes gépre van szükség. A játék demója letölthető a netről.

www.astraware.com /games/gamehouse /bounceout/

SmartCell TextPlus

Írástudó kisegítő

A tollalapú tenyérgépek, többek között a Palm örök problémája a gyors szövegbevitel.

Még aki meg is tanult gyorsan, kevés hibával írni, az sem szívesen vállalkozik hosszabb szövegek gépbe körmölésére. Ezen segít a TextPlus.

SmartCell TextPlus: nem kell végigírni a szavakat

Ez többrétű alkalmazás, egyrészt van saját szövegbeviteli felülete, amelyre írva néhány karakter után (beállítástól függően) alul megjelennek javasolt szavak. Ha köztük van az általunk használni kívánt szó, elég azt kiválasztani, és a program máris beilleszti a szövegbe.

Ennél sokkal hasznosabb, hogy nem csak a saját felületén belül tud ajánlatot tenni. A legtöbb olyan programban működik, amelynek van akár egy-, akár többsoros szövegbeviteli mezője.

Itt szintén megjelenik az ajánlott szöveg egy kiugró ablakban az első néhány karakter hatására, és szintén elég rábökni a megfelelőre, hogy azt a szövegbe illessze.

Hasonló szolgáltatása van például a Pocket PC-nek is, de a TextPlus nagy előnye, hogy az adatbázisát saját szavakkal bővíthetjük, másrészt van hozzá magyar nyelvű alapadatbázis is.

Nemcsak egyes szavakat, hanem kifejezéseket is fel tud ajánlani, például teljes elköszönési formulát vagy hasonló, gyakran előforduló mondatot.

A programot fejlesztője webhelyéről lehet letölteni.

www.smartcell.com

Erdős Márton, Sponga Tamás

Duronok végnapjai

AMD

Az AMD számos processzorát leveszi kínálati listájáról, mert az új, gyorsabb CPU-k megjelenése és a középkategóriás darabok áresése miatt már nem tartja szükségesnek a lassabb chipek további árusítását. Nézzük, mi számít hamarosan lassúnak! A Duron sorozat teljes egészében megszűnik, a család utolsó – talán még fellelhető darabja – az 1,3 GHz-es modell dobozos változata. Emellett hamarosan lekerül a listáról az Athlon XP 1700+, 1900+ (az 1800+ valamiért kegyelmet kapott), Athlon MP 1900+, illetve minden ennél lassabb Athlon. Közben a cég készülődik a még idén megjelenő Athlon MP 2600+ útnak indítására.

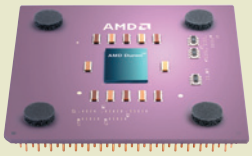

A mór megtette kötelességét...

www.amd.com

Bye, bye PowerPC?

Apple

Egyre több helyen lehet hallani arról, hogy az Apple át fog térni a PowerPC processzorokról – és a hozzájuk kapcsolódó architektúráról – az Intel CPU-k használatára. Legutóbb a Giga Information Group tett közzé ilyen irányú tanulmányt. Az elemzés kifejti, hogy a PowerPC annyira le fog maradni a következő időkben, hogy az Apple kénytelen lesz áttérni az x86-os architektúrára. Az biztos, hogy a cég elégedetlen a PowerPC processzorok teljesítményével. Steve Jobs nyilatkozata szerint már 2003 első felében átgondolják a processzorváltási lehetőségeket. Igaz, konkrét választás nincs, de arra a kérdésre, hogy át kívánnak-e térni az x86-os processzorokra, Steve Jobs azt válaszolta: „ez is egy lehetséges út".

Ha a cég mégis az áttérést választja, akkor az sem egyik napról a másikra fog történni. Igaz, a Mac OS X alapjának, a Darwinnak van x86-os változata, amit folyamatosan fejlesztenek, de az jelenleg még kevés hardvert támogat.

http://developer.apple.com/darwin/projects/darwin/

Az első keresztfiú

BLX IC Design

Három évig dolgozott a Kínai Számítástudományi Intézet fejlesztőiből álló BLX IC Design Corp. azon a mikroprocesszoron, ami a napokban készült el. A 266 MHz-en ketyegő, Godson-1 névre keresztelt processzor 32 bites, MIPS utasításkészletre épül, de képes az x86-os utasításokat valós időben fordítani és végrehajtani. A BLX IC Design elsősorban hálózati eszközökbe szánja a Godson-1-et, aminek már fejlesztik a 64 bites társát is – Godson-2 néven.

Arra a felvetésre, hogy kissé kevésnek tűnik a 266 MHz-es órajel, a cég vezérigazgatója úgy válaszolt, hogy a vevőket nem az órajel, hanem a teljesítmény érdekli. A fejlesztőcsoport eleinte az orosz Elbrus E2K fejlesztőivel szeretett volna együttműködni, licencproblémák miatt azonban befejezték a tárgyalásokat – igaz, az orosz csodaprocesszornak kikiáltott Elbrust még élő ember nem látta.

A fejlesztés alatt álló Godson-2 várhatóan 2004 elejére készül el, és binárisan teljesen kompatibilis lesz a Godson-1-gyel.

Újonc érkezik!

Asus

A magas európai eladásokra való tekintettel az Asustek Computer Csehországban nyitja meg legújabb összeszerelő üzemét. A 3 millió dolláros beruházás keretében a Prágától nem messze található Rudna Logistic Park háromezer négyzetméteres területén, mintegy kétszáz alkalmazottat foglalkoztat majd a cég. A cseh ajánlat a jobb közlekedési lehetőségek, az olcsóbb munkaerő és leginkább a 10 éves adókedvezmény miatt győzedelmeskedett a lengyel és magyar ajánlatok fölött.

Újabb Windows-kompatibilis Linux

SuSE

A linuxos cégek egyre erőteljesebben nyitnak az otthoni és a kisvállalati piac felé. Eddig a Linux mellé csomagolt sok-sok alkalmazás, az egyre barátságosabb telepítés és kezelőfelület volt az, amivel úgy gondolták, lecsíphetnek némi részesedést a Windowsok tortájából. Ám mint közben kiderült, nagyon sokan ragaszkodnak windowsos programjaikhoz.

Most új irányzat formálódik: olyan disztribúció összeállítása, amiben az operációs rendszer képes windowsos programokat is futtatni. A sort a LindowsOS nyitotta meg, majd a közelmúltban megjelent Xandros, és most a SuSE is jelentkezett a csapatba. A 2003 januárjában megjelenő legújabb disztribúciót, a SuSE Linux Office Desktopot már úgy készítik, hogy azokat nyerje meg, akik eddig Windowst használtak.

A LindowsOS és Xandros által kitaposott út talán elég lesz a SuSE-nak is

A SuSE Linux 8.1 alapjaira épülő operációs rendszer része az Acronis OS Selector particionálóalkalmazás és a CodeWeavers CrossOver Plugin, aminek segítségével telepíteni, majd futtatni lehet a Windowsra írt szoftvereket. A programmelléklet változatlanul bőséges, azaz azok is jól tudják majd használni a SuSE Linux Office Desktopot, akik nem akarnak windowsos szoftvereket futtatni.

A fény az alagút végén

Intel

Az elmúlt időszakban több számítástechnikai cég is leépítésekre kényszerült. A gazdasági visszaesés közepén mindenki várja a kilábalást, az eladások fellendülését. A Sevillában megrendezett ETRE-n (European Technology Roundtable Exhibition) Craig Barrett, az Intel elnök-vezérigazgatója beszédében optimistán nyilatkozott a közeljövőről. Szerinte a számítástechnikai iparban hamarabb beköszönt a várva várt fellendülés, mint a telekommunikációs piacon, ugyanis ez a folyamat már 2003 elején megindul. Szép szavak, csak az a baj, hogy ehhez hasonló jóslatokkal tele a padlás – nagyjából ugyanezt jövendölték már az idei évre is...

IBM

Autonóm rendszerek vállalatoknak

Az IBM vállalati méretű autonóm számítástechnikai programot indított azzal a céllal, hogy olyan hardver- és szoftvertermékeket, illetve szolgáltatásokat nyújtson, melyek révén csökkenthető a vállalkozásoknál működő informatikai rendszerek összetettsége, és növelhető képességük az önálló működésre.

Az autonóm számítástechnika megvalósítását célzó program felügyeletére az IBM-en belül új szervezeti egységet alakítottak Autonomic Computing néven. E csoport feladata összehozni a vállalaton belül a területtel összefüggő tevékenységeket, ezzel segítve az ügyfeleket a magasabb fokon automatizált IT-infrastruktúra kialakításában, amely hozzájárul a költségek csökkentéséhez, a hasznos üzemidő növeléséhez, valamint a rendelkezésre álló IT-szakemberek erejének és idejének jobb beosztásához.

Az IBM tervei között szerepel egy új, autonóm számítástechnikai telepítőmodell létrehozása, amellyel a rendszermérnökök és az IBM Global Services tanácsadói az ügyfeleket támogathatják az autonóm infrastruktúra kialakításában. A Global Services keretében egyfajta tudásbázist is felállítanak üzleti és infrastrukturális megoldásokhoz (Global Services Resilient Business and Infrastructure Solutions Practice), ezt az ügyfelek üzleti és technológiai infrastruktúrájuk öngyógyító képességének felmérésében, illetve növelésében használhatják.

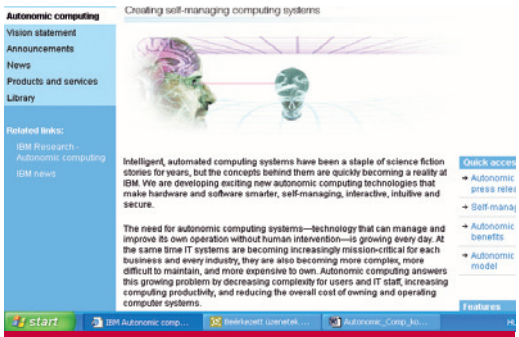

Az újonan alakult Autonomic Computing csoport információs oldalai az IBM honlapján

A világ különböző pontjain létrehozott autonóm számítástechnikai innovációs központok pedig az ügyfeleket és az üzleti partnereket segítik majd autonóm technológiáik kifejlesztésében és tesztelésében.

Az IBM portfóliója számos olyan terméket tartalmaz, amellyel megtehetők az első lépések a valódi autonóm képességek kialakításának irányába. Ezek sorában találhatók többek között a WebSphere és a Tivoli szoftverek. Az IBM Storage Systems Group pedig magazinunk nyomdába adása idején jelent be – Vácott gyártott – Shark becenevű Enterprise Storage Serveréhez fejlesztett új, konfigurációt és információkezelést érintő autonóm képességeket. Ezen túlmenően az IBM a közelmúltban autonóm képességekkel frissítette fel összes lemez-, szalag- és tárhálózati termékét.

Az új Autonomic Computing csoport vezetője Alan Ganek, az IBM Research korábbi stratégiai alelnöke.

- www.ibm.com/autonomic/
- Autonóm számítógépek – Magyar PC Magazin, 2002/1/36

Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program

Három újabb mérföldkő

Egyszerre három vonatkozásban is fontos állomásához érkezett annak az internetes kapcsolatra építő kutatói hálózatnak a bővítése, amelynek a kiépítését a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Iroda (NIIFI) évekkel ezelőtt kezdte.

Most országosan 16 új nagy sebességű kutatóközpontot kapcsoltak az NIIF belföldi netes hálózatához, miközben 12 központ sávszélességét jelentősen növelték: nyolc vidéki város (Jászberény, Nagykanizsa, Salgótarján, Sárospatak, Szekszárd, Szolnok, Tatabánya, Zalaegerszeg) és ugyanennyi új, a fővárosban kiépített nagy sebességű kutatói végpont kapcsolódhat az országos hálózathoz. Ezenfelül 6 vidéki város (Eger, Győr, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Piliscsaba, Székesfehérvár) összeköttetése és szintén 6 fővárosi intézmény sávszélességének bővítése valósult meg. Másrészt kiépült a hazai kutatói közösség (a felsőoktatásban, az akadémiai kutatásban és közgyűjteményeknél dolgozó munkatársak) otthoni munkavégzését országszerte biztosító ingyenes netelérési rendszer. Az oktatási és kutatási intézmények számítógépes laborjaiba telepített nagy teljesítményű PC-k NIIF-hálózaton belüli összekötésével pedig megsokszorozódott a rendelkezésre álló tudományos számítási kapacitás.

Az NIIF Program keretében kiépített magyarországi kutatói internetes gerinchálózat (HBONE) napjainkig az ország 35 nagy egyetemi, főiskolai és közgyűjteményi központjának gyors adatcseréjét tette lehetővé. E hálózati rendszer költségvetési forrásokból, az informatikai és távközlési vállalkozások szolgáltatásainak megvásárlásával valósult meg, a kutatói hálózat kiépítésének központosított modellje azonos az Európai Unió országaiban meghonosodott mintával. Az NIIF Program fejlődése során mintegy hétszáz felsőoktatási, kutatási és közgyűjteményi intézmény kapcsolódott a csomópontokhoz, a szolgáltatásokat közel 600 ezren veszik igénybe.

- NIIFI ☎ 349-7987
- iroda@niif.hu
- www.niif.hu

Xerox Magyarország

Vezetőváltás

Ablonczy Balázs, a Xerox Magyarország Kft. eddigi értékesítésért és marketingért felelős vezetője vette át a magyarországi leányvállalat irányítását Hristo Manovtól, aki 2000 júliusától állt a cég élén. A vállalat új első emberét a Xerox európai vezetősége a cégpolitikának megfelelően házon belülről választotta.

Ablonczy Balázs 29 éves magyar állampolgár, 1996-tól a Xerox Magyarország Kft. alkalmazottja. Belépésétől kezdve az értékesítés területén dolgozott, leghosszabb időt a kiemelt ügyfeleket kezelő csapat tagjaként. 2000-től irányította a teljes direkt értékesítést, majd egy szervezeti átalakítás után a cég marketingje is felelősségi körébe került. Értékesítési és marketingvezetőként jelentős szerepe volt abban, hogy tavaly a Xerox európai vezetése a magyarországi leányvállalat teljesítményét minősítette a legjobbnak a régióban.

Ablonczy Balázs, a Xerox Magyarország új ügyvezető igazgatója

Hristo Manov, aki 2000 júliusától volt a Xerox Magyarország ügyvezető igazgatója, októbertől a Dániát, Finnországot, Norvégiát és Svédországot magában foglaló Xerox Nordic régió nagy teljesítményű nyomtatórendszerekért felelős igazgatójaként folytatja pályafutását.

- Xerox Magyarország Kft. ☎ 436-8800
- info@hun.xerox.com
- www.xerox.hu

HP, Geoview Systems, MatávCom

Önkormányzati portálrendszer

A Hewlett-Packard Magyarország Kft., a Geoview Systems Kft. és a MatávCom Kommunikációs Rendszereket Szolgáltató Kft. által alapított konzorcium az előszerződések alapján közel 170 önkormányzatnak, közöttük legalább 10 nagyvárosnak épített, illetve épít ki a Geoview G2 technológiájára alapozott portálmegoldást.

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) jogelődje, az Informatikai Kormánybiztosság (IKB) által kiírt *Önkormányzatok internetes aktivitását biztosító eszközök és szolgáltatások támogatása* című pályázat keretein belül közel 420 települési és városi önkormányzatnak nyílik lehetősége arra, hogy egységes rendszerre és funkcionalitásra épülő, mégis testreszabott netportált alakítson ki, illetve a portál működtetéséhez szükséges informatikai eszközöket szerezzen be. Mivel a portálrendszer egy adatközpontban kerül elhelyezésre, az önkormányzatok részéről netportáljuk működtetése minimális többletmunkával jár.

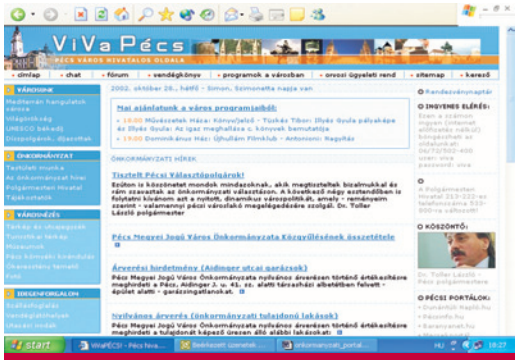

Az önkormányzati portálok a területre szakosodott Geoview Systems G2 technológiájára épülnek

A G2 portálrendszer az XML nyílt szabványra épített, automatizált, távolról is könnyen karbantartható, az Európai Unió normáinak minden szempontból megfelelő megoldás. A portálok kiépítése során a szakemberek a legmagasabb szintű biztonsági megoldásokat alkalmazzák, így a felhasználók titkosított csatornán keresztül, akár digitális tanúsítványok segítségével is, biztonságosan kommunikálhatnak a weben keresztül a önkormányzatokkal. Az önkormányzati portálokon keresztül a helyi lakosok bármikor kérdésekkel, kérésekkel fordulhatnak a polgármesteri hivatalhoz, a fórumokon pedig bármilyen, őket érdeklő témát megvitathatnak egymással és az önkormányzat képviselőivel.

A portál segítségével emellett nyomon követhetik az új pályázati lehetőségeket, rendeleteket, információkhoz juthatnak a közgyűlés tagjairól, a bizottságokról, a helyi oktatási intézményekről és a települési testületről.

A portálok látogatói szélesebb betekintést nyerhetnek a települések életébe, és ha látogatást szeretnének tenni egy településen, a „www.telepules.hu" (például www.szombathely.hu) címen elérhető oldalak megnyitásával megismerhetik például a település gasztronómiai különlegességeit, körsétát tehetnek a látnivalók között, információkat kaphatnak az aktuális eseményekről, rendezvényekről.

Minden portál tartalmaz továbbá egy országos és egy helyi vonatkozású hírblokkot, és tájékoztatást ad a település vállalkozóinak tevékenységéről.

A konzorcium a MatávCom biztonságos adatközpontjában működtetett unixos szervereken helyezi el az önkormányzatok portáljait. Az önkormányzatok telekommunikációs hozzáférését a MatávCom, a számítástechnikai eszközparkot a Hewlett-Packard biztosítja.

- www.hp.hu
- www.geoview.hu
- www.matavcom.hu

Nokia, DIA

Közösségépítő program

A Nokia és a Demokratikus Ifjúságért Alapítvány (DIA) *Make a Connection – Kapcsolódj be!* néven civil közösségépítő programot indított Magyarországon.

Hazánk tizenegyedikként csatlakozik a programhoz, amely az International Youth Foundation (Nemzetközi Ifjúsági Alapítvány) és a Nokia globális kezdeményezése.

E program keretében 15 és 24 év közötti fiatalok vesznek részt önkéntes projektek kidolgozásában és megvalósításában.

A program támogatást és tréninget biztosít a résztvevők – elsősorban középiskolások és felsőoktatásban tanulók – számára.

A szűkebb közösség hasznára váló önkéntes projektek tervezése és megvalósítása által a fiatalok egyúttal a mindennapi életben hasznosítható gyakorlati készségeiket is fejlesztik.

Oaxtepeci fiatalok dokumentumfilmet készítenek a Make a Connection program keretében Mexikóban

Ez a program Magyarországon 15 városban, 22 csoport részvételével indul, és az első évben több mint 500 fiatal vesz részt a projektek megvalósításában.

A DIA látja el az általános vezetési és koordinációs feladatokat, az egyes régiókban futó programokat pedig a DIA helyi partnerei irányítják majd.

A program részeként a DIA projektirányítás, költségvetéstervezés és támogatásgyűjtés területen tréningeket szervez a részt vevő fiataloknak. A Nokia ugyanis 500 euróval támogat minden egyes projektet a DIA-n keresztül, de ez legfeljebb a költségvetés 70%-át teheti ki, a további forrásokat a fiataloknak kell fellelniük.

- www.i-dia.org
- www.iyfnet.org
- www.makeaconnection.org
- www.nokia.hu

Albacomp, Samsung

Számítógépek kórházi kutatómunkához

A Samsung Electronics Magyar Rt. a SyncMaster Charity Program keretében az Albacomp Rt.-vel közösen 25 teljes konfigurációjú számítógépet és monitort adományozott a budapesti Nyírő Gyula Kórháznak. Az informatikai eszközök kórházban dolgozó szakemberek tudományos munkásságát hivatottak támogatni, többek között a véleménycsere és a diagnosztizálás folyamatának hatékonyabbá tételével.

Az intézmény kiválasztása többek között a Nyírő Gyula Kórházban dolgozó szakemberek eddigi tudományos munkásságának, illetve az egész intézmény magas szintű szakmai működésének elismerése. Ez a kórház korábban már bevezette az ISO9001:2000 szerinti minőségbiztosítási, valamint az ISO 14001 szerinti környezetirányítási rendszert is.

- www.albacomp.hu
- www.samsung.hu

Vissza a jövőbe

A PSINet Magyarországot az internetszolgáltató két egykori tulajdonosa és a Wallis Rt. visszavásárolta a pénzügyi nehézségekkel küzdő anyavállalattól. Ezzel a cég újra magyar tulajdonba került, és a régi időket idéző Elender Üzleti Kommunikáció néven kínálja vállalati kommunikációs szolgáltatásait.

Kis Endre

Az Elender Üzleti Kommunikáció részvényeinek 77%-át a Wallis Rt., 23%-át pedig Lepp Gyula, az Elender egykori és mostani elnöke, valamint Kóka János, szintén korábbi és jelenlegi vezérigazgató birtokolja. Az új tulajdonosok a cégvásárlással egyidejűleg döntöttek arról is, hogy az Elender Üzleti Kommunikáció megvásárolja a Webigen Rt. részvényeinek 100%-át. Mint ismeretes, a Webigent 2000-ben a Wallis és az Elender alapította, és a netes alkalmazásfejlesztő-tanácsadó cég azóta is jelentős részben a Wallis tulajdonában áll. Egy kisebbségi részvénycsomaggal a Vivendi Telecom Hungary is rendelkezett, amelyet most szintén az új cég szerez meg. Ezáltal az Index.hu Rt.-ben is számottevő részesedéshez jut, ugyanis a Webigen Rt. idén megvásárolta a portál részvényeinek 31%-át.

Az új vállalat a szervezeti átalakulásokat követően Elender Üzleti Kommunikációs Szolgáltató Rt. néven fog működni. Ez a folyamat várhatóan az év végéig lezajlik, az Indexben pedig többségi tulajdon megszerzése a cél, amire akár fél év múlva sor kerülhet.

IT – nem nosztalgiázunk!

Az Elender 1995 őszén Magyarországon az elsők között indította netszolgáltatását, a kilencvenes években a hazai IT-piac meghatározó szereplője volt, az évtized végére pedig piacvezetővé vált az üzleti netszolgáltatók között, hogy azután 1999 szeptemberében a világ legnagyobb független netszolgáltatója, a PSINet Inc. vásárolja meg. Két évre rá azonban az anyacég helyzete megváltozott. Miután több mint 3 milliárd dolláros tartozást halmozott fel, 2001 márciusában a PSINet részvényeinek árfolyama nagyot zuhant az amerikai tőzsdén, és a cég még ugyanez év júniusában csődvédelmet kért. 2002 májusában a PSINet európai érdekeltségei, így a PSINet Magyarország is új befektetők, a Clear Blue Technologies és az Israel Corporation alkotta konzorcium tulajdonába került.

– Mindeközben mi idehaza továbbra is eredményesen, ámde az anyacég nehézségei által bizonyos mértékben mégis sújtott vállalatként működtünk – mondta Kóka János, az Elender Üzleti Kommunikáció vezérigazgatója. – Alaptevékenységünkből nem kereshettünk kitörési pontokat, mert senki nem figyelt ránk, ugyanakkor nem fejleszthettünk terméket önállóan, a nemzetközi csoportok jóváhagyása nélkül. A kialakult kínos helyzetben felmértük, hogy szolgáltatásunk minőségi, humán és egyéb vonatkozásait mennyire tudjuk határainkon belül tartani, és arra a megállapításra jutottunk, hogy kiváló befektetési lehetőség kínálkozik a számunkra. Szerveztünk egy befektetői csoportot és visszavásároltuk a magyar leányvállalatot, aminek nagyon örülünk, mert amellett, hogy ezt jó üzleti lépésnek tartjuk, a dolognak van egy szellemi-érzelmi mozzanata is. Az Elender töretlen fejlődéseként fognám fel a folyamatot, amelyben volt egy külföldi tulajdonú szakasz is – befektetők jönnek-mennek, a cégkultúra, a piaci elkötelezettség pedig marad.

A piramis lépcsői

A vállalat stratégiáját a vezérigazgató hétlépcsős piramissal szemlélteti, amelynek alapját a fizikai közeg és a távközlési infrastruktúra alkotja, csúcsán pedig a fejlesztés és a tanácsadás helyezkedik el – a szolgáltatások hozzáadott értéke tehát felfelé haladva növekszik. E struktúra erősségét a tulajdonosok abban látják, hogy az Elender minden részterületét képes házon belül lefedni, és úgy vélik, ezzel az átfogó portfólióval csak a Matáv, Matávcom, Axelero, T-Systems, Origo cégcsoport vonala állítható párhuzamba a magyar piacon.

– Az egymásra épülő szolgáltatások szerkezete nem öncélú, mert ügyfeleink komplett igényeket fogalmaznak meg, amikor hozzánk fordulnak – mondta Kóka János –, például meg szeretnék oldani a vállalaton belüli kommunikációt, elektronikus adatkapcsolatot létesíteni beszállítóikkal és viszonteladóikkal, marketingtevékenységük keretében szeretnék elérni az internetező közönséget. Nem azt mondják, hogy vásárolnának ilyen meg ilyen sávszélességet, colocation és hosting szolgáltatást, alkalmazásmodulokat, szerkesztőségi rendszert stb. A mi hozzáadott értékünk az, hogy tanácsadóként megértjük elvárásaikat, és megmondjuk, hogy a cél eléréséhez mire lesz szükségük.

– A piramis alapját a távközlési infrastruktúra és a hozzá tartozó fizikai közeg alkotja, amelyben mi jelenleg nem veszünk részt. A távközlési szolgáltatások erre épülő szintjén IP infrastruktúránkon, bérelt vonalainkon és ADSL szolgáltatásainkon keresztül jelenünk meg. Ez kiterjedt piac, amelynek egyik végén a magán-előfizető, a másikon pedig a virtuális magánhálózatot használó nagyvállalat áll. Hogy a kettő között a szolgáltatási szegmensben hol fogunk elhelyezkedni, illetve az infrastruktúra-alapú versenyben milyen mértékben fejlesztjük az infrastruktúránkat hálózati irányban, az erősen a távközlési piac szabályozásán és következő néhány év fejlődésén múlik. Az Egységes Hírközlési Törvény a netszolgáltatókra nézve jelenleg nem tartalmaz megfelelően kialakított szabályozási formákat.

– A piramis következő lépcsőjét hálózati szolgáltatásaink – VPN, VISP, VoIP – alkotják, ezekre egy szinttel feljebb informatikai szolgáltatásaink épülnek, lehetővé téve a vállalatok számára, hogy a logikai hálózati kapcsolatok felhasználásával kihelyezzék különböző alkalmazásaikat. Ez az IT erőforrás-kihelyezés piacának egyik szegmense, amelyben a vállalatok költséges üzemeltetést (áramfejlesztőt, légkondicionálást, logikai és fizikai védelmet) igénylő kritikus alkalmazásaik folyamatos rendelkezésre állásának biztosítását erre szakosodott cégekre bízzák. Itt tehát a drótokra már szervereket aggatunk, az e fölött elhelyezkedő szinten pedig ezekre a szerverekre alkalmazásokat is fejlesztünk: az ügyfél számára testreszabott, de a Webigen szempontjából termékként megjelenő portál-, szerkesztőségi és publikációs, munkafolyamat- és dokumentumfelügyeleti rendszereket. Így érkezünk el a piramis csúcsára, a tanácsadáshoz, amely az üzleti igényekhez igazodó modellalkotásával mindezt kifizetődővé és hasznossá teszi a vállalatok számára.

A magyar internetpiacról

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium által a közelmúltban közzétett adatok szerint a magyarországi magánfelhasználói számítógép-ellátottság 17%-os, a netelérés aránya pedig mindössze 6%, amivel Európában a sereghajtók közé tartozunk. (Összehasonlításképp: az internetellátottság az Európai Unióban 40, az Egyesült Államokban 75%-os.)

– A hazai internetpiac helyzetét meghatározó kérdéseket két csoportba

sorolnám – mondta Kóka János. – Az azonnali megoldást sürgető kérdések ama vitás pontok körül csoportosulnak, amelyek ma a távközlési szolgáltatási piac két oldalán álló cégeket – a monopolhelyzetben levő és a feltörekvő, alternatív távközlési és internetszolgáltatókat – két táborra osztják, és a tárgyalóasztal helyett a jogi érdekérvényesítés színterére kényszerítik. Jóllehet ezek a széles tömegek nethasználatát befolyásoló kérdések üzleti vonatkozásúak, és a tárgyalóasztal mellett kellene eldőlniük, a Hírközlési Felügyelet Döntőbizottsága és a bíróságok előtt nyernek megítélést. Rövid távon tehát olyan intéz-kedésekre van szükség, amelyek feloldják ezeket az üzletvitelt és tervezést lehetetlenné tevő konfliktusokat. Az európai uniós csatlakozás küszöbén a lakosságot és az intézményeket egyaránt képessé kell tenni az elektronikus adatközlésre és az ilyen információk fogadására, így azt hiszem, hogy ez a jövő év nagy feladata lesz.

– Hosszú távon azonban a netszolgáltatók helyzetét is meg kell határozni az ügyfél és a távközlési infrastruktúra tulajdonosa között. Ehhez adottak a nemzetközi gyakorlatban alkalmazott netelérési modellek, amelyek a verseny és a versengő felek szempontjából egyaránt előnyös módon szabályozzák, hogy a netszolgáltatók miként kapcsolódnak a távközlési vállalatok infrastruktúrájához.

A magyar egyszereplős, illetve jó esetben kétszereplős netelérési modellt többszereplőssé kell tenni, és le kell képezni benne azokat a piaci sajátosságokat és igényeket, amelyek életre hívták az alternatív távközlési szolgáltatókat és a netszolgáltatókat. Ennek a rendezésnek be kell következnie. Szerencsés volna előbb, mint utóbb sort keríteni rá annak a minden fél által jól képviselhető célnak az érdekében, hogy végre érdemben is növelni tudjuk a magyarországi internetpenetrációt.

– A magyar vállalati internetpiac több alszegmensre tagolódik, de alapvetően néhányszor 10%-os, tehát a lakossági felhasználásnál nagyságrenddel nagyobb penetrációról beszélhetünk. A nethasználat jellege, professzionalitása azonban korántsem tart ott, ahol az Európai Unióban. Két-három éves lemaradást észlelek az elektronikus piacterek, a tranzakcióalapú szolgáltatások, az integrált ügyviteli rendszerek és a webes alkalmazások összekapcsolása terén. Az irányultság jó és a nyitottság adott, de időbe telik, amíg a piac felismeri e szolgáltatások szükségességét, és a különféle alrendszereket működtető vállalatok képessé válnak az ilyen technológiák befogadására. Amikor két évvel ezelőtt a Webigenről gondolkodtunk, akkor nem nagyon láttunk magunk előtt pár száz millió forintnál nagyobb összértékben projekteket Magyarországon, aminek a nagy százalékát ráadásul meg is kellett szereznünk, hogy hozzuk a tervünket. Ma több milliárdot tesz ki az ilyen fejlesztések összértéke. Ez nagyon jó, mert keresletet támaszt a mi hozzáadott értékünk iránt, másrészt az egész vállalati szféra és áttételesen a magyar gazdaság lendületbe jöhet általa. Derűlátó vagyok: messze ki kell mennünk a lehetőségeink határáig, de a növekedést illetően nincsenek kétségeim.

Kóka János, az Elender Üzleti Kommunikáció vezérigazgatója

Az Elender Üzleti Kommunikáció tulajdonosai az első lépések között 400 millió Ft-os tőkeemelést hajtanak végre, valamint további mintegy 300 millió Ft-ot fordítanak az eszközpark bővítésére.

– Az eszközvásárlások a szolgáltatás minőségének és a redundanciának a fenntartására irányulnak – mondta Kóka János. – A PSINetről sok mindent lehet mondani, de azt senki nem vitatja, hogy a világ legjobb minőségű hálózatának a kiépítésére törekedett, és valószínűleg ebbe is bukott bele. Hihetetlen eszközigénnyel és hatalmas redundanciával építette a biztonságos hálózatokat, mi pedig ennek része voltunk. Az ügyfeleink felróhatták, hogy nem reagálunk elég gyorsan a fejlesztési igényekre, mert előtte egyeztetnünk kellett az anyacégünkkel, de minőségi kifogásaik nemigen akadtak. Ezt a szolgáltatásminőséget folyamatos fejlesztéseinkkel a jövőben is fenntartjuk – ez nem cél, hanem alapfeltétele annak, hogy továbbra is sikeresek maradjunk a piacon.

Az Elender–PSINet történet kronológiája

1990. március 22.: Az Elender Computer Kft. megalakulása. E 100%-ig magyar tulajdonú magánvállalkozás fő profilja számítástechnikai eszközök és szolgáltatások forgalmazása.

1995. október: az internetszolgáltatás kezdete.

1996. március: Internext Stúdió megalakulása, elektronikus olvasóterem megnyitása.

1996: a cég internetből származó forgalma több mint 1,5 milliárd forint.

1996. szeptember: Elender Internet Stúdió létrehozatala – webdesign, honlapkészítés, hálózati marketing tanácsadás.

1997. szeptember: az Elender megnyeri a Sulinet-pályázatot, és megkezdi a magyar oktatási intézmények netellátásának kiépítését.

1998. szeptember: az új tanév kezdetétől az Elender és alvállalkozói szolgáltatásában 1200 közép- és általános iskola fér hozzá az internethez.

1998. december: megalakul az Elender Informatikai és Számítástechnikai Rt.

1998. december: pénzügyi befektető az Elenderben. Az Advent International több mint 1 milliárd forintot fektet be a cégbe, megszerezve ezzel a cég részvényeinek 25+1%-át.

1999. szeptember: szakmai befektető vásárolja meg az Elendert. A PSINet Inc. – a legnagyobb független amerikai netszolgáltató – tulajdonába kerül az Elender Rt. részvényeinek 100%-a.

2000. július 5.: megalakul a Webigen Rt., Magyarország első, teljes körű webes üzleti megoldásokat kínáló vállalata, amelyben a többségi tulajdonos Wallis Rt. mellett az Elender Rt.-nek 20%-os tulajdonrésze van.

2000. november: Kóka Jánost nevezik ki a PSINet Europe üzletfejlesztéséért felelős alelnökének. A PSINet Magyarország Kft. élén két új igazgató áll: Berki Endre és Graur Tamás.

2001. február: megalakul a PSINet Magyarország Kft. Az 1999. szeptemberi tulajdonosváltást követően a fókusz: üzleti jellegű szolgáltatások nyújtása üzleti felhasználóknak. A cégcsoporthoz tartozó egyéni előfizetőket az Inter.net márkanév alatt megalakult cégek szolgálják ki világszerte, így leválnak a magán-előfizetők.

2001. március: jelentősen zuhan a PSINet Inc. részvényeinek árfolyama az amerikai tőzsdén, több mint 3 milliárd dolláros tartozást halmozott fel a cég. Az anyagcég tőzsdei lejtmenete nem hat közvetlenül a hazai leányvállalatok működésére.

2001. június: csődvédelmet kér a PSINet Inc.

2001. november: a PSINet Magyarország új szolgáltatásokkal jelenik meg a piacon: beindítja VOIP és ADSL szolgáltatását.

2002. február: stratégiai megállapodást ír alá az internetes infrastruktúrát nyújtó PSINet Magyarország és az alkalmazásfejlesztéssel és informatikai tanácsadással foglalkozó Web-igen.

2002. május: a Clear Blue Technologies Inc. és az Israel Corporation alkotta konzorcium megvásárolja a PSINet BV Europe-ot, a PSINet Magyarország Kft. tulajdonosát.

2002. szeptember: magyar befektetői csoport vásárolja meg a PSINet Magyarország Kft. részvényeinek 100%-át.

Pókember

Behálózott extrák

Weisz Tamás

Peter Parker az iskolaújság fotósa, tipikus balek, akit nevelőszülei és barátja kivételével mindenki lenéz. De Peter élete megváltozik, amikor egy laborlátogatás során megcsípi

Kellemes feladat – Mary Jane-t kell (ismét) megmenteni

egy kísérleti pók. Ettől kezdve a fiú csuklójából ragacsos pókfonalat tud kilőni, könnyedén mászkál a falakon és a plafonon, és pókösztöneinek köszönhetően megérzi a közelgő veszélyt.

A Pókembert 1963-as megjelenése óta csodálat és rajongók hada veszi körül, ám korábban csak egy finoman szólva is felejthető tévéfilmben és néhány – szintén sikertelen – sorozatban próbálták életre kelteni. De a közelmúlt sikeres képregény-adaptációi (Batman, X-Men, Penge stb.) ismét a Marvel kultikus figurájára irányították a filmesek figyelmét. A stúdió a rendezést – az elsősorban horrorfilmjeiről ismert – Sam Raimire bízta, míg a piros-kék pókjelmezt Tobey Maguire húzhatta magára.

A kiadó a DVD-változatnál sem bízott semmit a véletlenre, a két lemez rengeteg érdekes extrát tartalmaz.

A filmet – amelynek eredeti hangja és szinkronja is 5.1-es – két audiokommentárral is megnézhetjük. Az elsőn Sam Raimi rendező, a két producer, Laura Ziskin és Grand Curtis, valamint Mary Jane alakítója, Kirsten Dunst, míg a másikon a trükkökért felelős John Dykstra és csapata avat be a film készítésének titkaiba. Egy speciális felirat a film alatt a film és a képregény érdekességeire hívja fel a figyelmünket, míg a *Pókösztön* menüpontban további információkhoz juthatunk a moziról (a la *Kövesd a fehér nyulat*).

A Pókember-rajongók mindezeken túl egy nagy-nagy hálót is megtöltő extrák között válogathatnak. Van itt HBO-werkfilm, az E! Entertainment pókemberes különkiadása, egy dokumentumfilm *Pókember: A XXI. század mitológiája* címmel, rövidfilmek a rendezőről és a zeneszerzőről, próbafelvételek, bakihegyek, a Pókember ellenségeinek és szerelmeinek részletes bemutatása, Pókember képregény-archívum 1963 márciusától 2001 decemberéig, videoklipek stb.

Sőt aki PC-n nézi meg a lemezeket, további érdekességekkel találkozhat. Például összehasonlíthatja a filmet és a képregényt, rögzítheti saját kommentárjait, melyeket azután megoszthat barátaival, megnézheti a három exkluzív képregényt, vagy játszhat az Activision Pókember játékának kipróbálható verziójával (amelyhez ötleteket is talál az extrák között).

●

Az igazi Pókember-rajongóknak van még egy jó hírünk. A NetPiacnál – és csak ott! – rendelhető különleges Pókember.NET változat 8990 Ft-ért (vagyis mindössze 1890 Ft többletkiadásért) a fentebb bemutatott két DVD mellett tartalmazza még a Pókember filmzene CD-jét, egy Pókember képregényt, egy Pókember kártyát, a mozifilm egy kockáját és egy opcionális Pókember.NET kedvezményes ADSL-előfizetést is.

Dolby Digital 5.1: angol, magyar
Felirat: magyar, angol, arab, bolgár, dán, finn, görög, héber, horvát, izlandi, lengyel, norvég, román, svéd, szerb, szlovén, török
Képarány: 16:9
Hossz: 116 perc
Kiadó: Columbia/TriStar
Ár (bruttó): 7100 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★★ Extra: ★★★★★

Szépség és a Szörnyeteg

Digitálisan felújított Szépség

Weisz Tamás

A Szépség és a Szörnyeteg réges-régi történetét Walt Disney már a harmincas években filmvászonra álmodta, ám az akkori technikai lehetőségek korlátai miatt le kellett mondania tervéről. Végül a stúdió csak jóval később, 1991-ben készítette el az azóta klasszikussá vált rajzfilmet, amelyet még a legjobb film kategóriában is Oscar-díjra jelöltek – ám végül a hat jelölésből „csak" kettőt (egyiket szokás szerint a filmdalokért) sikerült díjra váltania.

Egy keringő a Pixar báltermében

A több mint tízéves mesét a Disney Stúdió – Lucas Star Wars-os ötletén felbuzdulva – digitálisan felújította, és egy korábban kihagyott dallal, a *Human Again*nel és sok-sok extrával megtoldva adta ki DVD-n. A még nagyrészt hagyományos módszerrel készített rajzfilm (a báltermet mint hátteret a Pixar alkotta meg, és ezzel megalapozott egy hosszú távú együttműködést) kép- és hangminősége jobb, mint új korában, a szereplők szinte lelépnek a képernyőről. A filmen kívül a lemezre felkerült egy werk is – kissé hibás magyar felirattal –, amelyből kiderül, hogyan készül egy Disney-film. Emellett megismerkedhetünk hét klasszikus mese zanzájával és háttértörténetével (a második Hamupipőke igazából Csipkerózsika akar lenni), és megnézhetjük az Oscar-díjat nyert dal eredeti videoklipjét Celine Dionnal és Peabo Brysonnal, sőt a Jump 5 nevű gyerekegyüttes előadásában is.

Dolby Digital 5.1: magyar, angol, cseh, lengyel, szlovák
Felirat: magyar, angol, cseh, horvát, lengyel, szlovén
Képarány: 16:9
Hossz: 87 perc
Kiadó: Walt Disney
Ár (bruttó): 6500 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★★ Extra: ★★★★★

Csocsó, avagy Éljen május elseje!

Mindössze 50 éve történt

Tóth Tamás

1952-ben nem volt fenékig tejfel az élet. Mégis, a hős munkásosztálynak a kapitalizmus elleni harcban maradt ereje ünnepelni is. Persze olyan ünnepet megszervezni, ami kivívja a baráti szovjet elvtársak, a megyei pártvezetők és rajtuk keresztül hőn szeretett vezérünk, Rákosi elvtárs elismerését, és egyben elhárítja a lágerbe kerülés fenyegető veszélyét is – nehéz. A minden lében kanál Csocsó, a helyi párttitkár gyermekkori

„Vörös zászló leng, lengeti a szél..."

IMAX: Elképesztő vándorlások

A természet csodái

Weisz Tamás

A természet nagyon sok kérdésére már megtalálták a magyarázatot a tudósok, de messze nem az összesre. Miért él a danaida-pillangók

Néhány szürkebálna kimondottan szereti, ha megsimogatják

néhány nemzedéke nyolcszor tovább, és ez a generáció miért tesz meg 4000 km-t még azon az áron is, hogy csak minden ötödik éri el a célt – egy kis mexikói falut? Hogyan tájékozódik az a több mint tízmilliárd madár, amely minden évben útra kel Európából Afrikába, illetve keresztül Ázsián és Amerikán? Mi készteti 1600 km-es gyalogútra azt a több mint százmillió Karácsony-szigeteki rákot? Miért csatlakozik 200 ezer zebra a több millió gnúhoz, hogy velük vágtassanak át Kelet-Afrika szavannáin? Miért tesznek meg a szürkebálnák „étlen-szomjan" 8000 km-t a Jeges-tengertől Új-Mexikóig?

Többek között ezekre a kérdésekre próbál meg választ keresni George Casey filmje, amelyet a sajnos nálunk moziban (még?) nem látható IMAX formátumban készített el. A 40 perces „nagyfilm" mellé a korongra felkerült két – sajnos felirat nélküli – dokumentumfilm is. Az első bemutatja, hogyan készül egy ilyen különleges filmformátumú mozi, míg a másik visszavisz minket a San Francisco-i öbölbe, ahol kicsit többet tudhatunk meg a szürkebálnákról és JJ-ről, akit az emberek mentettek meg a pusztulástól.

Szerencsére egyre több IMAX formátumú filmet adnak ki DVD-n. Például az *Elképesztő vándorlások*kal egy napon jelent meg a Serengeti Nemzeti Parkot és az Alaszka életét bemutató lemez is.

DTS: angol
Dolby Digital 5.1: angol
Felirat: magyar, angol, bolgár, cseh, héber, horvát, lengyel, román, szerb, szlovén
Képarány: 4:3
Hossz: 40 perc
Kiadó: CinePhile
Ár (bruttó): 4400 Ft

Kép: ★★★★★ **Hang:** ★★★★★ **Extra:** ★★★☆☆

A DVD-filmeket a NetPiac Kft. biztosította.
➪ NetPiac Kft. ✆ 267-3547
➪ www.netpiac.hu

barátja vállalja a szervezést, és minden tőle telhetőt megtesz, de az élet gyakran közbeszól... Koltai Róbert ötödik (jubileumi) filmje nem hagyja nyugodni a rekeszizmokat: ma már könnyen nevetünk az orosz nyelv kinevezett tanárán, aki nem tud oroszul, a munkásosztály ünnepének tiszteletére összeállított formagyakorlatokon vagy a sztahanovistákat dicsőítő csasztuskákon.

A DVD-re a film mellé meglepően sok extra került fel. Sok érdekességet tudunk meg Koltai Róbert és Miklós Mari kommentárjából és a werkfilmből egyaránt. A forgatás hangulatát próbálja meg visszaadni az a 13 kisfilm is, ami az előkészületekről, a kihagyott jelenetekről és a kulisszatitkokról lebbenti fel a fátylat. A slágergyanús főcímzene pedig a zeneszerző, Dés László videoklipjében tör a csúcsok felé.

DTS: magyar
Dolby Digital 5.1: magyar
Felirat: angol, cseh, francia, német, olasz, orosz
Képarány: 4:3
Hossz: 94 perc
Kiadó: Ariel
Ár (bruttó): 6400 Ft

Kép: ★★★★☆ **Hang:** ★★★★★ **Extra:** ★★★★★

Új etalon született

Az idei év egyik legnagyobb slágere a mozikban – sok-sok nagy amerikai produkciót megelőzve – egy magyar film volt. Herendi Gábor első játékfilmjére, a Valami Amerikára több mint ötszázezren voltak kíváncsiak, és nagyon nagy a valószínűsége, hogy a DVD-kiadás is hasonló sikert arat.

Weisz Tamás

Végre úgy tűnik, Várnai Tamás, a sikeres reklámfilm- és videokliprendező nagy álma valóra válik. Alex Brubeck amerikai producer finanszírozni fogja igazi, „színes, szagos" mozifilmjét, a Bűnös várost. Egész pontosan Alex a film költségvetésének a felét hajlandó állni, a másik felét, 60 millió forintot Tamásnak kell előteremtenie. Öt nap alatt. Ezt a lehetetlennek tűnő feladatot

Ákos mintha a DVD-ről mesélne

bátyja, Ákos vállalja magára, aki mindent, de legfőképpen férfiasságát veti be a cél érdekében. Addig is a teljes család – András, az önmagát kereső öcs, Eszter, Tamás és Timi, Ákos barátnője – elszórakoztatja Alexet. De ez a pár nap mindannyiuk életét megváltoztatja.

A főszereplőjéhez hasonlóan reklámfilmrendező Herendi Gábor (többek között az ő nevéhez fűződik számos Postabank-reklám, például a Szenzációs négyes és a Reviczky Gábor-féle sorozat vagy a Soproni Ászok klipjei) a főbb szerepeket elsősorban kevésbé ismert színészekre (pl. Pindroch Csaba, Szabó Győző, Szervét Tibor, Oroszlán Szonja) osztotta, ám számos epizódszerepre neves színészeket (pl. Schütz Ila, Básti Juli, Liptai Claudia, Reviczky Gábor, Görög László) sikerült megnyernie. A tavaly nyáron 33 nap alatt leforgatott film – amelynek díszbemutatója 2002. január 30-án volt a Corvin moziban – az elmúlt évek legsikeresebb magyar alkotása lett.

Magasan a léc

Nem kell nagy jóstehetség hozzá, hogy kijelenthessük: a DVD-kiadás is hasonlóan nagy siker lesz. Erről egyrészt gondoskodik maga a film, amelyet DTS, Dolby Digital 5.1-es vagy sztereó hanggal, illetve a rendező, a három testvért alakító Pindroch Csaba, Szabó Győző és Hujber Ferenc, valamint a „szőke csodát" játszó Oroszlán Szonja kommentálásával is megnézhetünk. Ebből egyébként – túl a szereplők, a stáb és támogatók „fényezésén" – sok érdekességet tudhatunk meg a filmről és a filmkészítés titkaiból, sőt eléggé szokatlan módon számos hibára is felhívják a nézők figyelmét.

Másrészt a DVD sikerének záloga lehet az impozáns dobozban található másik lemez, amelyen mintegy négyórányi extra található! Ennek az időnek legnagyobb részét az *Így készült...* rész teszi ki, ahol a werkfilm mellett a főszereplőkkel, a rendezővel és Király István vágóval készített interjúk és „B-tekercses" részletek (ezek összhossza 112 perc!) láthatók. Nem maradhatott le a lemezről a bakiparádé, a kihagyott vagy rövidebbre vágott jelenetek gyűjteménye, ahogyan szinte kötelező darab a fotógaléria, a mozi- és tévéelőzetes, valamint a szereplők és a rendező szöveges bemutatása is. Ezeken túl

Ugye mindenkinek tetszik a film?

nézhetünk felvételeket néhány „kulcsmozdulat" próbáiról, pár eredeti, vágatlan snittet, próbafelvételeket, olvasópróbákat vagy azt, hogyan lehet „leesni" az Erzsébet hídról.

A film sikerének egyik kulcsa – sok más összetevő mellett – a zenéje volt, így természetes, hogy a DVD-n helyet kapott a *Valami Amerika,* a *Tépj szét* és a *Vetkőzés* klipje is. Sőt ezeket mi is elénekelhetjük, ha nem az eredeti, hanem a karaoke változatukat választjuk, míg a *Valami rap*nek sztereó és 5.1-es változata került bele az extra lemez *Valami filmzene* részébe. És hab a tortán a háromnegyed órás *Valami Amerika Party*. A Venus és a Bon-Bon mellett a West End tetején felállított színpadon láthatjuk a United frontemberét, Barneyt és a film főszereplőit. A koncerten a film dalai mellett olyan slágerek is elhangoznak, mint a *Kockahas,* a *Régi nyár,* a *Pia Olimpia* vagy a *Soha nem mondtam el*.

Végül, de nem utolsósorban mindazok, akik ezt a lemezt számítógép DVD-olvasójába helyezik, kipróbálhatják András

A főcímdalt (is) együtt énekelhetjük a Bon-Bonnal

kissé „szociopata" játékát is, amihez mindössze egy Flash-kompatibilis böngészőre van szükség.

●

A Budapest Film mind magának, mind a többi kiadónak nagyon magasra tette a lécet a Valami Amerikával. Bízunk abban, hogy ezzel elindít egy kedvező változást, amelynek eredménye sok-sok hasonlóan színvonalas kiadású magyar DVD lesz.

DTS: magyar
Dolby Digital 5.1: magyar
Dolby Stereo: magyar
Feliratok: magyar, magyar – siketeknek, angol, cseh, francia, lengyel, német, olasz, orosz, román, spanyol, szlovák
Képarány: 16:9
Hossz: 115 perc
Kiadó: Skyfilm és Budapest Film
Ár (bruttó): 6490 Ft
www.valamiamerika.hu

Kép: ★★★★★
Hang: ★★★★★
Extra: ★★★★★

Gyilkos mezők

Ha nem havonta, hanem csak évente mutatnánk be a legjobb PC-s játékokat, e cikkünk tárgya akkor is bekerülne a leszűkített keretbe. Az Unreal Tournament 2003 méltó folytatása 1999-es elődjének!

Szalay Gergő (greg5@freemail.hu)

A több résztvevős módra kihegyezett, de egyedül is tökéletes kikapcsolódást nyújtó program az év egyik kiemelkedő akciójátéka. Fantasztikus grafikával és fergetegesen eltalált, pergő játékmenettel ajándékozza meg a mindennapi számítástechnikában megfáradt felhasználót. Külön dicséretet érdemel, hogy a „hardcore gamereknek" és a csak alkalmanként játszóknak is feledhetetlen élményt nyújt, így az Unreal Tournament 2003 mindenkinek ajánlható, aki kicsit is kedveli a saját nézőpontú akciójátékokat.

A program – akárcsak elődje – jövőbeli, változatos arénákba kalauzolja a játékost, ahol egyedül vagy csapattársainkkal vállvetve kell legyűrnünk az ellenséges kompániát. Komoly háttértörténettel nem találkozunk, az egyedüli cél az akciódús öldöklés, illetve ezen belül a zászlók megszerzése. Elsősorban a soha nem látott gyönyörűségben és részletességgel pompázó megjelenítés emeli ki megszámlálhatatlan vetélytársa közül. Teljesen új grafikus motort csodálhatunk meg, amely nagyon sokáig fog benchmarkok és más játékok motorjául szolgálni. Nem véletlenül. A grafikus kártyák képességeit a végletekig kiaknázó engine a valaha látott legszebb renderelt grafikát produkálja – a még megjelenés előtt álló Doom 3-at leszámítva. A textúrák részletessége mind a pályaelemeket, mind a karaktereket tekintve lenyűgöző. Minden egyes fűszál külön látszik, a harcosok arcán még az érzelmek is tükröződnek! Mindehhez páratlan alapossággal megszerkesztett fizikai motor társul, amelynek eredményeképpen karakterünk sérülési modellje roppant valósághű – a végtagok a megfelelő külső „behatás" szerint leszakadhatnak, a páncélzat szikrázik, kigyullad stb.

Tökéletes grafika és megdöbbentően élethű fizikai hatások jellemzik az Unreal új verzióját

Változatos halálosztók

Megvan tehát a tökéletes alap egy fantasztikus játékhoz – de ez még csak a jéghegy csúcsa. Az öldöklős játékmenetet változatos, pattogós zene és poénos beszólások teszik igazán nagyszerűvé – bár utóbbiban némi visszalépés tapasztalható az előző rész máig etalonnak tekinthető hangjaihoz képest. Ilyen fantasztikus audiovizuális környezetben a korlátlan fegyveres ámokfutás páratlan élményt nyújt. A számítógép irányította ellenségeink erősségét tág skálán állíthatjuk be, így mind a kezdők, mind a „vérprofik" megfelelő kihívásra találhatnak, magasabb szinten pedig mindenkit elkápráztathatnak a valóban nagyon ravasz és a pályákat jól ismerő ellenfelek. Kellőképpen sokféle és kiegyensúlyozott tűzerejű fegyverrel küzdhetünk – mindegyiknek két tüzelési módja van, tovább fokozva a változatosságot. Hasonlóan jellemezhetjük a pályákat is: beltéri és kültéri, sötétebb és világosabb helyszíneket egyaránt találunk, többségük misztikus és futurisztikus. Kivétel nélkül mindegyik felépítése átgondolt – igazi mestermunkák, bár a közel negyven pálya a játékmódokra leosztva nem is olyan sok.

Az UT2003 – akárcsak elődje – jövőbeli, változatos arénákba kalauzolja a játékost

A fegyverek tűzerejének kiegyensúlyozottsága fontos az izgalmas játékmenethez

A hagyományos mindenki mindenki elleni, illetve csapatos öldöklés és a *Capture the Flag* játékmód mellett két szokatlan lehetőséggel találkozhatunk. Választhatjuk a „bombafutást", amelynek során egy pokolgépet kell eljuttatnunk ellenfelünk bázisának szívébe úgy, hogy közben mi magunk nem tudunk fegyvert használni, így erőteljesen csapattársainkra vagyunk utalva. A *Domination* mód szintén erős összetartást igényel. Itt a pontszerzéshez két ellenőrző pontot kell birtokolnunk tíz másodpercig. Mindezen játékvariációkat tovább színesíthetjük különböző apró módosításokkal, például beállíthatjuk, hogy az ellenséget sebezve magunk gyógyuljunk, esetleg egyetlen lövésre ölő gyilkolófegyvere legyen mindenkinek, vagy mondjuk minden egyes áldozatunk után nagyobb legyen a fejünk, ezáltal egyre jobban ki legyünk szolgáltatva bosszúra vágyó ellenfelünknek. Ha adrenalinszintünk eléri a százas értéket, különleges képességek birtokába jutunk, ami még változatosabbá teszi a játékot.

Összegzés gyanánt nem sokat kell hozzáfűznöm az elmondottakhoz. Az Unreal Tournament 2003 igazi gyöngyszem a játékok között. Viszonylag magas gépigényén kívül nem lehet komoly negatívumot felhozni ellene. Legalább egyszer mindenkinek látnia kell!

Info

- www.us.infogrames.com
- www.epicgames.com
- www.unrealtournament2003.com
- www.unreal.com

Az íjász most sem téved

A 2000-ben az Év Akciójátéka címet besöprő No One Lives Forever folytatását tolta piacra nemrég a Sierra. Cate Archer visszatért, és köszöni, jól van. A játék fegyvertárába sorolható a rengeteg gadgeten és kézifegyveren felül a cinizmus, a paródia és a falrengető humor. No és a telefonos poloska animációi.

tigernyikov

Mitől kettő a 2? Először is, a No One Lives Forever 2 (NOLF 2) kapott egy igencsak potens, Jupiter névre keresztelt grafikus motort, amivel a játék – megfelelő processzoron és videokártyán lovagolva – nagyon jól tud kinézni, főleg a víz és a jeges felületek megjelenítése káprázatos. A második részben előbukkannak RPG-s vonások, bár azért szerencsére nem találkozunk +4-es AK-47-tel. Van viszont nyolcféle képesség, amit fejleszthetünk a játék folyamán: *Armor, Stealth, Stamina, Carrying* stb. Minden elvégzett fő- és választható küldetésért, illetve dokumentumok elolvasásáért tapasztalati (skill) pontokat kapunk, amelyeket aztán skillfokozatok vásárlására fordíthatunk – ezzel lényegében irányt szabhatunk annak, milyen stílusban kívánjuk leküzdeni a gonoszt, akinek most is H.A.R.M. a neve.

Csendélet kandallóval és halott H.A.R.M. katonával

Alapvetően kétféle taktikát alkalmazhatunk. Az egyik a lopakodásra helyezi a hangsúlyt, a másik a tűzerőre – bár ez utóbbinál sem mindegy, hogy a hangtompított .32-es és a „Washington special" (értsd mesterlövészpuska) jut szóhoz, vagy inkább támaszkodunk a .45-ös Tommyra, illetve a nemrég – bár nem tragikusan fiatalon – elhunyt M.K. gépkarabélyára. Vannak azonban a játéknak olyan részei is, ahol semmire sem megyünk az itthon jó pár évi börtönnel díjazott eszközök birtoklásával, egyszerűen lopakodni kell, és ha észrevesznek, vége a játéknak, lehet visszatölteni. Már megint egy idegesítő játék, ahol nem lehet csak úgy fejbe lőni akárkit – bezzeg a való életben!

Végig a sárga téglás úton

Cate bébi kelléktárához tartozik még kismillió kémcucc, például kontakthibás elemlámpa, rúzsnak álcázott fényképezőgép, púderesdoboznak látszó dekóder és hajspraybe rejtett mini hegesztő. Többek között azért, mert Cate megérdemli.

A NOLF 2 játékmenete kissé lineáris. Vagyis nagyon lineáris – kész csoda, ha valaki el tud akadni benne. Ahogyan a huzagolás Archer lőszereit, úgy vezeti meg a pályatervezés a játékost. Eddig egyetlen esetet regisztrált a világtörténelem, hogy valaki elakadt volna a játékban, ez pedig Sasa volt Ohióban. Ám így egy fél zacskó mézes torokcukor után is nyugodtan kijelenthetem, hogy ez nem válik a játék kárára. Mivel kötött történetmeséléssel, sok scriptelt eseménnyel és átvezető animációval van dolgunk, egyszerűen hagynunk kell, hadd sodorjon magával minket az események áradata.

Humor mindenütt: Santa rinyál

A NOLF 2 könyve 15 fejezetből áll, ezek során Földünk sok pontját meglátogatjuk, sőt még egy tenger alatti bázisra is becápázunk. Szibéria talán az egyik legélvezetesebb pályacsomag, itt ugyanis hósiklót is vezethetünk. Japánban darázsderekú ninja girlökkel, míg Ohióban a Japánból szökött ninjákokkal kell megvívni. Eljutunk az Antarktiszra és a Cég – azaz a UNITY – főhadiszállására is, ahol aztán nagydarab francia pantomimes rosszfiúkat kell jó modorra tanítani. A végjáték pedig egy várrommal díszített tengeri szigeten játszódik. Szóval erre nem lehet panasz. Arra viszont igen, hogy a játék kissé rövid – legalábbis rövidebb, mint az első rész. Lehet, hogy ez trend, hiszen single player módban a Doom 3 is 20-25 óra játékidőt ígér. Mindenesetre ha egy játéknál azon sajnálkozom, hogy rövid, akkor nyilván tetszett, mert többet akarok belőle. Vagy mazochista vagyok.

Mosolyogtató kalandok

Most, hogy nagyjából megismerkedtünk a NOLF 2 grafikus motorjával, játékmenetével, fejlődési rendszerével és helyszíneivel, még semmit sem tudunk a játék esszenciájáról, arról, amiért már az elsőt is végig kellett játszani, és a második részt sem szabad kihagyni. És ez a humor.

A NOLF 2 valójában az összes first person shooter, de leginkább önmaga paródiája. Ha már kezdenénk komolyan venni az öldöklést, akkor biztos, hogy jön egy jól irányzott, komolyan nem vehető párbeszéd az őrök között, vagy egy elolvasandó idétlen tartalmú dokumentum, ami menten kizökkent a darálásból. Nem kívánok itt ellőni egyetlen poént sem, mindössze azt említem meg, hogy a játék teljes élvezetéhez a hardverkövetelményeken felül szükséges az angol nyelv minél jobb ismerete is.

A No One Lives Forever 2 a „véresre sminkelem mindenkinek a pofáját, aki szembejön" típusú akciójátékok között csak másodhegedűs lehet, ám az előbbiekkel összevetni kissé könnyelműség lenne. A NOLF család tagjai ugyanis a saját maguk által felállított akció/lopakodás/humor kategóriában versenyeznek, lényegében önmagukkal. Így vagy úgy, de ahogyan a NOLF-nak, úgy a második résznek is ott a helye a polcon a magára valamit is adó gamernél. Mert Cate Archer brit titkosügynök kipróbálta a legújabb UNITY készítményeit, és bejött neki. Nekünk meg ő, kalandostul.

info

- nolf2.sierra.com
- www.nolfgirl.com

Magyarország vármegyéi és városai I–III.

Századfordulós körkép

Tóth Tamás

A XIX. század végén egy lelkes írói gárda arra vállalkozott Borovszky Samu szerkesztővel az élen, hogy megírják „Magyarország történetét és jelenkorát vármegyénkint, városonkint, olyan kiterjedésben, olyan részletességgel, a minőre nincs példa a gazdag külföldi irodalomban”. Maga Jókai Mór illette a grandiózus munkát ezekkel a szavakkal az 1896-ban, a Millennium évében indított sorozat első kötetének bevezetőjében. Való igaz, a népes és jeles tudósokat felvonultató, az adott megyét kiválóan ismerő szerzői csapat enciklopédikus mélységben dolgozta fel a terület természeti viszonyait, történelmét, az akkori idők gazdasági állapotát, művészetét, néprajzát és hadtörténetét csakúgy, mint az oktatás-, vallás- és egészségügyi témákat. Mindezt gazdagon illusztrálták fényképekkel, ábrákkal, színes térképekkel, táblázatokkal, grafikonokkal. A monográfiában szerepel emellett az adott megye minden egyes településének rövid leírása és az ott élő nemesi családok listája is.

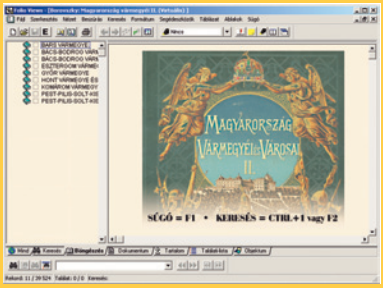

Az eredeti kiadvány díszes kivitele a CD-n is visszaköszön

A 26 kötetben megjelent munka sajnos torzó maradt az I. világháború kitörése miatt. Teljes szöveg- és képanyagát az Arcanum dolgozta át a nagy adatbázisok kezelésére alkalmas FolioView rendszerébe, így könnyen keresheténk a vaskos kötetekben szavak, szótöredékek alapján is.

Ár lemezenként (bruttó): 5600 Ft
Kiadó: Arcanum Adatbázis Kft. ☎ 209-1361
www.arcanum.hu

Tartalom: ★★★★★ **Tálalás:** ★★★★☆

Repeta Nyelvtan – Érettségi-előkészítő

Nyelvelni csak pontosan és szépen

Tóth Tamás

Helyesen írni és beszélni nem lehet olyan nehéz dolog, hiszen mindenki az anyatejjel szívja magába az első szavakat – de azt már meg kell tanulni, hogy mi a morféma, az alany vagy az állítmány, milyen részekből állhat egy szöveg, és nem árt tisztában lenni azzal sem, hogy bizonyos helyzetekben mely stílust illendő használni.

A középiskola végén, az érettségin amúgy is számot kell adni nyelvtani tudásunkról, ezért hasznos segítségnek bizonyulhat az Informania Kft. Repeta Nyelvtan CD-je a tankönyv lapozgatása mellett.

A kiadvány végigveszi a nyelvi rendszer rétegeit a jel és jelrendszer témakörétől a magyar nyelv történetén, a hangok, szavak, mondatok és szövegek boncolgatásán át a stílusok megfelelő használatáig.

Ráadásul az utolsó fejezetben előre megismerkedhetünk a szóbeli érettségi tételekkel is.

Ha biztosnak érezzük tudásunkat, nekifuthatunk a témakörök szerint csoportosított tesztkérdéseknek is.

A program sajnos nem tudja értékelni válaszainkat, így nekünk kell összehasonlítani saját álláspontunkat a *Megoldás* gomb lenyomására megjelenő helyes válasszal.

Jé, én kicsit más sorrendben elemeztem a mondatot!

A keresés funkció pedig csak a leírásokon belül működik, így sok értelmét nem látom. Összességében alapszintű gyakorlásra alkalmas ez a CD, de azért nem árt figyelni az órákon!

Ár (bruttó): 4990 Ft
Kiadó: Informania Digitalmedia Kft.
☎ 06-20-363-6340
www.informania.hu

Tartalom: ★★★☆☆ **Tálalás:** ★★★☆☆

ManóIQ

Milyen okos vagy!?

Weisz Tamás

Ma, amikor sok gyeroknek már az általános iskolai felvételinél intelligenciatesztet kell elvégeznie, természetes, hogy a szülők is kíváncsiak csemetéik szellemi képességire.

Az ilyen tesztek azért is érdekesek, sőt fontosak lehetnek, hogy kiderüljön, melyik területen kell segíteni nekik, illetve melyek azok a képességeik, amelyekben erősek.

Mi a különbség a két kép között?

A gyerekek többsége szívesebben old meg ilyen feladatokat számítógépen, mint papíron – hiszen nekik az így inkább játék, mintsem munka –, főleg ha a felmérő program stílusa is könnyedebb, mint a felnőttek hasonló programjai – ilyen a bajai Profi-Média már klasszikusnak mondható Manó sorozatának ManóIQ című programja.

Ez a szoftver játékosan méri a gyerekek vizuális, matematikai és beszédintelligenciáját.

A különböző nehézségi fokú feladatok – néhány kivételtől eltekintve – nem igényelnek olvasási képességet, így a legkisebbek sincsenek hátrányban, ugyanis a szövegeket a hangszóróra kattintva felolvassa a program.

Miután a gyerek a gyakorló példasorok segítségével megismerkedett a különböző feladattípusokkal, kezdődhet maga a teszt, amelyben keverednek a három terület kérdései. Itt nem is a végeredmény számít elsősorban, hanem az, hogy amikor már élesben kell egy tesztet megoldania a gyereknek, akkor nem fog „begörcsölni”, legfeljebb a számítógépet fogja hiányolni.

Ár (bruttó): 4800 Ft
Kiadó: Profi-Média Kft.
☎ 06-79-523-343
www.profi-media.com

Tartalom: ★★★★★ **Tálalás:** ★★★★★

Virtuális kalandozás Európában

Több próbálkozás után végül az Informania Kft. vállalta magára azt a nemes feladatot, hogy elterjeszti Magyarországon a digitális autótérképeket, népszerűsíti használatukat. Míg a Magellán sorozat kiadványaiban a térkép mellett multimédiás anyag is található, addig a Navigátor sorozatban a térképé a főszerep.

Tóth Tamás

Digitális térképeket CD-n kiadni nagy feladat, és kritikusa is akad bőven: az egyszerű felhasználó is könnyen megítélheti használat közben az adatok naprakészségét, pontosságát. Az Informania igyekezett megfelelni ezeknek a követelményeknek – több-kevesebb sikerrel.

Kézreeső kezelői konzol

A térképek telepítése könnyű és egyszerű. A korong behelyezése után a telepítő egyből elindul, nekünk pedig be kell írnunk a vonalkódszámot és a CD-n található termékazonosítót. Az automatikusan induló kezelőfelületen keresztül telepíthetjük, indíthatjuk, illetve távolíthatjuk el az egyes térképeket.

Az egyébként is gyorsan megtanulható program kezelésében segítségünkre lehet az indításkor megjelenő tippablak, ami alapján elsajátíthatjuk a térkép mozgatását, nagyítását és a keresési lehetőségeket. Mozogni a térképen a kurzormozgató billentyűkkel, illetve lenyomott bal egérgombbal, nagyítani a [+] és [-] gombokkal vagy a lenyomott jobb egérgombbal lehet. Tetszőleges területet nagyíthatunk ki úgy, hogy a [Shift] lenyomásával egy időben bekeretezzük egérrel a kívánt területet. Azt hiszem, ennél egyszerűbben nem is lehetett volna megoldani a térképes navigálást! Aki megrögzött egérvadász, az ráadásul az alsó sarokban található tetszetős szélrózsa ágaira kattintgatva is mozgathatja a pillanatnyi térképrészletet.

A tájékozódásban sokat segít az áttekintő térkép, amin az éppen látható terület be van keretezve. Ezt a bekeretezett részt arrébb is húzhatjuk, és – lásd csodát! – a térkép azonnal mutatja az adott területet részletesen is.

A navigációs pulton a kilépésre szolgáló gomb mellett még három lehetőséget érhetünk el. Ezek közül talán a legfontosabb a keresőablak, amiben elég csak például a keresett település első néhány betűjét beírni, majd a kurzormozgató billentyűkkel kiválasztani a nevet. Az [Enter] lenyomásával vagy egérkattintással a térkép a keresett földrajzi helyre ugrik, és megjelöli zöld kereszttel. Másik hasznos lehetőség lenne a távolságmérés, de sajnos csak légvonalban lehet mérni: nekünk kell végigkattintgatni a kívánt útvonalon az egérrel, ha meg szeretnénk tudni két település távolságát. Szintén jól jön, hogy a pillanatnyi térképrészletet elmenthetjük képként BMP formátumban, így felhasználhatjuk dokumentumok illusztrációjaként. Pozitívum, hogy alsó sarkában viszonyítási pontként a mértékléc is szerepel, ugyanakkor negatívum, hogy a térképrészlet kinyomtatásához külső képkezelő programot kell igénybe venni.

Egy múlt századi német eredetiből fordítva

Titkos térképes talányok

A Navigátor sorozat keretében már megjelent Budapest, Magyarország, Európa, Anglia, Ausztria, Franciaország, Görögország, Írország, Lengyelország, Németország, Olaszország és Spanyolország térképe. Nekem Magyarországgal és Európával volt szerencsém megismerkedni. Bár a térkép vektoros, de a kinézete hagy maga után némi kívánnivalót. Itt elsősorban a betűk „szőrösségére" gondolok, valamint arra, hogy a nagyításhoz az egyes objektumok megjelenítési szintjeit nem állították be pontosan. Így lehetséges az, hogy adott nagyításnál a településkarikák már jól látszanak, mégis tovább kell nagyítani ahhoz, hogy a hozzátartozó nevek is megjelenhessenek.

Magyarország térképén az összes út szerepel – mindössze néhány apróbb pontatlansággal –, Európa úthálózata is korrektnek látszik. Tájékoztatásul felkerült a térképekre sok apró piktogram – de sajnos nem mindegyikről derült ki, mit is jelentenek. Például a kis bástya jelből van üres és teli is, de számomra esetlegesnek tűnik, mikor jelent várat, kastélyt vagy kilátót. A kompot a térképen „F" betűvel jelölik, talán azért, mert valószínűleg a még 2000 előtt készített eredeti térképi alap német nyelvterületről származik. Ezt bizonyítja például az Európa-térképen található néhány magyarításra nem került név (Irische Meer, Strasse von Dover, Atlantischer Ozean stb.).

Mindezek ellenére a térképek a programmal jól használhatók, még kisebb erőforrásokkal rendelkező gépeken is.

Minimális hardverigény
Processzor: Pentium
Memória: 32 Mbyte
Lemezhely: térképenként 40 Mbyte
CD-olvasó: 4-szeres sebességű
Hangkártya: –
Megjelenítő: SVGA

További jellemzők
Operációs rendszer: Windows 9x/Me/NT/2000
Korosztály: diák, felnőtt
Ár lemezenként (bruttó): 1900 Ft
Kiadó: Informania Digitalmedia Kft.
☎ 06-20-363-6340
www.informania.hu

Tartalom: ★★★★☆
Tálalás: ★★★★☆

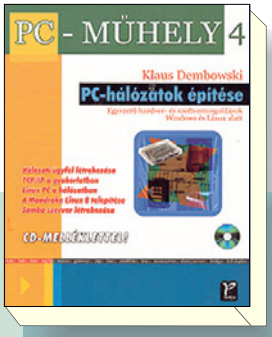

Klaus Dembowsk

PC-hálózatok építése

Napjainkban a számítógépek szinte az élet minden területén segítik munkánkat. Az adatok mennyisége és az igény a még gyorsabb információcserére szinte kiköveteli, hogy ha egynél több számítógépet használnak, azok képesek legyenek egymással kommunikálni. A PC-műhely könyvcsalád negyedik tagja igyekszik mindenki számára egyértelművé és gyakorlatban alkalmazhatóvá tenni a hálózatokkal kapcsolatos tudnivalókat. Alapkoncepciója a most oly népszerű „kisiroda-felépítés", vagyis linuxos kiszolgáló és windowsos munkaállomások összekapcsolása.

A szerző nem vág a téma közepébe, már csak a történelmi hűség miatt sem, hiszen a gépek közötti adatcsere nem az Ethernet hálózatokkal kezdődött. Először az egyéb, szabványos csatlakozási lehetőségeket tekinti át, a soros porttól az infravörös kapcsolaton át az USB-ig. Miután ezt, és ezen keresztül a kiszolgáló–ügyfél kapcsolat lényegét elmagyarázta, veszi csak elő az Ethernet hálózat kiépítéséhez szükséges tudnivalók, berendezések, szoftverek palettáját.

A könyvhöz CD-melléklet is tartozik, amelyről a könyv részletes és gazdagon illusztrált útmutatásait követve bárki könnyedén felépíthet és felügyelhet egy Mandrake Linux 8.0 operációs rendszeren alapuló hálózati file- és nyomtatókiszolgálót.

Mindezekenfelül kiválóan alkalmas a mű az ismeretek alapos elsajátítására is, mert a fejezeteket, témaköröket ellenőrző kérdések zárják, és az ezekre adandó helyes válaszokat is fellelhetjük a könyv végén a linuxos hardverkompatibilitási lista és a tárgymutató között.

Siposs Zoltán

Panem Kiadó, 2002, 383 oldal, CD-melléklettel, 3300 Ft

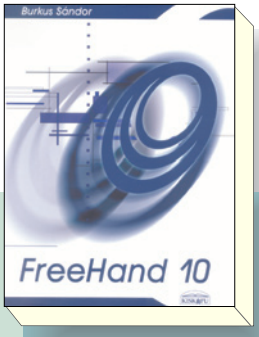

Burkus Sándor

FreeHand 10

A Macromedia – illetve korábban az Aldus – vektorgrafikus illusztrációs programjáról, a FreeHandről eddig nem jelent meg magyar nyelvű könyv. Ezt a hiányt igyekszik pótolni Burkus Sándor műve, nagyon részletesen bemutatva a FreeHand tavaly megjelent 10-es verzióját.

Az első fejezet a program kezelőfelületét és annak testreszabhatóságát mutatja be. Ezt követik az alapok, vagyis a file-műveletek, a nézetek, a rajzolást segítő segédvonalak és a rács, valamint az alapvető műveletek – kijelölés, másolás stb.

Az ezt követő három fejezet mutatja be a lényeget – a vektorgrafikus elemek létrehozásának és módosításának lépéseit. Az elég általános című (Grafika) hatodik rész ismerteti meg az olvasót a FreeHand-es rajzolás szépségeivel, a különféle effektusokkal, továbbá a grafikonrajzolással. A könyv ezután tér át a program jelentős területére, a szövegkezelésre, a színkezelésre és a nyomtatásra. Bemutatja a főleg a nyomdai munkákhoz nagyon fontos színkezelő rendszert, a PostScript-nyomtatási beállításokat és az ehhez kapcsolódó felülnyomást, alá- és rátöltést is.

Az utolsó előtti fejezet azt mutatja be, hogyan lehet, érdemes weboldalakat és webes animációkat tervezni, készíteni és menteni a FreeHanddel, milyen segítséget kínál az ilyen munkákhoz a program. A könyvet a FreeHand beállításait leíró fejezet, valamint a függelékek (történelmi áttekintés, „együttműködési útmutató", segédprogram- és bővítményajánló, billentyűkombinációk, rendszerkövetelmények és tárgymutató) zárják le.

Weisz Tamás

Kiskapu, 2002, 340 oldal, 4900 Ft

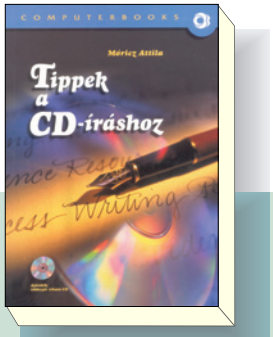

Móricz Attila

Tippek a CD-íráshoz

Ma, amikor a CD-írók ára alig haladja meg a CD-olvasókét, amikor az írható lemezek már-már olcsóbbak, mint a floppyk, szükség van olyan könyvre, amely bemutatja a CD-írás menetét, és az abszolút kezdőknek is a kezébe adható. Ilyen könyv Móricz Attila legújabb műve, még akkor is, ha nem árt némi kétkedéssel fogadni egy-egy megállapítását.

Itt nem a programokat bemutató fejezeteire – a két leggyakoribb OEM CD-író szoftvercsomaggal, a Neróval és az Easy CD Creatorral foglalkozik nagyon részletesen –, még csak nem is a „speciális feladatokat" leíró részre gondolok. (Utóbbiak valóban hasznosak és ötletesek, bár nem hiszem, hogy egy ilyen könyv feladata egy alap HTML- és JavaScript-tanfolyam megtartása.) Igazából a két bevezető fejezetben – a CD-író kiválasztása és az írás előtti feladatok – találkoztam olyan kijelentésekkel, amelyek erősen gondolkodóba ejtettek, hogy ajánlanám-e egy kezdőnek ezt a könyvet. A szerző ugyanis néhány véleményét és nem igazán átlagos felhasználói tapasztalatait tálalja tényként. És sajnos nem mindegyik megállapítása állja meg a helyét (például hogy a CD-olvasók „élettartama nem több 3-6 évnél", vagy hasonlóak a digitális fényképezőgépekkel kapcsolatos megjegyzések is). De a zenék digitalizálásáról és tömörítéséről szóló fejezet helyett is inkább ajánlanám Nagy Zoltán CD-től az MP3-ig című sorozatát azoknak, akiket ez a téma érdekel.

Mindezek figyelembevételével azonban a könyv valóban ajánlható azoknak, akik most kezdenek CD-írással foglalkozni, vagy szeretnék jobban kihasználni a technológia kínálta lehetőségeket.

Weisz Tamás

ComputerBooks, 2002, 217 oldal, CD-RW melléklet, 2500 Ft

Szerkesztőség

Főszerkesztő: **Bérces László**
Főszerkesztő-helyettes:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László
(Lemezszemle, Szoftver, Linux)
Csábi József (Hardver)
Kis Endre
(Hírek, Magazin, Szakma)
Nagy Zoltán
(Mobil)
Weisz Tamás
(Korongok és kötetek)
Dudás Zoltán
(Kommunikáció,
Magyar PC Magazin Online)
Munkatársak:
Dvorák Bence, Győri Ferenc
Tesztlaborvezető:
Rixer György
Tervezőszerkesztő:
Pécsi Gábor
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Korrektor:
Szabó Eszter
Szerkesztőségi asszisztens:
Csábi Marianna
Címlap és lapterv:
Solti Balázs

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u.
42–44., I. emelet. Levelezési
cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276
Fax: 350-8004

E-mail címünk:
pcmagazin@ipma.hu
Honlapunk:
www.pcmagazin.hu

Terjesztési adatok

Magazinunk e havi száma
25 000 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a G.F.H. Kft.
A kiadásért felel:
a kiadó ügyvezetője
Készült az IPMA-Media Kft.
közreműködésével.
Ügyvezető igazgató:
Ali Mehdi
Lapigazgató:
ifj. Ivanov Péter
Titkárság:
Horváth Mónika
Tel./fax: 350-8004

Hirdetésfelvétel

IPMA-Service Kft.
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt
(zsolt@ipma.hu)
Czidor Rózsa
(rozsa@ipma.hu)
Kálnoki Kis Emese
(emese@ipma.hu)
Szabóné Véghelyi Anna
(szanna@ipma.hu)
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
(ogabi@ipma.hu)
Tel./fax: 350-8004

A hirdetések körültekintő
gondozását kötelességünknek
érezzük, de tartalmukért
felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti
Hírlap-kereskedelmi Rt.
és a Magyar Lapterjesztő Rt.
regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
**Fehér Ildikó, Kerbolt Pál,
Mura Eszter**
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@ipma.hu
Megjelenik havonta, ára 1190 Ft.
Előfizethető
megrendelőlevélben:
IPMA-Service Kft., Budapest.
Levelezési cím: 1300
Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768
Előfizetési díj: 4998 Ft (6 szám),
egész évre (12 szám) 9996 Ft
(30% kedvezmény).
Előfizethető továbbá
hírlapkézbesítőknél
és a Hírlap-előfizetési Irodában
(Bp. Lehel u. 10/A, levélcím:
HELIR, Budapest 1900),
átutalással a HELIR
11991102-02102799
pénzforgalmi jelzőszámra,
ezenkívül Budapesten a Magyar
Posta Rt. LHI kerületi
ügyfélszolgálati irodáin, vidéken
a postahivatalokban.
Előfizetési díj
negyedévre: 2499 Ft (3 szám),
fél évre: 4998 Ft (6 szám),
egész évre: 9996 Ft (12 szám).

A tördelés
a Magyar PC Magazin
szerkesztőségében történik.
Montírozás és nyomás:
Veszprémi Nyomda Rt.

A közölt cikkek fordítása,
utánnyomása, sokszorosítása
és adatrendszerekben való
tárolása kizárólag a kiadó
engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket
szabadalmi vagy más
védettségre való tekintet nélkül
használjuk fel.

HU ISSN 1588-9289

HIRDETŐINK

2F	121
2F Secure	111
Acer	55
Acomp	38–39
Acorp	74
Alpha Sonic	45
AMP	33
ATComp	76
Basys	129
Case Hungary	3
Delta Elektronik	121
Digitcam	127
Display	121
DIT Digitáltechnika	151
East Computer	53
Expert Computer	43
Folder Trade	77
Gamaxnet	87
Gemofis	147
Gubó Computer	133
HB Computer	143
Herta	139
IBM	13
Juventus Team	23
Kelly-Tech	B/4
Kelly-Tech	11
Keszo	143
KimSoft	151
KJK	135
Komel	73
Kvint-R	117
Mediker	147
Mercury	143
Minolta	15
Minolta	129
MK Trading	33
Mycom	111
Napfény	B/3
Next Software	87
Notebook World	147
Oki	87
Olympus	131
Pak	27
Pak	29
Pak	65
Pak	67
Pak	75
Pak	79
Pak	131
Pentacomp	147
P-Trade	19
P-Trade	25
Qwerty	33
Ramiris	47
Samsung	9
Software Station	147
Sprint	123
Sved	113
Top Soft	B/2
Unitel city	85
Virus Buster	125
Vision	129
VTCD	161
Win Computer	117

Következő számunk 2002. december 18-tól kapható az újságárusoknál.

ELŐZETES

JANUÁR

HARDVER

Játékos kütyük

Manapság a játékvezérlők hihetetlenül sokat adhatnak a játékélményhez. Ebben az erővisszahatás csak egy lehetőségük a sok közül. Tesztünkben megvizsgáltuk, mennyit fejlődtek egy év alatt az otthoni szórakozás segédeszközei. Tehát a próbapadon: kormányok, joystickok és gamepadek.

SZOFTVER

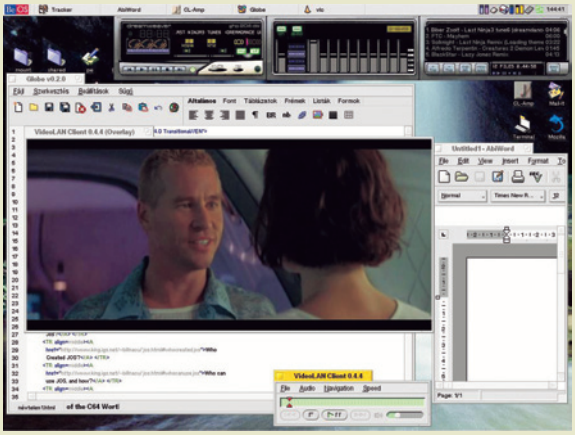

Folyvást gyarapodva

Miután a Palm megvette a Be cég részvényeit, a kishal által készített kiváló operációs rendszer jövőjére sűrű köd telepedett. A nagy bizonytalanság ellenére akadt néhány elégedett felhasználó és bizakodó programozó, akiknek végül sikerült életben tartaniuk az elárvult BeOS-t, amíg az átjutott pályafutása eddigi legnehezebb időszakán.

MOBIL

Digitális kisokosok

Miközben egyre több mobiltelefon alkalmas a fontosabb teendők feljegyzésére, figyelmeztetésre, sőt lassanként az irodai szoftverek egy részének főbb feladatait is el tudják látni a fejlettebb modellek, a maroknyi méretű személyi asszisztensek tudása is intenzíven fejlődik. Tesztünkben a piacon kapható PDA-kat elsősorban a használhatóság szempontjából vizsgáljuk.

További témáink

Újabb 3D-s csokor
Ebben a számunkban megnéztük az olcsó 3D-gyorsító videokártyák piaci kínálatát. Következő tesztünkben feljebb lépünk, a középkategóriában vizsgálódunk. E tesztünkben szintén a hazai kínálat közel teljes áttekintésére törekszünk.

DVD-t írunk!
A DVD-írók és -újraírók egyelőre meglehetősen borsos árú készülékek, ahogy az újraírható DVD lemezekért is jóval többet kell kifizetni, mint 650 Mbyte kapacitású rokonukért, a CD-RW-ért. Mindenesetre teszünk egy kísérletet, és megvizsgáljuk a ma kapható DVD-írókat...

High-end 3D
A Sun Microsystems XVR-1000 nagy teljesítményű 3D-s grafikus kártyája számos technológiai meglepetést tartogat. A grafikus feldolgozás oroszlánrésze általános célú, kétmagos processzorra, az MAJC5200-ra hárul rajta. Cikkünk e processzor lelkivilágát boncolgatja, másfelől betekintést nyújt a high-end 3D-s grafikus kártyák technológiai megoldásaiba.

Folt hátán folt
Összegyűjtöttünk egy csokorra való problémát a SuSE Linux környékéről – természetesen megoldásaikkal együtt. A leggyakoribb kérdések manapság a Java programok futtathatatlanságára és a hibás LILO eltávolítására vonatkoznak, de akad itt néhány hálózati gondra is gyógyír.

Éteri kommunikáció
Manapság cégek, intézmények mozdulni sem tudnának számítógépes hálózat nélkül. Vannak azonban olyan munkahelyek, ahol a kábelezés szóba sem jöhet. Marad tehát a vezeték nélküli kapcsolat. Néhány ehhez szükséges USB csatolójú eszközt teszteltünk...

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.